

Plats och tid	Ängen, Acusticum kl. 13:00-16:45
Beslutande	Se sida 2,
Övriga deltagare	Se sida 2
Utses att justera	Magnus Häggblad (SD) Louise Mörk (S)
Justeringens plats och tid	Kommunledningsförvaltningen/digitalt, 2023-10-12 kl. 08:00

Paragrafer §§187-220

Sekreterare	Margareta Johansson	
Ordförande	Patric Lundström (S)	Anton Li Nilsson (C)
Justerande	Magnus Häggblad (SD)	Louise Mörk (S)

Anslag/Bevis

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag

Organ	Kommunstyrelsen		
Sammanträdesdatum	2023-10-09		
Anslags uppsättande	2023-10-12	Anslags nedtagande	2023-11-03
Förvaringsplats för protokollet	Kommunledningsförvaltningen		

Underskrift/anslaget av Margareta Johansson

Beslutande

Patric Lundström (S) (ordförande) §§187-209, §§211-220
Kata Nilsson (S) (vice ordförande) §§187-209, §§211-220
Anton Li Nilsson (C) (2:e vice ordförande)
Håkan Johansson (M)
Claes Danell (S)
Karl-Erik Jonsson (M)
Carola Bergman (S)
Cristian Bergvall (S)
Magnus Häggblad (SD)
Helén Lindbäck (KD) §§187-209, §§211-220
Louise Mörk (S)
Sara Lagesen Lundgren (S)
Anders Nordin (SLP)
Marika Berglund (C) ersätter Majvor Sjölund (C)
Jonas Gunnarsson (S) ersätter vakant plats (V)

Övriga deltagare

Daniel Bergman (M) (Adjungerad ersättare)
Andreas Lind (Kommunchef)
Åsa Öberg (Ekonomichef)
Margareta Johansson (Kommunsekreterare)
Nicklas Winblad von Walter (Näringslivschef) §187
Helene Bäcklund Röckner (Näringslivsutvecklare) §187
Jessica Lindberg (Näringslivsutvecklare) §187
Hannah Degerman (Projektledare) §187
Beatrice Ramnerö (Projektledare) §187

Innehållsförteckning.....Sid

§ 187 Redovisning av tillväxtpolitiska reserven 2023	5
§ 188 Redovisning till Kommunstyrelsen från Piteå Kommunföretag AB 2023	8
§ 189 Deltagande Landsbygdskonferens 2023	9
§ 190 Trafikstrategi - Politisk referensgrupp	10
§ 191 Kommunstyrelsens och kommungemensamma informationshanteringsplaner.....	11
§ 192 Riktlinjer för kommunala markanvisningar -.....	13
§ 193 Uppföljande granskning av upphandling	14
§ 194 Remiss - Ansökan om undersökningstillstånd för området Klöverträsk nr 1002	15
§ 195 Remiss - Naturvårdsverkets förslag till föreskrifter om undantag från krav på utsortering, separat insamling och fastighetsnära insamling av bioavfall.....	16
§ 196 Remiss - Bevarandeplan för Piteälvens Natura 2000-område	17
§ 197 Kompletteringsbudget för löneökningar 2023 samt helårseffekt driftbudget 2024	19
§ 198 Anmälda handlingar	21
§ 199 Redovisning av delegationsbeslut	23
§ 200 Delårsrapport augusti 2023 för Piteå kommun och kommunkoncern	25
§ 201 Återrapport av uppdrag från Kommunstyrelsen och Kommunfullmäktige 2023	26
§ 202 Taxa för tillsyn av avfall från fritidsbåtar	27
§ 203 Reglemente för arkiv.....	29
§ 204 Reglemente för styrelsen och nämnder	30
§ 205 Reglemente för revisionen	31
§ 206 Markanvisning för del av Rönnen 7 Piteå – Lindbäcks fastigheter Piteå AB.....	32
§ 207 Markanvisningsavtal för del av Rönnen 7 Piteå - AB Rawi	34
§ 208 Plan för bostadsförsörjning	36
§ 209 Samverkansavtal - Norrbottens e-nämnd.....	38
§ 210 Regionala kollektivtrafikmyndigheten Norrbotten - ansvarsfrihet för direktionen 2022	41
§ 211 Kommunalt partistöd - Socialdemokraterna Piteå 2024	43
§ 212 Kommunalt partistöd - Centerpartiet Piteå 2024	44
§ 213 Kommunalt partistöd - Moderaterna Piteå 2024.....	45
§ 214 Kommunalt partistöd - Kristdemokraterna Piteå 2024	46
§ 215 Kommunalt partistöd - Sjukvårdspartiet Piteå 2024	47
§ 216 Kommunalt partistöd - Skol- och landsbygdspartiet Piteå 2024.....	48

§ 217 Kommunalt partistöd - Miljöpartiet Piteå 2024	49
§ 218 Kommunalt partistöd - Sverigedemokraterna Piteå 2024	50
§ 219 Avsägelse (M) ersättare - Tillgänglighetsråd.....	51
§ 220 Information från kommunchefen 2023	52

§ 187

Redovisning av tillväxtpolitiska reserven 2023

Diariennr 23KS441

Beslut

Kommunstyrelsen tar del av redovisningen av Tillväxtpolitiska reserven 2023.

Ärendebeskrivning

Ärendet föredras vid Kommunstyrelsens sammanträde av näringslivschef Nicklas Winblad von Walter, näringslivsutvecklarna Helene Bäcklund Röckner och Jessica Lindberg samt projektledarna Hannah Degerman och Beatrice Ramnerö.

Piteå kommuns tillväxtpolitiska reserv har till syfte att finansiera tillväxtskapande satsningar i Piteå kommun, gärna tillsammans med andra aktörer. Tillväxtskapande satsningar definieras av näringslivs- och tillväxtarbete som fastställs i Näringslivsprogrammet. Det nu gällande Näringslivsprogrammet fastställdes av Kommunfullmäktige i juni 2020 för perioden fram till och med 2024.

Näringslivsprogrammet är utgångspunkt för prioriteringar av satsningar ur Tillväxtpolitiska reserven. Programmets ambition är att bidra till en positiv utveckling för alla företag i Piteå kommun. Arbetet fokuserar på befintliga och nya företag samt nya etableringar.

I Näringslivsprogrammet anges också prioriterade spjutspetsområden. Förutom att den tillverkande industrin ska fortsätta att utvecklas positivt och stärkas så ska också andra viktiga näringar som diversifierar näringslivet prioriteras. De prioriterade spjutspetsområdena i Näringslivsprogrammet är sammanfattade nedan:

- Skogliga näringar, ex utvinning och förädling av skogens råvaror, energiutvinning av biprodukter och vindkraft.
- Kulturella och kreativa näringar, ex musik, dans, media och spelutveckling.
- Besöksnäring, utveckling till en ekonomiskt, ekologiskt och socialt hållbar året-runt-destination.
- Miljöteknik och kompositer, ex förnybara energislag och forskningsinstitutet RISE som drivande part.
- Gröna näringar, ex uppbyggnad av ett regionalt kompetenscentrum.

Förutom de prioriterade spjutspetsområdena beskrivs också stödjande områden, oberoende av bransch, i näringslivsprogrammet. Förutsättningarna för ett starkt, hållbart och växande näringsliv bottenar i att det finns tillgång till mark, lokaler och väl fungerande infrastruktur, att kompetensförsörjningen är tryggad, att det finns attraktiva och varierande boendemiljöer med närhet till service samt att digitaliseringens möjligheter nyttjas effektivt.

Den tillväxtpolitiska reserven har uppgått till 20 mkr 2023.

Dessa medel har i grova drag fördelats på följande sätt under 2023:

Signatur justerare

Utdragsbestyrkande

Projektverksamhet 11,2 mkr
Delägarskap och årlig finansiering, ex vis i regionala bolag 2,1 mkr
Sponsring/varumärke/evenemang 3,8 mkr
Täckningsbehov lokaler 2,1 mkr (Acusticum och Christinasalen)
Summa in-tecknat 19,2 mkrisponibelt belopp 800 tkr

Det är ingen större skillnad på storleken på medlen till projektverksamhet i förhållande till föregående år. Medel till sponsring/varumärke/evenemang har innevarande år legat på drygt 3 mkr som det vanligtvis gör. Föregående år uppgick medfinansieringen till det dubbla vilket berodde på att både SM-veckan och Race of Champions genomfördes. Sponsringsinsatserna avser såväl idrotts- som evenemangssponsring och har flera olika syften, men framför allt att synliggöra och stärka platsvarumärket och bidra till att Piteå blir en attraktiv kommun att bo och verka i.

I Näringslivsprogrammet är det fastställt att arbetet ska fokusera på befintliga företag, nya företag och nya etableringar.

Projekt och medfinansiering som riktar sig gentemot Piteås befintliga företag är bl a, Arctic Business Incubator, IUC och Handelskoordinator som bl a erbjuder insatser inom affärsutveckling.

Projekt/verksamheter som riktar sig specifikt gentemot nyföretagande är framför allt Nyföretagarcentrum, som Piteå kommun gått med i under året och som erbjuder starta eget insatser som tidigare genomfördes inom Näringslivsavdelningen. Ung Företagsamhet och Coompanion är också verksamheter med inriktning på nyföretagande.

Etableringsarbetet hanteras i huvudsak inom näringslivsavdelningen i samverkan med andra kommunala förvaltningar och kommunkoncernen PIKAB. Regional medverkan bl a i Investeringar i Norrbotten AB. Etableringsarbetet utgår från, det av Kommunfullmäktige antagna, programmet för etableringar som anger inriktningen för etableringsarbetet utifrån Piteås förutsättningar och branschbalans.

Nedan redovisas hur projektmedel och den årliga finansieringen via delägarskap (13,3 mkr) fördelats inom de, i Näringslivsprogrammet, prioriterade branscherna och de stödjande/förutsättningsskapande områdena:

- Skogliga näringar: 300 tkr

Ex Träcentrum Norr 100 tkr och LTU Green Fuels 200 tkr.

- Kulturella och kreativa näringar: 2,1 mkr

Ex Projekten: Go Cloud 400 tkr, Hands on Rise 150 tkr, Dans i skolan 500 tkr och delägarskap i Film pool Nord 700 tkr, BD pop 300 tkr.

- Besöksnäring: 730 tkr

Ex Bottenvikens skärgård 300 tkr, Platsutveckling genom evenemang och förstudie Event techplattform 375 tkr och Bothnian Coastal Route 55 tkr.

Signatur justerare

Utdragsbestyrkande

- Handelsstödjande insatser: 400 tkr

Pite presentkort genom Företagarna (FR) 75 tkr och Handelskoordinator 300 tkr

- Miljöteknik och kompositer: 1,3 mkr

Ex CHESS vätgascenter 200 tkr, Arctic Solar 29 tkr, Composite Labs 500 tkr, Optisk innovationskraft 100 tkr, Förstudie grafit 70 tkr, Intersective Innovation 24 tkr.

- Gröna näringar: Inga medel avsatta under 2023, medel från föregående år har nyttjats.

- Stödjande områden: 9,4 mkr

Ex Inflyttarservice 2,6 mkr, Framtid Campus 2,7 mkr, Nyföretagarcentrum 540 tkr, Spira Mare 350 tkr, Arctic Business 400 tkr, IUC 400 tkr, lokalstöd Acusticum 1 100 tkr, Ung företagsamhet 100 tkr, Invest in Norrbotten 100 tkr, Brysselkontor 160 tkr, Innovation Pite 100 tkr, Energikontor Norr 85 tkr, Forskarfredag 75 tkr, Coompanion 50 tkr, Högskolependeln 650 tkr.

Inom detta område, benämnt stödjande områden, har två stora verksamheter bedrivits inom kommunkoncernen som är av stor framtida strategisk betydelse. Inflyttarservice med huvudsakligt mål att bidra till att underlätta kompetensförsörjningen inom såväl näringsliv som offentlig sektor. Satsningen på Framtid Campus är en medfinansiering med syfte att bidra till kompetensförsörjningen med olika typer av utbildningsinsatser och kompetensutveckling.

Piteå kommuns arbete med projekt/verksamheter som finansieras från Tillväxtpolitiska reserven regleras i de riktlinjer som fastställts av Kommunstyrelsen i november 2020 samt riktlinjer för sponsring antagna av Kommunstyrelsen 2018

Arbetsgången för arbetet med Tillväxtpolitiska reserven:

1. Projektägare kontaktar Piteå kommun för presentation av projekttidé och medfinansiering. En e-tjänst är under utarbetande för projektansökan.
2. Näringslivsavdelningen handlägger ansökan utifrån Riktlinjerna för tillväxtpolitiska reserven och Riktlinjerna för sponsring och föreslår Kommunstyrelsen att avslå eller bifalla ansökan.
3. Styrningen över projekten utförs genom deltagande i styrgrupp/styrelse, årsmöten/bolagsstämmor och genom det beslut som Kommunstyrelsen fattat.
4. Vid utbetalning av medel till projektägare begärs regelbunden lägesrapportering och vid projektavslut begärs en redovisning av slutrapport.

Beslutsunderlag

- Sammanfattning av samtliga projekt inom Tillväxtpolitiska reserven 2023
- Redovisning av Tillväxtpolitiska reserven 2023
- Redovisning av projekt Gröna Näringar 2023

§ 188

**Redovisning till Kommunstyrelsen från Piteå Kommunföretag AB
2023**

Diariernr 23KS12

Beslut

Kommunstyrelsen tar del av redovisningen från Piteå Kommunföretag AB styrelsemöte den 23 oktober 2023.

Kommunstyrelsen anser sig i och med detta ha fullgjort sin uppsiktsplikt avseende PIKAB och dess dotterbolag.

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsen ska, efter varje styrelsemöte med Piteå kommunföretag AB (PIKAB), få en redogörelse för styrelsemötet. Detta som ett led i Kommunstyrelsens fullgörande av sin uppsiktsplikt avseende kommunala företag.

Ordförande Patric Lundsgtröm (S) redogör för de punkter som behandlades vid Piteå kommunföretag ABs styrelsemöte den 9 oktober 2023:

- Dialog Lekmannarevisionen
- VD-rapport
- Ekonomisk rapport
- Ovillkorat aktieägartillskott Svenska Kommunförsäkrings AB
- Utökad investeringsram Piteå Hamn AB
- Sammanträdesplan 2024

§ 189

Deltagande Landsbygdskonferens 2023

Diariernr 23KS616

Beslut

Kommunstyrelsen beviljar Claes Danells (S) och Helén Lindbäcks (KD) deltagande i Landsbygdskonferens 2023.

Ärendebeskrivning

Claes Danell (S) och Helén Lindbäck (KD) är ledamöter i Landsbygdspolitiska rådet. De i önskar delta i Landsbygdskonferens, för mer information se bilaga.

Yrkanden

Patric Lundström (S): Bifall till förslaget med tillägget att även Helén Lindbäck (KD) deltar i Landsbygdskonferens 2023.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition och finner att det endast föreligger ett förslag vilket blir Kommunstyrelsens beslut.

Beslutsunderlag

- Inbjudan Landsbygdskonferens 2023

§ 190

Trafikstrategi - Politisk referensgrupp

Diariennr 23KS599

Beslut

Kommunstyrelsen utser Kommunstyrelsens arbets- och personalutskott samt Samhällsbyggnadsnämndens ordförande till Politisk referensgrupp vid framtagandet av Piteå kommuns Trafikstrategi.

Ärendebeskrivning

Piteå kommun står inför en stor samhällsomvandling, framför allt med anledning av att Norrbotniabanan ska byggas. Kommunens trafiksystem kommer påverkas vilket skapar ett behov av en tydlig strategi som visar hur kommunen ska planera trafikflöden, såväl gång- och cykeltrafik, kollektivtrafik, person- och godstrafik, idag och i framtiden. Det är viktigt att få ett helhetsgrepp om trafiksystemet för både kommun och stat vid förändringar som påverkar samhället, vilket i sin tur kräver en utveckling av hur vår planering för ett hållbart samhälle ska se ut.

Piteå kommun behöver ta fram en trafikstrategi för att skapa förutsättningar för en hållbar utveckling med fokus på tillgänglighet. En trafikstrategi handlar om att strategiskt arbeta med tillgänglighetsfrågor utifrån ett helhetsperspektiv och har en viktig koppling till översiktsplaneringen, regionalt tillväxtarbete och digitalisering. Genom en trafikstrategi kan mätbara mål sättas samt tydliggöra vilka prioriteringar som ska styra utvecklingen

Trafikstrategin blir en viktig del i genomförandet av översiktsplaneringen och skapar bra underlag i arbetet med att följa upp översiktsplanen. Arbetet ska följas åt och en trafikstrategi blir ett systematiskt sätt att hantera frågor om tillgänglighet när översiktsplanen uppdateras.

Kommunstyrelsens arbets- och personalutskott föreslås fungera som politisk referensgrupp. Referensgruppen är inte beslutade utan används för rådgivning när övergripande strategiska vägval i processen ska tas ställning till.

§ 191

Kommunstyrelsens och kommungemensamma informationshanteringsplaner

Diariennr 23KS555

Beslut

Kommunstyrelsen antar Informationshanteringsplaner för Kommunstyrelsen.

Kommunstyrelsen antar Informationshanteringsplaner för kommungemensamma processer.

Kommunstyrelsen uppmanar samtliga nämnder att anta de kommungemensamma delarna av informationshanteringsplanerna enligt Kommunstyrelsens beslut.

Ärendebeskrivning

I arkivlagen (1990:782) finns bestämmelser om myndighetens skyldighet att svara för arkivbildning och arkivvård, bl.a. framgår att allmänna handlingar inte får gallras utan gallringsbeslut. Arkiven ska bevaras, hållas ordnade och vårdas så att de tillgodoser

1. rätten att ta del av allmänna handlingar,
2. behovet av information för rättskipningen och förvaltningen, och
3. forskningens behov.

I arkivvården ingår att myndigheter enligt 6 § Arkivlagen ska upprätta en systematisk förteckning över sina handlingar. Informationshanteringsplaner (IHP) utgör en systematisk förteckning som hjälper till att få överblick över allmänna handlingar som finns inom kommunens processer inom respektive verksamhet.

Utgångspunkten för IHP är Kommunstyrelsens upprättade klassificeringsstruktur, (21KS37, §29), som presenterar samtliga verksamheter ur ett processororienterat perspektiv. Det innebär i korthet att:

- informationen/handlingarna redovisas utifrån kommunens verksamhetsområden, processgrupper och dess processer,
- informationen/handlingarna beskrivs med olika hanteringsanvisningar som t.ex. gallringsfrister, om de ska bevaras, var de förvaras m.m. Det är dessa hanteringsanvisningar som utgör stommen i informationshanteringsplanen.
- planerna är föreskrifter som styr kommunens arkivhantering.

IHP fångar upp mycket mer information om varje handling än tidigare traditionella dokumenthanteringsplaner som struktureras per avdelning och enhet vilket gör dem mindre sårbara för organisatoriska förändringar. IHP tar även fasta på informationens rörlighet, oavsett om den lagras fysiskt eller digitalt.

Kommunstyrelsen ska leda kommunens verksamhet genom att utöva en samordnad styrning och leda arbetet med att ta fram styrdokument för kommunen. Vidare har Kommunstyrelsen ett helhetsansvar för beslut som är kommunövergripande och ska se till att hanteringen av

allmänna handlingar är effektiv och ändamålsenlig.

Om det finns processer som tidigare har beslutats och som nu behöver revideras anges det IHP kolumn ”Reviderad, beslutad”. För de processer som inte tidigare har beslutats lämnas fälten i den kolumnen tom.

Fortsatt inventering och kartläggning av handlingar sker kontinuerligt och kommer att tas till beslut när dessa är färdigställda. Om en IHP för en process behöver revideras redovisas det i ovan nämnda kolumn och tas till beslut.

Beslutsunderlag

- Informationshanteringsplaner för Kommunstyrelsen
- Informationshanteringsplaner för Kommunstyrelsen samt kommungemensamma processer

§ 192

Riktlinjer för kommunala markanvisningar

Diariennr 23KS428

Beslut

Kommunstyrelsen antar Riktlinjer för kommunala markanvisningar.

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige har 22 juni 2015 antagit Riktlinjer för kommunala markanvisningar för Piteå kommun. Riktlinjerna revideras senast 16 december 2019. Riktlinjerna är giltiga till 31 december 2023 och behöver därför revideras.

Revideringarna innebär följande förslag till ändringar:

- Enligt gällande riktlinje ska exploatören inkomma med intyg till kommunen som styrker finansiering innan undertecknande av markanvisningsavtal.
- Enligt förslag till reviderad riktlinje ska exploatören inkomma med intyg till kommunen som styrker finansiering innan försäljning kan ske.

I övrigt innebär revideringen endast ändringar av mindre karaktär.

Samhällsbyggnadsnämndens beslut 2023-05-31 § 71:

Samhällsbyggnadsnämnden föreslår att Kommunstyrelsen antar reviderade Riktlinjer för kommunala markanvisningar.

Beslutsunderlag

- Riktlinjer för kommunala markanvisningar

§ 193

Uppföljande granskning av upphandling

Diariernr 23KS456

Beslut

Kommunstyrelsen antar yttrande över revisorernas rapport över uppföljande granskning upphandling 2023.

Ärendebeskrivning

Revisorerna har genomfört en uppföljning av tidigare granskning år 2020 av upphandling. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2023. Granskningens syfte var att bedöma om ansvarig nämnd har vidtagit beslutade åtgärder.

Revisorernas sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att Kommunstyrelsen till viss del har stärkt sin uppsikt på upphandlingsområdet. Däremot ser revisorerna ett fortsatt behov att utveckla den interna kontrollen och uppföljningen. Revisorerna ser även allvarligt på att det i dagsläget inte finns förutsättningar för att till exempel säkerställa nödvändiga förarbeten inför upphandlingar, uppföljning av avtal eller för att hantera avvikelser av upphandlade avtal.

Revisorerna bedömer att Kommunstyrelsen behöver stärka sin kontroll och uppföljning ytterligare för att säkerställa en ändamålsenlig inköps- och upphandlingsprocess.

Revisorerna kan konstatera att Kommunstyrelsen har formulerat en tydlig ambitionsnivå för en strukturerad inköpsprocess, däremot är detta arbete inte fullt ut implementerat i hela organisationen. Vidare konstaterar revisorerna att det inte fullt ut finns förutsättningar för bl.a. nödvändiga förarbeten inför upphandlingar, uppföljning av avtal. Revisorernas bedömning är att Kommunstyrelsen behöver tillse att det finns tillräckliga förutsättningar för en ändamålsenlig upphandlingsprocess. Mot bakgrund av granskningen rekommenderar revisorerna Kommunstyrelsen att:

- Säkerställa ändamålsenlighet och efterlevnad av styrande dokument, se avsnitt 4.1 & 4.2.
- Se över och stärka den interna kontrollen, se avsnitt 4.1.
- Säkerställa att det finns tillräckliga förutsättningar för en ändamålsenlig upphandlingsprocess, se avsnitt 4.2.

Kommunledningsförvaltningen har sammanställt yttrande till kommunrevisorerna som föreslås antas av Kommunstyrelsen

Beslutsunderlag

- Yttrande över uppföljande granskning av upphandling
- Uppföljande granskning av upphandling
- Revisionsrapport - Uppföljande granskning av upphandling

§ 194

Remiss - Ansökan om undersökningstillstånd för området

Klöverträsk nr 1002

Diariernr 23KS524

Beslut

Kommunstyrelsen antar yttrande över remiss, Ansökan om undersökningstillstånd för området Klöverträsk nr 1002.

Ärendebeskrivning

Boliden Mineral AB har den 22 augusti 2023 ansökt om undersökningstillstånd för området Klöverträsk nr 1002 i Älvsbyns och Piteå kommuner i Norrbottens län. Om ett undersökningstillstånd beviljas innebär det en ensamrätt för tillståndshavaren att kartlägga berggrundens egenskaper i syfte att ta reda på om det finns en fyndighet av koncessionsmineral inom det aktuella området.

Piteå kommun lämnar yttrande enligt bilaga.

Beslutsunderlag

- Yttrande över ansökan om undersökningstillstånd för området Klöverträsk nr 1002
- Remiss - Ansökan om undersökningstillstånd för området Klöverträsk nr 1002

§ 195

Remiss - Naturvårdsverkets förslag till föreskrifter om undantag från krav på utsortering, separat insamling och fastighetsnära insamling av bioavfall

Diariennr 23KS483

Beslut

Kommunstyrelsen antar yttrande över Remiss - Naturvårdsverkets förslag till föreskrifter om undantag från krav på utsortering, separat insamling och fastighetsnära insamling av bioavfall.

Ärendebeskrivning

Regeringen fattade den 22 december 2022 beslut om att i avfallsförordningen (2020:614) införa krav på separat insamling av bioavfall som ska gälla från och med den 1 januari 2024. Kraven är kopplade till införandet av avfallsdirektivets (2008/98/EG) artikel 22 om bioavfall och innebär att EU:s medlemsstater ska säkerställa att bioavfall antingen separeras och materialåtervinns vid källan, eller samlas in separat och inte blandas med andra typer av avfall.

Piteå kommun har sedan 1998 haft obligatorisk insamling av matavfall. Bedömningen är att föreslagna undantag inte kommer att påverka den redan införda insamlingen.

Beslutsunderlag

- Missiv - Naturvårdsverkets förslag till föreskrifter om undantag från krav på utsortering, separat insamling och fastighetsnära insamling av bioavfall
- Naturvårdsverkets förslag till föreskrifter om undantag från krav på utsortering, separat insamling och fastighetsnära insamling av bioavfall
- Konsekvensutredning gällande Naturvårdsverkets föreskrift om undantag från krav på utsortering, separat insamling och fastighetsnära insamling av bioavfall

§ 196

Remiss - Bevarandeplan för Piteälvens Natura 2000-område

Diariennr 23KS467

Beslut

Kommunstyrelsen antar yttrande över remiss, Bevarandeplan för Piteälvens Natura 2000-område

Ärendebeskrivning

Länsstyrelsen har tagit fram bevarandeplaner som beskriver områdenas värden, vad som kan utgöra ett hot samt vilka bevarandemål som finns för de olika arterna och livsmiljöerna. Planen är ett levande dokument som revideras om ny kunskap tillkommer eller om förutsättningarna för området ändras. Då skickas det nya, eller omarbetade, förslaget till bevarandeplan ut till olika remissinstanser såsom i det aktuella fallet med Piteälven.

I förslaget till uppdaterad bevarandeplan för Piteälven ingår Länsstyrelsens bedömningar avseende Sikfors kraftverks påverkan på utpekade arter och naturtyper inför den kommande omprövningen av kraftverkets miljötillstånd. Dessa bedömningar återfinns huvudsakligen i bevarandeplanens bilaga 2. Som underlag för några av planens bedömningar har länsstyrelsen nyttjat den nya rapporten Laxens bevarandemål och bevarandetillstånd i Piteälven.

Piteälven är nationalälv och har en mycket hög grad av naturlighet. Älven är till stora delar oreglerad och har därför en naturlig vattenföring med strömsträckor och forsar, vilket är sällsynt ur ett europeiskt perspektiv. Detta skapar särskilt artrika livsmiljöer i älven. Förekomst av fungerande lekområden och fria vandringsvägar är speciellt viktiga för en rik vattenfauna. Arterna lax, utter, flodpärlmussla och öring är arter som av EU anses vara särskilt betydelsefulla och ska beaktas i bevarandeplanen.

Prioriterade åtgärder i förslag till ändrad bevarandeplan för Piteälven

- Sammantaget syftar bevarandeplanens åtgärder till att uppnå gynnsam bevarandestatus för växter, djur och livsmiljöer som är typiska för Piteälven och utpekade av EU. Åtgärderna är:
- Kunskapsuppbyggnad inför framtida miljöförbättrande åtgärder.
 - Åtgärder för att ta bort eller skapa passagemöjligheter förbi vandringshinder. Kraftverks- och regleringsdammar som förekommer ska inte hindra upp- och nedströmsvandring för fisk och andra vattenlevande djur. Vägtrummor i vägar som korsar vattendrag är viktiga att åtgärda om de medför svårigheter för fisk att passera eller att utter löper risk att dödas i trafiken.
 - Strand- och bottenmiljöer som är negativt påverkade av flottningen bör återställas.
 - Det miljöskadliga läckaget från den gamla Lavergruvan behöver minimeras för att förhindra fortsatta skador på vattenmiljön.
 - För att bevara ett fungerande ekosystem är det viktigt att skogsbruket lämnar ekologiskt funktionella kantzoner intill vattendrag och sjöstränder.
 - Diken som transporterar ut skadliga ämnen eller partiklar i Natura 2000-områdets vatten, i synnerhet i anslutning till lokaler för flodpärlmussla eller viktiga lekbottnar för lax och öring, behöver åtgärdas.
 - Det är viktigt att upprätthålla livskraftiga populationer av områdets utpekade och typiska

fiskarter. En långsiktigt hållbar förvaltning av stammarna är därför nödvändig.
- Spridning av främmande arter måste förhindras och förekomster övervakas/utrotas.

Piteå kommuns synpunkter lämnas enligt bilaga.

Beslutsunderlag

- Yttrande över remiss, Bevarandeplan för Piteälvens Natura 2000-område
- Laxens bevarandetillstånd och bevarandemål i Piteälven
- Excelmodell lax Piteälven
- Bevarandeplan Piteälven 2023 förslag

§ 197

Kompletteringsbudget för löneökningar 2023 samt helårseffekt driftbudget 2024

Diariennr 23KS591

Beslut

Kommunstyrelsen anvisar medel ur central pott till Kommunstyrelsens förfogande med 48 328 tkr för löneökningar för år 2023 samt helårseffekt för löneökningar med 64 439 tkr för år 2024.

Kommunstyrelsen beviljar kommunens nämnder/styrelse budget för löneökningar 2023 med 51 459 tkr och att finansförvaltningen ökar intäkten med 3 131 tkr för KP-pension samt minskning avtalsförsäkringar, totalt netto 48 328 tkr enligt bilaga.

Kommunstyrelsen beviljar kommunens nämnder/styrelse budget för helårseffekt för löneökningar 2024 med 68 615 tkr och att finansförvaltningen ökar intäkten med 4 176 tkr för KP-pension samt minskning avtalsförsäkringar, totalt netto 64 439 tkr.

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige fastställde budget för 2023 i 2022 års lönenivå. I en central pott till Kommunstyrelsens förfogande avsattes bland annat löneökningar för år 2023 att fördelas av Kommunstyrelsen då förhandlingarna 2023 slutförts.

Då förhandlingar för samtliga fackförbund är klara och nya löner gäller från 1 april 2023 föreslås att löneökningar 2023 läggs ut till nämnder/styrelse för dessa. I budgeten föreslås att löneökningar för 2023 fördelas till nämnder/styrelse med 51 459 tkr, enligt bilaga. Finansförvaltningen ökar intäkten för KP-pension samt minskning av avtalsförsäkringar med 3 131 tkr, varför nettokostnaden för löneökningar avseende år 2023 blir 48 328 tkr.

Därtill föreslås att en helårseffekt för löneökningar fördelas till nämnder/styrelse med 68 615 tkr till 2024 års budget, enligt bilaga. Finansförvaltningen ökar intäkten för KP-pension samt minskning av avtalsförsäkringar med 4 176 tkr, varför nettokostnaden för löneökningar avseende helår 2024 blir 64 439 tkr.

Löneökningarkostnaden för de gemensamma nämnderna (avseende Piteås del) bärs av Kommunstyrelsen som därmed ska ha tillkommande budgetmedel för löneökningar.

Beslutsunderlag

- Löneökningar 2023
- Löneökningar 2023, helårseffekt driftbudget 2024

§ 198

Anmälda handlingar

Beslut

Kommunstyrelsen tar del av anmälda handlingar.

Ärendebeskrivning

Handlingar som inkommit till Kommunledningsförvaltningen för kännedom till Kommunstyrelsen.

Anmälda handlingar

- Verksamhetsplan (VEP) 2023 - Norrbottens e-nämnd signerat (dnr 23KS317-1)
- TreePower invest brochure (dnr 23KS1-4)
- Skrivelse - Sällskapet Länkarna Piteå (dnr 23KS321-1)
- Borgensförbindelse lån 158191, 2023-08-22 (dnr 23KS486-3)
- Borgensförbindelse lån 158190, 2023-08-22 (dnr 23KS486-4)
- Pitebo lånesammanställning 2023-08-31 (dnr 23KS486-2)
- Protokoll styrelsemöte SKFAB 2023-08-17 (dnr 23KS89-13)
- Uppföljning ägardirektiv Energikontor Norr (dnr 23KS530-2)
- Protokoll - Norrbottens Kommuners beslut - Fastställande av kommunernas avgifter 2024 (dnr 23KS1-7)
- Bostadsförsörjningsprogram Bodens kommun 2023 (dnr 23KS529-3)
- Kommunala tillgänglighetsrådets protokoll 2023-08-24 (dnr 23KS76-7)
- Styrelseprotokoll 2023-06-13 Samordningsförbundet Södra Norrbotten (dnr 23KS73-10)
- Protokoll Miljö- och tillsynsnämnden 2023-09-05 signerat. (dnr 23KS14-2)
- Månadsrapport augusti - Svensk Kommun Försäkring AB (dnr 23KS89-14)
- Sammanställning över SKFABs kapitalplaceringar (dnr 23KS89-15)
- Sammanställning över SKFABs kapitalplaceringar (dnr 23KS89-16)
- Protokoll Gemensam Kost- och servicenämnd Piteå - Luleå 2023-09-05 §§16-26 (dnr 23KS19-4)
- Protokoll Fastighets- och servicenämnden 2023-09-06 §48 direktjustering (dnr 23KS17-7)
- Protokoll Fastighets- och servicenämnden 2023-09-06 §§49-65 (dnr 23KS17-8)
- Protokoll Gemensam Räddningsnämnd Piteå - Älvsbyn 2023-09-06 (dnr 23KS21-2)
- Protokoll Samhällsbyggnadsnämnden 2023-09-07 (dnr 23KS15-4)
- Protokoll Barn- och utbildningsnämnden § 72 2023-09-08 (dnr 23KS13-11)
- Protokoll Barn- och utbildningsnämnden §§ 73 - 81 2023-09-08 (dnr 23KS13-12)
- Sammanträdesplan 2024 Gemensam Kost- och servicenämnden (dnr 23KS1-8)
- Sammanträdesplan 2024 Fastighets- och servicenämnden § 58 (dnr 23KS1-9)
- Sammanträdesplan 2024 Gemensam räddningsnämnd Piteå-Älvsbyn § 19 (dnr 23KS1-10)
- §16 Gemensam Kost- och servicenämnd Piteå - Luleå Kommungemensam del av informationshanteringsplan (dnr 23KS143-7)
- §59 Fastighets- och servicenämnden Kommungemensam del av informationshanteringsplan (dnr 23KS143-8)
- §120 Socialnämnden Informationshanteringsplan för ekonomiavdelningen (dnr 23KS143-9)
- Protokoll Kultur- och fritidsnämnden 2023-09-07 (dnr 23KS18-4)

- §65 Kultur- och fritidsnämnden Avsägelse och fyllnadsväl av ledamot till Kultur- och fritidsnämndens arbetsutskott 2023-2026 (dnr 23KS128-2)
- Protokoll Kommunala pensionärsrådet 2023-08-29 (dnr 23KS75-2)
- Protokoll Gemensam överförmyndarnämnd 2023-09-07 signerat (dnr 23KS20-2)
- §231 KF Avsägelse av ledamot (V) - Kommunstyrelsen 2023-2026 (dnr 22KS408-9)
- Protokoll Kommunstyrelsens arbets- och personalutskott §§ 86-88 (dnr 23KS23-6)
- Protokoll Kommunala förebygganderådet 2023-09-21 (dnr 23KS71-2)
- Delegationsbeslut fyllnadsväl ledamot (C) Förebygganderådet (dnr 22KS757-27)
- Delegationsbeslut Fyllnadsväl ersättare (C) Pensionärsrådet signerat (dnr 22KS718-23)
- Delegationsbeslut fyllnadsväl ersättare (C) Folkhälsorådet (dnr 22KS762-15)
- Delegationsbeslut fyllnadsväl ledamot (C) Landsbygdspolitiska rådet (dnr 22KS763-19)
- Protokoll styrelsemöte 2023-09-14 Samordningsförbundet Södra Norrbotten (dnr 23KS73-21)
- Protokoll Kommunstyrelsens arbets- och personalutskott (dnr 23KS23-7)
- § 87 Barn- och utbildningsnämnden Informationshanteringsplan för ekonomiavdelningen (dnr 23KS143-10)
- Protokoll Barn- och utbildningsnämnden 2023-09-27 (dnr 23KS13-13)

§ 199

Redovisning av delegationsbeslut

Beslut

Kommunstyrelsen godkänner anmälningarna av delegationsbeslut.

Ärendebeskrivning

Kommunledningsförvaltningen redovisar beslut som fattats med stöd av Kommunstyrelsens delegationsbestämmelser.

Delegationsbeslut

- Delegationsbeslut borgensåtagande AB Pitebo 2023-08-22 signerat (dnr 23KS486-1)
- Fastställande av förfrågningsunderlag - Upphandling Löpande papptaksarbeten 2023, omläggning och reparation (dnr 23KS520-1)
- Fastställande av förfrågningsunderlag - Upphandling Kostdatasystem inklusive stödsystem (dnr 23KS522-1)
- Anvisning för arbete mot alkohol och droger för Piteå kommuns anställda (dnr 23KS488-1)
- Delegationsbeslut - Anvisning för arbete mot alkohol och droger för Piteå kommuns anställda signerat (dnr 23KS488-3)
- Tilldelningsbeslut - Förnyad konkurrensutsättning IT-Konsulttjänster (dnr 23KS528-1)
- Delegationsbeslut Instruktion för signalskydd (dnr 23KS293-1)
- Tilldelningsbeslut Åkband signerat (dnr 23KS405-1)
- Tillägg till avtal åkband (dnr 23KS405-2)
- Avtalsförlängning - Löpande ventilations- och byggplåtslageriarbeten 2021 (dnr 23KS533-1)
- Avtalsförlängning - Löpande service och underhåll kylanläggningar 2020 (dnr 23KS534-2)
- Avtalsförlängning - Service av garage- och industriportar samt grindar (dnr 23KS535-1)
- Delegationsbeslut Överklagande - Enskild väg Fårön ga_1 och 2 (dnr 23KS415-10)
- Yttrande Överklagande - enskild väg Fårön ga_1 och ga_2 (dnr 23KS415-11)
- Fastställande av förfrågningsunderlag (dnr 23KS539-1)
- Fastställande av Förfrågningsunderlag - Upphandling Flyttjänster (dnr 23KS540-1)
- Avtalsförlängning - Löpande ventilations- och byggplåtslageriarbeten 2021 (dnr 23KS533-2)
- Tilldelningsbeslut - Förnyad konkurrensutsättning Beslutsstödsystem (dnr 23KS414-2)
- Avtalsförlängning - Löpande mark- och beläggningsarbeten 2022 (dnr 23KS557-1)
- Delegationsbeslut - Altissima Music 2023 (dnr 23KS575-2)
- Delegationsbeslut sponsring Piteå ridklubb (dnr 23KS433-4)
- Delegationsbeslut Öjeby IF handboll 2023-2024 (dnr 23KS573-2)
- Delegationsbeslut - Remiss - Betänkandet Värde av vinden, Kompensation, incitament och planering för hållbar fortsatt utbyggnad av vindkraften (dnr 23KS382-8)
- Delegationsbeslut - Anvisning för utlämnande av kopia och avskrift av allmän handling (dnr 22KS647-1)
- Fastställande av förfrågningsunderlag - Upphandling Julgåvor 2023 (dnr 23KS603-1)
- Avtalsförlängning - Dammbindningssalt Magnesiumklorid MgCl2 (dnr 23KS606-1)
- Tilldelningsbeslut - Utvärderare externfinansierade projekt (dnr 23KS615-1)

§ 200

Delårsrapport augusti 2023 för Piteå kommun och kommunkoncern

Diariennr 23KS550

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår att Kommunfullmäktige godkänner Delårsrapport augusti 2023 för Piteå kommun och kommunkoncern.

Kommunstyrelsen föreslår att Kommunfullmäktige ger nämnder och styrelse i uppdrag att arbeta för en budget i balans.

Ärendebeskrivning

Ekonomiavdelningen har tillsammans med kommunens förvaltningar och bolag sammanställt ekonomiskt resultat per sista augusti 2023 som för kommunkoncernen uppgår till 200 mkr, att jämföra med 344 mkr motsvarande period föregående år. På helåret prognostiseras ett resultat på 137 mkr, vilket är högre än budget men lägre än utfallet för 2022.

För kommunen redovisas resultat per sista augusti på 124 mkr (205) och för helåret prognostiseras resultat om 28 mkr vilket är högre än budget men lägre än utfallet för 2022 som landade på 160 mkr.

Yrkanden

Patric Lundström (S), Claes Danell (S), Karl-Erik Jonsson (M), Håkan Johansson (M) och Anders Nordin (SLP): Bifall till Kommunledningsförvaltningens förslag med tillägget att Kommunstyrelsen föreslår att Kommunfullmäktige ger nämnder och styrelse i uppdrag att arbeta för en budget i balans.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition och finner att det endast föreligger ett förslag vilket blir Kommunstyrelsens beslut.

Beslutsunderlag

- Delårsrapport augusti 2023 för Piteå kommun och kommunkoncern
- Analys Socialtjänsten augusti 2023
- Månadsuppföljning Socialtjänsten augusti 2023
- Analys sammanfattning Barn- och utbildningsnämnden augusti 2023
- Nämnds- och bolagsredovisning 2023

§ 201

Återrapport av uppdrag från Kommunstyrelsen och Kommunfullmäktige 2023

Diariennr 23KS33

Beslut

Kommunstyrelsen godkänner Återrapport av uppdrag från Kommunstyrelsen.

Kommunstyrelsen föreslår att Kommunfullmäktige godkänner Återrapport av uppdrag från Kommunfullmäktige.

Ärendebeskrivning

Ett beslut i en politisk församling innebär ofta att någon form av åtgärd ska utföras. En förutsättning för att verkställa sådana beslut är att uppdrag och eventuella direktiv ges och är klart formulerade samt att verksamheten som får uppdraget informeras om det. När Kommunfullmäktige respektive Kommunstyrelsen beslutar om uppdrag ska det framgå i beslutet när uppdraget ska återrapporteras och vilken verksamhet som ansvarar för att beslutet blir verkställt.

Enligt Anvisning för återrapportering av uppdrag från Kommunfullmäktige och Kommunstyrelsen, framgår att nämnder, styrelse eller annan verksamhet en gång per år ska återrapportera vilka uppdrag de har fått från Kommunstyrelsen eller Kommunfullmäktige och i vilken utsträckning dessa har verkställts.

Av verksamhetens återrapportering ska det framgå om beslutet är verkställt samt en kort beskrivning om hur uppdraget har verkställts. Om beslutet inte verkställts ska verksamheten beskriva vad som hittills har genomförts och vad som återstår samt när verksamheten beräknar att beslutet kan verkställas respektive återrapporteras.

Om verksamheten bedömer att beslutet inte kan verkställas ska verksamheten istället redogöra för orsakerna till det samt begära att beslutet upphävs.

I bifogade bilagor framgår aktuella uppdrag och återrapportering.

Beslutsunderlag

- Återrapport av uppdrag från Kommunstyrelsen och Kommunfullmäktige

§ 202

Taxa för tillsyn av avfall från fritidsbåtar

Diariennr 23KS577

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår att Kommunfullmäktige antar Taxa för tillsyn enligt Lag (1989:424) om åtgärder mot förorening från fartyg.

Kommunstyrelsen föreslår att Kommunfullmäktige beslutar att Miljö- och tillsynsnämnden årligen får indexuppräknas taxan upp till Prisindex för kommunal verksamhet (PKV). Basmånad för indexuppräknningen är oktober månad 2023.

Miljö- och tillsynsnämnden ska efter beslut om indexuppräknning delge beslutet till Kommunfullmäktige.

Ärendebeskrivning

Transportstyrelsen har överlåtit tillsynsansvaret för fritidsbåtshamnarnas mottagningsanordningar för avfall samt godkännande av avfallshanteringsplaner den 1:a maj 2023 till kommunen.

För att Miljö- och tillsynsnämndens tillsyn samt handläggning av fritidsbåtshamnarnas avfallshanteringsplaner behöver nämnden ha möjlighet att avgiftsfinansiera verksamheten enligt vad som anges i lag (1980:824) om åtgärder mot förorening från fartyg.

Avfallsplanerna ska vara godkända senast första januari 2024 och därför behöver taxan antas under året 2023.

Miljö och tillsynsnämndens delegationsbeslut 2023-09-12

Miljö- och tillsynsnämnden föreslår att kommunfullmäktige antar förslag till ny taxa för tillsyn enligt Lag (1989:424) om åtgärder mot förorening från fartyg till kommunfullmäktige.

Miljö- och tillsynsnämnden föreslår att kommunfullmäktige fastställer timavgiften till 1 099 kr för år 2023.

Miljö- och tillsynsnämnden föreslår kommunfullmäktige att miljö- och tillsynsnämnden för varje kalenderår får besluta att höja de fasta avgifterna och timavgifterna med en procentsats enligt prisindex för kommunal verksamhet (PKV). Utgångspunkt för indexuppräknningen är oktober månad före avgiftsåret.

Miljö- och tillsynsnämnden föreslår att kommunfullmäktige beslutar att taxan ska gälla från och med att taxan vunnit laga kraft.

Miljö- och tillsynsnämnden föreslår att kommunfullmäktige beslutar om taxan enligt Lag (1989:424) om åtgärder mot förorening från fartyg med stöd av 6 kap. 8 § andra stycket, 6 kap. 5 a § samt 3 kap. 9 § fastställa förslaget till taxa enligt bilaga 1.

Beslutet är fattat med stöd av delegationspunkt 1.1 i delegationsbestämmelserna för miljö- och tillsynsnämnden.

Beslutsunderlag

- Taxa för tillsyn av avfall från fritidsbåtar

§ 203

Reglemente för arkiv

Diariennr 23KS516

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår att Kommunfullmäktige antar Reglemente för arkiv.

Ärendebeskrivning

Revidering av Reglemente för styrelse och nämnder innebär bland annat att styrelsen som arkivmyndighet ges rätt att besluta om kommungemensam klassificeringsstruktur samt informationshanteringsplan för kommunövergripande processer (inklusive gallring av handlingar).

För att Reglemente för arkiv ska harmonisera med Reglemente för styrelse och nämnder när det gäller gallring av handlingar behöver Reglemente för arkiv revideras enligt förslag.

Beslutsunderlag

- Reglemente för arkiv

§ 204

Reglemente för styrelsen och nämnder

Diariennr 23KS454

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår att Kommunfullmäktige antar Reglemente för styrelse och nämnder.

Ärendebeskrivning

I Reglementet för styrelsen och nämnder fastställer kommunfullmäktige nämndernas verksamhetsområden och inbördes förhållande. Reglementet för styrelsen och nämnder revideras löpande utifrån förändringar i lagstiftning och övriga förhållanden.

Förslaget till revidering omfattar främst kommunstyrelsens reglemente. Ett antal tillägg har gjorts med anledning av ny lagstiftning. Bland annat har kommunstyrelsen givits ett övergripande ansvar för drömnarverksamheten i kommunen och ett övergripande ansvar för kommunens brottsförebyggande arbete. Kommunstyrelsen har vidare getts ansvar för beslut om kommungemensam klassificeringsstruktur samt informationshanteringsplan för kommunövergripande processer.

Förslaget till revidering omfattar därutöver förtydliganden avseenden för vilka områden kommunstyrelsen har ett övergripande ansvar, vilket har bäring på kommunstyrelsens mandat att besluta om riktlinjer och anvisningar som gäller även för andra nämnder.

Förslaget till revideringen omfattar även ett antal omformuleringar och förändrad struktur för att tydliggöra ansvarsområdet och göra dokumentet mer lättläst.

I Fastighets- och Servicenämndens reglemente finns förslag på förtydligande att verksamhetsområdet även omfattar köp och försäljning av byggnad som är lös egendom.

I Samhällsbyggnadsnämndens reglemente finns ett förslag på tillägg som avser ansvar enligt lag (1982:129) om flyttning av fordon i vissa fall. Uppgift att utgöra särskild verksamhet för framställning av statistik för uppgifter inom nämndens verksamhetsområde föreslås strykas, eftersom nämnden inte har någon sådan uppgift i dagsläget.

Miljö- och tillsynsnämndens reglemente har omformulerats för att bättre överensstämja med nämndens faktiska verksamhetsområde. Ansvar att fullgöra kommunens uppgifter enligt lag (1980:424) om åtgärder mot förorening från fartyg har tillagts.

Beslutsunderlag

- Reglemente för styrelsen och nämnder

§ 205

Reglemente för revisionen

Diariennr 23KS493

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår att Kommunfullmäktige antar Reglemente för revisionen.

Ärendebeskrivning

Piteå kommuns reglementen revideras varje mandatperiod och revisionen har tagit fram ett förslag till reglemente.

Revideringarna utgör till största delen förtydliganden utifrån kommunallagen och innebär inte några förändringar i arbetssätt för revisionen.

Revisionens personuppgiftsansvar och möjlighet att delta i sammanträden på distans har lagts till i reglementet.

Kommunledningsförvaltningens yttrande

Kommunledningsförvaltningen föreslår att Kommunfullmäktige antar Reglemente för revisionen.

Beslutsunderlag

- Reglemente för revisionen

§ 206

Markanvisning för del av Rönnen 7 Piteå – Lindbäcks fastigheter

Piteå AB

Diariennr 23KS429

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår att Kommunfullmäktige godkänner upprättat markanvisningsavtal med Lindbäcks fastigheter Piteå AB.

Kommunstyrelsen föreslår att Kommunfullmäktige ger Samhällsbyggnadsnämnden i uppdrag att underteckna upprättat markanvisningsavtal.

Ärendebeskrivning

Lindbäcks fastigheter Piteå AB har anvisats ett markområde med syftet att bygga flerbostadshus där Norrmalmskolan idag ligger. Detaljplan antogs 18 juni 2021.

Föravtal tecknades 2018 och ska ersättas av ett markanvisningsavtal inför kommande försäljning. Försäljning av del av Rönnen 7 är beroende av rivning och flytt av Norrmalmskolan och Christinaprojektets genomförande. Detta medför att markanvisningsavtalet behöver tecknas på längre tid än två år.

Markanvisningsavtalet sträcker sig till 2026 då skolan beräknas vara riven.

Exploatören kommer att uppvisa intyg om finansiering efter att bygglov är beviljat och innan försäljning av marken.

Motivering

Markanvisningsavtalet överensstämmer med detaljplanen och bidrar till fler bostäder i centrum. Ett undantag från Riktlinjer för kommunala markanvisningar behöver göras då markanvisningsavtalet sträcker sig längre än två år. Längre tid för markanvisning är nödvändigt eftersom skolan beräknas vara riven 2026 och marköverlåtelse kan inte ske innan dess.

Samhällsbyggnadsnämndens beslut 2023-05-31 § 72:

Samhällsbyggnadsnämnden föreslår att Kommunfullmäktige godkänner upprättat markanvisningsavtal med Lindbäcks fastigheter Piteå AB.

Samhällsbyggnadsnämnden föreslår att Kommunfullmäktige ger Samhällsbyggnadsnämnden i uppdrag att underteckna upprättat markanvisningsavtal.

Samhällsbyggnadsnämnden delegerar till Samhällsbyggnadsnämndens ordförande att underteckna upprättat markanvisningsavtal när Kommunfullmäktiges beslut har fått laga kraft.

Beslutsunderlag

- Markanvisningsavtal för del av Rönnen 7 Piteå – Lindbäcks fastigheter Piteå AB

§ 207

Markanvisningsavtal för del av Rönnen 7 Piteå - AB Rawi

Diariernr 23KS430

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår att Kommunfullmäktige godkänner markanvisningsavtal med Fastighets AB Rawi.

Kommunstyrelsen föreslår att Kommunfullmäktige ger Samhällsbyggnadsnämnden i uppdrag att underteckna upprättat markanvisningsavtal.

Ärendebeskrivning

Fastighets AB Rawi har anvisats ett markområde med syftet att bygga flerbostadshus där Norrmalmskolan idag ligger. Detaljplan antogs 18 juni 2021.

Föravtal tecknades 2018 och ska ersättas av ett markanvisningsavtal inför kommande försäljning. Försäljning av del av Rönnen 7 är beroende av rivning och flytt av Norrmalmskolan och Christinaprojektets genomförande. Detta medför att markanvisningsavtalet behöver tecknas på längre tid än två år.

Markanvisningsavtalet sträcker sig till 2026 då skolan beräknas vara riven. Exploatören kommer att uppvisa intyg om finansiering efter att bygglov är beviljat och innan försäljning av marken.

Motivering

Markanvisningsavtalet överensstämmer med detaljplanen och bidrar till fler bostäder i centrum. Ett undantag från Riktlinjer för kommunala markanvisningar behöver göras då markanvisningsavtalet sträcker sig längre än två år. Längre tid för markanvisning är nödvändigt eftersom skolan beräknas vara riven 2026 och marköverlåtelse kan inte ske innan dess.

Samhällsbyggnadsnämndens beslut 2023-05-31 § 73:

Samhällsbyggnadsnämnden föreslår att Kommunfullmäktige godkänner upprättat markanvisningsavtal med Fastighets AB Rawi.

Samhällsbyggnadsnämnden föreslår att Kommunfullmäktige ger Samhällsbyggnadsnämnden i uppdrag att underteckna upprättat markanvisningsavtal.

Samhällsbyggnadsnämnden delegerar till Samhällsbyggnadsnämndens ordförande att underteckna upprättat markanvisningsavtal när Kommunfullmäktiges beslut har fått laga kraft.

Beslutsunderlag

- Markanvisningsavtal för del av Rönnen 7 Piteå - AB Rawi

Signatur justerare

Utdragsbestyrkande

§ 208

Plan för bostadsförsörjning

Diariennr 21KS503

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår att Kommunfullmäktige antar Plan för bostadsförsörjning med bilaga.

Kommunstyrelsen föreslår att Kommunfullmäktige ger Kommunstyrelsen i uppdrag att utreda ansvarsfrågan för särskilda grupper.

Kommunstyrelsen föreslår att Kommunfullmäktige ger Kommunstyrelsen i uppdrag att genomlysna och eventuellt revidera Bostadspolicyn som antogs 2006-05-22.

Anteckning

Anders Nordin (SLP) avstår från att delta i beslutet.

Reservation

Håkan Johansson (M), Karl-Erik Jonsson (M) och Helén Lindbäck (KD) reserverar sig mot beslutet till förmån för Håkan Johanssons (M) förslag.

Ärendebeskrivning

Plan för bostadsförsörjning är ett politiskt dokument vars huvudsakliga uppgift är att besluta om kommunfullmäktiges viljeinriktning. Dokumentet beskriver mål och vision för kommunens bostadsförsörjning fram till år 2040. Plan för bostadsförsörjning ska komplettera Policy för Piteå kommuns bostadspolitik och övriga styrande dokument som berör kommunens bostadsbyggande.

Dokumentet är att likställa med riktlinjer för bostadsförsörjningen i Piteå kommun. Sådana riktlinjer ska tas fram för kommuner enligt lag. Riktlinjerna är viktiga underlag för översiktsplanen och ska uppdateras varje mandatperiod. Här ska tydliggöras för nämnder och bolag de utmaningar och uppdrag som finns inför kommande budget och verksamhetsplan.

Viktig info är att denna utgåva har gjort en strategisk ändring jämfört med förra upplagan av bostadsförsörjningsplan och den är att det inte längre finns krav att bygga utanför centrum om man köper en fastighet av kommunen.

Underlaget har remitterats till: Kultur- och fritidsnämnden (KFN), Barn- och utbildningsnämnden (BUN), Socialnämnden (SN), Överförmyndarnämnden (ÖFN), Fastighets- och servicenämnden (FSN) och AB Pitebo.

BUN, SN och ÖFN har inga kommentarer till förslaget. KFN har ett väl genomarbetat yttrande med många kommentarer. Gemensamt för deras kommentarer är att det inte bör stå i en bostadsförsörjningsplan utan ska hanteras i den normala planprocessen. FSN och AB

Pitebo har också kommentarer som har besvarats av Samhällsbyggnad.

Underlaget har efter att passerat SBN även remitterats till angränsande kommuner, Luleå, Älvsbyn och Skellefteå samt Länsstyrelsen i Norrbotten.

Luleå kommun och Länsstyrelsen har svarat. Luleå har inget att kommentera. Länsstyrelsen berömmar oss för en bra BF-plan men har några kommentarer. Ingen ändring har gjorts på Lst. kommentarer utan de får tas i beaktning nästa gång arbetet med Bostadsförsörjningsplanen genomförs.

Samtliga synpunkter och svar finns sammanställda i Bilaga.

Yrkanden

Claes Danell (S) och Anton Li Nilsson (C): Bifall till Kommunstyrelsens arbets- och personalutskott med ändringen att kapitel 7 läggs som en bilaga samt att Kommunstyrelsen föreslår att Kommunfullmäktige ger Kommunstyrelsen i uppdrag att genomlys och eventuellt revidera bostadspolicyn som antogs 2006-05-22.

Håkan Johansson (M), Helén Lindbäck (KD) och Karl-Erik Jonsson (M): Bifall till Moderaternas förslag till Plan för bostadsförsörjning.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på de två förslagen och finner att Kommunstyrelsen beslutar enligt Claes Danells (S) förslag.

Beslutsunderlag

- §96 KSAPU Plan för bostadsförsörjning
- Plan för bostadsförsörjning
- Plan för bostadsförsörjning - bilaga

§ 209

Samverkansavtal - Norrbottens e-nämnd

Diariennr 23KS509

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår att Kommunfullmäktige antar Reglemente – Norrbottens e-nämnd.

Kommunstyrelsen föreslår att Kommunfullmäktige antar Samverkansavtal - Norrbottens e-nämnd.

Ärendebeskrivning

Norrbottens e-nämnd har sedan 2013 ett upprättat reglemente med tillhörande samverkansavtal (samverkansavtal reviderat 2016). I detta regleras nämndens uppgifter och ansvarsområden. Behov av översyn och möjlig revidering av reglemente och samverkansavtal har uppstått utifrån att ingående kommuner anser att nämndens uppdrag och uppgifter kan behöva förtydligas, särskilt vad gäller beslutsfattande och förvaltningsrelaterade uppgifter (för gemensamma lösningar och ramavtal). Därav har flera arbetsgrupper bestående av representanter med deltagare från flera av medlemskommunerna formerats och har under delar av året 2021 och 2022 arbetat fram rutiner, checklistor, riktlinjer och en gemensam samverkanshandbok för den operativa verksamheten inom nämnden. Vid e-nämndens sammanträde 2021-12-16 antog nämnden verksamhetsplan för året 2022 där ett av verksamhetsmålen för året är att reglementet och samverkansavtalet ska revideras utifrån uppstådda behov av förtydligande och för en mer ändamålsenlig verksamhet.

Olika förslag har diskuterats med beredningsgruppen och de olika arbetsgrupperna (arbetsgrupp intern struktur, arbetsgrupp upphandling och arbetsgrupp juridik), samt den politiska arbetsgruppen. Ett förslag till revidering av reglemente och samverkansavtal har genom de olika arbetsgrupperna och i samverkan med beredningsgruppen tagits fram. Detta förslag har via beredningsgruppen presenterats i alla medlemskommuner för förankring. Kommunfullmäktige föreslås fatta beslut att anta reviderat reglemente och samverkansavtal för Norrbottens e-nämnd i enlighet med bifogade underlag ”Reglemente” och ”samverkansavtal”.

Bakgrund

Sveriges kommuner och landsting (SKL) tog 2011 fram ”Strategi för eSamhället” som vägledning för utveckling av arbetet mot eSamhället. Vägledningen innehåller 3 övergripande mål:

- Enklare vardag för privatpersoner och företag
- Smartare och öppnare förvaltning som stödjer innovation och delaktighet
- Högre kvalitet och effektivitet i verksamheten

Flertalet av länets kommuner antog strategin påbörjade utvecklingsarbeten utifrån denna. SKL konstaterade dock att regional samverkan är absolut nödvändig för att de mindre kommunerna ska ges förutsättningar att uppnå strategins intentioner.

Utifrån detta beslutade dåvarande kommunförbundet i Norrbotten via styrelsen att ge under 2012 uppdraget till en arbetsgrupp (AG IT), bestående av 3 kommunalråd, 3 kommunchefer, en IT-chef samt två tjänstemän från Kommunförbundet, att utreda möjligheten till samverkan i länet kopplat till strategin för eSamhället.

Utifrån utredningen beslutade kommunförbundets styrelse 2012-12-13 att rekommendera länets kommuner att bilda en gemensam nämnd med Luleå som värdkommun. Kommunfullmäktige i Luleå kommun beslöt 13-02-25 att inrätta en gemensam e-nämnd och bjuda in övriga kommuner i Norrbotten. Respektive kommun fattade beslut i frågan via sina kommunfullmäktige under 2013 och 13 av 14 kommuner klev in som medlemskommuner. 2016 klev även den 14:e kommunen i Norrbotten in i den gemensamma nämnden vid namn "Norrbottens e-nämnd".

Vid nämndens inrättande upprättades ett reglemente och samverkansavtal framtaget av en utredningsgrupp med tjänstepersoner från Piteå, Kalix, Luleå och kommunförbundet. Detta reglemente baserades till stor del på en annan gemensam nämnds reglemente och som rekommenderades av dåvarande SKL (Sveriges kommuner och landsting, nuvarande SKR – Sveriges kommuner och regioner). Reglementet granskades av Luleå kommuns kommunjurist innan antagande.

Utvecklingsarbeten inom nämnden

Vid beredningsgruppens möte 2020-04-07 beslutades att en arbetsgrupp för "intern struktur" med deltagare från medlemskommunerna skulle formuleras för att tillsammans med samordnare arbeta med att utveckla processer för verksamheten inom Norrbottens e-nämnd, samt mallar, rutiner, riktlinjer och arbetssätt. Detta utifrån att kommunerna i dialog med samordnare pekade ut områden som krävde förtydligande och behov av struktur. Det som främst pekades ut var otydlighet gällande ansvarsfördelning och beslut mellan den egna kommun och den gemensamma nämnden, samt otydlighet gällande gemensamma avtal, gemensamma lösningar och gemensam förvaltning. I anslutning till denna arbetsgrupp beslutades även vid nämndens sammanträde 2020-11-05 att en tillfällig politisk arbetsgrupp bestående av ordförande, vice ordförande och några ledamöter skulle formuleras för att agera styrgrupp till arbetet och hantera mer strategiskt övergripande frågeställningar kopplat till intern struktur. Utifrån behov som uppstått har även en arbetsgrupp som hanterat upphandlings- och avtalsrelaterade frågor samt en arbetsgrupp för juridiska frågor och arbete med reviderat reglemente och samverkansavtal skapats under 2021. Alla arbetsgrupper har bestått av resurser från ingående kommuner med rätt kompetens utifrån uppdraget.

Arbetsgruppen för intern struktur började med att definiera huvudprocess och delprocesser för Norrbottens e-nämnd. Dessa har legat till grund för fortsatt arbete. Arbetet gällande intern struktur har hittills resulterat i:

- Huvudprocess och delprocesser för Norrbottens e-nämnd
- Rutin gällande ramavtal
- Delegationsordning för Norrbottens e-nämnd
- Årshjul för nämnden
- Rutiner för del- och helårsrapportering
- Förbättrade rutiner gällande riskanalys, målarbete och intern kontroll
- Samverkanshandbok

Signatur justerare

Utdragsbestyrkande

- Checklista för upphandling
- Mallar gällande överenskommelser och garantiåtaganden

I anslutning till detta beslutade Norrbottens e-nämnd vid sammanträde 2021-12-16 i verksamhetsplanen för året 2022 att ett av verksamhetsmålen för året är att reglementet och samverkansavtalet revideras utifrån uppstådda behov av förtydligande och för en mer ändamålsenlig verksamhet. Under året har arbetsgrupp bestående av kommunjurister och upphandlingsjurist arbetat med revidering av reglemente och samverkansavtal i nära samarbete med beredningsgruppen och arbetsgrupp intern struktur som kontinuerligt fått information om progressen i arbetet, samt kommit med synpunkter, revideringar och egna förslag under arbetets gång.

Detta har resulterat i ett förslag till reviderat reglemente och samverkansavtal. Nämnden har utifrån dessa fattat beslut vid sammanträde 2023-03-03 att ärende ska väckas i respektive medlemskommuns fullmäktige att anta reviderat reglemente och samverkansavtal.

Gällande förslag till revidering av reglemente och samverkansavtal

Förslaget till revidering utgår ifrån ett förtydligande av nämndens uppgifter och syfte och förändrar inte nämndens grundläggande uppdrag att samordna medlemskommunerna i utveckling av digital förvaltning. Revideringen påverkar inte hur verksamheten drivs, dess organisation, storlek eller budget. Däremot förtydligar det samordningsuppdraget som finns inom nämnden och att beslutsfattande sker inom respektive kommun som ingår i nämnden i enlighet med den övergripande process som finns beskriven nedan. Nämnden kan alltså inte fatta beslut å de ingående kommunernas vägnar.

Gällande nämndens förvaltande uppgifter förtydligas att dessa baserar sig på gemensamma överenskommelser som fattas av ingående kommuner där uppdrag lämnas till nämnden och för nämnden att acceptera.

Utöver detta finns uppdateringar utifrån att kommunallagen gällande gemensamma nämnder har uppdaterats sedan nämndens inrättande 2013, men dessa påverkar inte heller den operativa verksamheten eller dess organisation utan tydliggör nämndadministrationen och reglerar hantering av- och deltagande i sammanträden.

Samverkansavtalet har reviderats utifrån samma princip och förtydligar organisationen under nämnden, hur kostnadsfördelning sker mellan kommunerna och finansieringsprinciper.

Revidering av reglemente och samverkansavtal innebär ingen utökad budget eller utökat uppdrag för Norrbottens e-nämnd.

Beslutsunderlag

- Reglemente – Norrbottens e-nämnd
- Samverkansavtal – Norrbottens e-nämnd

§ 210

Regionala kollektivtrafikmyndigheten Norrbotten - ansvarsfrihet för direktionen 2022

Diariennr 23KS459

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår att Kommunfullmäktige beviljar ansvarsfrihet för direktionen för Regionala kollektivtrafikmyndigheten Norrbotten samt de enskilda ledamöterna i densamma.

Jäv

Patric Lundström (S), Kata Nilsson (S) och Magnus Häggblad (SD) anmäler jäv och deltar inte i handläggning och beslut av detta ärende.

Ärendebeskrivning

Revisionsberättelse för 2022

Vi, av Region Norrbotten utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i kommunalförbundet av dess direktion och genom utsedda lekmannarevisorer den verksamhet som bedrivits i kommunalförbundets företag. Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder revisorerna.

Förbundsdirektionen ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Den ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt de uppdrag och mål samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Vår granskning har utförts enligt kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet, förbundsordning och revisionsreglemente.

Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning samt givit det resultat som redovisas i bilagan "Revisorernas redogörelse".

Vi bedömer:

Att förbundsdirektionen delvis har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt. Verksamheten har i varierande grad uppnått ställda målsättningar för år 2022.

Att förbundsdirektionen delvis skött verksamheten på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt under 2022. Förbundet/koncernen redovisar ett mindre underskott för 2022. Region och kommuner har tillskjutit extra finansiering till kollektivtrafiken under året.

Att förbundsdirektionens interna kontroll delvis varit tillräcklig under året. Ett utvecklingsbehov har noterats när det gäller samråd i kollektivtrafikärenden av större vikt.

Att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Signatur justerare

Utdragsbestyrkande

Att resultatet enligt årsredovisning 2022 i begränsad grad är förenligt med förbundets mål för god ekonomisk hushållning.

Vi tillstyrker:

Att respektive fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för direktionen samt de enskilda ledamöterna i densamma.

Beslutsunderlag

- §99 KSAPU Regionala kollektivtrafikmyndigheten Norrbotten - ansvarsfrihet för direktionen 2022
- Årsredovisning 2022
- Revisorernas redogörelse RKM 2022
- Revisionsberättelse
- Granskning av Årsredovisning RKM 2022 - rapport
- Granskning av Årsredovisning RKM 2022 - revisorernas bedömning
- Granskning av god ekonomisk hushållning 2022 - rapport
- Granskning av förbundsdirektionens förvaltning 2022 - revisorernas bedömning
- Grundläggande granskning av förbundsdirektionens förvaltning 2022 - rapport
- Granskning av kollektivtrafiken - rapport
- Granskning av kollektivtrafiken - revisorernas bedömning

§ 211

Kommunalt partistöd - Socialdemokraterna Piteå 2024

Diariennr 23KS83

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår att Kommunfullmäktige beslutar att utbetala kommunalt partistöd till Socialdemokraterna Piteå 2024.

Ärendebeskrivning

Enligt Föreskrift om kommunalt partistöd i Piteå kommun, ska mottagare av partistöd årligen lämna en skriftlig redovisning som visar att partistödet har använts för det ändamål som anges i 4 kap 29 § första stycket Kommunallagen, dvs för att stärka partiets ställning i den kommunala demokratin.

Till redovisningen ska fogas en granskningsrapport. Av rapporten ska framgå om redovisningen ger en rättvisande bild av hur partistödmottagaren använt partistödet. Granskningsrapporten kan utgöras av revisionsberättelsen för det aktuella verksamhetsåret, upprättad av föreningens revisor.

Redovisning ska lämnas till Kommunfullmäktige senast 1 juli året efter aktuellt verksamhetsår. Partistöd i form av grund- och mandatstöd utbetalas årligen i förskott under mars månad efter beslut av Kommunfullmäktige.

I föreskrift om kommunalt partistöd i Piteå kommun 7 § utbetalning av partistöd står följande: ”Har redovisning och granskningsrapport inte lämnats in till Kommunfullmäktige inom föreskriven tid utbetalas inget stöd för nästkommande år (grund- och mandatstöd) eller innevarande år (utbildningsstöd).”

Kommunledningsförvaltningens yttrande

Kommunledningsförvaltningen konstaterar att redovisning och granskningsrapport har lämnats in inom föreskriven tid. Kommunledningsförvaltningen föreslår att Kommunfullmäktige beslutar att utbetala kommunalt partistöd.

Beslutsunderlag

- Redovisning kommunalt partistöd för år 2022 Socialdemokraterna

§ 212

Kommunalt partistöd - Centerpartiet Piteå 2024

Diariennr 23KS78

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår att Kommunfullmäktige beslutar att utbetala kommunalt partistöd till Centerpartiet Piteå 2024.

Ärendebeskrivning

Enligt Föreskrift om kommunalt partistöd i Piteå kommun, ska mottagare av partistöd årligen lämna en skriftlig redovisning som visar att partistödet har använts för det ändamål som anges i 4 kap 29 § första stycket Kommunallagen, dvs för att stärka partiets ställning i den kommunala demokratin.

Till redovisningen ska fogas en granskningsrapport. Av rapporten ska framgå om redovisningen ger en rättvisande bild av hur partistödmottagaren använt partistödet. Granskningsrapporten kan utgöras av revisionsberättelsen för det aktuella verksamhetsåret, upprättad av föreningens revisor.

Redovisning ska lämnas till Kommunfullmäktige senast 1 juli året efter aktuellt verksamhetsår. Partistöd i form av grund- och mandatstöd utbetalas årligen i förskott under mars månad efter beslut av Kommunfullmäktige.

I föreskrift om kommunalt partistöd i Piteå kommun 7 § utbetalning av partistöd står följande: ”Har redovisning och granskningsrapport inte lämnats in till Kommunfullmäktige inom föreskriven tid utbetalas inget stöd för nästkommande år (grund- och mandatstöd) eller innevarande år (utbildningsstöd).”

Kommunledningsförvaltningens yttrande

Kommunledningsförvaltningen konstaterar att redovisning och granskningsrapport har lämnats in inom föreskriven tid. Kommunledningsförvaltningen föreslår att Kommunfullmäktige beslutar att utbetala kommunalt partistöd.

Beslutsunderlag

- Redovisning av mottaget partistöd 2022

§ 213

Kommunalt partistöd - Moderaterna Piteå 2024

Diariennr 23KS82

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår att Kommunfullmäktige beslutar att utbetala kommunalt partistöd till Moderaterna Piteå 2024.

Ärendebeskrivning

Enligt Föreskrift om kommunalt partistöd i Piteå kommun, ska mottagare av partistöd årligen lämna en skriftlig redovisning som visar att partistödet har använts för det ändamål som anges i 4 kap 29 § första stycket Kommunallagen, dvs för att stärka partiets ställning i den kommunala demokratin.

Till redovisningen ska fogas en granskningsrapport. Av rapporten ska framgå om redovisningen ger en rättvisande bild av hur partistödmottagaren använt partistödet. Granskningsrapporten kan utgöras av revisionsberättelsen för det aktuella verksamhetsåret, upprättad av föreningens revisor.

Redovisning ska lämnas till Kommunfullmäktige senast 1 juli året efter aktuellt verksamhetsår. Partistöd i form av grund- och mandatstöd utbetalas årligen i förskott under mars månad efter beslut av Kommunfullmäktige.

I föreskrift om kommunalt partistöd i Piteå kommun 7 § utbetalning av partistöd står följande: ”Har redovisning och granskningsrapport inte lämnats in till Kommunfullmäktige inom föreskriven tid utbetalas inget stöd för nästkommande år (grund- och mandatstöd) eller innevarande år (utbildningsstöd).”

Kommunledningsförvaltningens yttrande

Kommunledningsförvaltningen konstaterar att redovisning och granskningsrapport har lämnats in inom föreskriven tid. Kommunledningsförvaltningen föreslår att Kommunfullmäktige beslutar att utbetala kommunalt partistöd.

Beslutsunderlag

- Partistöd redovisning Moderaterna

§ 214

Kommunalt partistöd - Kristdemokraterna Piteå 2024

Diariennr 23KS79

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår att Kommunfullmäktige beslutar att utbetala kommunalt partistöd till Kristdemokraterna Piteå 2024.

Ärendebeskrivning

Enligt Föreskrift om kommunalt partistöd i Piteå kommun, ska mottagare av partistöd årligen lämna en skriftlig redovisning som visar att partistödet har använts för det ändamål som anges i 4 kap 29 § första stycket Kommunallagen, dvs för att stärka partiets ställning i den kommunala demokratin.

Till redovisningen ska fogas en granskningsrapport. Av rapporten ska framgå om redovisningen ger en rättvisande bild av hur partistödmottagaren använt partistödet. Granskningsrapporten kan utgöras av revisionsberättelsen för det aktuella verksamhetsåret, upprättad av föreningens revisor.

Redovisning ska lämnas till Kommunfullmäktige senast 1 juli året efter aktuellt verksamhetsår. Partistöd i form av grund- och mandatstöd utbetalas årligen i förskott under mars månad efter beslut av Kommunfullmäktige.

I föreskrift om kommunalt partistöd i Piteå kommun 7 § utbetalning av partistöd står följande: ”Har redovisning och granskningsrapport inte lämnats in till Kommunfullmäktige inom föreskriven tid utbetalas inget stöd för nästkommande år (grund- och mandatstöd) eller innevarande år (utbildningsstöd).”

Kommunledningsförvaltningens yttrande

Kommunledningsförvaltningen konstaterar att redovisning och granskningsrapport har lämnats in inom föreskriven tid. Kommunledningsförvaltningen föreslår att Kommunfullmäktige beslutar att utbetala kommunalt partistöd.

Beslutsunderlag

- Redovisning av kommunalt partistöd - Kristdemokraterna

§ 215

Kommunalt partistöd - Sjukvårdspartiet Piteå 2024

Diariennr 23KS84

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår att Kommunfullmäktige beslutar att utbetala kommunalt partistöd till Sjukvårdspartiet Piteå 2024.

Ärendebeskrivning

Enligt Föreskrift om kommunalt partistöd i Piteå kommun, ska mottagare av partistöd årligen lämna en skriftlig redovisning som visar att partistödet har använts för det ändamål som anges i 4 kap 29 § första stycket Kommunallagen, dvs för att stärka partiets ställning i den kommunala demokratin.

Till redovisningen ska fogas en granskningsrapport. Av rapporten ska framgå om redovisningen ger en rättvisande bild av hur partistödmottagaren använt partistödet. Granskningsrapporten kan utgöras av revisionsberättelsen för det aktuella verksamhetsåret, upprättad av föreningens revisor.

Redovisning ska lämnas till Kommunfullmäktige senast 1 juli året efter aktuellt verksamhetsår. Partistöd i form av grund- och mandatstöd utbetalas årligen i förskott under mars månad efter beslut av Kommunfullmäktige.

I föreskrift om kommunalt partistöd i Piteå kommun 7 § utbetalning av partistöd står följande: ”Har redovisning och granskningsrapport inte lämnats in till Kommunfullmäktige inom föreskriven tid utbetalas inget stöd för nästkommande år (grund- och mandatstöd) eller innevarande år (utbildningsstöd).”

Kommunledningsförvaltningens yttrande

Kommunledningsförvaltningen konstaterar att redovisning och granskningsrapport har lämnats in inom föreskriven tid. Kommunledningsförvaltningen föreslår att Kommunfullmäktige beslutar att utbetala kommunalt partistöd.

Beslutsunderlag

- Verksamhetsberättelse 2023 Sjukvårdspartiet

§ 216

Kommunalt partistöd - Skol- och landsbygdspartiet Piteå 2024

Diariennr 23KS85

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår att Kommunfullmäktige beslutar att utbetala kommunalt partistöd till Skol- och landsbygdspartiet Piteå 2024.

Ärendebeskrivning

Enligt Föreskrift om kommunalt partistöd i Piteå kommun, ska mottagare av partistöd årligen lämna en skriftlig redovisning som visar att partistödet har använts för det ändamål som anges i 4 kap 29 § första stycket Kommunallagen, dvs för att stärka partiets ställning i den kommunala demokratin.

Till redovisningen ska fogas en granskningsrapport. Av rapporten ska framgå om redovisningen ger en rättvisande bild av hur partistödmottagaren använt partistödet. Granskningsrapporten kan utgöras av revisionsberättelsen för det aktuella verksamhetsåret, upprättad av föreningens revisor.

Redovisning ska lämnas till Kommunfullmäktige senast 1 juli året efter aktuellt verksamhetsår. Partistöd i form av grund- och mandatstöd utbetalas årligen i förskott under mars månad efter beslut av Kommunfullmäktige.

I föreskrift om kommunalt partistöd i Piteå kommun 7 § utbetalning av partistöd står följande: ”Har redovisning och granskningsrapport inte lämnats in till Kommunfullmäktige inom föreskriven tid utbetalas inget stöd för nästkommande år (grund- och mandatstöd) eller innevarande år (utbildningsstöd).”

Kommunledningsförvaltningens yttrande

Kommunledningsförvaltningen konstaterar att redovisning och granskningsrapport har lämnats in inom föreskriven tid. Kommunledningsförvaltningen föreslår att Kommunfullmäktige beslutar att utbetala kommunalt partistöd.

Beslutsunderlag

- Redovisning av använt kommunalt partistöd för Skol- och Landsbygdspartiet Piteå

§ 217

Kommunalt partistöd - Miljöpartiet Piteå 2024

Diariennr 23KS81

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår att Kommunfullmäktige beslutar att utbetala kommunalt partistöd till Miljöpartiet Piteå 2024.

Ärendebeskrivning

Enligt Föreskrift om kommunalt partistöd i Piteå kommun, ska mottagare av partistöd årligen lämna en skriftlig redovisning som visar att partistödet har använts för det ändamål som anges i 4 kap 29 § första stycket Kommunallagen, dvs för att stärka partiets ställning i den kommunala demokratin.

Till redovisningen ska fogas en granskningsrapport. Av rapporten ska framgå om redovisningen ger en rättvisande bild av hur partistödmottagaren använt partistödet. Granskningsrapporten kan utgöras av revisionsberättelsen för det aktuella verksamhetsåret, upprättad av föreningens revisor.

Redovisning ska lämnas till Kommunfullmäktige senast 1 juli året efter aktuellt verksamhetsår. Partistöd i form av grund- och mandatstöd utbetalas årligen i förskott under mars månad efter beslut av Kommunfullmäktige.

I föreskrift om kommunalt partistöd i Piteå kommun 7 § utbetalning av partistöd står följande: ”Har redovisning och granskningsrapport inte lämnats in till Kommunfullmäktige inom föreskriven tid utbetalas inget stöd för nästkommande år (grund- och mandatstöd) eller innevarande år (utbildningsstöd).”

Kommunledningsförvaltningens yttrande

Kommunledningsförvaltningen konstaterar att redovisning och granskningsrapport har lämnats in inom föreskriven tid. Kommunledningsförvaltningen föreslår att Kommunfullmäktige beslutar att utbetala kommunalt partistöd.

Beslutsunderlag

- Verksamhetsberättelse Miljöpartiet det gröna 2022
- Granskningsrapport Miljöpartiet det gröna 2022

§ 218

Kommunalt partistöd - Sverigedemokraterna Piteå 2024

Diariernr 23KS86

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår att Kommunfullmäktige beslutar att utbetala kommunalt partistöd till Sverigedemokraterna Piteå 2024.

Ärendebeskrivning

Enligt Föreskrift om kommunalt partistöd i Piteå kommun, ska mottagare av partistöd årligen lämna en skriftlig redovisning som visar att partistödet har använts för det ändamål som anges i 4 kap 29 § första stycket Kommunallagen, dvs för att stärka partiets ställning i den kommunala demokratin.

Till redovisningen ska fogas en granskningsrapport. Av rapporten ska framgå om redovisningen ger en rättvisande bild av hur partistödmottagaren använt partistödet. Granskningsrapporten kan utgöras av revisionsberättelsen för det aktuella verksamhetsåret, upprättad av föreningens revisor.

Redovisning ska lämnas till Kommunfullmäktige senast 1 juli året efter aktuellt verksamhetsår. Partistöd i form av grund- och mandatstöd utbetalas årligen i förskott under mars månad efter beslut av Kommunfullmäktige.

I föreskrift om kommunalt partistöd i Piteå kommun 7 § utbetalning av partistöd står följande: ”Har redovisning och granskningsrapport inte lämnats in till Kommunfullmäktige inom föreskriven tid utbetalas inget stöd för nästkommande år (grund- och mandatstöd) eller innevarande år (utbildningsstöd).”

Kommunledningsförvaltningens yttrande

Kommunledningsförvaltningen konstaterar att redovisning och granskningsrapport har lämnats in inom föreskriven tid. Kommunledningsförvaltningen föreslår att Kommunfullmäktige beslutar att utbetala kommunalt partistöd.

Beslutsunderlag

- Redovisning partistöd Sverigedemokraterna

§ 219

Avsägelse (M) ersättare - Tillgänglighetsråd

Diariennr 22KS764

Beslut

Kommunstyrelsen godkänner avsägelse från Ulf Lindström (M), ersättare i Tillgänglighetsrådet för Fastighets- och servicenämnden.

Fyllnadsval genomförs vid senare tillfälle.

Ärendebeskrivning

Ulf Lindström (M) har av sagt sig uppdraget som ersättare i Tillgänglighetsrådet för Fastighets- och servicenämnden.

§ 220

Information från kommunchefen 2023

Diariennr 23KS8

Ärendebeskrivning

Kommunchef Andreas Lind informerar vid Kommunstyrelsens sammanträde om aktuella frågor inom kommunen.

§187

**Redovisning av
tillväxtpolitiska reserven
2023**

23KS44I

Sammanfattning av samtliga projekt/medfinansieringar inom den Tillväxtpolitiska reserven 2023

[Projekt och finansiering - Piteås näringsliv \(pitea.se\)](#)

Medfinansiering i verksamheter/delägarskap med årlig finansiering

Energikontor Norr, www.energikontornorr.se

Övergripande mål med verksamheten är att verka för utbyggnad av förnybar el, i första hand sol i Norra Sverige och att verka för att såväl företag som offentlig verksamhet kontinuerligt arbetar med energieffektivisering. Piteå kommuns medfinansiering uppgår till 84 000 kr per år. Verksamheten omsluter en budget på ca 14 mkr och 10 - 15 olika projekt drivs i syfte att uppnå verksamhetens mål. För Piteå kommer en ny projektansökan - Greenably att behandlas. Projektet handlar om att förbättra plattformen greenably.se med hjälp av AI för under perioden 2024 - 2026.

Filmpool Nord www.filmpoolnord.se

Bolaget ägs av Region Norrbotten som huvudägare med 33%, resterande ägarandelar är fördelade på elva av länets kommuner. Kommunens verksamhetsstöd uppgår till 17 kr/invånare, ca 720 000 kr per år enligt aktieägaravtalet. Bolagets uppdrag är att vara produktionscentrum för långfilm, audiovisuella verk och tv-drama samt att vara ett regionalt resurscentrum innefattande bland annat filmpedagogik, barn- och ungdomsverksamhet, talangutveckling mm. Satsningarna ska ge direkta eller indirekta intäkter till länets näringsliv. När det gäller insatser för Piteå det senaste året så är SVT produktionen Spelskandalen den största insatsen. Ny finansieringsansökan väntas inkomma för 2024 - 2026.

Brysselkontor www.northsweden.eu

Arbetar med att ta tillvara Norra Sveriges intressen i Bryssel. Skogsnäringens framtid, strukturfondernas framtid, lobbyarbete och informationsspridning till och från regionen är exempel på frågor som hanterats. Har varit en löpande finansiering på ca 150 000 kr sedan kontoret startade för ca 20 år sedan. Årsbudget 11 mkr. Ny finansieringsansökan väntas inkomma för 2024 - 2026.

Invest i Norrbotten AB (IIN) www.investinnorbotten.se

Investeringsfrämjande arbete. Hjälper till vid inkommande externa etableringsförfrågningar och också med att konkretisera kommunernas etableringserbudanden. Några företag från Piteå har också fått hjälp med att nå nya internationella marknader. Projekt Hållbara Investeringar med syfte att ge större möjlighet att arbeta proaktivt och mer individuellt riktat gentemot respektive kommun. Beslut har tagits om årlig insats på 1,60 per/invånare, dvs 100 000 kr per år från och med 2023 - 2025.

BD POP www.bdpop.se

BD Pop verkar för att skapa en mångfacetterad arbetsmarknad och attraktiva livsmiljöer där musik och kultur är naturliga inslag i samhället och att människor kan försörja sig inom musik och kultur utan att behöva flytta från länet. Förutom basverksamhet att synliggöra musikbranschen, arrangörer, producenter och alla talangfulla artister så är BD Pop en viktig del i att skapa ett attraktivt Norrbotten.

Bolaget bidrar till målen i agenda 2030 genom att arbeta för hållbara städer och samhällen där nya innovationer, kultur och kreativitet är ett signum för Norrbotten.

Piteå kommun betalar ett verksamhetsstöd på 7 kr per invånare i enlighet med aktieägaravtalet, för Piteå kommun uppgår stödet till ca 296 000 kr per år. Verksamheten redovisas vid ägarmöten och årsbokslut.

Arctic Business www.abi.se

Bolaget ägs av LTU Holding, Norrlandsfonden, Luleå kommun, Region Norrbotten, Skellefteå industrihus AB samt Piteå kommun med 8% av aktierna. Bolaget arbetar med att skapa och hjälpa nya innovativa exportbolag samt öka attraktionskraften för investeringar, inflyttning av bolag mm. Kommunens medfinansiering uppgår till 400 000 kr per år. I dagsläget har bolaget 10 anställda, varav en person anställd på 50% är stationerad på Acusticum. Under bolagets först 2 år i Piteå hanterades över 100 ideér/projekt och bolag. Incubatorn riktar sig gentemot företag med skalbara ideér med ambition att växa på nationell/internationell marknad. Bolaget har också initierat flera projekt, bland annat NEIL (energisatsning i Luleå-Piteå-Ske-å), Composite Labs, Northern Spinn Off. I samverkan med Piteå Science Park delas innovationscheckar ut till företag/personer. Bolaget förvaltar även ett affärsängelbolag, detta bolag investerar direkt i alla bolag som antas till Arctic Business Incubator.

IUC www.iuc.se

Regionalt bolag som verkar i Norr- och Västerbotten. Piteå kommun är delägare med 3% av aktierna och utöver det medfinansieras bolaget med 400 000 kr per år till och med detta år. Bolagets mål är att bidra till starka industriföretag genom innovationsnätverk, affärsutveckling och kompetensförsörjning.

De aktiviteter och insatser som skett under 2023 är:

- **Hållbar industri i Norr: Företagen** Maskinkomponenter och Storfors plåt är deltagare. Företagen har jobbat med att öka sina kunskaper i Agenda 2030 och cirkulära affärsmodeller.
- **CEERUS: Företagen** Maskinkomponenter, Lundqvist Trävaru, Storfors plåt och Listspecialisten är deltagare. Arbetar med systematiskt energiarbete.
- **AIR:** Företagen Maskinkomponenter och Storfors plåt deltar. Attraktiv arbetsgivare, företagen har fått ta del av olika kompetenshöjande insatser.
- Nätverket **LÅGANs** nationella projekt **Energireovering**. Här har Pitebo deltagit och en av deras fastigheter har varit pilot. Det har handlat om hur kan mindre lönsamma energieffektiviseringsåtgärder bakas in bland de mer lönsamma och möjliggöra att flera energieffektiva åtgärder genomförs.
- **Omställningslyftet** – ett nationellt projekt där det har varit en hel del teknikworkshops och föreläsningar/seminarier som flera företag varit inbjudna till.
- **Norrlandskonferensen** – hölls denna gång i Skellefteå och det deltog företag både från Norrbotten och Västerbotten.
- **Automationscheckar** – IUC har spridit information till företagen om att det finns möjligheter att söka automationscheckar.

Medfinansiering i projekt utifrån Näringslivsprogrammet insatsområden

Skogliga näringar

Trä Centrum Norr www.ltu.se/centres/TraCentrum-Norr-TCN

Trä Centrum Norr är en centrumbildning vid Luleå tekniska universitet, vars syfte är att öka samarbetet mellan akademi, offentlig verksamhet och industri inom den trämekaniska industrin och trähusbyggandet. Medfinansieringen är beslutad till och med år 2023 och uppgår till 100 000 kr per år. Total projektbudget ca 4,5 mkr per år.

LTU Green Fuels www.ltu.se/org/tvm/Avdelningar/LTU-Green-Fuels?l=

LTU Green Fuels är en av världens mest avancerade pilotanläggningar för förgasning av olika bioprodukter till syntetgas och gröna bränslen. Projektet ägs och drivs av Luleå Tekniska Universitet. Projektet handlar om att med en grundinfrastruktur möjliggöra för olika pilotprojekt att omvandla biomassa, infångad koldioxid och vätgas, till biojetbränsle eller biobensin. Den kommunala medfinansieringen på 200 000 kr per år till och med 2023, har nyttjats till den lokala grundinfrastrukturen och genomförandet av ett antal pilotprojekt i anläggningen. De insatser som genomförts visar gott resultat och LTU har nu etablerat forskningsplattformen CHES i anslutning till anläggningen. Total projektbudget 3,3 mkr per år.

Gröna Näringar www.gronanaringar.com/om-oss/

Gröna näringar bedrivs i projektform och har organisatoriskt förts över till Näringslivsavdelningen från Grans 2022. Piteå kommuns medfinansiering uppgick till 1 500 000 kr per år t o m 2022. Total projektbudget 3 mkr per år. Under innevarande år -2023 har medel kunnat nyttjas från föregående årsbudget. Projektet arbetar regionalt med följande insatsområden:

- **Etablera forskning, spetskompetens och högre utbildning,**
- **Stärka befintliga gymnasieutbildningar/skapa nya utbildningar**
- **Näringslivsutveckling, ex vis insatser och aktiviteter för mer lokalproducerad mat**
 - **Öjebyns Lantbruksmessa 2023**, genomfördes i augusti och arbete pågår för att både etablera Öjebyns Lantbruksmessa som den självklara mötesplatsen för norra Sveriges lantbruksföretag och för att öka kunskapsinnehållet på mässan.
 - **Kompetenslyftet**, likt 2021 arrangerades ett kunskapslyft inom ramen för Öjebyns Lantbruksmessa som ett sätt att bredda och förlänga mässan och stärka effekterna av mässan (kompetenshöjning, ökad effektivitet och lönsamhet mm).
- **Samverkan**
- **Marknadsföring regionalt och nationellt**
 - **Nyhetsbrev och omvärldsbevakning**

Kulturella och kreativa näringar

Institutet Dans i skolan www.dansiskolan.se

Målet för stiftelsen är att främja dansen som kunskapsområde i skolan så att alla elever ska få tillgång till dansen och att stärka området dans i skolan genom metodutveckling och forskning. Pilotprojektet Dans i förskolan och Dans i skolan -biennalen är aktiviteter som bedrivs inom institutet. Den åttonde Dans i skolan- biennalen äger rum i Piteå under oktober månad. Piteå är tillsammans med Skellefteå pionjärkommunerna när det gäller institutets kunskapsbildningsarbete, bl a genom Dans i skolan manifestationer, högskolekurser i danspedagogik och nya dansprojekt. Piteå kommuns medfinansiering uppgår till 500 000 kr per år t o m 2024.

Go Cloud/Go community www.piteasciencepark.se/projekt/go-cloud-digitaliserar-inkubatorn-go-business/

Projektägare är Piteå Science Park som startat upp projektet Go Cloud för att utveckla och bredda Go Business. Projektet bygger på att hjälpa personen bakom affärsidén att utveckla sin entreprenörmässiga förmåga, genom coaching, workshop, föreläsningar mm.

I samband med ansöknings- och antagningsprocess påbörjas också deras interna dialog för att skapa en så stor bredd som möjligt i detta projekt. Bakgrunden till att bredden är viktig har att göra med Go Communitys värdegrund som vilar på tanken att nyttja olikheter i bransch, kultur, tanke och bakgrund - oavsett var i norra Sverige en vill leva, verka och bo. Entreprenörerna som hittar varandra genom att de befinner sig på en liknande företagsresa. Där finns det en inbyggd förväntan på att bidra med sina olika perspektiv. Bakgrunden till att Go Community väljer att genomföra respektive program heldigitalt, bottnar i just tanken att det inte ska spela någon roll var i Region Norrbotten eller Region Västerbotten du råkar bo - du ska ha lika stor rätt att växa i ditt entreprenörskap och knyta band med andra entreprenörer över hela regionen oavsett.

Piteå kommuns medfinansiering uppgår till 400 000 kr per år t o m 2025. Total projektbudget 7 mkr/år.

Hands On - RISE www.ri.se/sv/vad-vi-gor/projekt/handson

Det övergripande målet i Hands On är att små och medelstora företag ska få mer kunskap och erfarenhet av arbete inom interaktionsdesign, användarupplevelser och användarcentrerad utveckling. Bland annat har företaget Svalson deltagit för en prototyp med möjlighet till röstinteraktion i industrin. Piteå kommuns medfinansiering uppgick till 150 000 kr och den totala projektbudgeten till 3 mkr per år. Projektet avslutades under våren 2023.

Creative North www.piteasciencepark.se/creative-north

Att samarbeta med sina konkurrenter och skapa värde för varandra kan låta bakvänt. Men det är precis det man arbetar med i ett kluster. Och företag som deltar i den sortens nätverk upplever att de växer snabbare, säljer mer och har enklare att hitta kompetent arbetskraft. Det var med det i bakhuvudet som projektet Creative North startades 2019. Bolagen har ökat med 47 nyanställda under projektiden. Majoriteten av bolagen som deltagit i projektet uppger att projektet har bidragit till deras tillväxt till viss grad eller till hög grad.

Avsiktsförklaring från företag i projektet: Vi ska bli bäst

Vi ska bli bäst på inkludering.

Vi ska bli bäst på att förklara inkludering.

Vi ska bli bäst på att utbilda inom inkludering.

Vi ska bli bäst på att genomföra inkluderingsprocesser.

Piteå kommuns medfinansiering uppgår till 155 000 kr per år och den totala projektbudgeten till 2,2 mkr per år. Projektet avslutas 2023 men resonemang pågår om att fortsätta med egna medel.

Besöksnäring

Företagarna -Pite presentkort

Piteå Presentkort har utvecklat sig starkt under de tre sista åren och kommer från nästa år att stå på egna ben. Piteå Presentkort är inarbetat och ett tryggt kort som ökar mer och mer för varje år. Förra året omsatte Piteå Presentkort 3,5mkr och hade ca 70 anslutna företag. Under första halvåret av 2023 är det 80 anslutna företag och omsättningen har ökat markant jämfört med föregående år. Målet för 2023 är 4,0 mkr i omsättning och just nu håller den prognosen.

Tack vare medfinansiering har Piteå idag ett lokalt presentkort som både gynnar lokalbefolkningen, stärker företagen och kommunen via skatteintäkter. Kommunens medfinansiering uppgår innevarande år till 75 000 kr.

Handelskoordinator/handelsutvecklare

Handeln har uttryckt ett önskemål om en aktör att vända sig till för att få stöd, peppning och konkret hjälp ur ett lokalt perspektiv. Rollen som handelsutvecklare fanns tidigare på Visit Piteå ekonomisk förening men föreningen avvecklades årsskiftet 2020-12-31.

Arbetet består i att ta fram årsplanering och koordination av olika aktiviteter för att skapa mer handel och tillföra kundflöden. Kompetensförsörjning, ett hett ämne även inom handeln, har landat i olika insatser under året. Utbildningsinsatser såsom "google my business", försäljning, bemötande samt hållbarhet har erbjudits såväl handels- som besöksnäringföretag. Ca 15 – 20 företag har deltagit per tillfälle. Nära samverkan sker med kommunens tjänstepersoner i förvaltningar och gymnasieskolan, däribland medverkan i Näringslivsrådet. Piteå kommuns medfinansiering uppgår till 300 000 kr per år t o m 2024-04-30. Total projektbudget 300 000 kr per år.

Bottenvikens skärgård www.bottenviken.se

Kommunsamverkan mellan fem kustkommuner med syfte att samordna kommunala resurser för att skapa en hållbar utveckling i kust och skärgård med unika upplevelser för såväl boende som besökare.

Under året har fokus för Piteå kommuns del varit Fingermanholmen och de insatser som ska göras inom LONA-projektet "Tillgängligt och hållbart friluftsliv i Bottenvikens kust och skärgård". Hittills har en vedbod byggts, befintlig grillplats har fått sittbänkar. Under hösten ska vandringslederna på ön markeras tydligare och informationsskyltar sättas upp.

Medel från Bottenvikens skärgård har också nyttjats för att lyfta bastun på Fingermanholmen. En inspirerande vandringskarta, "Din guide till vandringsleder i Bottenvikens skärgård" har också tagits fram. Arbetet med den småskaliga infrastrukturen har fortsatt, ofta i samarbete med föreningslivet, exempelvis med Piteå segelsällskap.

Den gemensamma skärgårdsguiden "Din guide till 100 pärlor i Bottenviken" har uppdaterats och nytryckts. Ytterligare information om utbudet i kust och skärgård beskrivs i "Upptäck Bottenvikens skärgård!" och "Upplev vintern i Bottenvikens kust och skärgård!".

Förutom arbetet inom ramen för kommunsamverkan Bottenvikens skärgård har Piteås eget skärgårdsarbete tagit fart tack vare den nya arbetsbåten som togs i bruk inför sommaren. Med hjälp

av denna kan både personella resurser och material tas ut i skärgården. Dessutom har arbetsmiljön förbättrats avsevärt och arbeten kan utföras längre in på hösten. I sommar har uthyrningsstugorna på Vargön blivit målade och ett arbete med brandförebyggande arbete i uthyrningsstugorna pågår.

Piteå kommuns medfinansiering är 290 000 kr per år tom 2024. Total projektbudget 1,4 mkr/år.

Business Capacity Development www.swedishlaplandvisitorsboard.com/projekt/bcd

Business Capacity Development in Swedish Lapland (BCD) ett samverkansprojekt med övergripande mål att skapa långsiktigt hållbar tillväxt för små och medelstora företag i regionen. Projektet har handlat om att stärka och vidareutveckla besöksnäringens konkurrenskraft, få fler företag i regionen att växa och nå nya tematiska eller nationella/internationella marknader. Projektet har skapat en ökad kapacitet hos företagen och hela destinationen Swedish Lapland. Business Capacity Development in Swedish Lapland finansierades av EU:s Strukturfonder/Tillväxtverket, destinationens samtliga 16 kommuner, Region Norrbotten, Region Västerbotten och Sparbanken Nord. Piteå kommuns senaste medfinansiering har uppgått till 650 000 kr per år 2021 – 2022, total projektbudget 21 mkr per år. Projektet är nu i slutrapporteringsfasen och nedan följer en sammanfattning av resultatet från Swedish Lapland Visitors Board:

På fem år har regionala och lokala främjare tillsammans med besöksnäringföretagare i resmålet Swedish Lapland:

- Genomfört 220 visningsresor för återförsäljare
- Lanserat Sveriges första digitala Travel trade portal
- Stöttat 357 företag genom lokal coaching nära verksamheten
- 404 unika företag har slipat på sina färdigheter genom ASSL, vårt program för kompetensutveckling
- Satsat på ett starkt gemensamt regionalt resmålsvarumärke, under vilket vi skapat innehåll själva, i egna kanaler och nischat
- Jobbat med ett gemensamt varumärkeslöfte "Välkommen att dela vår arktiska vardag" som utgångspunkt för kommunikation
- Lanserat ett nytt sätt att bearbeta marknaden digitalt
- Tillsammans med 83 företag kört 143 digitala kampanjer som halverade kostnaden för räckvidd redan första året. Sedan dess är annonskostnaden sänkt till nära noll
- Genomfört digitala kampanjer som nått fler än 32 miljoner människor
- Snabbt ställt om, ett specialframtaget utvecklingsprogram – ASSL Upgrade – gav hopp när pandemin lamslog världen
- Genomfört 328 pressresor, vilket betyder att det var minst en journalist på plats varje vecka under 5 års tid
- Säljeventet Swedish Lapland Summit skapades och genomfördes, först digitalt och sedan på plats
- Gett ut två nummer av The Arctic Lifestyle Magazine
- Producerat och spridit 125 filmer som berättar om vår arktiska vardag

Marknadsbearbetningen har lett till ökad kännedom och ökad reslust till Swedish Lapland. Varje krona företagen satsade i digitala kampanjer förvandlades till 27 i försäljning. Företagen som var med i projektet återhämtade sig snabbare efter pandemin och utvecklades starkare. Totalt deltog 553 företag i projektets aktiviteter.

Några siffror för Piteå:

- I Piteå har ett tiotal bolag deltagit i olika marknadsaktiviteter.
- Ett flertal företag har deltagit i workshops och webinarer.
- I utbildningsinsatsen ASSL Upgrade deltog 5 st företag från Piteå.
- Löpande dialog och coaching har skett till lokala företag som är i uppstartsfasen samt företag som går mot exportmognad.

[Läs mer och se filmen!](#)

Miljöteknik och kompositer

Arctic Solar www.arcticsolar.nu

Projektet kom med input och var en samarbetspartner när Piteå Hamn byggde sitt nya hamnkontor med fasadintegrerade solpaneler. Detta är unikt och RISE följer och bedriver forskning på anläggningen på huset.

Projektet har vidare nyligen gjort flygningar med drönare över Backen-området. Det finns 17 olika ägare av kommersiella fastigheter på Backen som visat intresse för att delta på ett uppstartsmöte för att se på möjligheterna att etablera solceller på sina fastigheter. Piteå kommuns medfinansiering uppgår till 240 000 kr per år och den totala projektbudgeten till 2,3 mkr per år. Projektet avslutas 2023.

Composite Labs www.abi.se/composite-labs-forstudie

Projektet är ett samverkansprojekt mellan Arctic Business och Piteå Science Park. Syftet är att skapa en internationellt attraktiv komposit-accelerator, som i nära samarbete med större tillverkande industriföretag tar in små och medelstora företag/startups och deras kompetens, för att lösa industrins uttalade problem, ta fram prototyper, tillverka pilotserier och erbjuda långsiktig tillverkning. Projektet har i dagsläget gått från förstudie till att nu vara inne i en pilotfas och kommer att lanseras under namnet 'Collab Composites'. Återkopplingen från industriföretag har varit mycket bra men ledtiderna för beslut har underskattats så nu är målet att starta en pilot-omgång av samarbeten industri – SME/startups under slutet av 2023 och en bit in i 2024.

Piteå kommuns medfinansiering är 500 tkr i pilotfasen och därefter 1 mkr i två år under förutsättning att pilotfasen visar ett lovande resultat och att övrig medfinansiering uppnås. Total projektbudget under pilotfasen 1,5 mkr och ca 4,5 mkr per år i genomförandefas.

Optisk Innovationskraft <https://adopticum.se/>

Optisk innovationskraft genom Adopticum, tillhandahåller nya produkter och tjänster på nya marknader där små och medelstora företag får en större insikt vad potentialen som optisk mätteknik medför. Detta projekt kommer fortsättningsvis att driva detta delprojekt tillsammans med Piteåföretag i syfte att utveckla innovativa lösningar för bland annat en internationell marknad. Bästa sättet tycker man är att samverka mellan näringslivskontoret och övriga innovationsaktörer. Piteå kommuns medfinansiering uppgår till 100 tkr per år 2023 - 2025.

CHESS vätgascenter www.ltu.se/centres/CH2ESS

Luleå Tekniska Universitet har under 2022 etablerat forskningsplattformen CHESS med 10 seniora forskare som rekryteras till verksamheten i Piteå. CHESS står för Center for Hydrogen Energy System Sweden. Det nya vätgascentret finns i direkt anslutning till Smurfit Kappas verksamhet. Nya aktörer och projekt uppstår löpande inom vätgasområdet eftersom vätgas ses som den energibärare som radikalt kan minska utsläppen globalt.

De medel som LTU och de ingående parterna nu skjuter till kommer att användas till följande typer av aktiviteter:

- Ett antal pilotprojekt kopplade direkt mot industrin kommer att genomföras.
- Internationella och nationella konferenser kommer att genomföras, den första i januari 2023.
- Digitala utbildningsmoduler tillgängliga för alla medborgare håller på att tas fram.
- Samverkan mellan LTU och gymnasieskolorna – kopplat till kunskap om vätgas - kommer att initieras.
- Förstudier och undersökningar av olika slag genomförs i projektet, t.ex. möjligheter att dra en vätgas-pipeline efter svenska kusten och över till Finland.
- Arbete kopplat till säkerhetsfrågor och acceptans kommer också att prioriteras.

Piteå kommuns medfinansiering uppgår till 200 tkr per år 2023 – 2025.

Stödjande områden

Coompanion www.coompanion.se

Coompanion Norrbotten är en ekonomisk förening som ägs av länets kommuner, föreningar, organisationer, enskild och kooperativa företag. Föreningen erbjuder kostnadsfri rådgivning vid uppstart av kooperativa och samhällsnyttiga företag. I Piteå har också ett arbete bedrivits med flera företag kring medarbetarövertagande. Piteå kommuns medfinansiering uppgår till 50 000 kr per år till och med 2024.

Spira Mare www.spiramare2020.se/om-spira-mare-2020

Spira Mare är ett EU projekt inom programmet LEADER som har som mål att stötta insatser och aktiviteter på landsbygden. Piteå kommun ingår i ett gemensamt Leaderområde tillsammans med Boden, Luleå, Kalix och Älvsbyns kommuner. Leaderprojekt finansieras genom EU-medel och genom statlig och offentlig medfinansiering på regional och lokal nivå. Arbetet leds av föreningens styrelse som består av personer från ideell, privat och offentlig sektor.

Under 2023 påbörjades en ny programperiod för LEADER (2023 - 2027) och området tilldelades en budget på drygt 37 mkr. Piteå kommuns medfinansiering uppgår till 345 tkr per år.

Detta projekt är inte i gång än utan programperioden 2014 - 2020 håller på att avslutas.

Förra programperioden genomfördes projekt för ca 7 mkr, däribland Kreativa Byar och utvecklingsplanen för Lindbäcksstadion. Piteå kommuns medfinansiering uppgick till ca 1,4 mkr.

Checkpoint Young www.norrbottenshandelskammare.se/paverkan/kompetens/checkpoint-young

Handelskammaren driver nätverket för morgondagens ledare med ledarskap och mänskliga möten som den röda tråden. Ett effektivt koncept där morgondagens ledare får träffas och etablera nya affärskontakter. Nätverket initierades av näringslivet i Piteå och Luleå och det har drivits med stor

framgång sedan 2001. Sedan dess har även Kiruna och Gällivare anslutit sig. Varje företag/organisation får delta med några personer under 40 år. Piteå kommun har medfinansierat verksamheten till och med 2022 med 50 tkr per år. Ny ansökan inkommer för perioden 2024 – 2026 och Piteå kommer att få delta med 4 personer.

Ung företagsamhet www.ungforetagsamhet.se/norrboten

En ideell, partipolitiskt obunden utbildningsorganisation som utbildar barn och unga i entreprenörskap i skolan. UF-företagande fungerar på alla gymnasieprogram och lärare och skolledare kan välja att möjliggöra UF-företagande för eleverna.

Gymnasiet

Antal lärare som är certifierade UF-lärare: 6 varav 4 även är diplomerade UF-lärare

Antal UF-företag: 71

Antal UF-elever: 186

Andel UF-elever: 39%

Antal elever som genomförde hela UF-året 2022/2023 176 st (95%)

Antal kvinnor som drev UF-företag: 82 varav 32 med rollen Företagsledare/VD

Antal män som drev UF-företag: 104 varav 45 med rollen Företagsledare/VD

Antal UF-elever förra läsåret: 152

Andel UF-elever förra läsåret: 30%

Antal elever som genomförde hela UF-året: 139 (91%)

Antal elever per program:

Strömbackaskolan	186
Barn- och Fritid	12
Bygg- och Anläggning	3
Ekonomi	56
El- och Energi	30
Estet	15
Fordon- och Transport	31
Handels- och Administration	12
Industri tekniska	11
Samhällsvetenskap	1
Teknik	9
Vvs- och Fastighet	6

Antal rådgivare från lokala näringslivet som engagerade sig under UF-året: 67

Antal UF-elever som deltog på den regionala mässan: 42

Antal UF-företag som tävlade i någon av Ung Företagsamhets tävlingar: 14

Antal UF-företag från Piteå som kvalificerade sig till SM i Ung Företagsamhet: 0

Grundskolan

Antal skolor som deltog i Skolhackathon i Minecraft: 2

Antal lärare som deltog: 4

Antal mellanstadieelever som deltog: 71

Skolhackathon är ett spännande koncept där elever i åk 4–6 får känna delaktighet i samhällsfrågor och samtidigt lära sig mer om innovation, demokrati och entreprenörskap. 2023 handlar uppdraget om att bygga "Det klimatneutrala samhället".

Piteå kommun medfinansierar verksamheten med 105 000 kr per år, 2022 – 2024.

Innovation Pite www.innovationpite.se/om

Verksamheten bedrivs i en stiftelse och ett antal privata företag är finansörer. Piteå kommuns medfinansiering uppgår till 100 000 kr per år t o m 2024. Total projektbudget uppgår till 800 000 kr per år. Stiftelsen arbetar med gränsöverskridande möten med Piteå kommun och näringslivet för att utveckla Piteå. Ett antal workshops och seminarier på aktuella teman, bl a bostadsförsörjning och tillväxt har anordnats samt ett seminarium under evenemanget Race of Champions.

Intersectiv Innovation www.intersectiveinnovation.se

Piteå Science Park är projektägare. Syftet med projektet är att skapa tillväxt i små och medelstora företag, företagen ska få möjlighet att delta i den tekniska och digitala utvecklingen genom att arbeta med metoder och processer för öppen innovation.

48 företag i Piteå och Skellefteå har deltagit i projektet. Projektet har arbetat med tre typer av aktiviteter:

1. Föreläsningar av externa föredragshållare när det gäller innovationsarbete.
2. Branschöverskridande workshops där de deltagande företagen fått dela med sig till varandra om hur de arbetar med innovationsarbete. Har varit mycket uppskattat av de deltagande företagen.
3. Mer omfattande rådgivning till handplockade företag där hela personalen deltar, exempelvis Polardörren.

Den kommunala medfinansieringen har uppgått till drygt 200 000 kr 2022 och den totala projektbudgeten till 3,5 mkr 2022. Projektet avslutas 2023.

Nyföretagarcentrum www.nyforetagarcentrumnord.se

Nyföretagarcentrum Nord (NFC) är en ideell förening som jobbar för tillväxt via nya företag genom att erbjuda kostnadsfri, kvalitativ och konfidentiell rådgivning till nya (verksamma i upp till tre år) och blivande företagare. I dag finns NFC verksamma i 228 av landets 290 kommuner.

Nyföretagarcentrum Nord är en helt fristående ideell förening som i dagsläget finns etablerade i samverkan med sex kommuner i Norrbotten: Luleå, Arvidsjaur, Haparanda, Pajala, Överkalix och Övertorneå. I samverkan med kommun, regionalt och lokalt näringsliv rustas nya och blivande företagare med kunskap om nystart och affärsutveckling, inspiration och affärsnätverk för en bra företagsstart och utveckling. NFC är därigenom en aktör som kompletterar kommunens övriga tillväxtskapande näringslivsinsatser.

Aktiviteter under etableringsperioden:

- Möta och bygga nätverk med lokala näringslivet
- Identifiera finansieringspartners
- Rekrytera och introducera lokal rådgivare
- Ordningställa lokal för rådgivning
- Kommunikation från NFC om program och aktiviteter
- Initiera samverkan med lokala intresseorganisation

Eftersom Nyföretagarcentrum är en ny aktör i Piteå så har fokus legat på att få i gång rådgivningsverksamheten och få fler att hitta till Nyföretagarcentrum Nord. Detta har skett genom att delta aktivt i de nätverksaktiviteter som redan finns, samt jobbat uppsökande genom att kontakta och besöka aktörer som träffar vår målgrupp och som kan bli viktiga i framtida samarbeten. Under det första halvåret har bl a ett 70-tal rådgivningar genomförts med ca 25 olika individer. Ett antal seminarier har erbjudits liksom starta-eget träffar.

Piteå kommuns medfinansiering uppgår till 540 tkr 2023, 500 tkr 2024 och 500 tkr 2025. I instruktioner till Nyföretagarcentrum Nord ska kvinnligt företagande ges prioritet

Framtid Campus www.campuspitea.se

Projektet Framtid Campus Piteå, som Piteås Science Park bedriver, syftar till att främja utvecklingen av universitet, forskningsinstitut och folkhögskola i Piteå. Detta innebär att vi måste förstå deras nuvarande ställning och framtida mål. Ett centralt element i projektet är att bygga förtroende och utveckla en systematisk arbetsmetod för samarbete med dessa olika aktörer. Väsentliga partners från Piteå Kommun och kommunens bolag inkluderar näringslivskontoret, samhällsbyggnad, Piteå Science Park, Piteå Näringsfastigheter och PIKAB.

Några av aktiviteterna som genomförts under året är:

- Förenkla för universitet m fl att finnas och utvecklas i Piteå
- Platsattraktion på Campus
- Attrahera nya, och förenkla för etablerade aktörer att samverka med Campus

Några resultat och utfall:

- Antalet studerande på området har ökat med 420 personer under redovisningsperioden.
- Antalet forskare i Piteå har ökat med 0 under perioden.
- Arbetet med att förbättra attityden positivt till Piteå som en studieort har påbörjats med att vi har mött ca 145 studenter och 49 företag i olika aktiviteter.
- Inga positiva medieexponeringar har ägt rum.

Piteå kommuns medfinansiering uppgår till 1 mkr per år för perioden 2023 – 2025 samt 142 tkr per månad under 2023 att nyttjas för Piteå kommuns hyra av lokal i Musikhögskolan.

Inflyttarservice [Flytta till Piteå - Piteå för nyfikna \(pitea.se\)](http://Flytta till Piteå - Piteå för nyfikna (pitea.se))

Det övergripande målet är att bidra till att Piteå år 2030 ska ha 46 000 invånare och 2040 50 000 invånare. Verksamheten har under perioden fram till 31 juli möjliggjort inflyttning (erbjudit arbete och/eller bostad) för 60 personer. Antalet inflyttare genererar för aktuell period 3,6 mkr i skatteintäkter.

- Verksamheten har arbetat med inre och yttre strukturer för kompetensförsörjning för att stötta arbetskraftsbehovet. Arbetet har också bedrivits med näringslivet genom företagsbesök, matchning mm.
- Inflyttarservice har också deltagit på relevanta rekryteringsmässor.
- Inflyttarservice identifierar arbetsgivares och intressenters stödbehov och erbjuder relevant stöd och flexibla lösningar.
- Inflyttarservice inleder under hösten 2023 arbetet med en bredare mottagarfunktion. Mottagning av inflyttare berör flera avdelningar, flera aktörer och också invånare. Att få flera att samverka inom området kommer att frigöra mer tid till kärnuppdraget *kompetensförsörjning*. För att nå Piteås prioriterade befolkningsmål behöver mycket arbete ägnas åt Piteås gemensamma kompetensförsörjningsplan.

Piteå kommuns medfinansiering uppgår till 2 600 000 kronor år 2023.

Forskafredag <https://forskarfredag.se/>

Evenemanget drivs av Piteå Science park. Syftet är att skapa mötesplats och dialog mellan forskare och allmänhet/skolungdom, utmana stereotyper och visa innovationens betydelse i såväl vardag som

för samhället och såklart uppmuntra till högre utbildning. Forskarfredag genomförs i september runt om i Sverige och Europa. I Piteå fick elever från gymnasieskolan träffa forskare och ta del av såväl lokal som nationell forskning inom flera områden. En familjedag genomfördes på Kaleido. Piteå kommun medfinansierar Forskarfredag med 75 000 kr per år t o m 2024.

Sponsring/varumärke/evenemang

Till och med den 30 september har Piteå kommun totalt avsatt 3,8 mkr 2023 för sponsring, varumärken och evenemang. Det innefattar 450 000 kr för beslutade projekt i KS kring varumärket, och övriga medel har gått till sponsringsinsatser enligt kommunens riktlinjer. Några av de största sponsringsinsatserna Piteå kommun har medverkat i under året är Race Of Champions med 1 250 000 kr – med en uppmätt varumärkesexponering på över 500 miljoner kr, Piteå Dansar och Ler 750 000 kr och PIF Dam med 700 000 kr.

TILLVÄXTPOLITISKA RESERVEN 2023

Piteå kommun

Piteå kommuns tillväxtpolitiska reserv har till syfte att finansiera tillväxtskapande satsningar i Piteå kommun, gärna tillsammans med andra aktörer.

Tillväxtskapande satsningar definieras av näringslivs- och tillväxtarbete som fastställs i näringslivsprogrammet.

Det nu gällande näringslivsprogrammet fastställdes av kommunfullmäktige i juni 2020 för perioden fram till och med 2024.

Näringslivsprogrammet är utgångspunkt för prioriteringar av satsningar ur den tillväxtpolitiska reserven. Programmets ambition är att bidra till en positiv utveckling för alla företag i Piteå kommun. Arbetet fokuserar på befintliga, nya företag och nya etableringar.

I näringslivsprogrammet anges också prioriterade spjutspetsområden.

Förutom de prioriterade spjutspetsområdena beskrivs också stödjande områden, oberoende av bransch, i näringslivsprogrammet.

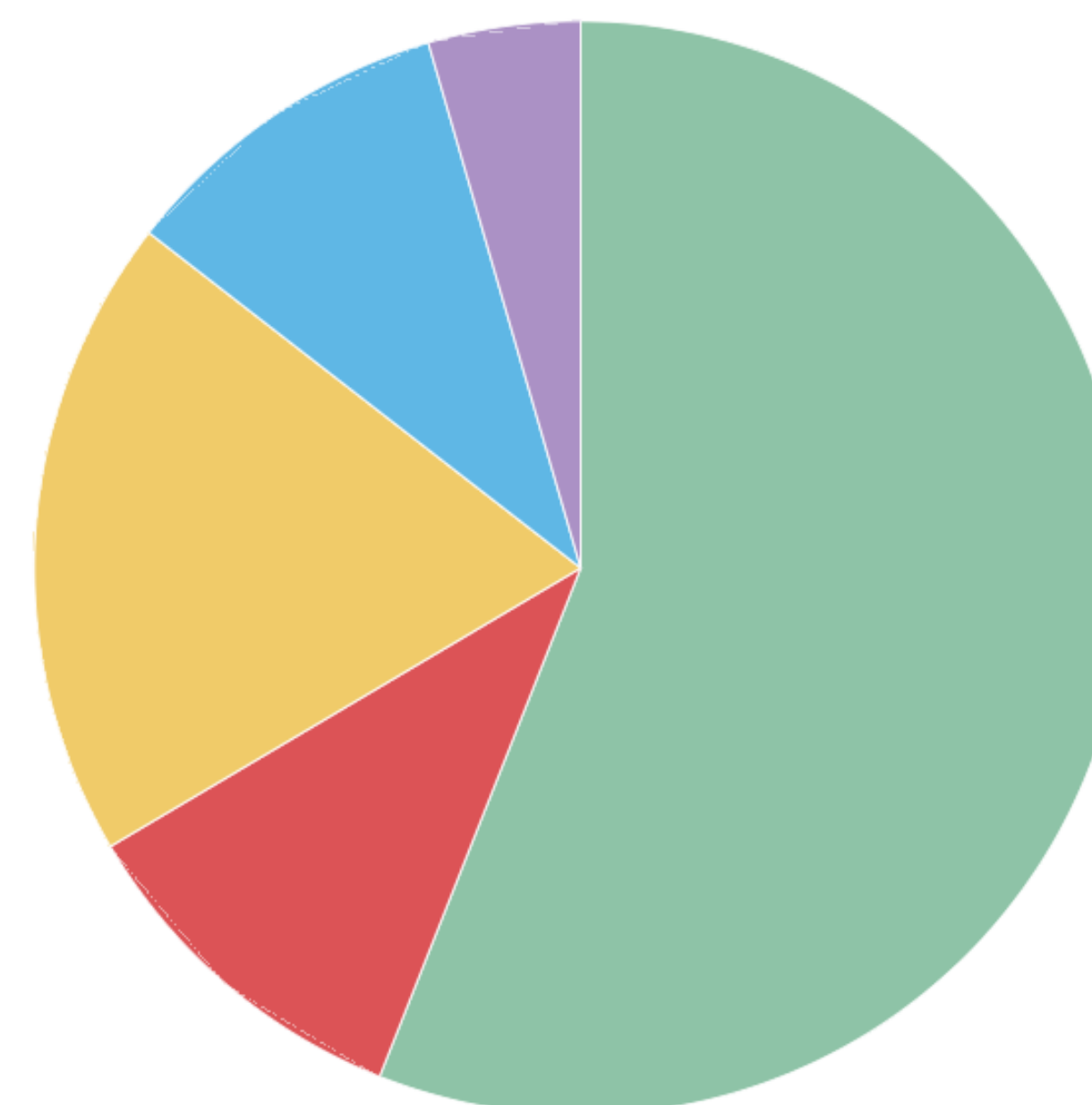
Förutsättningarna för ett starkt, hållbart och växande näringsliv bottnar i att det finns tillgång till mark, lokaler och väl fungerande infrastruktur, att kompetensförsörjningen är tryggad, att det finns attraktiva och varierande boendemiljöer med närhet till service samt att digitaliseringens möjligheter nyttjas effektivt.

Prioriterade spjutspetsområden

- **Skogliga näringar**
T.ex. utvinning och förädling av skogens råvaror, energiutvinning av biprodukter och vindkraft.
- **Kulturella och kreativa näringar**
T.ex. musik, dans, media och spelutveckling.
- **Besöksnäring**
T.ex. utveckling till en ekonomiskt, ekologiskt och socialt hållbar året-runt-destination.
- **Miljöteknik och komposit**
T.ex. förnybara energilag och forskningsinstitutet RISE som drivande part.
- **Gröna näringar**
T.ex. uppbyggnad av ett regionalt kompetenscentrum.

Den tillväxtpolitiska reserven har uppgått till 20 mkr 2023 och har i grova drag fördelats på följande sätt:

● Projektverksamhet	11,2 mkr
● Delägarskap och årlig finansiering t.ex. i regionala bolag	2,1 mkr
● Sponsring	3,8 mkr
● Täckningsbehov lokaler (Acusticum och Christinasalen)	2,0 mkr
Summa intecknat	19,1 mkr
● Disponibelt belopp	0,9 mkr

● Projektverksamhet ● Delägarskap och årlig finansiering
● Sponsring ● Täckningsbehov ● Disponibelt belopp

Det är ingen större skillnad på storleken på medlen till projektverksamhet i förhållande till föregående år. Inom området Stödjande områden har medfinansiering till två stora projekt startats upp inom kommunkoncernen, dels Inflyttarservice och Framtid Campus, som ett led i att understödja framtida kompetensförsörjning.

I näringslivsprogrammet är det fastställt att arbetet ska fokusera på **befintliga företag, nya företag** och **nya etableringar**.

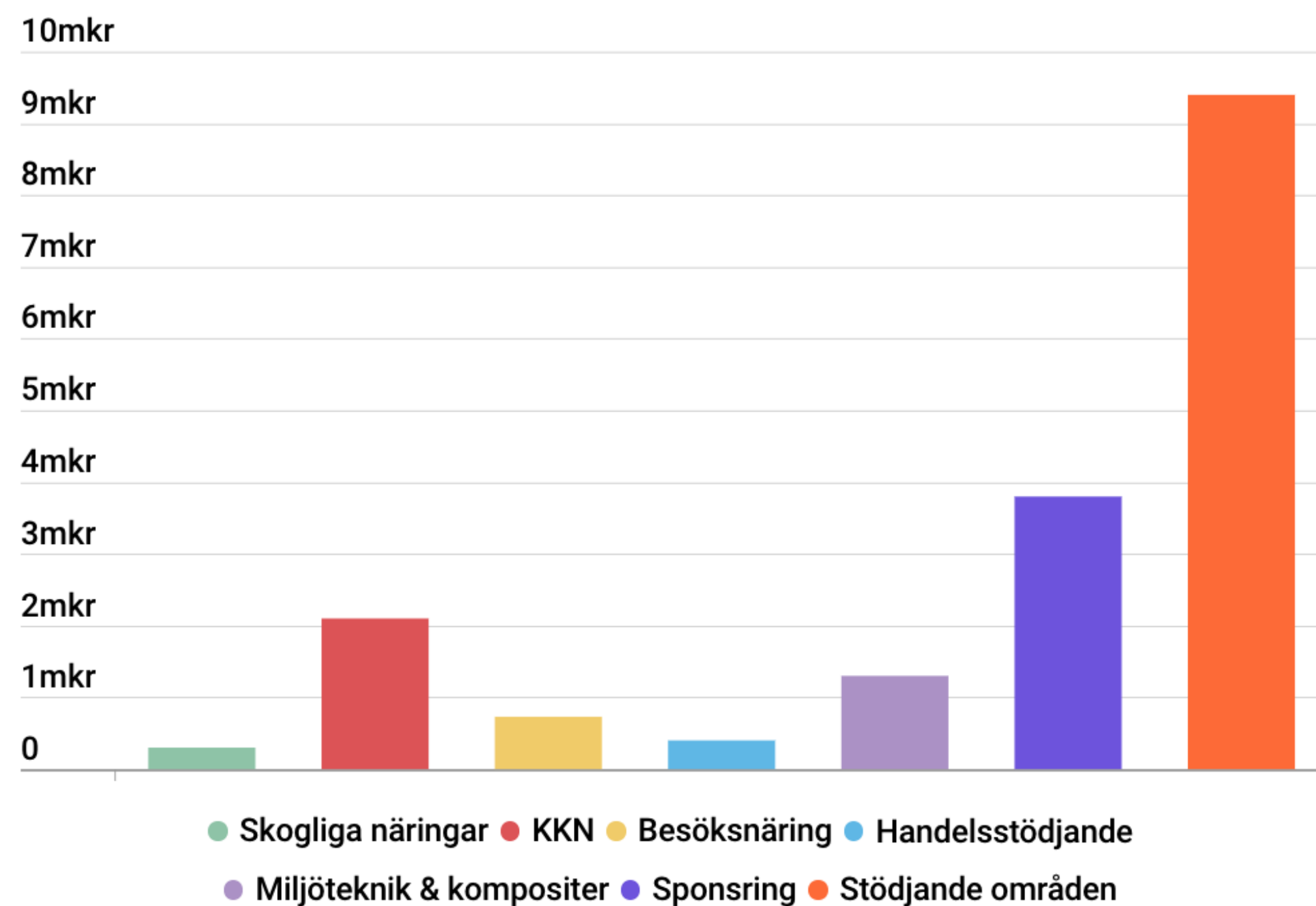
Projekt och medfinansiering som riktar sig gentemot Piteås

befintliga företag är bl a Handelskoordinatior, IUC och ABI som bl a erbjuder insatser inom affärsutveckling. Några projekt/verksamheter som riktar sig specifikt gentemot nyföretagande är

Nyföretagarcentrum, Ung Företagsamhet, Coompanion och Go Cloud.

Etableringsarbetet hanteras i huvudsak inom näringslivsavdelningen i samverkan med andra kommunala förvaltningar och kommunkoncernen PIKAB samt regionalt med bl a Investeringar i Norrbotten AB.

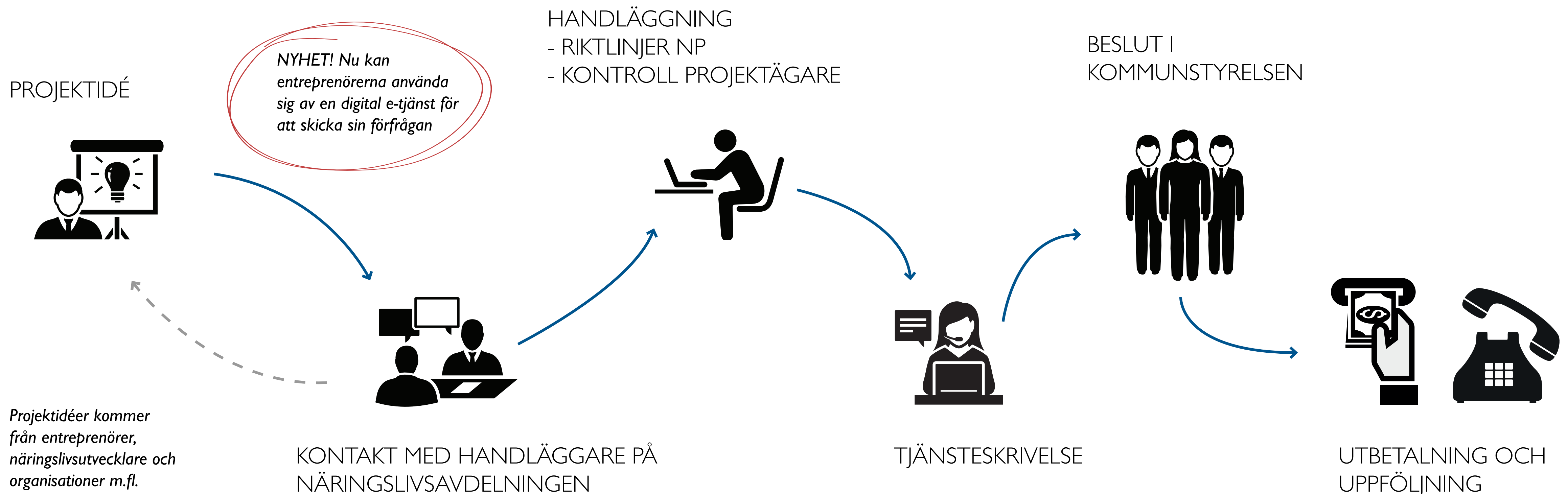
Här redovisas hur medel från den tillväxtpolitiska reserven fördelats inom de, i näringslivsprogrammet, prioriterade spjutspetsområden och de stödjande/förutsättningsskapande områdena:

- **Skogliga näringar** 300 000 kr
Ex Träcentrum Norr 100 tkr, LTU Green Fuels 200 tkr
- **Kulturella & kreativa näringar** 2,1 mkr
Ex Projekten: Hands on RISE 150 tkr, Dans i skolan 500 tkr, Go Cloud 400 tkr och delägarskap i Film pool Nord 700 tkr, BD pop 300 tkr
- **Besöksnäring** 730 000 kr
Ex Bottenvikens skärgård 300 tkr, Evenemangsplattform 375 tkr och Bothnian Coastal Route 55 tkr
- **Handelsstödjande** 400 000 kr
Ex. Piteå Presentkort genom Företagarna (FR) 75 tkr, Handelskoordinator 300 tkr
- **Miljöteknik & kompositer** 1,3 mkr
Ex CHESS vätgascenter 200 tkr, Arctic Solar 29 tkr, Composite Labs 500 tkr, Intersective Innovation 24 tkr och övriga kompositprojekt 360 tkr
- **Sponsring** 3,8 mkr
- **Stödjande områden** 9,4 mkr
Ex Inflyttarservice 2,6 mkr, framtid Campus 2,7 mkr Spira Mare 252 tkr, Arctic Business 400 tkr, IUC 400 tkr, UF 100 tkr, Invest in Norrbotten 100 tkr.
- **Gröna näringar** 0 mkr

ARBETSGÅNG FÖR ARBETET

Piteå kommuns arbete med projekt/verksamheter som finansieras från den tillväxtpolitiska reserven regleras i de riktlinjer som fastställts av kommunstyrelsen i november 2020.

TACK FÖR ER TID!

Piteå kommun

Projekt Gröna Näringar

Piteå kommun + Region Norrbotten

Stärka de gröna näringarnas
konkurrenskraft och ställning i
Norrbotten

Främja en ökad produktion av
lokalproducerade varor och tjänster

Främja och möjliggöra samverkan

Vision 2025

” Det gröna näringslivet är en av Norrbottens starkaste tillväxtnäringar”

”År 2025 uppfattas Projekt Gröna Näringar som den självklara motorn som genom samverkan driver utveckling, innovation och tillväxt i Norrbottens gröna näringar”

”Det gröna näringslivet är en av Norrbottens starkaste tillväxtnäringar”

Piteå kommun – En föregångare för den gröna näringen

- Ökad konkurrenskraft och fler marknadsandelar
- Minskad sårbarhet för oförutsedda störningar i livsmedelsförsörjningen
- Fler möjligheter att utveckla nya produkter, tjänster och upplevelser
- Utveckling på landsbygden

Försörjningsbalansen –

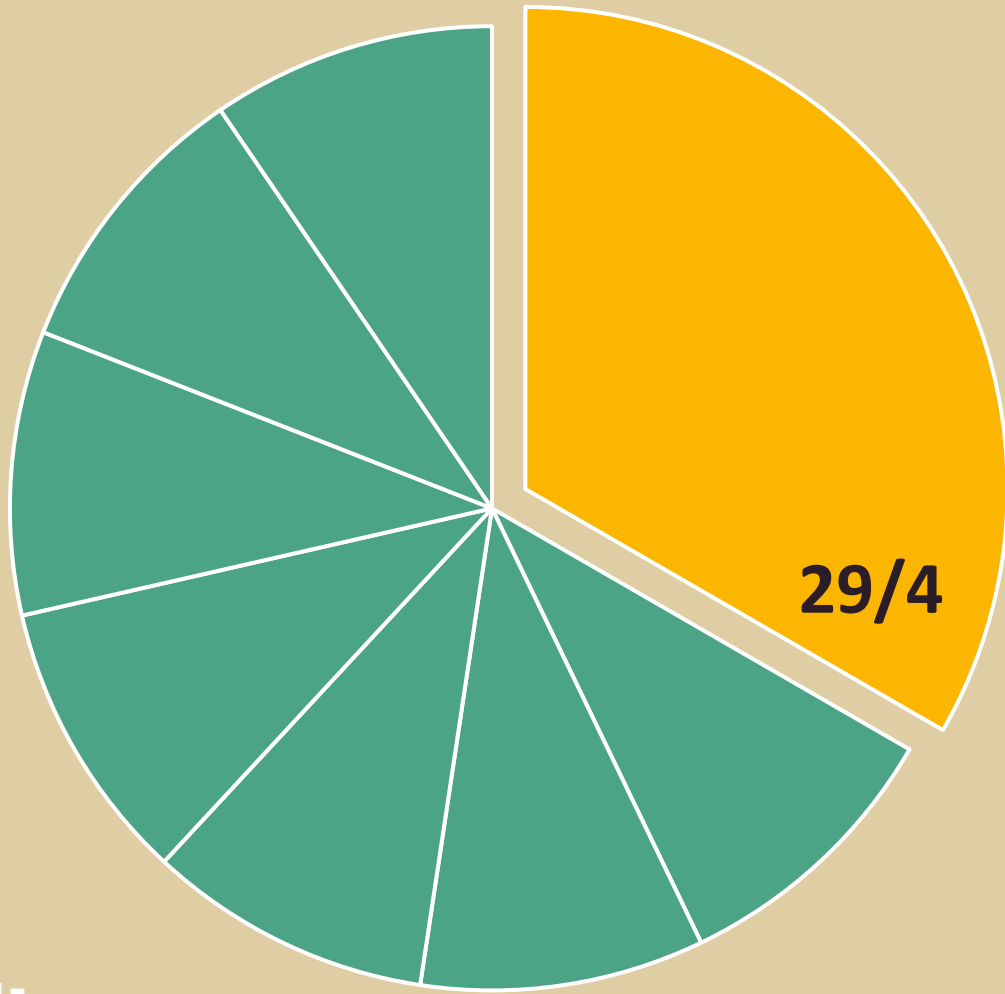
En kartläggning av Piteå kommuns
nuvarande självförsörjningsgrad
och försörjningsbalans

Hur långt räcker maten?

Försörjningsbalansen i Piteå kommun

32,47 %

Slutsatser och insikter

50%

alla verksamma är

60 år och äldre

Slutsatser och insikter

En miljon kronor i ökad omsättning i ett livsmedelsproducerande jordbruksföretag ger

2,51 nya jobb.

Motsvarande siffra för genomsnittsföretag i Sverige är

1,42 nya jobb.

ÖJEBY LANTBRUKSMÄSSA

EN DEL AV GRÖNA NÄRINGAR

Prioriterade områden framåt

- Stärka Piteås försörjningsförmåga
- Öka attraktionskraften
- Kompetensutveckling
- Främja samverkan

Välkommen att kontakta oss!

Beatrice Ramnerö, projektledare
beatrice.ramnero@pitea.se
070-589 00 05

Jessica Lindberg, näringslivsutvecklare
Jessica.lindberg@pitea.se
073-840 47 52

§188

**Redovisning till
Kommunstyrelsen från
Piteå Kommunföretag AB
2023**

23KS12

§189

Deltagande

Landsbygdskonferens 2023

23KS616

Landsbygdskonferens Pite Älvdal 26-27/10

Piteå är värd för första upplaga av Landsbygdskonferens Pite Älvdal "Kust till Fjäll" En konferens där vi vill inspirera till att stärka Pite Älvdal som geografiskt utvecklingsområde.

Konferensen har som signum att erbjuda inspirerande föreläsningar, blandat med inslag av goda exempel och ska stötta en ekonomisk, ekologisk och socialt hållbar utveckling av landsbygden i Pite älvdal.

Nya kontakter och nätverk är ofta kärnan i all utveckling och behövs för att skapa en levande landsbygd.

Vi presenteras satsningar, goda exempel och inspiration inom lantbruk, besöksnäring, försörjningsgrad, profilering, service och utveckling.

Lokal och närodlat mat kommer att tillhandahållas av Järnspisen Matbod i Piteå. Träffa Sara Dupuich som ligger bakom Lapplands landskapsrätt, kanske det blir ett smakprov?

Ett nytt koncept/samarrangemang mellan kommunerna Piteå, Arvidsjaur, Arjeplog och Älvsbyn samt Region Norrbotten via Utveckla Norrbotten, Länsstyrelsen i Norrbotten via projekt Nära Mat samt Sparbanken Nord. Tanken är att konferensen ska vara årligen återkommande och värdskapet roterar mellan kommunerna.

Datum: 26 - 27/10 2023

Plats: Christina Kultur, Piteå

**Pris: Kostnad för ideella föreningar är 1 299 sek/p.p inklusive moms
övriga deltagare 1 999 sek/p.p exklusive moms.**

Anmälan till konferens öppen till 13/10

[Klicka på denna länk för att boka konferensen.](#) (extern länk)

Konferensen vänder sig till kommuner, politiker, regionala- och nationella myndigheter, näringsliv, akademi och intresseorganisationer som arbetar med landsbygdsfrågor, livsmedel och näringsliv.

Program

[Klicka på denna länk för att läsa programmet.](#)

Landsbygdskonferens på Facebook

[Klicka här för att komma till eventet Landsbygdskonferens på Facebook.](#) (extern länk)

Boende

Piteå Stadshotell erbjuder specialpris till er som ska delta på konferensen.

Enkelrum 1 220 sek/natt

Dubbelrum 1 345 sek/natt

Uppge Landsbygdkonferensen vid bokning för att ta del av detta pris.

Piteå Stadshotell: 0911-23 40 00

§190

Trafikstrategi - Politisk referensgrupp

23KS599

§191

**Kommunstyrelsens och
kommungemensamma
informationshanteringspla
ner**

23KS555

Informationshanteringsplan Kommunstyrelsen

Dokumentnamn	Dokumenttyp	Senast reviderad	Beslutsintans
Informationshanteringsplan Kommunstyrelsen	Föreskrift	2021-03-08, §29, (21KS37)	Kommunstyrelsen
Dokumentansvarig/processägare	Version	Diarienummer	Giltig till
Kommunledningsförvaltningen	2	23KS555	2025-06-30
Dokumentinformation	Informationshanteringsplan Kommunstyrelsen		
Dokumentet gäller för	Kommunstyrelsen, Kommunledningsförvaltningen		

Arkivmyndigheten Kommunstyrelsen föreslås anta informationshanteringen i Kommunstyrelsens processer enligt nedan kursiverade informationshanteringsplaner.

Innehållsförteckning,

- Informationshanteringsplaner för Kommunstyrelsens processer, Piteå kommun

VT=Verksamhetstyp, VO=Verksamhetsområde, PG=Processgrupp, Process=ett återkommande arbetsflöde med tydlig början och tydligt slut. Varje process består av flera aktiviteter

Klassificeringsstruktur/NR	Processnamn	Sidan
VT	1. ÖVERGRIPANDE KOMMUNAL LEDNING	5
VO	1.1 LEDNING	5
PG	1.1.1 KOMMUNFULLMÄKTIGE	5
Process	- Hantera nominering av förtroendevald	5
OSV	- Hantera avsägelse av uppdrag och återlämning av teknisk utrustning	6
	- Hantera utlämning av teknisk utrustning	6
	1.2 STYRNING	7
	1.2.2 HANTERA STYRDOKUMENT FRÅN FULLMÄKTIGE OCH KOMMUNLEDNING	7
	- Hantera koncernstyrning	7

Innehållsförteckning,

- Informationshanteringsplaner för Kommunstyrelsens processer, Piteå kommun

Klassificeringsstruktur/NR	Processnamn	Sidan
1.4	DEOMKRATI OCH INSYN	7
1.4.2	OFFENTLIG DIALOG	7
	- Hantera allmänhetens synpunkter/Piteförslag	7
2	VERKSAMHETSSTÖD	7
2.1.	INFORMATIONSFÖRVALTNING	7
2.1.0	LEDA, STYRA, ORGANISERA	7
	- Utöva tillsyn/Egenkontroll	7
	- Värdera och säkerhetsklassa verksamhetsinformation	8
2.1.2	DOKUMENTATION OCH DOKUMENTHANTERING	9
	- Hantera åtgärder enligt informations-säkerhetsplan	9
2.1.4	ÖVERFÖRING AV VERKSAMHETSINFORMATION	17
	- Planera systemlivscyklar	17
2.2	SYSTEMFÖRVALTNING OCH ARKITEKTUR	17
2.2.3	IT-PLATTFORM OCH DRIFT	17
	- Hantera e-tjänster inom Piteå kommun	17

Innehållsförteckning,

- Informationshanteringsplaner för Kommunstyrelsens processer, Piteå kommun

Klassificeringsstruktur/NR	Processnamn	Sidan
2.10	FÖRVALTNINGSSTÖD	18
2.10.1	KONTORSSTÖD	18
	- Svvara för telesupport	18
	- Bedriva lokalservice och reception	18
2.10.3	ÖVRIGT FÖRVALTNINGSSTÖD	19
	- Hantera försäkringar	19
3.	KOMMUNAL KÄRNVERKSAMHET	19
3.8	SÄRSKILDA SAMHÄLLSINSATSER	19
3.8.2	BORGERLIGA CEREMONIER	19

Kommunstyrelsen

Handlingslag	Handlingstyp	Bevaras/ Gallras	Sekretess	Medium	Förvaringsplats	Sortering	Till närarkiv	Till slutarkiv	IT-system	Anmärkning	Reviderad
Mängden handlingar som tillkommer i en process. Relationen mellan process och handlingslag är vanligtvis 1:1, vilket innebär att en process=handlingslag.	Samlingsbegrepp för handlingar/information av liknande slag, t.ex. protokoll från möten av olika slag.									<p><u>För samtliga processer.</u> Om handling övergår till en helt och hållet digital hantering och leverans till e-arkiv önskas krävs kontakt med Centralarkivet för överenskommelse.</p> <p>Det krävs bl.a. att verksamhetssystemet kan exportera informationen mot gällande leveransspecifikation som beskriver hur information ska struktureras, märkas med metadata och paketeras när den överförs mellan olika verksamhetssystem.</p>	Denna kolumn används för att visa uppdateringar över tid genom att skriva in förändringarna med diarienummer på nämndsbeslut.

1 ÖVERGRIPANDE KOMMUNAL LEDNING

1.1 LEDNING

1.1.1 KOMMUNFULLMÄKTIGE

Handlingslag	Handlingstyp	Bevaras/ Gallras	Sekretess	Medium	Förvaringsplats	Sortering	Till närarkiv	Till slutarkiv	IT-system	Anmärkning	Reviderad
Hantera nominering av förtroendevald											ARKIVBILDARE: Kommunstyrelsen
<i>(Övergripande kommunal ledning_Ledning_Kommunfullmäktige_Hantera val till nämnder, bolagsstyrelser m.m)</i>											
Hantera nominering av förtroendevald	Amälan omnominering	BEVARAS	Nej	Digitalt	Verksamhetssystem	Dnr		3 år	Platina	Via e-tjänst där den gallras efter 3 månader i e-tjänsten.	
Hantera nominering av förtroendevald	Protokollsutdrag	BEVARAS	Nej	Digitalt Analogt	Verksamhetssystem/Närarkiv	Dnr		3 år	Platina	Ingår i diariefört ärende och biläggs ärendet/akten vid avslut. Till slutarkiv: 3 år för pappershandlingar/ärenden.	
Hantera nominering av förtroendevald	Kvitto till den som nominerar	Gallras vid inaktualitet	Nej	Digitalt					Open ePlattform	Via e-tjänst där den gallras efter 3 månader.	

Handlingslag	Handlingstyp	Bevaras/ Gallras	Sekretess	Medium	Förvaringsplats	Sortering	Till närarkiv	Till slutarkiv	IT-system	Anmärkning	Reviderad
Hantera avsägelse av uppdrag och Återlämning av teknisk utrustning											ARKIVBILDARE: Kommunstyrelsen
<i>(Övergripande kommunal ledning_Ledning_Kommunfullmäktige_Hantera val till nämnder, bolagsstyrelser m.m)</i>											
Hantera avsägelse av uppdrag och återlämnin av teknisk utrustning	Anmälan omavsägelse	BEVARAS	Nej	Digitalt Analogt	Verksamhetssystem/ Närarkiv	Dnr		3 år för pappers-handlingar/ ärenden	Platina	I e-tjänsten gallras informationen efter 3 månader.	
Hantera avsägelse av uppdrag och återlämnin av teknisk utrustning	protokollsutdrag	BEVARAS	Nej	Digitalt Analogt	Verksamhetssystem/ Närarkiv	Dnr		3 år för pappers-handlingar/ ärenden	Platina	Ingår i diariefört ärende och biläggs ärendet/akten vid avslut.	
Hantera avsägelse av uppdrag och återlämnin av teknisk utrustning	Kvitto till förtroendevald	Gallras vid inaktualitet		Digitalt	Verksamhetssystem				Open ePlatform		
Hantera avsägelse av uppdrag och återlämnin av teknisk utrustning	Meddelande till förtroendevald	Gallras vid inaktualitet			Verksamhetssystem				Open ePlatform		
Hantera avsägelse av uppdrag och återlämnin av teknisk utrustning	Kvitto till förtroendevald	Gallras 1 år		Digitalt	Verksamhetssystem				Open ePlatform		
Hantera utlämning av teknisk utrustning till förtroendevalda											ARKIVBILDARE: Kommunstyrelsen
<i>(Övergripande kommunal ledning_Ledning_Kommunfullmäktige_Hantera förtroendevalda)</i>											
Hantera utlämning av teknisk utrustning	Informationsbrev till förtroendevald	Gallras vid inaktualitet	Nej	Digitalt					Open ePlatform		
Hantera utlämning av teknisk utrustning	Godkännande av villkorl	Gallras 2 år	Nej	Digitalt					Open ePlatform	Lagras i e-tjänst. Innehåller personuppgifter från Troman, serienummer.	
Hantera utlämning av teknisk utrustning	Beställning	Gallras 4 år	Nej	Digitalt	Verksamhetssystem				Proceedo		

Handlingslag	Handlingstyp	Bevaras/ Gallras	Sekretess	Medium	Förvaringsplats	Sortering	Till närarkiv	Till slutarkiv	IT-system	Anmärkning	Reviderad
--------------	--------------	---------------------	-----------	--------	-----------------	-----------	------------------	-------------------	-----------	------------	-----------

1.2 STYRNING

1.2.2 HANTERA STYRDOKUMENT FRÅN FULLMÄKTIGE OCH KOMMUNLEDNING

Hantera koncernstyrning (Övergripande kommunal ledning_Styrning_Hantera styrdokument från fullmäktige och kommunledning)											ARKIVBILDARE: Kommunstyrelsen
Hantera koncernstyrning	Bolagsorsning	BEVARAS		Digitalt Analogt	Lokal server, Verksamhetssystem, Närarkiv	Dnr		3 år för pappers- handlingar/ ärenden.	Platina		
Hantera koncernstyrning	Ågardirektiv	BEVARAS		Digitalt Analogt	Lokal server, Verksamhetssystem, Närarkiv	Dnr		3 år för pappers- handlingar/ ärenden.	Platina	PIKAB går till beslut hos kommunfullmäktige.	
Hantera koncernstyrning	Bolagspolicy	BEVARAS		Digitalt Analogt	Lokal server, Verksamhetssystem, Närarkiv	Dnr		3 år för pappers- handlingar/ ärenden.	Platina		

1.4 DEMOKRATI OCH INSYN

1.4.2 OFFENTLIG DIALOG

Hantera allmänhetens synpunkter/Piteförslag (Övergripande kommunal ledning_Demokrati och insyn_Offentlig dialog)											ARKIVBILDARE: Kommunstyrelsen
Hantera allmänhetens synpunkter/Piteförslag	Förslag, inkomna	Gallras 5 år/ BEVARAS, Se anmärkning		Digitalt					Open ePlatform Platina	Inkomna piteförslag via e-tjänst kan gallras i e-tjänsteplattformen efter 5 år. Förslagen diarieförs i ärendehanteringssystemet Platina och bevaras som diarieförda ärenden.	
Hantera allmänhetens synpunkter/Piteförslag	Synpunkter			Digitalt Analogt	Verksamhetssystem, Närarkiv	Dnr			Platina		

2. VERKSAMHETSSTÖD

2.1 INFORMATIONSFÖRVALTNING

2.1.0 LEDA, STYRA, ORGANISERA

Utöva tillsyn/Egenkontroll (Verksamhetsstöd_ Informationsförvaltning_Leda, styra, organisera_Styra informationsförvaltning)											ARKIVBILDARE: Kommunstyrelsen
Utöva tillsyn	Egenkontroll/ Formulär	BEVARAS	Nej	Digitalt Analogt	Verksamhetssystem, Närarkiv	Dnr		3 år	Platina	Häri checklista/frågeformulär genom stödapplikation. Upprättade och inkomna svar ifrån verksamhet diarieförs i Platina. Till slutarkiv: 3 år för pappershandlingar/ärenden.	

Handlingslag	Handlingstyp	Bevaras/ Gallras	Sekretess	Medium	Förvaringsplats	Sortering	Till närarkiv	Till slutarkiv	IT-system	Anmärkning	Reviderad
Utöva tillsyn	Yttrande	BEVARAS	Nej	Digitalt Analogt	Verksamhetssystem, Närarkiv	Dnr		3 år	Platina		
Utöva tillsyn	Årsrapport	BEVARAS	Nej	Digitalt Analogt	Verksamhetssystem, Närarkiv	Dnr		3 år	Platina	Rapporten är det totala innehållet i frågebatteriet och myndighetens svar på dessa samt eventuella skriftliga yttranden. Centralarkivet skickar sitt delegationsbeslut (rapport och ev bilaga) till arkivmyndigheten. Samtliga rapporter med sammanfattande kommentar skickas vid årets slut till arkivmyndigheten. Till slutarkiv: 3 år för pappershandlingar/ärenden.	
Utöva tillsyn	Anmälan till revisorer (om nödvändigt)	BEVARAS	Nej	Digitalt Analogt	Verksamhetssystem, Närarkiv	Dnr		3 år	Platina	Vid uraktläthenet att åtgärda vad som framkommer i tillsyn kan anmälan göras till kommunens revisorer.	
Värdera och säkerhetsklassa verksamhetsinformation (Verksamhetsstöd_ Informationsförvaltning_Leda, styra, organisera_Styra informationsförvaltning)											ARKIVBILDARE: Kommunstyrelsen
Värdera och säkerhetsklassa verksamhets-information	Självvärderingsunderlag för GAP-analys	Gallras vid inaktualitet								Gallras vid ny version. Kan exporteras som Excel, genereras som rapport. Beronde vilka säkerhetsnivåer i KLASSA som anges så kommer K, R, T, S att variera. K=Konfidentialitet R=Riktighet T=Tillgänglighet S= Spårbarhet avnånds inte längre i KLASSA för att anpassas till MSBs metodstöd.	
Värdera och säkerhetsklassa verksamhets-information	Kravlista för upphandling	BEVARAS	Förekommer		Lokal server			Vid överens- kommelse		"	

Handlingslag	Handlingstyp	Bevaras/ Gallras	Sekretess	Medium	Förvaringsplats	Sortering	Till närarkiv	Till slutarkiv	IT-system	Anmärkning	Reviderad
Värdera och säkerhetsklassa verksamhets-information	Resultat och handlingsplan	BEVARAS	Förekommer		Lokal server			Vid överens- kommelse		"	

2.1.2 DOKUMENTATION OCH DOKUMENTHANTERING

Hantera åtgärder enligt informationssäkerhetsplan											ARKIVBILDARE: Kommunstyrelsen
(Verksamhetsstöd_ Informationsförvaltning_ Dokumentation och dokumenthantering)											
Informationssäkerhets- handlingar förutom <i>säkerhetsskydd</i>	Dokumentation överförstörda handlingareller lagringsmedium	Gallras vid inaktualitet, när de inte behövs för verksamheten	Ja	Analogt						Avser till exempel: - Förstörrings- eller gallringsrapporter - Makuleringslistor - Kassations- och avyttringsprotokoll/rapporter	
Säkerhetsskydds- klassificerade handlingar förutom <i>signalskydd</i>	Kvittenser av handlingar eller lagringsmedium	Gallras 10 år/25 år, se anmärkning.	Ja	Analogt						Anmärkning: Gallras 10 år: 1) efter utgången av det år då handlingen i säkerhetsskyddsklassen konfidentiell eller helig har lämnats tillbaka. 2) efter utgången av det år då lagringsmediet i säkerhetsskyddsklassen konfidentiell eller hemlig förstördes eller skrevs över. Gallras 25 år: 1) efter utgången av det år handlingen i säkerhetsskyddsklassen kvalificerat hemlig har lämnats tillbaka. 2) efter utgången av det år då lagringsmediet i säkerhetsskyddsklassen kvalificerat hemlig förstördes eller skrevs över. AVSER TILL EXEMPEL: - Kvitton - Delgivingskvittenser - Uppgifter i register och liggare - Kvittensposter För myndigheter som tillämpar Säkerhetspolisens föreskrifter om säkerhetsskydd finns inget krav om kvittenser för handlingar eller lagringsmedium i säkerhetsskyddsklassen konfidentiell eller lägre.	

Handlingsslag	Handlingstyp	Bevaras/ Gallras	Sekretess	Medium	Förvaringsplats	Sortering	Till närarkiv	Till slutarkiv	IT-system	Anmärkning	Reviderad
Säkerhetsskydds- klassificerade handlingar <i>avseende signalskydd</i>	Protokoll från internkontroll av signalskyddstjänst	Gallras 10 år	Ja	Analogt	Värdeskåp					Gallras 10 år efter utgången av det år då de upprättades. Avser inte anmälningar till Försvarsmakten.	
Säkerhetsskydds- klassificerade handlingar <i>avseende signalskydd</i>	Mjuka certifikat	Gallras vid inaktualitet	Ja	Digitalt						Gallras när mjukt certifikat upphört att gälla eller när de inte behövs för verksamheten.	
Säkerhetsskydds- klassificerade handlingar <i>avseende signalskydd</i>	Uppgifter i register över signalskyddsmateriel	Gallras vid inaktualitet	Ja	Analogt	Värdeskåp					Gallras när de inte behövs för verksamheten. Avser de uppgifter en verksamhet registrerar om till exempel var signalskyddsmateriel finns och dess individnummer.	
Säkerhetsskydds- klassificerade handlingar <i>avseende signalskydd</i>	Signalskyddsnycklar	Gallras vid inaktualitet	Se anmärkning.	Digitalt Analogt	Värdeskåp					Nycklarna är hemliga (OSL 15:2, FFS 2021:1) Ska gallras när signalskyddsnycklarna har upphört att gälla eller när de inte behövs för verksamheten. Avser även avskrift eller kopior av signalskyddsnycklar. Av Försvarsmaktens föreskrifter om signalskyddstjänsten ska varje signalskyddsnyckel snarast förstöras när den har upphört att gälla eller när den inte längre behövs för tjänsten.	
Säkerhetsskydds- klassificerade handlingar <i>avseende signalskydd</i>	Beställning av skyddsnycklar	Gallras vid inaktualitet	Ja	Analogt	Värdeskåp					Gallras efter att respektive nyckel har upphört att gälla.	
Säkerhetsskydds- klassificerade handlingar <i>avseende signalskydd</i>	Trafiklistor över mottagna och skickade krypterademeddelanden	Gallras 2 år	Ja	Analogt	Värdeskåp					Gallras 2 år efter senaste införda anteckning.	
Säkerhetsskydds- klassificerade handlingar <i>avseende signalskydd</i>	Uppgifter i registeröver samtliga signalskyddsnycklar	Gallras vid inaktualitet	Ja	Analogt						Gallras när de inte behövs för verksamheten.	

Handlingsslag	Handlingstyp	Bevaras/ Gallras	Sekretess	Medium	Förvaringsplats	Sortering	Till närarkiv	Till slutarkiv	IT-system	Anmärkning	Reviderad
Säkerhetsskydds- klassificerade handlingar <i>avseende signalskydd</i>	Dokumenterade resultat av inventering av signalskyddsmateriel	Gallras 10 år	Ja	Analogt	Värdeskåp					Gallras efter att materielen har återlämnats.	
Säkerhetsskydds- klassificerade handlingar <i>avseende signalskydd</i>	Följesedlar för signalskyddsnycklar	Gallras 10 år	Nej	Analogt	Värdeskåp					Signalskyddsnycklar med beteckningarna SG S, SG C, SG R eller SG TRF. Gallras 10 år efter det att nyckel har upphört att gälla.	
Säkerhetsskydds- klassificerade handlingar <i>avseende signalskydd</i>	Dokumenterade resultat vid signalkontroll	Gallras 10 år	Ja	Analogt	Värdeskåp					Gallras 10 år efter utgången av det år då de upprättades. Avser inte anmälan till Försvarsmakten.	
Säkerhetsskydds- klassificerade handlingar <i>avseende signalskydd</i>	Kvittenser av signalskyddsmateriel	Gallras vid inaktualitet	Ja	Analogt	Värdeskåp					Gallras efter att materielen har återlämnats.	
Säkerhetsskydds- klassificerade handlingar <i>avseende signalskydd</i>	Dokumenterade resultatav inventering avsignalskyddsnycklar	Gallras 10 år	Ja	Analogt	Värdeskåp					Inventering av signalskyddsnycklar med beteckningarna SG S, SG C, SG R eller SG TRF. Gallras 10 år efter att respektive nyckel har upphört att gälla.	
Säkerhetsskydds- klassificerade handlingar <i>avseende signalskydd</i>	Mottagningsbevis rörande signalskyddsnycklar	Gallras vid inaktualitet	Ja	Analogt	Värdeskåp					Gallras när de inte behövs för verksamheten.	

Handlingsslag	Handlingstyp	Bevaras/ Gallras	Sekretess	Medium	Förvaringsplats	Sortering	Till närarkiv	Till slutarkiv	IT-system	Anmärkning	Reviderad
Säkerhetsskydds- klassificerade handlingar <i>avseende signalskydd</i>	Dokumentation av förstöring av signalskyddsnycklar	Gallras 10 år	Ja	Analogt	Värdeskåp					Singalskyddsnycklar med beteckningarna SG S, SG C, SG R eller SG TRF. Gallras 10 år efter att de har förstörts.	
Säkerhetsskydds- klassificerade handlingar <i>avseende signalskydd</i>	Förteckningar översingalskydds- personals signalskyddsnycklar	Gallras 10 år, efter sista anteckning	Ja	Analogt	Värdeskåp					Avser förteckningar över singalskyddspersonal som har tillgång till signalskyddsnycklar med beteckningarna SG S, SG C, SG R eller SG TRF.	
Säkerhetsskydds- klassificerade handlingar <i>avseende signalskydd</i>	Dokumenterade överenskommelserom utlån av singalskyddsmateriel	Gallras 10 år	Ja	Analogt	Värdeskåp					Gallras 10 år efter utgången överenskommelse.	
Säkerhetsskydds- klassificerade handlingar <i>avseende signalskydd</i>	Uppgifter i registeröver signalskyddsutbildad personal	Gallras vid inaktualitet	Ja	Analogt	Värdeskåp					Gallras när de inte behövs för verksamheten.	
Säkerhetsskydds- klassificerade handlingar <i>avseende signalskydd</i>	Dokumenterade individuella resultatfrån utbildning i signalskydd	Gallras vid inaktualitet	Ja	Digitalt Analogt	Handläggare					Gallras när de inte längre behövs för verksamheten. Avser handlingar som upprättats efter genomförd signalskyddsutbildning och som skickas till Totalförsvarets signalskyddsskola.	

Handlingsslag	Handlingstyp	Bevaras/ Gallras	Sekretess	Medium	Förvaringsplats	Sortering	Till närarkiv	Till slutarkiv	IT-system	Anmärkning	Reviderad
Säkerhetsskydds- klassificerade handlingar <i>avseende signalskydd</i>	Handlingar rörandehantering av incidenter	Gallras 10 år, se anmärkning	Ja	Analogt	Värdeskåp					<p>Anmärkning: Gallras 10 år efter att ärendet om incident har avslutats eller 10 år efter det att handlingen om incident kommit in. Avser incidenter med signalskyddsnycklar, signalskyddsmateriel, aktiva kort eller mjuka certifikat. Avser till exempel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Anmälningar - Handlingar och uppgifter i utredningar - Beslut och meddelande om åtgärder - Information till Försvarsmakten. <p>Med handlingar som kommit in till myndigheten avses inkomna meddelanden om till exempel vilka åtgärder som ska vidtas vid incidenter.</p> <p>Avser inte handlingar som:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ingår i eller leder till brottsutredningar. - Leder till att betydande åtgärder eller ändringar vidtas i sådant som interna regelverk. 	
Säkerhetsskydds- klassificerade handlingar <i>avseende signalskydd</i>	Protokoll från internkontrollav signalskyddstjänst	Gallras 10 år	Ja	Analogt	Värdeskåp					Gallras 10 år efter utgången av det år då de upprättades. Avser inte anmälningar till Försvarsmakten.	
Säkerhetsskydds- klassificerade handlingar <i>avseende signalskydd</i>	Mjuka certifikat	Gallras vid inaktualitet	Ja	Digitalt						Gallras när mjukt certifikat upphört att gälla eller när de inte behövs för verksamheten.	
Säkerhetsskydds- klassificerade handlingar <i>avseende signalskydd</i>	Uppgifter i register över signalskyddsmateriel	Gallras vid inaktualitet	Ja	Analogt	Värdeskåp					Gallras när de inte behövs för verksamheten. Avser de uppgifter en verksamhet registrerar om till exempel var signalskyddsmateriel finns och dess individnummer.	

Handlingsslag	Handlingstyp	Bevaras/ Gallras	Sekretess	Medium	Förvaringsplats	Sortering	Till närarkiv	Till slutarkiv	IT-system	Anmärkning	Reviderad
Säkerhetsskydds- klassificerade handlingar <i>avseende signalskydd</i>	Signalskyddsnycklar	Gallras vid inaktualitet	Se anmärkning.	Digitalt Analogt	Värdeskåp					Nycklarna är hemliga (OSL 15:2, FFS 2021:1) Ska gallras när signalskyddsnycklarna har upphört att gälla eller när de inte behövs för verksamheten. Avser även avskrifter eller kopior av signalskyddsnycklar. Av Försvarsmaktens föreskrifter om signalskyddstjänsten ska varje signalskyddsnyckel snarast förstöras när den har upphört att gälla eller när den inte längre behövs för tjänsten.	
Säkerhetsskydds- klassificerade handlingar <i>avseende signalskydd</i>	Beställning av skyddsnycklar	Gallras vid inaktualitet	Ja	Analogt	Värdeskåp					Gallras efter att respektive nyckel har upphört att gälla.	
Säkerhetsskydds- klassificerade handlingar <i>avseende signalskydd</i>	Trafiklistor över mottagna och skickade krypterademeddelanden	Gallras 2 år	Ja	Analogt	Värdeskåp					Gallras 2 år efter senaste införda anteckning.	
Säkerhetsskydds- klassificerade handlingar <i>avseende signalskydd</i>	Uppgifter i registeröver samtliga signalskyddsnycklar	Gallras vid inaktualitet	Ja	Analogt						Gallras när de inte behövs för verksamheten.	

Handlingsslag	Handlingstyp	Bevaras/ Gallras	Sekretess	Medium	Förvaringsplats	Sortering	Till närarkiv	Till slutarkiv	IT-system	Anmärkning	Reviderad
Säkerhetsskydds- klassificerade handlingar <i>avseende signalskydd</i>	Dokumenterade resultat av inventering av signalskyddsmateriel	Gallras 10 år	Ja	Analogt	Värdeskåp					Gallras efter att materielen har återlämnats.	
Säkerhetsskydds- klassificerade handlingar <i>avseende signalskydd</i>	Följesedlar för signalskyddsnycklar	Gallras 10 år	Nej	Analogt	Värdeskåp					Signalskyddsnycklar med beteckningarna SG S, SG C, SG R eller SG TRF. Gallras 10 år efter det att nyckel har upphört att gälla.	
Säkerhetsskydds- klassificerade handlingar <i>avseende signalskydd</i>	Dokumenterade resultat vid signalkontroll	Gallras 10 år	Ja	Analogt	Värdeskåp					Gallras 10 år efter utgången av det år då de upprättades. Avser inte anmälan till Försvarsmakten.	
Säkerhetsskydds- klassificerade handlingar <i>avseende signalskydd</i>	Kvittenser av signalskyddsmateriel	Gallras vid inaktualitet	Ja	Analogt	Värdeskåp					Gallras efter att materielen har återlämnats.	
Säkerhetsskydds- klassificerade handlingar <i>avseende signalskydd</i>	Dokumenterade resultat av inventering av signalskyddsnycklar	Gallras 10 år	Ja	Analogt	Värdeskåp					Inventering av signalskyddsnycklar med beteckningarna SG S, SG C, SG R eller SG TRF. Gallras 10 år efter att respektive nyckel har upphört att gälla.	
Säkerhetsskydds- klassificerade handlingar <i>avseende signalskydd</i>	Mottagningsbevis rörande signalskyddsnycklar	Gallras vid inaktualitet	Ja	Analogt	Värdeskåp					Gallras när de inte behövs för verksamheten.	

Handlingsslag	Handlingstyp	Bevaras/ Gallras	Sekretess	Medium	Förvaringsplats	Sortering	Till närarkiv	Till slutarkiv	IT-system	Anmärkning	Reviderad
Säkerhetsskydds- klassificerade handlingar <i>avseende signalskydd</i>	Dokumentation av förstöring av signalskyddsnycklar	Gallras 10 år	Ja	Analogt	Värdeskåp					Singalskyddsnycklar med beteckningarna SG S, SG C, SG R eller SG TRF. Gallras 10 år efter att de har förstörts.	
Säkerhetsskydds- klassificerade handlingar <i>avseende signalskydd</i>	Förteckningar översingalskydds- personals signalskyddsnycklar	Gallras 10 år, efter sista anteckning	Ja	Analogt	Värdeskåp					Avser förteckningar över singalskyddspersonal som har tillgång till signalskyddsnycklar med beteckningarna SG S, SG C, SG R eller SG TRF.	
Säkerhetsskydds- klassificerade handlingar <i>avseende signalskydd</i>	Dokumenterade överenskommelser om utlån av singalskyddsmateriel	Gallras 10 år	Ja	Analogt	Värdeskåp					Gallras 10 år efter utgången överenskommelse.	
Säkerhetsskydds- klassificerade handlingar <i>avseende signalskydd</i>	Uppgifter i register över signalskyddsutbildad personal	Gallras vid inaktualitet	Ja	Analogt	Värdeskåp					Gallras när de inte behövs för verksamheten.	
Säkerhetsskydds- klassificerade handlingar <i>avseende</i>	Dokumenterade individuella resultat från utbildning i signalskydd	Gallras vid inaktualitet	Ja	Digitalt Analogt	Handläggare					Gallras när de inte längre behövs för verksamheten. Avser handlingar som upprättats efter genomförd signalskyddsutbildning och som skickas till Totalförsvarets signalskyddsskola.	
Säkerhetsskydds- klassificerade handlingar <i>avseende signalskydd</i>	Handlingar rörandehantering av incidenter	Gallras 10 år, se anmärkning	Ja	Analogt	Värdeskåp					Anmärkning: Gallras 10 år efter att ärendet om incident har avslutats eller 10 år efter det att handlingen om incident kommit in. Avser incidenter med signalskyddsnycklar, signalskyddsmateriel, aktiva kort eller mjuka certifikat. Avser till exempel: - Anmälningar - Handlingar och uppgifter i utredningar - Beslut och meddelande om åtgärder - Information till Försvarsmakten. Med handlingar som kommit in till myndigheten avses inkomna meddelanden om till exempel vilka åtgärder som ska vidtas vid incidenter. Avser inte handlingar som: - Ingår i eller leder till brottutredningar. - Leder till att betydande åtgärder eller ändringar vidtas i sådant som interna regelverk.	

Handlingsslag	Handlingstyp	Bevaras/ Gallras	Sekretess	Medium	Förvaringsplats	Sortering	Till närarkiv	Till slutarkiv	IT-system	Anmärkning	Reviderad
Säkerhetsskydds- klassificerade handlingar <i>avseende signalskydd</i>	Kvitton och kvittenslistor för signalskydds- nycklaroch delgivning av signalskyddsnycklar	Gallras 10 år	Ja	Analogt	Värdeskåp					Signalskyddsnycklar med beteckningarna SG S, SG C, SG R eller SG TRF. Gallras 10 år efter att respektive nyckel har upphört att gälla.	

2.1.4 ÖVERFÖRING AV VERKSAMHETSINFORMATION

Planera systemlivscyklar (Verksamhetsstöd_ Informationsförvaltning_ Överföring av verksamhetsinformation)											ARKIVBILDARE: Kommunstyrelsen
Planera systemlivscyklar	Anslutnings-/ Leveransplan till e-arkiv	Gallras vid inaktualitet/ efter revidering	Nej	Digitalt	Lokal server					Versionshanteras. Har nära samband med processerna: - "Dokumentera system" (under Kommunövergripande Verksamhetsnära systemförvaltning 2.1.3) -"Överföra verksamhetsinformation till mellanarkiv (under kommunövergripande Överföring av verksamhetsinformation 2.1.4) - "Förvalta system" (under kommunövergripande Teknisk systemförvaltning 2.2.2)	

2.2.3 IT-PLATTFORM OCH DRIFT

Hantera e-tjänster inom Piteå kommun (Verksamhetsstöd_ Systemförvaltning och arkitektur_ It-plattform och drift_ Hantera outsourcad drift, inkl datalagring och molntjänster)											ARKIVBILDARE: Kommunstyrelsen
Hantera e-tjänster inom Piteå kommun	Beställningsärenden	Gallras vid inaktualitet	Nej	Digitalt	Verksamhetssystem				Open ePlatform	Utöver beställning av e-tjänster kan det även förekomma beställning av behörighet till andra moduler i Open ePlatform (ex.vis personsök Skatteverket).	

Handlingslag	Handlingstyp	Bevaras/ Gallras	Sekretess	Medium	Förvaringsplats	Sortering	Till närarkiv	Till slutarkiv	IT-system	Anmärkning	Reviderad
Hantera e-tjänster inom Piteå kommun	Supportärenden	Gallras vid inaktualitet	Nej	Digitalt	Verksamhetssystem				Open ePlatform		
Hantera e-tjänster inom Piteå kommun	Processkartor	Gallras vid inaktualitet	Nej	Digitalt	Verksamhetssystem				Open ePlatform Microsoft Teams	Ej VisAlfa.	
Hantera e-tjänster inom Piteå kommun	Årlig förvaltning/ Årshjul	Gallras vid inaktualitet	Nej	Digitalt	Verksamhetssystem				Open ePlatform	Avser Excel, arbetsunderlag. Forms-enkät som bulkar data till Excel.	

2.10 FÖRVALTNINGSSTÖD

2.10.1 KONTORSSTÖD

Svara för telesupport (Verksamhetsstöd_Förvaltningsstöd_Kontorsstöd)											ARKIVBILDARE: Kommunstyrelsen
Svara för telesupport	Avtal	BEVARAS	Ja		Värdeskåp, enhetschef KLF Extern stöd/Verksamhetssystem, Se anmärkning				Efter överenskomme lse	Avtal rörande telesupport. Vid förnyelse av avtal diarieförs det i Platina.	
Svara för telesupport	Avtal, telekommunikation	BEVARAS								Registrerad i Komers och handhas av Inköpsavdelningen.	
Svara för telesupport	Beställning av mobilabbonemang	Gallras vid inaktualitet									
Svara för telesupport	Internt underlag för bokföringsorder	Gallras 2 år									
Bedriva lokalservice och reception (Verksamhetsstöd_Förvaltningsstöd_Kontorsstöd)											ARKIVBILDARE: Kommunstyrelsen
Bedriva lokalservice och reception	Bokningar	Gallras vid inaktualitet									
Bedriva lokalservice och reception	Beställning av service, blanketter, listor m.m.	Gallras vid inaktualitet								Begäran av handläggning av intern service av olika slag, t.ex.: - friskvårdsersättning - beställning av inflyttarpaket	

Handlingsslag	Handlingstyp	Bevaras/ Gallras	Sekretess	Medium	Förvaringsplats	Sortering	Till närarkiv	Till slutarkiv	IT-system	Anmärkning	Reviderad
---------------	--------------	---------------------	-----------	--------	-----------------	-----------	------------------	-------------------	-----------	------------	-----------

2.10.3 ÖVRIGT FÖRVALTNINGSSTÖD

Hatera försäkringar (Verksamhetsstöd_Förvaltningsstöd_Övrigt_förvaltningsstöd)											ARKIVBILDARE: Kommunstyrelsen
Hantera försäkring enligt uppdrag	Försäkringar	Gallras vid inaktualitet									

3. KOMMUNAL KÄRNVERKSAMHET

3.8 SÄRSKILDA SAMHÄLLSINSATSER

3.8.2 BORGERLIGA CEREMONIER

Borgerliga ceremonier (Kommunal kärnverksamhet_Särskilda samhällsinsatser_Borgerliga ceremonier)											ARKIVBILDARE: Kommunstyrelsen
Borgerliga ceremonier	Bokning av borgerlig vigsel	Gallras efter 2 år		Digitalt Analogt	Handläggare Närarkiv	Kronologisk				Bokning kan vara möjlig via e-tjänst, Open ePlatfom.	
Borgerliga ceremonier	Ansökan om förordnande av vigselförättare	Gallras efter 2 år		Analogt	Handläggare Närarkiv						
Borgerliga ceremonier	Förordnande av vigselförättare	BEVARAS		Analogt	Handläggare Närarkiv	Dnr		3 år	Platina	Till slutarkiv 3 år efter avslutat ärende i pappersleverans.	
Borgerliga ceremonier	Hindersprövningsintyg	Gallras efter 2 år		Analogt	Handläggare Närarkiv					Skickas in till kommunens vigseladministration.	
Borgerliga ceremonier	Vigselintyg	Gallras efter 2 år		Analogt	Handläggare Närarkiv					Undertecknas av vigselförättaren	
Borgerliga ceremonier	Protokoll vid borgerlig vigsel	Gallras efter 2 år		Analogt	Handläggare Närarkiv					Undertecknad av vigselförättare. Utgör underlag för utbetalning. Original till Länsstyrelsen.	
Borgerliga ceremonier	Förteckning över utförda vigslar	Gallras efter 2 år		Analogt	Handläggare Närarkiv	Kronologisk Löppnummer				Löppnummer finns i vigselbevis. Listan skickas i januari till Länsstyrelsen varje år.	
Borgerliga ceremonier	Entledigande från uppdraget som vigselförättare	Gallras efter 2 år		Analogt	Handläggare Närarkiv						

Kommunstyrelsens och kommungemensamma informationshanteringsplaner

Förslag till beslut

Kommunledningsförvaltningen föreslår att Kommunstyrelsen antar nya och reviderade informationshanteringsplaner för Kommunstyrelsen.

Kommunledningsförvaltningen föreslår att Kommunstyrelsen antar nya och reviderade informationshanteringsplaner för kommungemensamma processer.

Kommunledningsförvaltningen föreslår att Kommunstyrelsen uppmanar samtliga nämnder att anta de kommungemensamma delarna av informationshanteringsplanerna enligt Kommunstyrelsens beslut.

Ärendebeskrivning

I arkivlagen (1990:782) finns bestämmelser om myndighetens skyldighet att svara för arkivbildning och arkivvård, bl.a. framgår att allmänna handlingar inte får gallras utan gallringsbeslut. Arkiven ska bevaras, hållas ordnade och vårdas så att de tillgodoser

1. rätten att ta del av allmänna handlingar,
2. behovet av information för rättskipningen och förvaltningen, och
3. forskningens behov.

I arkivvården ingår att myndigheter enligt 6 § Arkivlagen ska upprätta en systematisk förteckning över sina handlingar. Informationshanteringsplaner (IHP) utgör en systematisk förteckning som hjälper till att få överblick över allmänna handlingar som finns inom kommunens processer inom respektive verksamhet.

Utgångspunkten för IHP är Kommunstyrelsens upprättade klassificeringsstruktur, (21KS37, §29), som presenterar samtliga verksamheter ur ett processororienterat perspektiv. Det innebär i korthet att:

- informationen/handlingarna redovisas utifrån kommunens verksamhetsområden, processgrupper och dess processer,
- informationen/handlingarna beskrivs med olika hanteringsanvisningar som t.ex. gallringsfrister, om de ska bevaras, var de förvaras m.m. Det är dessa hanteringsanvisningar som utgör stommen i informationshanteringsplanen.
- planerna är föreskrifter som styr kommunens arkivhantering.

IHP fångar upp mycket mer information om varje handling än tidigare traditionella dokumenthanteringsplaner som struktureras per avdelning och enhet vilket gör dem mindre sårbara för organisatoriska förändringar. IHP tar även fasta på informationens rörlighet, oavsett om den lagras fysiskt eller digitalt.

Kommunstyrelsen ska leda kommunens verksamhet genom att utöva en samordnad styrning och leda arbetet med att ta fram styrdokument för kommunen. Vidare har kommunstyrelsen ett helhetsansvar för beslut som är kommunövergripande och ska se till att hanteringen av allmänna handlingar är

Datum 2023-09-22

effektiv och ändamålsenlig.

De processer som tidigare har beslutats om och som nu behöver revideras har en kommentar i IHP kolumn ”Reviderad, beslutad”. De nya processerna som tillkommit för beslut har tomma fält i den kolumnen.

Fortsatt inventering och kartläggning av handlingar sker kontinuerligt och kommer att tas till beslut när dessa är färdigställda. Om en IHP för en process behöver revideras redovisas det i ovan nämnda kolumn och tas till beslut.

Beslutsunderlag

- Informationshanteringsplan Kommunstyrelsen
- Informationshanteringsplan Kommungemensamma

Beslutet skickas till

Delges för kännedom till nämndernas arkivansvariga samt till Centralarkivet för kännedom.

Kommunledningsförvaltningen

§192

Riktlinjer för kommunala markanvisningar -

23KS428

Riktlinjer för kommunala markanvisningar

Dokumentnamn	Dokumenttyp	Senast reviderad	Beslutsinstans
Riktlinjer för kommunala markanvisningar	Riktlinjer	2023-10-09 § zzz	Kommunstyrelsen
Dokumentansvarig/processägare	Version	Diarienummer	Giltig till
Samhällsbyggnad	3	23KS428	2027-12-31
Dokumentinformation	Riktlinjer för kommunala markanvisningar enligt Lag om kommunala markanvisningar		
Dokumentet gäller för	Arbetet med kommunala markanvisningar		

Bakgrund

Enligt Lag om riktlinjer för kommunala markanvisningar (SFS 2014:899) är en kommun, som genomför markanvisningar, skyldig att anta riktlinjer för dessa. Kommunfullmäktige har via reglemente för styrelsen och nämnder fördelat ansvaret för markanvisningar mellan Kommunstyrelsen och Samhällsbyggnadsnämnden. Markanvisningar som strider mot översiktsplanen eller avser mark där detaljplan behöver ändras beslutas av Kommunstyrelsen.

Definition

Med markanvisning avses en överenskommelse mellan en kommun och en byggherre som ger byggherren ensamrätt att, under en begränsad tid och under givna villkor, förhandla med kommunen om överlåtelse eller upplåtelse av ett visst, av kommunen ägt, markområde för bebyggelse.

Omfattning

Dessa riktlinjer omfattar inte det fall då enskilda tomter för småhusbebyggelse säljs till privatpersoner enligt av Kommunfullmäktige fastställda principer för försäljning av småhustomter genom Piteå kommuns tomtkö.

Syfte

Det övergripande syftet med riktlinjer för markanvisning är att skapa ökad tydlighet i byggprocessens inledande skede, i det fall kommunägd mark ska säljas eller upplåtas för nya byggnader och/eller ny verksamhet.

Piteå kommuns syfte med att upprätta markanvisningsavtal är att

- säkerställa att marken nyttjas **på ett ändamålsenligt sätt** och inte binds upp för att vid ett senare tillfälle användas i spekulativt syfte
- ~~att undvika markspekulation samtidigt som markpriserna är neutrala,~~
- ge möjlighet för kommunen att påverka ett områdes innehåll, byggnaders utformning och bostäders upplåtelseform.

Genom att upprätta markanvisningsavtal ~~skapas en situation där~~ ges en byggherre **ensamrätt** ~~ges möjlighet~~ att under avtalsperioden förhandla med kommunen **om den tänkta exploateringen.** ~~samtidigt som byggherren har ensamrätt på sådana förhandlingar under avtalsperioden.~~ Därigenom uppstår förutsägbarhet för byggherren och för kommunen. ~~Genom att upprätta ett markanvisningsavtal ges den aktuella byggherren och Piteå kommun möjlighet att föra en dialog och nå en överenskommelse om den tänkta exploateringen.~~

Grundläggande villkor för markanvisningar

Markanvisningsavtal kan upprättas utifrån en för det aktuella området gällande detaljplan, eller vara förenat med upprättande av detaljplan.

Markanvisningsavtal upprättas **i normalfallet** för en period som inte överstiger två år.

~~Upprättat markanvisningsavtal som följer detaljplanen förlängs inte.~~

Upprättat markanvisningsavtal förlängs enbart om särskilda omständigheter talar för detta, exempelvis att byggherren aktivt drivit projektet framåt och uppkommen försening inte har orsakats av byggherren. Upprättat markanvisningsavtal får inte överlåtas till annan part utan godkännande.

Markanvisningsavtal ska innehålla uppgifter om

- fördelning av ekonomiskt ansvar i samband med detaljplanearbete och projektering
- ansvar för anläggande och bekostnad av eventuell utbyggnad av kvartermark för bostäder, där sådan ska anläggas
- ansvar för anläggande och bekostnad av allmänna platser, där sådana ska anläggas, samt ansvar för framtida driftkostnader som är förbundna med dessa
- vem som bekostar lantmåteriförrättning, ~~i de fall sådan blir nödvändig.~~
- uppgift om att vardera parten bär sina egna kostnader, i det fall man frånträder markanvisningsavtalet
- specifikation och identifikation av övriga kostnader som kan vara förenliga med exploatering av området, samt hur dessa ska fördelas
- **exploatören ska inkomma med intyg till kommunen som styrker finansiering, innan försäljning kan ske.**

Intyg om finansiering

~~Exploatören ska inkomma med intyg till kommunen som styrker finansiering, innan undertecknande av markanvisningsavtal.~~

Avgift för markanvisning

Avgifter för markanvisning regleras i **det av Kommunfullmäktige beslutade** dokumentet "Taxa för nyttjande och försäljning av kommunal mark". ~~och beslutas av Kommunfullmäktige.~~

Grundläggande villkor för markprissättning

Prissättning av mark som omfattas av markanvisningsavtal **kan** ske på tre olika sätt:

1. Direktanvisning
~~En direktanvisning föregås inte av ett anbudsförfarande.~~ Priset fastställs utifrån ~~en oberoende~~ värdering, eller enligt gällande prissättning i dokumentet "Taxa för nyttjande och försäljning av kommunal mark".
2. Markanvisningstävling
En tävling där kommunen ställer större krav på byggherren och där priset inte är den avgörande faktorn. Priset för marken fastställs genom en oberoende värdering.

3. Anbudsförfarande

~~Ett enklare tillvägagångssätt än markanvisningstävling.~~ Mark säljs till högstbjudande.
Priset är den avgörande faktorn.

I de fall det är aktuellt med markanvisningstävling eller anbudsförfarande bedömer Samhällsbyggnad vilket alternativ som är lämpligast i det aktuella fallet.

Genom att pris fastställs utifrån inkomna anbud, alternativt utifrån oberoende värdering, säkerställs att eventuell markupplåtelse sker till marknadsvärde och därmed inte bryter mot det regelverk som framgår av kommunallagen samt EG-rättens EU:s statsstödsregler.

Kriterier för direktanvisning

Vid flera ansökningar om markanvisning på samma område ska en sammanvägd bedömning av ansökningarna ske. Tilldelning baseras bland annat på verksamhetens lämplighet utifrån detaljplan, den kronologiska ordningen på inkomna ansökningar, realistisk tidpunkt för byggstart, antalet pågående markanvisningar hos respektive exploatör, ekonomiska möjligheter samt typ av byggnation. Kommunen förbehåller sig rätten att fördela större exploateringsområden till flera aktörer.

Antagen av Kommunfullmäktige 2015-06-22 § 163
Reviderad av Kommunfullmäktige 2019-12-16 § 301
Reviderad av Kommunstyrelsen 2023-10-09 § zzz

§193

Uppföljande granskning av upphandling

23KS456

Yttrande över uppföljande granskning av upphandling

Kommunstyrelsen har tagit del av revisionens rapport över uppföljande granskning av upphandling.

Enligt gällande reglemente ska kommunstyrelsen besluta om tilldelning av avtal efter upphandling över direktupphandlingsgränsen oavsett vilken nämnds verksamhet upphandlingen rör samt beslut om tilldelning efter kommunövergripande upphandling (upphandling som rör fler än en nämnd). Kommunstyrelsens centrala upphandlings- och inköpsverksamhet genomför alla upphandlingar för vilka kommunstyrelsen fattar tilldelningsbeslut och bistår med råd och stöd till övriga förvaltningar i andra upphandlingar. I riktlinjer för inköp anges angående beslut om upphandling (punkten 5.3) att ”Beslutsinstans i samband med anskaffning av varor, tjänster och entreprenader är reglerad i kommunens Reglemente för styrelse och nämnder samt i nämndernas delegationsordningar.”

Kommunstyrelsen ser att det finns behov av revidering av riktlinjen för att säkerställa att hela riktlinjen överensstämmer med gällande reglemente för styrelse och nämnder. När detta skett kommer det utrymme för godtycklighet som revisionen bekymrar sig över inte längre att finnas kvar.

Kommunstyrelsen delar revisionens bedömning att bristande personella resurser påverkar möjligheten att efterleva styrande dokument fullt ut.

Kommunstyrelsen noterar revisionens anmärkning runt den interna kontrollen och tar med sig det i arbetet med internkontrollplan 2024.

Piteå kommun

Patric Lundström (S)
Ordförande för Kommunstyrelsen

För kännedom:

Kommunfullmäktige
Partiernas gruppledare

Till:

Kommunstyrelsen

Uppföljande granskning av upphandling

På vårt uppdrag har KPMG fått i uppdrag att genomföra en uppföljning av tidigare granskning år 2020 av upphandling. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2023.

Granskningens var att bedöma om ansvarig nämnd har vidtagit beslutade åtgärder.

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att kommunstyrelsen till viss del har stärkt sin uppsikt på upphandlingsområdet. Däremot ser vi ett fortsatt behov att utveckla den interna kontrollen och uppföljningen. Vi ser även allvarligt på att det i dagsläget inte finns förutsättningar för att till exempel säkerställa nödvändiga förarbeten inför upphandlingar, uppföljning av avtal eller för att hantera avvikelser av upphandlade avtal.

Vi bedömer att kommunstyrelsen behöver stärka sin kontroll och uppföljning ytterligare för att säkerställa en ändamålsenlig inköps- och upphandlingsprocess.

Vi kan konstatera att kommunstyrelsen har formulerat en tydlig ambitionsnivå för en strukturerad inköpsprocess, däremot är detta arbete inte fullt ut implementerat i hela organisationen.

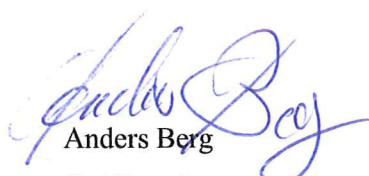
Vidare konstaterar vi att det inte fullt ut finns förutsättningar för bl.a. nödvändiga förarbeten inför upphandlingar, uppföljning av avtal. Vår bedömning är att kommunstyrelsen behöver tillse att det finns tillräckliga förutsättningar för en ändamålsenlig upphandlingsprocess. Mot bakgrund av vår granskning rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- Säkerställa ändamålsenlighet och efterlevnad av styrande dokument, se avsnitt 4.1 & 4.2.
- Se över och stärka den interna kontrollen, se avsnitt 4.1.
- Säkerställa att det finns tillräckliga förutsättningar för en ändamålsenlig upphandlingsprocess, se avsnitt 4.2.

Revisorerna kommer nogsamt följa upp vilka åtgärder nämnden vidtagit med anledning av denna granskning.

Revisorerna överlämnar härmed revisionsrapporten för kännedom och yttrande. Yttrande från kommunstyrelsen önskas senast den 30 september 2023.

För Piteå kommuns revisorer

Anders Berg
Ordförande

Gunnar Plym Forshell
Vice ordförande
Page 118 of 664

Uppföljande granskning av upphandling

Rapport
Piteå kommun

KPMG AB

2023-06-12

Antal sidor 17

Piteå kommun
Uppföljande granskning av upphandling

2023-06-12

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	3
2	Bakgrund	4
2.1	Syfte, revisionsfrågor och avgränsning	4
2.2	Revisionskriterier	5
2.3	Metod	5
3	Tidigare granskning av upphandling	6
4	Resultat av uppföljningen	8
4.1	Styrning och ledning	8
4.1.1	Bedömning	11
4.2	Inköpsprocessen	12
4.2.1	Bedömning	15
5	Slutsats och rekommendationer	16
A	Bilagor	17

1 Sammanfattning

KPMG har av Piteå kommuns revisorer fått i uppdrag att genomföra en uppföljning av tidigare granskning år 2020 av upphandling. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2023.

Syftet med granskningen var att bedöma om ansvarig nämnd har vidtagit beslutade åtgärder.

Vår bedömning är att kommunstyrelsen till stor del har ändamålsenliga styrande dokument för upphandling, inköp och avtal samt uppföljning av dessa. Vi kan däremot konstatera att de styrande dokumenten inte efterlevs fullt ut.

Vi bedömer att kommunstyrelsen behöver stärka sin kontroll och uppföljning ytterligare för att säkerställa en ändamålsenlig inköps- och upphandlingsprocess.

Vi kan konstatera att kommunstyrelsen har formulerat en tydlig ambitionsnivå för en strukturerad inköpsprocess, däremot är detta arbete inte fullt ut implementerat i hela organisationen.

Vidare konstaterar vi att det inte fullt ut finns förutsättningar för bl.a. nödvändiga förarbeten inför upphandlingar, uppföljning av avtal. Vår bedömning är att kommunstyrelsen behöver tillse att det finns tillräckliga förutsättningar för en ändamålsenlig upphandlingsprocess.

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att kommunstyrelsen till viss del har stärkt sin uppsikt på upphandlingsområdet. Däremot ser vi ett fortsatt behov att utveckla den interna kontrollen och uppföljningen. Vi ser även allvarligt på att det i dagsläget inte finns förutsättningar för att till exempel säkerställa nödvändiga förarbeten inför upphandlingar, uppföljning av avtal eller för att hantera avvikelser av upphandlade avtal.

Utifrån vår bedömning och slutsats rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- Säkerställa ändamålsenlighet och efterlevnad av styrande dokument, se avsnitt 4.1 & 4.2.
- Se över och stärka den interna kontrollen, se avsnitt 4.1.
- Säkerställa att det finns tillräckliga förutsättningar för en ändamålsenlig upphandlingsprocess, se avsnitt 4.2.

2 Bakgrund

Vi har av Piteå kommuns revisorer fått i uppdrag att genomföra en uppföljning av tidigare granskning år 2020 av upphandling. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2023. Syftet med granskningen är att bedöma om ansvarig nämnd har vidtagit beslutade åtgärder.

I den tidigare granskningen lämnades följande rekommendationer till kommunstyrelsen:

- se över hela kommunens inköpsprocess
- se över de styrande dokumenten och säkerställa att fastslagna styrande dokument efterlevs
- säkerställa att upphandling, inköp och avtals följs upp enligt fastslagen riktlinje
- ta fram rutinbeskrivning avseende systematisk avtalsuppföljning hur avtalstrohet ska mätas
- begränsa antalet beställare i kommunen
- se över möjligheterna att införa ett e-handelssystem
- säkerställa att samtliga avtal återfinns i avtalsdatabasen

Revisionen bedömer att det finns en risk att beslutade åtgärder inte genomförts fullt ut i enlighet med nämndernas svar. Det finns också en risk för att vidtagna åtgärder inte fått avsedd effekt. Det är även väsentligt att fattade beslut genomförs samt att det finns rutiner för att säkra att så sker.

2.1 Syfte, revisionsfrågor och avgränsning

Syftet med granskningen är att bedöma om kommunstyrelsen har stärkt sin uppsikt på upphandlingsområdet samt utvecklat den interna kontrollen och uppföljningen.

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Har kommunstyrelsen upprättat en strukturerad inköpsprocess?
- Har kommunstyrelsen ändamålsenliga styrande dokument för upphandling, inköp och avtal samt uppföljning av dessa?
- Har kommunstyrelsen en ändamålsenlig intern kontroll för att säkerställa efterlevnaden av styrande dokument avseende upphandling, inköp och avtal?
- Har kommunstyrelsen säkerställt att samtliga avtal finns i avtalsdatabasen?

Granskningen avser kommunstyrelsen i sin samordnande roll, men omfattar all upphandling i kommunen.

2.2 Revisionskriterier

Vi har bedömt om rutinerna uppfyller

- Kommunallagen 6 kap § 6
- Tillämpbara interna regelverk och policys
- Lagen om offentlig upphandling, LOU (2016:1145)

2.3 Metod

Granskningen har genomförts genom:

- Dokumentstudier av relevanta dokument, däribland policy för inköp, riktlinjer för inköp, uppdragsbeskrivning och projektplaner optimerad inköpsprocess, internkontrollplan, uppföljningsrapport internkontrollplan samt budget och verksamhetsplaner.
- Intervjuer har genomförts med berörda tjänstepersoner, däribland Tf. inköpschef, inköpscontroller, processledare och upphandlare.

Rapporten är faktakontrollerad av Tf. inköpschef, inköpscontroller, processledare och upphandlare.

3 Tidigare granskning av upphandling

Vår sammanfattande bedömning i den tidigare granskningen var att kommunstyrelsen bör stärka sin uppsikt på upphandlingsområdet samt utveckla den interna kontrollen och uppföljningen. Detta för att säkerställa att ramavtal nyttjas och att rätt inköp görs från rätt leverantörer till rätt pris. Det konstaterades att upphandling och avtal följdes upp till viss del, dock inte systematiskt. Det saknades även rutinbeskrivning som bl.a. fastslår om/hur/ samt hur ofta uppföljning bör äga rum. Vidare konstaterades att följsamhet mot ramavtal inte var möjlig att verifiera på grund av en avsaknad av uppföljningsverktyg samt bristande personella resurser. Granskningen omfattade även stickprovskontroller avseende ramavtal, direktupphandling och köptrohet mot avtal.

Kommunstyrelsens svar¹

Av yttrandet framgår att Piteå kommun delar revisionens synpunkter. Ett omfattande utvecklingsarbete avseende inköpsprocessen påbörjades i Piteå kommun våren 2019. Utvecklingsarbetet bedrivs i projektform från Ekonomiavdelningen inom ramen för ledningsuppdraget verksamhetsutveckling med stöd av digital teknik. Projektet Optimerad inköpsprocess ska bidra till en effektiv och kvalitetssäkrad inköpsprocess. En digitaliserad och kvalitetssäkrad inköpsprocess omfattande e-handel, nya roller och nytt arbetssätt kommer att bidra till att inköp görs från rätt leverantör, till rätt pris och rätt kvalitet.

En översyn av hela inköpsprocessen har genomförts inom ramen för projekt *Optimerad inköpsprocess* för att identifiera, förbereda och tydliggöra hur processer, arbetssätt och digitala verktyg behöver förändras så att hela inköpsprocessen optimeras och automatiseras där så är möjligt. Förstudien har även inkluderat en nyttovärdesanalys i syfte att identifiera och värdera nyttor med en digitaliserad inköpsprocess. Nyttovärdesanalys visar att de totala nyttoeffekterna av att gå från nuvarande process till en ny digitaliserad inköpsprocess överstiger kostnaderna. Mot bakgrund av den förstudie som genomförts har investeringsmedel för införande av e-handel beviljats av Kommunfullmäktige i juni 2020 och fas 2 av projektet har påbörjats. Fas 2 innebär att konkretisera och förbereda inför införandet av e-handel med fokus på upphandling av e-handelssystem samt planering av stödjande insatser i samband med införandet.

Inom ramen för förstudien har även en översyn av rollerna i inköpsprocessen genomförts och nya roller i egenskap av inköpssamordnare och behöriga beställare har identifierats. Den nya inköpsprocessen med nya roller och nytt arbetssätt har inarbetats i de omarbetade styrande dokumenten. Fastslagna styrande dokument förväntas följas på ett enklare sätt då inköp koncentreras till färre personer som utbildas och certifieras inom inköpsområdet.

¹ Kommunstyrelsen 2020-10-05, § 214.

Piteå kommun

Uppföljande granskning av upphandling

2023-06-12

Den nya digitala inköpsprocessen med e-handel, nya roller och nytt arbetssätt förväntas bidra till att beställnings- och betalningsprocessen bli effektivare och kvalitetssäkrad med färre felköp. E-handel förväntas vidare ge bättre styrning av inköpen, lägre inköpskostnader, ökad avtalstrohet, kortare tid för varje inköp samt frigörande av resurser till kärnverksamheterna. Beställning av varor och tjänster, direktupphandlingar och registrering av avtal i avtalsdatabasen kommer att koncentreras till de utsedda inköpssamordnarna och behöriga beställarna för en effektivare och kvalitetssäkrad inköpsprocess. Bättre intern kontroll uppnås genom automatisk kontering och matchning av faktura mot order. Även uppföljningsmöjligheter och avvikelshantering förväntas bli bättre.

4 Resultat av uppföljningen

4.1 Styrning och ledning

Av kommunstyrelsens verksamhetsplan och internbudget för perioden 2023–2025² framgår att ett prioriterat mål för Piteå kommun är att vara en attraktiv ort för näringsliv och företagande där upphandling lyfts fram som ett område som bör prioriteras särskilt. Vidare framgår att kommunfullmäktige har beviljat kommunstyrelsen ramtillskott om 4,2 mkr år 2023, utöver ordinarie budget som uppgår till drygt 249 mkr, för nämndens egen prioritering av förstärkta resurser för kommunövergripande uppdrag.

Inom inköpsenheten återfinns kommunens upphandlings- och inköpsverksamheten. Enheten är placerad under ekonomiavdelningen, vilken i sin tur är placerad under kommunledningsförvaltningen (KLF). År 2022 har inköpsenheten haft en budget på sju upphandlartjänster men enbart omfattat 4,5 reella upphandlartjänster samt 0,5 Inköpskoordinator i praktiken³. I genomsnitt har två tjänster i snitt varit vakanta större delen av året. Av intervju framgår att det finns åtta upphandlare på enheten i skrivande stund.

Enligt intervjuade gav kommunstyrelsen kommunledningsförvaltningen i uppdrag att under 2022 att genomföra en analys av upphandlings- och inköpsverksamheten i syfte att synliggöra behovet av resursförstärkning. Av erhållet dokument "prioriteringar inköpsprocessen" framgår att analysen pekar på att upphandlings- och inköpsverksamheten är i behov av ytterligare åtta till elva heltidstjänster för att hantera den prognostiserade mängden om cirka 150–175 upphandlingsuppdrag exklusive avtalsuppföljning. Under åren 2020 och 2021 var det genomsnittliga antalet upphandlingar 173. Inköpsenheten hanterade i genomsnitt 146 av dessa, övriga upphandlingar är genomförda av annan upphandlande myndighet.

Av intervju framgår att fastighets- och serviceförvaltningen anlitar externa konsulter vid en del av sina entreprenadupphandlingar. Upphandlingarna annonseras via en upphandlings- och avtalsplattform och genomförs således inte av kommunens egna upphandlare. Vid övertagande av dessa upphandlingar beräknas inköpsenhetens upphandlare behöva hantera cirka 200 upphandlingar. I april 2023 har inköpsenheten 144 pågående upphandlingar och cirka 60 i kö.

² Kommunstyrelsen 2023-03-06, § 29.

³ Prioriteringar inköpsprocessen. Datering saknas.

2023-06-12

Enligt inköspolicyn⁴ är inköpsenheten bl.a. ansvarig för att ta fram relevanta styrdokument för hela inköpsprocessen. Vidare ska kommunstyrelsens arbets- och personalutskott, enligt inköpsriktlinjerna, besluta om mål och strategisk inriktning i upphandlingar som avser medborgarnära tjänster, större projekt samt upphandlingar med hög grad av miljöpåverkan. Vidare framgår att policyn syftar till att nämnder och styrelser med rimlig säkerhet säkerställer att anskaffningen av varor, tjänster och entreprenader sker i enlighet med gällande rättsregler och styrdokument. Policyn gör vidare gällande att alla inköp vid Piteå kommun ska ske med beaktande av gällande rättsregler, policy för inköp och riktlinjer för inköp.

Reglemente för styrelse och nämnder⁵ anger att kommunstyrelsen får fatta beslut rörande övriga nämnders verksamhet avseende beslut om tilldelning av avtal efter upphandling över direktupphandlingsgränsen. Riktlinjer för inköp⁶ gör gällande att om det totala avtalsvärdet understiger direktupphandlingsgränsen kan direktupphandling användas. Direktupphandlingens värde och komplexitet avgör om verksamheten eller central inköpsfunktion ska genomföra upphandlingen. Vidare gör reglementet gällande att kommunstyrelsen även är ansvarig för kommunens centrala upphandlings- och inköpsverksamhet. I kommunstyrelsens delegationsbestämmelser⁷ anges roll- och ansvarsfördelningen avseende inköp, se bilaga 1.

Riktlinjer för inköp⁸ anger ramarna för inköp och upphandling för nämnder och styrelser samt, i tillämpliga delar, bolagskoncernen. Inköpschef är ansvarig för strategisk ledning och styrning av inköpsverksamheten, inköpsprocessen samt utvecklingsfrågor. Den centrala inköpsfunktionen är bland annat ansvarig för strategiska och kostnadseffektiva upphandlingar samt för inköpsanalyser och utveckling av uppföljningsarbetet i syfte att säkerställa en kvalitetssäkrad uppföljningsprocess. Funktionen ansvarar även för koordinering och support av kommunens inköpssamordnare. Inköpssamordnare är i sin tur ansvarig för att kvalitetssäkra och samordna inköp för den egna verksamheten/förvaltningen samt koordinera och stödja övriga beställare i sin verksamhet. Beställaren ska i sin tur kvalitetssäkra och samordna inköp för den egna verksamheten. Av intervju framgår att inköpssamordnarna i organisationen samverkar och samarbetar i ett kommunövergripande nätverk i syfte att främja ett kommungemensamt arbete med inköp. Inköpssamordnare ska även genomgå obligatoriska digitala utbildningar i syfte att säkerställa tillräcklig kompetens.

Vidare ska inköpssamordnare föra dialog i inköpsnätverket och inköpsenheten ska upprätta rutiner för avtalsuppföljning på verksamhetsnivå tillsammans med

⁴ Kommunfullmäktige 2020-05-18, § 84.

⁵ Kommunfullmäktige 2022-12-12 § 171.

⁶ Kommunstyrelsen 2021-08-23, § 180.

⁷ Kommunstyrelsen 2023-01-16 § 7.

⁸ Kommunstyrelsen 2021-08-23 § 180.

2023-06-12

inköpssamordnare. Det framgår även att samtliga inköpssamordnare ska ha genomgått utbildning inom lagen om offentlig upphandling (LOU)⁹ och avtalsförvaltning. Inköpssamordnare och beställare ska även erhålla utbildning innan införandet av det nya e-handelssystemet.

Enligt uppgift överförs data från e-handelssystemet veckovis till spendanalysverktyget tillsammans med avtalsmodulen och fakturamodulen. I skrivande stund har enbart aktörer på den centrala inköpsenheten tillgång till verktyget men intentionen är att inköpssamordnare i förvaltningarna ska tilldelas åtkomst allteftersom. Syftet med verktyget är bland annat att förenkla uppföljningen. Då information från bl.a. e-handelssystemet, fakturahanteringssystemet samt avtalskatalogen lästs in i systemet är det möjligt att ta fram data avseende bl.a. fakturor, leverantörer, spenderade medel, avtalstrohet och e-handel. Systemet möjliggör uppföljning ner på individnivå för enskilda beställare. I nuläget följs avtal upp genom systematiska stickprov.

Internkontroll

I kommunstyrelsens internkontrollplan för 2023¹⁰ behandlas inköpsprocessen i form av två identifierade risker: *inköp sker utanför avtal* respektive *utebliven aktualisering av abonnemangsfakturor*. Den förstnämnda bedöms vara av riskvärde nio, vilket innebär att konsekvensen för risken bedöms vara allvarlig och sannolikheten bedöms trolig. Den sistnämnda risken bedöms vara betydligt lägre och endast uppgå till risknivå fyra.

Samtliga risker är prioriterade av kommunstyrelsen och vidare i planen anges kontrollmoment för respektive risk däribland uppföljning av avtal och kontroll att uppgifter är aktuella. Avseende risken att *inköp sker utanför avtal* anges även vem som är ansvarig för utförande och uppföljning samt förebyggande aktiviteter.

⁹ Lag (2016:1145) om offentlig upphandling.

¹⁰ Kommunstyrelsen 2023-03-06, § 30.

4.1.1 Bedömning

Det finns styrande och stödjande dokument avseende inköp och upphandling, däribland policy för inköp och riktlinjer för inköp. Vi kan konstatera att dokumenten är upprättade i närtid och har ett tydligt giltighetsdatum. Vår bedömning är att kommunstyrelsen till stor del har ändamålsenliga styrande dokument för upphandling, inköp och avtal samt uppföljning av dessa.

Vi kan däremot konstatera att de styrande dokumenten inte efterlevs fullt ut. Detta då det saknas personella resurser för att fullt ut efterleva det ansvar och arbetsuppgifter som åligger enheten.

Vi kan även konstatera att en del riktlinjer lämnar utrymme för godtycklighet. Riktlinjer för inköp anger att direktupphandlingars värde och komplexitet ska avgöra ifall verksamheten eller central inköpsfunktion ska genomföra upphandlingen.

Vi anser att kommunstyrelsen inte har en ändamålsenlig intern kontroll för att säkerställa efterlevnaden av styrande dokument avseende upphandling, inköp och avtal. Vi kan konstatera att den interna kontrollen enbart behandlar inköp som sker utanför avtal och följs upp genom stickprov. Vi bedömer att kommunstyrelsen behöver stärka sin kontroll och uppföljning ytterligare för att säkerställa en ändamålsenlig inköps- och upphandlingsprocess.

4.2 Inköpsprocessen

Enligt intervjuer framgår att ett projekt påbörjats under våren 2019 inom ekonomiavdelningen för en optimerad inköpsprocess och som sedermera döpts om till "Handla rätt".

Projektplanen *optimerad inköpsprocess – Det ska vara lätt att göra rätt!* gör gällande att ekonomichefen beställde en förstudie med syfte att generera ett beslutsunderlag inför ställningstagandet om huruvida kommunen ska införa e-handelssystem. Projektet bestod av sex delprojekt/ utredningar som genomfördes under 2019 och 2020. Målsättningen var att kunna upprätta ett fullgott skriftligt beslutsunderlag innan april 2020 då kommunstyrelsen avsåg att lämna in förslag till budget 2021 och verksamhetsplan 2021–2023.

Av *Projektplan* daterad 2021-01-01 framgår att förstudien påvisade att de totala nyttoeffekterna av att övergå till en ny digital och kvalitetssäkrad inköpsprocess överstiger kostnaderna. Projektet övergick till fas 2 under perioden augusti till november 2020. Fas 2 bestod av tre delprojekt med fokus på kommunikation, utbildning samt systemstöd. En kommunikationsplan respektive aktivitetsplan har upprättats inför införandet av fas 3. Även utbildningskoncept med digitala block för olika målgrupper har upprättats.

Enligt den övergripande verksamhetsplanen för perioden 2021–2023¹¹ tilldelades projektet en budget på 350 tkr år 2020 och 4,2 mkr år 2021, för perioden 2022–2024¹² var projektets budget 2022 3,7 mkr.

Vidare framgår av projektplanen att e-handelssystemet skulle vara implementerat i samtliga förvaltningar i juni 2022 men av intervjuer framgår att de fortfarande är i införandestadiet. Vid skrivande stund har det enbart implementerats fullt ut i socialförvaltningen, samhällsbyggnadsförvaltningen. Under hösten 2022 implementerades e-handelssystemet vid två tredjedelar av fastighets- och serviceförvaltningen. I april 2023 påbörjades implementeringen i delar av utbildningsförvaltningen. Projektet ska även blivit bemött av ett visst motstånd ute i förvaltningarna där medarbetare upplevt det som krångligt vilket enligt intervjuade kan bero på bristande IT-kompetens samt kunskap/acceptans för LOU och kontering. Det finns även en upplevelse att kritiken grundar sig i att en del avdelningar upplever att inköpsprocessen blir mer styrd med ett e-handelssystem. Vilket delvis är ett medel för att få medarbetarna att "handla rätt".

Vidare framgår att den främsta orsaken till projektets försening var överprövningar av

¹¹ Kommunfullmäktige 2020-11-30, § 250.

¹² Kommunfullmäktige 2021-11-29, § 193.

Piteå kommun

Uppföljande granskning av upphandling

2023-06-12

systemupphandlingar gällande e-handel och spendanalytiska verktyget. Arbetet har till viss del också försenats på grund av personalomsättning.

Under våren 2023 ska kommunledningsförvaltningen implementera e-handelssystemet och under hösten är tanken att det ska implementeras i gymnasieskolan, räddningstjänsten samt kultur, park och fritid.

Intervjuuppgift gör gällande att målsättningen är att slutföra projektet under 2024 och att användningen av e-handelssystemet ska vara i full drift. Kommunen uppskattar att det bör finnas drygt 400 aktiva beställare när systemet är infört i hela organisationen, det vill säga 10–15 procent av medarbetarna i kommunen.

Enligt riktlinjer för inköp¹³ ska den utsedda upphandlaren leda upphandlingsprocessen och är ansvarig för genomförande av behovsanalys, marknadsanalys, upphandlingens genomförande samt implementering av avtal. En referensgrupp, vilket är utsedda resurser från verksamheten, ska säkerställa att rätt sortiment eller tjänst upphandlas genom att inhämta synpunkter från brukare samt att iaktta helhetssyn vid framtagandet av kravspecifikation. Av intervju framkommer att upphandlare alltid ska specificera vilka kunskapskrav de förväntar sig att referensgruppen ska besitta.

Vidare framgår av riktlinjer för inköp¹⁴ att samordnad upphandling ska genomföras inom de inköpsområden där det finns gemensamma behov och där det är affärsmässigt gynnsamt. I de fall där det saknas avtal ska verksamheten initiera en upphandling och beställa ett upphandlingsuppdrag. Värde och komplexitet vid direktupphandling avgör om verksamheten eller central inköpsfunktion ska genomföra upphandlingen. Direktupphandlingar och samtliga avtal ska alltid diarieföras och registreras i kommunens avtalsdatabas. I det fall direktupphandlingar genomförs av verksamheten, ansvarar verksamheten för att registrera avtalet. Enligt uppgift som inkommit vid intervju är det en utmaning att säkerställa att alla direktupphandlingar och avtal publiceras i databasen. Det är till exempel möjligt att göra direktupphandlingar muntligt eller via mejl. Att samla in dokumentationen, skanna in det i systemet och registrera det i avtalsdatabasen är mer krävande än vad det tidigare varit. Intervjuuppgift gör gällande att kravet på uppladdning av avtal i e-handelssystem inte alltid är ändamålsenligt vid engångsköp eftersom uppföljning och utvärdering blir överflödigt i de fall kommunen inte kommer att genomföra liknande upphandlingar inom de kommande åren.

Det framgår även att en dialog alltid bör föras med potentiella leverantörer för att uppnå större förståelse och ökad kunskap om vilka lösningar marknaden kan erbjuda eller utveckla innan anbudsunderlaget skrivs.

¹³ Kommunstyrelsen 2021-08-23, § 180.

¹⁴ Kommunstyrelsen 2021-08-23, § 180.

Piteå kommun

Uppföljande granskning av upphandling

2023-06-12

Avtal ska aktivt följas upp, såväl inom verksamheterna som på övergripande koncernivå. Vid anskaffningsbehov ska kontroll göras mot kommunens avtalsdatabas för att undersöka om avtal finns. Varje förvaltning är ansvarig för att säkerställa att samtliga styrdokument och rutiner för inköp följs.

Enligt analysen *prioriteringar inköpsprocessen* har bristande resurser inom verksamheten resulterat i en otillfredsställande arbetssituation eftersom det inte finns utrymme för oförutsedda händelser eller akuta upphandlingar. Det finns inte heller förutsättningar för nödvändiga förarbeten inför upphandlingar, uppföljning av avtal eller för att hantera avvikelser av upphandlade avtal. Det framkommer att det nya uppföljningssystemet i spendanalysverktyget kommer att underlätta uppföljningen av avtal i framtiden. Av intervjuer framgår att det tillkommit en betydande del personella resurser sedan denna analys men att det krävs mer för att leva upp till den politiskt formulerade ambitionsnivån. Uppgift i intervju gör vidare gällande att det måste genomföras en bedömning av tillgången till resurser i prioritering av upphandling och i valet mellan att genomföra en egen upphandling eller att använda sig av annan upphandlande myndighet som till exempel ADDA, HBV och Kommerskollegiet. Vid dessa bedömningar förlitar sig upphandlare på den prioriteringslista som anges i riktlinjer för inköp.

Kommunen har flertal processbeskrivningar som redogör för flödet i processernas olika delar. Se tabell nedan för en sammanställning.

Process	Kommentar
Planera upphandling	Utgår från behov av nytt avtal samt uppdrag från verksamheten.
Hantera upphandling under 100 000 kr	Anger även tillvägagångssätt ifall upphandlingen är över/under 50 000 kr
Hantera upphandling över 100 000 kr *	Behandlar ifall det finns avtal på inköpscentral, om det finns förnyad konkurrens, om det är en samordnad upphandling, om kommunen är upphandlande myndighet, om beslut ska till KSAPU, om det är en strategisk upphandling, om upphandlingen övergår tröskelvärdet, om upphandlingen är överprövad och om avslag ÖP.
Beställa och betala i E-handelssystem	Behandlar om beställaren är certifierad, om beställning och kontering är godkänd, om orderbekräftelse stämmer mot beställning, om godsmottagningen är godkänd samt om matchningen är godkänd.
Beställa och betala utanför E-handelssystemet	Behandlar om inköp är godkända av chef, om inköpet överstiger direktupphandlingsgränsen, om beställaren är certifierad, om varan/tjänsten finns i avtalskatalogen, om pris och produkt är godkänd av chef, om avtal finns, om inköp överstiger 100 000 kr och om varan/tjänsten finns i objektregister.
Implementera avtal	Behandlar om det är ett leveransavtal.
Hantera prisjustering	Behandlar om begäran är godkänd.
Hantera avtalsförlängning	Behandlar om det finns behov av förlängning, om avtalet är användbart och om kontrollen är godkänd.
Hantera leverantörsbyte	Utgår från begäran om leverantörsbyte och behandlar om leverantörsbytet kan godkännas.
Hantera avvikelse från avtal	Beskriver skyldigheter vid avvikelse.

2023-06-12

Kommunen har även upprättat en eskaleringstrappa för avvikelshantering som bl.a. redogör för hur uppföljning av avtal sker och vem som ska göra vad och när. Eskaleringstrappan tas med vid det första mötet med leverantören för att tydliggöra respektives ansvar och hur avvikelser hanteras från kommunens sida. Enligt intervju framkom att det däremot finns en avsaknad av en jurist som är dedikerad till inköpsenheten i frågor gällande bland annat leverantörer som inte följer avtal. I dagsläget ligger stort ansvar på inköpscontroller att fånga upp avvikelser och genomföra en första kontroll i frågor gällande avtalsbrott. Hantering av ett avtalsbrott sker med inköpschef och, i möjliga mån, med kommunjurist. Däremot framkommer det att kommunjuristen sällan är inblandad då denna inte har tillräckligt med tidsmässiga resurser för att hantera frågor rörande inköp. Vid upphandlingsjuridiska frågor anlitas externa jurister.

4.2.1 Bedömning

Vi kan konstatera att kommunstyrelsen har formulerat en tydlig ambitionsnivå för en strukturerad inköpsprocess, däremot är detta arbete inte fullt ut implementerat i hela organisationen. Vi ser positivt på att ett e-handelssystem är under införande, vilket vi anser kommer att främja inköpsprocessen.

Vi kan konstatera att det inte fullt ut finns förutsättningar för nödvändiga förarbeten inför upphandlingar, uppföljning av avtal eller för att hantera avvikelser av upphandlade avtal. Vi konstaterar även att det upplevs finnas en brist i avsaknad av råd och stöd kring juridiska frågor gentemot leverantörer. Vår bedömning är att kommunstyrelsen behöver tillse att det finns tillräckliga förutsättningar för en ändamålsenlig upphandlingsprocess.

Vi kan konstatera att det framgår av styrande dokument att samtliga avtal och direktupphandlingar ska publiceras i avtalsdatabasen. Vi ser dock att det finns en betydande risk att detta inte sker. Införandet av e-handelssystemet och inköpsanalyssystemet ska främja uppföljningen av hela inköpsprocessen men risken att avtal och direktupphandlingar inte publiceras kvarstår. Detta då det bl.a. framgår att avtal inte tecknas vid engångsköp under 100 tkr samt att det i vissa fall kan upplevas överflödigt.

5 Slutsats och rekommendationer

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att kommunstyrelsen till viss del har stärkt sin uppsikt på upphandlingsområdet. Däremot ser vi ett fortsatt behov att utveckla den interna kontrollen och uppföljningen. Vi ser även allvarligt på att det i dagsläget inte finns förutsättningar för att till exempel säkerställa nödvändiga förarbeten inför upphandlingar, uppföljning av avtal eller för att hantera avvikelser av upphandlade avtal.

Utifrån vår bedömning och slutsats rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

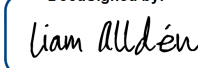
- Säkerställa ändamålsenlighet och efterlevnad av styrande dokument, se avsnitt 4.1 & 4.2.
- Se över och stärka den interna kontrollen, se avsnitt 4.1.
- Säkerställa att det finns tillräckliga förutsättningar för en ändamålsenlig upphandlingsprocess, se avsnitt 4.2.

Datum som ovan

KPMG AB

DocuSigned by:

29FEC0EAB81B46E...
Oskar Nordmark

Certifierad kommunal yrkesrevisor

DocuSigned by:

6478703C92C1445...
Liam Aldén

Kommunal verksamhetsrevisor

Detta dokument har upprättats enbart för i dokumentet angiven uppdragsgivare och är baserat på det särskilda uppdrag som är avtalat mellan KPMG AB och uppdragsgivaren. KPMG AB tar inte ansvar för om andra än uppdragsgivaren använder dokumentet och informationen i dokumentet. Informationen i dokumentet kan bara garanteras vara aktuell vid tidpunkten för publicerandet av detta dokument. Huruvida detta dokument ska anses vara allmän handling hos mottagaren regleras i offentlighets- och sekretesslagen samt i tryckfrihetsförordningen.

A Bilagor

Bilaga 1

Delegationsbestämmelse	Delegat	Ersättare
Beslut om tilldelning av avtal rörande bygg- och anläggningsentreprenader överstigande budgetram.	Kommunstyrelsen.	
Beslut om tilldelning av avtal rörande bygg- och anläggningsentreprenader inom budgetram. - Över 240 prisbasbelopp	Kommunstyrelsens arbets- och personalutskott.	
Beslut om tilldelning av avtal rörande bygg- och anläggningsentreprenader inom budgetram. - Under eller lika med 240 prisbasbelopp	Inköpschef.	Ekonomichef
Beslut om tilldelning av avtal över 120 prisbasbelopp.	Kommunstyrelsens arbets- och personalutskott.	
Beslut om tilldelning av avtal upp till eller lika med 120 prisbasbelopp.	Inköpschef.	Ekonomichef
Beslut om tilldelning av avtal upp till eller lika med direktupphandlingsgränsen.	Förvaltningschef.	Avd. chef Ekonomi Enhetschef -inköp
Beslut att fastställa förfrågningsunderlag.	Handläggare.	
Beslut att avbryta upphandling.	Enhetschef – inköp.	Avd. chef Ekonomi Förvaltningschef
Beslut att förlänga avtal inom upphandlad avtalsperiod.	Handläggare.	Avd. chef Ekonomi Enhetschef -inköp
Beslut att förlänga avtal utanför upphandlad avtalsperiod omfattande ett värde upp till eller lika med gällande direktupphandlingsgräns för den totala avtalsperioden.	Enhetschef – inköp.	Enhetschef - Inköp
Beslut att förlänga avtal utanför upphandlad avtalsperiod omfattande ett värde över gällande direktupphandlingsgräns för den totala avtalsperioden.	Kommunstyrelsens arbets- och personalutskott.	
Beslut att godkänna avtalsöverlåtelse.	Enhetschef – inköp.	Avd. chef Ekonomi Förvaltningschef
Säga upp avtal och häva avtal.	Enhetschef – inköp.	Avd. chef Ekonomi Förvaltningschef
Besluta om trepartsavtal och borgensåtagande med Husbyggnadsvaror HBV och leverantör till Piteå kommun, upp till 10 prisbasbelopp.	Enhetschef – inköp.	Avd. chef Ekonomi
Besluta om trepartsavtal och borgensåtagande med Husbyggnadsvaror HBV och leverantör till Piteå kommun, över 10 prisbasbelopp.	Biträdande förvaltningschef.	Förvaltningschef

§194

**Remiss - Ansökan om
undersökningstillstånd för
området Klöverträsk nr
1002**

23KS524

Yttrande över ansökan om undersökningstillstånd för området Klöverträsk nr 1002

Piteå kommun har fått möjlighet att yttra sig över ansökan om undersökningstillstånd enligt minerallagen och lämnar följande synpunkter.

Vid granskning av underlaget konstaterar Piteå kommun att det förekommer våtmarker utpekade i Naturvårdsverkets våtmarksinventering (VMI) samt vattendrag som ingår i Natura 2000-nätverket. Inom dessa områden ska skador undvikas. Befintliga vägar ska i möjligaste mån användas.

Inom undersökningsområdet återfinns även ett skogligt biotopskydd vid Asplövbergstjärnen vilket ska beaktas. Avverkning samt terrängkörning är direkt olämpligt inom det området.

Piteå kommun

Patric Lundström (S)
Ordförande för Kommunstyrelsen

BERGSSTATEN
Box 43
SE-971 02 Luleå
Sweden

REMISS

Sid 1(1)
2023-08-28

Dnr BS 200-710-2023

Länsstyrelsen i Norrbottens län
Piteå kommun
Älvsbyns kommun
Sametinget

Angående ansökan om undersökningstillstånd enligt minerallagen (1991:45) för området Klöverträsk nr 1002 i Älvsbyns och Piteå kommuner i Norrbottens län

Sökanden och vad ansökan avser

Boliden Mineral AB har den 22 augusti 2023 ansökt om undersökningstillstånd för området Klöverträsk nr 1002 i Älvsbyns och Piteå kommuner i Norrbottens län. Om ett undersökningstillstånd beviljas innebär det en ensamrätt för tillståndshavaren att kartlägga berggrundens egenskaper i syfte att ta reda på om det finns en fyndighet av koncessionsmineral inom det aktuella området.

Remissinstanser vid ansökan om undersökningstillstånd

Enligt 3 § tredje stycket mineralförordningen (1992:285) ska länsstyrelsen och kommunen ges tillfälle att inom viss tid yttra sig över en ansökan som avser undersökningstillstånd. Av fjärde stycket framgår att även Sametinget ska ges tillfälle att yttra sig inom viss tid när ansökan om undersökningstillstånd avser ett område som används för renskötsel.

Synpunkter över ansökan

Genom denna remiss bereds remissinstanserna möjlighet att lämna synpunkter över ansökan. Upplysningar kan exempelvis lämnas om särskilt skyddsvärda miljöer eller andra lokala förhållanden som sökanden bör beakta vid genomförande av undersökningsarbete. Remissinstanserna kan även upplysa om viktiga allmänna intressen i området samt om eventuella konflikter i markanvändningen.

Eventuella synpunkter över ansökan ska ha kommit in till Bergsstaten senast den 25 september 2023.

Bergsstaten

Bifogas: Kopia av ansökningshandlingarna

Härmed ansöks om undersökningstillstånd enligt minerallagen på grundval av nedanstående uppgifter.

Fyll i samtliga uppgifter (ofullständig ansökan kan komma att avvisas)

Önskad benämning på ansökt område

Namn: **Klöverträsk nr 1002**

Sökandens namn	Kontaktpersonens namn
Boliden Mineral AB c/o Gruvrätt	Cecilia Forsell
Sökandens adress	Kontaktpersonens adress
Finnforsvägen 4	
Sökandens postnummer och ort	Kontaktpersonens postnummer och ort
936 81 Boliden	
Land	Land
Sökandens telefonnummer	Kontaktpersonens telefonnummer
070-811 59 38	
Sökandens e-postadress	Kontaktpersonens e-postadress
gruvratt.geodata@boliden.com	
Sökandens organisationsnummer (om juridisk person)	Sökandens kundnummer hos Bergsstaten (ej obligatoriskt)
556231-6850	

Ansökan avser följande koncessionsmineral¹

Cu, Mo, Ag, Au

Områdets storlek i hektar, 2 decimaler	Ansökningsavgift ² , kr	Undersökningsavgift ³ , kr
3 280,15	1 000	65 620

Områdets belägenhet, län	Områdets belägenhet, kommun/-er
Norrbotten	Piteå, Älvsbyn

¹ Om ansökan avser något eller några av de koncessionsmineral som anges i 1 kap. 1 § 1-2 p. minerallagen kommer undersökningstillståndet, om det beviljas, att omfatta samtliga mineral som anges där, om inte den sökande begär annat.

² Ansökningsavgift ska betalas när ansökan lämnas in. Ansökningsavgiften är 500 kr per påbörjat område om 2000 hektar och betalas in på bankgiro 5803-4171. Observera att ansökan inte prövas innan avgiften betalats.

³ Undersökningsavgift ska betalas när ansökan lämnas in. Undersökningsavgiften är 20 kr för varje påbörjat hektar, dock alltid lägst 100 kr, och betalas in på bankgiro 5803-4171. Observera att ansökan inte prövas innan avgiften betalats.

Härmed ansöks om undersökningstillstånd enligt minerallagen på grundval av nedanstående uppgifter.

Redogör för vad som talar för att undersökningsarbete kan leda till fynd av koncessionsmineral.⁴ Uppgifterna kan lämnas i en särskild bilaga.

Särskild bilaga bifogas

Fynd av sulfidhaltiga block inom det ansökta undersökningstillståndet, i kombination med undersökningsresultat från vårt närliggande undersökningstillstånd Klöverträsk nr 1001, talar för att undersökningsarbete kan leda till fynd av koncessionsmineral. Undersökningsresultaten som vi hänvisar till inom Klöverträsk nr 1001 avser undersökningar som har gjorts vid gränsen till det nu ansökta området.

Om sökanden är en juridisk person välj ett av följande alternativ:

Ansökan undertecknas av behörig/-a firmatecknare.

Aktuellt registreringsbevis bifogas denna ansökan

Ansökan undertecknas av någon annan än behörig/-a firmatecknare, dvs av ombud. Fullmakt för ombudet/-en finns inte sedan tidigare hos Bergsstaten.

Aktuellt registreringsbevis och giltig fullmakt bifogas denna ansökan

Ansökan undertecknas av någon annan än behörig/-a firmatecknare, dvs av ombud. Giltig fullmakt för ombudet/-en (ej begränsad i tid och max 5 år gammal) finns sedan tidigare hos Bergsstaten.

Datum	Sökandens/firmatecknares/ombuds underskrift/-er	Sökandes/firmatecknares/ombuds namnförtydligande/-n
2023-08-22		Cecilia Forsell

Ansökan utan underskrift kan mailas in till Bergsstaten, men den måste sedan kompletteras med undertecknad ansökan i original.

Övriga bilagor som bifogas vid ansökningstillfället (observera att ärendet inte prövas förrän ansökan är komplett)			Ja	Nej
Koordinator för områdets avgränsning	Ska bifogas	Lämnas i bilaga 1	☒	☐
Områdesanalys	Ska bifogas	Lämnas i bilaga 2	☒	☐
Förteckning över samtliga berörda fastighetsägare och övriga sakägare	Ska bifogas	Lämnas i bilaga 3	☒	☐
Karta med aktuell fastighetsindelning	Ska bifogas	Noteras i bilaga 3	☒	☐
Redogörelse för de planerade undersökningarnas inverkan på allmänna och enskilda intressen samt de åtgärder som behövs för att skydda allmänna intressen och enskild rätt	Ska bifogas	Lämnas i bilaga 4	☒	☐
Redogörelse för planerat undersökningsarbete	Bör bifogas	Lämnas i bilaga 4	☒	☐
Redogörelse för företagets möjligheter att genomföra planerat undersökningsarbete	Bör bifogas	Lämnas i bilaga 4	☒	☐
Uppgifter om den sökandes bank eller bankgiro	Bör bifogas	Lämnas i bilaga 5	☐	☒
Skäl som åberopas för undantag enligt 2 kap. 4 § minerallagen	I tillämpliga fall	Lämnas i bilaga 6	☐	☐
Uppgifter om förbudsår och skäl för undantag enligt 2 kap. 9 § minerallagen	I tillämpliga fall	Lämnas i bilaga 6	☐	☐

⁴ Beskrivningen ska vara specifik, tydlig och relevant och kan hänvisa exempelvis till referensmaterial, rapporter, resultat från tidigare undersökningar eller geologiska teorier.

Härmed ansöks om undersökningstillstånd enligt minerallagen på grundval av nedanstående uppgifter.

Bilaga 1.

Koordinater för områdets avgränsning i textfil

Koordinaterna för områdets avgränsning och eventuella undantagsområde/-n redovisas i en textfil (.txt)

Om koordinaterna redovisas i en textfil ska filen uppfylla nedanstående kriterier:

1. Textfilen namnges enligt områdets namn.txt (t ex Gruvan nr 1.txt).
2. Textfilen inleds med ordet HUVUDYTA (skrivs i versaler).
3. Hörnpunkterna för huvudytan och eventuella undantagsområde/-n numreras löpande och avslutas med den första hörnpunkten.
4. Eventuella undantagsområde/-n skrivs direkt efter huvudytan utan någon tom rad och inleds med ordet UNDANTAG (skrivs i versaler).
5. Enter (i exemplet markerat med ↵) används för alla radbyten.
6. Mellanslag används ej, utan en tab (i exemplet markerat med →) används som avskiljare mellan siffrorna.

Exempel
HUVUDYTA ↵
1→6635507,37→598710,97↵
2→6634364,02→601336,42↵
3→6633931,58→601157,39↵
1→6635507,37→598710,97↵
UNDANTAG
1→6635000,37→598000,97↵
2→6634000,02→601000,42↵
3→6633000,58→601000,39↵
1→6635000,37→598000,97↵
UNDANTAG
1→6635111,37→598111,97↵
2→6634111,02→601111,42↵
3→6633111,58→601111,39↵
1→6635111,37→598111,97↵

Till ansökan bifogas en översiktskarta i A4-format där det ansökta området har ritats in.

Härmed ansöks om undersökningstillstånd enligt minerallagen på grundval av nedanstående uppgifter.

Bilaga 2.

Områdesanalys

Inom det område som ansökan avser finns:	Om ett skyddat område inte finns anges "Nej". För skyddat område bör områdets namn anges om sådant finns, alternativt anges endast "Ja".		
	Nej	Ja	Namn
Område som används för renskötsel	☐	☒	
Nationalpark eller område som en statlig myndighet hos regeringen har begärt skall avsättas till nationalpark	☒	☐	
Naturreservat med föreskrifter som i något avseende kan gälla undersökningsarbete	☒	☐	
Kulturresevat med föreskrifter som i något avseende kan gälla undersökningsarbete	☒	☐	
Natura 2000-område som erfordrar tillstånd för vissa verksamheter och åtgärder enligt bestämmelserna i 7 kap. 28a–29b §§ miljöbalken (1998:808)	☐	☒	
Områden inom 200 meter från skyddsobjektet enligt skyddslagen (2010:305) om skydd för samhällsviktiga anläggningar	☒	☐	
Kyrkogård eller annan begravningsplats	☒	☐	
Obrutet fjällområde enligt 4 kap. 5 § miljöbalken	☒	☐	
Område inom 30 meter från allmän väg eller vägsträckning enligt fastställd vägplan eller 30 meter från järnväg, flygplats eller kanal som är upplåten för allmän trafik	☐	☒	
Område inom 200 meter från bostadsbyggnad	☐	☒	
Område inom 200 meter från kyrka, annan samlingslokal, undervisningsanstalt, hotell eller pensionat, eller inom 200 meter från vårdanstalt, elevhem eller liknande inrättning om den är avsedd för mer än 50 personer	☒	☐	
Område inom 200 meter från elektrisk kraftstation eller industriell anläggning	☒	☐	
Område med detaljplan eller områdesbestämmelser enligt plan- och bygglagen (2010:900)	☒	☐	
Raketskjutfältet Esrange i Kiruna kommun	☒	☐	
Andra undersökningstillstånd, bearbetningskoncession eller torvkoncession enligt minerallagen	☒	☐	Om ja, se bilaga 6.
Område med förbudsår enligt 2 kap. 9 § minerallagen	☒	☐	☐ Särskild dispensansökan bifogas denna ansökan ☐ Särskild dispensansökan skickas in separat

Övriga upplysningar

Härmed ansöks om undersökningstillstånd enligt minerallagen på grundval av nedanstående uppgifter.

Bilaga 3.

Förteckningar över samtliga berörda fastighetsägare och övriga berörda sakägare

Observera att berörda fastighetsägare och övriga berörda sakägare redovisas i två olika tabeller i excelformat. Tabellerna ska innehålla samtliga kolumner i samma ordning som nedan även om det saknas uppgifter i någon kolumn. * markerar att uppgiften är obligatorisk. Om en uppgift saknas i något av de obligatoriska fälten ska ordet *Saknas* fyllas i.

Samtliga berörda fastighetsägare ska redovisas noggrant med namn, adress och fastighet enligt lantmäteriets fastighetsregister. Fastighetsandel redovisas inte. Samtliga berörda övriga sakägare ska redovisas med namn, adress och den rättighet de innehar. Namn anges enligt Efternamn, Förnamn. I c/o-rutan anges Förnamn Efternamn och inte "c/o Förnamn Efternamn".

Om en fastighetsägare äger mer än en fastighet eller en övrig sakägare innehar mer än en rättighet, så ska dessa redovisas på olika rader (se exempel nedan i tabell 1 Efternamn C respektive tabell 2 Efternamn D).

Båda tabellerna ska vara sorterade i bokstavsordning på efternamn, dvs den första kolumnen, och inte innehålla några dubletter.

Exempel på förteckning över samtliga berörda fastighetsägare:

Tabell 1. Berörda fastighetsägare enligt lagfart						
Namn*	C/o	Adress*	Postnr*	Ort*	Land	Fastighetsbeteckning/benämning av fastighet*
Efternamn A, Förnamn	Förnamn Efternamn	Vägen 1	123 45	Byn		Fastighet 1:1
Efternamn B, Förnamn		Saknas	123 45	Byn		Fastighet 1:2
Efternamn C, Förnamn		Gatan 2	678 90	Staden	Norge	Fastighet 1:3
Efternamn C, Förnamn		Gatan 2	678 90	Staden	Norge	Fastighet 1:4

En förteckning över samtliga berörda fastighetsägare bifogas denna ansökan

Exempel på förteckning över samtliga övriga berörda sakägare:

Tabell 2. Berörda övriga sakägare						
Namn*	C/o	Adress*	Postnr*	Ort*	Land	Rättigheter*
Efternamn D, Förnamn	Förnamn Efternamn	Vägen 3	123 45	Byn		Rättighet A
Efternamn D, Förnamn	Förnamn Efternamn	Vägen 3	123 45	Byn		Rättighet B
Efternamn E, Förnamn		Gatan 2	678 90	Staden	Norge	Rättighet C

En förteckning över samtliga övriga berörda sakägare bifogas denna ansökan

Härmed ansöks om undersökningstillstånd enligt minerallagen på grundval av nedanstående uppgifter.

Bilaga 4. Planerat undersökningsarbete

Den sökande ska redogöra för det planerade undersökningsarbetets inverkan på allmänna intressen och enskild rätt samt de skyddsåtgärder som därför är nödvändiga. Uppgifterna kan lämnas i särskild bilaga.

Särskild bilaga bifogas denna ansökan

Inverkan på allmänna intressen och nödvändiga skyddsåtgärder:

Inverkan på allmänna intressen kommer vara liten och i huvudsak bestå av terrängkörning samt borring med borrhålsborrning. Vid transport av utrustning kan viss skog behöva avverkas. Geofysiska mätningar kommer att ha mycket liten inverkan på allmänna intressen. Generellt kommer färdvägar vid transporter liksom borrhålsborrplatser att väljas på ett sådant sätt att inverkan på allmänna intressen minimeras.

Inverkan på enskild rätt och nödvändiga skyddsåtgärder:

Det planerade undersökningsarbetet bedöms ha liten inverkan på enskild rätt. Undersökningsarbetet är som regel av tillfällig karaktär och Boliden försöker alltid vidta åtgärder för att minimera intrånget för de som berörs av arbetet.

Den sökande bör redogöra för planerade undersökningsmetoder och syftet med dessa samt de koncessionsmineral som avses att påträffas genom dessa metoder. Uppgifterna kan lämnas i särskild bilaga.

Särskild bilaga bifogas denna ansökan

De undersökningsmetoder som Boliden vanligtvis använder är markmätning, provtagning, borring och borrhålsmätning. Beroende på resultat från utförda undersökningar kan dock andra undersökningsmetoder bli aktuella. Syftet med samtliga undersökningsmetoder är att identifiera potentiell mineralisering.

Den sökande bör redogöra för sina möjligheter (t ex kvalifikationer och erfarenhet, tekniska och ekonomiska förutsättningar) att genomföra planerat undersökningsarbete och vidta de åtgärder som behövs för att skydda allmänna intressen och enskild rätt. Uppgifterna kan lämnas i särskild bilaga.

Särskild bilaga bifogas denna ansökan

Den sökandes förutsättningar:

Boliden har lång erfarenhet av att bedriva prospekteringsarbete och innehar för närvarande många undersökningstillstånd där aktiv prospektering pågår. Vi har goda möjligheter att vidta de åtgärder som krävs för att skydda allmänna intressen och enskild rätt.

BOLIDEN

1 km

Undersökningstillstånd

2023-08-21

Klöverträsk nr 1002

Skala 1:30 000

Sweref 99 TM

Copyright Lantmäteriverket. Ärende nr M2004/2092.

§195

Remiss -

**Naturvårdsverkets förslag
till föreskrifter om
undantag från krav på
utsortering, separat
insamling och
fastighetsnära insamling av
bioavfall**

23KS483

SWEDISH
ENVIRONMENTAL
PROTECTION
AGENCY

REMISS
2023-06-28

Helen Sundell
Tel: 010-698 15 78
helen.sundell
@naturvardsverket.se

Ärendenummer
NV-04066-23

Sändlista

Remittering av Naturvårdsverkets förslag till föreskrifter om undantag från krav på utsortering, separat insamling och fastighetsnära insamling av bioavfall

Sammanfattning

Denna remiss innehåller följande förslag:

- Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2023:) om undantag från krav på utsortering, separat insamling och fastighetsnära insamling av bioavfall

Sammanfattning

Bakgrund

Regeringen fattade den 22 december 2022 beslut om att i avfallsförordningen (2020:614) införa krav på separat insamling av bioavfall som ska gälla från och med den 1 januari 2024. Kraven är kopplade till införandet av avfallsdirektivets (2008/98/EG) artikel 22 om bioavfall och innebär att EU:s medlemsstater ska säkerställa att bioavfall antingen separeras och materialåtervinns vid källan, eller samlas in separat och inte blandas med andra typer av avfall.

Av den kommande 3 kap. 1 b § avfallsförordningen (2020:614) framgår att kommunen ska hämta livsmedels- eller köksavfall fastighetsnära, eller från en plats i nära anslutning till fastigheten i de fall insamling från fastigheten inte är möjlig med hänsyn till fastighetens utformning och belägenhet, trafiksäkerhet eller andra omständigheter. Naturvårdsverket kan enligt de nya bestämmelserna ge dispens till kommunen gällande de kommande kraven på separat insamling. Naturvårdsverket har också möjlighet att meddela föreskrifter gällande de kommande kraven på separat insamling och utsortering samt från de kommande kraven att skilja förpackning från sitt innehåll.

På vissa isolerade och glest belägna platser eller områden kommer fastighetsnära insamling inte vara möjlig under överskådlig framtid. På vissa av dessa platser skulle en annan (ej fastighetsnära) plats kunna fungera, men med de kommande kraven i lagstiftning finns ingen möjlighet att söka dispens från kraven på fastighetsnära insamling utan endast från kraven på separat insamling. För dessa områden skulle upprepade dispenser behöva sökas hos Naturvårdsverket, dispens kan ges för max 2 år.

Förslag

Naturvårdsverket förslag till föreskrift om undantag från kraven i 3 kap. avfallsförordningen (2020:614) avseende separat utsortering, separat insamling, samt fastighetsnära insamling av bioavfall innebär:

- Undantag från krav fastighetsnära insamling av livsmedel- eller köksavfall från platser som är isolerade och glest befolkade.
- Undantag från krav på separat utsortering av biologiskt nedbrytbart livsmedel- eller köksavfall från områden där undantaget tillämpas enligt punkten ovan.
- Undantag från krav på separat insamling av biologiskt nedbrytbart livsmedel- och köksavfall i form av mindre mängder fett som i stället kan slängas direkt i restavfallet.
- Undantag från kraven på fastighetsnära insamling av biologiskt nedbrytbart livsmedel- och köksavfall, för områden som är isolerade och glest befolkade, undantagets syfte är att möjliggöra att först utreda om en annan plats som inte är fastighetsnära kan vara möjlig innan undantag från separat insamling tillämpas.

Synpunkter på förslaget

Synpunkter på förslagen ska lämnas till Naturvårdsverket senast den 9 september 2023. Ange diarienummer NV-04066-23. Svaren bör lämnas per e-post till registrator@naturvardsverket.se.

Beslut om denna remiss har fattats av biträdande avdelningschef Johanna Farelius efter föredragning av enhetschef Erika Nygren.

Vid den slutliga handläggningen har i övrigt deltagit handläggarna Helen Sundell och Milla Sundström samt miljöjurist Alexandra Kruse.

Detta beslut har fattats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

För Naturvårdsverket

Johanna Farelius

Erika Nygren

Sändlista

Aneby kommun
Arjeplogs kommun
Avesta kommun
Avfall Sverige
Bodens kommun
Bollnäs kommun
Borås kommun
Botkyrka kommun
Boxholms kommun
Boverket
Degerfors kommun
Dorotea kommun
Emmaboda kommun
Energigas Sverige
Energimyndigheten
Enköpings kommun
Eskilstuna kommun
Fastighetsägarna
Formas
Fortifikationsverket
Fortum Waste Solutions AB
Förpackningsinsamlingen (FTIAB)
Gävle kommun
Göteborgs stad
Härjedalens kommun
Härnösands kommun
Höganäs kommun
IVL Svenska Miljöinstitutet AB
Jokkmokks kommun
Jordbruksverket
Kalix kommun
Karlskrona kommun
Kemikalieinspektionen
Kommerskollegium
Kristinehamns kommun

Leksands kommun
Luleå kommun
Lycksele Avfall och Vatten AB (Lavab)
Lycksele kommun
Länsstyrelsen i Dalarnas län
Länsstyrelsen i Hallands län
Länsstyrelsen i Jämtlands län
Länsstyrelsen i Norrbottens län
Länsstyrelsen i Stockholms län
Länsstyrelsen i Värmlands län
Länsstyrelsen i Västerbottens län
Länsstyrelsen i Västra Götalands län
Länsstyrelsen i Örebro län
Malmö stad
Malå kommun
Naturskyddsföreningen
Norbergs kommun
Norrälje kommun
Norsjö kommun
Näringslivets Regelnämnd
Pajala kommun
Piteå kommun
Ragn-Sells AB
Regelrådet
Returpack AB
Sorsele kommun
Statistiska centralbyrån (SCB)
Stena Recycling AB
Stiftelsen Håll Sverige Rent
Stockholms stad
Storumans kommun
Strömstads kommun
Suez Recycling AB
Sundsvalls kommun
Svensk Dagligvaruhandel
Svensk Glasåtervinning AB

Svensk Handel
Svensk plaståtervinning
Sveriges kommuner och regioner
Tanums kommun
Teknikföretagen
TMR AB
Vadstena kommun
Vaxholms kommun
Vilhelmina kommun
Värmdö kommun
Åsele kommun
Återvinningsindustrierna
Östersunds kommun

Naturvårdsverkets författningssamling

ISSN 1403-8234

Naturvårdsverkets föreskrifter om undantag från krav på utsortering, separat insamling och fastighetsnära insamling av bioavfall;

NFS 201

Utkom från trycket
den

beslutade den **xx månad** 2023.

Naturvårdsverket föreskriver¹ följande med stöd av 3 kap. 13 § avfallsförordningen (2020:614).

Tillämpningsområde

1 § Dessa föreskrifter innehåller bestämmelser för

1. den som har bioavfall och ska sortera ut detta separat,
2. den som ska samla in bioavfall som har sorteras ut separat, och
3. kommunen eller den som ska samla in biologiskt nedbrytbart livsmedels- eller köksavfall som kommunen ansvarar för genom fastighetsnära insamling.

Definitioner

2 § Termer och begrepp som används i dessa föreskrifter har samma betydelse som i miljöbalken och avfallsförordningen (2020:614).

Undantag från krav på fastighetsnära insamling

3 § Kraven i 3 kap. 1 b § avfallsförordningen (2020:614) på fastighetsnära insamling gäller inte i de delar av en kommun som är isolerade och glest befolkade och där insamling av biologiskt nedbrytbart livsmedels- eller köksavfall kan ske på annan plats än vid fastigheten.

Om förutsättningarna i första stycket är uppfyllda ska kommunen bestämma en plats där avfallsinnehavaren ska lämna sitt livsmedels- eller köksavfall.

Undantag från krav på separat insamling av livsmedels- eller köksavfall

4 § Kraven i 3 kap. 1 a § avfallsförordningen (2020:614) på separat insamling av biologiskt nedbrytbart livsmedels- eller köksavfall som sorterats ut, gäller inte i de delar av en kommun

1. som är isolerade och glest befolkade,

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/98/EG av den 19 november 2008 om avfall och om upphävande av vissa direktiv, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/851.

2. har långa körsträckor mellan platserna där avfallet ska samlas in och lämnas,

3. där små mängder avfall produceras, och

4. där det inte är möjligt att hämta och lämna avfall från hushåll eller verksamheter fastighetsnära och det inte är möjligt att bestämma en plats där avfallet kan hämtas enligt 3§ andra stycket.

5 § Kommunen får göra undantag från kravet i 3 kap. 1 a § avfallsförordningen (2020:614) på separat insamling av ätlig olja eller liknande flytande ätligt fett från hushåll om det avser små mängder som kan samlas in tillsammans med restavfallet.

Första stycket får endast tillämpas som ett komplement till separat insamling.

Undantag från krav på utsortering av livsmedels- eller köksavfall

6 § I de delar av en kommun där 4–5 §§ är tillämpliga behöver biologiskt nedbrytbart livsmedels- eller köksavfall inte sorteras ut enligt 3 kap. 1 § 3 avfallsförordningen (2020:614).

Dessa föreskrifter träder i kraft den 1 januari 2024.

BJÖRN RISINGER

n.n

(ange enhet)

Konsekvensutredning gällande Naturvårdsverkets föreskrift om undantag från krav på utsortering, separat insamling och fastighetsnära insamling av bioavfall

Innehåll

Inledning	3
1. Bakgrund	3
2. Uppgifter om de bemyndiganden som myndighetens beslutanderätt grundar sig på	4
3. Bestämmelser som träder i kraft 2024	5
4. Problembeskrivning och vad Naturvårdsverket vill uppnå med föreskriften	6
4.1. Möjlighet till dispens från utsorteringskraven.....	6
4.2. Behov av undantag från kraven på separat utsortering och fastighetsnära insamling.....	8
4.2.1. Behov av undantag från krav på fastighetsnära hämtning	8
4.2.2. Behov av undantag från separat insamling av livsmedels- eller köksavfall	9
4.2.3. Behov av undantag från utsorteringskrav	9
4.2.4. Behov av undantag från krav på separat insamling av fett	10
4.3. Undantag som kan bli aktuella i framtiden	10
4.3.1. Krav på att skilja förpackningar från innehåll	10
4.3.2. Undantag från utsorteringskrav för små mängder ABP-klassat avfall från butiker.....	11
5. Alternativa lösningar och effekter om reglering inte kommer till stånd.....	11
5.1. Nollalternativet	12
5.2. Alternativet att ta fram föreskrifter	12
5.3. Motivering till valt alternativ	13
6. Naturvårdsverkets förslag till föreskrifter om undantag från krav på utsortering, separat insamling och fastighetsnära insamling av bioavfall	16
6.1. Förslagen och vem de riktar sig till	16
6.1.1. Undantag från krav på fastighetsnära insamling.....	16
6.1.2. Undantag från krav på separat insamling av livsmedels- eller köksavfall	17
6.1.3. Undantag från krav på separat insamling av fett.....	18
6.1.4. Undantag från krav på utsortering av livsmedels- eller köksavfall	19
7. Konsekvenser	19
7.1. Aktörer som kan påverkas av föreskriften:	19

7.2.	Beskrivning av hur aktörerna kan påverkas	19
7.2.1.	Kommuner i sin roll som insamlare och avfallsplanerare – liten påverkan	20
7.2.2.	Avfallsbolag i sin roll som transportör och behandlare - liten eller ingen påverkan	20
7.2.3.	Verksamheter i sin roll som avfallsproducent – liten eller ingen påverkan	20
7.2.4.	Invånare i sin roll som avfallsproducent – liten eller ingen påverkan	21
7.2.5.	Kommunen i sin roll som tillsynsmyndighet – liten påverkan	21
7.2.6.	Naturvårdsverket i sin roll som vägledande myndighet – liten påverkan	21
7.3.	Kostnadsmässiga, administrativa och sociala konsekvenser.....	21
7.4.	Miljömässiga konsekvenser	22
7.4.1.	Påverkan på mängderna insamlat livsmedels- eller köksavfall	22
7.4.2.	Undvika ökad risk för fettproppar och översvämningar	25
8.	En bedömning av om regleringen överensstämmer med eller går utöver de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen	25
8.1.	Anmälan av tekniska regler	26
8.2.	Anmälan av krav gällande tjänsteverksamhet	26
9.	En bedömning av om särskilda hänsyn behöver tas när det gäller tidpunkten för ikraftträdande och om det finns behov av speciella informationsinsatser. Förordning (2015:530).....	27

Inledning

Innan en myndighet beslutar om föreskrifter ska en konsekvensutredning tas fram i enlighet med förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning och remitteras till aktörer som kan förväntas påverkas av föreskriften. Denna konsekvensbeskrivning beskriver konsekvenserna av ett förslag på föreskrifter om undantag från kraven i avfallsförordningen avseende utsortering, separat insamling och fastighetsnära insamling av allt bioavfall.

1. Bakgrund

Regeringen fattade den 22 december 2022 beslut om att i avfallsförordningen (2020:614) införa krav på separat insamling av bioavfall som ska gälla från och med den 1 januari 2024. Detta gjordes för att uppfylla kravet i avfallsdirektivet¹ på att EU:s medlemsländer ska tillhandahålla separat insamling av biologiskt avfall senast den 31 december 2023. Redan i den nu gällande avfallsförordningen finns bestämmelser om att kommunen ska tillhandahålla ett system för att samla in matavfall från hushåll. Tidpunkten för när dessa krav skulle gälla sköts dock upp av regeringen för att kunna samordnas med införandet av kraven gällande bioavfall i direktivet. En skillnad jämfört med de befintliga bestämmelserna är att både hushåll och verksamheter ska sortera ut allt bioavfall i enlighet med de nya kraven.

Införandet av krav på separat insamling av bioavfall eller matavfall² har diskuterats under lång tid. Redan år 2012 föreslog Avfallsutredningen i sitt betänkande Mot det hållbara samhället — resurseffektiv avfallshantering (SOU 2012:56) att krav skulle ställas på kommunerna att tillhandahålla insamlingssystem som möjliggör för hushållen att sortera ut sitt matavfall.³ Någon bestämmelse infördes dock inte i det skedet. Däremot fastställde regeringen etappmålet om ökad resurshushållning i livsmedelskedjan⁴ med innebörden att *insatser ska vidtas så att resurshushållningen i livsmedelskedjan ökar genom att matavfallet från hushåll, storkök, butiker och restauranger sorteras ut och behandlas biologiskt så att växtnäring tas tillvara*. Måläret sattes först till år 2018 eftersom stora insatser bedömdes behövas i form av utbyggnad av insamlingssystem och anläggningar för att kunna nå målet. Naturvårdsverket konstaterade i sin uppföljning av etappmålen att målet inte skulle nås och det förlängdes till 2020 med samma målnivå⁵. I sin hemställan gällande förlängning av etappmålet konstaterade Naturvårdsverket att målet haft stor betydelse för kommuners arbete med att bygga ut den separata insamlingen av matavfall samt att det är mycket viktigt med tydliga och mätbara mål för avfall, annars riskerar

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/98/EG av den 19 november 2008 om avfall och om upphävande av vissa direktiv, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/851

² Begreppet matavfall används i avfallsförordningen i de bestämmelser som kommer att upphöra att gälla i avfallsförordningen 1 januari 2024. Därefter används begreppet livsmedels- eller köksavfall.

³ SOU 2012:56 Mot det hållbara samhället – resurseffektiv avfallshantering, s 237

⁴ Ds 2012:23 Svenska miljömål – preciseringar av miljö kvalitetsmålen och en första uppsättning etappmål

⁵ Naturvårdsverket (2018) Miljömålen 2018 *Årlig uppföljning av Sveriges nationella miljömål – med fokus på statliga insatser* Naturvårdsverket ISBN 978-91-620-6833-2

avfallsarbetet att avstanna.⁶ Etappmålet delmål om att 40 procent av matavfallet ska behandlas så att både energi och växtnäring nyttjas uppfylldes 2020. Ett nytt etappmål beslutades av regeringen i januari 2021 med målet 2023. Detta med en ambitionshöjning med målet att 75 procent av matavfallet från hushåll, storkök, butiker och restauranger ska behandlas biologiskt så att biogas och växtnäring ska tas till vara. Uppföljningen 2021 visar att omkring 42 procent av det uppkomna matavfallet rötades så att växtnäring och energi i form av biogas togs till vara, vilket är långt från målet.⁷

Det finns ytterligare ett etappmål som kopplar till bioavfall, som är en direktöversättning av målet i avfallsdirektivet, och det är målet om att öka andelen kommunalt avfall som materialåtervinns och förbereds för återanvändning. Målet är att senast år 2025 ska förberedelse för återanvändning och materialåtervinning av kommunalt avfall ha ökat till minst 55 viktprocent, 2030 till minst 60 viktprocent och 2035 ha ökat till minst 65 viktprocent. Det är mycket osäkert om målet kommer att uppnås. Naturvårdsverket har fått i uppdrag att utreda vilka åtgärder som krävs för att Sverige ska nå målen och i delredovisningen av uppdraget så bedömdes bioavfall som det flöde som har störst potential att bidra till att målen nås⁸.

I samband med införandet av de nuvarande bestämmelserna i avfallsförordningen, som innebär att kommunen ska tillhandahålla ett system för att samla in matavfall från hushåll, tog Naturvårdsverket fram ett förslag till föreskrift om undantag från kravet på separat insamling av matavfall. Bestämmelsen skulle träda i kraft 2020, men eftersom regeringen sedan beslutade att skjuta upp ikraftträdandet till 31 december 2023 valde Naturvårdsverket att inte fatta beslut om föreskriften (beslut 2020-10-23, NV06147-19).

2. Uppgifter om de bemyndiganden som myndighetens beslutanderätt grundar sig på

Av artikel 22 1 i avfallsdirektivet (ändringsdirektivet⁹) framgår att medlemsstaterna ska säkerställa att bioavfall separeras och materialåtervinns vid källan eller samlas in separat och inte blandas med andra typer av avfall.

Det framgår dessutom av artikel 10.2 i ändringsdirektivet att när det är nödvändigt för att följa 10.1 och för att underlätta eller förbättra förberedelse för återanvändning, materialåtervinning och andra återvinningsförfaranden, ska avfall samlas in separat och får inte blandas med annat avfall eller andra material med andra egenskaper.

⁶ Hemställan Förlängning av etappmål för ökad resurshushållning i livsmedelskedjan 2018-06-07 NV-04251-18

⁷ [Ökad utsortering och biologisk behandling av matavfall - Sveriges miljömål \(sverigesmiljomal.se\)](https://www.sverigesmiljomal.se)

⁸ Naturvårdsverket (2023). Åtgärder för att öka materialåtervinningen av kommunalt avfall - Delredovisning av ett regeringsuppdrag

⁹ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/851 av den 30 maj 2018 om ändring av direktiv 2008/98/EG om avfall.

Enligt artikel 10.3 i ändringsdirektivet kan medlemsstaterna dock medge undantag från punkt 2 om minst ett av villkor är uppfyllt i 10.3 a-d. En skälighetsbedömning ska då göras enligt punkterna a-d.

Vidare framgår av skäl 42 till ändringsdirektivet att medlemsstaterna bör tillåtas att frångå den allmänna skyldigheten att samla in avfall separat i andra vederbörligen motiverade fall, t.ex. om separat insamling av särskilda avfallsflöden i isolerade och glest befolkade områden orsakar negativ miljöpåverkan som inte uppvägs av de samlade miljövinster eller medför oskäliga ekonomiska kostnader.

De föreslagna föreskrifterna syftar till att införliva avfallsdirektivets bestämmelser om bioavfall i svensk rätt. Avfallsdirektivet är ett minimidirektiv, vilket innebär att direktivet föreskriver vilket resultat som ska uppnås men det är upp till medlemsstaten att bestämma genomförandet av direktivet.

Mot bakgrund av vad som framgår av avfallsdirektivet och med stöd av det kommande bemyndigandet 3 kap. 13 § punkterna 1, 3 och 4 förordning om ändring i avfallsförordningen (2022:1871) har Naturvårdsverket tagit fram förslag till föreskrifter.

3. Bestämmelser som träder i kraft 2024

Av 3 kap. 1 § avfallsförordningen framgår att från 1 januari 2024 ska den som har bioavfall sortera ut detta och förvara det skilt från annat avfall. Detta krav gäller både verksamheter och hushåll och innebär att den som har bioavfall ska sortera ut åtminstone följande avfallslag och förvara dem skilda från varandra och annat avfall:

1. biologiskt nedbrytbart trädgårds- eller parkavfall som innehåller parkslide eller invasiva främmande arter som finns upptagna på unionsförteckningen enligt förordningen (EU) nr 1143/2014,
2. annat biologiskt nedbrytbart trädgårds- eller parkavfall än sådant som avses i 1, och
3. biologiskt nedbrytbart livsmedels- eller köksavfall. I detta ingår ätlig olja eller liknande flytande ätligt fett men inte annat flytande bioavfall.

Av de nya bestämmelserna framgår också att den som samlar in avfall som sorterats ut enligt ovanstående ska samla in det separat. Bestämmelsen finns i 3 kap. 1 a § avfallsförordningen.

Av de nya bestämmelserna i avfallsförordningen framgår också att kommunen ska samla in livsmedels- eller köksavfall som kommunen ansvarar för genom fastighetsnära insamling. Bestämmelsen finns i 3 kap. 1 b §. Om det inte är möjligt att hämta avfallet vid fastigheten kan det hämtas från en plats i nära anslutning till fastigheten.

Det anges vidare i 3 kap. 1 c § samma förordning att den som behandlar bioavfall ska prioritera materialåtervinning, eller annan behandling som sammantaget ger likvärdiga eller bättre miljöeffekter än materialåtervinning.

En annan ny bestämmelse som påverkar hanteringen av bioavfall finns i 3 kap. 4 a § samma förordning och gäller ett krav på att den som har en förpackning som innehåller avfall ska se till att förpackningen skiljs från innehållet.

Naturvårdsverkets rätt att meddela föreskrifter om undantag finns i 3 kap. 13 § avfallsförordningen. Avseende bioavfall har Naturvårdsverket rätt att föreskriva om undantag från kraven på utsortering i 1 §, krav på separat insamling i 1 a §, krav på fastighetsnära insamling i 1 b § samt krav på att skilja förpackningarna från deras innehåll i 4 a §.

Föreskrifterna får endast avse avfall där hanteringen annars inte är genomförbar eller inte ger fördelar som överväger nackdelarna enligt 3 kap. 16 § avfallsförordningen.

4. Problembeskrivning och vad Naturvårdsverket vill uppnå med föreskriften

Idag avgör kommunerna själva om insamling av biologiskt nedbrytbart livsmedels- eller köksavfall ska ske separat och om sådan insamling ska vara frivillig eller obligatorisk. De flesta av landets 290 kommuner har infört separat utsortering och insamling av denna typ av avfall från hushåll och verksamheter. Anslutningsgraden, dvs. hur stor andel av hushållen och verksamheterna som sorterar ut livsmedels- eller köksavfall, varierar dock kraftigt eftersom utsorteringen i många kommuner är frivillig. I 34 kommuner fanns år 2021 ännu ingen separat insamling.¹⁰

4.1. Möjlighet till dispens från utsorteringskraven

Naturvårdsverket får i det enskilda fallet ge dispens från det kommande kravet på separat insamling av bioavfall för en begränsad tid om högst två år i fråga om avfall där separat insamling inte är genomförbar eller inte ger fördelar som överväger nackdelarna. Bestämmelsen finns i den kommande 3 kap. 13 b § avfallsförordningen. Enligt övergångsbestämmelser i avfallsförordningen ska ansökningar som kommer in till Naturvårdsverket efter 22 december 2022 bedömas enligt de bestämmelser som träder ikraft 1 januari 2024.

Naturvårdsverket har hittills (maj 2023) tagit emot dispensansökningar från ca 30 kommuner som uppger att de inte kommer att klara kraven på separat fastighetsnära insamling inom utsatt tid. Fler dispensansökningar förväntas. För att beviljas dispens ska det framgå att dispensskäl enligt den kommande 3 kap. 16 § avfallsförordningen är uppfyllda. De orsaker som kommunerna har lyft fram kan i stort delas in i två kategorier:

¹⁰ Avfall Sverige (2022). *2021 Kommunalt avfall i siffror – Kommunal och länsstatistik*. s.26
<https://www.avfallsverige.se/media/yamled2u/kommunalt-avfall-2021.pdf>

De vanligaste dispenskäl som anförs är tidsmässiga och har med samordning att göra:

- Kommunen vill samordna införandet av fastighetsnära insamling av livsmedels- eller köksavfall med införandet av fastighetsnära insamling av förpackningsavfall, som ska vara klart 2027.
- Nödvändiga utredningar är inte färdiga, nödvändiga beslut är ännu inte fattade och upphandlingar tar lång tid.
- Befintliga avtal med entreprenörer sträcker sig bortom 1 januari 2024.

Det förekommer också att dispenskäl som anges har med kommunens förutsättningar att göra:

- Svårigheter att genomföra insamling på grund av tillgänglighet t. ex. på öar utan fast landförbindelse och platser i väglöst land, såsom fjällstationer.
- Långa avstånd till befintliga behandlingsanläggningar som innebär långa transporter i förhållande till mängden matavfall som uppstår.
- Behov av lagring, som en del av insamling av matavfallet, för att samla ihop en tillräcklig volym för vidare transport till en behandlingsanläggning. Detta kan medföra olägenhet och kan eventuellt också minska matavfallets lämplighet som substrat för rötning då nedbrytningsprocessen hinner komma i gång.

Alla kommuner bedöms kunna samla in livsmedels- eller köksavfall från kommunens hushåll för permanentboende och verksamheter, givet att mer tid erbjuds. Det bedöms dock inte bli möjligt att på alla platser hämta avfallet fastighetsnära. Hur mycket mer tid som krävs varierar, beroende på hur långt kommunerna har kommit i sitt arbete och vilka utmaningar de står inför. I de fall kommunen inte kan etablera separat insamling av livsmedels- eller köksavfall till den 1 januari 2024 finns alltså möjlighet att söka dispens hos Naturvårdsverket. För att Naturvårdsverket ska kunna bevilja dispens måste det bland annat framgå hur kommunen avser att införa insamling av livsmedels- eller köksavfall. Dispens är alltså i första hand tillämplig i de fall kommunen kommer att kunna införa separat hämtning av bioavfall i ett senare skede.

I vissa kommuner finns det dock platser där separat, fastighetsnära insamling av livsmedels- eller köksavfall inte heller på sikt ger det bästa miljömässiga resultatet med hänsyn till hanteringens sammanlagda miljöpåverkan. Det kan röra sig om platser som inte kan nås med fordon på såväl öar som fastland, där avfall inte uppstår kontinuerligt och där mängderna generellt sett är små. På dessa platser är det ovanligt med permanentboende och verksamheter.

Syftet med förslaget till föreskrift är att tydliggöra när ett generellt undantag från kravet på fastighetsnära, separat insamling av biologiskt livsmedels- eller köksavfall är lämpligt. Målet är att de kommuner där införandet av separat, fastighetsnära insamling i vissa områden inte kommer att ge det bästa miljömässiga resultatet med hänsyn till hanteringens sammanlagda miljöpåverkan ska kunna undantas från kraven om separat, fastighetsnära insamling i de aktuella områdena. Utformningen av föreskriften ska dock göras så att den inte äventyrar möjligheten för Sverige som helhet att nå såväl EU-rättsligt bindande mål om materialåtervinning av kommunalt avfall som

etappmålet Ökad utsortering och biologisk behandling av matavfall. För etappmålet är målåret 2023; målet är inte uppnått än och bedöms inte heller kunna nås till målåret.¹¹

4.2. Behov av undantag från kraven på separat utsortering och fastighetsnära insamling

Som tidigare nämnts har Naturvårdsverket rätt att föreskriva om undantag från kraven i 3 kap. avfallsförordningen avseende separat utsortering av bioavfall, separat insamling, fastighetsnära insamling, samt kravet att skilja förpackningarna från deras innehåll. Bestämmelsen finns i den kommande 3 kap. 13 § avfallsförordningen.

4.2.1. Behov av undantag från krav på fastighetsnära hämtning

Naturvårdsverkets rätt att ge dispens avser kravet på separat insamling av bioavfall, inte kravet på att insamlingen ska ske fastighetsnära. Av den kommande 3 kap. 1 b § avfallsförordningen framgår att kommunen ska hämta livsmedels- eller köksavfall fastighetsnära, eller från en plats i nära anslutning till fastigheten i de fall insamling från fastigheten inte är möjlig med hänsyn till fastighetens utformning och belägenhet, trafiksäkerhet eller andra omständigheter.

Det kan dock finnas fastigheter i kommunen som är belägna på ett sätt så att det inte är möjligt att hämta livsmedels- eller köksavfall fastighetsnära eller från en plats i nära anslutning till fastigheten. Om hämtning vid fastighet inte är möjlig, exempelvis av arbetsmiljöskäl eller på grund av att vägen till fastigheten inte har tillräcklig bärighet, kan kommunen och fastighetsägaren idag komma överens om en annan hämtningsplats för restavfallet. En sådan överenskommelse gäller mellan kommunen och fastighetsägaren. Det innebär att om fastigheten överläts måste en ny överenskommelse göras. Om en överenskommelse inte är möjlig måste kommunen hänvisa fastighetsägaren till en annan plats där avfallet ska lämnas. Stöd för detta ska finnas i de kommunala avfallsföreskrifterna. Beslutet kan överklagas med förvaltningsbesvär. Det finns ett antal rättsfall där det framgår att avstånd upp till 400 – 500 meter kan vara rimliga. Det utesluter dock inte att längre avstånd skulle kunna vara rimliga i vissa fall, exempelvis om den anvisade platsen ligger vid slutet av den enda utfartsvägen från fastigheten.

I framför allt glesbygdskommuner förekommer det att avfallet lämnas ganska långt från fastigheten. Det kan vara enstaka kärl som står vid en huvudväg, men det kan också vara större iordninggjorda platser där flera fastighetsägare lämnar avfallet i gemensamma behållare. Denna typ av lösning är inte att anse som fastighetsnära utan ses snarare som en slags överenskommelse mellan fastighetsägaren och kommunen. Genom att fastighetsägaren lämnar avfallet på

¹¹ Naturvårdsverket (2023). *Miljömålen, Årlig uppföljning av Sveriges nationella miljömål 2023*. [Miljömålen \(naturvardsverket.se\)](https://naturvardsverket.se)

platsen har lösningen accepterats av fastighetsägaren, trots att det inte finns någon formell överenskommelse.

Om livsmedels- eller köksavfall kan samlas in på sådana platser, som alltså inte är fastighetsnära men i vissa fall redan är etablerade för insamling av restavfall och ibland även för förpackningsavfall, bör det vara tillåtet. Alternativet skulle vara att kommunen inte alls samlar in livsmedels- eller köksavfall separat från berörda fastigheter, och för det skulle det krävas att kommunen beviljas dispens. Eftersom dispens bara kan medges för två år är det inte en långsiktig lösning. För att det ska vara tillåtet för kommunen att samla in livsmedels- eller köksavfall från platser som inte är vid fastighet eller dess närhet krävs alltså att Naturvårdsverket föreskriver om undantag från kravet på att hämtning ska ske fastighetsnära.

4.2.2. Behov av undantag från separat insamling av livsmedels- eller köksavfall

I vissa glesbygdskommuner finns byggnader som ligger i väglöst land eller på isolerade platser där kommunen inte hämtar avfall alls. I stället används exempelvis lösningar där fastighetsägaren inför besök i sitt avlägset belägna fritidshus får köpa en säck att ta med sig och lägga avfallet i. Säcken med avfall lämnas sedan på en av kommunen anvisad plats. Eftersom det i första hand rör sig om fritidshus förekommer det också att fastighetsägaren får ta med sig avfallet till sitt permanentboende och lämna det där. Det förutsätter i allmänhet att fritidshuset och permanentboendet finns i samma kommun. Ett annat exempel där speciallösningar krävs är fjällstationer som i vissa fall bara kan nås med fordon under viss tid av året och där kommunen inte hämtar avfall. De mängder livsmedels- eller köksavfall som uppstår på dessa platser är förmodligen relativt små.

Om det i en kommun finns sådana platser som beskrivs ovan, där kommunalt avfall uppstår men inte kan hämtas av kommunen genom den vanliga avfallsinsamlingen behövs undantag från kravet på separat insamling av bioavfall. Naturvårdsverket behöver därmed ta fram en föreskrift som omfattar de avlägset belägna platserna där förutsättningarna inte kommer att ändras under överskådlig framtid. Alternativet är att kommunen ansöker om dispens, och eftersom dispens får beviljas för maximalt två år innebär det att kommunen skulle behöva ansöka om upprepade dispenser.

4.2.3. Behov av undantag från utsorteringskrav

Om separat hämtning inte kan ske bör fastighetsägaren uppmuntras att kompostera sitt biologiskt nedbrytbara livsmedels- eller köksavfall. En varmkompost för sådant avfall kräver dock skötsel och är därmed inte alltid ett realistiskt alternativ, exempelvis om det rör sig om ett fritidshus som används sporadiskt. Det är inte heller möjligt att kräva att en fastighetsägare ska kompostera sitt bioavfall. Om separat hämtning inte kan ske är därmed det kommande kravet i 3 kap. 1 § 3 avfallsförordningen, som innebär att biologiskt nedbrytbart livsmedels- eller köksavfall ska sorteras ut och förvaras skilt från

annat avfall, inte rimligt och det bör därför finnas möjlighet till undantag från utsorteringskravet.

4.2.4. Behov av undantag från krav på separat insamling av fett

Av 3 kap. 1 § avfallsförordningen framgår att det kommande kravet på separat utsortering av biologiskt nedbrytbart livsmedels- eller köksavfall omfattar ätlig olja eller liknande flytande ätligt fett, men inte annat flytande bioavfall. Av 3 kap. 1 b § § andra stycket avfallsförordningen framgår att den här typen av fett inte behöver samlas in fastighetsnära, om fettets inte samlas in tillsammans med annat biologiskt nedbrytbart livsmedels- eller köksavfall. Det innebär att kommunerna behöver ha ett system för insamling av fett från såväl hushåll som verksamheter. När det gäller fett från restauranger och andra verksamheter där stora mängder mat tillagas rör det sig ofta om stora mängder fett och det finns ofta ett uppbyggt insamlingssystem för detta fett. Hushållen kan också ge upphov till relativt stora mängder fett från fritering m.m. och i många kommuner kan sådant fett tas emot på ÅVC. Det är viktigt att fett inte hålls ut i avloppet, då det kan orsaka igensättning av ledningsnät och andra kostsamma problem för kommunerna. Många kommuner råder därför sina invånare att hålla fett i en flaska eller annan behållare och därefter lägga behållaren i kärlet för restavfall. Kommunerna delar ofta ut så kallade fettrattar för att underlätta denna hantering. De kommande kraven på separat insamling i 3 kap. 1 § avfallsförordningen medför att denna hantering inte längre kommer vara tillåten.

Kommunerna utformar själva sina insamlingssystem och fett kan exempelvis samlas in på ÅVC eller på andra platser som gör det enkelt för invånarna att göra sig av med fettets. I det fall det rör sig om små mängder från ett hushåll, som kanske dessutom ligger långt från närmaste insamlingspunkt bör det dock vara tillåtet för kommunen att tillåta insamling tillsammans med restavfallet på det sätt som beskrivs ovan. Skälet till detta är att risken annars är stor för att fettets hålls i avloppet och därmed orsakar såväl miljömässiga som tekniska problem som i sin tur medför höga kostnader.

4.3. Undantag som kan bli aktuella i framtiden

4.3.1. Krav på att skilja förpackningar från innehåll

Naturvårdsverket har rätt att föreskriva om undantag från kravet som finns i 3 kap. 4 a § avfallsförordningen som innebär att den som har en förpackning med innehåll ska se till att förpackningen skiljs från innehållet.

Bestämmelsen har införts i lagstiftningen för att öka materialåtervinningen av såväl förpackningar som av bioavfall. Ett annat viktigt skäl till bestämmelsens införande är att den kan verka avfallsförebyggande. Av Miljödepartementets promemoria¹² framgår det att eftersom det är förenat med kostnader att behöva skilja förpackningar från innehållet kommer den nya bestämmelsen särskilt ge ett incitament att förebygga att det uppstår livsmedelsavfall. Detta gäller särskilt i butiker och grossistverksamhet där det kan uppstå stora mängder osålda

¹² Promemoria En förbättrad förpackningsinsamling – nya roller för kommuner och producenter M2021/02118. Miljödepartementet 2021, s. 126.

förpackade livsmedel som åtminstone delvis skulle kunna säljas ut eller doneras istället för att bli avfall. Naturvårdsverket har också kontaktats av olika aktörer inom dagligvaruhandeln som ser svårigheter med kravet.

4.3.2. *Undantag från utsorteringskrav för små mängder ABP-klassat avfall från butiker*

Avfall i form av osålda animaliska matvaror från butiker kräver enligt Jordbruksverkets föreskrifter¹³ speciell hantering. Denna typ av avfall kallas i ABP¹⁴-lagstiftningen före detta livsmedel och krav ställs bland annat på att butiken ska upprätta handelsdokument där mängder avfall och behandlande anläggning framgår. Dokumentet ska lämnas till Jordbruksverket efter varje avfallshämtning. Avfallskärl och fordon ska märkas på speciellt sätt och fordon ska rengöras regelbundet. Om före detta livsmedel inte sorteras ut och samlas in separat, utan i stället förbränns tillsammans med restavfall ställs inte dessa krav. I kiosker, vid tankställen, och i vissa mindre butiker uppstår vanligen små mängder avfall i form av före detta livsmedel. För att underlätta för dessa verksamheter medger Jordbruksverket, med stöd i EU-lagstiftningen om ABP¹⁵ att de verksamheter som ger upphov till max 20 kilo före detta livsmedel som behandlas genom förbränning inte omfattas av de krav som annars ställs vid insamling av före detta livsmedel.¹⁶ När animaliskt före detta livsmedel ska behandlas genom rötning eller kompostering är det däremot enligt EU-lagstiftningen på området inte möjligt att göra undantag från ovan nämnda krav. Kraven som ställs enligt ABP-lagstiftningen, exempelvis om att upprätta handelsdokument, måste alltså uppfyllas även om mindre än 20 kilo före detta livsmedel samlas in. För att de mindre verksamheterna även i fortsättningen skulle kunna omfattas av undantag från kraven på hantering enligt ABP-lagstiftningen skulle Naturvårdsverket därmed behöva föreskriva om undantag från kravet på separat insamling.

5. Alternativa lösningar och effekter om reglering inte kommer till stånd

Av problembeskrivningen ovan framgår att insamlingskraven gällande livsmedels- eller köksavfall i vissa fall och på vissa platser kan vara svåra att uppnå. I det här avsnittet presenteras de lösningar som är möjliga enligt kommande regelverk. Först presenteras ett nollalternativ, vilket innebär att en föreskrift inte tas fram. Det innebär att möjligheten till dispens istället används

¹³ Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2006:84) om befattning med animaliska biprodukter och införsel av andra produkter, utom livsmedel, som kan sprida smittsamma sjukdomar till djur

¹⁴ ABP, animaliska biprodukter

¹⁵ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1069/2009 av den 21 oktober 2009 om hälsobestämmelser för animaliska biprodukter och därav framställda produkter som inte är avsedda att användas som livsmedel och om upphävande av förordning (EG) nr 1774/2002 (förordning om animaliska biprodukter), och Kommissionens förordning (EU) nr 142/2011 av den 25 februari 2011 om genomförande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1069/2009 om hälsobestämmelser för animaliska biprodukter och därav framställda produkter som inte är avsedda att användas som livsmedel och om genomförande av rådets direktiv 97/78/EG vad gäller vissa prover och produkter som enligt det direktivet är undantagna från veterinärkontroller vid gränsen.

¹⁶ [Hantera rester från livsmedel - Jordbruksverket.se](http://www.jordbruksverket.se).

för de fall separat insamling inte kan införas i tid eller inte kan införas alls. Därefter presenteras en alternativ lösning som innebär att en föreskrift tas fram som ett komplement till möjligheterna för att ansöka om dispens.

5.1. Nollalternativet

Nollalternativet innebär att en föreskrift inte tas fram. Möjligheten för den enskilde fastighetsägaren att söka dispens hos kommunen från separat utsortering enligt 3 kap. 1 § avfallsförordningen finns (kommande 3 kap. 15 b § avfallsförordningen). Enligt övergångsregler ska ansökningar som inkommer till kommunen efter den 22 december 2022 hanteras enligt de nya bestämmelserna som träder i kraft 1 januari 2024. Kommuner kan också söka dispens för hela eller delar av kommunen gällande separat insamling i 1 a § (kommande 3 kap. 13 b § avfallsförordningen).

Nollalternativet innebär att dessa bestämmelser om dispens skulle kunna tillämpas på områden där det är möjligt att bygga ut den fastighetsnära insamlingen, men där kommunen eller den enskilde fastighetsägaren inte hinner med genomförandet av utbyggnaden i tid. Ansökan måste dock motiveras enligt dispensgrunderna (3 kap. 16–17 §§ avfallsförordningen).

Bestämmelsen kan också tillämpas på områden där det under överskådlig framtid inte är möjligt att samla in bioavfall, så som i isolerade och glest befolkade områden i fjällmiljö eller på öar där få människor vistas och där transporten av avfall blir lång. I de fallen krävs dock upprepade dispensansökningar.

I vissa områden kan det också vara så att en annan samlingslösning, som inte är fastighetsnära, skulle kunna fungera. Om den lösningen skulle tillämpas skulle kraven på att avfallet ska hämtas fastighetsnära enligt 3 kap. 1 b § avfallsförordningen inte efterlevas. Att ansöka om dispens från kraven på fastighetsnära insamling i 3 kap. 1 b § avfallsförordningen är inte möjligt. Att ansöka om dispens från kraven på separat insamling i 3 kap. 1 a § avfallsförordningen blir då en lösning. En konsekvens av detta kan då bli att inget avfall samlas in separat om en dispens beviljas, trots att en annan lösning skulle vara möjlig.

Nollalternativet innebär bland annat administrativa konsekvenser för de instanser som hanterar dispenser samt för de som ansöker om dispens. Vissa kommuner kommer att behöva ansöka om upprepade dispenser.

5.2. Alternativet att ta fram föreskrifter

Alternativet att ta fram en föreskrift innebär att Naturvårdsverket utnyttjar sin föreskriftsrätt i kommande 3 kap. 13 § avfallsförordningen där det framgår att Naturvårdsverket får meddela föreskrifter om undantag, i de fall där hanteringen annars inte är genomförbar eller inte ger fördelar som överväger nackdelarna enligt 16 §, från kraven på utsortering av bioavfall i 1 §, separat insamling i 1 a § samt från kraven på fastighetsnära insamling i 1 b § samma förordning.

- **Undantag för kommunen från bestämmelserna i 3 kap. 1 b § om fastighetsnära insamling av livsmedels- eller köksavfall.** Undantaget innebär att en föreskrift tas fram som möjliggör undantag från bestämmelserna från kraven på fastighetsnära insamling i 1 b § som komplement till bestämmelserna om dispens i 3 kap. 13 b och 15 §§.

Föreskriften innebär att kommuner med områden som är isolerade och glest befolkade, ges möjlighet till att utreda om alternativa lösningar till fastighetsnära insamling kan vara ett alternativ för att möjliggöra insamlingen.

- **Undantag för kommunerna från bestämmelserna i 3 kap. 1 a § gällande separat insamling av livsmedels- eller köksavfall.** Undantaget innebär att kommunen i de fall alternativa lösningar¹⁷ övervägts men inte är möjliga att genomföra kan undanta vissa områden som är isolerade och glest befolkade. I de fall en kommun tillämpar föreskriften så behövs ingen ytterligare administration i form av hantering av dispenser.
- **Undantag för kommunerna från bestämmelserna i 3 kap. 1 a § gällande separat insamling av fett.** Undantaget ger en möjlighet för kommunerna att samla in mindre mängder matfett tillsammans med restavfallet, i det fall kommunen bedömer att det är möjligt. Undantaget ska vara ett komplement till separat insamling.
- **Undantag enligt 3 kap. 1 § om krav på att sortera ut bioavfall från annat avfall och förvara det skilt från annat avfall.** Ett sådant undantag blir relevant i det fall det finns ett undantag om separat insamling enligt 1 a §.
- **Ett undantag enligt 3 kap. 4 a § för den som har förpackat livsmedels- eller köksavfall och ska skilja förpackningen från sitt innehåll.** Undantaget skulle medge att förpackningar som innehåller livsmedels- eller köksavfall i vissa fall inte skulle behöva skiljas från sitt innehåll.
- **Undantag för kommunerna från bestämmelserna i 3 kap. 1 a § gällande separat insamling av livsmedels- och köksavfall.** Undantaget skulle omfatta verksamheter som har upp till 20 kg ABP material (klass 3) per vecka för att möjliggöra att de fortsatt kan omfattas av Jordbruksverkets undantag gällande förenklad hantering av små mängder ABP-material.

5.3. *Motivering till valt alternativ*

Naturvårdsverket ser ett behov av att använda sin föreskriftsrätt när det gäller undantag från bestämmelserna i kommande 3 kap. 1 b § avfallsförordningen om

¹⁷ Enligt förslag om undantag för kommunen från bestämmelserna i 1 b § om fastighetsnära insamling av livsmedels och köksavfall.

fastighetsnära insamling av livsmedels- eller köksavfall, samt bestämmelserna i 3 kap. 1 a § avfallsförordningen gällande separat insamling av livsmedels- eller köksavfall och fett. Bedömningen är att undantag för kommunen från bestämmelserna i 3 kap.1 b § om fastighetsnära insamling av livsmedels- eller köksavfall kan möjliggöra för kommunen att i vissa fall kunna välja alternativa insamlingslösningar som inte är fastighetsnära för att möjliggöra att avfallet sorteras ut och samlas in. Behovet av föreskriften grundar sig på att det inte finns någon möjlighet att söka dispens från kravet på fastighetsnära insamling.

Bedömningen är också att det finns ett behov av undantag för kommunerna från bestämmelserna i 3 kap. 1 a § avfallsförordningen gällande separat insamling av livsmedels- eller köksavfall. Undantaget ska gälla för de isolerade och glest befolkade områden där hämtning under överskådlig framtid inte är möjlig, exempelvis platser som saknar vägförbindelse och där upprepade dispenser skulle behöva sökas med tillhörande utbyggnadsplan. Stöd finns för ett sådant undantag i skäl 42 i ändringsdirektivet, där det framgår att medlemsstaterna bör tillåtas att frånga den allmänna skyldigheten att samla in avfall separat om separat insamling av särskilda avfallsflöden i isolerade och glest befolkade områden orsakar negativ miljöpåverkan som inte uppvägs av de samlade miljövinster eller medför oskäliga ekonomiska kostnader.

Bedömningen är också att det finns ett behov av möjligheten till undantag för kommunerna från bestämmelserna i 3 kap.1 a § avfallsförordningen gällande separat insamling av fett. Undantaget ska tillämpas som ett komplement till separat sortering på exempelvis ÅVC. Fett i avloppet kan orsaka problem som leder till höga kostnader, och Naturvårdsverket anser att det bör vara möjligt för kommunen att föreskriva eller vägleda i frågan. Detta då kommunerna känner sina förutsättningar allra bäst, och konsekvenserna av att fett hålls i avloppet kan bli stora, då det påverkar ledningsnätet.

Naturvårdsverket föreslår i detta skede inte något undantag från bestämmelsen om att skilja förpackningar från innehåll i 3 kap 4 a § avfallsförordningen. Det finns flera skäl till detta:

- Oklarheter kring vilka behov av undantag som faktiskt finns, vilket gör det svårt att formulera ett undantag.
- Frågan är komplex och behöver vidare utredning.
- Risk att ett undantag blir för omfattande och stora mängder avfall behandlas genom energiåtervinning i stället för att materialåtervinnas.
- Ett undantag riskerar att hindra arbetet för att förebygga uppkomst av livsmedelsavfall. Förhoppningen är att bestämmelsen ska leda till att butikerna i första hand vidtar åtgärder för att förbättra planeringen av inköp av varor, samt vid behov sälja och rea ut eller skänka varor till sociala verksamheter.

Det finns också tydliga krav i avfallsdirektivets artikel 9 om att medlemsstaterna ska vidta åtgärder för att förebygga avfall och uppmuntra livsmedelsdonationer. Ett undantag skulle kunna innebära att effekterna av bestämmelsen uteblir och att mängderna livsmedelsavfall är oförändrade då det är svårt att begränsa och kontrollera att ett eventuellt undantag efterlevs med nuvarande system. Siffror för 2021 visar att 90 780 ton livsmedelsavfall rapporterades från detaljhandeln

det året, siffrorna gäller både förpackade och oförpackade varor. En konsekvens av att Naturvårdsverket inte föreskriver om undantag för förpackat livsmedelsavfall skulle kunna vara att återtag av osålda produkter till leverantör ökar. Problem relaterade till avtal om återtag till leverantör beskrivs i *Fler gör mer – Handlingsplan för minskat matsvinn 2030*.¹⁸

I det fall butikerna, eller annan verksamhet som har förpackningar med innehåll, inte har möjlighet att se till att förpackningarna skiljs från innehållet finns möjlighet att ansöka om dispens hos tillsynsmyndigheten. Denna bestämmelse finns i 3 kap. 15 a § avfallsförordningen.

Det är inte uteslutet att det trots ovanstående kan finnas behov av undantag från kravet på att tömma förpackningar på sitt innehåll och Naturvårdsverket kan komma att använda sin föreskriftsrätt vid ett senare tillfälle.

Osålda varor som blivit avfall i livsmedelsbutiker är kommunalt avfall. Det är alltså kommunen som ansvarar för att transportera bort och behandla avfallet.¹⁹ Ansvaret för att se till att förpackningarna skiljs från sitt innehåll ligger dock på den som har avfallet, dvs på butiken i detta fall. Livsmedels- eller köksavfall från tillverkning, eller som uppstår i form av osålda varor hos är däremot inte kommunalt avfall och kommunen ansvarar inte för att transportera bort och behandla avfallet. Ansvaret för att skilja förpackningarna från innehållet ligger på den som har avfallet, dvs. den verksamhet där det uppstår.

Naturvårdsverket föreslår i nuläget inte heller något undantag från utsorteringskrav för mindre mängder avfall som enligt ABP-lagstiftningen är före detta livsmedel. Skälen till detta är:

- Svårt att överblicka i vilken utsträckning undantaget om förenklad hantering av ABP-material används idag.
- Trots att mängderna livsmedels- eller köksavfall från varje butik är små kan det röra sig om stora mängder totalt sett eftersom många butiker berörs. Ett undantag skulle ge fel signaler i ett skede där Sverige riskerar att inte nå EU-målen om materialåtervinning av kommunalt avfall.
- För att förebygga avfall bör butikerna i första hand försöka sälja eller skänka varorna innan de blir avfall.
- Verksamheten har möjlighet att ansöka om dispens från såväl utsorteringskravet som kravet på att skilja förpackningar från innehåll. Dispensen söks hos den kommunala tillsynsmyndigheten.

¹⁸ Livsmedelsverket (2018) *Fler gör mer Handlingsplan för minskat matsvinn 2030*. Sidan 22.

¹⁹ Möjligheten för butiker att själva hantera sitt kommunala avfall har behandlats i olika utredningar, bland annat SOU 2021:24 Äga avfall – en del av den cirkulära ekonomin och Naturvårdsverket (2022). Ansvar för kommunalt avfall avseende vissa enskilda avfallsströmmar Redovisning av ett regeringsuppdrag

6. Naturvårdsverkets förslag till föreskrifter om undantag från krav på utsortering, separat insamling och fastighetsnära insamling av bioavfall

Av 3 kap.13 § avfallsförordningen framgår det att Naturvårdsverkets föreskrifter om undantag endast får avse avfall där hanteringen annars inte är genomförbar eller inte ger fördelar som överväger nackdelarna enligt 16 §:

16 § Att samla in avfall separat eller fastighetsnära, att skilja förpackningarna från sitt innehåll eller att sortera ut avfall ska inte anses genomförbart eller inte anses ge fördelar som överväger nackdelarna, om

1. det inte är tekniskt genomförbart med hänsyn till god praxis för avfallsinsamling,
2. det skulle bli ett jämförbart återvinningsresultat med en annan hantering,
3. det inte ger det bästa miljömässiga resultatet med hänsyn till avfallshanteringens sammanlagda miljöpåverkan, eller
4. det skulle medföra oskäligen ekonomiska kostnader.

Av 17 § framgår följande:

17 § Vid bedömningen av kostnaders skälighet enligt 16 § 4 ska hänsyn tas till

1. negativa effekter på människors hälsa och miljön vid insamling och behandling av blandat avfall,
2. möjligheterna till effektivitetsförbättringar vid insamling och behandling av blandat avfall,
3. vilka intäkter som försäljning av återvunnet material kan ge, och
4. principen om att den som förorenar bör stå för de kostnader som föroreningen medför och de bestämmelser om producentansvar som ger uttryck för den principen.

6.1. Förslagen och vem de riktar sig till

6.1.1. Undantag från krav på fastighetsnära insamling

3 § Kraven i 3 kap. 1 b § avfallsförordningen (2020:614) på fastighetsnära insamling gäller inte i de delar av en kommun som är isolerade och glesbefolkade och där insamling av biologiskt nedbrytbart livsmedels- eller köksavfall kan ske på annan plats än vid fastigheten. Om förutsättningarna i första stycket är uppfyllda ska kommunen bestämma en plats där avfallsinnehavaren ska lämna sitt livsmedels- eller köksavfall.

Begreppet fastighetsnära är centralt i förslaget till föreskrifter. I avfallsförordningen finns dock inte någon definition av begreppet. Följande framgår av 3 kap. 1 b § avfallsförordningen:

Kommunen ska samla in livsmedels- eller köksavfall som kommunen ansvarar för genom fastighetsnära insamling, från den fastighet där avfallet produceras eller från en plats i nära anslutning till fastigheten i de fall insamling från fastigheten inte är möjlig med hänsyn till fastighetens utformning och belägenhet, trafiksäkerhet eller andra omständigheter.

Som framgår av problembeskrivningen finns behov av att medge undantag från kravet på fastighetsnära insamling av livsmedels- eller köksavfall i de fall det inte är möjligt att hämta vid fastighet eller i dess närhet.

Bestämmelsen riktar sig till kommunen och avsikten med formuleringen är att i vissa fall tillåta hämtning vid en annan plats, som inte är fastighetsnära. Det gäller i glest befolkade och avlägset belägna områden där avfallsmängderna är små. Vid etablering av dessa insamlingsplatser bör hänsyn tas till naturliga rörelsestråk för att underlätta för avfallslämnaren.

Bestämmelsen är formulerad med stöd av 3 kap. 16 § 1, 3 och 4 avfallsförordningen. I vissa fall kan det inte anses ge det miljömässigt bästa resultatet att samla in avfallet fastighetsnära. Det gäller exempelvis om transporterna för insamlingen har en högre sammanlagd miljöbelastning än den miljömässiga vinsten av insamlingen. Det kan gälla hämtning av mindre mängder avfall om det krävs långa transporter. Det kan också finnas fall då kostnaderna för insamlingen är väldigt höga, exempelvis om specialfordon behöver användas och en annan plats skulle kunna användas i stället. Exempel på dessa platser kan vara öar som saknar vägförbindelse till fastlandet och där insamlingsplatserna finns i anslutning till en gemensam brygga. Ett annat exempel skulle kunna vara områden i glesbygd eller fjällmiljö där insamlingen kan ske från en plats som inte är i direkt anslutning till fastigheten med hänsyn till framkomlighet och avstånd. Insamlingsplatserna är normalt placerade där människor passerar på väg till och från platsen där avfallet uppstår.

6.1.2. Undantag från krav på separat insamling av livsmedels- eller köksavfall

4 § Kraven i 3 kap. 1 a § avfallsförordningen (2020:614) på separat insamling av biologiskt nedbrytbart livsmedels- eller köksavfall som sorterats ut, gäller inte i de delar av en kommun

1. som är isolerade och glest befolkade,
2. har långa körsträckor mellan platserna där avfallet ska samlas in och lämnas,
3. där små mängder avfall produceras, och
4. där det inte är möjligt att hämta och lämna avfall från hushåll eller verksamheter fastighetsnära och det inte är möjligt att bestämma en plats där avfallet kan hämtas enligt 3§ andra stycket.

Bestämmelsen riktar sig i första hand till kommunen och avser sådana förhållanden där avfallet inte kan hämtas vid fastighet eller vid annan plats. Som beskrivits ovan kan det exempelvis röra sig om fjällstationer eller fiskestugor i väglöst land. Andra lösningar än konventionell avfallshämtning kan ha etablerats redan, såsom beskrivs i avsnitt 4.2.3. Bestämmelsen avser platser där det inom rimlig framtid inte kommer att ske någon förändring avseende hämtningsmöjligheterna. I de fall en utbyggnad av infrastrukturen för kommunal avfallsinsamling kommer att ske, men inte bli färdig till 2024 ska kommunen inte tillämpa denna bestämmelse utan i stället söka dispens hos Naturvårdsverket enligt 3 kap. 14 § avfallsförordningen.

Bestämmelsen är formulerad med stöd av 3 kap. 16 § 1, 3 och 4 avfallsförordningen. På platser som omfattas av denna bestämmelse uppkommer avfall förmodligen inte kontinuerligt. Det kan exempelvis röra sig om enklare fritidshus i väglöst land som används sporadiskt. Att införa traditionell avfallshämtning skulle innebära miljömässiga nackdelar i form av ökade transporter och ge små och oförutsägbara avfallsmängder. Kostnaderna för att införa avfallshämtning på denna typ av platser bedöms som oskäliga.

Bestämmelsen innebär att kommunen själv måste göra bedömningen av vad som kan anses som glest befolkade, långa avstånd och små mängder avfall. Naturvårdsverket anser inte att det är möjligt att kvantifiera begreppen eftersom förutsättningarna i kommunerna varierar kraftigt. Naturvårdsverket kommer därför att behöva ta fram vägledning som inkluderar exempel för att hjälpa kommunerna i sina bedömningar.

Undantaget är exempelvis inte tänkt att användas för platser som visserligen är isolerade och glest befolkade men som kan ha stora säsongsvariationer gällande befolkning, vilket gör att stora mängder avfall uppstår under vissa perioder. Sådana platser kan till exempel avse skärgårdsöar med många sommarboende eller stugbyar i fjällen.

6.1.3. Undantag från krav på separat insamling av fett

5 § Kommunen får göra undantag från kravet i 3 kap. 1 a § avfallsförordningen (2020:614) på separat insamling av ätlig olja eller liknande flytande ätligt fett från hushåll om det avser små mängder som kan samlas in tillsammans med restavfallet.
Första stycket får endast tillämpas som ett komplement till separat insamling.

Kommunerna ska etablera ett insamlingssystem för att kunna ta emot och behandla fett i form av exempelvis olja från hushåll. Insamling kan ske på ÅVC eller annan plats. Eftersom det är viktigt att fett inte hålls i avloppet då det kan orsaka stora problem för de kommunala avloppsledningsnäten anser dock Naturvårdsverket att det bör vara tillåtet för kommunerna att som komplement till insamlingen av fett tillåta att mindre mängder fett samlas in tillsammans med restavfall. Bestämmelsen påverkar alltså inte kravet att kommunen ska ordna separat insamling av fett.

Bestämmelsen riktar sig till kommunen och hushållen. Bestämmelsen är formulerad med stöd av 3 kap. 16 § 4 avfallsförordningen. För att undvika att olja och annat fett från hushållens matlagning hålls i avloppet måste det vara enkelt att lämna fett för återvinning. Kommunerna ska etablera insamlingssystem för denna typ av fett. För att minska risken för att fett hanteras på fel sätt i hushållen bör det vara tillåtet för hushållen att lägga mindre mängd fett i kärlet för restavfall om kommunen anser att det behövs. I annat fall finns ökad risk för att ledningsnät och pumpstationer påverkas negativt. Risken för översvämningar ökar också. Sådana problem är kostsamma för kommunerna att åtgärda.

6.1.4. *Undantag från krav på utsortering av livsmedels- eller köksavfall*

6 § I de delar av en kommun där 4–5 §§ är tillämpliga behöver biologiskt nedbrytbart livsmedels- eller köksavfall inte sorteras ut enligt 3 kap. 1 § 3 avfallsförordningen (2020:614).

Bestämmelsen innebär att biologiskt nedbrytbart livsmedels- eller köksavfall inte behöver sorteras ut om det inte är möjligt att samla in avfallet separat från annat avfall. Kommunen bör dock i första hand uppmuntra till kompostering på sådana platser.

Vidare innebär bestämmelsen att om kommunen anser att undantaget i 5 § förslag till föreskrifter för små mängder ätlig olja eller liknande flytande ätligt fett är tillämpligt. Då behöver hushållen inte heller sortera ut det separat.

7. **Konsekvenser**

I detta avsnitt beskrivs konsekvenserna av att Naturvårdsverket tar fram en föreskrift enligt vad som framgår i avsnitt 6.

7.1. *Aktörer som kan påverkas av föreskriften:*

- Kommuner i sin roll som insamlare och avfallsplanerare.
- Avfallsbolag i sin roll som transportör och behandlare
- Verksamheter i sin roll som avfallsproducent
- Kommunen i sin roll som tillsynsmyndighet
- Invånare i sin roll som avfallsproducent
- Naturvårdsverket i sin roll som vägledande myndighet

Eftersom förslaget till föreskrift innebär en möjlig lättnad från krav på separat och fastighetsnära insamling berör konsekvenserna i huvudsak kommunerna. För övriga aktörer i samhället som producerar och hanterar bioavfall blir konsekvensen att den ambitionshöjning som förväntas, genom att kravet på fastighetsnära, separat insamling av livsmedels- eller köksavfall infördes, till viss del uteblir.

Undantagen är avsiktligt formulerade på ett sätt som innebär att de ska omfatta ett begränsat antal hushåll och verksamheter. Ambitionen är att sträva efter att nå etappmålen och komma så högt upp i avfallshierarkin som möjligt. En föreskrift om undantag riskerar att hämma engagemanget och pågående arbete med att ta fram lösningar för de kommuner som bedömer att de har vissa svårigheter att uppfylla de kommande kraven i 3 kap. 1 – 1 c §§ avfallsförordningen. Att enbart delar av en kommun kan omfattas av undantagen innebär att kommuner kan behöva ansöka om en tidsbegränsad dispens för övriga delar av kommunen.

7.2. *Beskrivning av hur aktörerna kan påverkas*

Här beskrivs på vilket sätt de olika aktörerna påverkas. Dessutom görs en bedömning av i vilken utsträckning respektive aktör påverkas. Gemensamt för de flesta aktörerna är att det är de nya bestämmelserna i avfallsförordningen som kommer att ställa nya krav och leda till stora förändringar. Den föreslagna

föreskriften i sig kommer i de flesta fall inte att leda till några större förändringar jämfört med dagsläget.

7.2.1. Kommuner i sin roll som insamlare och avfallsplanerare – liten påverkan

Den stora förändringen för kommunerna är främst att det kommer nya utsorterings- och insamlingskrav, som leder till att stora omställningar behöver göras avseende insamling och behandling av bioavfall.

Föreskriftens införande kan underlätta för kommunen i de fall de kan tillämpa något av undantagen i föreskriften, eftersom kommunen eventuellt inte behöver göra någon förändring av avfallsinsamlingen på vissa platser. I vissa fall kan kommunen trots att de har områden som kan omfattas av undantag ändå behöva ansöka om dispenser, då undantag inte gäller för hela kommunen. Det bör i detta fall också beaktas att livsmedels- eller köksavfall kan vara en typ av avfall som inte alltid lämpar sig att frakta alltför långa sträckor, om insamlingen exempelvis sker i papperspåse och insamlingsbehållaren är placerad långt från fastigheten. Kommunen kan därmed behöva anpassa insamlingssystem så att det fungerar bra för den enskilde att transportera avfallet utan att olägenhet uppstår.

7.2.2. Avfallsbolag i sin roll som transportör och behandlare - liten eller ingen påverkan

Den stora förändringen för avfallsbolagen kommer främst med de nya utsorterings och insamlingskraven. I många kommuner kommer de nya kraven att innebära att större mängder avfall ska transporteras och behandlas i förhållande till dagens mängder och kraven i sig kan gynna dessa aktörer. Naturvårdsverket gör bedömningen att förslaget till föreskrift har små effekter på avfallsbolagen och att de inte får effekter av betydelse för företagens arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt.

Föreskriften bedöms inte heller leda till att mängderna livsmedels- eller köksavfall påverkas i någon större utsträckning jämfört med dagens läge och potentiellt framtida insamlingsgrad.

7.2.3. Verksamheter i sin roll som avfallsproducent – liten eller ingen påverkan

Den stora omställningen för verksamheter blir som för övriga aktörer främst de nya utsorteringskraven och att insamlingslösningar finns för alla verksamheter i hela landet så att de kan uppfylla sin skyldighet. Naturvårdsverket gör bedömningen att förslaget till föreskrift har små effekter på verksamheter i sin roll som avfallsproducent och inte får effekter av betydelse för företagens arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt.

Kommunen har ansvar för det livsmedels- eller köksavfall som uppstår i livsmedelsbutiker, restauranger och storkök. Kommunen har inte ansvar för det avfall som uppstår hos grossister, vid tillverkning inom livsmedelsindustrin eller inom jordbruket. Kommunen ansvarar dock för avfallet som uppstår i

personalmatsalar oberoende av vilken verksamhet det gäller. Framtagandet av föreskriften anses ha en liten påverkan i förhållande till idag, oberoende av om företagen är små eller stora. Vissa verksamheter skulle dock i teorin kunna påverkas på så sätt att en service som skulle ha tillkommit om undantag inte var möjligt nu uteblir. Det skulle exempelvis kunna vara fjällstationer där kompostering inte är möjligt och där det saknas vägförbindelse.

7.2.4. Invånare i sin roll som avfallsproducent – liten eller ingen påverkan

Föreskriften kan påverka invånare i rollen som avfallsproducent om kommunen bestämmer sig för att tillämpa undantag genom en alternativ lösning och inte samla in avfallet fastighetsnära. I de fallen kan invånarna behöva frakta avfallet för att kunna uppfylla utsorteringskraven av fler fraktioner. Invånaren kan också uppleva att en kommande, förväntad servicenivå uteblir om avfallet inte hämtas fastighetsnära. Invånare har dock möjlighet att själv kompostera sitt livsmedels- eller köksavfall, efter anmälan till kommunen.

7.2.5. Kommunen i sin roll som tillsynsmyndighet – liten påverkan

Tillsynsmyndighetens uppgift är att bedriva tillsyn så att lagstiftningen efterlevs. När en kommun avser att nyttja möjligheten till undantag enligt förslaget till föreskrift bör det ske en dialog mellan den del av kommunen som ansvarar för avfallsplanering och insamling och den kommunala tillsynsmyndigheten. För att underlätta uppföljning och tillsynsmyndighetens arbete skulle kommunen också i sin renhållningsordning kunna beskriva vilka av föreskriftens undantag som tillämpas och på vilka platser.

7.2.6. Naturvårdsverket i sin roll som vägledande myndighet – liten påverkan

Naturvårdsverket gör tolkningen att en föreskrift behöver tas fram, med stöd av skäl 42 i ändringsdirektivet (se kap. 2 ovan och kap. 8 nedan). Naturvårdsverket kommer att behöva vägleda om hur föreskriften ska tillämpas, exempelvis avseende vad som avses med glest befolkade och avlägset belägna områden, små mängder livsmedels- eller köksavfall, samt vad som är att se som mindre mängder fett. Detta medför en viss arbetsinsats för Naturvårdsverket, som dock kompenseras med att tid för handläggning av dispenser minskar jämfört med om föreskriften inte tas fram.

7.3. Kostnadmässiga, administrativa och sociala konsekvenser

Föreskriften skulle innebära att kostnader som skulle ha uppkommit om fastighetsnära och separat insamling hade skett på alla platser inte uppkommer. Dessa kostnader skulle framför allt belasta kommunerna och i förlängningen hushåll och verksamheter i kommunen. Kostnaderna avser fordon och drivmedel, samt i vissa fall avfallskärl, men kanske främst kostnader i form av klimatutsläpp som ger effekt på människors hälsa och miljön.

I vissa kommuner med mycket glesbygd kan körsträckor vid insamling av avfall vara mycket långa. Naturvårdsverket har exempelvis haft kontakt med

kommuner där körsträckorna uppgår till ca 200 mil per vecka. Det förekommer också att chaufförer behöver övernatta under insamlingsrutten. Om de kommuner som idag samlar in avfall från gemensamma platser i stället ska hämta detta fastighetsnära kommer körsträckorna att öka. Det är mycket svårt att uppskatta hur mycket längre sträckorna skulle bli, liksom hur stora de ökade utsläppen från transporter skulle bli, eftersom det beror på vilka bränslen som används. Ett antagande om en ökad körsträcka på 10 mil per vecka skulle ge ökade utsläpp på knappt 9 ton CO₂ ekv. per år om konventionell diesel används som bränsle. Om fordonet drivs på HVO är motsvarande siffra ca 1,8 ton per år.²⁰ Om biogas används blir de ökade utsläppen något lägre. Det är dock ovanligt med gasfordon i glesbygd. Om körsträckorna ökar kan det också innebära att ytterligare fordon behöver köpas in för att hinna med insamlingen. Ett insamlingsfordon kostar i storleksordning minst 3–4 miljoner kronor och inköp av ytterligare fordon innebär en stor ekonomisk belastning för en kommun med få invånare och verksamheter som finansierar kostnaden via avfallstaxan. Om kärl behöver köpas in uppstår en kostnad på omkring 1000 kronor per kärl.

Föreskrifter med ett permanent undantag innebär också att det inte uppstår administrativa kostnader för kommunerna för att ansöka om upprepade dispenser. Upphandling av insamlingstjänster underlättas också om det tydligt framgår vilka områden som undantas från kraven på separat insamling.

Möjligheten till undantag från kravet på separat insamling av fett, innebär inga större förändringar i förhållande till idag. Men undantaget skulle kunna leda till att kostnader kopplade till fett i ledningsnätet skulle kunna förebyggas när bestämmelserna väl träder i kraft. Möjligheten för hushåll att hålla mindre mängder fett i en behållare som läggs i restavfallskärlet minskar risken för att fett hålls ut i avloppet. På så vis ges ökade förutsättningar för att undvika kostnader för att åtgärda problem som orsakats av fett i ledningsnätet.

Ett undantag i föreskrift skulle leda till minskad administration för såväl kommuner som för Naturvårdsverket eftersom antalet dispensansökningar om undantag från separat insamling av bioavfall skulle minska.

Föreskriften bedöms inte medföra några sociala konsekvenser.

7.4. Miljömässiga konsekvenser

7.4.1. Påverkan på mängderna insamlat livsmedels- eller köksavfall

Enligt Avfall Sveriges rapport 2021 *Kommunalt avfall i siffror – kommun- och länsstatistik* var det 256 av landets kommuner (88 procent) som 2021 hade insamling av källsorterat matavfall i någon form (vissa kommuner hade endast

²⁰ Utsläppen redovisas enligt ett livscykelperspektiv (well-to-wheel) se:

<https://www.miljofordon.se/bilar/miljoepaaverkan/>

CO₂ utsläpp per liter bränsle enligt siffror Energimyndigheten, se: [Växthusgasutsläpp \(energimyndigheten.se\)](https://www.energimyndigheten.se)

Bränsleförbrukningen har antagits vara 6,5 liter per mil för HVO och diesel.

insamling från storkök och restauranger).²¹ Utifrån de siffrorna kan vi dra slutsatsen att de allra flesta kommuner har påbörjat någon form av insamling, de kommuner som kan behöva ansöka om upprepade dispenser för större delar av kommunen kan därför antas vara ett mindre antal av det totala antalet kommuner. I ungefär hälften av kommunerna är utsortering av livsmedels- eller köksavfall frivillig.²²

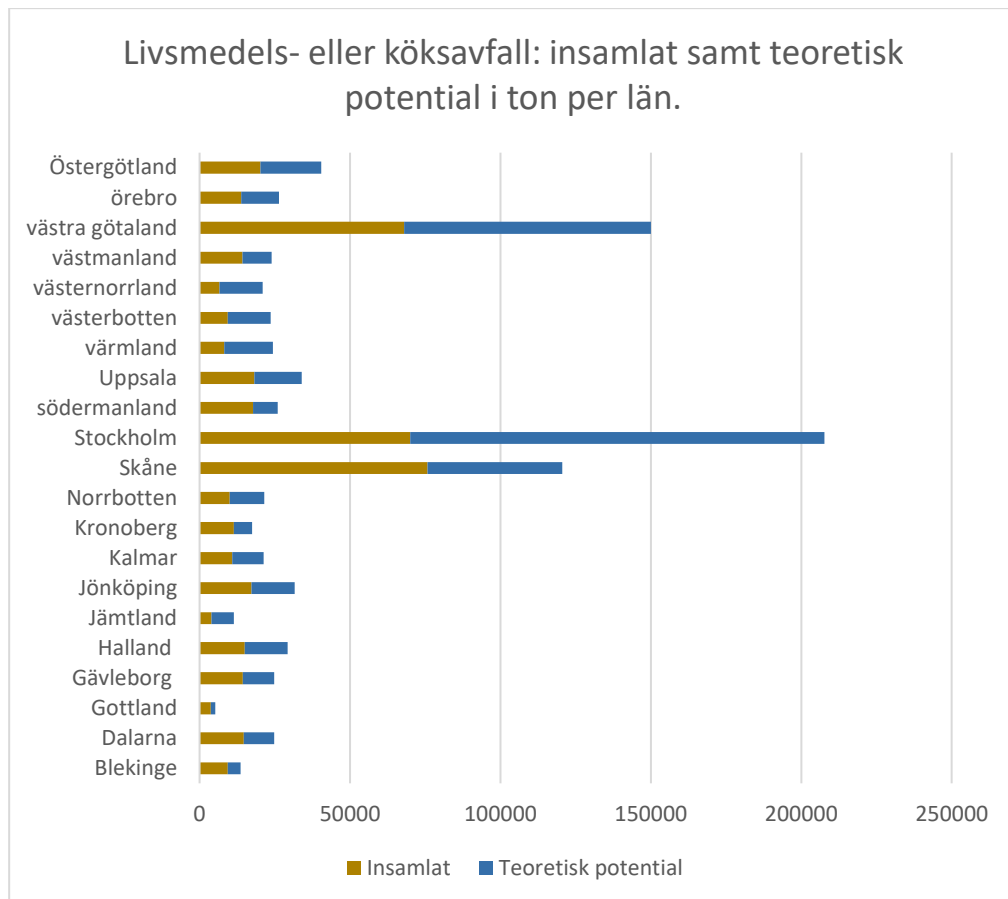
I plockanalyser har det framgått att ungefär en tredjedel av restavfallet utgör livsmedels- eller köksavfall.²³ I sin rapport kommunalt i siffror redovisar Avfall Sverige insamlad mängd kommunalt avfall (kg per person) för mängderna mat- och restavfall för respektive län. Uppgifterna bygger på den data som kommunerna lämnat i statistikverktyget avfall webb. I diagrammet nedan illustreras den insamlade mängden i förhållande till den teoretiska potentialen om man räknar med att det finns en potential att samla in 86 kg livsmedels- eller köksavfall per person och år²⁴. Som framgår av diagrammet blir det tydligt att potentialen är allra störst i storstadsregionerna där majoriteten av befolkningen finns. I förhållande till de etappmål som finns gällande ökad materialåtervinning av kommunalt avfall och ökad utsortering och behandling av matavfall kan undantaget i föreskriften anses ha en mycket liten påverkan.

²¹ Avfall Sverige (2022). *2021 Kommunalt avfall i siffror – Kommun- och länsstatistik*. s.26
<https://www.avfallsverige.se/media/yamled2u/kommunalt-avfall-2021.pdf>

²² Avfall Sverige (2021). *2020 Kommunalt avfall i siffror – Kommun- och länsstatistik*. s. 29

²³ Naturvårdsverket (2023). *Åtgärder för att öka materialåtervinningen av kommunalt avfall - Delredovisning av ett regeringsuppdrag* s.15.

²⁴ [Livsmedelsavfall i Sverige \(naturvardsverket.se\)](https://www.naturvardsverket.se/Livsmedelsavfall-i-Sverige)

Om en kommun tillämpar undantaget från kravet på fastighetsnära insamling kan kommunen hämta avfallet från en annan plats. Det finns en risk för att mindre mängder avfall kommer att lämnas separat med denna lösning, jämfört med om hämtning sker fastighetsnära. Här ställs krav på att kommunen kan erbjuda ett insamlingsystem till hushållen som gör det möjligt att transportera utsorterat livsmedels- eller köksavfall till platsen där det ska lämnas, utan att olägenhet uppstår. Det är mycket svårt att uppskatta hur stora mängder livsmedels- eller köksavfall som kommer att läggas i restavfallspåsen på grund av att fastighetsnära insamling inte kan ske.

Undantaget från krav på separat insamling av bioavfall kan bara tillämpas i kommuner med glesbygd, eftersom en förutsättning för tillämpning av undantaget är att avstånden för insamling är långa och mängderna avfall är små. En förutsättning är också att insamling inte kan ske på annan plats.

För att få en uppfattning om hur stora mängder livsmedels- eller köksavfall det skulle kunna röra sig om som inte samlas in har en enkel uppskattning gjorts. Beräkningen omfattar fritidshus i mellersta och norra Sverige²⁵ och det har antagits att dessa fritidshus bebos av tre personer under en månad per år. Det har också antagits att undantaget skulle omfatta fem procent av fritidshusen i respektive län.

²⁵ Följande län ingår: Dalarna, Gävleborg, Jämtland, Norrbotten, Värmland, Västerbotten och Västernorrland.

En sådan beräkning visar att mängden livsmedels- eller köksavfall som inte samlas in separat skulle uppgå till 235 ton. Hänsyn har inte tagits till att en del av avfallet skulle komposteras.

Förlusten kan jämföras med att det samlades in totalt 443 500 ton livsmedels- eller köksavfall i hela landet under 2021 och att potentialen beräknas till drygt 900 000 ton.²⁶

7.4.2. Undvika ökad risk för fettproppar och översvämningar

Att föreskriften medger att små mängder fett får läggas i restavfallskärlet kan ha positiva effekter på miljön då risk för stopp i ledningar och översvämningar minskar. Mängden fett som inte materialåtervinns genom ett sådant undantag uppskattas till knappt 2 200 ton. Beräkningen är baserad på antagandet att varje hushåll skulle lägga 0,5 liter fett per år i restavfallet.

8. En bedömning av om regleringen överensstämmer med eller går utöver de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen

EU beslutade år 2018 om ett reviderat avfallsdirektiv. I artikel 22 i ändringsdirektivet ställs det bl.a. krav på att medlemsländerna ska tillhandahålla separat insamling av biologiskt avfall senast den 31 december 2023.

Av skäl 42 i ändringsdirektivet framgår dock att medlemsstaterna bör tillåtas frångå den allmänna skyldigheten att samla in avfall separat, exempelvis om separat insamling av särskilda avfallsflöden i isolerade och glest befolkade områden orsakar negativ miljöpåverkan som inte uppvägs av de samlade miljövinsterna eller medför oskäligen ekonomiska kostnader.

Det framgår dessutom av artikel 10.2 i ändringsdirektivet att när det är nödvändigt för att följa 10.1 och för att underlätta eller förbättra förberedelse för återanvändning, materialåtervinning och andra återvinningsförfaranden, ska avfall samlas in separat och får inte blandas med annat avfall eller andra material med andra egenskaper. Enligt artikel 10.3 i ändringsdirektivet kan medlemsstaterna dock medge undantag från punkt 2 om minst ett av villkor är uppfyllt i 10.3 a-d.

Avfallsdirektivets bestämmelser är införlivande i svensk lagstiftning i 3 kap. avfallsförordningen. I 3 kap. 1, 1 a och 1 b §§ avfallsförordningen framgår att bioavfall ska sorteras ut och samlas in separat, samt att livsmedels- eller köksavfall ska samlas in fastighetsnära. Undantag från dessa bestämmelser regleras i artikel 10.3 i ändringsdirektivet och är införlivade i svensk rätt genom kommande 3 kap. 16–17 §§ avfallsförordningen.

Föreslagna föreskrifter syftar till att införliva avfallsdirektivets minimikrav i svensk rätt till den 1 januari 2024. Undantag från bestämmelserna har införts i

²⁶ Naturvårdsverket 2023. *Åtgärder för att öka materialåtervinningen av kommunalt avfall – delredovisning av ett regeringsuppdrag*, s. 14.

avfallsförordningens 3 kap. 16–17 §§ och det är med stöd av dessa bestämmelser som aktuella förslag till föreskrifter tagits fram. Föreskrifterna utgör således nationella särkrav om undantag från krav på bl.a. separat utsortering och insamling av bioavfall. Dessa särkrav kommer dock enbart innebära lättnader för enskilda avfallsinnehavare och kommuner. Undantagen kommer vara frivilliga att tillämpa för kommun och avfallsinnehavare och kommer inte påverka bioavfallets sammansättning eller natur. Vidare bedöms föreslagna föreskrifter inte hindra den fria rörligheten inom EU.

Mot bakgrund av detta bedömer Naturvårdsverket att förslaget till föreskrifter inte kan anses gå utöver vad som följer av gemenskapslagstiftningen eller vad som är nödvändigt för att uppnå avfallsdirektivets syfte.

8.1. Anmälan av tekniska regler

Enligt förordningen (1994:2029) om tekniska regler ska en myndighets föreskriftsförslag som innehåller tekniska regler som reglerar produkter anmälas till Kommerskollegium. Regler som innebär ett strikt genomförande av EU-lagstiftning behöver däremot inte anmälas enligt direktivet.

Det framgår av 2 § 3 förordningen (1994:2029) om tekniska regler, att även ”andra krav” kan bli föremål för en anmälan. Av Kommerskollegiums vägledning²⁷ framgår att andra krav typiskt sett är olika typer av reglering av produktanvändning eller bestämmelser om produkter när de blir till avfall. Enligt Kommerskollegium bör en myndighet som föreslår ett annat krav i en föreskrift göra en bedömning i konsekvensutredningen om kravet kan få en väsentlig inverkan på berörda produkters försäljning, sammansättning eller natur.

Enligt Naturvårdsverkets bedömning innehåller förslaget till föreskrifter enbart *undantag* från nya krav på utsortering och insamling av bioavfall som följer av avfallsdirektivet och avfallsförordningen. Föreskrifterna innebär således en nationell lättnad i enlighet med artikel 10.2 och 10.3 samt skäl 42 i ändringsdirektivet avseende de krav i 3 kap. avfallsförordningen som kommer att införas år 2024. Förslaget till föreskrifter innebär inga extra krav eller skillnader i avfallshantering jämfört med den reglering som gäller idag (år 2023).

Naturvårdsverkets preliminära bedömning är därmed att förslaget till föreskrifter inte kommer få någon väsentlig inverkan på sådant sätt att det behöver anmälas.

8.2. Anmälan av krav gällande tjänsteverksamhet

Av 2 § förordningen (2009:1078) om tjänster på den inre marknaden, som hänvisar till tjänstedirektivet²⁸, följer att nya eller förändrade krav på tjänsteverksamhet under vissa förutsättningar ska anmälas till Kommerskollegium.

²⁷ [Anmälningsproceduren för tekniska föreskrifter och e-tjänster \(kommerskollegium.se\)](#)

²⁸ Artikel 15.7 samt 39.5, Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/123/EG av den 12 december 2006 om tjänster på den inre marknaden

Det framgår av Kommerskollegiums vägledning²⁹ att detta både gäller krav som påverkar tillträde till marknaden, det vill säga etablering som anmäls enligt artikel 15.7 i tjänstedirektivet, och krav som gäller för att tillfälligt tillhandahålla tjänster som anmäls enligt artikel 39.5.

Som redovisats ovan kommer föreslagna föreskrifter enbart medföra lättnader från krav från att sortera ut och samla in bioavfall för Sveriges kommuner och innehavare av bioavfall i Sverige. Undantagen bedöms inte påverka den fria rörligheten inom EU. Enligt Naturvårdsverkets bedömning innehåller aktuellt förslag till nya föreskrifter således inga bestämmelser som omfattas av anmälningsplikten enligt tjänstedirektivet.

9. En bedömning av om särskilda hänsyn behöver tas när det gäller tidpunkten för ikraftträdande och om det finns behov av speciella informationsinsatser. Förordning (2015:530)

Kraven på separat, fastighetsnära insamling av livsmedels- och köksavfall träder i kraft 1 januari 2024. Det är därför angeläget att föreskriften tas fram och beslutas så snart som möjligt, för att träda i kraft vid kommande årsskifte. Beslut om de kommande kraven på insamling fattades den 22 december 2022 och arbetet med att ta fram föreskrifter påbörjades i slutet av januari 2023. Information om föreskriften kommer att publiceras på Naturvårdsverkets webbplats samt kommuniceras i andra befintliga forum när den remitteras och när beslut har fattats.

²⁹ [tjanstedirektivet-sa-paverkas-myndigheter-och-kommuner.pdf \(kommerskollegium.se\)](#)

§196

**Remiss - Bevarandeplan
för Piteälvens Natura
2000-område**

23KS467

Yttrande över remiss, Bevarandeplan för Piteälvens Natura 2000-område

Piteå kommuns synpunkter,

Piteälven har stor betydelse för friluftsliv, rekreation och naturupplevelser, bl a går Solanderleden, som är en vandringsled, längs med delar av Piteälven. Bevarandeplanen bedöms inte påverka friluftslivets möjligheter eller tillgängligheten till älven ur denna aspekt utan syftar snarare till att upprätthålla de värden som är viktiga för friluftslivet.

Genom aktiviteter i Pite älvs ekonomiska förening, som bl a Piteå kommun är med i, har åtgärder för att främja laxens och öringens förutsättningar vidtagits. Den ekonomiska föreningen har även arbetat med att utveckla sportfiskets villkor och bidragit till sportfiskerieringens utveckling. Bevarandeplanen bedöms stärka sportfiskets förutsättningar och den besöksnäring som är knuten till sportfisket. Naturbaserad besöksnäring knuten till Piteälven bör fortsatt kunna ske på ett hållbart vis utifrån förslag på ändrad bevarandeplan.

Kommunens översiktsplan anger ingen specifik inriktning för Piteälven men redovisar olika riksintressen och värden för natur, kultur och friluftsliv som är knutna till Piteälven. Generellt anger översiktsplanen att vattnets betydelse behöver lyftas fram:

"I Piteå ska alla sjöar och vattendrag ha en god ekologiskt och kemisk status och de variationsrika livsmiljöerna i våra vatten ska bevaras. Näringar, rekreation och annan verksamhet ska bedrivas så att en hållbar utveckling främjas."

Översiktsplanen redovisar inga utpekanden av nya verksamheter eller anläggningar för energiutvinning eller dylikt utöver redan befintliga verksamheter. Översiktsplanen och den ändrade bevarandeplanen bedöms därför inte stå i konflikt med varandra.

Bevarandeplanens syfte och bevarandemål kan komma att få en viss tyngd och inverkan vid prövningar i enlighet med Miljöbalken för befintliga verksamheter som ligger i Piteälven eller verksamheter som kan ge en indirekt påverkan på älvens bevarandestatus. Detta bedöms vara angeläget och naturligt i en gemensam strävan efter ett mer hållbart samhälle.

Utifrån ovanstående är förslaget att Piteå kommun stödjer bevarandeplanens nya utformning och de åtgärder som föreslås.

Piteå kommun

Patric Lundström (S)
Ordförande för Kommunstyrelsen

Laxens bevarandemål och bevarandetillstånd i Piteälven

Länsstyrelsens Fiskeutredningsgrupp 2023

Länsstyrelsen i Norrbottens län

Telefon: 010-225 50 00

Kontakt: Andreas Broman

Innehåll

Sammanfattning	4
Tillgängliga laxhabitat.....	6
Slutsatser och diskussion	8
Potentiell smoltproduktion och smoltmål	9
Potentiell smoltproduktion enligt WGBAST	9
Potentiell smoltproduktion utifrån medelproduktion.....	9
Potentiell smoltproduktion enligt Excelmodell	10
Potentiell smoltproduktion enligt SLU:s populationsmodell	13
Smoltmål	15
Slutsatser och diskussion	15
Laxens beståndsstruktur i Piteälven	16
Slutsatser och diskussion	18
Smoltöverlevnad vid Sikfors kraftverk	19
Slutsatser och diskussion	20
Fördröjning vid Sikfors kraftverk	21
Minsta livskraftiga population och effektiv populationsstorlek.....	24
Minsta livskraftiga population.....	24
Nuvarande effektiv populationsstorlek	25
Slutsatser och diskussion	26
Täckningsgrad.....	28
Slutsatser och diskussion	29
Referenser	30

Sammanfattning

I detta PM görs ett antal försök att studera laxbeståndets bevarandetillstånd i Piteälven utifrån olika perspektiv. Analyserna utgår från gamla studier av laxhabitat, forskningsstudier på andra laxbestånd, laxvandringsdata från andra älvar samt uppgifter om överlevnaden mellan olika stadier i laxens liv. En del antaganden har behövts göras.

Mycket tyder på att laxbeståndet i Piteälven är starkt påverkat och att det över tid inte uppnår vad som krävs för att upprätthålla en god genetisk struktur. Flera av analyserna i detta PM antyder att huvudorsaken till situationen är den onaturligt låga andelen honor och framför allt stora honor som passerar Sikfors kraftverk.

Arealerna laxhabitat uppgår enligt analyser i detta PM till omkring 500 till 600 hektar. Majoriteten av laxhabitaterna ligger uppströms Sikfors kraftverk. Lax förekommer på samtliga identifierade habitat som har elfiskats utom ett i Vitbäcken. Den elfiskelokal där lax inte förekommer har endast elfiskats vid ett tillfälle. Elfiskeresultaten tyder på att de identifierade habitaterna verkligen är habitat.

Resultaten från körningar av olika populationsmodeller i detta arbete antyder att passageeffektiviteten vid Fällfors inte utgör någon egentlig begränsning för laxpopulationens storlek i Piteälven.

Den potentiella smoltproduktionen i Piteälven är mest troligt betydligt större än de 26 000 smolt som WGBAST anger som potential. Flera beräkningar och modeller i detta PM antyder att potentialen snarare ligger uppemot 100 000 smolt.

Laxbeståndets struktur i Piteälven avviker från strukturen i Kalixälvens laxbestånd. Den mest uppseendeväckande avvikelserna avser den låga andelen honor i Piteälven och då framför allt stora honor. Bristen på stora honor befaras kunna styra beståndsstrukturen och i längden även den genetiska utvecklingen i beståndet.

Studier som har utförts av passageeffektiviteten för utvandrande smolt förbi Sikfors kraftverk visar att passageeffektiviteten är omkring 76 %. Detta är lägre än passageeffektiviteten rakt genom vissa kraftverksturbiner vid andra kraftverk.

Det sker en lång fördröjning (upp emot 5 veckor) av uppvandrande lax och öring i området vid Sikfors kraftverk. Det råder oklarhet om fördröjningen sker vid turbinutloppet, i naturfåran eller vid spilluckorna och fiskvägens ingång.

För att upprätthålla en god genetisk struktur i Piteälvens laxbestånd behöver mellan 2 000 och 4 000 laxar årligen vandra upp i älvmyningen. Det stora osäkerhetsspannet beror på oklarheter kring passageeffektiviteten i fiskvägen vid Sikfors kraftverk. Under 2021 och 2022 bedöms mängden lax i Piteälven

har varit tillräcklig för god genetisk struktur, men marginalen var mycket knapp 2022 (endast 13 individer). Sett i ett längre perspektiv, över de senaste 20 åren, har beståndet troligt inte uppnått vad som krävs för att upprätthålla en god genetisk struktur under hälften av åren.

Eftersom det saknas ett elfiskeprogram för att följa laxbeståndets utveckling i Piteälven är svårt att dra några slutsatser om hur utbredd laxen är i älvsystemet. Tillgängliga elfiskedata antyder att lax idag finns i 54 % av de tillgängliga habitaterna. Varför lax inte finns i Sikån samt längre upp i Varjisån och Vitbäcken är oklart, men det skulle kunna vara en effekt av att det inte finns tillräckligt med lax i älven för att besätta de tillgängliga habitaterna.

Mycket av den problematik som här redogörs för laxen i Piteälven är den samma även för den havsvandrande öringen i älvsystemet.

Tillgängliga laxhabitat

Enligt WGBAST-rapport för lax och havsöring i Östersjöområdet 2021 finns 576 hektar laxhabitat tillgängligt i älvsystemet (WGBAST 2021). Siffran bygger dock på gamla antaganden och underlagen har inte uppdaterats på länge. I detta avsnitt görs ett försök att utvärdera arealen laxhabitat med modern GIS-teknik samt elfiskedata från såväl Piteälven som andra närliggande älvar.

Piteälven ingår inte i den laxmonitoring som utförs inom ramen för EUs uppföljning av fiskbestånden (DCF). Eftersom de elfisken som ändå görs utförs i andra ändamål än att följa laxbeståndets utveckling går det inte att dra några direkta slutsatser om laxens totala utbredning i älvsystemet utifrån dessa.

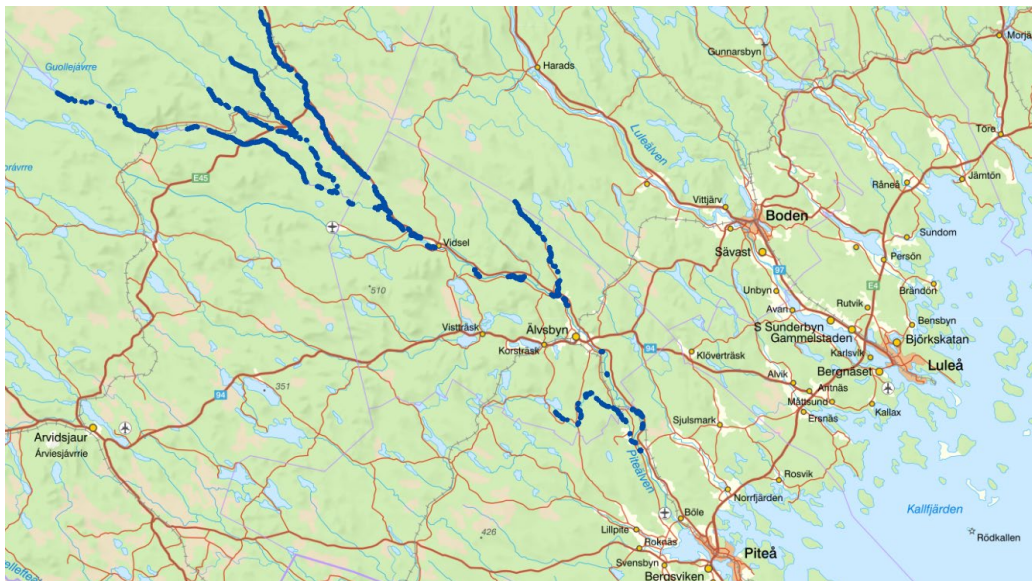
Tillgängliga elfiskedata visar dock att laxen i Piteälven nyttjade huvudfåran upp till Storforsen, samt biflödena Borgforsälven, Stockforsälven, Varjisån och Vitbäcken senast elfisken genomfördes. Tillgängliga laxhabitat bedöms också finnas i Sikån och Telebäcken (upp till Tiellejaure).

För att ändå försöka avgöra var gränsen för laxens potentiella utbredning går i Piteälven har vi utgått från elfiskedata i Torneälven och Kalixälven. Laxbestånden i dessa älvar har under de senaste 20 åren ökat och lax återfinns nu långt upp i biflöden där den inte återfanns innan bestånden ökade. Gränsen för utbredningen i dessa älvsystem tycks i dagsläget gå där vattendragen är 8 till 10 meter breda. I enstaka fall återfinns lax på lokaler där vattendragen bara är 6 meter breda.

För att beräkna ytan av tillgängliga laxhabitat i Piteälven har vi antagit att laxen potentiellt kan nyttja motsvarande habitat som laxbestånden i Torneälven och Kalixälven nyttjar. Avgränsning för utbredningen har därför gjorts där vattendragen blir smalare än 10 meter eller vid utlopp ur större sjöar. Länsstyrelsernas Hecras-modellering för lutande vattendragssträckor har använts för att avgränsa strömsträckor och habitat. Modellen bygger på linjelutning mellan 0,25 till 4 % och fastighetskartans skikt för vatten. Hecras-modellen har dock sina brister. Strömsträckorna i huvudfåran har därför justerats något utifrån flygbilder. Strömsträckorna i biflödena har på grund av tidsbrist inte justerats på samma sätt.

Enligt Hecras-modellen finns 508 hektar strömsträckor som faller inom kriteriet 0,25 till 4 % lutning (figur 1). Strömsträckorna är fördelade över biflöden och huvudfåra i enlighet med vad som redovisas i tabell 1. Strömsträckan närmast nedströms Sikfors kraftverk sätts dock till 0 hektar laxhabitat då den torrlägg vissa tider på året och därför inte kan producera någon smolt i nuläget. Den sammanlagda nuvarande tillgängliga produktiva ytan i Piteälven uppgår därmed till 502 hektar enligt denna analys.

Resultatet från GIS-analysen av tillgängliga strömsträckor ligger väl inom intervallet på 482 till 670 hektar som WGBAST utgår ifrån i sina beräkningar av den potentiella smoltproduktionen i Piteälven.

Figur 1. Karta över tillgängliga laxhabitat i Piteälvens vattensystem (mörkblå markeringar).

Tabell 1. Arealer på tillgängliga laxhabitat i Piteälven.

Delområde	Beskrivning	Areal (ha)
Piteälven 1	Nedströms sammanflöde med Borgforsälven Sikfors	2
Borgforsälven		17
Piteälven 2	Mellan Borgforsälven och Sikfors (torrfåran)	0 (6)*
Piteälven 3	Mellan Sikfors och Stockforsälven	32
Stockforsälven		18
Piteälven 4	Mellan Stockforsälven och Storforsen	119
Varjisån 1	Mellan Piteälven och Vitbäcken	18
Vitbäcken		70
Varjisån 2	Mellan Vitbäcken och Sikån	18
Sikån 1	Mellan Varjisån och Telejåhkå	44
Telejåhkå		26
Sikån 2	Uppströms Telebäcken	3
Varjisån 3	Mellan Sikån och Stor-Varjisträsket	102
Varjisån 4	Uppströms Stor-Varjisträsket	32
Summa		502 (508)

*Avser strömsträckan närmast nedströms Sikfors kraftverk som utgör 6 hektar, men eftersom den torrläggs vissa tider på året räknas den inte som produktiv yta och arealen sätts därför till 0. Vid beräkning av den potentiell smoltproduktionen ingår dock dessa 6 hektar i beräkningarna eftersom en minimitappning året om skulle göra ytan produktiv.

För att få en uppfattning om framanalyserade strömsträckor utgör laxhabitat har resultatet från samtliga elfiskelokaler nedströms de översta kända laxförekomsterna gått igenom. Genomgången visar att lax finns på 95 % av elfiskelokalerna inom framanalyserade strömsträckor (tabell 2). Om man tittar på data från de senaste 15 åren finns lax på 100 % av lokalerna nedströms den översta kända förekomsten av lax.

Tabell 2. Strömsträckornas representativitet som laxhabitat (strömsträckor nedströms den översta kända förekomsten lax).

Vattendrag	Antal elfiskade strömsträckor	Antal elfiskade strömsträckor med lax	Andel med lax
Piteälven	6	6	100 %
Borgforsälven	3	3	100 %
Stockforsälven	1	1	100 %
Varjisån	7	7	100 %
Vitbäcken*	2	1	50 %
Summa	19	18	95 %

* Den elfiskelokal där lax ej har fångats har endast elfiskats en gång (2006).

Slutsatser och diskussion

Resultaten från denna analys visar att WGBAST siffra på tillgängliga arealer (576 hektar) laxhabitat är rimlig. En noggrannare avgränsning av strömsträckor i biflödena skulle kunna göras för att få en ännu mer exakt uppgift av arealen strömsträckor.

Lax förekommer på 95 till 100 % av de framanalyserade strömsträckorna som har elfiskats (beroende på vilken tidsperiod man tittar på). Det bedöms därför rimligt att anta att samtliga framanalyserade strömsträckor kan klassas som laxhabitat, särskilt som laxbeståndet har ökat på senare år.

Värt att notera är att strömsträckor som däms över av Sikfors kraftverk inte ingår i dessa beräkningar. Den ursprungliga arealen före anläggning av dammen var större än 508 hektar. I de fortsatta beräkningarna av potentiell smoltproduktion med mera i denna rapport används dock den egna framanalyserade arealen på 508 hektar.

Potentiell smoltproduktion och smoltmål

Potentiell smoltproduktion enligt WGBAST

Enligt WGBAST-rapport för lax och havsöring i Östersjöområdet 2021 är den potentiella smoltproduktionen 26 000 smolt i Piteälven (WGBAST 2021). När arealen laxhabitat i älvsystemet i samma rapport är 576 hektar innebär det att den potentiella medelproduktionen av smolt är 45 smolt per hektar.

Potentiell smoltproduktion utifrån medelproduktion

Enligt WGBAST 2021 ligger övriga vildlaxälvar i Bottenviken, utan påverkan av vattenkraft, betydligt högre i smoltproduktion än Piteälven. Produktionen varierar mellan 310 och 173 smolt per hektar med ett medel på 282 smolt per hektar (tabell 3). Den stora variationen beror på att kvaliteten på habitat har bedömts olika i olika älvar.

Vid elfisken som har utförts i Piteälvens huvudfåra har laxtätheterna varit mycket låga och det har dragit ned bedömningen av den potentiella smoltproduktionen. Elfisken som har gjorts i Piteälven har dock utförts under tider då laxbeståndet har varit mycket svagt, så de representerar inte nutiden efter att laxbestånden har ökat. För att säga något om den verkliga habitatkvaliteten behöver ett elfiskeprogram som är anpassat till att följa just laxen sättas upp i Piteälven.

Tabell 3. Smoltproduktion i övriga laxälvar i Norrbotten.

Älv	Median för bedömd produktionsarea (ha)	Medel för potentiell smoltproduktion (n)	Produktion (smolt/ha)
Simojoki	252	49 000	194
Torneälven	5 562	1 722 000	310
Kalixälven	2 612	670 000	257
Råneälven	387	67 000	173
Byskeälven	564	140 000	248
Sammanlagt	9 377	2 648 000	282

För att visa hur den potentiella smoltproduktionen ändras ifall smoltproduktionen per hektar ändras kan vi anta att produktionen av smolt i Piteälvens huvudfåra fortsatt är 45 smolt per hektar, men att den i de laxproducerande biflödena är 282 smolt per hektar (det arealviktade medelvärdet för Simojoki, Torneälven, Kalixälven, Råneälven och Byskeälven). Den potentiella smoltproduktionen i Piteälven blir då 105 554 smolt i stället för 26 000 smolt (tabell 4).

Tabell 4. Potentiell smoltproduktion i Piteälven om smoltproduktionen biflödena Borgforsälven, Stockforsälven, Varjisån, Vitbäcken, Sikån och Telejåhkå antas vara lika hög som medelvärdet för övriga laxälvar i Norrbotten.

Vattendrag	GIS-analys (ha)	Potentiell smoltproduktion
Piteälven nedströms Sikfors 1	2	95
Borgforsälven	17	4 818
Piteälven nedströms Sikfors 2	6	284
Piteälven uppströms Sikfors 1	32	1 425
Stockforsälven	18	5 065
Piteälven uppströms Sikfors 2	54	2 415
Piteälven uppströms Fällfors	65	2 942
Varjisån 1	18	5 215
Vitbäcken	70	19 820
Varjisån 2	18	5 005
Sikån 1	44	12 542
Telejåhkå	26	7 239
Sikån 2	3	806
Varjisån 3	102	28 743
Varjisån 4	32	9 138
Summa	508	105 554

Potentiell smoltproduktion enligt Excelmodell

För att sätta detta i ytterligare ett perspektiv sattes en egen förenklad populationsmodell upp i Excel, där habitatarealerna för Piteälven (508 hektar) stoppades in tillsammans med parametrar om överlevnad mellan olika livsstadier (tabell 5). Vid uppstart (generation 0 och de tre föregående generationerna) antogs att smoltproduktionen var 22 000 smolt (medelproduktion som krävs för att nå MSY enligt WGBAST).

Passageeffektiviteten vid Fällforsen har i detta exempel antagits vara 0,8 eftersom det sällan upplevs att det samlas mycket fisk nedanför fallet.

Tabell 5. Antaganden i egen uppsatt beräkningsmodell för laxpopulationen i Piteälven.

Faktor	Värde	Referens
Andel återvandrande honor	0,25	Medelvärdet av könsfördelning i fisktrappan vid Jockfall 2021 och 2022.
Antal ägg per kilo kroppsvikt	1 350	Palm S, Romakkaniemi A, med flera, 2023. Torneälvens bestånd av lax, havsöring och vandringssik – gemensamt svensk-finskt biologiskt underlag för bedömning av lämpliga fiskeregler.
Medelvikt honor (kg)	9	Data från fiskräknaren i Jockfall 2021 och 2022.

Tabell 5. Fortsättning...

Faktor	Värde	Referens
Genomsnittlig bärkapacitet 0+	18,5	Medlet på elfiskelokaler i Torneälven, Kalixälven, Råneälven och Byskeälven är 24 0+ per 100m ² . Detta har dragits ned till 18,5 på grund av antagna variationer i habitatkvalitet.
Överlevnad från ägg till 0+	0,07	Ecology and management of Atlantic salmon. by D. H. Mills.
Överlevnad från 0+ till 1+	0,42	Enigt elfiskedata från Torneälven, Kalixälven, Råneälven och Byskeälven 2013 till 2021 är överlevnaden 53 %. Detta har dragits ned till 0,42 på grund av antagna variationer i habitatkvalitet.
Överlevnad från 1+ till 2+	0,4	Antagande, bör inte vara lägre än överlevnad 0+ till 1+. Ju mindre yngel desto känsligare.
Överlevnad från 2+ till 3+	0,6	Antagande, bör inte vara lägre än överlevnad 1+ till 2+. Ju mindre yngel desto känsligare.
Överlevnad under utvandring	0,9	Exklusive eventuell påverkan från Sikfors kraftverk.
Havsöverlevnad	0,1	Återvandring av märkt vild smolt (Kallio-Nyberg I. 2004).
Andel 2-årig smolt	0,17	Opublicerade data från smoltfällor i Torneälven, Råneälven och Åbyälven. Stefan Palm, SLU och Atso Romakkaniemi LUKE.
Andel 2-årig smolt	0,64	
Andel 4-årig smolt	0,18	
Passageeffektivitet Fällforsen	0,8	Antagen passageeffektivitet.
Antagen produktion vid uppstart	22 000	Median för att nå MSY (WGBAST)

Tabell 6a. Utdrag från den egna beräkningsmodellen där jämvikt i smoltproduktionen uppnås, efter 10 generationer. Röd markering avser det partiella vandringshindret vid Fällforsen.

Område	GIS-analys (ha)	Återvändande lekfisk	Honor
Piteälven nedströms Sikfors 1	2	47	12
Borgforsälven	17	379	98
Piteälven nedströms Sikfors 2	6	140	36
Piteälven uppströms Sikfors 1	32	702	182
Stockforsälven	18	398	103
Piteälven uppströms Sikfors 2	54	1 189	309
Piteälven uppströms Fällforsen	65	1 128	293
Varjisån 1	18	319	83
Vitbäcken	70	1 213	315
Varjisån 2	18	306	80
Sikån 1	44	767	200
Telejåhkå	26	443	115
Sikån 2	3	49	13
Varjisån 3	102	1 759	457
Varjisån 4	32	559	145
Summa	508	9 397	2 443

Tabell 6b. Utdrag från den egna beräkningsmodellen där jämvikt i smoltproduktionen uppnås, efter 11 generationer. Röd markering avser det partiella vandringshindret vid Fällfors.

Område	Antal deponerade ägg	0+	1+
Piteälven nedströms Sikfors 1	147 324	3 894	1 675
Borgforsälven	1 195 802	31 609	13 592
Piteälven nedströms Sikfors 2	441 620	11 674	5 020
Piteälven uppströms Sikfors 1	2 216 306	58 584	25 191
Stockforsälven	1 257 075	33 229	14 288
Piteälven uppströms Sikfors 2	3 756 294	99 291	42 695
Piteälven uppströms Fällforsen	3 563 045	120 936	52 003
Varjisån 1	1 007 998	34 213	14 712
Vitbäcken	3 830 846	130 026	55 911
Varjisån 2	967 445	32 837	14 120
Sikån 1	2 424 201	82 282	35 381
Telejåhkå	1 399 198	47 491	20 421
Sikån 2	155 778	5 287	2 274
Varjisån 3	5 555 547	188 565	81 083
Varjisån 4	1 766 159	59 947	25 777
Summa	29 684 638	939 866	404 142

Tabell 6c. Utdrag från den egna beräkningsmodellen där jämvikt i smoltproduktionen uppnås, efter 10 generationer. Röd markering avser det partiella vandringshindret vid Fällfors.

Område	2+	3+	>0+	Smolt
Piteälven nedströms Sikfors 1	686	314	2 674	466
Borgforsälven	5 566	2 548	21 707	3 785
Piteälven nedströms Sikfors 2	2 056	941	8 016	1 398
Piteälven uppströms Sikfors 1	10 317	4 723	40 231	7 016
Stockforsälven	5 852	2 679	22 819	3 979
Piteälven uppströms Sikfors 2	17 485	8 005	68 186	11 891
Piteälven uppströms Fällforsen	21 297	9 750	83 050	14 483
Varjisån 1	6 025	2 758	23 495	4 097
Vitbäcken	22 898	10 483	89 292	15 571
Varjisån 2	5 783	2 647	22 550	3 932
Sikån 1	14 490	6 634	56 505	9 854
Telejåhkå	8 363	3 829	32 613	5 687
Sikån 2	931	426	3 631	633
Varjisån 3	33 207	15 203	129 493	22 582
Varjisån 4	10 557	4 833	41 167	7 179
Summa	165 513	75 774	645 430	112 555

Mängden 0+ nådde bärkapaciteten efter 7 generationer och jämvikt i smoltproduktion uppstod efter 11 generationer. Den potentiella

smoltproduktionen planade enligt modellen ut vid 112 555 smolt (tabellerna 6a, b och c). Data för samtliga generationer bifogas i bilaga 1.

Antalet återvändande lekfiskar planar ut vid 10 000 laxar någon generation efter att smoltproduktionen har nått taket.

Vid test av hur olika passageeffektiviteter vid Fällfors visar det sig att passageeffektiviteten blir begränsande först när den sänks till under 0,37. Det tar dock betydligt längre tid för populationen att nå jämvikt om passageeffektiviteten är låg. För att ta ett exempel nås bärkapaciteten i smoltproduktion först efter ~25 generationer om passageeffektiviteten vid Fällforsen sätts till 0,45.

Det bedöms inte sannolikt att passageeffektiviteten vid Fällfors är så låg som 0,37 eller lägre. Vid en så låg passageeffektivitet skulle det ansamlas mängder med lax nedanför forsens. Fällfors borde därför inte utgöra någon egentlig begränsning för laxpopulationen i Piteälven.

Potentiell smoltproduktion enligt SLU:s populationsmodell

Den potentiella smoltproduktionen blir ännu större vid analys med modellen "Analys av förväntade effekter på fiskbestånd efter konnektivitetåtgärder vid flera kraftverk FiMod 3.3, version 6.0", utvecklad av Kjell Leonardsson med flera vid SLU i Umeå. Modellen finns att ladda ner från www.energiforsk.se.

Indata till modellen utgörs av arealer habitat och antaganden om överlevnadssannolikheter för olika livsstadier, passageeffektivitet vid vandringshinder, fekunditet och ett produktivetsmått (bärkapacitet) som här uttrycks som max antal 0+ (årsyngel) per 100 m². Den maximala produktionspotentialen (K) beräknas av modellverktyget utifrån de underlag om arealer med lämpliga habitat och maximala tätheter av 0+ som specificeras.

Antaganden

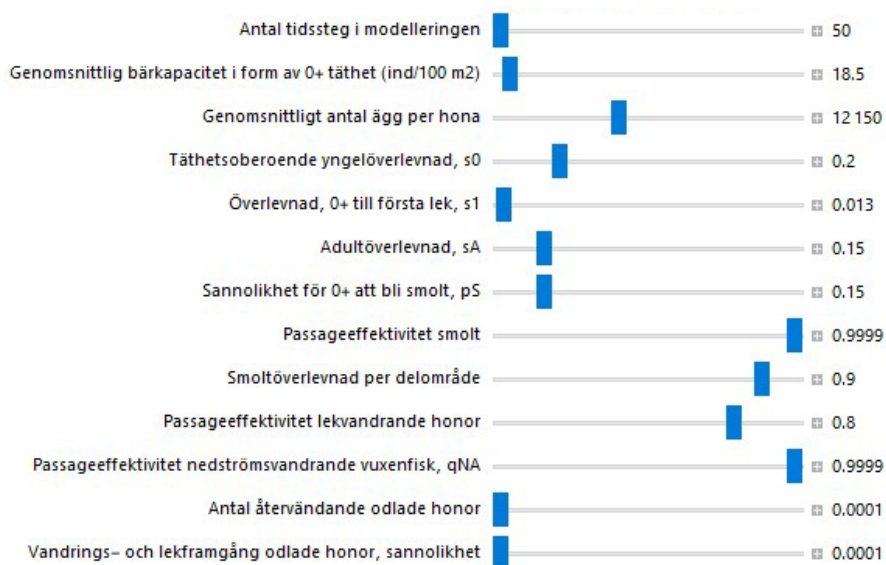
Vid körning av modellen har den genomsnittliga bärkapaciteten av 0+ antagits vara 18,5 0+/100 m². Det nuvarande medelvärdet av tätheter 0+ i elfisken utförda i Torne, Kalix, Råneå och Byske älvar är 24 0+/100 m² (2013 till 2021). Det är alltså inte fråga om någon maximal bärkapacitet utan om faktiska uppmätta medeltätheter av 0+ som dessutom har dragits ned något på grund av att Piteälven i tidigare bedömningar har antagits ligga lägre i produktion än övriga älvar. Den verkliga bärkapaciteten ligger sannolikt högre än så, men eftersom det saknas ett bra elfiskeprogram för lax i Piteälven behöver vissa antaganden gällande bärkapaciteten göras.

Antalet ägg per hona har antagits vara 12 150 i ett laxbestånd med naturligt beståndsstruktur (medianvikt honor = 9 kg). Siffran har sitt ursprung i fiskräknardata från fiskvägen i Jockfall under 2021 och 2022, där längden på laxhonorna har antagits motsvara en viss vikt som sedan har multiplicerats med 1 350 ägg per kilogram kroppsvikt (Amosova, V. et al. 2021).

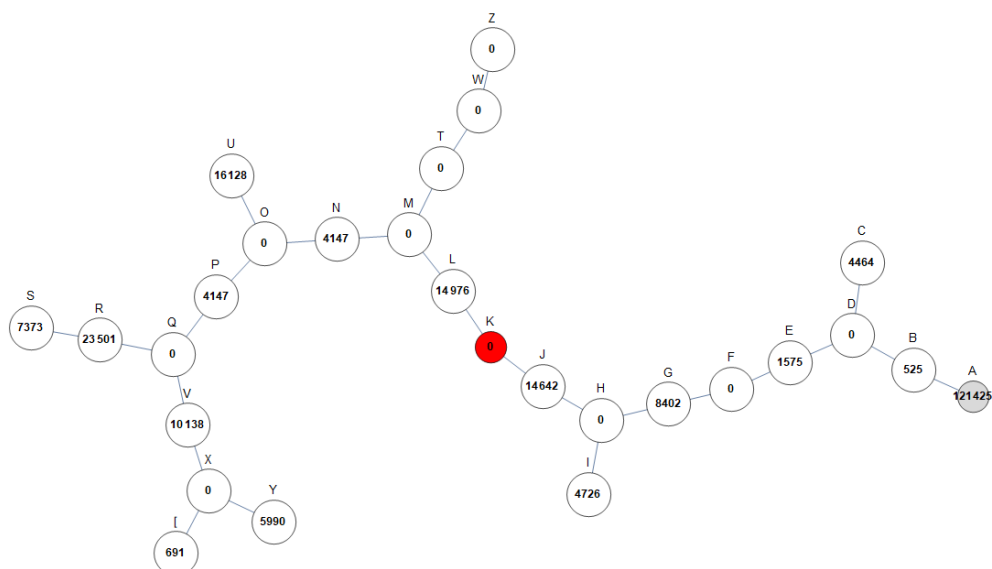
För att beräkna den potentiella smoltproduktionen utan påverkan från Sikfors kraftverk är kraftverket inte inlagt i modellen.

Passageeffektiviteten vid Fällforsen har även här antagits vara 0,8 eftersom det sällan upplevs att det samlas mycket fisk nedanför fallet.

Övriga indata utgörs av förinlagda defaultvärden (figur 2).

Figur 2. Indata till modellen för att beräkna den potentiella smoltproduktionen i Piteälven.

Figur 3. Schematisk karta (nätverk) över Piteälven och potentiell smoltproduktion i respektive område. A = det sammanlagda antalet smolt som lämnar mynningen, C = Borgforsälven, I = Stockforsälven, K = vandringshindret i Fällfors, T-Z avser Storforsen och Piteälvens fortsättning, N-S avser Varjisån, U avser Vitbäcken, V-Y och [avser Sikån och Telejåhkå.

Trots att bärkapaciteten 0+ är satt till endast 18,5 visar modellen att den potentiella smoltproduktionen i Piteälven är 121 425 smolt när passageeffektiviteten sätts till 0,8 (figur 3). Även om passageeffektiviteten i Fällforsen sänks till 0,5 i modellen hamnar smoltproduktionen på 116 586 smolt när jämvikt uppnås.

Smoltmål

WGBAST smoltmål för att laxbeståndet i Piteälven ska nå MSY är idag 85 % (tabell 7). För Torneälven, Kalixälven och Råneälven är WGBAST MSY-mål 76 %, 81 % respektive 75 %. Piteälven ligger högre än dessa älvar på grund av osäkerheter kopplade till passageeffektiviteten vid Sikfors kraftverk samt avsaknad av bra elfiskedata.

Tabell 7. Smoltproduktion i övriga laxälvar i Norrbotten.

Älv	Median för att nå MSY	Medel för potentiell smoltproduktion	Andel av potentiell som behövs för att nå MSY
Simojoki	32 000	49 000	65 %
Torneälven	1 317 000	1 722 000	76 %
Kalixälven	547 000	670 000	82 %
Råneälven	50 000	67 000	75 %
<i>Piteälven</i>	<i>22 000</i>	<i>26 000</i>	<i>85 %</i>
Byskeälven	109 000	140 000	78 %

Slutsatser och diskussion

Det är i dagsläget omöjligt att avgöra exakt hur stor den potentiella smoltproduktionen av lax är i Piteälven. Med all säkerhet är den betydligt högre än 26 000 smolt. Troligen ligger potentialen närmare 100 000 smolt än 26 000 smolt då flera oberoende beräkningsmetoder antyder det.

Den oproportionerligt låga siffran för potentiell smoltproduktionen i Piteälven i WGBAST beräkningar beror med stor sannolikhet på att in-data till WGBAST beräkningsmodell är få och från en tid då laxbeståndet i älven var väldigt svagt. Ett noggrant planerat elfiskeprogram för att följa laxens utveckling behövs för att kunna beräkna den verkliga potentiella smoltproduktionen.

Ifall den potentiella smoltproduktionen är omkring 100 000 smolt spelar det inte så stor roll om smoltmålet sätts vid 75 % eller 85 %. Målet uppnås inte hur som helst i dagsläget. Målet föreslås därför ligga kvar på 85 % tills bättre underlagsdata finns.

Laxens beståndsstruktur i Piteälven

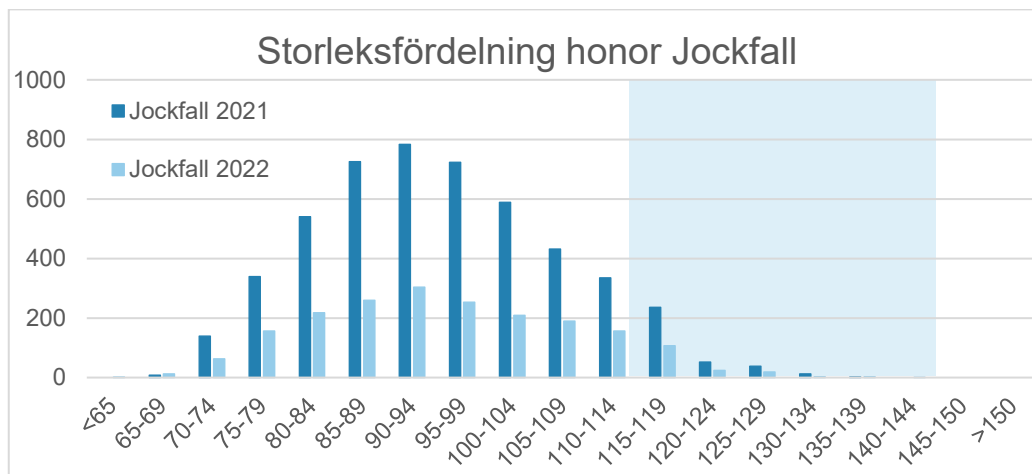
För att sätta beståndsstrukturen hos lax i Piteälven i perspektiv av hur vildlaxbestånd som inte är påverkade av vattenkraft ser ut görs i detta avsnitt en jämförelse mellan data från fiskräknarna i Jockfall, Kalixälven och Sikfors, Piteälven.

Enligt fiskräknardata från Jockfall i Kalixälven är andelen honor omkring 26 % (medelvärde för 2021 och 2022). Motsvarande siffror från fiskräknaren i Sikfors kraftverk i Piteälven är endast 17 % (medelvärde för 2021 och 2022). Av alla honor i Jockfall utgör andelen stora honor 7,2 % (honor över 115 cm). I Sikfors utgör andelen stora honor endast 0,66 % av totala antalet honor som passerar fiskvägen. Tabell 8.

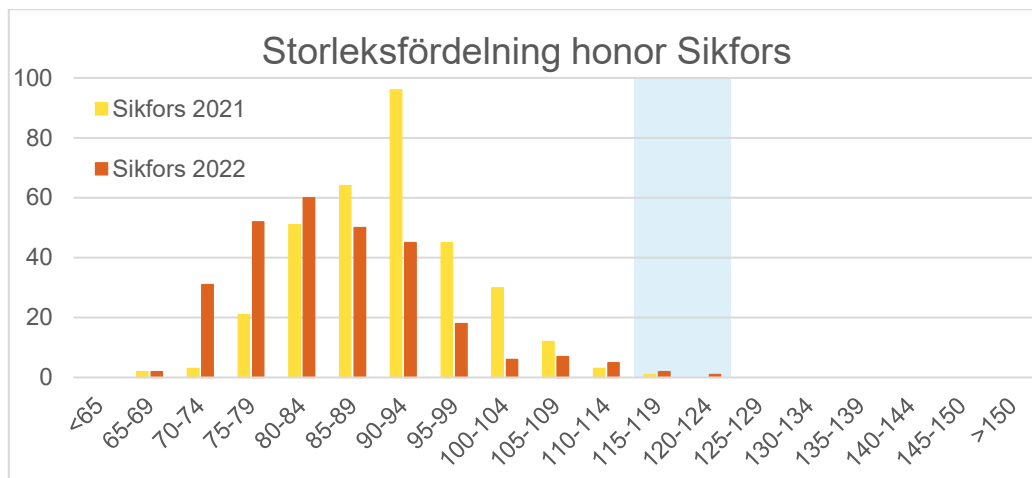
Tabell 8. Könsfördelning enligt data från fiskräknarna i Jockfall i Kalixälven och i Sikfors kraftverk i Piteälven.

	Jockfall Medelvärde 2021 - 2022	Sikfors Medelvärde 2021 - 2022
Grills (hanar <65 cm)	2 100 (16 %)	375 (21 %)
Övriga hanar (>65 cm)	7 704	1 145
Små honor (<115 cm)	3 219	302
Stora honor (>115 cm)	249	2
<i>Andel honor</i>	26 %	17 %
<i>Andel stora honor</i>	7,2 %	0,66 %
Totalt antal laxar	13 217	1 823

Om laxhonorernas storleksfördelning visualiseras som stapeldiagram framgår hur storleken i Jockfall och Sikfors skiljer sig åt samt att antalet honor i större storleksklasser är väldigt lågt i Sikfors (figur 4 och figur 5).

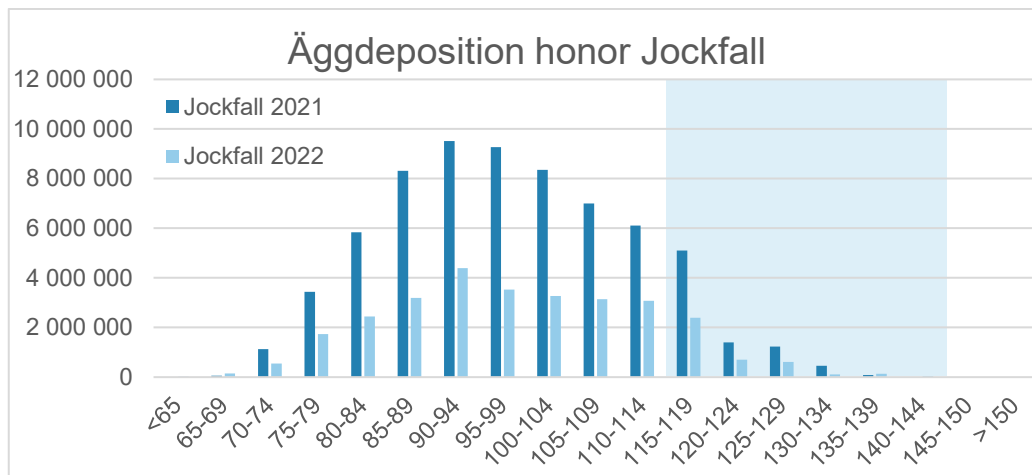

Figur 4. Storleksfördelning av honor i fiskvägen i Jockfall. Blå skuggad markering visar storleksklasser större än 115 cm.

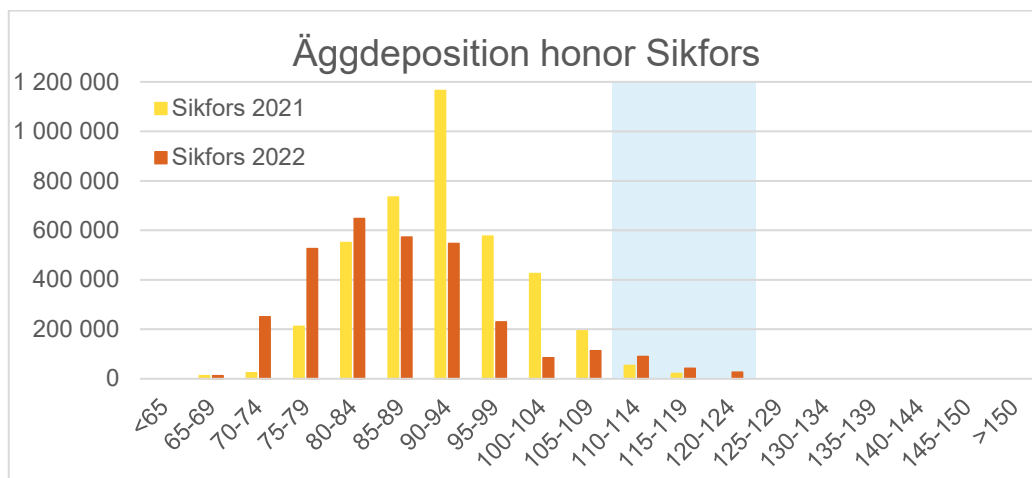

Figur 5. Storleksfördelning av honor i fiskvägen i Sikfors. Blå skuggad markering visar storleksklasser större än 115 cm.

Eftersom stora honor har fler ägg än små honor blir skillnaden i deponerade ägg ännu större. Det blir då också tydligt hur små honor får betydligt större genomslag i Piteälven än i Kalixälven (figur 6 och 7). Stora honor (>150 cm) bidrar endast till 1 % av de deponerade äggen uppströms Sikfors i Piteälven (medelvärde för 2021 och 2022). I Kalixälven uppströms Jockfall är motsvarande siffra 13 %.

Figur 6. Antal ägg som antas deponeras av honor av olika storleksklasser uppströms Jockfall i Kalixälven. Blå skuggad markering visar storleksklasser större än 115 cm.

Figur 7. Antal ägg som antas deponeras av honor av olika storleksklasser uppströms Sikfors i Piteälven. Blå skuggad markering visar storleksklasser större än 115 cm.

Slutsatser och diskussion

Det finns stora skillnader mellan laxbeståndens strukturer i Piteälven och Kalixälven. Framför allt gällande andelen honor och särskilt stora honor. Det påverkar de stora honornas bidrag till äggdepositionen i älven negativt (uppströms Sikfors respektive Jockfall).

Det är oklart vad skillnaderna i beståndstruktur beror på, men en tänkbar orsak skulle kunna vara fiskvägens konstruktion som medför att fiskar måste hoppa över överfallströskeln mellan varje bassäng för att ta sig upp genom fiskvägen. Det här är en konstruktion av fiskväg som idag inte anses ge bra passagemöjligheter, inte ens vad gäller starksimmande arter

Ifall det är fiskvägen i Sikfors som utgör orsak till skillnaden i beståndsstorlek är det ytterst allvarligt eftersom det riskerar att styra den genetiska utvecklingen i beståndet (denna styrning kan ha pågått sedan anläggandet av kraftverket och fiskvägen).

En bättre utvärdering av fiskvägens funktion och problemen med fördröjning i området närmast nedströms dammen i Sikfors är nödvändigt för att bringa klarhet i detta. Exempelvis kan det vara nödvändigt med ytterligare en videoräknare i den nedersta delen av fiskvägen samt någon form av analys av hur uppstegen av lax ser ut till naturfåran och höljan närmast nedströms dammen (vid ingången till fiskvägen). Hur uppstegen påverkas av ”klunkning” (variationer i tappning till naturfåran) kan också vara något att fundera kring.

Smoltöverlevnad vid Sikfors kraftverk

Att problem kan uppstå när smolt ska passera kraftverk vid sin utvandring är väl känt. Hur problemen yttrar sig är dock oftast väldigt platsspecifikt och beror på hur utskov och intag till turbiner är lokaliserade samt hur flöden varierar mellan olika utskov. Även utskovens utformning har stor betydelse.

För att minska risken att smolt passerar genom turbiner används ofta avledare av något slag. Vid Sikfors kraftverk anlades en avledare av flytande betongblock för att guida smolt ned mot dammens ytutskov. Avledarens funktion utvärderades 2010 genom en telemetristudie (Rivinoja P. 2010). Studien visade att 59 % av de märkta smolten (både öring och lax) som nådde ned till dammen tog vägen genom kraftverkets turbin trots att avledaren var på plats (tabell 9).

För att utvärdera överlevnaden för utvandrande smolt utförde Sweco 2015 en telemetristudie på utvandrande smolt vid Sikfors kraftverk (Rivinoja P. 2015). Studien gjordes på uppdrag av Skellefteå Kraft. Av 117 märkta fiskar kunde 87st positioneras på ett säkert sätt vid passage av damm och kraftverk. Av dessa passerade 13 smolt (15 %) genom kraftverket och 74 smolt (85 %) genom ytutskovet (figur 8 och tabell 10).

Figur 8. Flygbild över Sikfors kraftverk där avledare och utskov har markerats. A = avledare, B = bottenluckor, Y = ytutskov, F = fiskväg och T = turbinintag.

Tabell 9. Resultat från telemetristudie på lax och öring för utvärdering av smoltavledarens funktion vid Sikfors kraftverk (Rivinoja P. 2010).

Vandringsväg	Utskovsluckor		Turbin		Ej passerat	Osäker
Lax	24	51 %	23	49 %	1	1
Öring	6	23 %	20	77 %	12	0
Maj (27-28)	13	35 %	24	65 %	4	1
Juni (9-10)	17	47 %	19	53 %	9	0
Sammantaget	30	41 %	43	59 %	13	1

Tabell 10. Resultat från telemetristudie på lax av smoltöverlevnad vid passage av Sikfors kraftverk (Rivinoja P. 2015).

Vandringsväg	Ytutskov		Turbin	
Andel	85 %		15 %	
Överlevande	59	80 %	9	69 %
Döda	14	19 %	4	31 %
Okänt	1	1 %	0	0 %
Sammantaget	74		13	

I studien 2010 studerades inte överlevnaden för smolt, men om data på överlevnad från studien 2015 används bör överlevnaden ha varit 74 % sammantaget. Motsvarande siffra blir 78 % i studien som gjordes 2015. Tabell 11.

Tabell 11. Estimerad smoltöverlevnad vid passage av Sikfors kraftverk baserat på studierna 2010 och 2015 (Rivinoja P. 2010 och Rivinoja P.2015).

Studie	Överlevnad		
	Utskov (n)	Turbin (n)	Sammanlagt (%)
2010*	24	30	74 %
2015	59	9	78 %
		Medel	76 %

*Antaget att överlevnaden vid respektive vandringsväg var den samma 2010 som 2015.

Slutsatser och diskussion

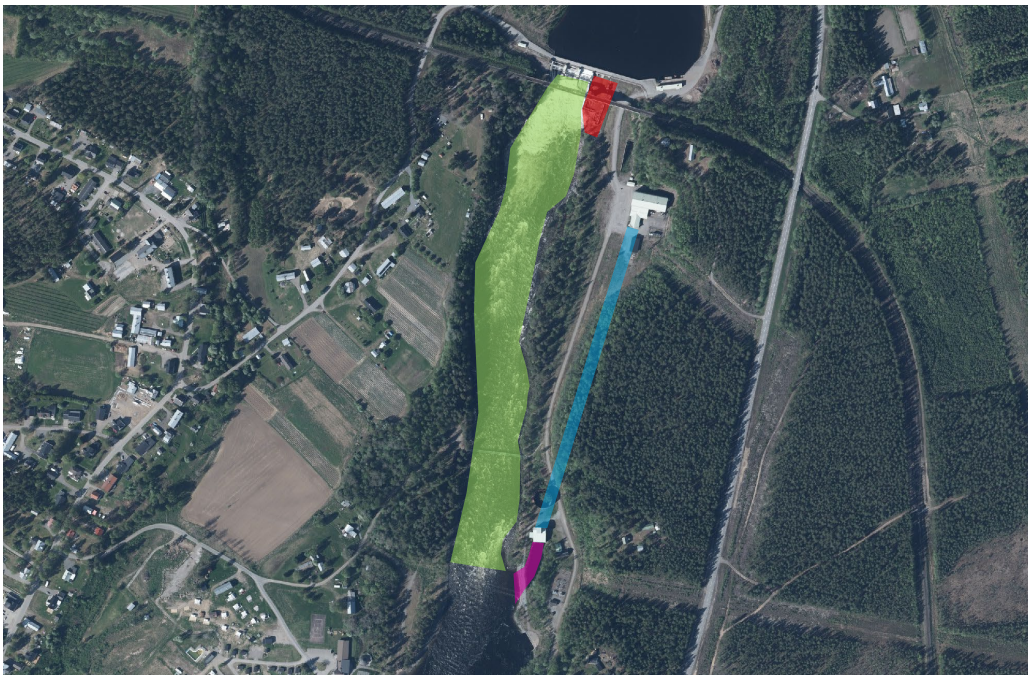
Studierna av smoltutvandring förbi Sikfors kraftverk visar att passageeffektiviteten (överlevnaden) för utvandrande smolt är omkring 76 %. Dödligheten är således omkring 24 %.

Dödligheten på 24 % är högre än både uppmätt och modellerad dödlighet för smolt som vandrar rakt genom många kraftverksturbiner (Vikström L. et al, 2020). En så pass hög dödlighet, trots att en avledare finns anlagd, är anmärkningsvärd. Ytterligare åtgärder bör utföras för att minska dödligheten och åtgärder som utförs bör följas upp noga.

Fördröjning vid Sikfors kraftverk

I Sverige har det genomförts få studier av tekniska fiskvägars effektivitet avseende passerbarhet och fördröjning av lekvandring för lax och öring samt andra arter. Idag genomförs vandringskontroll i många fiskvägar genom elektronisk räkning av antalet passerade arter, tidpunkt och storlek. Denna kontroll ger dock inte svar på den tekniska fiskvägens funktion avseende anlockning och passageeffektivitet.

Fiskeutredningsgruppen (FUG) på fiskeenheten, Länsstyrelsen i Norrbottens län, genomförde på uppdrag av Havs- och vattenmyndigheten en fiskvandningsundersökning 2015 nedströms Sikfors kraftverk i Piteälven. Syftet var att studera det ackumulerade antalet registrerade fiskar av arterna lax och öring med ekolodskamera (Simsonar) och jämföra registreringar med den av kraftverksägaren installerade elektroniska fiskräknaren (RiverWatcher) i fiskvägen vid kraftverksdammen. Undersökningen utfördes för att jämföra det totala antalet fiskar över tid registrerade av ekolodskameran jämfört med fiskräknaren i fiskvägen.

Figur 9. Flygbild över Sikfors kraftverk med markeringar för kraftverkstunneln (blå markering), utloppskanalen (lila markering), fiskvägen (röd markering) och naturfåran (grön markering).

Undersökningen ger dock ingen information om var fisk fördröjs, i kraftverkets utloppskanal, uppe vid spilluckorna vid kraftverksdammen eller i den tekniska fiskvägen. FUG noterade vid syn av kraftverkets utloppskanal den 31 augusti ett antal laxar som uppehöll sig utanför fundamentet vid utloppskanalen simmande in mot kraftverkstunneln (figur 9). Området är djupt och endast fisk som uppehåller sig nära vattenytan kan identifieras. Utloppsvattnet från kraftverket skapar en attraherande ström som uppvandrande laxar och öringar

söker, speciellt då tillrinningen i älven minskar och endast den prøvotidssatta minimitappningen (15 m³/s) släpps i gamla älvfåran. Situationen kan jämföras med Stornorrfors i Umeälven där lekvandrande lax och öring simmar in i tunnelutloppet eftersom det vattnet är det dominerande i volym som möter uppvandrande lekfiskar i jämförelse med gamla älvfåran där fisk ska simma in för att vidare hitta fiskvägen vid kraftverksdammen.

Analys av ekolodsdata registrerade endast fisk större än 40 cm vilket därmed reducerar registrering av andra arter exempelvis harr, braxen, id och yngre gäddor. Små lekvandrande laxar, så kallade grilse (övervägande hannar med ett havsår) har en längd mellan 40 och 68 cm (data från Jockfall) medan små lekvandrande öringar kan ha en längd ner mot 40 cm eller strax under. I den elektroniska fiskräknaren i fiskvägen har inga andra arter än lax och öring registrerats. Detta kan jämföras med den elektroniska fiskräknaren i Jockfall, som är av samma modell som i Sikfors, där andra arter som harr, sik, braxen, id och abborre registrerats. Detta kan tyda på att det är väldigt få andra arter i Piteälven som företar vandring i området ända upp mot och in i och igenom hela fiskvägen. Fiskvägen i Sikfors har överfallströsklar medan fiskvägen i Jockfall har bottenöppningar vilket kan påverka passagemöjligheten för andra arter. Det kan dock förekomma andra arter och ett högre antal i området fram till utloppet från kraftverket eftersom detta område inte är av samma forsande karaktär som gamla älvfåran (spillfåran) från kraftverksutloppet upp till kraftverksdammen. En hel del mindre fisk (ca 15 till 30 cm) uppehöll sig strax utanför kameran och då speciellt under senare delen av säsongen, dessa registrerades inte vid analys av ekolodsdata på grund av storleken. Fisk över 40 cm som uppehöll sig längre tid framför kameran utgjordes endast av någon enstaka individ och registrerades som andra arter ex gädda och harr. Fiskar över 40 cm som registrerades passerade ekolodskameran omgående.

Uppvandringen av fisk (lax och öring) registrerade med ekolodskameran visar på en jämn fördelning över tid i jämförelse med räknade laxar och öringar i fiskvägen. Fram till och med vecka 28 (12 juli) hade ca 1000 fiskar registrerats med ekolodskameran och först vecka 34 (19 augusti) 5 ½ vecka efteråt hade samma mängd lax och öring passerat fiskräknaren i fiskvägen.

Undersökningen visar på en mycket lång fördröjning av lax och öring mellan registrerade fiskar med ekolodskameran och den elektroniska fiskräknaren i fiskvägen i Sikfors kraftverk. När fördröjningen var som störst vecka 28 var differensen 611 fiskar vilket motsvarar 61 % fler fiskar som passerat ekolodskameran och när ekolodskameran demonterades var differensen 674 fiskar vilket motsvarade 22 %. I Havs- och vattenmyndighetens rapport 2013:14 "Anordningar för upp- och nedströmspassage av fisk vid vattenanläggningar" rekommenderas att en fördröjning upp till 3 dygn kan vara acceptabel på svenska förhållanden när det gäller uppströmsvandring för lek. Vandringsdata från ekolodskameran ger dock inte svar på var fisk fördröjs och hur länge på respektive område men FUG bedömer att största fördröjningen sker vid kraftverkets utloppstunnel och vid spilluckorna vid kraftverksdammen. En fördröjning på 5 veckor i mitten av lekvandringen och 2-3 veckor i slutet innebär bland annat att lax och öring inte hinner upp till de övre lekområdena i Piteälven och Varjisåsystemet. En stor del av de uppvandrande laxarna och öringarna

kommer därmed inte heller fiskerättsägarna, uppströms Sikfors kraftverk, till godo i form av en fiskbar resurs eftersom fångstförbud på lax och öring inträder den 1 september.

Uppvandringsmönstret under dygnet för hela säsongen sammantaget skiljer sig mellan registrerade fiskar med ekolodskameran och registrerade laxar och öringar i fiskräknaren i fiskvägen. Fisk passerade utanför ekolodskameran relativt jämnt fördelat över dygnet medan passage genom fiskvägen skedde från kl. 05:00 fram till 20:00. Liknande dygnsfördelning förekommer vid flertalet andra fiskvägar exempelvis i Jockfall, Åbyälven, Byskeälven och Klarälven. Bakgrunden är till denna dygnsrytmik är inte klarlagd. Enligt Atso Romakkaniemi, LUKE (personlig kommentar) kan lax och öring behöva nyttja synen för passage av tekniska fiskvägar och vandrar därmed när det är ljus.

Den största fördröjningen kan antas uppstå vid kraftverkets utloppskanal samt vid spillluckorna. Denna typ av fördröjning kan jämföras med situationen i Umeälven vid Stornorrfors kraftverk där vandringsfördröjning förekommer och där fysiska åtgärder genomförts i gamla älvfåran samt försök med varierande spilltappningar i gamla älvfåran för anlockning av fisk in till denna från kraftverkets utloppskanal. När laxar och öringar väl hittar in i fiskvägar uppstår oftast liten fördröjning vid passage av själva fiskvägen (Stridsman 2016).

Minsta livskraftiga population och effektiv populationsstorlek

Minsta livskraftiga population

För att laxen ska uppnå gynnsamt bevarandetillstånd behöver den genetiska strukturen i beståndet vara god och det ska finnas möjlighet till fri genetisk utveckling. Inom ekologin används begreppet minsta livskraftiga effektiva populationsstorlek (N_e) för att beskriva det lägsta antalet individer som krävs för att en population ska upprätthålla detta.

De tidigare internationellt etablerade bevarandegenetiska riktlinjerna som anger att populationer inte ska understiga 50 och 500 individer på kortare respektive längre sikt har på senare tid börjat ifrågasättas. Det har i stället föreslagits att högre riktvärden på 100 och 1 000 borde tillämpas (Frankham et al. 2014). Framför allt om arternas evolutionära potential ska kunna uppnås i genetiskt isolerade populationer.

För en art som laxen där varje älvs population är unik och där Sverige har ett särskilt ansvar för bevarandet ur ett EU-perspektiv bör inga risker tas. Särskilt inte i Piteälven, en av Sveriges fyra nationalälvar. Ambitionen för Piteälvens laxbestånd föreslås därför sättas till N_e 1 000.

Definitioner

N_e - Genetiskt effektiv populationsstorlek per generation. Avser lokal effektiv populationsstorlek för all lax i hela Piteälven (alla habitat sammantagna). Ett generationsintervall antas här vara ca 5-7 år.

N_b - Antal genetiskt effektiva individer per år (hela Piteälven).

N_t - Totalt antal lekfiskar som krävs för att nå N_b (hela Piteälven).

För att kunna räkna på laxbeståndet i Piteälven behöver ett antal antaganden göras. I tabell 12, nedan har kvoten mellan N_b (per år) och N_e (per generation) för laxen i Piteälven antagits vara 0.5. Detta värde är taget från ett PM som tagits fram för att bedöma minsta livskraftiga population i Gullspångsälven (Palm S. 2023) och baseras på beräkningar som gjorts i programmet AGENE (Waples et al. 2011) med livshistoriedata för andra svenska lokala populationer av lax och öring med förekomst av flergångslek (Palm et al. 2003, 2011; Charlier et al. 2012; Waples et al. 2013). I medeltal uppgick kvoten N_b/N_e i dessa beräkningar till 0,45 ($SD=0,03$) vilket avrundades till 0,5 (Palm S. 2023).

Kvoten mellan det genetiskt effektiva antalet individer per år (N_b) och totala antalet lekfiskar samma år (N_t) har antagits vara 0,3. Antagande är baserat på empiriska data för laxfisk, som visat att N_b kan utgöra 20 till 40 % av N_t (Dannewitz et al. 2004; Araki et al. 2007). Därför valdes centralvärdet för detta intervall som utgångspunkt.

Tabell 12. Beräknat minsta antal individer som behöver vandra upp i Piteälven för lek, för att nå N_e 500 respektive 1000 om passageeffektiviteten i fiskvägen vid Sikfors kraftverk antas vara 0,8.

N_e	N_b (0,5)	N_t (0,3)	N_t (vid passageeffektivitet 0,8)
500	250	833	1 013*
1 000	500	1 667	2 055*

*Vid framräkning av dessa siffror har hänsyn tagits till att individer som vandrar upp i Borgforsälven samt individer som kan nyttja habitat nedströms Sikfors kraftverk inte påverkas av passageeffektiviteten i fiskvägen.

För att säkerställa att laxen förblir långsiktigt livskraftig bör en effektiv populationsstorlek på 1 000 individer betraktas som den absolut nedre gränsen över tid, men där 500 individer kan tillåtas enstaka år. Den effektiva populationsstorleken bör dock aldrig understiga 100 individer. För att uppnå dessa villkor behöver antalet laxar som vandrar upp i en älv vara minst 1 667 individer i ett bestånd med fri vandring.

Om Sikfors kraftverk tas med i beräkningen och passageeffektiviteten i fiskvägen antas vara 0,8 behöver 2 055 laxar vandra upp i Piteälven för att uppnå N_e 1000. Om passageeffektiviteten i stället antas vara 0,6 eller 0,4 behöver 2 702 respektive 3 997 individer vandra upp i älven för att nå N_e 1 000. I dessa beräkningar har antalet lekfiskar som kan nyttja habitat nedströms Sikfors tagits i beaktning (113 laxar).

Nuvarande effektiv populationsstorlek

Analys av data från räknaren i fiskvägen vid Sikfors kraftverk visar att det totala uppsteget av lax var 2 270 individer under 2021 och 1 376 individer under 2022. Under 2021 var andelen honor 14 % och under 2022 var den 20 %. För att sätta andelen honor i Piteälven i perspektiv kan här nämnas att det fleråriga medelvärdet för andelen honor i Torneälven är 65 % (Palm S. et al 2023).

Antaganden

Vid beräkningen av antalet hanar och honor som deltagit i leken har antaganden gjorts att 70 % av honorna som passerar Sikfors deltar och att antalet hanar som deltar i leken är 5 % fler än antalet honor (eftersom fler än en hane kan delta vid befruktningen av en honas ägg). Nedströms Sikfors har arealen habitat antagits vara begränsande istället för antalet honor.

Antalet honor och hanar som antas ha deltagit i leken under 2021 uppgick till 284 respektive 310 individer (N_b 583). Motsvarande siffror för 2022 var 247 respektive 261 (N_b 507). Tabell 13.

Tabell 13. Uppvandringsdata från räknaren i fiskvägen vid Sikfors kraftverk samt beräkning av effektiv populationsstorlek samt behov för att nå Ne 1 000.

År	2021	2022	Medel	Ne 1 000
Totalt antal lax i fiskräknaren vid Sikfors	2 270	1 376	1 821	1 620
Antal förstagångslekande honor (<115 cm)	327	276	302	268
Antal flergångslekande honor (>115 cm)	1	3	2	2
Antal stora hanar	1 387	902	1 145	1017
Antal grilse (små köns mogna hanar)	555	195	375	333
Andel honor (%)	14	20	17	17
Antal honor i leken uppströms Sikfors kraftverk	230	193	211	189
Antal honor i leken nedströms Sikfors kraftverk*	54	54	-	54
Antal hanar i leken uppströms Sikfors kraftverk	241	205	222	198
Antal hanar i leken nedströms Sikfors kraftverk*	59	59	-	59
Antal genetisk effektiva individer per år (Nb)	583	513	545	500

* Beräknat utifrån hur många honor som får plats att leka på habitatet nedströms Sikfors kraftverk för att bärkapaciteten för nollplus ska uppnås.

Slutsatser och diskussion

Vid en andel honor på 17 % som passerar trappan behöver 1 620 laxar passera fiskvägen vid Sikfors kraftverk för att långsiktigt upprätthålla en gynnsam genetisk struktur i Piteälvens laxbestånd. I praktiken innebär detta att mellan 2 055 och 3 997 individer årligen behöver vandra upp i älvens mynningsområde. Osäkerhetsspannet beror på att effektiviteten i fiskvägen inte är tillräckligt utredd. Det är i dagsläget omöjligt att bedöma hur stor andel av de laxar som vandrar upp i älven som lyckas passera fiskvägen.

Data från räknaren i fiskvägen vid Sikfors kraftverk antyder att den effektiva populationsstorleken når kraven för Ne 1 000 individer och gränsen för ett långsiktigt genetiskt bevarande både under 2021 och 2022, eftersom Nb överstiger 500 individer bägge åren. Marginalen var dock väldigt knapp. År 2022 var marginalen endast 13 individer.

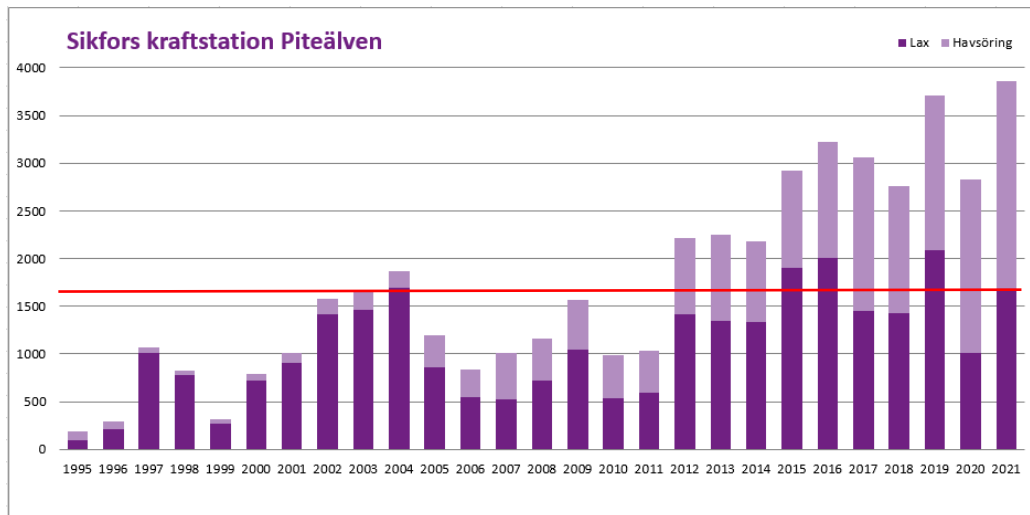
Osäkerheten kring antagandet om andelen honor och hanar som deltar i leken är stor och det räcker att antagandet är lite för högt satt för att populationen inte ska uppnå Ne 1 000. Om andelen honor som deltar i leken uppströms Sikfors sätts till 50 % i stället för 60 % uppnås inte målet om Ne 1 000 något av åren.

Sett till laxvandringshistoriken i Piteälven de senaste 20 åren har antalet uppvandrande individer för att uppnå Ne 1 000 endast uppnåtts under 5 år (2004, 2015, 2016, 2019 och 2021, figur 10).

Huvudanledningen till att den effektiva populationsstorleken blir så pass liten trots en uppgång genom trappan på långt över 1 000 individer, är den låga andelen honor som passerar trappan.

Den låga andelen honor antyder att passageeffektiviteten i fiskvägen vid Sikfors är låg för honor och framför allt för stora honor. Möjligen är detta kopplat till

utformningen av fiskvägen som medför att fiskar måste hoppa mellan varje bassäng för att ta sig förbi.

Figur 10. Historisk uppvandring genom fiskvägen vid Sikfors kraftverk (från Skellefteå Krafts hemsida). Röd linje anger nivån för 1 620 laxar, det vill säga antalet som behöver passera fiskvägen i Sikfors för att upprätthålla god genetisk struktur (Ne 1 000).

Anledningen till den låga andelen honor som passerar fiskvägen vid Sikfors kraftverk bör utredas.

Täckningsgrad

För att laxen ska kunna bedömas uppnå gynnsamt bevarandetilstånd i Natura2000-området Piteälven bör arten ha en god spridning i området och finnas representerad i större delen av de tillgängliga habitaterna. Ett mål om "täckningsgrad" kan därför vara motiverat. Det finns en logik i att målet är kopplat till målet om smoltproduktion, så om 85 % av potentiell smoltproduktion krävs för att nå gynnsamt bevarandetilstånd är det rimligt att laxen finns representerad inom 85 % av de tillgängliga habitaterna.

Denna analys utgår från de elfiskedata som finns inrapporterade till det nationella elfiskeregistret SERS inom alla tillgängliga strömsträckor i Piteälven även om de utförts i andra ändamål än att följa laxens utbredning och utveckling. Eftersom det saknas ett elfiskeprogram för att följa laxens utveckling i Piteälven används det data som finns. Det får anses utgöra bästa tillgängliga underlag.

Eftersom det inte finns elfiskedata från alla strömsträckor har antaganden gjorts att lax förekommer i alla habitat nedströms den högst uppströms påträffade förekomsten i respektive biflöde och att lax inte förekommer längre uppströms.

Resultaten från analysen visar att lax förekommer i samtliga tillgängliga strömsträckor som har elfiskats Piteälvens huvudfåra. I övriga delar av vattensystemet förekommer lax i mycket varierande grad från 0 % av habitaterna i Sikån och Telejåhkå till 61 % av habitaterna i Varjisån. Sett över hela vattensystemet nyttjar laxen 54 % av de tillgängliga habitaterna (tabell 14).

Tabell 14. Areal och andel av habitat som nyttjas av lax enligt den utbredning som rådde senast elfisken utfördes.

Vattendrag	Areal strömsträckor där lax förekommer	Andel av total areal
Piteälven	159	100 %
Borgforsälven	4,6	27 %
Stockforsälven	4,8	27 %
Varjisån	104	61 %
Vitbäcken	1,7	2 %
Sikån	0,0	0 %
Telejåhkå	0,0	0 %
Totalt	275	54 %

Slutsatser och diskussion

Utifrån tillgängliga data förekommer laxen i 54 % av de tillgängliga habitaten. Varför lax inte har påträffats i Sikån och Telejånkå och bara påträffats i delar av Stockforsälven, Varjisån och Vitbäcken är oklart. Möjligen är det en effekt av att de elfisken som har utförts ej har utförts med syfte att följa laxbeståndet, men det kan också vara en effekt av att det inte är tillräckligt mycket lax i älven uppströms Sikfors för att besätta alla habitat.

Habitaten i Borgforsälven är tillgänglig för lax nedströms Sikfors kraftverk. Trots detta finns lax endast på en knapp tredjedel av de tillgängliga habitaten. Här skulle fler elfiskelokaler behövas längre upp i biflödet (upp mot Tvärselet). Alternativt kan nuvarande översta elfiskelokal flyttas längre upp för att undersöka lax finns längre uppströms än vad nuvarande data visar.

Resultatet från denna analys visar ännu en gång på behovet av att upprätta ett noggrant planerat elfiskeprogram för att följa laxenbeståndets utveckling i Piteälven.

Referenser

Amosova, V. Bajinskis, J. Bernas, R. Dahlgren, E. Dannewitz, J. Debowski P. Kagervall, A. Kesler, M. Koljonen, M-L. Kontautas, A. Leinonen, T. Lejk, A. Magnusson, K. Mäntyniemi, S. Nadolna-Altyn, K. Pakarinen, T. Palm, S. Pedersen, S. Romakkaniemi, A. Strehlow, H. V. Stridsman, S. Tärnlund, S. Titov, S. Tutiņš, R. Whitlock, R. Simon, Weltersbach. Baltic Salmon and Trout Assessment Working Group (WGBAST), Report 2021, ICES Scientific Reports. 3:26. 331 pp.

Araki H, Waples R, Ardren W, Cooper B, Blouin S (2007). Effective population size of steelhead trout: influences of variance in reproductive success, hatchery programs, and genetic compensation between life-history forms. *Molecular Ecology* 16:953–966.

Charlier J, Laikre L, Ryman N (2012). Genetic monitoring reveals temporal stability over 30 years in a small, lake-resident brown trout population. *Heredity* 109:246–253.

Dannewitz J, Petersson E, Dahl J, Presteggaard T, Löf A-C, Järvi T (2004). Reproductive success of hatchery-produced and wild-born brown trout in an experimental stream. *Journal of Applied Ecology* 41:355–364.

Frankham R, Bradshaw CJA, Brook BW (2014) Genetics in conservation management: revised recommendations for the 50/500 rules, Red List criteria and population viability analyses. *Biol Conserv*, 170:56–63.

Kallio-Nyberg, I., Jutila, E., Saloniemi, I. & Jokikokko, E. 2004. Association between environmental factors, smolt size and the survival of wild and reared Atlantic salmon from the Simojoki river in the Baltic Sea. *Journal of Fish Biology* 65:122–134.

Mills D. H, Ecology and management of Atlantic salmon.

Palm S. PM SLU.aqua.2021.5.4-32, Genetiskt bevarandemål för lax i Gullspångsälven.

Palm S, Degerman E, Presteggaard T, Dannewitz J (2011). Genetisk kartläggning av lax i Göta älv med biflöden. Länsstyrelsen i Västra Götalands Län, Rapport 2011, 50, p 34.

Palm S, Laikre L, Jorde PE, Ryman N (2003). Effective population size and temporal genetic change in stream resident brown trout (*Salmo trutta*, L.). *Conservation Genetics* 4:249-264.

Palm S, Romakkaniemi A, med flera, 2023. Torneälvens bestånd av lax, havsöring och vandringslik – gemensamt svensk-finskt biologiskt underlag för bedömning av lämpliga fiskeregler.

Rivinoja P, Larsson C, Aronsson A, Telemetriundersökningar av smolt vid Sikfors kraftverk, 2015, Piteälven uppdragsnummer 1655180000.

Rivinoja P, Lindberg D.-E, Leonardsson K, Lundqvist H, 2010, SLU Report, Department of Wildlife, Fish, and Environmental studies, Passage of smolts at a newly installed guidance structure at the power-station Sikfors in River Piteälven, northern Sweden.

Skellefteå Kraft, Fiskvandring Sikfors, Piteälven: <https://www.skekraft.se/om-oss/verksamhet/vattenkraft/fiskvandring/>

Stridsman, S. 2016. Pilotprojekt för uppföljning av fiskvägens effektivitet samt förekomst av fördröjning på uppvandring av lax och öring med ekolodskamera i Sikfors kraftverk, Piteälven 2015. Dnr: 531-3355-12-6.

Vikström L, Leonardsson K, Leander J, Shry S, Calles O, Hellström G, 2020, Validation of Francis–Kaplan Turbine Blade Strike Models for Adult and Juvenile Atlantic Salmon (*Salmo Salar*, L.) and Anadromous Brown Trout (*Salmo Trutta*, L.) Passing High Head Turbines. *Sustainability* 2020, 12, 6384.

Waples RS, Do C, Chopelet J (2011). Calculating N_e and N_e/N in age-structured populations: a hybrid Felsenstein-Hill approach *Ecology* 92:1513-1522.

Waples RS, Luikart G, Faulkner JR, Tallmon DA (2013) Simple life-history traits explain key effective population size ratios across diverse taxa. *Proceedings of the Royal Society B* 280: 20131339.

Kontaktuppgifter

Fiskeenheten, Fiskeutredningsgruppen
Länsstyrelsen i Norrbottens län 971 86 Luleå
Telefon: 010-225 50 00
E-post: norrbotten@lansstyrelsen.se

Omslagfoto/övriga foton
Länsstyrelsen Norrbotten

Diarienummer (Ta bort om det inte finns)
xxxxxx

Generation 0

Område	GIS-analys (ha)	Återvånadande lekfisk**	Honor	Antal deponerade ägg	0+	1+***	2+***	3+***	>0+	Smolt
Piteälven nedströms Sikfors 1	2	9	2	28 796	2 016	867	355	163	1 384	241
Borgforsälven	17	74	19	233 732	16 361	7 035	2 881	1 319	11 236	1 959
Piteälven nedströms Sikfors 2	6	27	7	86 319	6 042	2 598	1 064	487	4 149	724
Piteälven uppströms Sikfors 1	32	137	36	433 200	30 324	13 039	5 340	2 445	20 824	3 631
Stockforsälven	18	78	20	245 708	17 200	7 396	3 029	1 387	11 811	2 060
Piteälven uppströms Sikfors 2	54	232	60	734 206	51 394	22 100	9 051	4 144	35 294	6 155
Piteälven uppströms Fällfors	65	226	59	715 406	50 078	21 534	8 819	4 037	34 390	5 997
Varjisån 1	18	64	17	202 391	14 167	6 092	2 495	1 142	9 729	1 697
Vitbäcken	70	243	63	769 177	53 842	23 152	9 482	4 341	36 975	6 448
Varjisån 2	18	61	16	194 248	13 597	5 847	2 395	1 096	9 338	1 628
Sikån 1	44	154	40	486 743	34 072	14 651	6 000	2 747	23 398	4 080
Telejåhkå	26	89	23	280 938	19 666	8 456	3 463	1 585	13 505	2 355
Sikån 2	3	10	3	31 278	2 189	941	386	177	1 504	262
Varjisån 3	102	353	92	1 115 471	78 083	33 576	13 751	6 295	53 622	9 351
Varjisån 4	32	112	29	354 618	24 823	10 674	4 371	2 001	17 047	2 973
SUMMA	508	1 872	487	5 912 232	413 856	177 958	72 881	33 366	284 205	49 562

*Uppstart vid 85% av WGBAST potentiella smoltproduktion.

** Räknat på en havsöverlevnad på 10%.

***Antaget att föregående år har haft lika stor uppvandring av lekfisk.

Generation 1

Område	GIS-analys (ha)	Återvånadande lekfisk****	Honor	Antal deponerade ägg	0+****	1+****	2+****	3+****	>0+	Smolt****
Piteälven nedströms Sikfors 1	2	24	6	76 257	2 016	867	355	163	1 384	241
Borgforsälven	17	196	51	618 961	16 361	7 035	2 881	1 319	11 236	1 959
Piteälven nedströms Sikfors 2	6	72	19	228 588	6 042	2 598	1 064	487	4 149	724
Piteälven uppströms Sikfors 1	32	363	94	1 147 186	30 324	13 039	5 340	2 445	20 824	3 631
Stockforsälven	18	206	54	650 677	17 200	7 396	3 029	1 387	11 811	2 060
Piteälven uppströms Sikfors 2	54	615	160	1 944 303	51 394	22 100	9 051	4 144	35 294	6 155
Piteälven uppströms Fällfors	65	480	125	1 515 614	50 078	21 534	8 819	4 037	34 390	5 997
Varjisån 1	18	136	35	428 772	14 167	6 092	2 495	1 142	9 729	1 697
Vitbäcken	70	516	134	1 629 528	53 842	23 152	9 482	4 341	36 975	6 448
Varjisån 2	18	130	34	411 522	13 597	5 847	2 395	1 096	9 338	1 628
Sikån 1	44	326	85	1 031 183	34 072	14 651	6 000	2 747	23 398	4 080
Telejåhkå	26	188	49	595 177	19 666	8 456	3 463	1 585	13 505	2 355
Sikån 2	3	21	5	66 263	2 189	941	386	177	1 504	262
Varjisån 3	102	748	194	2 363 165	78 083	33 576	13 751	6 295	53 622	9 351
Varjisån 4	32	238	62	751 272	24 823	10 674	4 371	2 001	17 047	2 973
SUMMA	508	4 260	1 108	13 458 470	413 856	177 958	72 881	33 366	284 205	49 562

**** Beräknat utifrån data från föregående generation.

Generation 2

Område	GIS-analys (ha)	Återvånadande lekfisk****	Honor	Antal deponerade ägg	0+****	1+****	2+****	3+****	>0+	Smolt****
Piteälven nedströms Sikfors 1	2	24	6	76 257	3 894	867	355	163	1 384	241
Borgforsälven	17	196	51	618 961	31 609	7 035	2 881	1 319	11 236	1 959
Piteälven nedströms Sikfors 2	6	72	19	228 588	11 674	2 598	1 064	487	4 149	724
Piteälven uppströms Sikfors 1	32	363	94	1 147 186	58 584	13 039	5 340	2 445	20 824	3 631
Stockforsälven	18	206	54	650 677	33 229	7 396	3 029	1 387	11 811	2 060
Piteälven uppströms Sikfors 2	54	615	160	1 944 303	99 291	22 100	9 051	4 144	35 294	6 155
Piteälven uppströms Fällfors	65	480	125	1 515 614	106 093	21 534	8 819	4 037	34 390	5 997
Varjisån 1	18	136	35	428 772	30 014	6 092	2 495	1 142	9 729	1 697
Vitbäcken	70	516	134	1 629 528	114 067	23 152	9 482	4 341	36 975	6 448
Varjisån 2	18	130	34	411 522	28 807	5 847	2 395	1 096	9 338	1 628
Sikån 1	44	326	85	1 031 183	72 183	14 651	6 000	2 747	23 398	4 080
Telejåhkå	26	188	49	595 177	41 662	8 456	3 463	1 585	13 505	2 355
Sikån 2	3	21	5	66 263	4 638	941	386	177	1 504	262
Varjisån 3	102	748	194	2 363 165	165 422	33 576	13 751	6 295	53 622	9 351
Varjisån 4	32	238	62	751 272	52 589	10 674	4 371	2 001	17 047	2 973
SUMMA	508	4 260	1 108	13 458 470	853 756	177 958	72 881	33 366	284 205	49 562

**** Beräknat utifrån data från föregående generation.

Generation 3

Område	GIS-analys (ha)	Återvånadande lekfisk****	Honor	Antal deponerade ägg	0+****	1+****	2+****	3+****	>0+	Smolt****
Piteälven nedströms Sikfors 1	2	24	6	76 257	3 894	1 675	355	163	2 192	241
Borgforsälven	17	196	51	618 961	31 609	13 592	2 881	1 319	17 792	1 959
Piteälven nedströms Sikfors 2	6	72	19	228 588	11 674	5 020	1 064	487	6 571	724
Piteälven uppströms Sikfors 1	32	363	94	1 147 186	58 584	25 191	5 340	2 445	32 976	3 631
Stockforsälven	18	206	54	650 677	33 229	14 288	3 029	1 387	18 704	2 060
Piteälven uppströms Sikfors 2	54	615	160	1 944 303	99 291	42 695	9 051	4 144	55 890	6 155
Piteälven uppströms Fällfors	65	480	125	1 515 614	106 093	45 620	8 819	4 037	58 476	5 997
Varjisån 1	18	136	35	428 772	30 014	12 906	2 495	1 142	16 543	1 697
Vitbäcken	70	516	134	1 629 528	114 067	49 049	9 482	4 341	62 871	6 448
Varjisån 2	18	130	34	411 522	28 807	12 387	2 395	1 096	15 878	1 628
Sikån 1	44	326	85	1 031 183	72 183	31 039	6 000	2 747	39 786	4 080
Telejåhkå	26	188	49	595 177	41 662	17 915	3 463	1 585	22 964	2 355
Sikån 2	3	21	5	66 263	4 638	1 995	386	177	2 557	262
Varjisån 3	102	748	194	2 363 165	165 422	71 131	13 751	6 295	91 177	9 351
Varjisån 4	32	238	62	751 272	52 589	22 613	4 371	2 001	28 986	2 973
SUMMA	508	4 260	1 108	13 458 470	853 756	367 115	72 881	33 366	473 362	49 562

**** Beräknat utifrån data från föregående generation.

Generation 4

Område	GIS-analys (ha)	Återvånadande lekfisk****	Honor	Antal deponerade ägg	0+****	1+****	2+****	3+****	>0+	Smolt****
Piteälven nedströms Sikfors 1	2	24	6	76 257	3 894	1 675	686	163	2 523	260
Borgforsälven	17	196	51	618 961	31 609	13 592	5 566	1 319	20 477	2 106
Piteälven nedströms Sikfors 2	6	72	19	228 588	11 674	5 020	2 056	487	7 562	778
Piteälven uppströms Sikfors 1	32	363	94	1 147 186	58 584	25 191	10 317	2 445	37 953	3 904
Stockforsälven	18	206	54	650 677	33 229	14 288	5 852	1 387	21 527	2 214
Piteälven uppströms Sikfors 2	54	615	160	1 944 303	99 291	42 695	17 485	4 144	64 324	6 616
Piteälven uppströms Fällfors	65	480	125	1 515 614	106 093	45 620	18 683	4 037	68 341	6 537
Varjisån 1	18	136	35	428 772	30 014	12 906	5 286	1 142	19 334	1 849
Vitbäcken	70	516	134	1 629 528	114 067	49 049	20 087	4 341	73 477	7 028
Varjisån 2	18	130	34	411 522	28 807	12 387	5 073	1 096	18 556	1 775
Sikån 1	44	326	85	1 031 183	72 183	31 039	12 712	2 747	46 497	4 448
Telejåhkå	26	188	49	595 177	41 662	17 915	7 337	1 585	26 837	2 567
Sikån 2	3	21	5	66 263	4 638	1 995	817	177	2 988	286
Varjisån 3	102	748	194	2 363 165	165 422	71 131	29 131	6 295	106 558	10 193
Varjisån 4	32	238	62	751 272	52 589	22 613	9 261	2 001	33 876	3 240
SUMMA	508	4 260	1 108	13 458 470	853 756	367 115	150 349	33 366	550 830	53 801

**** Beräknat utifrån data från föregående generation.

Generation 5

Område	GIS-analys (ha)	Återvånadande lekfisk****	Honor	Antal deponerade ägg	0+****	1+****	2+****	3+****	>0+	Smolt****
Piteälven nedströms Sikfors 1	2	26	7	81 976	3 894	1 675	686	314	2 674	330
Borgforsälven	17	211	55	665 383	31 609	13 592	5 566	2 548	21 707	2 679
Piteälven nedströms Sikfors 2	6	78	20	245 732	11 674	5 020	2 056	941	8 016	989
Piteälven uppströms Sikfors 1	32	390	101	1 233 225	58 584	25 191	10 317	4 723	40 231	4 965
Stockforsälven	18	221	58	699 478	33 229	14 288	5 852	2 679	22 819	2 816
Piteälven uppströms Sikfors 2	54	662	172	2 090 124	99 291	42 695	17 485	8 005	68 186	8 415
Piteälven uppströms Fällfors	65	523	136	1 652 042	106 093	45 620	18 683	8 553	72 857	8 641
Varjisån 1	18	148	38	467 368	30 014	12 906	5 286	2 420	20 611	2 445
Vitbäcken	70	562	146	1 776 211	114 067	49 049	20 087	9 196	78 333	9 290
Varjisån 2	18	142	37	448 566	28 807	12 387	5 073	2 322	19 782	2 346
Sikån 1	44	356	93	1 124 005	72 183	31 039	12 712	5 820	49 570	5 879
Telejåhkå	26	205	53	648 752	41 662	17 915	7 337	3 359	28 611	3 393
Sikån 2	3	23	6	72 228	4 638	1 995	817	374	3 185	378
Varjisån 3	102	815	212	2 575 886	165 422	71 131	29 131	13 337	113 599	13 473
Varjisån 4	32	259	67	818 898	52 589	22 613	9 261	4 240	36 114	4 283
SUMMA	508	4 622	1 202	14 599 874	853 756	367 115	150 349	68 832	586 296	70 323

**** Beräknat utifrån data från föregående generation.

Generation 6

Område	GIS-analys (ha)	Återvånadande lekfisk****	Honor	Antal deponerade ägg	0+****	1+****	2+****	3+****	>0+	Smolt****
Piteälven nedströms Sikfors 1	2	33	9	104 265	3 894	1 675	686	314	2 674	466
Borgforsälven	17	268	70	846 294	31 609	13 592	5 566	2 548	21 707	3 785
Piteälven nedströms Sikfors 2	6	99	26	312 544	11 674	5 020	2 056	941	8 016	1 398
Piteälven uppströms Sikfors 1	32	497	129	1 568 527	58 584	25 191	10 317	4 723	40 231	7 016
Stockforsälven	18	282	73	889 659	33 229	14 288	5 852	2 679	22 819	3 979
Piteälven uppströms Sikfors 2	54	842	219	2 658 409	99 291	42 695	17 485	8 005	68 186	11 891
Piteälven uppströms Fällfors	65	691	180	2 183 719	115 643	45 620	18 683	8 553	72 857	12 705
Varjisån 1	18	196	51	617 782	32 716	12 906	5 286	2 420	20 611	3 594
Vitbäcken	70	743	193	2 347 849	124 335	49 049	20 087	9 196	78 333	13 660
Varjisån 2	18	188	49	592 928	31 400	12 387	5 073	2 322	19 782	3 450
Sikån 1	44	470	122	1 485 744	78 680	31 039	12 712	5 820	49 570	8 644
Telejåhkå	26	271	71	857 540	45 413	17 915	7 337	3 359	28 611	4 989
Sikån 2	3	30	8	95 473	5 056	1 995	817	374	3 185	555
Varjisån 3	102	1 078	280	3 404 884	180 312	71 131	29 131	13 337	113 599	19 810
Varjisån 4	32	343	89	1 082 444	57 323	22 613	9 261	4 240	36 114	6 298
SUMMA	508	6 030	1 568	19 048 060	909 158	367 115	150 349	68 832	586 296	102 243

**** Beräknat utifrån data från föregående generation.

Generation 7

Område	GIS-analys (ha)	Återvånadande lekfisk****	Honor	Antal deponerade ägg	0+****	1+****	2+****	3+****	>0+	Smolt****
Piteälven nedströms Sikfors 1	2	47	12	147 324	3 894	1 675	686	314	2 674	466
Borgforsälven	17	379	98	1 195 802	31 609	13 592	5 566	2 548	21 707	3 785
Piteälven nedströms Sikfors 2	6	140	36	441 620	11 674	5 020	2 056	941	8 016	1 398
Piteälven uppströms Sikfors 1	32	702	182	2 216 306	58 584	25 191	10 317	4 723	40 231	7 016
Stockforsälven	18	398	103	1 257 075	33 229	14 288	5 852	2 679	22 819	3 979
Piteälven uppströms Sikfors 2	54	1 189	309	3 756 294	99 291	42 695	17 485	8 005	68 186	11 891
Piteälven uppströms Fällfors	65	1 016	264	3 210 882	120 936	49 726	18 683	8 553	76 963	12 705
Varjisån 1	18	288	75	908 369	34 213	14 068	5 286	2 420	21 773	3 594
Vitbäcken	70	1 093	284	3 452 214	130 026	53 464	20 087	9 196	82 748	13 660
Varjisån 2	18	276	72	871 825	32 837	13 502	5 073	2 322	20 897	3 450
Sikån 1	44	692	180	2 184 598	82 282	33 833	12 712	5 820	52 364	8 644
Telejåhkå	26	399	104	1 260 904	47 491	19 527	7 337	3 359	30 223	4 989
Sikån 2	3	44	12	140 382	5 287	2 174	817	374	3 365	555
Varjisån 3	102	1 585	412	5 006 449	188 565	77 534	29 131	13 337	120 002	19 810
Varjisån 4	32	504	131	1 591 596	59 947	24 649	9 261	4 240	38 150	6 298
SUMMA	508	8 750	2 275	27 641 640	939 866	390 938	150 349	68 832	610 119	102 243

**** Beräknat utifrån data från föregående generation.

Generation 8

Område	GIS-analys (ha)	Återvånadande lekfisk****	Honor	Antal deponerade ägg	0+****	1+****	2+****	3+****	>0+	Smolt****
Piteälven nedströms Sikfors 1	2	47	12	147 324	3 894	1 675	686	314	2 674	466
Borgforsälven	17	379	98	1 195 802	31 609	13 592	5 566	2 548	21 707	3 785
Piteälven nedströms Sikfors 2	6	140	36	441 620	11 674	5 020	2 056	941	8 016	1 398
Piteälven uppströms Sikfors 1	32	702	182	2 216 306	58 584	25 191	10 317	4 723	40 231	7 016
Stockforsälven	18	398	103	1 257 075	33 229	14 288	5 852	2 679	22 819	3 979
Piteälven uppströms Sikfors 2	54	1 189	309	3 756 294	99 291	42 695	17 485	8 005	68 186	11 891
Piteälven uppströms Fällfors	65	1 016	264	3 210 882	120 936	52 003	20 365	8 553	80 921	12 797
Varjisån 1	18	288	75	908 369	34 213	14 712	5 761	2 420	22 893	3 620
Vitbäcken	70	1 093	284	3 452 214	130 026	55 911	21 896	9 196	87 003	13 759
Varjisån 2	18	276	72	871 825	32 837	14 120	5 530	2 322	21 972	3 475
Sikån 1	44	692	180	2 184 598	82 282	35 381	13 856	5 820	55 057	8 707
Telejåhkå	26	399	104	1 260 904	47 491	20 421	7 997	3 359	31 777	5 025
Sikån 2	3	44	12	140 382	5 287	2 274	890	374	3 538	560
Varjisån 3	102	1 585	412	5 006 449	188 565	81 083	31 753	13 337	126 173	19 954
Varjisån 4	32	504	131	1 591 596	59 947	25 777	10 095	4 240	40 112	6 343
SUMMA	508	8 750	2 275	27 641 640	939 866	404 142	160 105	68 832	633 079	102 777

**** Beräknat utifrån data från föregående generation.

Generation 9

Område	GIS-analys (ha)	Återvånadande lekfisk****	Honor	Antal deponerade ägg	0+****	1+****	2+****	3+****	>0+	Smolt****
Piteälven nedströms Sikfors 1	2	47	12	147 324	3 894	1 675	686	314	2 674	466
Borgforsälven	17	379	98	1 195 802	31 609	13 592	5 566	2 548	21 707	3 785
Piteälven nedströms Sikfors 2	6	140	36	441 620	11 674	5 020	2 056	941	8 016	1 398
Piteälven uppströms Sikfors 1	32	702	182	2 216 306	58 584	25 191	10 317	4 723	40 231	7 016
Stockforsälven	18	398	103	1 257 075	33 229	14 288	5 852	2 679	22 819	3 979
Piteälven uppströms Sikfors 2	54	1 189	309	3 756 294	99 291	42 695	17 485	8 005	68 186	11 891
Piteälven uppströms Fällfors	65	1 024	266	3 234 141	120 936	52 003	21 297	9 323	82 623	13 207
Varjisån 1	18	290	75	914 950	34 213	14 712	6 025	2 638	23 374	3 736
Vitbäcken	70	1 101	286	3 477 222	130 026	55 911	22 898	10 024	88 833	14 200
Varjisån 2	18	278	72	878 140	32 837	14 120	5 783	2 532	22 434	3 586
Sikån 1	44	697	181	2 200 424	82 282	35 381	14 490	6 343	56 215	8 986
Telejåhkå	26	402	105	1 270 038	47 491	20 421	8 363	3 661	32 446	5 186
Sikån 2	3	45	12	141 398	5 287	2 274	931	408	3 612	577
Varjisån 3	102	1 596	415	5 042 716	188 565	81 083	33 207	14 537	128 827	20 593
Varjisån 4	32	507	132	1 603 125	59 947	25 777	10 557	4 622	40 955	6 547
SUMMA	508	8 793	2 286	27 776 577	939 866	404 142	165 513	73 299	642 954	105 153

**** Beräknat utifrån data från föregående generation.

Generation 10

Område	GIS-analys (ha)	Återvånadande lekfisk****	Honor	Antal deponerade ägg	0+****	1+****	2+****	3+****	>0+	Smolt****
Piteälven nedströms Sikfors 1	2	47	12	147 324	3 894	1 675	686	314	2 674	466
Borgforsälven	17	379	98	1 195 802	31 609	13 592	5 566	2 548	21 707	3 785
Piteälven nedströms Sikfors 2	6	140	36	441 620	11 674	5 020	2 056	941	8 016	1 398
Piteälven uppströms Sikfors 1	32	702	182	2 216 306	58 584	25 191	10 317	4 723	40 231	7 016
Stockforsälven	18	398	103	1 257 075	33 229	14 288	5 852	2 679	22 819	3 979
Piteälven uppströms Sikfors 2	54	1 189	309	3 756 294	99 291	42 695	17 485	8 005	68 186	11 891
Piteälven uppströms Fällfors	65	1 057	275	3 337 680	120 936	52 003	21 297	9 750	83 050	14 099
Varjisån 1	18	299	78	944 241	34 213	14 712	6 025	2 758	23 495	3 989
Vitbäcken	70	1 136	295	3 588 543	130 026	55 911	22 898	10 483	89 292	15 158
Varjisån 2	18	287	75	906 253	32 837	14 120	5 783	2 647	22 550	3 828
Sikån 1	44	719	187	2 270 869	82 282	35 381	14 490	6 634	56 505	9 592
Telejåhkå	26	415	108	1 310 698	47 491	20 421	8 363	3 829	32 613	5 537
Sikån 2	3	46	12	145 925	5 287	2 274	931	426	3 631	616
Varjisån 3	102	1 647	428	5 204 155	188 565	81 083	33 207	15 203	129 493	21 983
Varjisån 4	32	524	136	1 654 448	59 947	25 777	10 557	4 833	41 167	6 989
SUMMA	508	8 983	2 336	28 377 233	939 866	404 142	165 513	75 774	645 430	110 327

**** Beräknat utifrån data från föregående generation.

Generation 11

Område	GIS-analys (ha)	Återvånadande lekfisk****	Honor	Antal deponerade ägg	0+****	1+****	2+****	3+****	>0+	Smolt****
Piteälven nedströms Sikfors 1	2	47	12	147 324	3 894	1 675	686	314	2 674	466
Borgforsälven	17	379	98	1 195 802	31 609	13 592	5 566	2 548	21 707	3 785
Piteälven nedströms Sikfors 2	6	140	36	441 620	11 674	5 020	2 056	941	8 016	1 398
Piteälven uppströms Sikfors 1	32	702	182	2 216 306	58 584	25 191	10 317	4 723	40 231	7 016
Stockforsälven	18	398	103	1 257 075	33 229	14 288	5 852	2 679	22 819	3 979
Piteälven uppströms Sikfors 2	54	1 189	309	3 756 294	99 291	42 695	17 485	8 005	68 186	11 891
Piteälven uppströms Fällfors	65	1 128	293	3 563 045	120 936	52 003	21 297	9 750	83 050	14 483
Varjisån 1	18	319	83	1 007 998	34 213	14 712	6 025	2 758	23 495	4 097
Vitbäcken	70	1 213	315	3 830 846	130 026	55 911	22 898	10 483	89 292	15 571
Varjisån 2	18	306	80	967 445	32 837	14 120	5 783	2 647	22 550	3 932
Sikån 1	44	767	200	2 424 201	82 282	35 381	14 490	6 634	56 505	9 854
Telejåhkå	26	443	115	1 399 198	47 491	20 421	8 363	3 829	32 613	5 687
Sikån 2	3	49	13	155 778	5 287	2 274	931	426	3 631	633
Varjisån 3	102	1 759	457	5 555 547	188 565	81 083	33 207	15 203	129 493	22 582
Varjisån 4	32	559	145	1 766 159	59 947	25 777	10 557	4 833	41 167	7 179
SUMMA	508	9 397	2 443	29 684 638	939 866	404 142	165 513	75 774	645 430	112 555

**** Beräknat utifrån data från föregående generation.

Områdesinformation

Uppdaterad:	2023-XX-XX
Kommuner:	Arjeplog, Arvidsjaur, Boden, Jokkmokk, Piteå och Älvsbyn
Markägarförhållanden:	Statligt, bolag och privat
Områdets totala areal:	52 486 hektar
Områdesnummer:	SE0820434
Områdestyp:	Föreslaget område av gemenskapsintresse (pSCI) 2002-01-01 Område av gemenskapsintresse (SCI) 2003-12-01 Särskilt bevarandeområde (SAC) 2009-12-01. Regeringsbeslut M2009/4475/Na.
Berörda samebyar:	Jåhkågasska tjiellde, Luokta-Mávas, Semisjaur-Njarg, Ståkke, Tuorpon, Udtja och Östra Kikkejaur
Övrig information:	Detta skyddade område omfattas av vattendirektivets (2000/60/EG) bilaga IV punkt 1

Innehåll

1. Inledning	4
1.1. Vad är en bevarandeplan?	4
1.2. Tillståndsplikt och samråd	4
1.3. Kvalitetssäkringsarbete	5
1.4. Miljö kvalitetsnormer och Natura 2000-områden	5
2. Naturtyper och arter som ska bevaras i området	6
3. Områdesbeskrivning	7
3.1. Naturmiljö och geologi.....	7
3.2. Hydrologi.....	9
3.3. Växt- och djurliv.....	9
3.4. Påverkan.....	11
4. Bevarandesyfte	13
4.1. Prioriterade bevarandevärden	13
4.2. Prioriterande åtgärder	14
5. Områdets utpekade arter och naturtyper	16
5.1. Flodpärlmussla 1029.....	16
5.2. Grön flodtrollslända 1037	18
5.3. Lax 1106	18
5.4. Stensimpa 1163	20
5.5. Utter 1355	20
5.6. Ävjestrandsjöar 3130 och Myrsjöar 3160.....	21
5.7. Större vattendrag 3210 och Mindre vattendrag 3260 och Alpina vattendrag 3220	23
6. Hotbild	26
6.1. Vattenkraft och dammar	26
6.2. Skogsbruk.....	27
6.3. Gruvverksamhet	27
6.4. Markavvattning.....	27
6.5. Körskador.....	28
6.6. Fysiska förändringar	28
6.7. Fisk	28
6.8. Ämnen med negativ påverkan på vattenmiljön	29
6.9. Grumling	29
6.10. Övrigt	29
7. Bevarandeåtgärder	31
7.1. Allmänt	31
7.2. Skydd	31
7.3. Fiskförvaltning	32
7.4. Åtgärdsarbete.....	32
8. Källor	36

1. Bilaga – Karta	39
2. Bilaga – Fördjupade beskrivningar av bevarandemålen	40

1. Inledning

EU-länderna arbetar gemensamt för att värna om den biologiska mångfalden och har enats om vilka naturtyper och arter som är extra viktiga att skydda och bevara. Dessa finns listade i art- och habitatdirektivet samt i fågeldirektivet. De områden som ingår i det europeiska nätverket Natura 2000 har pekats ut eftersom de innehåller en eller flera av dessa naturtyper och/eller arter och är ett led i att skydda dessa. Vissa arter och naturtyper i direktiven är prioriterade vilket innebär att extra hänsyn ska tas till dem.¹ Varje område som ingår i Natura 2000-nätverket föreslås av respektive länsstyrelse och beslutas av regeringen.

1.1. Vad är en bevarandeplan?

Över hela Sverige finns idag en stor mängd naturområden som ingår i Natura 2000. Till varje sådant område finns det en bevarandeplan som ur olika aspekter beskriver området och dess syfte, mål och värden. Bevarandeplanen är tänkt att fungera som:

- Ett vägledande dokument för berörda myndigheter, kommuner, exploatörer med flera vid eventuella bedömningar och prövningar som kan ske vid exploatering eller andra åtgärder som riskerar att skada Natura 2000-området.
- Ett informationsunderlag vid bedömning av om området är tillräckligt skyddat och för hur området bör skötas för att på bästa sätt upprätthålla eller utveckla de naturvärden som pekats ut där.
- En informationskälla till markägare, brukare, marknadsaktörer och allmänhet om området och vilka värden som är speciella för just det området.
- Stöd vid Vattenmyndighetens beslut om miljö kvalitetsnormer för vatten.

1.2. Tillståndsplikt och samråd

Natura 2000-områden regleras i miljöbalken, 7 kap. 27–29 §§. För att inte skada naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Det kan även gälla åtgärder utanför Natura 2000-området, om de kan påverka miljön inom området. I de fall då det är svårt att avgöra vilka åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett naturområde, kan man samråda med tillsynsmyndigheten innan genomförandet.

¹ Detta avser arter och livsmiljöer som är markerade med P i bilaga 1 till artskyddsförordningen (2007:845) respektive bilaga 4 till förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken. Inga av Piteälvens arter och naturtyper är bedömda som prioriterade enligt denna definition.

Vatten är gränslöst

Natura 2000-området Piteälven är tänkt att omfatta älvens hela vattensystem. Där vattnet rinner genom andra områden, exempelvis skyddade skogar, tillhör vattnet dock det Natura 2000-området. Vid förvaltning och prövning bör Piteälven trots det i största möjliga mån behandlas som en helhet.

Ett tillstånd får lämnas endast om verksamheten eller åtgärden ensam eller tillsammans med andra pågående eller planerade verksamheter eller åtgärder inte kan skada den eller de livsmiljöer i området som avses att skyddas. Den får inte heller medföra att arter som avses att skyddas utsätts för en störning som på ett betydande sätt kan försvåra bevarandet av dessa inom området. Särskilda undantag kan göras från dessa bestämmelser, men endast med regeringens tillstånd. Mer information finns hos Länsstyrelsen, läs på webben eller kontakta en handläggare.²

1.3. Kvalitetssäkringsarbete

Kvalitén på Piteälvens (Bihtámädno) naturtypsklassning är för närvarande mycket låg. Länsstyrelsen bedömer att det inte är möjligt att kvalitetssäkra det omfattande kartmaterialet manuellt och inväntar därför nya analysmetoder. Länsstyrelsen har sedan för avsikt att, efter samråd med berörda parter, föreslå de nya gränserna och naturtypsarealerna till regeringen. Denna bevarandeplan redovisar tills dess de nu kända uppgifterna.

1.4. Miljökvalitetsnormer och Natura 2000-områden

Utöver bevarandeplaner för Natura 2000-områden finns andra mål och riktlinjer. När det gäller verksamheter och åtgärder som kan påverka sjöar och vattendrag kan till exempel även EU:s vattendirektiv vara tillämpligt. Miljökvalitetsnormer (MKN) är de mål som ska uppnås enligt förordning (2004:660) om förvaltning av kvaliteten på vattenmiljön. Miljökvalitetsnormerna tillsammans med bevarandemålen för ett Natura 2000-områdes arter och naturtyper bildar även ett gemensamt ramverk, som är styrande för kommunernas planering samt vid myndigheternas prövningar och tillsyn. Information om miljökvalitetsnormerna i ett område finns i databasen Vatteninformationssystem Sverige (VISS).³

² Länsstyrelsen i Norrbottens län ([Tillstånd Natura 2000-område | Länsstyrelsen Norrbotten \(lansstyrelsen.se\)](https://www.lansstyrelsen.se)) (hämtad 2023-05-09).

³ [Välkommen till VISS \(lansstyrelsen.se\)](https://www.lansstyrelsen.se) (hämtad 2023-05-09).

2. Naturtyper och arter som ska bevaras i området

I tabell 1 och 2 nedan redovisas naturtyper och arter från art- och habitatdirektivet som pekats ut som värdefulla i Piteälvens Natura 2000-område och som ska bevaras. Information om naturtypernas utbredning inom området finns i kartverket Skyddad natur, under Naturtypskarteringar.⁴ Sök på "kartverket skyddad natur" på Naturvårdsverkets hemsida för att hitta verktyget. Endast ett fåtal fältinventeringar har gjorts av områdets naturtyper och naturtypsklassningarna är därför främst framtagna av datamodeller. Detta medför att naturtypernas klassning och utbredning har en låg noggrannhet eller kan vara felaktiga. Vid tillståndsprövningar krävs därför ofta inventeringar för att säkerställa aktuell naturtyp.

Tabell 1: Utpekade arter

Kod	Art
1029	Flodpärlmussla (<i>Margaritifera margaritifera</i>)
1037	Grön flodtrollslända (<i>Ophiogomphus cecilia</i>), ej regeringsbeslutad
1106	Lax (<i>Salmo salar</i>)
1163	Stensimpa (<i>Cottus gobio</i>)
1355	Utter (<i>Lutra lutra</i>)

I Piteälven omfattas alla strömsträckor samt ett antal sjöar av art- och habitatdirektivet. Diken, kanaler eller mycket kraftigt påverkade älvsträckor ska dock vanligtvis inte omfattas av de naturtyper som tas upp i direktivet. Rinnande vatten i älvens huvudfåra klassificeras som naturtypen Större vattendrag 3210. Rinnande vatten i biflöden klassificeras som Mindre vattendrag 3260 eller Alpina vattendrag 3220 om de är belägna ovan barrskogsgränsen. Sjöarna i områdets övre delar är till stor del fjällsjöar som i regel inte utgör någon naturtyp enligt Naturvårdsverkets vägledningar för i området förekommande sjönaturtyper. De kan dock hysa viktiga naturvärden och vara viktiga för vattensystemets balans och ekologi. Även Ävjestrandsjöar 3130 och Myrsjöar 3160 finns inom systemet.

Tabell 2: Areal utpekade naturtyp

Kod	Naturtyp	Regeringsbeslutad areal (ha)
3130	Ävjestrandsjöar	21 260
3160	Myrsjöar	2 130
3210	Större vattendrag	9 910
3220	Alpina vattendrag	230
3260	Mindre vattendrag	7

⁴ Under arbetet med bevarandeplanen har konstaterats att naturtypsarealen i naturanaturtypskartan kraftigt avviker från den rapporterade arealen. Bakgrunden till detta utreds för närvarande. Tills vidare kvarstår de rapporterade arealuppgifterna.

3. Områdesbeskrivning

3.1. Naturmiljö och geologi

Natura 2000-området Piteälven består av Piteälvens vattensystem med huvudfåra, biflöden och tillhörande sjöar. En översiktskarta finns i bilaga 2. Jämfört med övriga norrlandsälvar har Piteälven ett relativt smalt avrinningsområde med få större biflöden.⁵ Älven har sammantaget ett avrinningsområde på 11 223 km² och längden på huvudfåran är cirka 41 mil.

Piteälven kan förenklat delas in i ett övre fjällområde och ett nedre barrskogsområde. De övre delarna har under lång tid nyttjats av människor men är relativt opåverkade av modern exploatering. Det är först kring de nedre delarna av Tjeggelvas som skogsbruk och annan mänsklig påverkan framträder tydligt i landskapet. Fjällområdet domineras av omvandlade glimmerrika bergarter som bildats för ca 500 – 1000 miljoner år sedan. I sällsynta fall förekommer inslag av grönsten. I barrskogsområdet dominerar granitiska bergarter som bildats för ca 1700 – 1900 miljoner år sedan.

Piteälvens källområden ligger strax söder och öster om Sulitelmamassivet på gränsen mellan Sverige och Norge. Här finns flera stora glaciärer varav Sálajjegña, med en total areal på 24 km², brukar benämnas Sveriges största glaciär även om cirka 60 % ligger i Norge.⁶ På den svenska sidan ligger även Stuorrajegña med en utbredning på 13 km². Avrinning från glaciärer och sent smältande snö rinner genom vida fjälldalar och når så småningom Bieskehávrrre (Pieskehaure), som brukar betecknas som Piteälvens källsjö. I sydost har den 59 km² stora sjön sitt utlopp i selet Vuojatsavvun som mynnar i Miekaksjöarna (Alep Miehkak och Lulep Miehkak). Söder om Bieskehávrrre finns ytterligare ett större sjösystem med utlopp i Miekaksjöarna. Systemet består av fyra sjöar om totalt 53 km² i ordning från väst till öst: Mávasjávrrre, Gaskávrrre, Juorbosavvun och Låddávrrre. Markytan domineras av berg i dagen, hedmark och gråshedar med inslag av fjällbjörkskog i de mest låglänta områdena.

Avrinningen från området runt källsjöarna leds vidare mot sydöst via flera sjöar, sammanbundna av kortare strömsträckor - från sjöarna Alep Miehkak och Lulep Miehkak via flera sjöar till det klassiska fiskevattnet Tjeggelvas. Här dominerar moränavlagringar den yttre jorden även om berg i dagen fortfarande är vanligt förekommande i höglänt terräng. Närmast älven och de många sjöarna längst ned i dalgången dominerar fjällbjörkskogen i ökande utsträckning i riktning nedströms. Flera biflöden tillkommer längs vägen, det största är Sartájáhkå som rinner till från norr. Kungsleden korsar tillflödet till Tjeggelvas i dess nordligaste spets vid den gamla fjällbyn Västerfjäll. Nedströms Tjeggelvas ändrar landskapet kring Piteälven karaktär från hög- till lågfjäll. Vattnet

⁵ Sedan 2019 ingår Lillpiteälven och Rokån i Piteälvens huvudavrinningsområde (se [Piteälven ökar sitt avrinningsområde | SMHI](#) (hämtad 2023-05-09)). De ingår däremot inte i Piteälvens Natura 2000-område och omfattas därmed inte av bevarandeplanens beskrivningar och bedömningar. När vi i denna bevarandeplan använder begreppet avrinningsområde avser vi därför endast Piteälven med huvudfåra, biflöden och tillhörande sjöar.

⁶ [Svenska glaciärer | Bolin Centre Database \(su.se\)](#) (hämtad 2023-05-09).

transporteras via större sjöar och sel och många biflöden ansluter från de talrika sjöarna i Natura 2000-området.

Från Vuolvojávrrre till Övre Trollselet övergår landskapet runt Piteälven från lågfjäll med inslag av barrskog till fjällnära barrskog med ett ökande inslag av våtmarker. Denna sträcka är fortsättningsvis präglad av stora sel och sjöar sammankopplade av strömmande passager och många forsande partier. Landskapet är ett myller av anslutande biflöden och huvudfåran delar upp sig i parallella armar på flera ställen. Det mest spektakulära exemplet är sträckan mellan Mårsomjávrrre och Bajjesavvun – här delas älven upp i tre olika kanaler som både rinner ihop och delas upp ytterligare på vägen nedströms. Landskapet närmast älven karaktäriseras här av stenig terräng med otaliga block, berg i dagen och mager tallskog men även isälvs sediment förekommer på några platser. I områdena längre bort från älven domineras jordarterna av morän.

Från Trollselen och nedströms mot Storforsen präglas Piteälven av växlande partier av sel och forssträckor utan större genomloppssjöar. Större biflöden längs denna sträcka är Abmoälven och Ljusträskbäcken. Jordarterna närmast älven domineras här av isälvs sediment. Högsta kustlinjen skär Piteälven vid Benbryteforsen ca 20 km uppströms Storforsen. Storforsen är en av Europas största forsar som faller 82 meter på 5 km forssträcka. Den utgör idag ett vandringshinder och ingen radiomärkt lax eller öring har registrerats i vattendragen uppströms forsens. Under 1870-talet byggdes de första stenkistorna längs forsens stränder och älvfåran styrdes om för att underlätta timmerflottning.⁷ Om vattnet leddes tillbaka i sina ursprungliga fåror skulle forsens breddas betydligt, vilket möjligen skulle skapa förutsättningar för den vandrande fisken att passera forsens. I vilken utsträckning Storforsen utgjorde ett naturligt vandringshinder innan flottningsepoken är dock inte känt.

Strax nedströms forsens ansluter biflödet Varjisån som i stor utsträckning blivit återställd efter de ingrepp som utfördes i samband med tidigare flottledsrensningar.

Vistån är ett stort biflöde som mynnar ut i Piteälven via ett flackt område med sjöar mellan Vidsel och Älvsbyn. Det har tidigare nyttjats för flottning men bedöms ha stor potential för fisk, förutsatt att de påverkade livsmiljöerna återställs. Det finns såväl meandrar som långa forsande sträckor i de mellersta och övre delarna av vattendraget.

Från Storforsen ända ned till utloppet i Svensbyfjärden⁸ vid Piteå stad övergår jordarterna närmast älven till postglaciala sand- och grusavlagringar med inslag av lera och silt. De största biflödena längs denna sträcka är Stockforsälven och Borgforsälven. Där älven mynnar ut i fjärden bildas ett mindre delta.

⁷ Norén, Linda. 2019. Det var ett äventyr – en studie om livet som flottare efter Piteälven. SLU.

⁸ Numera anses Svensbyfjärden bestå av sötvatten och klassas därför som en insjö. Natura 2000-området omfattar dock vare sig denna sjö eller älvens fortsatta lopp mot Pitsund.

Piteälvens mycket stora sjöar i Natura 2000-områdets västra delar utgör en väsentlig andel av områdets totala areal. Dessa stora sjöar kan hysa stora naturvärden men faller inte in under definitionen för någon naturtyp. Därför framstår andelen naturtyp för området som relativt liten.

3.2. Hydrologi

Årsmedelflödet är ca 180 m³/s vid utloppet i Svensbyfjärden.⁹ Vattenföringen i Piteälven varierar naturligt som svar på årstidsvariationer i avsmältning och nederbörd. En flödestopp inträffar efter snösmältningen i skogslandet och ytterligare en topp inträffas som svar på den senare snösmältningen i det mer höglänta fjällområdet. Dessa höglödesepisoder sammanfaller under vissa år vilket kan ge mycket höga vattenflöden. Även nederbördsrika höstar kan ha höga flöden.

3.3. Växt- och djurliv

Den kraftiga is- och vårfloodserosionen sätter stark prägel på vegetationen längs stora delar av älven. Träd- och buskvegetation hålls tillbaka och skapar stränder som blir öppna och domineras av örter, ris och gräs.

Flodpärlmussla förekommer i minst 22 vattendrag inom Piteälvens Natura 2000-område, vilket motsvarar cirka en tredjedel av alla kända förekomster i Norrbotten. Flodpärlmusslor återfinns främst i mellersta eller nedre delen av området, förutom i ett vattendrag som är beläget i närheten av Vuolvojávrrre på mellan 400–500 meters höjd över havet. Ljusträskbäckssystemet uppströms Storforsen är det rikaste området i länet med en imponerande förekomst av cirka 710 000 individer.

Andra fina lokaler är biflödena till Telebäcken och Korsträskbäcken som rinner genom Älvsbyn. Rekrytering (då minst en mussla under 50 mm påträffas) bedöms ske i 86 % av vattendragen där musslan finns. Trots detta kan bestånden vara svaga och riskera att slås ut, vilket till exempel kan bero på alltför få värd fiskar (lax eller vanligtvis öring) i de aktuella vattendragen.

De första dokumenterade observationerna av den gröna flodtrollsländan i Piteälven skedde 2018 och 2019 mellan Sikfors och Storforsen. År 2022 gjordes ytterligare fynd mellan Älvsbyn och Vidsel. Studierna indikerar att den gröna flodtrollsländan kan vara mer förbisedd än man tidigare trott och att det är mindre sannolikt den skulle ha etablerat sig i Piteälven relativt nyligen.

I början av 1990-talet byggdes en ny fiskväg vid Sikfors kraftverk, den tredje i ordningen, och sedan den togs i bruk 1992 har uppvandringen av lax och havsvandrande öring successivt ökat. I Piteälvens huvudfåra nedströms det naturliga vandringshindret Storforsen och i det stora biflödet Varjisån finns numera naturliga, reproducerande bestånd av lax och havsöring i både huvudfåra och biflöden. Sedan 2016 tycks dock ökningen av uppvandrande lax

⁹ Avser vattenflödet i punkt 30592. [Hydrologiskt nuläge | SMHI - Vattenwebb](#) (hämtad 2023-05-09)

ha avstannat och ligger de senaste fem åren (2018–2022) på i snitt drygt 1400 laxar/år.¹⁰

Laxungarna kläcks under våren från romkorn som bäddats ned i strömsatta gruspartier. Laxungarna lever i älvsystemet i tre-fyra år och vandrar därefter ut till södra Östersjön där de växer till. Laxen stannar i detta område i ett till flera år för att sedan vandra tillbaka till älven de föddes i för att reproducera sig. Havsöring har en liknande livscykel, men vandrar inte lika långt utan håller sig nära kusten och reproducerar sig i större utsträckning än laxen även i de mindre biflödena. I Piteälven förekommer öring även stationärt i sjöar och i rinnande vatten över hela systemet, bland annat i Ljusträskbäckssystemet med dess mycket stora population av flodpärlmussla.

Stensimpa finns spridd i större delen av systemet och lever i strömmande vattnen över steniga bottenar. eDNA-analyser gjorda 2022 indikerar att arten även förekommer i eller i närheten av källsjön Pieskehaure vid gränsen mot Norge.

Flodnejonöga vandrar som vuxen upp från kusten på hösten för att kommande vår och försommar leka i rinnande vatten på grus och stenbottenar. Efter leken dör fiskarna. När äggen kläckts gräver larverna ned sig i lämpliga mjukbottenar där de sedan lever som filterare. Efter 4–6 år vandrar de ut från älven till havet med vårfloden och lever kustnära. Bestånden har stadigt minskat under 1900-talet i första hand på grund av norrlandsälvarnas utbyggnad. I Piteälven finns flodnejonöga enbart i mycket glesa bestånd nedströms Sikforsdammen.

Harr förekommer i hela systemet och är på sina ställen storvuxen samt talrikt förekommande. Stora delar av harrbeståndet lever hela sitt liv i älven. Harren leker på våren på grusbottenar i rinnande vatten och larverna kläcker samma vår. Ett havslevande bestånd av harr vandrar också upp i älven på våren för att reproducera sig men passerar inte Sikfors kraftverk.

Sik förekommer stationärt i både sjöarna och i älven. En population i Bottenviken vandrar upp i älven för lek men passerar inte Sikfors kraftverk. Leken i älven sker på senhösten och ynglen kläcks våren därpå.

Röding är en kallvattensart som förekommer allmänt i sjöarna och vattendragen på hög- och lågfjället längre upp i älvsystemet. De livnar sig på plankton och bottenlevande djur, samt på fisk när de är större. De leker över stenar och grus på hösten och äggen kläcks nästkommande vår.

Utter har observerats i stora delar av Natura 2000-området utom på högfjäll. Kunskapen om var uttern förekommer erhålls främst genom Länsstyrelsens regelbundna miljöövervakning men den är fortfarande bristfällig, till exempel avseende var utternar reproducera sig. Allmänhetens observationer i Artportalen bidrar med kunskap om var uttern finns, men även den är bristfällig

¹⁰ [Fiskvandring - Skellefteå Kraft \(skekraft.se\)](https://www.skekraft.se) (2023-05-09)

på grund av få rapportörer. Genomförda vattendragsrestaureringar har gynnat arten.¹¹

3.4. Påverkan

Älvar har i alla tider lockat till sig människor. Här har man fiskat, flottat timmer, haft sågverk och kvarnar. Piteälven är dock relativt lite påverkad jämfört med många andra älvar i länet och landet. Markanvändningen i Piteälvens avrinningsområde¹² utgörs idag främst av skogsbruk. I området runt Älvsbyn samt i de kustnära områdena runt Piteå förekommer jordbruk i relativt stor omfattning. Det finns flera områden med förorenad mark inom området. Det rör sig främst om gamla industrier samt den nedlagda koppargruvan i Laver. Det finns ingen aktiv gruva i området men det finns flera fyndigheter och beviljade undersökningstillstånd norr om Moskosel, i Laver-området samt väster om Älvsbyn.¹³

Piteälven har likt nästan samtliga vattendrag i länet en tydlig påverkan från flottningsepoken då man först manuellt och sedan med maskiner och sprängmedel modifierade vattendragen för att underlätta timmerflottning. Många vattendrag rätades, rensades från sten eller vallades in för att bli smalare och sidofåror skars därmed av från sin huvudfåra. Flottningsdammar byggdes ofta vilket skapat vandringshinder för vattenlevande fauna. Konsekvenserna av dessa ingrepp är att vattenföringen kraftigt förändrats och botten- och strandmiljöerna förlorat mycket av sin naturliga karaktär och variation, vilket sammantaget gör vattendragen till sämre livsmiljöer och reproduktionsområden för många av de vattenlevande organismerna. Ett omfattande arbetet med att återställa områdets påverkade vattendrag pågår sedan slutet av 1990-talet.

Områdets skogsbilvägnät, med ett stort antal vägtrummor, har delvis fragmenterat Piteälvens vattensystem. Flera av vägtrummorna är underdimensionerade vilket lett till att vattenhastigheten ökat och i vissa fall till att vattnet eroderat bäckbotten på utloppssidan och skapat ett fall. Fallet gör att det blir svårt, och ibland omöjligt, för fisk och andra organismer att passera uppströms. Det finns därför ett stort behov av att åtgärda dessa hinder. Om en väg-vattenpassage saknar en småviltspassage under vägen riskerar djur, till exempel uttrar, att bli överkörda. Kunskapen om var dessa riskpassager finns är ännu bristfällig och ytterligare inventeringar behövs.

Skogsdiken och diken från myrar transporterar ut sediment och andra ämnen i vattendragen. Diken som grävts för många år sedan kan även i dag avge stora

¹¹ Backe, Susanne. 2021. Utterförekomst före och efter miljöåterställning av vattendrag i projektet ReBorN LIFE. Länsstyrelsen i Norrbottens län.

¹² Sedan 2019 ingår Lillpiteälven och Rokån i Piteälvens huvudavrinningsområde. De ingår däremot inte i Piteälvens Natura 2000-område och omfattas därmed inte av bevarandeplanens beskrivningar och bedömningar. När vi i denna bevarandeplan använder begreppet avrinningsområde avser vi därför endast Piteälven med huvudfåra, biflöden och tillhörande sjöar.

¹³ [SGUs Kartvisare](#) för mineralrättigheter (hämtat 2023-05-09).

mängder sediment som lägger sig på botten. Sedimentpartiklarna kan kväva romkorn i lekbotten och förstöra bottenlevande djurs livsmiljöer.

Även om Piteälven räknas som en av Sveriges outbyggda och skyddsvärda älvar har den sedan 1912 nyttjats för vattenkraft genom ett kraftverk i Sikfors, ca 2 mil från mynningen i Svensbyfjärden.¹⁴ Det ursprungliga kraftverket i Sikfors ersattes 1990 med en betydligt större anläggning. Anläggningen innebär bland annat en torrläggning vintertid av den tidigare Sikforsen nedanför dammen, och en kraftigt minskad vattenföring sommartid i samma sträcka. Kraftverksdammen spärrar av hela älvfåran och medför en dämning som påverkar vattennivån i älvfåran upp till ett par kilometer ovanför dammen.

De stora sjöarna Málmiesjávrrie vid Moskosel, Rahppen-Lábbás norr om Arjeplog och Bieskehávrrre på gränsen till Norge, som ursprungligen dämades för flottningsändamål, nyttjas som vattenmagasin för Sikfors kraftverk. Alla sjöar har en varierande vattennivå på grund av magasineringen och dammar i utloppen som påverkar vandringsmöjligheterna för fisk i området. De dämde sjöarna antas, utgående från regleringsamplituderna, ha en betydande strandpåverkan där strandmiljön är präglad av vattenregleringen snarare än naturliga vattenfluktuationer. Sjöarna lagrar dock en förhållandevis liten vattenvolym vilket gör att flödena i Piteälvens huvudfåra inte anses vara kraftigt påverkade utanför själva Sikforsområdet. Skellefteå Kraft har för avsikt att avveckla dessa dammanläggningar vilket kan komma att innebära att deras negativa påverkan upphör.

¹⁴ Numera anses Svensbyfjärden bestå av sötvatten och klassas som en insjö, [Piteälven ökar sitt avrinningsområde | SMHI](#) (hämtad 2023-05-09)

4. Bevarandesyfte

Det övergripande syftet för området bevarande är att det enligt 16 § förordningen om områdesskydd ska bidra till bevarandet av biologisk mångfald genom att upprätthålla eller återskapa gynnsam bevarandestatus för de ingående naturtyperna och arterna på biogeografisk nivå.¹⁵ Det enskilda Natura 2000-områdets syfte är också att lokalt bevara eller återskapa ett gynnsamt bevarandetillstånd för de naturtyper och arter som utpekats.

Gynnsam bevarandestatus

En arts bevarandestatus anses gynnsam när:

1. Uppgifter om den berörda artens populationsutveckling visar att arten på lång sikt kommer att förbli en livskraftig del av sin livsmiljö.
2. Artens naturliga eller hävdbeingade utbredningsområde varken minskar eller sannolikt kommer att minska inom en överskådlig framtid.
3. Det finns och sannolikt kommer att fortsätta att finnas en tillräckligt stor livsmiljö för att artens populationer ska bibehållas på lång sikt.

En livsmiljös bevarandestatus anses gynnsam när:

1. Dess naturliga utbredningsområde och de ytor den täcker inom detta område är stabila eller ökande.
2. Den särskilda struktur och de särskilda funktioner som är nödvändiga för att den ska kunna bibehållas på lång sikt finns och sannolikt kommer att finnas under en överskådlig framtid.
3. Bevarandestatusen hos dess typiska arter är gynnsam.

4.1. Prioriterade bevarandevärden

Piteälven har pekats ut som Natura 2000-område eftersom den, trots mänsklig påverkan, har en mycket hög grad av naturlighet, vilket är sällsynt ur ett europeiskt perspektiv. Vattnet är till stora delar oreglerat och hyser därför en naturlig vattenföring där de varierande flödena styrs av väder och årstid. Det fluktuerande vattenståndet skapar bland annat särskilt artrika strandzoner längs sjöar och vattendrag. Vattensystemet har tack vare sin naturliga morfologi en mångformighet och konnektivitet, både uppströms–nedströms och med intilliggande strandhabitat, som ger möjlighet till en rik biologisk mångfald.

¹⁵ [Biogeografisk uppföljning av naturtyper och arter \(naturvardsverket.se\)](#) (hämtad 2023-05-09).

Strömsträckor utgör en särskilt artrik livsmiljö och fungerande lekbottnar i dessa är viktiga för en rik vattenfauna.

Sammantaget utgör det stora värdet av området just vattensystemet i sin helhet, där varje enskild sjö, bäck, å och älvsträcka utgör en värdefull komponent för att upprätthålla områdets totala biologiska mångfald och naturlighet. Det är också prioriterat att de utpekade arterna lax, utter och flodpärlmussla samt att den typiska arten öring ska ha gynnsamt bevarandetillstånd inom området.

4.2. Prioriterande åtgärder

- Kunskapsuppbyggnad om bland annat artförekomst och vattensystemets ekologiska och kemiska tillstånd är viktigt inför framtida miljöförbättrande åtgärder som exempelvis flottledsåterställning.
- Åtgärder för att ta bort eller skapa passagemöjligheter förbi människoskapade vandringshinder är viktiga. I synnerhet ska de kraftverks- och regleringsdammar som förekommer inte hindra upp- och nedströmsvandring för fisk och andra vattenlevande organismer.
- Sträckor med strand- och bottenmiljöer som är negativt påverkade av flottningsepoken behöver återställas. Särskilt prioriterade är åtgärder som gynnar flodpärlmussla, lax och öring. Återställningen måste göras med stor hänsyn till dessa arters krav på sin livsmiljö.
- Vägtrummor och vägar som korsar vattendrag är viktiga att åtgärda när de är konstruerade på ett sådant sätt att de medför svårigheter för fisk att passera, eller att uttrar utsätts för en onödigt hög risk att dödas i trafiken. Hänsyn bör även tas till svagsimmande fiskarter.
- Det miljöskadliga läckaget från den gamla Lavergruvan behöver minimeras för att förhindra fortsatta skador på vattenmiljön.
- För att bevara ett fungerande ekosystem och förhindra skadliga läckage till vattnet är det av stor vikt att skogsbruket lämnar tillräckligt breda och ekologiskt funktionella kantzoner intill vattendrag och längs sjöstränder. Även åtgärder som på sikt skapar mer död ved i och intill vattendragen är prioriterade.
- Diken som transporterar ut skadliga ämnen eller partiklar i Natura 2000-områdets vatten, i synnerhet i anslutning till lokaler för flodpärlmussla eller viktiga lekbottnar för lax och öring, behöver åtgärdas. Detta gäller även i områden med en på landskapsnivå kraftigt förändrad mark- och våtmarkshydrologi, där återställning krävs för att vattendragen ska återfå en mer naturlig vattenföring.
- Det är viktigt att uppnå och upprätthålla livskraftiga populationer av områdets utpekade och typiska fiskarter. En långsiktigt hållbar förvaltning av stammarna är därför nödvändig.

- Spridning av främmande arter måste förhindras och eventuella förekomster övervakas eller utrotas.
- Utöver det skydd som Natura 2000-området innebär behöver arealen med andra former av områdesskydd öka för att ge utpekade arter och naturtyper ett fullgott skydd. De befintliga skydd som idag finns inom avrinningsområdet har främst avgränsats för sina skogliga värden. Delområden med höga limniska värden eller potential behöver därför identifieras och bevaras i form av naturreservat, biotopskydd eller motsvarande.

5. Områdets utpekade arter och naturtyper

I detta avsnitt finns korta beskrivningar¹⁶ gällande de arter och naturtyper som är utpekade för Natura 2000-området Piteälven samt bedömningar avseende arternas och naturtypernas nuvarande bevarandetilstånd.

Här finns också bevarandemål som beskriver det tillstånd som ska råda när respektive art/naturtyp har uppnått ett gynnsamt bevarandetilstånd och genom detta på bästa sätt fyller sin funktion i Natura 2000-nätverket. Observera att för arter gäller vanligtvis även att habitatet ska kunna förse arten med nödvändiga strukturer och funktioner. Se därför även bevarandemålen för naturtyperna. Bevarandemålen är tänkta att fungera som vägledning vid till exempel skötselplanering och uppföljning men utgör också viktiga underlag vid tillståndsprovning.

I bilaga 2 finns fördjupade beskrivningar av bevarandemålen som bland annat beskriver hur respektive art eller naturtyp påverkas av kraftverket i Sikfors.

5.1. Flodpärlmussla 1029

5.1.1. Beskrivning

Flodpärlmusslan föredrar att leva i strömmande och forsande vatten med grus- och stenbottnar med blockrika partier. Den tycker om klara, näringsfattiga vattendrag och kräver ett stabilt pH på lägst 6 för att överleva. För en livskraftig population kan högre pH krävas. Flodpärlmusslan är filterare och strömhastigheten måste därför vara så hög att igenslamning, pålagring och inbäddning av botten där den lever undviks under större delen av året. Av samma orsak bör andelen fina partiklar av oorganiskt material (<1 mm) inte vara högre än 25 % i bottenmaterialet.

I Piteälvens vattensystem har flodpärlmussla hittats i minst 22 vattendrag varav två nedströms Sikfors, fyra mellan Sikfors och Storforsen, nio uppströms Storforsen och sju i Varjisåsystemet. Uppskattningsvis finns här sammanlagt drygt 1 000 000 individer varav cirka 710 000 i Ljusträskbäcken och dess biflöden. Detta gör populationen till den näst största i Sverige. Ljusträskbäcken ligger uppströms Storforsen och därmed är dess flodpärlmusslor beroende av stationär öring som värdfisk under larvstadiet. För övriga populationer är det inte klarlagt om lax eller havsvandrande öring är den huvudsakliga värdfiskarten, men sannolikt dominerar öringen.

Tätheten av fiskyngel är viktig för nyrekryteringen av småmusslor (juveniler). Forskningsresultat tyder på att det krävs ≥ 5 öringyngel/100 m² för att mussellarverna ska hitta sin värdfisk.¹⁷ Höga tätheter förekommer främst i havsvandrande lax- och öringbestånd vilket innebär att flodpärlmusslan, trots

¹⁶ [Natura 2000 i Sverige \(naturvardsverket.se\)](https://naturvardsverket.se), se kompletterande information om naturvårdsdirektivets arter och naturtyper (hämtad 2023-05-09).

¹⁷ Henriksson, Lennart och Söderberg, Håkan. 2020. Åtgärdsprogram för flodpärlmussla. Rapport 2020:19. Havs- och vattenmyndigheten.

ett stillasittande liv, i allmänhet är beroende av fria vandringvägar.¹⁸ Hittills gjorda undersökningar i Piteälvens flodpärlmusslevattendrag visade att det fanns förhållandevis få värdfiskar och att varje värdfisk hade få larver på sina gälar.¹⁹

Efter 9–10 månader på värdfiskens gälar släpper larverna taget och lever därefter under flera år mellan vattendragets bottenpartiklar. Endast en bråkdel av larverna överlever och utvecklas till reproducerande flodpärlmusslor. Flodpärlmusslan kan uppnå en ålder mellan 100 och 280 år.²⁰ Den blir könsmogen vid 15–20 års ålder vilket motsvarar en storlek på 40–60 mm.

5.1.2. Bevarandemål

Flodpärlmusslan ska finnas spridd i området, populationen ska vara livskraftig och ha en nyrekrytering av småmusslor (juveniler). Det ska finnas livskraftiga, reproducerande populationer av värdfiskarna lax och öring, för att flodpärlmusslan ska kunna rekrytera nya individer till populationen och sprida sig. Flodpärlmusslornas och värdfiskarnas livsmiljöer ska bibehållas eller förbättras med avseende på utbredning, fysiska kvalitéer och strömförhållanden. Vattenkvaliteten ska vara god, med en försumbar påverkan av antropogena övergödande, försurande och giftiga ämnen samt grumlande och sedimenterande partiklar av antropogent ursprung. Skogen längs vattendraget ska bevaras i sådan utsträckning att den skapar den skuggande effekt och stabila vattentemperatur som är nödvändig för musslorna och deras värdfiskar.

5.1.3. Bevarandetillstånd

Flodpärlmusslan är för närvarande dokumenterad i 22 av Piteälvens vattendrag spridda inom området. Tillståndet för dessa populationer varierar från några mycket stora och livskraftiga till många små och svaga. I 19 av de 22 vattendragen har visserligen unga musslor, mindre än 50 mm långa, hittats men trots detta bedöms de flesta populationer ha en otillräcklig rekrytering. Förutsättningarna för arten har blivit bättre under senare år genom att livsmiljöer återställts och vandringshinder tagits bort, men mycket arbete återstår. Till exempel bedöms bestånden av värdfiskarna öring och lax ännu vara för små i delar av älvsystemet, vilket bland annat kan bero på att fiskarna har svårt att passera kraftverket i Sikfors. Arten är också mycket känslig för förändringar i livsmiljön och ingen av lokalerna omfattas idag av något formellt områdesskydd utöver det skydd som Natura 2000-området innebär. Musslans långa livscykel och livsspänn gör även att det är svårt att bedöma trenden i artens utveckling. Sammantaget görs bedömningen att artens bevarandetillstånd ännu inte kan sägas vara gynnsamt inom området.

¹⁸ Degerman, Erik och Näslund, Ingemar. 2021. Fysisk restaurering av akvatiska miljöer, vattendrag och sjöar med kantzon och våtmarker. Rapport 2021.03. GRIP on LIFE. Havs- och vattenmyndigheten.

¹⁹ Muntliga uppgifter, Patrik Olofsson, Länsstyrelsen i Norrbottens län. 2023.

²⁰ Oulasvirta, Panu (red). 2015. RAAKKU! – Freshwater pearl mussel in northern Fennoscandia. Series A 214. Metsähallitus.

5.2. Grön flodtrollslända 1037

5.2.1. Beskrivning

Grön flodtrollslända är bunden till strömmande vatten. Den tycks framför allt välja vattendrag som är mer än 50 meter breda, som är rena och klara och har botten med grus och sand. Larverna, som ofta lever mitt i vattendragets fåra, utvecklas nere på botten under minst två års tid. Kläckningen till vuxna sländor sker vanligen från mitten av juli och arten flyger till ungefär slutet av augusti. De vuxna djuren rör sig långt från vattnet även om patrullerande hanar ofta hittas i dess närhet. Som vuxna uppehåller sig sländorna i öppna partier längs med vattnet eller i dess närhet såsom i gläntor, gles skog, vägar och parkeringsfickor.

I Sverige var den gröna flodtrollsländan tidigare endast känd från Råne, Kalix och Torne älvar med vissa biflöden, samt från Görjeån, ett biflöde till Luleälven. De första dokumenterade observationerna av den gröna flodtrollsländan i Piteälven skedde 2018 och 2019 mellan Storforsen och Sikfors. År 2022 gjordes ytterligare fynd mellan Vidsel och Älvsbyn. Med utgångspunkt från dessa fynd bedöms den gröna flodtrollsländans utbredningsområde i Piteälven vara cirka 75 km lång sträcka mellan ytterpunkterna Storforsen och Böle.²¹ Studierna indikerar att arten kan vara mer förbisedd än man tidigare trott och att det är mindre sannolikt den skulle ha etablerat sig i Piteälven relativt nyligen.²²

5.2.2. Bevarandemål

Populationen av grön flodtrollslända ska vara livskraftig och ska inte minska i utbredning. Artens livsmiljöer ska bibehållas eller förbättras med avseende på utbredning, fysiska kvalitéer och strömförhållanden. Vattenkvaliteten ska vara god, med en försumbar påverkan av antropogena övergödande, försurande och giftiga ämnen samt grumlande och sedimentterande partiklar av antropogent ursprung.

5.2.3. Bevarandetillstånd

Kunskapen om den gröna flodtrollsländans förekomst inom Piteälvens Natura 2000-område är fortfarande bristfällig och det går därför inte att med säkerhet bedöma artens bevarandetillstånd.

5.3. Lax 1106

5.3.1. Beskrivning

Laxen rör sig över stora områden och kräver olika miljöer under sin livscykel. Den leker i forsande eller strömmande vattendrag. För att rommen ska överleva krävs luckra lekbottenar av blandat substrat i form av grus och stenar som genomströmmas av syrerikt vatten. Laxungarna håller till i strömmande eller forsande områden med sten och mindre block där de får skydd i mellanrummen och kan hitta lämpliga ståndplatser. Efter 2–4 års tillväxt smoltifierar laxen, det

²¹ E-post från Tommy Karlsson 2023-05-05.

²² Karlsson, Tommy. Grön flodtrollslända i Pite älv – inventering inom biogeografisk uppföljning 2018. Länsstyrelsen Östergötland 2018.

vill säga anpassas till ett liv i saltvatten, och vandrar ut till sina uppväxtområden i Östersjön. Efter 1–4 år i havet återvänder laxen vanligtvis till den älv där den föddes för att leka.²³ Vattenföring och vattentemperatur avgör vid vilken tid laxen kan vandra upp och fria vandringsvägar är då en förutsättning. Laxens komplicerade livscykel, med flera utvecklingsstadier, krav på olika miljöer med god kvalitet och de långa vandringarna mellan sött och salt vatten, gör den sårbar för både naturlig och mänsklig påverkan.

Piteälvens laxbestånd finns utbredd i huvudfåran samt i de större biflödena nedströms Storforsen. Dess huvudsakliga lekområden finns uppströms kraftstationen i Sikfors.

5.3.2. Bevarandemål

Laxstammen ska ha en storlek, sammansättning och utveckling som visar att arten på lång sikt kommer att förbli en livskraftig del av sin livsmiljö. Produktionen av laxsmolt i Piteälven ska vara minst 85 % av den beräknade maximala kapaciteten för älven (rekommenderat älvspecifikt mål enligt ICES rapport 2021). Laxen ska föryngra sig inom hela det område där den har naturlig förekomst i Piteälven. Befintliga lekbottnar och uppväxtområden ska bibehållas eller förbättras med avseende på utbredning, fysiska kvalitéer och strömförhållanden. Vattenståndsfluktuationer och flöden ska vara naturliga. Artens upp- och nedströmsvandring ska inte hindras eller försvåras av mänskligt skapade vandringshinder. Vattenkvaliteten ska vara god, med en försumbar påverkan av antropogena övergödande, försurande och giftiga ämnen samt grumlande och sedimenterande partiklar av antropogent ursprung. Skogen längs vattendraget ska bevaras i sådan utsträckning att den skapar den skuggande effekt, stabila vattentemperatur och bidrag av död ved som är nödvändig för att laxen ska trivas och reproducera sig.

5.3.3. Bevarandetillstånd

Laxen finns utbredd i Piteälvens huvudfåra samt de större biflödena nedströms Storforsen. Förbättrad konnektivitet vid Sikfors kraftverk, storskaliga miljöåterställningsåtgärder i vattendragen samt minskade fiskekvoter och regleringar för havsfisket har medfört att laxbeståndet haft en positiv utveckling i Piteälven sedan 1990-talet. Utvecklingen har dock skett från historiskt mycket låga nivåer till följd av problem med vandringshinder, flottning, överfiske och sjukdomar. Nya beräkningar visar att laxbeståndet ännu inte uppnått en långsiktigt gynnsam genetisk struktur, andelen honor (framför allt stora honor) är betydligt lägre än förväntat, den nuvarande smoltproduktionen är sannolikt betydligt mindre än älvens potential och cirka 46 % av tillgängliga laxhabitat bedöms fortfarande vara outnyttjade.²⁴ Beräkningarna bygger delvis på äldre studier och data från andra älvar men är trots detta en tydlig indikation på att mycket arbete ännu återstår avseende konnektiviteten vid Sikfors kraftverk och miljöåterställning av flottledsrensade vattendrag. Sammantaget görs därför

²³ Så kallade felvandrare finns inom alla laxpopulationer vilket innebär att några individer vandrar upp i en annan älv än födelseälven. Muntligen Stefan Stridsman, Länsstyrelsen i Norrbottens län, 2022.

²⁴ Broman, Andreas. 2023. Laxens bevarandemål och bevarandetillstånd i Piteälven. Länsstyrelsen i Norrbottens län.

bedömningen att artens bevarandetilstånd ännu inte kan sägas vara gynnsamt inom området.

5.4. Stensimpa 1163

5.4.1. Beskrivning

Stensimpa är vanligast i sträckor med klart, strömmande vatten som har renspolade, steniga och grusiga bottenar, men den går att hitta på såväl blockrika bottenar som på rena sandbottenar. Stensimpan är i huvudsak stationär men dess spridningsförmåga är inte känd i detalj. Den leker under vår- och försommar.

5.4.2. Bevarandemål

Stensimpans population ska inte minska och arten ska fortsatt finnas i de delar av Piteälvens vattensystem där den har en naturlig förekomst. Artens livsmiljöer ska bibehållas eller förbättras med avseende på utbredning, fysiska kvalitéer och strömförhållanden. Vattenkvaliteten ska vara god, med en försumbar påverkan av antropogena övergödande, försurande och giftiga ämnen samt grumlande och sedimentterande partiklar av antropogent ursprung.

5.4.3. Bevarandetilstånd

Stensimpan är spridd i majoriteten av Piteälvens sjöar och vattendrag och är i många delar av området mycket talrik. Tillståndet bedöms därför som gynnsamt.

5.5. Utter 1355

5.5.1. Beskrivning

Uttern föredrar vatten- och våtmarksområden som året runt erbjuder riklig tillgång till föda och som har landområden där den kan vila ostört och ha sina gryt. Uttern jagar framför allt i relativt grunda, strömmande vatten och vintertid behöver den isfria partier där den kan hitta mat. Tidigare har uttern varit kraftigt påverkad av en kombination av miljögifter, biotopförstörelse och jakt men sedan 1990-talet har beståndet återhämtat sig. I områden där vägar korsar vattendrag finns risk för att uttrar trafikdödas.

5.5.2. Bevarandemål

Uttern ska inte minska i utbredning eller populationsstorlek. Den ska förekomma väl spridd i hela vattensystemet längs både huvudfåran och biflöden. Piteälven med de biflöden och sjöar som ingår i området ska vara fortsatt naturligt rika på fisk och andra viktiga bytesdjur. Vattenkvaliteten ska vara god, med en försumbar påverkan av antropogena övergödande, försurande och giftiga ämnen samt grumlande och sedimentterande partiklar av antropogent ursprung. Natura 2000-området ska utgöra en god livsmiljö för uttern. Den ska kunna vandra fritt längs vattendragen och risken för att dödas av trafik ska vara låg.

5.5.3. Bevarandetilstånd

I takt med att PCB-halterna i miljön har minskat så har uttern återhämtat sig och man kan idag se en positiv trend för artens utbredning i länet. Satsningarna på

biotopåterställning av Piteälven har tydligt gynnat arten som fått en bättre födotillgång och mer skyddade lägen genom mer naturliga strukturer i vattendragen.²⁵ Kunskap om var uttern förekommer i Norrbottens län erhålls genom regelbunden, stickprovsbaserad miljöövervakning men även från allmänhetens rapporter i Artportalen. Kunskapen om var uttern förekommer och reproducerar sig inom Piteälvens avrinningsområde är dock fortfarande bristfällig och det går därför inte att med säkerhet bedöma artens bevarandetilstånd.

5.6. Ävjestrandsjöar 3130 och Myrsjöar 3160

5.6.1. Beskrivning

Piteälvens övre delar karaktäriseras av många mycket stora sjöar. Dessa sjöar kan hysa stora naturvärden och vara viktiga för vattensystemets balans och ekologi men de faller inte in under definitionen för någon naturanaturtyp. Längre ner i systemet finns större och mindre sjöar utpekade som antingen Ävjestrandsjö 3130 eller Myrsjö 3160. Därutöver finns ett antal ännu oklassificerade mindre sjöar med naturtypskoden Sjö 3100.

Ävjestrandsjöar kännetecknas av att de är näringsfattiga eller svagt näringsrika och har flacka och periodvis blottlagda stränder som är påverkade av störning, grunda bottnar och relativt klart vatten. Sjöarna utgör betydelsefulla miljöer för typiska arter såsom storlom, öring och harr samt kortskottsvegetation och lågvuxen annuell pionjärvegetation.

Myrsjöar är ofta små, normalt inte över 20 hektar, och kännetecknas av näringsfattigt vatten, låg produktivitet och påverkan av humussyror som gör dem naturligt sura. Humusämnena gör att vattnet vanligtvis är brunt och siktdjupet litet. Klarare vatten finns i vissa sjöar med lång omsättningstid. Ofta har myrsjöarna en stor andel myrmark i närområdet och de kan omges av gungflyn bildade av vitmossor. Vattenståndet varierar i allmänhet ganska lite. Vattenvegetationen består vanligen av glesa bestånd av flytbladsväxter som näckrosor, igelknoppar och natearter. Myrsjöar är viktiga för ett flertal fågelarter som häckar och söker föda i sjöarna och deras närområden. Typiska arter är bland annat knipa, sångsvan och smålom.

5.6.2. Bevarandemål

Arealen av respektive sjönaturtyp ska vara oförändrad eller öka i takt med att biotoper återställs.

Naturtyperna ska ha god funktion avseende vattenföring, flödesdynamik och hydromorfologi och bland annat:

²⁵ Backe, Susanne. 2021. Utterförekomst före och efter miljöåterställning av vattendrag i projektet ReBorN LIFE. Länsstyrelsen i Norrbottens län. [Utter i Norrbottens län 2021-ReBorN \(rebornlife.org\)](https://www.rebornlife.org) (hämtad 2023-03-13).

- ha en naturlig hydrologisk regim som präglas av årligen återkommande lågvatten respektive översvämningar, styrda av nederbörd och avsmältning,
- ha en låg grad av antropogen påverkan avseende botten- och strandmiljöer och hysa naturliga materialflöden av olikstora partiklar som är viktiga för att forma, förnya och upprätthålla dessa miljöer,
- vara i huvudsak fria från negativ påverkan orsakad av dikning,
- ska vattenvägarna till och från sjöar vara fria från människoskapade vandringshinder som försvårar eller förhindrar spridning av naturligt förekommande organismer. Detta är nödvändigt för att arterna ska kunna upprätthålla en fungerande populationsdynamik och för att bibehålla balansen i ekosystemen.

Vattenkvaliteten i sjöarna ska vara så god, det vill säga syrerik, näringsfattig och med i huvudsak stabilt pH samt utan föroreningar, att livsbetingelserna är gynnsamma för de naturligt förekommande arterna i vatten och på svämplan. Påverkan av antropogena övergödande, försurande och giftiga ämnen samt grumlande och sedimentterande partiklar av antropogent ursprung ska vara försumbar.

Avseende vegetationen ska de naturliga vegetationstyperna i sjöarnas närmaste omgivning och på svämplan och bottnar bevaras i sådan utsträckning

- att de utgör en ekologiskt funktionell kantzon, vilken hindrar läckage av sediment och skadliga ämnen samt bidrar med tillförsel av organiskt material,
- att de bibehåller sin naturliga struktur, utbredning, artsammansättning och artrikedom.

Artsammansättningen ska vara naturlig och de för respektive naturtyp typiska arterna av fåglar, fiskar, trollsländor och kärlväxter ska finnas i livskraftiga populationer och ha tillgång till fullgoda livsmiljöer.

Främmande arter och stammar ska inte introduceras och befintliga sådana ska inte ha mer än försumbar påverkan på sjöarnas artsammansättning, konkurrenssituation och funktion. Naturligt fiskfria sjöar ska förbli fiskfria.

5.6.3. Bevarandetilstånd

Piteälvens sjöar hyser mycket höga naturvärden tack vare sin biologiska mångfald och höga grad av naturlighet. Mångåriga insatser för att återställa skadade vattendragmiljöer har sannolikt även påverkat Natura-områdets sjöar positivt. Ytterligare insatser för att till exempel hindra läckage av skadliga ämnen från diken och för att återställa naturliga strandzoner krävs dock.

Eftersom klassningen av områdets naturtyper i dagsläget är så osäker och kunskapen om vilken grad av påverkan som råder i sjöarna är otillräcklig, kan inte någon bedömning göras av vilket bevarandetillstånd som råder för naturtyperna.

Typiska arter

Varje naturtyp har en egen uppsättning typiska arter. Dessa har valts ut eftersom de är knutna till viktiga strukturer eller funktioner i naturtypen eller själv utgör ett naturvärde. De är ofta känsliga och reagerar då snabbt på negativ förändring. Detta gör att deras förekomst är en positiv indikator för naturtypen och utgör därmed en bedömningsgrund för naturtypens bevarandetillstånd. En generell förutsättning för gynnsamt bevarandetillstånd för en naturtyp är att ingen påtaglig minskning ska ske av populationerna av de typiska arterna. Vilka dessa arter är för respektive naturtyp finns redovisat i de naturtypsvisa vägledningarna på Naturvårdsverkets hemsida.

5.7. Större vattendrag 3210 och Mindre vattendrag 3260 och Alpina vattendrag 3220

5.7.1. Beskrivning

Piteälven är ca 41 mil lång från källan till kusten och är bland annat utpekad för naturtyperna Större vattendrag, Mindre vattendrag och Alpina vattendrag.

I sin västra sträckning karaktäriseras Piteälven av stora sjöar och sel sammanbundna av strömmande och forsande vattendragssträckor. Många mindre vattendrag ansluter från de talrika sjöarna och på flera ställen delar huvudfåran upp sig i parallella armar. Närmare Storforsen präglas Piteälven av omväxlande sel och forsar och av anslutande vattendrag såsom Ljusträskbäcken. Strax nedströms Storforsen, som är en av Europas största forsar, ansluter Varjisån med sina stora arealer havsörings- och laxhabitat. Efter Storforsen ner till utloppet i Svensbyfjärden har älven ett flackare lopp avbruten av bland annat de större forsarna Fällforsen och Sikforsen. Flera mindre vattendrag tillkommer även längs denna sträcka.

Gemensamt för naturtyperna är ett naturligt varierande vattenstånd som påverkas av snösmältning på våren, perioder av regn under sommar och höst samt isläggning under vintern. Typiskt för naturtyperna är även en skiftande vattendynamik med lugna till forsande vattendragssträckor. Dessa egenskaper leder till en variation av strandmiljöer och bottnar med förutsättningar för hög biologisk mångfald. Vattendrag är även viktiga spridningskorridorer för djur och växter. Alpina vattendrag förekommer endast ovanför gränsen för sammanhängande barrskog.

Älven är fritt strömmande men påverkas av Sikfors kraftverk med dammar som försvårar och i vissa fall förhindrar uppströms och nedströms spridning av lax, öring och andra akvatiska organismer.

5.7.2. Bevarandemål

Arealen större vattendrag, mindre vattendrag och alpina vattendrag ska vara oförändrad eller öka i takt med att biotoper återställs. Arealen befintlig utpekad naturtyp ska inte minska för någon av respektive naturtyp.

Arealen strömsträckor ska bibehållas eller förbättras med avseende på utbredning, fysiska kvalitéer och strömförhållanden.

Naturtyperna ska ha god funktion avseende vattenföring, flödesdynamik och hydromorfologi och bland annat:

- ha en naturlig hydrologisk regim som präglas av årligen återkommande lågvatten respektive översvämningar, styrda av nederbörd och avsmältning, och som på vintern gynnar en naturlig isdynamik,
- ska mängden död ved öka, i vattnet och på svämplan, i sådan grad att organismer som är beroende av vatten gynnas och att fisk får skydd och föda,²⁶
- ha en låg grad av antropogen påverkan avseende botten- och strandmiljöer samt hysa naturliga materialflöden av olikstora partiklar som är viktiga för att forma, förnya och upprätthålla dessa miljöer,
- vara i huvudsak fria från negativ påverkan, orsakad av dikning,
- ska vattenvägarna vara fria från människoskapade vandringshinder som försvårar eller förhindrar spridning av naturligt förekommande organismer. Detta är nödvändigt för att arterna ska kunna upprätthålla en fungerande populationsdynamik och för att bibehålla balansen i ekosystemen.

Vattenkvaliteten i vattensystemet ska vara så god, det vill säga syrerik, näringsfattig och med i huvudsak stabilt pH samt utan föroreningar, att livsbetingelserna är gynnsamma för de naturligt förekommande arterna i vatten och på svämplan. Påverkan av antropogena övergödande, försurande och giftiga ämnen samt grumlande och sedimentterande partiklar av antropogent ursprung ska vara försumbar.

Avseende vegetationen ska de naturliga vegetationstyperna i vattendragens närmaste omgivning, på svämplan och på bottnar bevaras i sådan utsträckning:

- att de utgör en ekologiskt funktionell kantzon, vilken hindrar läckage av sediment och skadliga ämnen samt bidrar med nödvändig skuggning och tillförsel av organiskt material,
- att de bibehåller sin naturliga struktur, artsammansättning, artrikedom och utbredning.

²⁶ Gäller inte alpina vattendrag.

Artsammansättningen ska vara naturlig och de för respektive naturtyp typiska arterna av till exempel insekter, kärlväxter och fiskar, bland annat simpör, nejonögon, elritsa, öring, harr och fjällröding ska finnas i livskraftiga populationer. De typiska arternas utbredning ska inte minska och de ska ha möjlighet att sprida sig.

Främmande arter och stammar ska inte introduceras och befintliga sådana ska inte ha mer än försumbar påverkan på vattendragens artsammansättning, konkurrenssituation och funktion.²⁷

5.7.3. Bevarandetillstånd

Piteälvens vattendrag hyser mycket höga naturvärden tack vare sin biologiska mångfald, sin stam av vildlax, naturliga vattenföring och sin relativt höga grad av naturlighet. Mångåriga insatser för att återställa skadade vattendragsmiljöer har förbättrat vattendragens kvalitet (se tabell 3). Trenden för naturtyperna bedöms vara positiv men ytterligare insatser, främst i Mindre vattendrag, krävs innan vattendragen och dess typiska arter kan bedömas ha ett gynnsamt bevarandetillstånd. Det handlar till exempel om att hindra läckage av skadliga ämnen, åtgärda vandringshinder och återställa fiskars lek- och uppväxtområden. Av stor betydelse för bevarandetillståndet är också att konnektiviteten vid Sikfors kraftverk förbättras och att hänsynen inom skogsbruket ökar.

Den samlade effekten från all negativ påverkan gör att naturtyperna Större vattendrag och Mindre vattendrag ännu inte kan bedömas ha ett gynnsamt bevarandetillstånd. Vattendragen inom naturtypen Alpina vattendrag är dock relativt orörda och naturliga och naturtypen bedöms därmed ha ett gynnsamt bevarandetillstånd.

²⁷ Vissa invasiva främmande arter omfattas av nationell lagstiftning, vilken kan medföra krav på utrotning av bestånd.

6. Hotbild

Nedan beskrivs ett antal potentiella hot mot Natura 2000-områdets värden. Hoten som redovisas är exempel på verksamheter och aktiviteter som bedöms kunna åstadkomma en negativ påverkan på de utpekade naturtyperna och arterna. Texten syftar till att vara vägledande vid prövning och förvaltning. Den ska inte ses som komplett och även andra hotbilder kan bli aktuella, varje enskilt områdes förutsättningar och värden ska alltid beaktas.

Endast de allvarligaste hoten mot Natura 2000-områdets naturvärden, som vi idag känner till, är beskrivna här. Hot av global karaktär, till exempel klimatförändringar och luftföroreningar vilka inte kan lösas genom hänsyn i och omkring området eller genom områdets skötsel, är inte beskrivna. Effekterna från dessa storskaliga och ofta mera diffusa faktorer bör likväl följas upp inom ramen för nationell uppföljning och övervakning.

Hoten gäller även om påverkan härrör från något som sker utanför områdets gränser. I ett hydrologiskt system ska hänsyn alltid tas till att lokala ingrepp och verksamheter kan få negativa konsekvenser över stora arealer. Det gäller både uppströms och nedströms i systemets alla beståndsdelar. Kumulativa effekter från flera påverkanskällor ska också beaktas.

6.1. Vattenkraft och dammar

Vattenkraft och dammar har en kraftigt negativ påverkan på vattendrag och deras ekosystem. Piteälvens Natura 2000-område är skyddat mot utbyggnad av ny vattenkraft eftersom de negativa effekterna skulle vara omfattande.²⁸

- Reglering av vattenföringen rubbar de naturliga vattenfluktuationerna och översvämningar sker därmed under andra delar av året än när höga flöden normalt skulle ha förekommit. Detta skapar en onaturlig strandmiljö som påverkar strandvegetationen och många vattenlevande organismer negativt. Ett utjämnat vattenflöde kan skapa uppgrundning och igenväxning medan korttidsreglering kan orsaka erosion i stränder med finsediment.
- Dammar utgör vandringshinder och förhindrar spridning och fri passage för djur, växter, sediment och organiskt material uppströms och nedströms, även då en väl fungerande fiskväg finns. Det vattenmagasin som en damm bildar ändrar artsammansättningen av bland annat fisk och mängden strömlevande arter minskar. Spridning av både växter och djur försämras avsevärt. Läs mer om problematiken kring vandringshinder i avsnitt 6.6 Fysiska förändringar.
- Mängden forssträckor i vattendraget minskar om dessa däms över och med dem går viktiga och artrika livsmiljöer förlorade. Nedanför dammar och

²⁸ 4 kap 6 § miljöbalk (1998:808).

kraftverk kan torra fåror skapas där alla vattenlevande organismer försvinner.

- Torrläggning kan förekomma intill kraftstationer då allt eller delmängder av vattnet leds förbi den ursprungliga forssträckan som därmed blir helt eller delvis torrlagd. Konsekvensen blir en förlust av naturtyp eller en allvarlig rubbning av vattendragets naturtillstånd.
- Naturlig erosion, transport och avsättning av sand och grus på stränder och bottenar utgör viktiga funktioner för vattendragets morfologi, exempelvis vid deltabildning och meandring. Det skapar därmed en mångfald av livsmiljöer såsom lekbottenar för fisk. En damm fångar upp materialet som avsätts på botten och påverkar därmed dessa grundläggande funktioner negativt.
- Fisk dödas eller skadas i kraftverksturbinerna då de vandrar nedströms om inte effektiva fiskavledare installerats. I lugnvattenmiljöer såsom vattenkraftmagasin utsätts vandrande fisk för predation och i vissa fall kan en ökad decimering påvisas.

6.2. Skogsbruk

Avverkning och markberedning i eller i nära anslutning till vattnet eller på svämplan kan leda till läckage av eroderat material, näringsämnen och skadliga ämnen, direkt eller via diken. Läs mer i avsnitt 6.8 Ämnen med negativ påverkan på vattenmiljön och 6.9 Grumling. Solinstrålningen ökar vilket innebär att vattentemperaturen stiger. Detta missgynnar en mängd vattenlevande arter till exempel lax, öring och flodpärlmussla. Färre träd längs vattendraget minskar tillförseln av organiskt material som löv och ved till vattnet, vilket leder till minskad produktion och födotillgång i ekosystemet. Mindre vattendrag är extra känsliga för effekterna av ingrepp i närmiljön eftersom den relativa påverkan blir större. Skogsbruket markavvattnar även skogsarealer och orsakar körskador. Läs mer om effekter från markavvattning och körskador i avsnitt 6.4 Markavvattning samt 6.5 Körskador.

6.3. Gruvverksamhet

En gruvetablering skulle kunna innebära ett stort negativt och oåterkalleligt ingrepp i den berörda naturmiljön och förändra Natura 2000-områdets utbredning. Risk finns även för läckage av skadliga och igenslammande ämnen under pågående och efter avslutad drift. Delar av Natura 2000-området påverkas redan idag av den nedlagda Lavergruvan och ökade utsläpp skulle ytterligare belasta känsliga ekosystem.

6.4. Markavvattning

Markavvattning i form av befintliga, rensade eller nya diken i jordbruksmark, skogsmark eller intill infrastruktur utgör ett problem för vattenmiljön. Många diken orsakar läckage av sediment och skadliga ämnen, främst metaller samt gödande och försurande ämnen, till vattnet. Läs mer i avsnitt 6.8 Ämnen med negativ påverkan på vattenmiljön och 6.9 Grumling. I vissa fall dränerar dikena även svämplan, exempelvis svämängar och svämskogar, som utgör en atrik och viktig del i vattendragets eller sjöns artsamhälle och dynamik. Utdikade landområden har även en sämre vattenhållande förmåga och utgör en

försämrad buffert mot höga eller låga flöden. Därmed kan även det mottagande vattendraget påverkas av den förändrade vattenföringen.

6.5. Körskador

Körning med skogsmaskiner, fyrhjulingar eller andra motorfordon i eller i anslutning till vattendrag kan orsaka stor skada. Det riskerar att skapa grumling och slamma igen botten nedströms, förstöra bottenstrukturen på platsen eller orsaka vattenavledande körspår från omkringliggande mark till vattenmiljön. Det kan orsaka stor urlakning av kvicksilver och andra skadliga ämnen. Exempel på särskilt känsliga områden är utströmningsområden för grundvatten samt våtmarker i nära anslutning till vattnet. Även i anslutning till lokaler med flodpärlmussla är körning i vattendrag särskilt olämpligt och kan få förödande effekter för musslorna som är mycket känsliga för grumling och överslammade botten. De kan även dödas om de körs över.

6.6. Fysiska förändringar

Direkt fysisk påverkan på vattenmiljön och angränsande stränder, exempelvis genom grävning, rätning, schaktning, invallning eller muddring av sjöar och vattendrag är sällan möjlig utan att naturtypen förstörs eller tar skada. Sådana åtgärder kan också orsaka grumling och frigöra skadliga ämnen. Vid ekologisk återställning av vattendrag kan dessa typer av ingrepp vara nödvändiga för att skapa nära naturliga strukturer och strömförhållanden. Det är då viktigt att tillräckliga försiktighetsåtgärder vidtas.

Vandringshinder utgörs främst av dammar, flottningslämningar, felaktigt utformade fiskvägar och vägtrummor med felaktig placering eller utformning. Dessa omöjliggör eller försvårar naturliga spridningsmönster för till exempel fisk och ryggradslösa djur. Det hindrar arter att nå lek-, födosöks- och uppväxtområden och leder till decimerade eller isolerade populationer som kan bli genetiskt utarmade och försvagade. Flodpärlmusslan är beroende av att dess värd fisk kan nå sina lek- och uppväxtområden och påverkas därför också negativt av vandringshinder.

Broar och överfarter över vattendrag längs vältrafikerade vägar och järnvägar utgör ett hot mot lokala populationer av utter. Om uttern inte kan passera under vägen kan det leda till att många uttrar trafikdödas årligen.

6.7. Fisk

Ohållbart fiske påverkar mängden fisk, storleksfördelningen inom arter samt fördelningen mellan bytesfisk och rovfisk i ekosystemet. Detta kan i sin tur leda till kaskadeffekter (oförutsedda händelsekedjor) och obalans i ekosystemet.

Fiskodling innebär ökad risk för smittspridning till vild fisk. Förrymd fisk kan konkurrera ut en inhemsk population eller påverka dess genetiska status om populationerna korsar sig med varandra. Fiskodling kan även orsaka övergödning och andra föroreningar i älvsystemet.

Olika fisksjukdomars utbrott och varaktighet kan utgöra ett hot mot älvens laxpopulation. Bakgrunden till de senaste årens sjukdomsutbrott i flera

vildlaxälvar är fortfarande okänd enligt statens veterinärmedicinska anstalt (SVA), vilket måste beaktas vid förvaltning av laxstammen.²⁹

6.8. Ämnen med negativ påverkan på vattenmiljön

Utsläpp, urlakning eller läckage av ämnen med negativ påverkan på vattenmiljön sker från ett stort antal olika källor, bland annat areella näringar, gruvverksamhet, reningsverk, dagvatten och enskilda avlopp. Även när påverkan lokalt inte är stor så kan den sammanlagda effekten av alla utsläpp/läckage ändå skapa påtagliga negativa effekter. Små utsläpp kan ibland vara naturliga eller oundvikliga vid normal markanvändning men ämnena ska inte överstiga halter vid vilka de kan hota naturtypernas strukturer, funktioner, typiska arter eller långsiktiga stabilitet. Utsläpp som utgör hot är främst:

- Miljögifter, främst i form av metaller och organiska ämnen, kan ackumuleras och finnas kvar i miljön under mycket lång tid. Vattenlevande organismer är ofta särskilt utsatta för dessa. Uttern, som är en toppredator, ackumulerar särskilt mycket av dessa i kroppen. PCB, PFOS och PBDE är exempel på ämnen som ibland påträffas i oroande nivåer i uttrar. Även många olika läkemedelsrester, ibland i höga halter, har hittats i uttrar.³⁰ Det är fortfarande okänt om och i så fall hur det kommer att påverka uttrarna i framtiden.
- Övergödande ämnen kan skapa lokala problem i sjöar och vattendrag genom exempelvis ökad algpåväxt.
- Utsläpp av försurande ämnen kan skada fisk och andra vattenlevande organismer. De flesta av länets vatten är känsliga för försurande ämnen.

6.9. Grumling

Grumling kan uppstå när sediment läcker ut i vattnet eller rörs upp från bottnar vid skogsbruk, byggnation eller annan mänsklig aktivitet. Detta kan till exempel leda till att undervattensvegetation och lekbottnar slammas över. Det är också skadligt för många fiskar och ryggradslösa djur. Arter som lever i bottensediment och filtrerande djur, exempelvis musslor, är särskilt känsliga.

6.10. Övrigt

Främmande arter kan konkurrera med inhemska arter, utnyttja dem som bytesdjur, sprida sjukdomar eller hybridisera med närstående arter.

Kunskapsbrist utgör idag ett problem för älvmiljön. Förvaltningen försvåras av att det ännu saknas tillräckliga kunskaper om var de största värdena finns samt var det finns åtgärdsbehov. En god kunskap om detta möjliggör även väl

²⁹ Laxdöden - SVA (hämtad 2023-06-15).

³⁰ Roos, Anna; Eriksson, Ulla; Egebeck, Anna-Lena; Benskin, Jon och Fick, Jerker. 2023. Miljögifter i uttrar från Sverige, rapport 1:2023. Naturhistoriska riksmuseet.

avvägda bedömningar för hållbar markanvändning och översiktsplanering som bidrar till att miljötillståndet inte försämras.

7. Bevarandeåtgärder

7.1. Allmänt

Målet med bevarandeåtgärder är att naturtyperna och arterna ska nå eller upprätthålla ett gynnsamt bevarandetillstånd. Det kan innefatta både skydd och aktiv förvaltning eller återställning av skadade miljöer. Förvaltningen av ett helt älvsystem är komplext och många aktörer är delaktiga i arbetet utöver Länsstyrelsen, till exempel kommuner, markägare och fiskerättsinnehavare. I det här kapitlet redovisas bland annat en översikt över Länsstyrelsens riktade arbete med utpekade naturtyper och arter. Många av åtgärderna sammanfaller med de åtgärder som behövs för att nå miljö kvalitetsnormerna. Mer om förvaltningsarbetet går att läsa om i åtgärdsprogrammet för Bottenvikens vattendistrikt.

7.2. Skydd

Piteälven skyddas av Natura 2000-bestämmelserna i 7 kap. 28–29 § miljöbalken. Älven är även utsedd till en av Sveriges fyra nationalälvar, vilket skyddar hela älven med dess biflöden från uppförande av vattenkraftverk samt från att vattenreglering eller vattenöverledning för kraftändamål utförs (4 kap. 6 § miljöbalken). Älvens huvudfåra omfattas också av riksintresse för friluftsliv och naturvård (3 kap. 6 § miljöbalken).

Inom älvens avrinningsområde³¹ finns många vidsträckta naturreservat, varav de största utgörs av Tjeggelvas, Hornavan-Sädvajaure fjällurskog, Arvesjåkkå, Långsjön-Gåbrek fjällurskog, Ståkke-Bårgå fjällurskog, Udtja och Reivo. Ett flertal av dessa utgör även Natura 2000-områden och bidrar därmed till att skydda Piteälvens vattensystem och bibehålla dess naturlighet.

Öster om Moskosel planeras ett limniskt naturreservat, Ljusträskbäcken, som hyser en av Sveriges största förekomster av flodpärlmussla. Även ett stort antal andra pågående reservatsbildningar förekommer inom avrinningsområdet, främst i den fjällnära regionen.

De delar av Natura 2000-området ovan den fjällnära gränsen som inte omfattas av befintliga eller blivande reservat ligger i stället inom ett område utpekat som obrutet fjäll (4 kap. 5 § miljöbalken), vilket begränsar vilken typ och grad av exploatering som får ske. Inom avrinningsområdet finns även två av Sveaskogs ekoparker, Varjisån och Piteälven, med skräddarsydda planer för områdets nyttjande.

Den resterande och största delen av Natura 2000-området saknar för närvarande andra former av formellt områdesskydd, till exempel naturreservat eller biotopskyddsområden, och är därför i stort behov av tillräcklig hänsyn vid

³¹ Sedan 2019 ingår Lillpiteälven och Rokån i Piteälvens huvudavrinningsområde. De ingår däremot inte i Piteälvens Natura 2000-område och omfattas därmed inte av bevarandeplanens beskrivningar och bedömningar. När vi i denna bevarandeplan använder begreppet avrinningsområde avser vi därför endast Piteälven med huvudfåra, biflöden och tillhörande sjöar.

markanvändning, fysisk planering och exploatering. Ett fortsatt skyddsarbete är nödvändigt för att bevara de viktigaste och känsligaste delarna av området.

7.3. Fiskförvaltning

Av Piteälvens utpekade och typiska fiskarter regleras för närvarande fisket på lax, öring, harr och röding. Upp till Storforsen regleras fisket av Havs- och Vattenmyndigheten (HaV) med stöd av fiskelagstiftningen. HaV:s föreskrifter gäller också för stora delar av de större biflöden som mynnar i älven nedströms Storforsen. Inom HaV:s föreskriftsområde kan även de lokala fiskerättsägarna fatta beslut om regleringar men dessa får i så fall inte innebära en lättnad av HaV:s regler. I de områden som inte omfattas av HaV:s regler är det den lokala fiskerättsägarens ansvar att förvalta fisket. Mellan Storforsen och odlingsgränsen är Sveaskog den huvudsakliga fiskerättsägaren och i statliga vatten ovan odlingsgränsen reglerar Länsstyrelsen fisket.

Fiskereglerna varierar beroende på art och vattendragssträcka. De regler som förekommer omfattar fredningstider, då fiske av en art är helt förbjudet under lek, minimimått på fångad fisk, fångstbegränsningar som avgör hur många fiskar som får behållas per person och dag, regler kring tillåtna fiskeredskap samt så kallat fönsteruttag där enbart fiskar inom ett visst storleksintervall får plockas upp.

Målsättningen för länets fiskeförvaltning är att uppnå och upprätthålla livskraftiga fiskpopulationer. I takt med ökande fiskbestånd ökar även intresset för fiske av arterna och därmed behovet av en hållbar förvaltning. Länsstyrelsen arbetar därför för att fiskeförvaltningen ska bli mer anpassad efter respektive älv och efter lokala förhållanden. Det behövs ett fortsatt arbete med att utveckla till exempel fiskereglering, tillsyn, fångstrapportering av lax och öring samt utökade samarbeten med fiskerättsägare.

7.4. Åtgärdsarbete

Utförd miljöåterställning

Omfattande arbete har genomförts i Piteälven och dess biflöden för att återställa skadorna efter flottningsepoken. Återställningen omfattar åtgärder som syftar till att återskapa naturliga strand- och vattenmiljöer, exempelvis att återutsätta stenar och död ved i rensade vattendrag, anlägga lekbottnar, öppna upp avstängda sidofårar, bredda vattendragen till dess naturliga bredder och åtgärda vandringshinder. Åtgärderna har även som syfte att vattendragens grundläggande funktioner ska bli mer naturliga och därmed upprätthålla sig själva, genom till exempel naturlig transport av grus och sand.

Målbilden för återställningarna är god ekologisk status med avseende på så kallade hydromorfologiska kvalitetsfaktorer såsom konnektivitet och vattenföring. I allmänhet behöver minst 85 % av en vattenförekomst vara återställd för att uppnå god status för berörda kvalitetsfaktorer.³² Till och med

³² Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter (HVMFS 2019:25) om klassificering och miljökvalitetsnormer avseende ytvatten.

2022 bedrevs en årligt återkommande uppföljning som syftade till att mäta effekterna av återställningsarbetet. Uppföljningen utfördes genom elfiskeundersökningar och visade att återställningarna gett positiva effekter på förekomst av lax och öring. Eftersom resultat från elfiskeundersökningar i stor utsträckning påverkas av rådande hydrologiska förhållanden varierade resultaten från år till år.

Under 2000-talet har Länsstyrelsen och andra aktörer, delvis inom ramen för LIFE-finansierade samarbetsprojekt,^{33 34} genomfört omfattande miljöåterställningsarbeten i Piteälvens huvudfåra och dess biflöden. I huvudfåran har arbeten bedrivits på sträckan mellan Storforsen och Mårsomjaure och bland de 15-talet biflöden som i någon utsträckning återställts kan nämnas Borgforsälven, Ljusträskbäcken, Stockforsälven, Varjisån och Vitbäcken.

Genom LIFE-projektet ReBorN 2016–2022 åtgärdades sammanlagt 23,1 kilometer av biflödena Stockforsälven och Vitbäcken. Arbetet resulterade i drygt 6,55 hektar återvunnen våtåta varmed den totala våtarealen ökade med 17,4 %. Inom projektet anlades även 449 lekbottnar.

Ytterligare åtgärder i Piteälvens Natura 2000-områden sker inom ramen för LIFE-projektet Revives som pågår till och med 2027. Det handlar bland annat om att åtgärda diken och vandringshinder i ett tiotal biflöden.

Åtgärdsbehov

Bland annat genom genomförda miljöåterställningsinsatser har andelen sjöar som uppnår god eller hög status ökat med cirka 26 % sedan 2017 och andelen vattendrag som uppgår god eller hög status har ökat med cirka 27 % under samma tid. Fortfarande kvarstår dock ett omfattande åtgärdsbehov i framför allt vattendragen. Av de 453 bedömda vattenförekomster som ingår i vattendrag (se tabell 1) har 185 sämre status än god med avseende på hydromorfologiska kvalitetsfaktorer, till exempel vandringsbarhet, förändringar i vattenföring och förändring av vattendragets form.³⁵ Det visar att problemen med de historiska flottledsrensningarna har mycket stor utbredning. Sammanlagt 36 vattenförekomster, varav 31 som ingår i vattendrag, som påverkas av Sikfors kraftverk med tillhörande regleringsdammar har en ekologisk status som är sämre än god. Detaljerad information om vilka åtgärdsbehov som finns för varje sjö eller vattendrag kan hämtas från VISS (Vatteninformation Sverige) hemsida.³⁶

Länsstyrelsen genomför regelbundet biotopkarteringar av vattendrag. Dessa ligger till grund för vattenförvaltningens bedömning av ekologisk status och för

³³ REBORN | reborn (rebornlife.org) (hämtad 2023-05-09).

³⁴ LIFE Revives: Reviving freshwater pearl mussel populations and their habitats — Department of Biological and Environmental Science (ju.fi) (hämtad 2023-05-09).

³⁵ Välkommen till VISS (lansstyrelsen.se), datauttag 2023-03-11.

³⁶ Välkommen till VISS (lansstyrelsen.se)

de åtgärdsprojekt som Länsstyrelsen genomför. Fortfarande finns dock många sjöar och vattendrag med ett okänt åtgärdsbehov.

Tabell 3: Ekologisk status för vattenförekomsterna i Piteälvens Natura 2000-område (Piteälvens avrinningsområde exklusive Rokåns och Lillpiteälvens f d avrinningsområden).³⁷ Notera dock att ett flertal vattenförekomster inte utgör naturtyp och att många småvatten som är naturtyp inte utgör vattenförekomster.

Vatten	Status	Antal	%
Sjöar	Totalt	203	
	Hög	27	13
	God	167	82
	Måttlig	9	4
Vattendrag	Totalt	453	
	Hög	49	11
	God	219	48
	Måttlig	185	41

I små vattendrag som är särskilt viktiga för vattensystemets ekologi och funktion finns ofta vägtrummor. Felaktigt lagda vägtrummor kan skapa vandringshinder för vattenlevande djur och utgör därmed ett stort problem för vattenmiljön. Det har gjorts stora insatser för att åtgärda sådana vägtrummor och vandringshinder broar inom Piteälvens Natura 2000-område och då framför allt i Varjisåsystemet. Åtgärderna omfattar dock en liten del av älvsystemet och det kända åtgärdsbehovet.³⁸

Sikfordsdammen utgör ett definitivt vandringshinder för flera fiskarter, bland annat sik, harr och nejronöga. Den befintliga fiskvägen är utformad för lax och havsöring, vilka har sina huvudsakliga lekområden uppströms Sikfors. Sedan man i början av 1990-talet anlade fiskvägen har den successivt förbättrats men det återstår ännu förbättringsbehov. Fisk tycks ha svårt att hitta upp i älvfåran nedanför dammen vid låg vattenföring och svårt att hitta ingången till fiskvägen i själva dammen. En pilotstudie har visat att detta medför en fördröjd uppvandring med en ståt på upp till 5 veckor, vilket i sin tur riskerar att påverka fiskens hälsa.³⁹ Trots en flytande smoltavledare innebär passagen av damm eller turbiner en hög dödlighet för de lax- och havsöringsungar som vandrar nedströms förbi anläggningen, och för de vuxna fiskar som efter leken ska återvända till havet.

Omfattningen av den påverkan som uppstår i de sjöar och vattendrag som berörs av regleringsdammarna är dåligt känd. I Målmiesjävrrie finns en fiskväg i den damm som reglerar vattennivån. Funktionen av fiskvägen är inte närmare undersökt men genom sin utformning är den sannolikt otillräcklig. I Rahppen-Låbbås saknas fiskväg i de dammar som skiljer sjöarna från möjliga lekområden i Rahppenjäkkå, den å som rinner från sjöarna till Piteälven. Ån är

³⁷ Välkommen till VISS (lansstyrelsen.se), datauttag 2023-03-13.

³⁸ För närvarande är 229 vägtrummor och broar bedömda som vandringshinder och 61 har åtgärdats, varav 48 inom LIFE-projektet Remibar.

³⁹ Stridsman, Stefan. Pilotprojekt för uppföljning av fiskvägens effektivitet samt förekomst av fördröjning på uppvandring av lax och öring med ekolodskamera i Sikfors kraftverk, Piteälven 2015. Länsstyrelsen Norrbotten. 2016.

också kraftigt rensad nedanför sjöarna samt har otillräcklig vattenföring på grund av regleringen. Även i Bieskehávrré saknas fiskväg i dammarna vid sjöns utlopp. Utloppet från sjön tros dock ha varit ett naturligt vandringshinder för fisk även innan tillkomsten av dammar. Skellefteå Kraft har beslutat att lämna in en ansökan om tillstånd till att riva ut de tre regleringsdammarna i samband med att Sikfors kraftstations miljötillstånd ska omprövas. Om en utrivning realiseras bör målbilden vara att återställa sjöarnas naturliga vattennivåer och förbindelser med omkringliggande vatten.

Det finns ett stort behov av att åtgärda diken med negativ påverkan på vattendrag och sjöar. För närvarande saknas underlag för en bedömning av hur många diken som finns sammanlagt och vilka av dessa som behöver åtgärdas. Över lag har det dikats i stor omfattning där skogsbruk och jordbruk bedrivits i Norrbotten. Endast områden i fjällen anses vara opåverkade och vissa naturreservat kan ha en väsentligt lägre grad av påverkan.

Inom Piteälvens Natura 2000-område finns det drygt 300 potentiella områden med förorenad mark där utredning pågår eller har utförts.⁴⁰ Av dessa är det 18 områden med behov av antingen åtgärder eller vidare utredning. Föroreningarna härrör från flera olika verksamheter som bränsledepåer, träimpregnering, plantskolor, depå för bekämpningsmedel och kemtvättar. Länsstyrelsen har inventerat förorenade markområden och publicerat rapporter kommunvis.⁴¹

En stor del av biflödet Viståns hela vattensystem har en påverkan av föroreningar från den nedlagda koppargruvan i Laver. Detta är särskilt tydligt i Gråbergsbäcken som har höga halter av framför allt koppar och zink och där effekterna på bäckmiljön är påtaglig. Fortsatta läckage behöver minimeras för att förhindra ytterligare skador på naturmiljön.

Ett fåtal sjöar inom Natura 2000-området bedöms vara övergödda. Se databasen VISS för aktuell information.⁴²

Älvsystemet korsar ett stort antal vägar samt järnväg. Det finns behov av att inventera väg-vattenpassager vid de mer trafikerade vägarna som underlag för en bedömning av vilka passager som behöver åtgärdas. Målet är att uttrar och andra mindre däggdjur ska kunna passera utan hög risk för att dödas av motortrafik.

Det förekommer ett flertal främmande arter och fiskstammar inom Piteälvens Natura 2000-område, men kunskapen om deras utbredning och påverkan på ekosystemet är i de flesta fall bristfällig. I nuläget har Länsstyrelsen inte kännedom om några tydligt negativa effekter från dessa men det bör bevakas och i förekommande fall åtgärdas.

⁴⁰ [EBH-kartan \(lansstyrelsen.se\)](http://EBH-kartan.lansstyrelsen.se)

⁴¹ Inventering av förorenade områden i Arjeplogs kommun. Länsstyrelsens rapportserie 18/2013. Inventering av förorenade områden i Arvidsjaur kommun. Länsstyrelsens rapportserie 23/2013. Inventering av förorenade områden i Älvsbyns kommun. Länsstyrelsens rapportserie 22/2013. Inventering av förorenade områden i Piteå kommun. Länsstyrelsens rapportserie 21/2013.

⁴² [Välkommen till VISS \(lansstyrelsen.se\)](http://Valkommen.till.VISS.lansstyrelsen.se)

8. Källor

Hemsidor:

[Biogeografisk uppföljning av naturtyper och arter \(naturvardsverket.se\)](#) (hämtad 2023-05-09).

[EBH-kartan \(lansstyrelsen.se\)](#)

[Fiskvandring - Skellefteå Kraft \(skekraft.se\)](#) (hämtad 2023-05-09).

[Hydrologiskt nuläge | SMHI - Vattenwebb](#) (hämtad 2023-05-09).

[hansyn-till-vatten-alla-faktablad-samlade-i-en-pdf.pdf \(skogsstyrelsen.se\)](#) (hämtad 2023-05-30).

[Målbilder för god miljöhänsyn - Skogsstyrelsen](#) (hämtad 2023-05-30).

[Natura 2000 i Sverige \(naturvardsverket.se\)](#) (hämtad 2023-05-09).

[PITEÄLVEN | reborn \(rebornlife.org\)](#) (hämtad 2023-05-30)

[Piteälven ökar sitt avrinningsområde | SMHI](#) (hämtad 2023-05-09).

[SGUs Kartvisare för mineralrättigheter](#) (hämtad 2023-05-09).

[Svenska glaciärer | Bolin Centre Database \(su.se\)](#) (hämtad 2023-05-09).

[\(Tillstånd Natura 2000-område | Länsstyrelsen Norrbotten \(lansstyrelsen.se\)](#) (hämtad 2023-05-09).

[Vägledning - Mindre vattendrag \(naturvardsverket.se\)](#) (hämtad 2023-02-15)

[Vägledning - Myrsjöar \(naturvardsverket.se\)](#) (hämtad 2023-02-15).

[Vägledning - Större vattendrag \(naturvardsverket.se\)](#) (hämtad 2023-02-15)

[Vägledning - Alpina vattendrag \(naturvardsverket.se\)](#) (hämtad 2023-06-13)

[Vägledning - Ävjestrandsjöar \(naturvardsverket.se\)](#) (hämtad 2023-02-15).

[Välkommen till VISS \(lansstyrelsen.se\)](#) (hämtad 2023-05-09).

Rapporter:

Backe, Susanne. 2021. Utter i Norrbottens län – År 1986–2020. Länsstyrelsen i Norrbottens län.

Backe, Susanne. 2021. Utterförekomst före och efter miljöåterställning av vattendrag i projektet ReBorN LIFE. Länsstyrelsen i Norrbottens län.

- Baltic salmon and trout assessment working group (WGBAST). Volume 3, Issue 26. ICES scientific reports. 2021.
- Berggren, Åke. 1995. Fisket i Piteå 1 – Från medeltid till tidigt 1900-tal. Piteå museum.
- Bergström, Tomas; Sundberg, Michael; Näslund, Ingemar. 2006. Utter i Jämtlands län, rapport 2006:02. Länsstyrelsen i Jämtlands län.
- Bjelke, Ulf och von Wachenfeldt, Eddie. 2017. Sötvattenanknutna Natura 2000-värdens känslighet för hydromorfologisk påverkan i vattendrag. Havs- och Vattenmyndigheten.
- Broman, Andreas. 2023. Laxens bevarandemål och bevarandetillstånd i Piteälven. Länsstyrelsen i Norrbottens län.
- Dahlström, Niklas; Jönsson, Karin och Nilsson, Christer. 2005. Long-term dynamics of large woody debris in a managed boreal forest stream. *Forest Ecology and Management*. Volym 210. Umeå universitet.
- Degerman, Erik och Näslund, Ingemar. 2021. Fysisk restaurering av akvatiska miljöer, vattendrag och sjöar med kantzoner och våtmarker. Rapport 2021.03. GRIP on LIFE. Havs- och vattenmyndigheten.
- Henriksson, Lennart och Söderberg, Håkan. 2020. Åtgärdsprogram för flodpärlmussla. Rapport 2020:19. Havs- och vattenmyndigheten.
- Inventering av förorenade områden i Arjeplogs kommun. Länsstyrelsens rapportserie 18/2013.
- Inventering av förorenade områden i Arvidsjaur kommun. Länsstyrelsens rapportserie 23/2013.
- Inventering av förorenade områden i Älvsbyns kommun. Länsstyrelsens rapportserie 22/2013.
- Inventering av förorenade områden i Piteå kommun. Länsstyrelsens rapportserie 21/2013.
- Karlsson, Tommy. Grön flodtrollslända i Pite älv – inventering inom biogeografisk uppföljning 2018. Länsstyrelsen i Östergötland.
- Norén, Linda. 2019. Det var ett äventyr – en studie om livet som flottare efter Piteälven. SLU.
- Oulasvirta, Panu (red). 2015. RAAKKU! – Freshwater pearl mussel in northern Fennoscandia. Series A 214. Metsähallitus.

Roos, Anna; Eriksson, Ulla; Egebeck, Anna-Lena; Benskin, Jon och Fick, Jerker. 2023. Miljögifter i utter från Sverige, rapport 1:2023. Naturhistoriska riksmuseet.

Stridsman, Stefan. Pilotprojekt för uppföljning av fiskvägens effektivitet samt förekomst av fördröjning på uppvandring av lax och öring med ekolodskamera i Sikfors kraftverk, Piteälven 2015. Länsstyrelsen i Norrbottens län. 2016.

Zinko, Ursula. 2005. Strandzoner längs skogsvattendrag. Världsnaturfonden WWF.

2022-09-28 Österling, Martin och Högberg, Jan-Olov. 2013. The impact of land use on the mussel *Margaritifera margaritifera* and its host fish *Salmo trutta*. Hydrobiologia.

Övrigt:

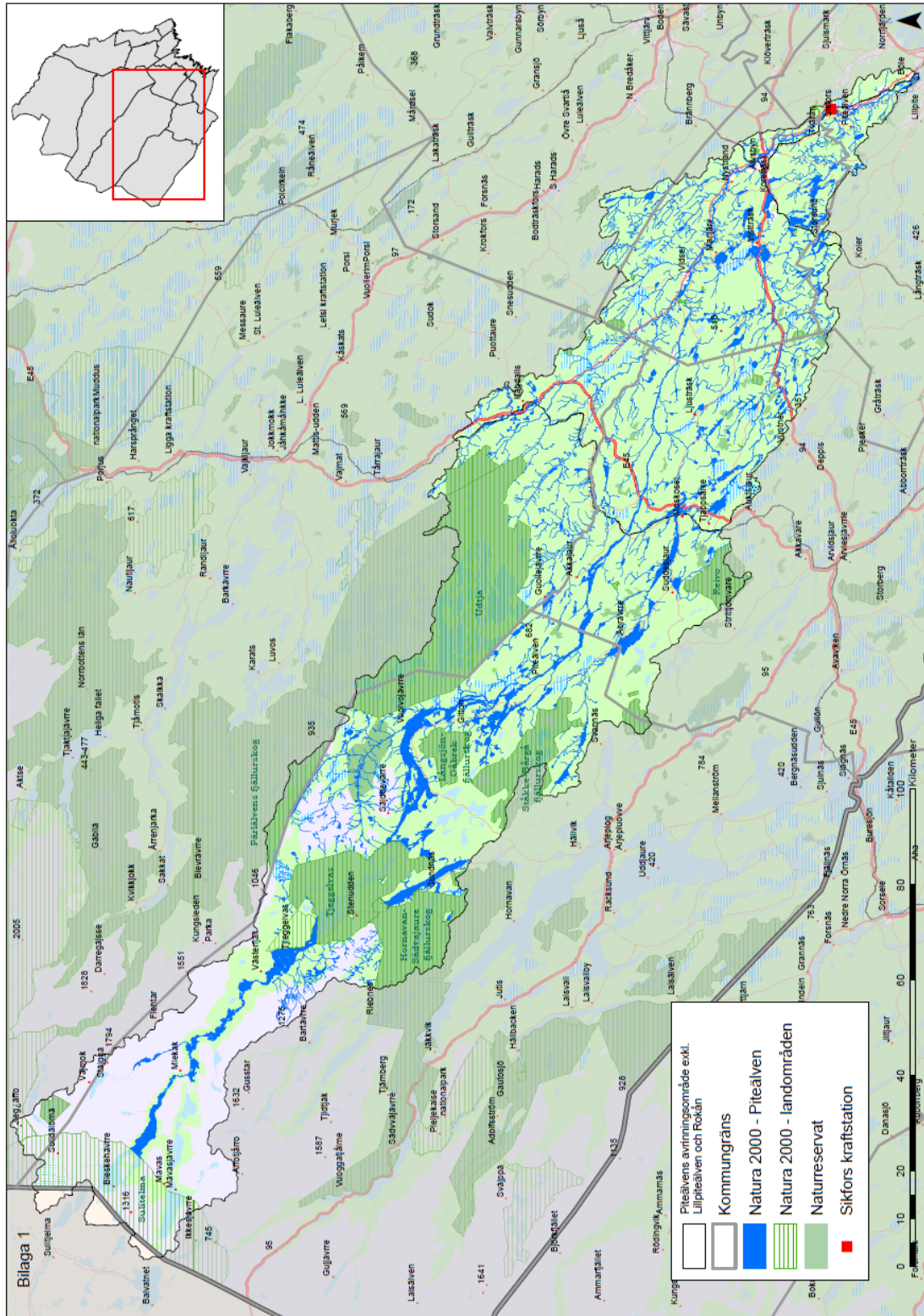
E-post från Tommy Karlsson, Länsstyrelsen i Östergötland, 2023-05-05.

Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter (HVMFS 2019:25) om klassificering och miljö kvalitetsnormer avseende ytvatten.

Miljöbalk (1998:808).

Muntliga uppgifter, Patrik Olofsson, Länsstyrelsen i Norrbottens län. 2023.

1. Bilaga – Karta

2. Bilaga – Fördjupade beskrivningar av bevarandemålen

Denna bilaga innehåller fördjupade beskrivningar av bevarandemålen för de arter och naturtyper som pekats ut som värdefulla i Piteälvens Natura 2000-område. I fördjupningarna redovisas bland annat bedömningar av hur kraftverket i Sikfors påverkar möjligheterna att uppnå ett gynnsamt bevarandetilstånd hos respektive art och naturtyp. Observera att för arter gäller vanligtvis även att habitatet ska kunna förse arten med nödvändiga strukturer och funktioner. Målen och fördjupningarna för naturtyperna bör därför läsas parallellt med målen för arterna.

Art		Bevarandemål	Fördjupad beskrivning
Flodpärlmussla 1029	1	Flodpärlmusslan ska finnas spridd i området, populationen ska vara livskraftig och ha en nyrekrytering av småmusslor (juveniler). <i>Målet har ändrats språkligt, "alla delpopulationer" har ersatts av "populationen", vilket omfattar alla populationer/delpopulationer, samt fått tillägget "juveniler".</i>	Flodpärlmussla förekommer i minst 22 vattendrag inom Piteälvens Natura 2000-område, varav två nedströms Sikfors, fyra mellan Sikfors och Storforsen, nio uppströms Storforsen och sju i Varjisåsystemet. Rekrytering bedöms ske i 86 % av de aktuella vattendragen men trots det bedöms de flesta populationer ha en otillräcklig rekrytering. Detta kan bland annat bero på att det i många vattendrag finns få värdfiskar (lax eller vanligtvis öring) och att varje värdfisk dessutom kan ha få glochidielarver på sina gälar. Sannolikt bidrar även att vissa bestånd är glesa vilket gör att flodpärlmusslans spermier får svårt att nå honorna vilket orsakar att få larver bildas som i sin tur ska hitta värdfiskarna. Även kvarvarande miljöskador från flottningsepoken har en negativ inverkan. Bestånden i Varjisåsystemet samt mellan Sikfors och Storforsen skulle sannolikt gynnas av en förbättrad konnektivitet och ökad uppvandring av öring och lax i Sikfors. Målet är en naturlig föryngringsprocess som leder till att populationen når livskraftiga nivåer och att arten sprider sig.
	2	Det ska finnas livskraftiga, reproducerande populationer av värdfiskarna lax och öring, för att flodpärlmusslan ska kunna rekrytera nya individer till populationen och sprida sig. <i>Målet har ändrats så att värdfiskens funktion framgår tydligare. Skrivningen om antropogena vandringshinder har strukits eftersom det är en förutsättning för att det ska kunna finnas livskraftiga populationer av värdfisk samt att det ingår i nedanstående mål.</i>	Flodpärlmusslebestånden i vattendragen uppströms Storforsen är beroende av stationär öring för sin fortplantning. I övriga vattendrag är det inte klarlagt om stationär öring, havsvandrande öring eller lax är den vanligaste värdfisken men troligen dominerar stationär eller havsvandrande öring. Bestånden av flodpärlmussla i Varjisåsystemet samt mellan Sikfors och Storforsen skulle sannolikt gynnas av en förbättrad konnektivitet och ökad uppvandring av öring och lax i Sikfors. Detta eftersom höga tätheter av värdfiskarnas årsungar, vilket främst förekommer i havsvandrande lax- och öringbestånd, har stor betydelse för flodpärlmusslans föryngring. ^{43 44}

⁴³ Henriksson, Lennart och Söderberg, Håkan. 2020. Åtgärdsprogram för flodpärlmussla. Rapport 2020:19. Havs- och vattenmyndigheten.

⁴⁴ Degerman, Erik och Näslund, Ingemar. 2021. Fysisk restaurering av akvatiska miljöer, vattendrag och sjöar med kantzon och våtmarker. Rapport 2021.03. GRIP on LIFE. Havs- och vattenmyndigheten.

		Se även målen för 1160 lax och mål 6 för naturtyperna 3210 och 3260.
3	<p>Flodpärlmusslornas och värdfiskarnas livsmiljöer ska bibehållas eller förbättras med avseende på utbredning, fysiska kvalitéer och strömförhållanden.</p> <p><i>Målet har ändrats så att det omfattar hela livsmiljöerna (inte bara botten). Motsvarande mål kan också nyttjas för stensimpa.</i></p>	<p>När vattendrag flottledsrensats har också många av de kvalitéer som är nödvändiga för flodpärlmusslans fortlevnad påverkats. Omfattande återställningsarbeten har därför genomförts i Piteälvens huvudfåra och biflöden genom bland annat avlägsnande av vandringshinder, återföring av sten och grus samt uppluckring och anläggande av lekbottnar. Inom LIFE-projektet ReBorn 2016–2022 anlades till exempel 449 lekbottnar för lax och öring i två biflöden⁴⁵ och ytterligare åtgärder genomförs inom LIFE-projektet Revives 2021–2027.</p> <p>En förutsättning för att lekbottnarnas kvalitet ska bibehållas på lång sikt är att bland annat att tillräckligt många lekfiskar kan passera Sikfors kraftverk. När lekfiskarna gräver om i grusbotten förhindrar de att botten sätts igen av till exempel oorganiska finpartiklar och därmed till att de behåller sin funktion för fiskens lek och som habitat för flodpärlmussla.</p> <p>Målet inkluderar att ingen människoskapad försämring får ske.</p> <p>Se även mål 2 för naturtyperna 3210 och 3260.</p>
4	<p>Vattenkvaliteten ska vara god, med en försumbar påverkan av antropogena övergödande, försurande och giftiga ämnen samt grumlande och sedimentterande partiklar av antropogent ursprung.</p> <p><i>Nytt mål som inkluderar målen om sedimenttransport och miljöåterställning nedan.</i></p>	<p>Flodpärlmusslan ställer stora krav på sin livsmiljö utöver strömmande vatten och hårbotten av grus och sten.⁴⁶</p> <p>Övergödning, som mäts med totalfosfor och nitrat, bör kunna undvikas med effektiv avloppsrening samt välplanerad grävning och kontrollerad markanvändning. Detta innebär bland annat att all slamtransport från dikesrensning i samband med skogsbruk ska förhindras.⁴⁷</p> <p>I Piteälven är försurning allmänt förekommande på grund av jonsvaga vatten med låg buffertkapacitet. Fjällområdet är särskilt försurningskänsligt och längs kusten kan det finnas lokala problem i anslutning till utdikade sulfidjordar. Eftersom flodpärlmusslan är känslig för lågt pH är det extra viktigt att undvika ytterligare försurning genom antropogen påverkan.</p> <p>På grund av kemiska föroreningar uppnås generellt sett inte god kemisk status i Sveriges vatten. Det är därför viktigt att påverkan inte ökar.</p> <p>Med sedimentterande partiklar avses bland annat oorganiska finpartiklar (<1mm) som kan sätta igen bottenstratum där musslor finns och därigenom påverka syresättningen negativt.</p> <p>Grumling och sedimentering kan mätas med turbiditet, färgtal och andelen finkornigt oorganiskt substrat men också med redoxpotentialen som mäter syresättningen i bottenstratum vilket indirekt avspeglar grumlingens effekter.</p> <p>Målet innebär att vattenkvaliteten ska bibehållas eller förbättras.</p> <p>Se även mål 4 för naturtyperna 3210 och 3260.</p>

⁴⁵ [PITEÄLVEN | reborn \(rebornlife.org\)](https://rebornlife.org) (hämtad 2023-05-30)

⁴⁶ Henriksson, Lennart och Söderberg, Håkan. 2020. Åtgärdsprogram för flodpärlmussla. Rapport 2020:19. Havs- och vattenmyndigheten.

⁴⁷ ⁴⁷ [Målbilder för god miljöhänsyn - Skogsstyrelsen](#) (hämtad 2023-05-30).

		Sedimenttransport ska inte förekomma i sådan mängd att det riskerar att skada musslorna eller deras livsmiljö. De mest påtagliga skadorna efter den historiska flottledsrensningen ska återställas. <i>Målet har tagits bort eftersom motsvarande finns i mål 4 och för att den senare är en åtgärd.</i>	
	5	Skogen längs vattendraget ska bevaras i sådan utsträckning att den skapar den skuggande effekt och stabila vattentemperatur som är nödvändig för musslorna och deras värd fiskar. <i>Målet har ändrats språkligt.</i>	Se mål 5 för naturtyperna 3210 och 3260.
		De viktigaste kärnområdena för arten ska omfattas av formellt områdesskydd. <i>Målet har tagits bort eftersom det utgör en åtgärd.</i>	
		Främmande fiskarter och fiskstammar ska inte förekomma. <i>Målet har tagits bort eftersom skrivningar om främmande arter finns under naturtyperna.</i>	
Art		Bevarandemål	Fördjupad beskrivning
Grön flodtrollslända 1037	1	Populationen av grön flodtrollslända ska vara livskraftig och ska inte minska i utbredning.	Det nuvarande kunskapsunderlaget medger inte en bedömning av populationens storlek och bevarandetilstånd. När det gäller utbredningsområdet är det sannolikt att de senaste årens fynd av larvskinn mellan Storforsen och Böle avspeglar den gröna flodtrollsländans utbredningsområde i Piteälven. Uppströms Storforsen ändrar älven karaktär och blir ganska stenig och ström, medan den vid Böle i stället är för lugnflytande med finkornig botten. ⁴⁸
	2	Artens livsmiljöer ska bibehållas eller förbättras med avseende på utbredning, fysiska kvalitéer och strömförhållanden.	Den gröna flodtrollsländan är bunden till rinnande, klart vatten där larven utvecklas under minst två års tid. Arten tycks föredra naturliga eller naturliknande botten av sand och grus och påverkas sannolikt negativt av till exempel rensning, igenslamning och pålagring av sediment. Genomförda och planerade åtgärder för att återskapa naturliga vattenmiljöer och hindra läckage från diken torde därför gynna även den gröna flodtrollsländan. Fram till 2018 års fynd av grön flodtrollslända i Piteälven hade arten i huvudsak återfunnits i oreglerade älvar. Vattenregleringar bedöms ha en viss negativ effekt på arten men det är inte helt klarlagt vad den gröna flodtrollsländan kräver med avseende på vattendragens hydrologi. ⁴⁹ I vilken utsträckning artens bevarandetilstånd påverkas av Piteälvens förändrade hydrologi på grund av kraftverket i Sikfors kan inte bedömas men är sannolikt liten.
	3	Vattenkvaliteten ska vara god, med en försumbar påverkan av antropogena övergödande, försurande och giftiga ämnen samt grumlande och sedimentterande partiklar av antropogent ursprung.	Se mål 2.

⁴⁸ E-post från Tommy Karlsson, Länsstyrelsen i Östergötland, 2023-05-05.

⁴⁹ Bjelke, Ulf och von Wachenfeldt, Eddie. 2017. Sötvattenanknutna Natura 2000-värdens känslighet för hydromorfologisk påverkan i vattendrag. Havs- och Vattenmyndigheten.

Art	Bevarandemål	Fördjupad beskrivning
<p>Lax 1106</p>	<p>1 Laxstammen ska ha en storlek, sammansättning och utveckling som visar att arten på lång sikt kommer att förbli en livskraftig del av sin livsmiljö.</p> <p><i>Målet ersätter de tidigare målen:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Laxen ska vara livskraftig (...)</i> - <i>Laxstammen ska ha en naturlig storleksfördelning med ett tydligt inslag av stora individer.</i> 	<p>Enligt beräkningar av fiskeutredningsgruppen (FUG) vid Länsstyrelsen i Norrbottens län våren 2023 behöver 2000–4000 laxar årligen vandra upp i älvmynningen för att beståndet långsiktigt ska upprätthålla en gynnsam genetisk struktur (givet att andelen honor är 17 %, se nedan). Beräkningarna visar också att under 2021 och 2022 kan mängden lax ha varit tillräcklig för en god genetisk struktur, men med knapp marginal det senare året. Sett i ett längre perspektiv har beståndet troligen inte uppnått vad som krävs för att upprätthålla en god genetisk struktur under hälften av åren. Beräkningarna bygger på osäkra antaganden avseende passageeffektiviteten i Sikfors och hur många honor respektive hanar som deltar i leken.⁵⁰</p> <p>Enligt fiskräknaren i Sikfors utgör honor endast 17 % av de passerande laxarna och endast 0,66 % är honor större än 115 cm. Motsvarande siffror i Jokkfall, Kalixälven, är 26 % respektive 7,2 %. Eftersom stora honor har fler ägg än små påverkas antalet deponerade ägg negativt och långsiktigt kan även laxbeståndets genetiska utveckling påverkas. Det är oklart vad som orsakar bristen på stora honor men det kan inte uteslutas att fiskvägens konstruktion har en negativ påverkan.⁵¹</p>
	<p>2 Produktionen av laxsmolt i Piteälven ska vara minst 85 % av den beräknade maximala kapaciteten för älven (rekommenderat älvspecifikt mål enligt ICES rapport 2021).</p> <p><i>Målet har ändrats språkligt och %-målet har uppdaterats till den nuvarande rekommendationen.</i></p>	<p>Baltic salmon and trout assessment working group (ICES arbetsgrupp WGBAST) har beräknat att medel för den potentiella smoltproduktionen i hela Piteälven uppgår till 26 000 smolt. Det är ett betydligt lägre värde än i övriga vildlaxälvar i Bottenviken, vilket kan bero på att indatat till WGBAST:s beräkningsmodell är begränsat och från en tid då laxbeståndet var svagt. Enligt FUG:s beräkningar 2023 är den potentiella smoltproduktionen i Piteälven med all säkerhet högre än 26 000 och ligger sannolikt närmare 100 000 smolt.⁵²</p> <p>Ett välplanerat elfiskeprogram för att följa laxens utveckling krävs för att den verkliga potentiella smoltproduktionen ska kunna beräknas. Tills detta skett måste bristerna i smoltmålets indata beaktas när laxens bevarandetilstånd i Piteälven ska bedömas.</p>
	<p>3 Laxen ska föryngra sig inom hela det område där den har naturlig förekomst i Piteälven.</p> <p><i>Målet ersätter det tidigare målet:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>(...) lämpliga miljöer för lek och uppväxt ska finnas i hela det naturliga utbredningsområdet.</i> 	<p>Enligt FUG:s analyser uppgår ytan av tillgängliga laxhabitat i Piteälven till cirka 508 hektar, vilket bekräftar att WGBAST arealuppgift (576 hektar) är rimlig.⁵³</p> <p>För närvarande beräknar FUG att laxen nyttjar cirka 54 % av arealen i habitatet. Detta kan möjligen bero på att det inte finns tillräckligt med lax i älven för att besätta alla habitat vilket i sin tur kan vara en konsekvens av kvarvarande, historiska</p>

⁵⁰ Sidan 22 ff. Broman, Andreas. 2023. Laxens bevarandemål och bevarandetilstånd i Piteälven. Länsstyrelsen i Norrbottens län.

⁵¹ Sidan 15 ff. Broman, Andreas. 2023. Laxens bevarandemål och bevarandetilstånd i Piteälven. Länsstyrelsen i Norrbottens län.

⁵² Sidan 8 ff. Broman, Andreas. 2023. Laxens bevarandemål och bevarandetilstånd i Piteälven. Länsstyrelsen i Norrbottens län.

⁵³ Sidan 5 ff. Broman, Andreas. 2023. Laxens bevarandemål och bevarandetilstånd i Piteälven. Länsstyrelsen i Norrbottens län.

		<p>flottledsrensningar samt passageeffektiviteten vid Sikfors.⁵⁴</p> <p>Lax har en historisk, naturlig förekomst i stora delar av Piteälven nedströms Storforsen. För att underlätta bedömningen av om laxen uppnått ett gynnsamt bevarandetillstånd med avseende på dess utbredning kan en referensnivå gällande täckningsgraden nyttjas. En rimlig nivå kan vara 85 % tillgängliga laxhabitat vilket motsvarar målnivån för älvens smoltproduktion.</p>
4	<p>Befintliga lekbottnar och uppväxtområden ska bibehållas eller förbättras med avseende på utbredning, fysiska kvalitéer och strömförhållanden.</p> <p><i>Målet är oförändrat.</i></p>	<p>Tillgången till lämpliga lek- och uppväxtområden är av avgörande betydelse för laxpopulationens status och utveckling. Laxhonors äggproduktion beräknas ligga på 1000–1800 ägg per kg hona vilket är relativt få jämfört med andra fiskarter. Risken för omgrävning i redan använda lekgropar, och därmed oavsiktlig förlust av tidigare lagd rom, minskar med en större areal lekbottnar. Slutsatsen är att om man vill skapa bra förutsättningar för lek bör minst omkring 20 % av lokalens yta utgöras av lämpligt leksubstrat, gärna mer, men över 60 % lönar det sig knappt att gå.</p> <p>Under 2000-talet har omfattande åtgärder genomförts i Piteälven och dess biflöden i syfte att förbättra bland annat laxens livsmiljöer genom bland annat avlägsnande av vandringshinder, återföring av sten och grus samt uppluckring och anläggande av lekbottnar. Inom LIFE-projektet ReBorN anlades till exempel 449 lekbottnar i Stockforsälven och Vitbäcken och ytterligare åtgärder planeras de kommande åren.⁵⁵</p> <p>En förutsättning för att lekbottnarnas kvalitet ska bibehållas på lång sikt är bland annat att tillräckligt många lekfiskar kan passera Sikfors kraftverk. När lekfiskarna gräver om i grusbotten förhindrar de att botten sätts igen av till exempel oorganiska finpartiklar och därmed till att de behåller sin funktion för fiskens lek och som habitat för flodpärlmussla.</p> <p>Se även mål 2 för naturtyperna 3210 och 3260.</p>
5	<p>Vattenståndsfluktuationer och flöden ska vara naturliga.</p> <p><i>Målet är oförändrat.</i></p>	<p>Naturliga vattenståndsfluktuationer och flöden är en förutsättning för att lax och andra fiskarter ska kunna vandra uppströms till sina lekområden. I reglerade vattendrag kan olika typer av tappningsregimer, tillsammans med fisktrappor eller omlöp, kompensera för förlusten av det naturliga vattenflödet. För Sikfors kraftverk gäller en prövotidssatt minimitappning på 15 m³/s under perioden 15 maj – 15 oktober och att vatten ska tappas i fiskvägen den tid denna är i drift. Trots detta visade en studie 2015 att lax och öring i fördröjdes upp till fem veckor mellan en ekolodskamera nedströms Sikfors och en fiskräknare i fiskvägen. FUG bedömer att den största fördröjningen skedde vid kraftverkets utloppstunnel och vid kraftverksdammens spilllockor vilket sannolikt beror på att dessa flödens attraktion är större än fiskvägens. FUG menar också att en fördröjning på 5 veckor i mitten av lekvandringen och 2–3 veckor i slutet bland annat innebär att lax</p>

⁵⁴ Sidan 26. Broman, Andreas. 2023. Laxens bevarandemål och bevarandetillstånd i Piteälven. Länsstyrelsen i Norrbottens län.

⁵⁵ PITEÄLVEN | reborn (rebornlife.org)

		och öring inte hinner upp till de övre lekområdena i Varjisåsystemet. ⁵⁶ De sjöar som nyttjas som vattenmagasin för kraftverket lagrar en förhållandevis liten vattenvolym och bedöms inte påverka Piteälven nedströms Storforsen.
	Lekbottnar ska vara fria från sediment som slammar igen. <i>Målet har tagits bort eftersom motsvarande finns i mål 4 och mål 7.</i>	
6	Artens upp- och nedströmsvandring ska inte hindras eller försvåras av mänskligt skapade vandringshinder. <i>Målet är oförändrat.</i>	Redan när det första kraftverket byggdes i Sikfors 1911–1912 anlades en fisktrappa på norra sidan älven. När en ny damm med 5 meter högre fallhöjd byggdes 1922 – 1924 anlades en ny fisktrappa på södra sidan älven. En viss uppvandring skedde i dessa tidiga trappor och yrkesfisket efter lax i Fällfors pågick till tidigt 1970-tal. Redan 1921 uteslöts dock Piteälven ur den nationella laxälvstatistiken på grund av obetydliga fångster. ⁵⁷ Sikfors nya kraftverk togs i drift 1990 och en ny fiskväg med fiskräknare var klar 1992. Sedan dess har uppvandringen av lax och havsvandrande öring successivt ökat. Faktiska uppgifter om passageeffektiviteten i fiskvägen saknas dock och de senaste åren tycks den positiva trenden för lax ha avstannat. FUG:s rapport redovisar flera indikationer på att fiskvägen i Sikfors har en negativ påverkan på laxen i Piteälven. ⁵⁸ <ul style="list-style-type: none"> - Passageeffektiviteten för utvandrande smolt är, trots smoltavledare, endast omkring 76 % vid Sikfors, vilket är lägre än passageeffektiviteten rakt genom vissa kraftverksturbiner vid andra kraftverk. - Andelen honor och särskilt stora honor som passerar fiskräknaren i Sikfors är betydligt lägre än motsvarande data från fiskräknaren i Jockfall, Kalixälven (som inte påverkas av vattenkraft). - Uppvandrande lax fördröjs upp till fem veckor i området vid Sikfors kraftverk varav den största fördröjningen sannolikt sker vid utloppstunneln och vid kraftverksdammens spilluckor.
6	Vattenkvaliteten ska vara god, med en försumbar påverkan av antropogena övergödande, försurande och giftiga ämnen samt grumlande och sedimentterande partiklar av antropogent ursprung. <i>Nytt mål.</i>	Mänsklig påverkan ska till exempel inte orsaka att oorganiska finpartiklar (<1mm) sätter igen bottenssubstratet där laxar leker och därmed påverka reproduktionen negativt. Se även mål 4 för naturtyperna 3210 och 3260.
8	Skogen längs vattendraget ska bevaras i sådan utsträckning att den skapar den skuggande effekt,	Se mål 5 för naturtyperna 3210 och 3260.

⁵⁶ Sidan 21 ff. Broman, Andreas. 2023. Laxens bevarandemål och bevarandetilstånd i Piteälven. Länsstyrelsen i Norrbottens län.

⁵⁷ Berggren, Åke Berggren. 1995. Fisket i Piteå 1 – Från tidig medeltid till tidigt 1900-tal. Piteå museum.

⁵⁸ Broman, Andreas. 2023. Laxens bevarandemål och bevarandetilstånd i Piteälven. Länsstyrelsen i Norrbottens län.

		<p>stabila vattentemperatur och bidrag av död ved som är nödvändig för att laxen ska trivas och reproducera sig.</p> <p><i>Målet har justerats språkligt och fått tillägget "som är nödvändigt för att laxen ska trivas och reproducera sig".</i></p>	
		<p>Laxfisket som bedrivs ska vara hållbart.</p> <p><i>Målet har tagits bort eftersom det utgör en åtgärd.</i></p>	
Art		Bevarandemål stensimpa	Fördjupad beskrivning
Stensimpa 1163	1	<p>Stensimpans population ska inte minska och arten ska fortsatt finnas i de delar av Piteälvens vattensystem där den har en naturlig förekomst.</p> <p><i>Tidigare målformulering ersatt med formulering som motsvarar den i Åbyälvens uppdaterade BP. Innebär bl a att den tidigare skrivningen om att populationen ska vara väl spridd inom området och livskraftig ändrats till att den inte ska minska. Innebär också att skrivningen om att den inte ska hindras av onaturliga vattenhinder ersatts av mål 2:s mer generella skrivningar om utbredning, fysiska kvalitéer och strömförhållanden.</i></p>	<p>Stensimpan är idag väl spridd inom vattenområdet och bedöms ha ett gynnsamt bevarandetilstånd.</p> <p>En förbättrad konnektivitet vid Sikfors skulle eventuellt medföra ett förbättrat genetiskt utbyte mellan populationerna och därmed en högre genetisk diversitet inom arten. Detta skulle i sin tur göra att stensimpan i högre grad kan motstå negativ påverkan.</p>
	2	<p>Artens livsmiljöer ska bibehållas eller förbättras med avseende på utbredning, fysiska kvalitéer och strömförhållanden.</p> <p><i>Tidigare målformulering ersatt med formulering som motsvarar den i Åbyälvens uppdaterade BP. Innebär en ökad tydlighet kring vad som bör beaktas när det gäller stensimpans livsmiljö och att miljöerna ska bibehållas och vid behov förbättras.</i></p>	Se mål 2 för naturtyperna 3210 och 3260.
	3	<p>Vattenkvaliteten ska vara god, med en försumbar påverkan av antropogena övergödande, försurande och giftiga ämnen samt grumlande och sedimentterande partiklar av antropogent ursprung.</p> <p><i>Tidigare målformulering ersatt med formulering som motsvarar den i Åbyälvens uppdaterade BP. Innebär att fler faktorer som kan påverka vattenkvaliteten preciseras samt tydliggör att det handlar om människans påverkan.</i></p>	Se även mål 5 för naturtyperna 3210 och 3260.
Art		Bevarandemål utter	Fördjupad beskrivning
Utter 1355	1	<p>Uttern ska inte minska i utbredning eller populationsstorlek. Den ska förekomma väl spridd i hela vattensystemet längs både huvudfåran och biflöden.</p> <p><i>Tidigare målformulering ersatt med formulering som motsvarar den i Åbyälvens uppdaterade BP. Innebär att "livskraftig population" ersatts med att arten inte får minska i populationsstorlek. "Utbredd i ett flertal" har ersatts med "väl spridd i hela".</i></p>	<p>Den stora ökningen av utterpopulationen vid Piteälven skedde under 1990-talet, vilket framgår av inventeringar 1986–87 respektive 2002.⁵⁹ Vid inventeringar 2015–2020 hade uttern ökat ytterligare och fanns på fler lokaler än vid tidigare inventeringar. Den positiva utvecklingen beror framför allt på minskande halter av miljögifter. Studier inom ramen för ReBorN-projektet 2016–2022 visar dock att även miljöåterställning av tidigare flottledsrensade vattendrag har positiva effekter i form av ett ökat antal uttrar⁶⁰ och sannolikt</p>

⁵⁹ Sidan 34. Backe, Susanne. 2021. Utter i Norrbottens län – År 1986–2020. Länsstyrelsen i Norrbottens län.

⁶⁰ Backe, Susanne. 2021. Utterförekomst före och efter miljöåterställning av vattendrag i projektet ReBorN LIFE. Länsstyrelsen i Norrbottens län.

		<p>råder samma positiva trend inom Piteälvens avrinningsområde.</p> <p>För närvarande finns inga populationsdata som kan användas för uppföljning av målet men en metod för att beräkna populationen med hjälp av eDNA-analys av spillning håller på att tas fram.</p>	
	2	<p>Piteälven med de biflöden och sjöar som ingår i området ska vara fortsatt naturligt rika på fisk och andra viktiga bytesdjur.</p> <p><i>Tidigare målformulering ersatt med formulering som motsvarar den i Åbyälvens uppdaterade BP. Innebär att skrivningen om "god livsmiljö" flyttats till mål 4.</i></p>	<p>Genomförda återställningsarbeten förväntas bidra till ökade fiskmängder och artrikare botten och strandmiljöer.</p> <p>En förbättrad konnektivitet vid Sikfors kraftverk förväntas innebära en ökad uppvandring av lax och öring samt förbättrade spridningsmöjligheter för andra strömlevande fiskar. Detta gynnar uttern som vintertid har en diet som domineras av strömlevande fiskarter.⁶¹</p>
	3	<p>Vattenkvaliteten ska vara god, med en försumbar påverkan av antropogena övergödande, försurande och giftiga ämnen samt grumlande och sedimentterande partiklar av antropogent ursprung.</p> <p><i>Tidigare målformulering ersatt med formulering som motsvarar den i Åbyälvens uppdaterade BP. Innebär att fler faktorer som kan påverka vattenkvaliteten preciseras samt tydliggör att det handlar om människans påverkan.</i></p>	<p>Se mål 3 för naturtyperna 3130 och 3160 samt mål 5 för naturtyperna 3210 och 3260.</p>
	4	<p>Natura 2000-området ska utgöra en god livsmiljö för uttern. Den ska kunna vandra fritt längs vattendragen och risken för att dödas av trafik ska vara låg.</p> <p><i>Tidigare målformulering ersatt med formulering som motsvarar den i Åbyälvens uppdaterade BP. Innebär att kravet på en god livsmiljö kopplats samman med utterns möjligheter att röra sig fritt i vattensystemet.</i></p>	<p>Av de 462 väg-vattenpassager som hittills inventerats vid Piteälven har enbart 30 bedömts utgöra en bra utterpassage. Resterande kan medföra en ökad risk för uttern att trafikdödas. Ytterligare inventeringar vid de mer trafikerade vägarna krävs som underlag för en bedömning av vilka passager som behöver åtgärdas. Dessa bör successivt bytas ut och anpassas så att uttrar kan passera utan att behöva gå upp på vägbanan och därmed utsättas för risken att trafikdödas.</p> <p>Olika typer av konnektivitetshöjande åtgärder kan underlätta för uttrarna att ta sig förbi kraftverket. Det kan till exempel handla om ett omlöp eller en biokanal förbi dammen.</p>
Naturtyper		Bevarandemål	Fördjupad beskrivning
Åvje-strand-sjöar 3130	1	<p>Arealen av respektive sjönaturtyp ska vara oförändrad eller öka i takt med att biotoper återställs.</p> <p><i>Målet har ändrats språkligt.</i></p>	<p>Kvalitén på Natura 2000-områdets naturtypsklassning är fortsatt mycket låg. Målet avser därför den faktiska arealen av respektive naturtyp och inte den för närvarande rapporterade.</p>
Myrsjöar 3160	2	<p>Naturtyperna ska ha god funktion avseende vattenföring, flödesdynamik och hydromorfologi och bland annat:</p> <ul style="list-style-type: none"> ha en naturlig hydrologisk regim som präglas av årligen återkommande lågvatten respektive översvämningar, styrda av nederbörd och avsmältning, ha en låg grad av antropogen påverkan avseende botten- och strandmiljöer och hysa naturliga materialflöden av olikstora partiklar 	<p>Områdets sjöar kan påverkas av att vattenlevande organismer har problem med att passera kraftverket i Sikfors. Detta kan bland annat resultera i minskat genetiskt utbyte mellan fiskpopulationer i olika delar av älvsystemet.</p> <p>För övrigt påverkas sjöarna av nya eller befintliga diken samt rensning av diken i jordbruksmark, skogsmark eller intill infrastruktur samt av 1800- och 1900-talets flottningskonstruktioner och rensningar.</p>

⁶¹ Bergström, Tomas; Sundberg, Michael; Näslund, Ingemar. 2006. Utter i Jämtlands län, rapport 2006:02. Länsstyrelsen i Jämtlands län.

	<p>som är viktiga för att forma, förnya och upprätthålla dessa miljöer,</p> <p>vara i huvudsak fria från negativ påverkan orsakad av dikning,</p> <p>ska vattenvägarna till och från sjöar vara fria från människoskapade vandringshinder som försvårar eller förhindrar spridning av naturligt förekommande organismer. Detta är nödvändigt för att arterna ska kunna upprätthålla en fungerande populationsdynamik och för att bibehålla balansen i ekosystemen.</p> <p><i>Målet har ändrats språkligt, delar av målet har flyttats till mål 3, delmålet om naturlig konnektivitet mellan vatten- och landmiljö har strukits då det motsvaras av andra formuleringar och delmålen avseende vattenförvaltningens statusbedömningar har tagits bort.</i></p>	<p>Genomförda återställningsarbeten⁶² har syftat till att återskapa naturliga funktioner och dynamiska processer i delar av Piteälvens vattensystem vilket bedöms kunna gynna områdets sjöar. Ytterligare åtgärder är dock nödvändiga. Länsstyrelsen känner även till ett antal kvarvarande vägvattenpassager som bedöms vara vandringshinder.</p> <p>I älvsystemet finns även tre mer eller mindre vandringshindrande regleringsdammar. Det är dåligt känt hur stor påverkan dessa dammar har på älvsystemets vattenmiljöer, men bristande konnektivitet och periodvis otillräcklig vattenföring påverkar sannolikt nedströms liggande sjöar och vattendrag. Enligt Länsstyrelsens bedömning motsvarar bevarandemålet, tillsammans med mål 3, lägst god ekologisk status för ingående vattenförekomster enligt HVMFS 2019:25.</p>
3	<p>Vattenkvaliteten i sjöarna ska vara så god, det vill säga syrerik, näringsfattig och med i huvudsak stabilt pH samt utan föroreningar, att livsbetingelserna är gynnsamma för de naturligt förekommande arterna i vatten och på svämplan. Påverkan av antropogena övergödande, försurande och giftiga ämnen samt grumlande och sedimentterande partiklar av antropogent ursprung ska vara försumbar.</p> <p><i>Målet har ändrats och är nu är en sammansättning av tidigare mål om hydromorfologi och vattenkvalitet. Skrivningen om vad som är en god vattenkvalitet och människans påverkan har förtydligats och delmålen avseende vattenförvaltningens statusbedömningar har tagits bort.</i></p>	<p>I Piteälven är försurning allmänt förekommande på grund av jonsvaga vatten med låg buffertkapacitet. Fjällområdet är särskilt försurningskänsligt och längs kusten kan det finnas lokala problem i anslutning till utdikade sulfidjordar. Piteälven är därmed särskilt känslig för antropogen påverkan. Målet är att ingen försämring ska ske.</p> <p>Antropogent skapade problem kan delvis undvikas med effektiv avloppsrening samt välplanerad grävning och kontrollerad markanvändning. Detta innebär bland annat att all slamtransport från dikesrensning i samband med skogsbruk ska förhindras.⁶³ Målet är att inga organismer ska skadas av grumling och sedimentering av antropogent ursprung.</p> <p>På grund av kemiska föroreningar uppnås generellt sett inte god kemisk status i Sveriges vatten. Det är därför viktigt att påverkan inte ökar. Målet är att ingen försämring ska ske.</p> <p>Enligt Länsstyrelsens bedömning motsvarar bevarandemålet, tillsammans med mål 2, lägst god ekologisk status för ingående vattenförekomster enligt HVMFS 2019:25.</p>
4	<p>Avseende vegetationen ska de naturliga vegetationstyperna i sjöarnas närmaste omgivning och på svämplan och botten bevaras i sådan utsträckning</p> <p>att de utgör en ekologiskt funktionell kantzon, vilken hindrar läckage av sediment och skadliga ämnen samt bidrar med tillförsel av organiskt material,</p> <p>att de bibehåller sin naturliga struktur, utbredning, artsammansättning och artrikedom.</p> <p><i>Målet har ändrats språkligt.</i></p>	<p>Målet syftar till att sjöarnas närmiljöer och kantzoner ska få utvecklas naturligt och att naturliga biologiska och kemiska processer ska bibehållas vilket bland annat är av stor betydelse för utpekade och typiska arter.</p> <p>De sjöar som utgör regleringsdammar för Sikfors kraftverk kan, utgående från regleringsamplituderna mellan 1,8 och 2,3 meter, antas ha en betydande strandpåverkan till följd av regleringen.</p> <p>Uppgifterna om kvalitén på sjöarnas kantzoner bristfälliga. Hur bred kantzon som krävs för att den ska vara funktionell måste avgöras utifrån de förutsättningar som finns på plats. Målet innebär bland annat att stor hänsyn måste tas vid skogsbruk och annan markanvändning.^{64 65}</p>

⁶² Se t ex [PITEÄLVEN | reborn \(rebornlife.org\)](https://rebornlife.org) (hämtad 2023-05-30).

⁶³ [Målbilder för god miljöhänsyn - Skogsstyrelsen](#) (hämtad 2023-02-15).

⁶⁴ Zinko, Ursula. 2005. Strandzoner längs skogsvattendrag. Världsnaturfonden WWF.

⁶⁵ [hänsyn-till-vatten-alla-faktablad-samlade-i-en-pdf.pdf \(skogsstyrelsen.se\)](#) (hämtad 2023-02-15).

		Naturtypernas typiska och karaktäristiska arter framgår av Naturvårdsverkets vägledning för ävjestrandsjöar och myrsjöar. ^{66 67} För övrigt saknas sammanställd kunskap om vilka av naturtypernas arter som förekommer i och vid sjöarna och hur frekventa arterna är.
5	<p>Artsammansättningen ska vara naturlig och de typiska arterna av fåglar, fiskar, trollsländor och kärlväxter ska finnas i livskraftiga populationer och ha tillgång till fullgoda livsmiljöer.</p> <p><i>Målet ersätter det tidigare målet "de typiska arterna ska ha gynnsam bevarandestatus" då detta inte är relevant på områdesnivå.</i></p>	<p>Områdets sjöar påverkas sannolikt av att vattenlevande organismer har problem med att passera kraftverket i Sikfors. Detta resulterar bland annat i minskat genetiskt utbyte mellan populationer i olika delar av älvsystemet. Sjöarna uppströms Storforsen påverkas även av att forsens utgör ett definitivt, delvis naturligt, vandringshinder för uppströms vandrande arter.</p> <p>Naturtypernas typiska och karaktäristiska arter framgår av Naturvårdsverkets vägledning för ävjestrandsjöar och myrsjöar. För övrigt saknas sammanställd kunskap om vilka av naturtypernas typiska arter som förekommer i och vid sjöarna och hur frekventa arterna är.</p> <p>Målet innebär bland annat att sjöarnas fiskpopulationer ska vara livskraftiga och inte minska. Fisket regleras i fiskelagstiftningen och ska bedrivas långsiktigt hållbart. Fiskerättsåtgärderna avgör därutöver hur fisket ska bedrivas och upplåtas.</p>
6	<p>Främmande arter och stammar ska inte introduceras och befintliga sådana ska inte ha mer än försumbar påverkan på sjöarnas artsammansättning, konkurrenssituation och funktion. Naturligt fiskfria sjöar ska förbli fiskfria.</p> <p><i>Målet har ändrats och anpassats till att ny lagstiftning reglerar hanteringen av invasiva främmande arter. Sista meningen om fiskfria sjöar har flyttats från det tidigare målet om fisk och fiske (se nedan).</i></p>	<p>För att plantera ut fisk krävs alltid tillstånd av Länsstyrelsen och beviljas endast om fisken är fri från smittsamma sjukdomar och om den biologiska mångfalden bevaras (se SFS 1994:1716).</p> <p>Det är dessutom i lag förbjudet att bland annat odla, föda upp, använda eller släppa ut de invasiva främmande arter som finns förtecknade på EU-nivå. Av dessa har bisam, jättebalsamin, jätteloka, mårhund, smal vattenpest, tromsöloka och ullhandskrabba dokumenterats i Norrbottens län. Fastighetsägare ansvarar för EU-listade IAS-arter på den egna fastigheten och således även för att vidta bekämpningsåtgärder.</p> <p>Andra invasiva arter i Norrbotten, som för närvarande inte omfattas av lagstiftning men som också bör bekämpas, är blomsterlupin, mördarsnigel, sandlupin, svarthuvad snigel, vattenpest och vresros. Även bäckkröding och kanadaröding kan utgöra problem.</p> <p>Av de ovan nämnda arterna har hittills bäckkröding, mårhund, jättebalsamin, blomsterlupin, sandlupin, vresros, tromsöloka och jätteloka dokumenterats i Piteälvens närområde. Till dessa kommer mink, som är högklassad i Sverige vilket innebär mycket hög risk för invasion och påverkan på biologisk mångfald.</p> <p>En generell rekommendation är att aldrig släppa ut främmande arter i naturen eftersom oförutsedda ekologiska effekter och framtida klimatscenarier kan innebära att arter som inte utgör något hot idag kan komma att medföra stora problem i framtiden.</p>
	<p>För områdets fiskbestånd ska gälla att:</p> <ul style="list-style-type: none"> - fiskfaunans artsammansättning ska vara naturlig och främmande fiskstammar ska inte sättas ut i vattensystemet. 	

⁶⁶ Vägledning - Ävjestrandsjöar (naturvardsverket.se) (hämtad 2023-02-15).

⁶⁷ Vägledning - Myrsjöar (naturvardsverket.se) (hämtad 2023-02-15).

		<ul style="list-style-type: none"> - storleksfördelningen mellan respektive art ska vara naturlig. - naturligt fiskfria sjöar ska förbli fiskfria. - allt fiske ska bedrivas långsiktigt hållbart. <p><i>Målet har tagits bort eftersom:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - 1 och 2 ryms inom mål 5 och 6. - 3 har flyttats till mål 6. - Är en åtgärd. 	
		<p>Andelen formellt skyddad areal ska öka.</p> <p><i>Målet har tagits bort eftersom det avser en åtgärd.</i></p>	
Naturtyper		Bevarandemål	Fördjupad beskrivning
Större vattendrag 3210	1	<p>Arealen större vattendrag, mindre vattendrag och alpina vattendrag ska vara oförändrad eller öka i takt med att biotoper återställs.</p> <p><i>Målet har ändrats språklig.</i></p>	<p>Kvaliteten på Natura 2000-områdets naturtypsklassning är fortsatt mycket låg och någon omklassificering har inte skett med anledning av genomförda restaureringsåtgärder. Målet avser därför den faktiska arealen av respektive naturtyp och inte den för närvarande rapporterade.</p>
Alpina vattendrag 3220	2	<p>Arealen strömsträckor ska bibehållas eller förbättras med avseende på utbredning, fysiska kvalitéer och strömförhållanden.</p> <p><i>Målet har ändrats genom att de viktiga parametrarna har preciserats.</i></p>	<p>Piteälven har likt nästan samtliga vattendrag i länet en tydlig påverkan från flottningsepoken. I både huvudfåran och biflöden är konnektiviteten längs vattendragen och i sidled, den hydrologiska regimen och det morfologiska tillståndet påverkade av flottledsrensningar och dämmen. Genom myndigheters och enskildas initiativ har därför cirka 280 km av Piteälvens huvudfåra och biflöden restaurerats genom bland annat avlägsnande av vandringshinder, återföring av sten och grus samt uppluckring och anläggande av lekbottnar. Inom älvsystemet kvarstår dock ett stort behov av åtgärder såväl i biflöden som i huvudfåran. Ett flertal åtgärder genomförs därför inom LIFE-projektet Revives 2021–2026.</p> <p>En förutsättning för att lekbottnarnas kvalitet ska bibehållas på lång sikt är bland annat att tillräckligt många lekfiskar kan passera Sikfors kraftverk. När lekfiskarna gräver om i grusbotten förhindrar de att bottnarna sätts igen av till exempel oorganiska finpartiklar och därmed till att de behåller sin funktion för fiskens lek och som habitat för flodpärlmussla.</p> <p>Generellt behöver minst 85 % av en vattenförekomsts strömsträckor vara opåverkade eller återställda för att vattenförekomsten ska uppnå god status enligt vattenförvaltningen.⁶⁸</p>
Mindre vattendrag 3260	3	<p>Naturtyperna ska ha god funktion avseende vattenföring, flödesdynamik och hydromorfologi och bland annat:</p> <ul style="list-style-type: none"> ha en naturlig hydrologisk regim som präglas av årligen återkommande lågvatten respektive översvämningar, styrda av nederbörd och avsmältning, och som på vintern gynnar en naturlig isdynamik, ska mängden död ved öka, i vattnet och på svämplan, i sådan grad att organismer som är beroende av veden gynnas och att fisk får skydd och föda,⁶⁹ 	<p>Områdets vattendrag påverkas av att vattenlevande organismer har problem med att passera kraftverket i Sikfors. Den befintliga fiskvägen är anpassad för simstarka arter som lax och öring. Från kusten vandrande harr och sik är exempel på arter som därmed inte kan passera fiskvägen. Detta kan även medföra en negativ påverkan på populationsgenetisk nivå om populationer uppströms kraftverket dräneras på individer som simmat nedströms och inte kan komma tillbaka igen.</p> <p>Majoriteten av laxens och den havsvandrande öringens lek- och uppväxtmiljöer ligger uppströms</p>

⁶⁸ Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter (HVMFS 2019:25) om klassificering och miljö kvalitetsnormer avseende ytvatten.

⁶⁹ Gäller inte alpina vattendrag.

	<p>ha en låg grad av antropogen påverkan avseende botten- och strandmiljöer samt hysa naturliga materialflöden av olikstora partiklar som är viktiga för att forma, förnya och upprätthålla dessa miljöer,</p> <p>vara i huvudsak fria från negativ påverkan, orsakad av dikning,</p> <p>ska vattenvägarna vara fria från människoskapade vandringshinder som försvårar eller förhindrar spridning av naturligt förekommande organismer. Detta är nödvändigt för att arterna ska kunna upprätthålla en fungerande populationsdynamik och för att bibehålla balansen i ekosystemen.</p> <p><i>Målet har ändrats språkligt, delar av målet har flyttats till mål 4, delmålen om naturlig konnektivitet mellan vatten- och landmiljö och om att mindre än 15 % av strömsträckor får vara påverkade av mänsklig verksamhet har strukits då de motsvaras av andra formuleringar och delmålen avseende vattenförvaltningens statusbedömningar har tagits bort.</i></p>	<p>Sikfors kraftverk. Brister i fiskvägen avseende t ex anlockning och passageeffektivitet kan därför leda till omfattande negativ påverkan på dessa arters bevarandetilstånd.</p> <p>I Piteälvens huvudfåra och många biflöden är konnektiviteten längs vattendragen och i sidled, den hydrologiska regimen och det morfologiska tillståndet påverkade av bland annat flottledsrensningar och dämmen. Genom myndigheters och enskildas initiativ har därför cirka 280 km av huvudfåra och biflöden restaurerats genom bland annat avlägsnande av vandringshinder, återföring av sten och grus samt uppluckring och anläggande av lekbottnar. Inom älvsystemet kvarstår ett stort behov av åtgärder inom biflöden och huvudfåran. Ett flertal åtgärder genomförs därför inom LIFE-projektet Revives 2021–2026.</p> <p>Länsstyrelsen har 2008–2020 inventerat väg-vattenpassager inom Piteälvens avrinningsområde och hittat 290 stycken som bedöms vara vandringshinder, varav hittills 61 åtgärdats.</p> <p>I älvsystemet finns även tre mer eller mindre vandringshindrande regleringsdammar. Bristande konnektivitet och periodvis otillräcklig vattenföring påverkar sannolikt nedströms liggande vattendrag men omfattningen av denna påverkan är inte känd. Ägaren Skellefteå Kraft har beslutat att lämna in en ansökan om tillstånd till att riva ut dammarna.</p> <p>Död ved från både barrträd och lövträd är viktigt som livsmiljö för vattenlevande organismer och tillförsel av näring. Strukturer skapade av ved från barrträd har långsammare nedbrytning och ger därför mer långlivade strukturer än lövträd.⁷⁰</p> <p>Enligt Länsstyrelsens bedömning motsvarar bevarandemålet, tillsammans med mål 4, lägst god ekologisk status för ingående vattenförekomster enligt HVMFS 2019:25.</p>
	<p>(...) ska negativ påverkan från flottningsepoken återställas till minst 85% av vattendragets längd.</p> <p><i>Målet har tagits bort eftersom det utgör en åtgärd.</i></p>	
4	<p>Vattenkvaliteten i vattensystemet ska vara så god, det vill säga syrerik, näringsfattig och med i huvudsak stabilt pH samt utan föroreningar, att livsbetingelserna är gynnsamma för de naturligt förekommande arterna i vatten och på svämplan. Påverkan av antropogena övergödande, försurande och giftiga ämnen samt grumlande och sedimentterande partiklar av antropogent ursprung ska vara försumbar.</p> <p><i>Målet har ändrats och är nu är en sammansättning av tidigare mål om hydromorfologi och vattenkvalitet. Skrivningen om vad som är en god vattenkvalitet och människans påverkan har förtydligats och delmålen avseende vattenförvaltningens statusbedömningar har tagits bort.</i></p>	<p>I Piteälven är försurning allmänt förekommande på grund av jonsvaga vatten med låg buffertkapacitet. Fjällområdet är särskilt försurningskänsligt och längs kusten kan det finnas lokala problem i anslutning till utdikade sulfidjordar. Piteälven är därmed särskilt känslig för antropogen påverkan. Målet är att ingen försämring ska ske.</p> <p>Antropogent skapade problem kan delvis undvikas med effektiv avloppsrening samt välplanerad grävning och kontrollerad markanvändning. Om grävarbeten ska utföras i systemets vattenfårar måste de planeras så att grumling av älvens vatten minimeras och inte påverkar till exempel vandrande fisk, fiskrom eller filtrerande organismer som flodpärlmusslor negativt. Grumligt vatten ska förhindras att rinna ut i vattendrag vid all form av dikning eller dikesunderhåll, till exempel i samband med skogsbruk. Målet är att inga organismer ska</p>

⁷⁰ Dahlström, Niklas; Jönsson, Karin och Nilsson, Christer. 2005. Long-term dynamics of large woody debris in a managed boreal forest stream. Forest Ecology and Management. Volym 210. Umeå universitet.

		<p>skadas av grumling och sedimentering av antropogent ursprung.</p> <p>På grund av kemiska föroreningar uppnås generellt sett inte god kemisk status i Sveriges vatten. Det är därför viktigt att påverkan inte ökar. Målet är att ingen försämring ska ske.</p> <p>Enligt Länsstyrelsens bedömning motsvarar bevarandemålet, tillsammans med mål 3, lägst god ekologisk status för ingående vattenförekomster enligt HVMFS 2019:25</p>
5	<p>Avseende vegetationen ska de naturliga vegetationstyperna i vattendragens närmaste omgivning, på svämplan och på bottnar bevaras i sådan utsträckning:</p> <p>att de utgör en ekologiskt funktionell kantzona, vilken hindrar läckage av sediment och skadliga ämnen samt bidrar med nödvändig skuggning och tillförsel av organiskt material,</p> <p>att de bibehåller sin naturliga struktur, artsammansättning, artrikedom och utbredning.</p> <p><i>Målet har ändrats språkligt.</i></p>	<p>Målet syftar till att vattendragens närmiljöer och kantzoner ska få utvecklas naturligt och att naturliga biologiska och kemiska processer ska bibehållas vilket bland annat är av stor betydelse för utpekade och typiska arter. Studier utförda av Österling och Högberg 2013 indikerar till exempel att flodpärlmusslan påverkas negativt av skogsbruk och slutavverkning nära strandzonen.⁷¹</p> <p>Uppgifterna om kvalitén på Piteälvens kantzoner är bristfälliga. Hur bred kantzona som krävs för att den ska vara funktionell måste avgöras utifrån de förutsättningar som finns på plats. Målet innebär bland annat att stor hänsyn måste tas vid skogsbruk och annan markanvändning.^{72 73}</p> <p>Naturtypernas typiska och karaktäristiska arter framgår av Naturvårdsverkets vägledning för större, alpina respektive mindre vattendrag.⁷⁴</p> <p>⁷⁵⁷⁶För övrigt saknas sammanställd kunskap om vilka av naturtypernas arter som förekommer i och vid vattendragen och hur frekventa arterna är.</p>
6	<p>Artsammansättningen ska vara naturlig och de för respektive naturtyp typiska arterna av till exempel insekter, kärlväxter och fiskar, bland annat simpbor, nejonögon, elritsa, öring och harr, ska finnas i livskraftiga populationer. De typiska arternas utbredning ska inte minska och de ska ha möjlighet att sprida sig.</p> <p><i>Målet ersätter det tidigare målet "de typiska arterna ska ha gynnsam bevarandestatus" då detta inte är relevant på områdesnivå.</i></p>	<p>Områdets vattendrag påverkas av att vattenlevande organismer har problem med att passera kraftverket i Sikfors. Den befintliga fiskvägen är anpassad för simstarka arter som lax och öring. Från kusten vandrande harr och sik är exempel på arter som därmed inte kan passera fiskvägen. Detta kan även medföra en negativ påverkan på populationsgenetisk nivå om populationer uppströms kraftverket dräneras på individer som simmat nedströms och inte kan komma tillbaka igen.</p> <p>Majoriteten av laxens och den havsvandrande öringens lek- och uppväxtmiljöer ligger uppströms Sikfors kraftverk. Brister i fiskvägen avseende t ex anlockning och passageeffektivitet kan därför leda till omfattande negativ påverkan på dessa arters bevarandetilstånd.</p> <p>Piteälvens artsammansättning påverkas även av att Storforsen, 60 km uppströms Sikfors, utgör ett definitivt, delvis naturligt, vandringshinder för uppströmsvandrande arter, inklusive lax och havsvandrande öring.⁷⁷ Flera mindre vattendrag mynnar dock ut i Piteälvens huvudfåra mellan</p>

⁷¹ 2022-09-28 Österling, Martin och Högberg, Jan-Olov. 2013. The impact of land use on the mussel *Margaritifera margaritifera* and its host fish *Salmo trutta*. Hydrobiologia.

⁷² Zinko, Ursula. 2005. Strandzoner längs skogsvattendrag. Världsnaturfonden WWF.

⁷³ [hänsyn-till-vatten-alla-faktablad-samlade-i-en-pdf.pdf \(skogsstyrelsen.se\)](#) (hämtad 2023-02-15).

⁷⁴ [Vägledning - Större vattendrag \(naturvårdsverket.se\)](#) (hämtad 2023-02-15)

⁷⁵ [Vägledning - Alpina vattendrag \(naturvårdsverket.se\)](#) (hämtad 2023-06-13)

⁷⁶ [Vägledning - Mindre vattendrag \(naturvårdsverket.se\)](#) (hämtad 2023-02-15)

⁷⁷ Om radiomärkningen

		<p>Sikfors och Storforsen. Dessa vattendrag är viktiga reproduktionsområden för lax och havsvandrande öring, och flera viktiga populationer av flodpärlmussla finns där.</p> <p>Många av Piteälvens bestånd av flodpärlmussla har en otillräcklig rekrytering. De populationer som finns i vattendrag nedströms Storforsen skulle sannolikt gynnas av åtgärder vid Sikfors kraftverk som medför en ökad uppvandring havsvandrande öring.</p> <p>Enligt elfiskeregistret har de typiska arterna bergsimpa, stensimpa, bäcknejonöga, flodnejonöga, elritsa, harr, lax, stensimpa, stäm och öring återfunnits i Piteälven.⁷⁸ Även abborre, gädda, lake och mört finns registrerade. Ytterligare information om vattendragens typiska och karaktäristiska arter framgår av Naturvårdsverkets vägledningar för större, alpina respektive mindre vattendrag.^{79 8081} För övrigt saknas sammanställd kunskap om vilka av naturtypernas arter som förekommer i och vid vattendragen och hur frekventa arterna är.</p> <p>Målet innebär bland annat att vattendragens fiskpopulationer ska vara livskraftiga och inte minska. Fisket regleras i fiskelagstiftningen och ska bedrivas långsiktigt hållbart. Fiskerättsägarna avgör hur fisket ska bedrivas och upplåtas.</p>
	<p>7 Främmande arter och stammar ska inte introduceras och befintliga sådana ska inte ha mer än försumbar påverkan på vattendragens artsammansättning, konkurrenssituation och funktion.⁸²</p> <p><i>Målet har ändrats och anpassats till att ny lagstiftning reglerar hanteringen av invasiva främmande arter.</i></p>	<p>För att plantera ut (sätta ut) fisk krävs alltid tillstånd av länsstyrelsen och beviljas endast om fisken är fri från smittsamma sjukdomar och om den biologiska mångfalden bevaras (se SFS 1994:1716).</p> <p>Det är dessutom i lag förbjudet att bland annat odla, föda upp, använda eller släppa ut de invasiva främmande arter som finns förtecknade på EU-nivå. Av dessa har bisam, jättebalsamin, jätteloka, mårdhund, smal vattenpest, tromsölöka och ullhandsskrabba dokumenterats i Norrbottens län.</p> <p>Fastighetsägare ansvarar för EU-listade IAS-arter på den egna fastigheten och således även för att vidta bekämpningsåtgärder.</p> <p>Andra invasiva arter i Norrbotten, som för närvarande inte omfattas av lagstiftning men som också bör bekämpas, är blomsterlupin, mördarsnigel, sandlupin, svarthuvad snigel, vattenpest och vresros.</p> <p>Av de ovan nämnda arterna har hittills bäckröding, mårdhund, jättebalsamin, blomsterlupin, sandlupin, vresros, tromsölöka och jätteloka dokumenterats i Piteälvens närområde. Till dessa kommer mink, som är högklassad i Sverige vilket innebär mycket hög risk för invasion och påverkan på biologisk mångfald.</p> <p>En generell rekommendation är att aldrig släppa ut främmande arter i naturen eftersom oförutsedda</p>

⁷⁸ [Databasen för provfiske i vattendrag - SERS | Externwebben \(slu.se\)](#) (hämtad 2023-06-12)

⁷⁹ [Vägledning - Större vattendrag \(naturvardsverket.se\)](#) (hämtad 2023-02-15)

⁸⁰ [Vägledning - Alpina vattendrag \(naturvardsverket.se\)](#) (hämtad 2023-06-13)

⁸¹ [Vägledning - Mindre vattendrag \(naturvardsverket.se\)](#) (hämtad 2023-02-15)

⁸² Vissa invasiva främmande arter omfattas av nationell lagstiftning, vilken kan medföra krav på utrotning av bestånd.

		ekologiska effekter och framtida klimatscenarier kan innebära att arter som inte utgör något hot idag kan komma att medföra stora problem i framtiden.
	<p>För områdets fiskbestånd ska gälla att:</p> <ul style="list-style-type: none"> - fiskfaunans artsammansättning ska vara naturlig och främmande fiskstammar ska inte sättas ut i vattensystemet - storleksfördelningen mellan respektive art ska vara naturlig - allt fiske ska bedrivas långsiktigt hållbart. <p><i>Målet har tagits bort eftersom:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - 1 och 2 ryms inom mål 6 och 7. - 3 är en åtgärd. 	
	<p>Andelen formellt skyddad areal ska öka.</p> <p><i>Målet har tagits bort eftersom det avser en åtgärd.</i></p>	

Kontaktuppgifter

Naturskyddsenheten

Länsstyrelsen i Norrbottens län 971 86 Luleå

Telefon: 010-225 50 00

E-post: norrbotten@lansstyrelsen.se*Omslagfoto/övriga foton*

Här skriver du fotografens/fotograferna namn/bildbyrå

Diarienummer 511-6228-2023

§197

**Kompletteringsbudget för
löneökningar 2023 samt
helårseffekt driftbudget
2024**

23KS591

2023-09-22

Fördelning av medel till nämnder/styrelse för löneökningar 2023 i driftbudgeten för år 2023 (tkr)

	<u>Löneökningar, tkr</u>
Kommunfullmäktige	99
Kommunstyrelsen, Kommunledningsförvaltningen	1830
Gemensam räddningsnämnd*	543
Gemensam kost- och servicenämnd*	8
Barn- och utbildningsnämnden	17 575
Fastighets- och servicenämnden	4 384
Kultur- och fritidsnämnden	1 602
Miljö- och tillsynsnämnden - samhällsbyggnad	236
Samhällsbyggnadsnämnden	2 684
Socialnämnden	22 421
Gemensam överförmyndarnämnd*	77
<i>SUMMA</i>	<i>51 459</i>
Finansförvaltning - ökad intern intäkt för KP-pension samt minskad avtalsförsäkring	-3 131
TOTALT EXTERNA KOSTNADER	48 328

* Löneökningskostnaden (avseende Piteås del) bärs av Kommunstyrelsen som därmed ska ha tillkommande budgetmedel för löneökningar

2023-09-22

Fördelning av medel till nämnder/styrelse för löneökningar 2023 i driftbudgeten för år 2024 (tkr)

	<u>Löneökningar, tkr</u>
Kommunfullmäktige	132
Kommunstyrelsen, Kommunledningsförvaltningen	2 440
Gemensam räddningsnämnd*	724
Gemensam kost- och servicenämnd*	11
Barn- och utbildningsnämnden	23 434
Fastighets- och servicenämnden	5 846
Kultur- och fritidsnämnden	2 136
Miljö- och tillsynsnämnden - samhällsbyggnad	315
Samhällsbyggnadsnämnden	3 579
Socialnämnden	29 895
Gemensam överförmyndarnämnd*	103
<i>SUMMA</i>	68 615
Finansförvaltning - ökad intern intäkt för KP-pension samt minskad avtalsförsäkring	-4 176
TOTALT EXTERNA KOSTNADER	64 439

* Löneökningkostnaden (avseende Piteås del) bärs av Kommunstyrelsen som därmed ska ha tillkommande budgetmedel för löneökningar

§200

**Delårsrapport augusti
2023 för Piteå kommun
och kommunkoncern**

23KS550

Delårsrapport augusti 2023

Piteå kommun

Innehållsförteckning

INLEDNING	3
Struktur/läsanvisning	3
Disposition för förvaltningsberättelse	3
Disposition för nämnds- och bolagsredovisningar	4
PITEÅ KOMMUNS STYR- OCH LEDNINGSSYSTEM	6
Styr- och ledningsprocess	6
Dialog en viktig del i styr- och ledningssystemet	7
Styrkedja	7
Strategiska områden och övergripande mål	8
Analys	9
God ekonomisk hushållning	10
FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE	11
Den kommunala koncernen	11
Periodens händelser	12
Översikt över verksamhetens utveckling	12
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	13
Väsentliga personalförhållanden	24
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	26
DRIFT- OCH INVESTERINGSREDOVISNING	28
Driftredovisning	28
Investeringsredovisning	32
EKONOMISKA SAMMANSTÄLLNINGAR	33
Noter	34
Nyckeltalsredovisning	35
Nyckeltal kopplade mot strategiska områden och övergripande mål	35
Basnyckeltal	35

Bilagor

Bilaga 1: Analys SOC augusti 2023

Bilaga 2: Manadsuppföljning SOC augusti 2023

Bilaga 3: Sammanfattning BUN augusti 2023

INLEDNING

Struktur/läsanvisning

Rapporten är en redovisning för koncernen Piteå kommun där både Piteå kommun och kommunala bolag ingår.

Rapporten är indelad i följande delar:

- Beskrivning av Piteå kommuns styr- och ledningssystem
- Förvaltningsberättelse samt prognos av god ekonomisk hushållning
- Drift- och investeringsredovisning
- Ekonomiska sammanställningar
- Nyckeltalsredovisning

Bilagor:

- Nämnds- och bolagsredovisningar

Disposition för förvaltningsberättelse

Piteå kommuns styr- och ledningssystem

Styr- och ledningsprocessen med aktuella mål och styrande perspektiv.

Förvaltningsberättelsen

Förvaltningsberättelsen är uppställd enligt rekommendation från Rådet för kommunal redovisning. I delårsrapporten redovisas en kortare version av förvaltningsberättelsen, där några avsnitt utgår.

Den kommunala koncernen

Kommunkoncernens organisation.

Periodens händelser

Centrala händelser under perioden.

Översikt över verksamhetens utveckling

Redovisning av de strategiska områdenas samt de övergripande målens måluppfyllelse i tabellform.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

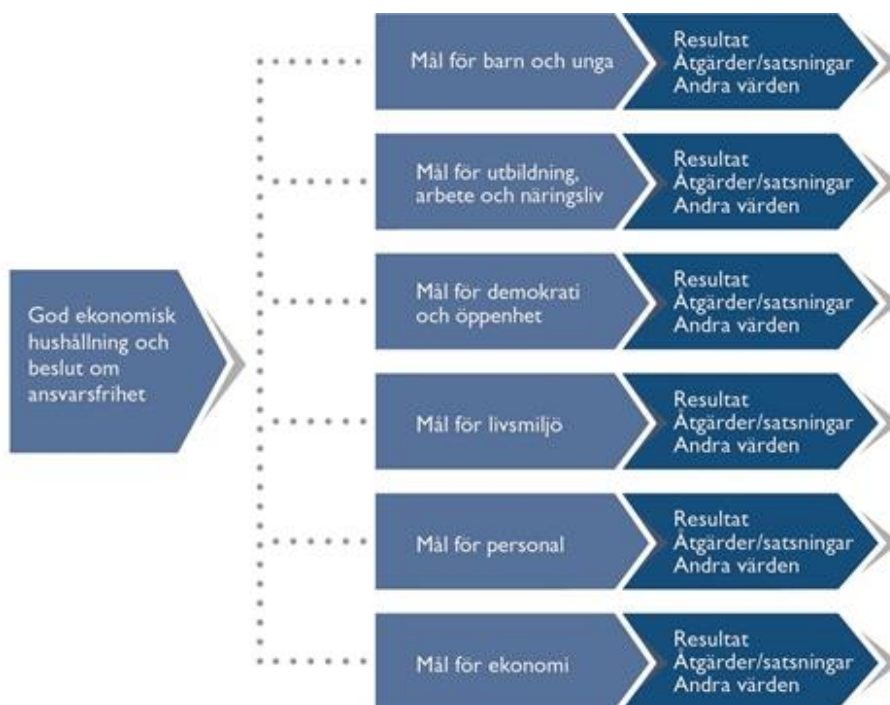
Makroekonomisk utblick, ekonomisk bakgrund och kommunkoncernens samt kommunens resultat läggs tillsammans med nämndernas utfall samt beskrivning av utveckling av investeringar, finansiell stabilitet, pensionsförpliktelser, reservfonden, resultatutjämningsreserv och finansiella risker ett ekonomiskt perspektiv på utvecklingen. Verksamhetsperspektivet i form av de strategiska områdena samt övergripande mål analyseras. Analysen sker utifrån fastställda mål för att undvika att enskilda nyckeltal får alltför stor vikt. Grunden i analysen utgår från redovisade resultat och dialog kring måluppfyllelse. Jämställdhet analyseras i delårsrapporten utifrån ett arbetsgivarperspektiv och i årsredovisningen utifrån ett medborgarperspektiv. Genomförda aktiviteter inom ledningsuppdragen redovisas.

Väsentliga personalförhållanden

Analysen av det strategiska området personal samt övergripande mål inom området. Analys sker utifrån fastställda mål för att undvika att enskilda nyckeltal får alltför stor vikt. Analysen i delårsrapporten grundar senast tillgängliga uppgifter.

God ekonomisk hushållning

Piteå kommun gör en samlad bedömning av måluppfyllelse för de fyra strategiska områdena samt för personal och ekonomi. Sammantaget utgör det grunden för bedömningen av God ekonomisk hushållning för helåret, som enligt lagen ska bedömas i varje kommun. Bilden visar hur analysen byggs upp utifrån nyckeltal, resultat från undersökningar, genomförda åtgärder och satsningar samt andra värden kopplade till mål. Mål kopplade till varje strategiskt område och slutligen analys och bedömning om God ekonomisk hushållning.

Balanskravsresultat

Balanskravsresultat samt balanskravsutredning i tabellform.

Förväntad utveckling

Avsnittet redovisas i årsredovisning, ej i delårsrapport. Innehåller upplysningar om den kommunala koncernens och kommunens förväntade utveckling. Upplysningarna ska avser dels vad som faktiskt är känt om framtiden, dels de förväntningar som finns och som är baserade på konkreta, kända förhållanden som berör den kommunala koncernen och kommunen direkt eller indirekt.

Drift- och investeringsredovisning

Styrelsernas och nämndernas resultat för perioden inklusive en kortare analys. Redovisning av större investeringar i kommunen samt en investeringsredovisning i tabellform per styrelse/nämnd.

Ekonomiska sammanställningar

Resultaträkning, kassaflödesanalys och balansräkning. En sammanställning av koncernen Piteå kommunföretag AB:s resultat, investeringar och centrala ekonomiska nyckeltal tillsammans med koncernbidrag, utdelningar och koncernmellanhavanden.

Nyckeltalsredovisning

Målkopplade nyckeltal beslutade av Kommunfullmäktige redovisas i en tabell (i delårsrapporten endast nyckeltal som uppdateras med ny data under perioden). Verksamhetsbeskrivande basnyckeltal redovisas i en tabell utifrån verksamhetsområde samt nyckeltalskategorierna utbud, efterfrågan, prestationer, personal och kostnader. Respektive nyckeltal redovisas med de inrapporterade värdena för den senaste tillgängliga perioden. För individbaserade nyckeltal redovisas uppgifter fördelat på kvinnor och män.

Disposition för nämnds- och bolagsredovisningar

Styrelsernas och nämndernas uppföljning och analys redovisas i bilaga till delårsrapporten i en något förkortad version och i årsredovisningen med följande disposition.

Ledning

Foto på ordförande och förvaltningschef/VD.

Periodens händelser

Centrala händelser under perioden.

Ekonomi

I nämnds- och bolagsredovisning redovisas ekonomiskt resultat för respektive nämnd/bolag.

Mål och måluppfyllelse

Nämnder och bolag gör målbedömning för riktade övergripande mål samt målbedömning av respektive strategiskt område. Måluppfyllelse från föregående år redovisas i en jämförande kolumn. Måluppfyllelse bedöms enligt skala i bilden nedan.

— Ej bedömt ■ 1 Målet ej uppfyllt ◆ 2 Målet delvis uppfyllt ▲ 3 Målet uppfyllt i hög grad ● 4 Målet helt uppfyllt

Analys

Analys sker utifrån fastställda mål för att undvika att enskilda nyckeltal får alltför stor vikt. Grunden i analysen utgår från redovisade resultat och dialog kring måluppfyllelse. Jämställdhet analyseras i delårsrapporten utifrån ett arbetsgivarperspektiv och i årsredovisningen utifrån ett medborgarperspektiv. I analysavsnittet analyseras respektive strategiskt område samt ekonomi och personal. Analysen grundar sig i på senast tillgängliga uppgifter.

Åtgärder och uppdrag

Åtgärder utifrån resultatanalys och uppdrag enligt planering redovisas i tabellform enligt följande modell:

- Åtgärder och uppdrag beskriver kort åtgärden/uppdraget
- Status redovisas åtgärdens/uppdragets status
- Beslutad redovisas i vilket dokument samt år för beslut av åtgärd/uppdrag
- Åtterrapport redovisas tidpunkt för när redovisning ska ske
- Kommentar redovisas hur arbetet fortlöpt. Nya åtgärder markeras som NY

God ekonomisk hushållning

Nämndernas bedömning av god ekonomisk hushållning samt intern styrning och kontroll.

Framtiden

Framtidsutsikter utifrån nämndens/styrelsens uppdrag om inklusive en omvärldsanalys.

Nyckeltal

Målkopplade nyckeltal beslutade av Kommunfullmäktige redovisas. Respektive nyckeltal redovisas med de inrapporterade värdena för den senaste tillgängliga perioden. För individbaserade nyckeltal redovisas uppgifter fördelat på kvinnor och män.

RITEÅ KOMMUNS STYR- OCH LEDNINGSSYSTEM

Styr- och ledningsprocess

Piteå kommuns styr- och ledningssystem beskrivs i sin helhet i Policy för styrning och ledning. Styr- och ledningssystemet utgör ramen för styrning inom Piteå kommunkoncern och ska vara vägledande för planering, genomförande, uppföljning och förbättring av kommunens samtliga verksamheter.

Piteå kommuns styr- och ledningssystem vilar på tre ben; Mål och resultatstyrning, Organisation och regelstyrning samt Tillit och värderingsstyrning.

Piteå kommun är en politiskt styrd organisation och styr och ledningssystemet strävar efter att uppfylla den politiska viljan. **Mål och resultatstyrning** sätter upp målsättningar för organisationen att sträva mot. **Organisation och regelstyrning** sätter upp spelplan och bestämmer regelverket med mandat och handlingsutrymme för kommunens verksamheter och medarbetare. **Tillit och värderingsstyrningen** samspelar med de båda andra benen och beskriver det förhållningssätt som kommunen eftersträvar internt likväl som mot medborgare och andra parter.

Årshjul för budget och verksamhetsplanering

Årsredovisning

Slutliga resultat analyseras och redovisas i årsredovisningen. Målbedömning sker enligt fastställd modell.

Politiska riktlinjer för verksamhetsplanering

Riktlinjerna är ett styrdokument vars huvudsakliga uppgift är att fastställa Kommunfullmäktiges viljeinriktning inför nämndernas arbete med att ta fram förslag till budget och verksamhetsplan.

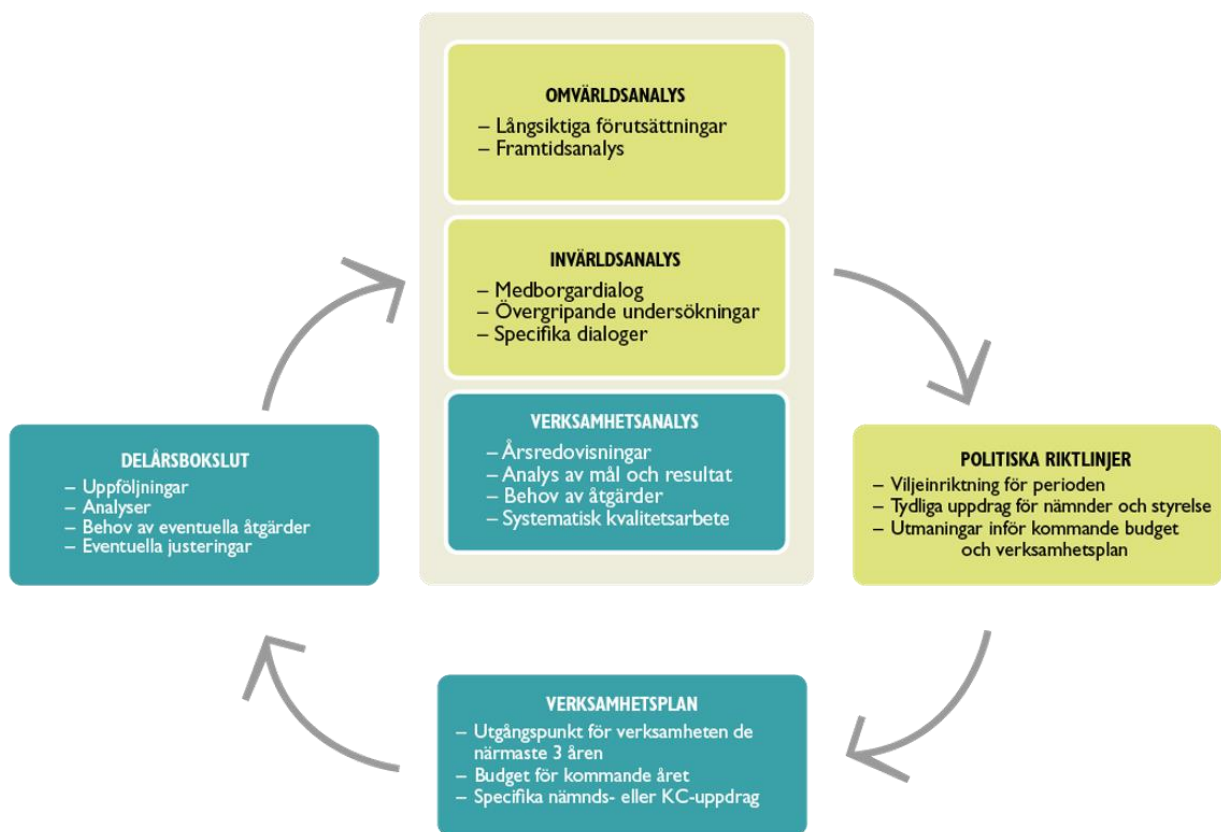
Riktlinjerna ska tydliggöra för nämnder och bolag de utmaningar och uppdrag som finns inför kommande budget och verksamhetsplan. Resultat och analyser i årsredovisning samt omvärlds- och invärldsanalys ska ligga till grund för riktlinjer inför kommande års budgetarbete. I riktlinjerna ska planerade övergripande mål för de strategiska områdena samt mål för personal- och ekonomiområdet, presenteras.

Verksamhetsplan

Utifrån nämndernas och bolagens planeringsprocess som bedrivs i enlighet med riktlinjerna fastställer Kommunfullmäktige budget för det kommande året samt verksamhetsplan för den kommande treårsperioden. I Verksamhetsplanen ska vision, strategiska områden och övergripande mål för hela kommunen fastställas.

Månads- och delårsbokslut

En gemensam väl fungerande process där månadsbokslut (kommunen) och delårsbokslut per augusti (kommun och koncern) signalerar eventuella avvikelser och/eller förändringar.

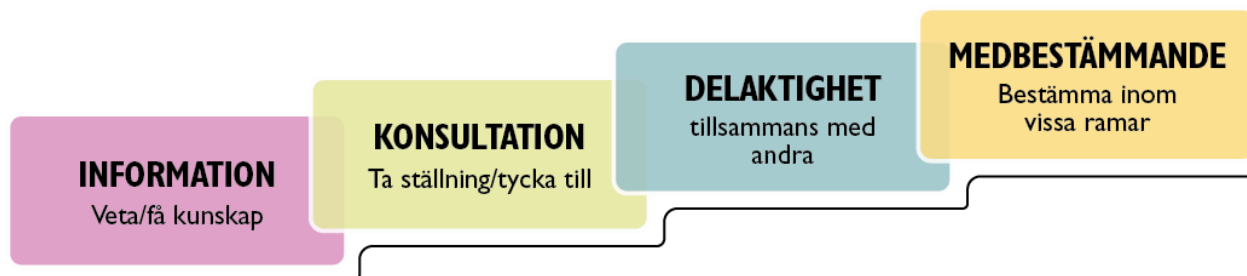
Verksamhetsplan för kommunkoncernen utgör tillika kommunens övergripande internkontrollplan. Alla verksamheter ska ha en systematisk verksamhetsplanering som kan kopplas till kommunens övergripande styr- och ledningsprocesser. Varje chef är ansvarig för både grunduppdraget och utveckling av verksamheten och ska ha en relevant verksamhetsplanering för båda uppdragen.

Dialog en viktig del i styr- och ledningssystemet

Dialog behöver ske och utvecklas ur två perspektiv. Kund- och brukardialog från ett förvaltnings- och kundperspektiv och medborgardialog ur ett demokratiutvecklingsperspektiv för att ge utrymme till delaktighet och medskapande.

Kund- och brukardialog sker i verksamheterna och vänder sig till de som nyttjar service och tjänster som kund eller brukare.

Medborgardialog är ett viktigt inslag när vi utvecklar våra verksamheter. Mål och nyckeltal uttrycks ur ett medborgarperspektiv. Medborgardialog sker kommunövergripande och vänder sig till alla boende i Piteå. Medborgardialog beslutas av kommunstyrelsen. Piteborna ska uppleva delaktighet i verksamheterna samt i utveckling av det framtida Piteå. Kommunstyrelsen beslutar årligen om fokusdialoger för medborgardialogen. I Piteå kommun är medborgardialog indelad i fyra perspektiv; information, konsultation, delaktighet och medbestämmande.

Styrkedja

Strukturen beskriver hur vision, mål och nyckeltal kopplas från kommunfullmäktige till respektive nämnd/bolag. Kommunfullmäktige styr genom verksamhetsplan och andra styrande dokument. Verksamhetsplan (VEP) utgör också Plan för hållbarhet som inkluderar plan för folkhälsoarbete, mänskliga rättigheter, barnkonventionen,

miljöprogram samt program för alkohol- och drogförebyggande arbete. Översiktsplanen utgör lagstadgade planer som klimat och energiplan och trafikstrategi. Vision och strategiska områden tillsammans med ledarskaps- och medarbetarpolicy utgör den värdegrund som alla verksamheter utgår från.

Strategiska områden och övergripande mål

Kommunkoncernens samlade mål

För planperioden 2023-2025 finns nio övergripande mål samt mål för personal och ekonomi. Av de övergripande målen har kommunfullmäktige beslutat att fyra mål är prioriterade och övriga fem mål är riktade till nämnder och bolag som får ett särskilt ansvar. Dessa utgör koncernens samlade mål.

Agenda 2030 en del i ordinarie arbete

I Piteå kommun ingår Agenda 2030 i det ordinarie arbetet. Bedömningen är att kommunens övergripande mål och nyckeltal i stor utsträckning kopplar till målen i Agenda 2030. Piteå kommun har inarbetat mål och nyckeltal som visar på hur kommunen bidrar i arbetet för Agenda 2030. Kommunfullmäktige har i reglementen tydliggjort alla nämnders uppdrag och det gemensamma ansvaret för Mänskliga rättigheter. Piteå kommun har därutöver antagit Riktlinjer för Mänskliga Rättigheter- Mångfald och tagit ställning genom att underteckna:

Borgmästaravtalet, ett avtal för innovativa energistäder som bygger på ett klimatinitiativ för Europas städer och regioner att minska koldioxidutsläppen.

CEMR – en europeisk överenskommelse för jämställdhet. ECCAR – European Coalition of Cities against Racism

Tillsammans når vi målen

Kommunkoncernens utmaningar, ambitiösa mål och vision kräver arbetsformer som utgår ifrån tillit och dialog. Framgångsfaktorer för att lyckas är en fortsatt utveckling av samverkan och samordning inom kommunkoncernen. Tillsammans med regionen, andra kommuner, civilsamhälle och näringsliv nyttjar kommunkoncernen befintliga samverkansstrukturer samt utvecklar nya där sådana behövs.

Prioriterade mål

 Piteå ska erbjuda trygga och attraktiva livsmiljöer		Alla nämnder och helägda bolag
 Piteå ska år 2030 ha 46 000 invånare och till 2040 50 000 invånare		Alla nämnder och helägda bolag
 Piteå präglas av en samhällsgemenskap med jämställdhet och mångfald som grund		Alla nämnder och helägda bolag
 Piteå ska vara en attraktiv ort för näringsliv och företagande		Alla nämnder och helägda bolag

Riktade övergripande mål

 Piteå ska vara Sveriges barnvänligaste kommun	Alla nämnder och helägda bolag
 Piteå ska erbjuda goda förutsättningar för ett livslångt lärande	BUN, KFN, SBN, PiteBo, PSP
 Piteborna i alla åldrar ska känna att det är meningsfullt att engagera sig och att de kan påverka kommunens utveckling	KS, KFN
 Samhällsbyggnad ska utgå från social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet	Alla nämnder och helägda bolag
 I Piteå utgör kulturen en drivkraft för demokrati, tillväxt och samhällsutveckling	KS, BUN, KFN, SBN, PSP

Mål för personal och ekonomi

 Piteå kommun och de kommunala bolagen ska arbeta aktivt för att vara en attraktiv och jämställd arbetsgivare samt skapa hälsofrämjande arbetsplatser	KS, BUN, FSN, KFN, GRN, SBN, SN och alla helägda bolag
 Budgetramen ska hållas genom effektiv hushållning av disponibla resurser	Alla nämnder
 Piteå kommuns och de kommunala bolagens finansiella ställning ska vara långsiktigt hållbar	KS och helägda bolag

Måluppfyllelse

Piteå kommuns uppfattning är att den snabba samhällsutvecklingen samt jämförelser med andra har skapat ett behov av "rörliga mål". Piteå kommuns mål är därför uttryckta som kvalitativa mått. Gemensam mall och arbetssätt med målbedömning skapar goda dialoger mellan politiker och tjänstepersoner. Dialog om verksamhetens kvalitet utgör grund för målbedömning, verksamhetsutveckling och medborgardialog.

Grad av måluppfyllelse bedöms enligt följande skala:

— Ej bedömt ■ 1 Målet ej uppfyllt ◆ 2 Målet delvis uppfyllt ▲ 3 Målet uppfyllt i hög grad ● 4 Målet helt uppfyllt

Analys

Analys sker utifrån fastställda mål för att undvika att enskilda nyckeltal får allt för stor vikt. Grunden i analysen utgår från redovisade resultat och dialog kring måluppfyllelse. Analysen ska handla om helheten för målet, eller det strategiska området, inte om detaljer. Nyckeltalens roll är att stödja en kvalitativ bedömning, men kan aldrig utgöra det enda underlaget för bedömning, men kan aldrig utgöra det enda underlaget för bedömning av måluppfyllelse. Jämförelser med andra kommuner ger möjligheter att förhålla sig till de egna resultaten. Mall för målbedömning utifrån ovanstående ligger till grund för bedömningen.

Grund för analysen

- Resultat i form av nyckeltal, undersökningar, utvärderingar och andra icke mätbara värden
- Satsningar och pågående åtgärder för att bibehålla eller öka graden av måluppfyllelse

Nyckeltalsredovisning

Piteå kommun har två kategorier av nyckeltal

- Nyckeltal kopplade mot strategiska områden och övergripande mål
- Verksamhetsbeskrivande basnyckeltal

Nyckeltal av Kommunfullmäktige och kopplade mot strategiska områden och övergripande mål redovisas i årsredovisningen, delårsrapporter samt månadsrapporter. En fullständig nyckeltalsredovisning sker i årsredovisningen. I delårsrapporter och månadsrapporter redovisas endast nyckeltal som är baserade på månadsdata. Verksamhetsbeskrivande basnyckeltal beslutas på och redovisas på nämnds nivå i samband med årsredovisningen och delårsrapporten per augusti.

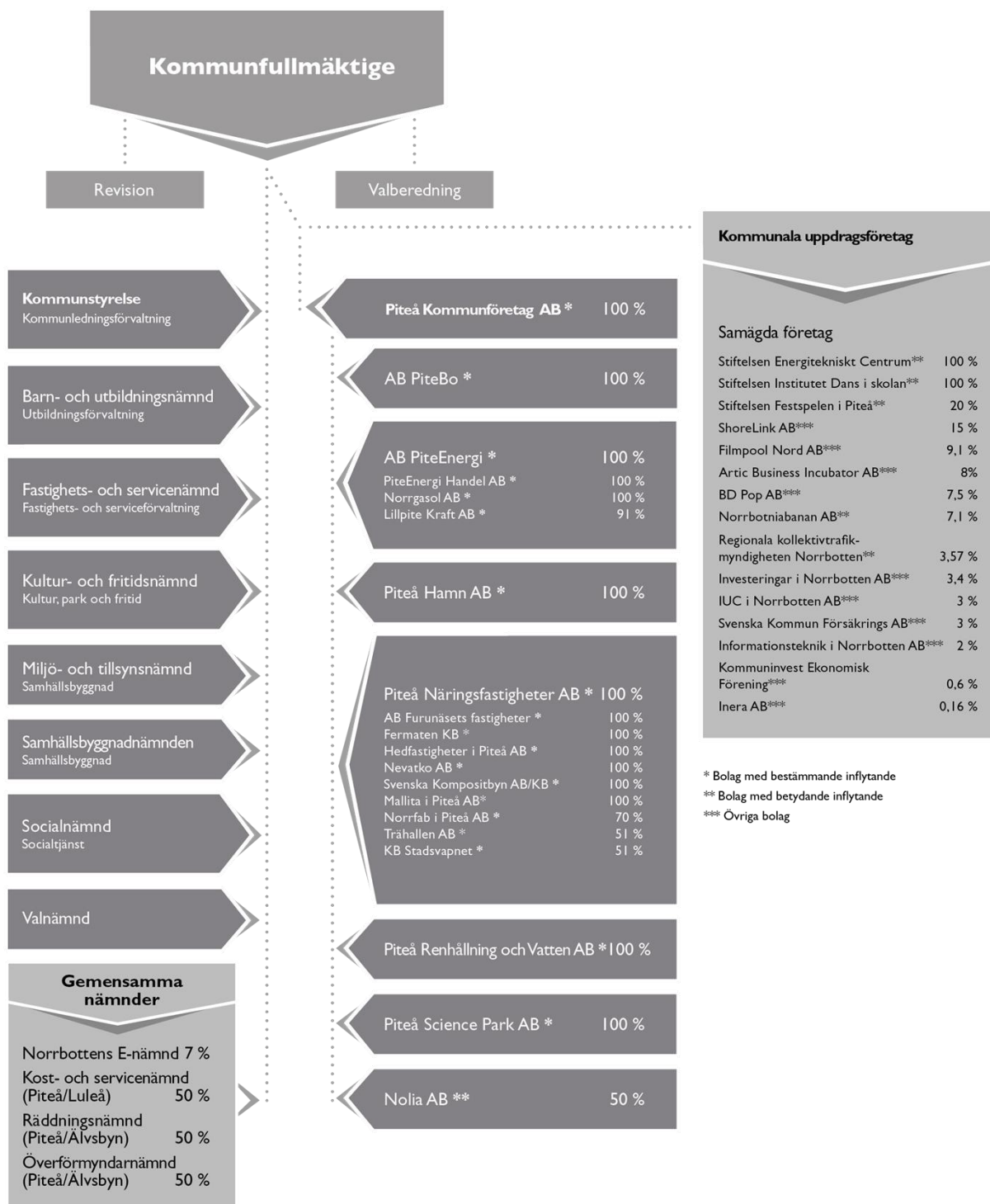
För respektive nyckeltal redovisas inrapporterade värden för den senaste tillgängliga perioden. För individbaserade nyckeltal redovisas uppgifter fördelat på kvinnor och män.

God ekonomisk hushållning

Med årsredovisning och revisorernas utlåtande i revisionsberättelsen som grund beslutar kommunfullmäktige om ansvarsfrihet och God ekonomisk hushållning. Underlag för beslut byggs utifrån en samlad bild av kommunens mål och målindikatorer. Piteå kommun gör en samlad bedömning av måluppfyllelse för de fyra strategiska områdena samt för personal och ekonomi. Bedömningen utgör grunden för God ekonomisk hushållningen, som enligt lagen ska bedömas i varje kommun.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Den kommunala koncernen

Periodens händelser

- Politikerutbildning till ledamöter i kommunfullmäktige och nämnder
- Länsgemensam handlingsplan suicidprevention Norrbotten
- Länsgemensam strategi för Nära vård i Norrbotten
- Riktlinje för dataskyddsarbete
- Handlingsprogram för förebyggande verksamhet och räddningstjänst för Piteå och Älvsbyns kommun
- Åtgärdsprogram partiklar PM10
- Omstrukturering av elnätsverksamheten inom koncernen AB PiteEnergi

Översikt över verksamhetens utveckling

Mål och måluppfyllelse

Målbedömning

— Ej bedömt ■ Målet ej uppfyllt ◆ 2 Målet delvis uppfyllt ▲ 3 Målet uppfyllt i hög grad ● 4 Målet helt uppfyllt

Mål beslutade av Kommunfullmäktige

Strategiska områden	Prognos 2023	2022	Övergripande mål	Prognos 2023	2022
Barn och unga - vår framtid	▲	▲	Piteå ska vara Sveriges barnvänligaste kommun	▲	▲
Utbildning, arbete och näringsliv	▲	▲	Piteå ska år 2030 ha 46 000 invånare och till 2040 50 000 invånare	◆	◆
			Piteå ska erbjuda goda förutsättningar för ett livslångt lärande	▲	▲
			Piteå ska vara en attraktiv ort för näringsliv och företagande	▲	▲
Demokrati och öppenhet	▲	▲	Piteborna i alla åldrar ska känna att det är meningsfullt att engagera sig och att de kan påverka kommunens utveckling	▲	▲
			Piteå präglas av en samhällsgemenskap med jämställdhet och mångfald som grund	▲	▲
Livsmiljö	▲	▲	Samhällsbyggnad ska utgå från social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet	▲	▲
			Piteå ska erbjuda trygga och attraktiva livsmiljöer	▲	▲
			I Piteå utgör kulturen en drivkraft för demokrati, tillväxt och samhällsutveckling	▲	▲
Personal	▲	▲	Piteå kommun och de kommunala bolagen ska arbeta aktivt för att vara en attraktiv och jämställd arbetsgivare samt skapa hälsofrämjande arbetsplatser	▲	▲
Ekonomi	▲	▲	Budgetramen ska hållas genom effektiv hushållning av disponibla resurser	▲	▲
			Piteå kommuns och de kommunala bolagens finansiella ställning ska vara långsiktigt hållbar	●	●

Måluppfyllelse per strategiskt område

	Barn och unga - vår framtid	Utbildning, arbete och näringsliv	Demokrati och öppenhet	Livsmiljö	Personal	Ekonomi
Kommunstyrelsen	▲	▲	▲	▲	◆	▲↓
Barn- och utbildningsnämnden	▲	▲	▲	▲	▲	▲
Fastighets och servicenämnden	▲	●	▲	▲↑	▲	▲↓
Kultur- och fritidsnämnden	▲	▲	▲	▲	●	●↑
Miljö- och tillsynsnämnden	▲	▲	▲	◆	-	▲
Samhällsbyggnadsnämnden	▲	▲	▲	▲	▲	▲↓
Socialnämnden	▲	▲	▲	▲	◆	■↓
Gemensam kost- och servicenämnd	-	-	-	●	-	●
Gemensam räddningsnämnd	-	▲	▲	▲	●↑	◆↓
Gemensam överförmyndarnämnd	-	▲	▲	▲	-	▲
Piteå kommunföretag AB (moderbolag)	-	▲	▲	▲	▲	●
AB PiteBo	▲	●	●	●	●	●
AB PiteEnergi	▲	▲	▲	▲	▲↓	●
Piteå Näringsfastigheter AB	▲	▲	▲	▲	●	●↑
Piteå Renhållning och Vatten AB	▲	▲	●	▲	●↑	◆↓
Piteå Hamn AB	●	●	●	●	▲	●
Piteå Science Park AB	●	▲↓	●	●	▲	▲
Nolia AB	-	-	-	-	-	-
Kommunkoncernen sammantaget	▲	▲	▲	▲	▲	▲

Pilen indikerar hur målbedömningen förändrats sedan föregående årsredovisning.

Pil upp = ökad måluppfyllelse. Pil ner = sänkt måluppfyllelse.

Streck indikerar att ingen måluppfyllelse bedöms för området då inga underliggande mål finns.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Ekonomi

Resursområdet Ekonomi består av två mål som prognosticeras för helåret som i hög grad respektive helt uppfyllt. Den sammantagna analysen av måluppfyllelsen för resursområdet ekonomi återfinns i efterföljande avsnitt.

Ingen förändrad bedömning av resursområdet.

Makroekonomisk utblick

Globala utmaningar

Efter den ryska invasionen av Ukraina i februari 2022 så har främst Tysklands ekonomi påverkats negativt, vilket steg två har gett negativa följd effekter på den europeiska ekonomien. Detta har höjt osäkerheten för den ekonomiska utvecklingen och förvärrat utbuds- och logistikproblem för den globala handeln samt drivit upp inflationen. Det senaste året har de finansiella marknaderna påvisat stora svängningar och fallande kurser. Efter snart två år med hög inflation, stigande räntor och vikande konjunktur är frågan i vilken riktning den ekonomiska utvecklingen kommer gå framöver.

Den globala inflationen tog rejäl fart i april 2022 och har legat på höga nivåer sedan dess. Många centralbanker, med amerikanska centralbanken Federal Reserve (FED) i spetsen, har det senaste året genomfört kraftfulla åtgärder. Under de senaste månaderna har inflationen i omvärlden minskat snabbare än väntat, inte minst i USA. Nedgången förklaras till viss del av lägre energipriser. Den europeiska centralbanken (ECB) höjde som väntat styrräntan vid det senaste mötet i juli. USA och euroområdet har jämförelsevis låg arbetslöshet och lönerna ökar relativt snabbt och såväl FED som ECB bedöms ligga still med räntan en tid.

BNP-tillväxten i Kina har dämpats under pandemin till följd av hög smittspridning och omfattande nedstängningar. I år har landet öppnat upp igen och en ekonomisk återhämtning är inledd om än den går långsamt. Kinas BNP har under andra kvartalet vuxit med 6,3 procent, vilket är lägre än förväntat, och ungdomsarbetslösheten är hög. En orsak är att den globala efterfrågan på kinesiska varor minskat avsevärt efter pandemin.

Klimatförändringarna har medfört en sommar med extremvärme på många platser med naturkatastrofer i form av såväl skogsbränder som skyfall och översvämningar, med omfattande påverkan på både människors levnadsvillkor och ekonomin.

Geopolitiska spänningar har ökat efter Rysslands anfallskrig mot Ukraina. NATO har stärkt sitt säkerhets- och försvarssamarbete och Finland och Sverige har ansökt om medlemskap. Relationen mellan NATO och Ryssland har försämrats och Sverige i synnerhet har utsatts för många olika påverkansattacker.

Pressat läge för Sverige

År 2023 har hittills inneburit ett flertal omvälvande händelser som påverkar Sverige och därmed även svensk ekonomi. Sveriges ansökan om NATO-medlemskap har varit en utdragen process som kantats av stor osäkerhet om samtliga medlemsländer kommer godkänna den. Det har medfört en ökad säkerhetsrisk för landet. SÄPO och Regeringen ser ett allt mer ökande säkerhetshot mot Sverige, det demokratiska systemet och medborgarnas fri- och rättigheter som kommer från såväl främmande makt som från våldsbejakande extremism.

Även i Sverige har inflationsökningstakten dämpats de senaste månaderna men den är fortsatt hög i en internationell jämförelse. Den jämförelsevis höga inflationen i Sverige förklaras delvis av att kronan har försvagats kraftigt sedan början av 2022. I syfte att stävja den höga inflationen höjde Riksbanken som väntat styrräntan i juli till 3,75 procent. Inflationsförväntningarna på ett års sikt är fortfarande höga och Riksbanken har signalerat att minst en höjning till är att vänta i höst. Hög inflation och stigande räntor har slagit hårt mot räntekänsliga svenska hushåll och mot bostadsbyggandet som nu minskar snabbt. Med lägre realinkomster minskar hushållens efterfrågan på varor och tjänster, vilket drabbar främst företag med huvuddelen av sin verksamhet på den svenska hemmamarknaden.

Såväl företag som kommunal sektor står inför avvägningar mellan anpassning till den svaga ekonomin på kortare sikt och den mer strukturella kompetensbristen. Eftersom det är dyrt och för närvarande svårt att rekrytera personal blir motståndskraften på arbetsmarknaden stark. Arbetskraftsbristen gör att arbetsgivare troligen kommer vilja behålla personal så länge som möjligt även i lågkonjunktur, vilket bidrar till att konjunkturedgången inte förvärrats. Antalet sysselsatta kommer att minska något de närmaste kvartalen och Konjunkturinstitutet bedömer att arbetslösheten ökar till 8,4 procent nästa år. Anställningsplanerna är nu negativa i alla branscher med undantag för tjänstebranschen.

Befolkningsutvecklingen i riket bromsar in, vilket över tid kommer att ge arbetskraftsbrist inom alla sektorer. Befolkningsstrukturen förändras framöver, där antalet personer +80 år ökar med nära 50 procent samtidigt som personer i arbetsför ålder ökar med knappt 5 procent. Under kommande år kommer sysselsättningsökningen inte att räcka till för att täcka de ökade personalbehoven som finns inom offentlig och privat sektor. Arbetsmarknaden har en matchningsproblematik där den lediga arbetskraftens kompetens inte motsvarar den kompetens som arbetsgivare kräver. För att klara kompetensförsörjningen krävs en helhetssyn och kombination av långsiktiga åtgärder där staten, arbetsgivare och fackliga organisationer samarbetar med målet att trygga kompetensförsörjningen i välfärden.

Sverige har fortsatt starka offentliga finanser. Det strukturella offentligfinansiella sparandet stiger i år till drygt 1 procent av potentiell BNP samtidigt som bruttoskulden (Maastrichtskulden) minskar till 32 procent av BNP. Det råder stor osäkerhet om hur regeringen kommer utforma finanspolitiken i höst. Den höga inflationen gör att finanspolitiken behöver ta hänsyn till de utmaningar som penningpolitiken står inför.

Efterfrågan på svensk export utvecklas nu något svagare än innan sommaren. Tillsammans med den oväntat svaga utvecklingen det andra kvartalet i år gör detta att BNP-tillväxten för helåret 2023 bromsar in ytterligare. Det medför en avmattning i ekonomin men troligen inte någon djupare lågkonjunktur.

Inbromsningen av ekonomin kan ge påverkan på den gröna industriella omställningen med planerade investeringar på upp emot 1 000 mdkr i norra Sverige. Det är viktigt för regionens utveckling att elpriset fortsatt ligger på en lägre nivå än övriga Sverige och Europa, att råvarutillgången tryggas och att rätt kompetenser finns att tillgå. Med de nya stora etableringarna så ökar dock risken för arbetskraftsbrist inom både näringsliv och inom offentlig sektor.

Sveriges kommuner och regioner

Kommunsektorn har under den två år långa pandemin visat rekordstarka resultat. Nu börjar de ekonomiska utmaningarna för kommuner och regioner bli alltmer påtagliga. Kommunal sektors fortlöpande arbete med effektiviseringar, besparingar och eventuella skattehöjningar räcker inte. Hög inflation, kraftigt ökade pensionskostnader och stigande räntekostnader bidrar till historiskt låga resultatnivåer. Många kommuner och nästan alla regioner förväntas redovisa underskott både i år och nästa år.

För kommuner och regioner medför den starka arbetsmarknaden på kort sikt över i ett starkare skatteunderlag. I reala termer medför det att köpkraften i kommunal sektor faller i år och blir mycket svag nästa år till följd av att priser, pensioner och löner sammantaget ökar i snabbare takt än skatteintäkterna. Det är första gången sedan 2004 som skatteunderlaget urholkas i reala termer. SKR bedömer att återhämtning av ekonomin blir mer utdragen än tidigare vad bedömningar visat och tidigast 2025 börjar ekonomin successivt vända uppåt igen.

Från och med 2023 har det nya pensionsavtalet AKAP-KR införts inom kommunal sektor med betydande kostnadsökningar som följd. Kostnadsökningen för det nya pensionsavtalet beror främst på inflationsuppgången men även på premiehöjningar. Inflationsökningstakten ligger fortsatt på höga nivåer i år och det medför med stor sannolikhet kraftiga ökning av pensionskostnaderna även 2024.

Kommunsektorns ekonomi är mycket ansträngd. Förändringen har gått mycket snabbt, från 2000-talets starkaste resultat till de svagaste. Flera år med starka resultat har stärkt soliditeten och den långsiktiga beredskapen har förbättrats i de flesta kommuner och regioner. Det bidrar till ett bra utgångsläge inför de stora ekonomiska utmaningar som nu drabbar sektorn, där hög inflation, stigande räntekostnader och kraftiga kostnadsökningar för pensioner medför att resultaten faller i snabb takt.

De kommande åren är dock bristen på arbetskraft den största utmaningen för kommunal sektor. I välfärdssektorn uppstår de största behovsökningarna inom äldreomsorgen, till följd av att den stora gruppen 40-talister uppnår åldern +80 år.

Källor: Konjunkturinstitutet, Handelsbanken, Nordea, Swedbank, SKR, Riksbanken

Ekonomisk bakgrund

Piteå kommunkoncern

Piteå kommunkoncern har under en följd av år sammantaget visat höga resultatnivåer för såväl bolagskoncernen som för kommunen. De tre senaste åren har resultaten för kommunkoncernen varit 222 mkr (2020), 283 mkr (2021) och 288 mkr (2022).

Koncernen Piteå Kommunföretag AB

De huvudsakliga syftena med koncernen Piteå Kommunföretag AB är att åstadkomma en aktiv och tydlig ägarstyrning, bedriva ekonomisk och praktisk samordning, samt tillvarata de ekonomiska fördelar som finns inom och mellan koncernen Piteå Kommunföretag AB och kommunen. De tre senaste åren har resultaten efter finansiella poster varit 162 mkr (2020), 137 mkr (2021) och 174 mkr (2022).

Piteå kommun

Kommunen har de tre senaste åren redovisat resultat överstigande målvärdet 1,5-2,0 % för nyckeltalet Resultatets andel av skatter och generella statsbidrag (5,6 % 2022). Tillräckliga resultatnivåer är av stor betydelse för långsiktig finansiell stabilitet särskilt i tider då stora investeringar kommer att krävas för att möta morgondagens behov av välfärdstjänster.

Kommunkoncernens samt kommunens resultat

Koncernen Piteå kommun

I koncernen Piteå kommun ingår förutom kommunen den helägda aktiebolagsrättsliga koncernen Piteå Kommunföretag AB, där Piteå Kommunföretag AB är moderbolag samt ägd andel av Nolia AB (50%) .

Periodens resultat

Koncernen Piteå kommun redovisar ett resultat efter finansiella poster för perioden januari - augusti 2023 på 200 mkr. Utfallet är lägre än föregående års resultat för samma period, som då uppgick till 344 mkr. I resultatet för januari till augusti 2022 ingick dock reavinsterna med 60,3 mkr. Därutöver redovisar Piteå kommun ett lägre resultat för perioden i jämförelse med föregående år.

Helårsprognos

Helårsprognosen för koncernen Piteå kommun efter finansiella poster beräknas till 137 mkr, vilket är betydligt högre än budget men lägre än utfallet för 2022 (288 mkr). I årsprognosen ingår inte eventuella kommande nedskrivningar av anläggningstillgångar i bolagskoncernen.

Koncernen Piteå Kommunföretag AB

Periodens resultat

Koncernens resultat efter finansiella poster för perioden januari - augusti 2023 uppgår till 92,1 mkr. I resultatet ingår reavinsterna/reaoförluster med -1,4 mkr samt en nedskrivning av aktierna i Nolia AB med -1,9 mkr. Utfallet för samma period föregående år uppgick till 152,1 mkr. I det resultatet ingår reavinsterna/reaoförluster, med 60,3 mkr. Om resultaten rensas från reavinsterna/reaoförluster och nedskrivningar är utfallet per 230831 något högre än per 220831. Resultatet för perioden är också bättre än budget.

De långfristiga skulderna har under perioden ökat med 13,9 mkr och uppgår sammantaget till 2 617,5 mkr. Under perioden har Riksbanken höjt styrräntan påtagligt, vilket innebär kraftigt ökad räntekostnad för all nyupplåning och

omsättning av befintliga lån. Som viss motvikt innebär det även att intäktsränta tillgodoförs på koncernens banktillgodohavanden. Totalt sett räntekostnader/ränteintäkter, medför den höjda styrräntan att kostnaderna har ökat med 5,3 mkr per 230831, jämfört med samma period föregående år.

Koncernens likviditet uppgår sammantaget till 358,3 mkr per 230831, vilket innebär att likviditeten minskat med 8,5 mkr sedan årsskiftet.

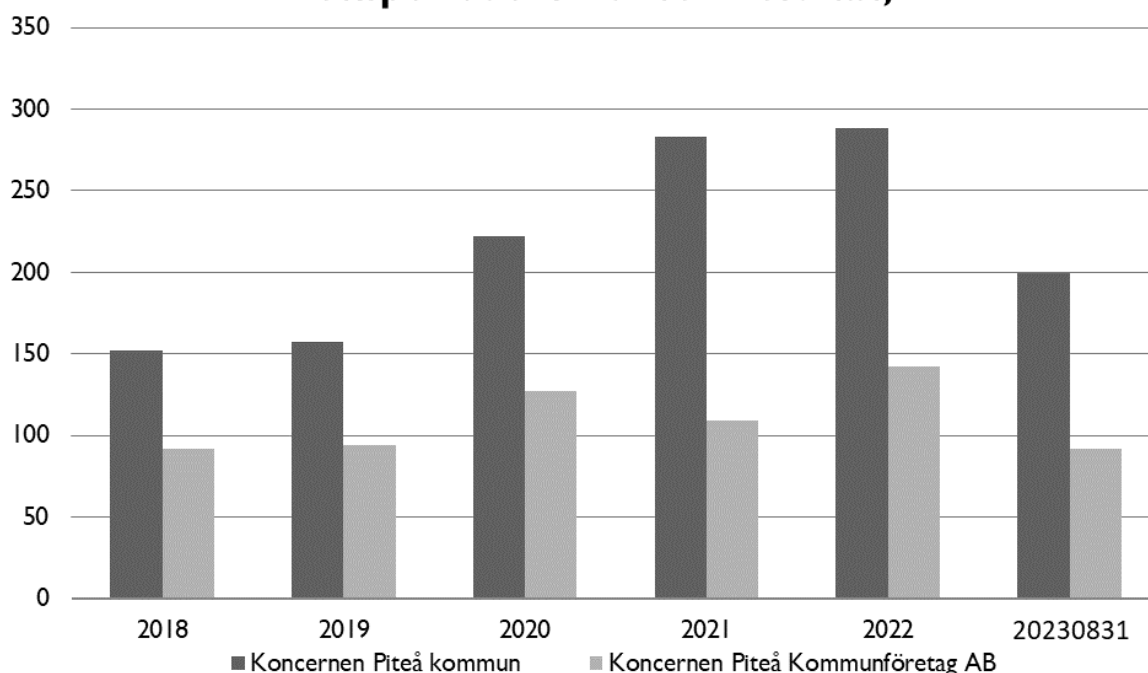
Helårsprognos

Årsprognosen för koncernen efter finansiella poster beräknas till 129,1 mkr, vilket är något lägre än utfallet för 2022, om man bortser från reavinster/reaförluster och nedskrivningar. Prognosen är dock högre än budgeterat utfall, som uppgick till 122,8 mkr. Resultatförbättringen härrör till ökade ränteintäkter.

Kraftiga prishöjningar av bränslen och material, samt en i övrigt stigande inflation och vikande konjunktur, har påverkat och kommer framöver att påverka koncernens bolag negativt. Genomförda och framtida räntehöjningar kommer ytterligare att medföra en negativ påverkan på koncernens resultat.

För djupare analys hänvisas till respektive bolags kommentarer i bilaga.

Årets/periodens koncernresultat, mkr

Kommunens resultat

Periodens resultat

Piteå kommun redovisar resultat per augusti 2023 med 124 mkr (205 mkr aug 2022), vilket motsvarar 6,3 % av skatter och generella statsbidrag. Resultatet är 81 mkr lägre jämfört med samma period föregående år. Det beror till stor del på att pandemiåren medfört kraftiga begränsningar i utförandet av kommunal verksamhet med lägre kostnader som följd. Samtidigt erhöll kommunen ett utökat statligt stöd som då inte kunde nyttjas. Det senaste årets kraftigt ökade inflationstakt har medfört kraftiga prisökningar på kapital, varor och tjänster samt kraftigt ökade pensionskostnader. Detta har resulterat i högre nettokostnader för kommunen. Den positiva utvecklingen på de finansiella marknaderna har stärkt resultatet under perioden. Med anledning av stigande marknadsvärde så är reservfonden uppskriven med 4,2 % sedan årsskiftet, vilket motsvarar 15 mkr.

Helårsprognos

Årsprognosen per augusti visar på ett resultat om 28 mkr att jämföra med prognosen i augusti 2022 som uppgick till 107 mkr och 160 mkr i slutligt årsresultat. Nuvarande prognos är 3 mkr högre än budget, varav nämnderna -64 mkr och finansieringsverksamheten 67 mkr högre än budgeterat. Pensionskostnaderna för året har ökat med 118 mkr, främst till följd av den kraftiga inflationsökningen 2022-2023.

Finansieringsverksamhetens prognosöverskott förklaras av en rad faktorer såsom ökade skatteintäkter, ökad utdelning från bolagen, den positiva värdeförändringen på reservfonden samt att planerade investeringar skjutits på framtiden vilket innebär minskad finansiering av kapitalkostnader.

Sammanfattning av nämndernas och bolagens utfall och prognoser, se avsnitt Driftredovisning. Detaljerad redovisning per nämnd och bolag, se bilaga.

Finansiell stabilitet

Piteå kommun har en i grunden stark finansiell ställning med bland annat hög soliditet och ett relativt gott skatteunderlag. Hela den kommunala organisationen med nämnds- och bolagsverksamheten står inför utmaningar med stora investeringsbehov i fastigheter och infrastruktur under kommande decennier. Kommunen har en skuldvolym på koncernnivå som är relativt hög. Skuldkvoten, skulder i förhållande till tillgångarnas värde är på en relativt sett god nivå, dvs skulderna har i hög grad genererat bestående tillgångar. Den främsta anledningen till hög total skuldsättning är att bolagskoncernen besitter relativt sett stora anläggningstillgångar i bland annat fastigheter.

Kassaflöde i balans

Under de sista tio åren har investeringsvolymen i kommunkoncernen överstigit de nivåer som kan finansieras genom eget årligt positivt kassaflöde från den löpande verksamheten, vilket har gjort att låneskulden har ökat. De senaste åren har starka resultat i såväl kommun som koncern möjliggjort en hög egenfinansieringsgrad vilket bidragit till att bromsa skuldtillväxten. Under 2020 och 2021 stärktes kassaflödet av stora statsbidrag, i stor utsträckning engångstillskott på grund av pandemin. Detta har bidragit till att lånebehovet flyttats fram i tid och först under 2023 har frågan aktualiserats igen.

Behovet av investeringar bedöms kvarstå på hög nivå även kommande år och en betydande egenfinansieringsgrad är önskvärd, vilket förutsätter stabila och relativt stora årliga positiva överskott på sista raden. Även med resultatnivåer i nivå med målvärdet kommer en fortsatt hög investeringstakt innebära stora behov av utökad lånefinansiering. Under rådande ekonomiska läge når kommunen inte upp till resultatmålet för planperioden vilket medför utmaningar på kort sikt avseende investeringsfinansieringen.

För att klara önskade investeringsnivåer de kommande tio åren är det av största vikt att optimera låneskulden i kommunkoncernen tillsammans med mål om en hög egenfinansiering genom goda årliga överskott.

Likviditet och soliditet

Kommunens soliditet uppgår per augusti till 74,3 % respektive 55,4 %, exklusive respektive inklusive pensionsåtagandet i ansvarsförbindelsen. Egna kapitalet har ökat efter goda resultat tidigare år vilket stärkt soliditeten inklusive pensionsåtagandet. Likviditeten hanteras koncernövergripande och den samlade betalningsberedskapen har under året varit god.

Kommunkoncernens soliditet

Kommunkoncernens soliditet uppgår per augusti till 50,7 % respektive 41,4 %, exklusive respektive inklusive pensionsåtagandet i ansvarsförbindelsen, vilket är en förbättring jämfört med årsskiftet.

Kommande års stora investeringsbehov och upplåningsbehov både inom kommunen och bolagskoncernen kommer att medföra en sjunkande soliditet. Som motvikt bör en optimerad låneskuld och starka resultat hos både kommunen och bolagskoncernen eftersträvas.

Pensionsförpliktelser

Kommunkoncernen

Regelverken för redovisningen av pensionsförpliktelser skiljer sig åt mellan bolagskoncernen och kommunen. Koncernen Piteå Kommunföretag AB kostnadsför årligen pensionsförpliktelsen för de anställda. Kommunens pensionsförpliktelse hanteras enligt den så kallade blandmodellen som gäller för offentlig sektor.

Koncernen Piteå Kommunföretag AB

Pensionskostnaden för perioden uppgår sammantaget till 10,1 mkr. Avsättningar för pensioner uppgår till 1,4 mkr.

Kommunen

Pensionsskuldsåtagandet för kommunen beräknas vid årsskiftet uppgå till 1 135 mkr (1 041 mkr), varav 786 mkr avser ansvarsförbindelsen, enligt beräkningar från KPA. Pensionsskulden totalt har ökat med 94 mkr jämförelse med december 2022 främst till följd av en hög inflation och ett höjt prisbasbelopp som påverkar skulden. Pensionsskuldsåtagandet består av en ansvarsförbindelse utanför balansräkningen för pensioner intjänade före 1998 motsvarande 786 mkr samt en skuld i balansräkningen avseende den förmånsbestämda delen av KAP-KL-avtalet på 349 mkr.

För att möta kassaflödeseffekter av pensionsåtagandet har kommunen reserverade medel i egen balansräkning, den s.k. reservfonden. Vid en jämförelse mellan totala pensionsförpliktelser och beräknat värde på reservfonden, framgår att 688 mkr återlånas till verksamheten, d.v.s. inte täcks av avsatta pensionsmedel. Detta ger en konsolideringsgrad på 41 %. Marknadsvärdet på reservfonden uppgår per sista augusti till 445 mkr. Pensionsskuldens belastning på den kommunala ekonomin, både resultatmässigt och likviditetsmässigt har beaktats i målet om årligt resultat

motsvarande 1,5–2,0 % av skatteintäkter och generella statsbidrag. Reservfonden har sedan årsskiftet haft en positiv avkastning med 4,2 %, exklusive det tillskott på 30 mkr som verkställts under våren. Avkastningen på 4,2 % är drygt en procentenhet högre än fastställt jämförelseindex.

Strategiska områden

Barn och unga - vår framtid

Strategiskt område Barn och unga - vår framtid består av ett övergripande mål som i sin tur bedöms som i hög grad uppfyllt.

Ingen förändrad målbedömning av det strategiska området.

Piteå ska vara Sveriges barnvänligaste kommun

Antalet orosanmälningar och barnskyddsutredningar ökade under flera år, men har sedan 2021 stannat av. En större andel unga har kunnat erbjudas insatser på hemmaplan i stället för att placeras på institution med hjälp av bl.a. insatsen utökad familjebehandling vilket ger möjligheten att undvika placeringar utanför hemmet, men också att förkorta placeringstiderna när någon redan är placerad.

Ett par skolor i kommunen har arbetat med begreppet motivation som fokusområde, samt ledarskap och hållbarhet. Det arbetet har syftat till att utveckla lärares förståelse för grundläggande teorier kopplat till motivation. En skola har haft ett fokusområde med sömn och deltagit i ett sömnprojekt i syftet att medvetandegöra sömnens betydelse för prestation i skolan. Ovanstående områden såsom motivation, ledarskap och hållbarhet samt sömnprojekt kommer sprunget ur att grundskolan har en ökande andel elever med psykisk ohälsa och diagnoser inom neuropsykiatriska spektrumet.

Elevhälsans möjlighet till att skicka remiss direkt till BUP-linjen tas bort gällande misstänkt neuropsykiatrisk funktionsnedsättning. Ändringen innebär att vårdnadshavare fortsatt får söka hjälp och stöd via Primärvården som gör en initial bedömning innan eventuell remiss till BUP-linjen. Elevhälsan befarar att detta kan komma att leda till att färre elever får den hjälp och det stöd som de behöver.

För att skapa trygghet i skol- och förskolemiljöer samverkar Barn- och utbildningsnämnden, Fastighets- och servicenämnden samt Socialnämnden.

Vid planering av menyer till förskola och skola tas hänsyn till barnens bästa. Delaktighet skapas genom att barn kan lämna sina åsikter och påverka menyer samt tillagning.

Kultur- och fritidsnämnden har genomfört en studie kring ungas fritid "Ung 2.0" i samarbete med Luleå Tekniska Universitet med syfte att uppnå ett utbud för ungas fritid som matchar deras behov och som ligger i linje med attraktiva livsmiljöer. Studien resulterade i en rekommendation till Piteå kommun att satsa på mångfald, att arrangera fler aktiviteter som är kopplade till kultur, estetiska och sinnliga värden och rekreation, samt att möjliggöra för fler att bredda sina fritidsaktiviteter utanför de traditionella och etablerade sport- och strögaområdena. Att "ströga" innebär här, utifrån hur ungdomarna uttryckt det, att åka epatraktor, exempelvis motorgårdar och andra aktiviteter kopplade till den kulturen.

Under perioden har en mängd aktiviteter för unga erbjudits. Bland annat lovaktiviteter och "Äntligen fredag" i samverkan med föreningslivet. Kaleido har också erbjudit en mängd olika aktiviteter för unga och under PDOL arrangerades en UNG-scen.

Som del i arbetet att bli landets barnvänligaste kommun läggs vikt vid att i tidiga skeden granska barnens miljöer ur ett miljö- och hälsoperspektiv. Arbetet omfattar bland annat att granska planer, program och bygglov ur ett barnperspektiv, särskilt för skolor, förskolor och bostadsområden. I år har särskilt fokus lagts vid tillsyn av ventilation i skolor och förskolor, där resultaten visar på behov av åtgärder.

Barnperspektivet beaktas i allt samhällsutvecklings- och planarbete, från översiktsplanering till beviljande av bygglov. Erfarenheter från tidigare utbildningsinsatser och den handbok för barnkonsekvensanalys som tagits fram tillämpas nu i ordinarie verksamhet. Fortsatt vikt läggs vid att nå barn och unga i dialoger kring olika samhällsutvecklingsprojekt. Konkreta åtgärder för säkrare skolvägar har bland annat omfattat en ny gång- och cykelväg i Rosvik.

Socialtjänsten Stöd till barn och familjer, Socialpsykiatri och Missbruk vuxen har påbörjat Childrens program; ett drogförebyggande och hälsofrämjande arbete för barn till föräldrar med missbruk.

Arbete med gruppen 13-25 pågår, som kretsar kring tidiga samordnande insatser för att förebygga framtida behov. *Oförändrad målbedömning.*

Utbildning, arbete och näringsliv

Det strategiska området Utbildning, arbete och näringsliv består av tre övergripande mål. Ett av dessa har bedömts som delvis uppfyllt och avser målet om antal invånare. Resterande två mål har bedömts som uppfyllt i hög grad. Det strategiska området bedöms därmed som helhet vara i hög grad uppfyllt.

Ingen förändrad bedömning av det strategiska området.

Piteå ska år 2030 ha 46 000 invånare och till 2040 50 000 invånare

Piteå kommun har ökat sin befolkning med 12 invånare sedan årsskiftet. Befolkning uppgick den sista augusti 2023 till 42 374 invånare.

Födelseunderskottet har nästan halverats i jämförelse med perioden jan-aug 2022. Vilket är en följd av att antalet födda var marginellt lägre samtidigt som antalet döda minskat med 24 (-8 %). I riket var antalet födda första halvåret det lägsta på 20 år, i jämförelse med 2022 motsvarande en nedgång med 5,5 procent. Piteå kommun har hittills under året en procentuellt mindre minskning av antalet födda än riksgenomsnittet. I vissa av landets större kommuner har födelsetalen börjat vända uppåt igen. Samtidigt är en del demografer oroliga för att Sverige med sitt historiskt höga barnafödande nu närmar sig de sydeuropeiska ländernas låga frukksamhetstal. Ränteläget och dess effekter på bostadsmarknaden är försvårande omständigheter.

I jämförelse med jan-aug 2022 har inrikes inflyttningar minskat och inrikes utflyttningar ökat. Flyttningsöverskottet från andra kommuner i Norrbotten har minskat från +88 till +83 samtidigt har flyttningsöverskottet mot övriga län i Sverige försämrats från -28 till -110. SCB:s halvårssiffror visar på att 2022 års positiva inflyttningsnetto från Västerbotten (+21) förbytts till ett negativt netto (-10). Flyttningssiffrorna mot andra kommuner och län innehåller mönster mellan åren men samtidigt ett mått av slumpvariation. Trots variationen kan det noteras att utflyttningen till Skellefteå kommun första halvåret 2023 ökat jämfört med samma period 2022, flyttningsunderskottet mot Skellefteå kommun var första halvåret -16.

Invandringen har minskat och utvandringen ökat jämfört med jan-aug 2022 vilket medfört att invandringsunderskottet mer än halverats. Samtidigt innehåller SCB:s månadsdata en justeringspost om +26 invånare, en post som oftast består av invandrare som inte kunnat registrerats på en enskild månad under året. Invandringsunderskottet minskar men kanske inte lika mycket som vid första anblicken.

Många nyblivna studenter flyttar från Piteå för högre studier under de tidiga höstmånaderna vilket historiskt minskar befolkningen, så även denna höst. För att motverka utflyttning och generera inflyttning genomförs en rad åtgärder. En viktig del i det handlar om utveckling av utbildningsutbudet och möjligheter, till att studera från hemorten, något som i viss mån kan motverka utflyttning bland unga. Huvudfokus ligger på yrkesutbildningar på gymnasial nivå och på tillgång till yrkeshögskoleutbildningar. Genom utvecklingen av verksamheter inom Campus Piteå finns också förhoppningar om att fler yrkeshögskoleutbildningar som erbjuds lokalt ska kunna bidra till viss inflyttning. Flera arbetsmarknadsanknutna yrkeshögskoleutbildningar startar i Piteå under hösten. Kommunens inflyttarservice arbetar löpande med inflyttningsärenden med målet att göra en flytt till Piteå så enkel som möjligt. Inflyttningsverksamheten vänder sig till hemvändare såväl som till personer som inte satt sin fot i Piteå tidigare.

	2022 jan-aug	2023 jan-aug
Folkmängd	42 422	42 374
Födda	256	252
Döda	299	275
Födelseöverskott	-43	-23
Samtliga inrikes inflyttningar	889	854
Samtliga inrikes utflyttningar	829	881
Flyttningsöverskott inrikes totalt	60	-27
Invandringar	111	98
Utvandringar	34	62
Invandringsöverskott	77	36
Justeringspost	5	26
Folkökning	99	12

Målbedömningen lämnas oförändrad då befolkningen ökat under 2023 men fortsatt underskrider beräkningar och antaganden i budget 2023 om 42 505 invånare i slutet av år 2023. Befolkningsutvecklingen understiger även målprognosen om 46 000 invånare till 2030.

Oförändrad målbedömning.

Piteå ska erbjuda goda förutsättningar för ett livslångt lärande

Arbetet med att förbereda skolans verksamheter inför genomförande av digitala nationella prov fortgår. Digitala nationella prov ställer krav på huvudmannens och skolornas organisatoriska och digitala förberedelser. För att eleverna ska kunna genomföra proven digitalt behöver alla skolor ha nödvändig teknik och kompetens på plats, vilket innebär utökad behov av insatser gällande digitalisering i skolorna.

Genom programmet Erasmus+ har det under våren genomförts aktiviteter i alla skolformer. Syftet med deltagande i projektet är att genom kollegiala möten, erfarenhetsutbyten och samlärande på en internationell arena vidga pedagogiska perspektiv och insikter om utbildning, undervisning och ledarskap samt att utveckla användbara vetenskapliga verktyg och arbetssätt.

Grans Naturbruksgymnasium har under våren varit värd för två skolkonferenser, Naturbruksskolornas förening och för EUROPEA. Naturbruksskolornas förening är en ideell förening med syfte att genom samverkan stärka naturbruksskolornas identitet och främja deras utveckling och kontaktnät såväl inom Sverige som internationellt. EUROPEA arbetar för utvecklingen av yrkesutbildning (VET) i den gröna sektorn i Europa och representerar mer än 1000 yrkesskolor och institutioner över hela Europa. Sammanlagt deltog ca 180 personer från över 20 länder i Europa och skolledare från hela Sverige.

Under veckorna 28 - 32 har Utbildningsförvaltningen bedrivit tre sommar öppna förskolor och fritidshem. Verksamheterna har varit i Rosvik, Bergsviken och centrala Piteå. Organisationen har fungerat mycket bra utifrån antal personal kontra närvarande barn. En rapportskrivning ska genomföras under hösten för de sommaröppna verksamheterna där en fördjupad utvärdering och analys ska beskrivas.

Inom vuxenutbildning erbjuder kommunen ett brett utbildningsutbud. Utbudet är flexibelt och anpassas efter behov och efterfrågan. Starkt fokus ligger på tillgång till yrkesutbildningar och strävan är även att erbjuda ett flertal yrkeshögskoleutbildningar. Genom att verksamheten under året samlats i gemensamma lokaler vid Campus Piteå har förutsättningarna förbättrats för att skapa en modern och attraktiv utbildningsmiljö (Lärcentrum). Stor vikt läggs vid att tillgodose näringslivets behov. Satsningar görs för att utveckla nya former för vårdutbildning. Verksamheten deltar också i arbetet att ta fram industriutbildningar kopplat till de etableringar som sker i regionen.

Besökare till bibliotek, programverksamhet samt studiecirkel är i full gång efter två pandemiår.

Oförändrad målbedömning.

Piteå ska vara en attraktiv ort för näringsliv och företagande

Piteås näringsliv har fortsatt en hög konkurrenskraft och tillväxt. Byggsektorn såväl industrier som mindre företag, har fortsatt hög efterfrågan till skillnad från den nationella utvecklingen i byggbranschen. Detta kan härledas till efterfrågan som trots allt kvarstår i norr till följd av den gröna industrialiseringen och dess effekter på bostads- och infrastrukturella investeringar. Företagen inom handel och restaurang ser mest osäkert på nuläget och den stundande vintern med fortsatt hög inflation. Trots det osäkra ekonomiska läget fortsätter arbetslösheten i regionen att falla. Arbetslösheten för 16-65-åringar i Piteå var i augusti 3,8 %. Arbetslösheten har under en längre period trendmässigt minskat i alla arbetslöshetsgrupper, främst bland inrikes födda och ungdomar. Arbetsförmedlingens analysavdelningen spår i Arbetsmarknadsutsikterna våren 2023 att arbetslösheten i riket under hösten 2023 vänder uppåt. Bristen på rätt kompetens kvarstår dock vilket kombination med den åldrande befolkningen i regionen kan medföra att arbetslösheten planar ut på nuvarande nivå eller lägre. Företagen kommer fortsatt att ha svårt att rekrytera.

Utvecklingen i kommunens närområde ställer därtill ökade krav på att vuxenutbildningen kan bidra till den lokala kompetensförsörjningen. Utöver arbetet med att utveckla utbildningsutbud och Lärcentrum pågår här arbete inom projektet Kompetensarena att i samverkan med arbetslivet utveckla formerna för analys och bedömning av kompetensförsörjning som finns eller kan uppstå lokalt och regionalt. Fortsatta aktiviteter pågår även inom arbetsmarknads- och flyktingverksamheten för effektivare matchning till arbete.

Under året har särskilt fokus lagts på olika mötesplatser så som näringslivsråd, branschråd och företagsbesök. Syftet har varit att skapa förståelse bland politiker, tjänstepersoner och företag kring olika näringslivsaspekter. I Svenskt Näringslivs ranking samt Insiktmätningen belyser behovet av förbättrad kommunikationen mellan kommun och företagare. Insiktmätningen visar goda resultat för övergripande nöjdhetsindex bland företagare som haft kontakt med kommunen i ett ärende. Högst omdöme ges bemötande. Prestationer kopplat till handläggarnas kompetens och effektivitet har en positiv inverkan på helhetsbedömningen. Framför allt gäller det förmågan att ge råd och vägledning och rutinerna kring handläggningen. Det är dock särskilt viktigt att söka förbättringar gällande information då prestationen inom detta område i nuläget har en negativ inverkan på den totala nöjdheten med kommunens myndighetsutövning överlag.

Etableringarna fortsätter att hålla vakanserna gällande både mark och lokaler på en mycket låg nivå. Ett stort antal etableringskontakter och förfrågningar inom olika branscher har bearbetats under perioden, ca 35 inkomna

förfrågningar har behandlats. En ny e-tjänst är uppstartad för att underlätta i etableringsprocessen. En närmare samverkan mellan kommuns olika förvaltningar och bolag har utvecklats för att underlätta etableringsarbetet.

När det gäller verksamhetsytor har positivt planbesked meddelats för ett logistikområde i Rosvik och förberedelser pågår inför etablering av ett externt handelsområde. Arbeta pågår även med att färdigställa verksamhetsområdena vid Hamnviken och Heden. Förberedelser pågår också kring utvecklingen av Hallgrens verksamhetsområde.

En utökad kommunikation och marknadsföring av företagsparker/industriområden via web, digitala kanaler och tryckt material har genomförts och fortgår för att ytterligare stärka det proaktiva etableringsarbetet. Vidare så har marknads- och kommunikationsinsatser genomförts på olika sätt i anslutning till de många evenemang som genomförts under perioden. Det uppsökande etableringsarbetet har förstärkts med förankring av strategier, underlag och skapandet av team utifrån etableringsprogrammet. Arbetet med detta belyser vikten av att påbörja ett nytt näringslivsprogram då det befintliga programmet inte till fullo tagit hänsyn till den regionala tillväxten och säkerhetspolitiska läget som både skapar utmaningar men också möjligheter för näringslivet i och kring Piteå.

Oförändrad målbedömning.

Demokrati och öppenhet

Strategiskt område Demokrati och öppenhet består av två övergripande mål som samtliga bedöms som i hög grad uppfyllda.

Ingen förändrad bedömning av det strategiska området.

Piteborna i alla åldrar ska känna att det är meningsfullt att engagera sig och att de kan påverka kommunens utveckling

Arbetet med fokusdialoger har pausats under 2023. Ett uppdrag finns att sammanställa och utvärdera genomförda fokusdialoger samt att hitta metoder för att öka medborgarnas möjlighet till insyn och inflytande. Arbetet kommer att presenteras under senare delen av hösten 2023.

Samråd och en del enkätundersökningar har genomförts under våren. Ett exempel är en enkätundersökning angående simhallarna, ett annat är en enkät inför ny biblioteksplan. Under hösten genomförs SCBs medborgarundersökning och 1200 statistiskt utvalda pitebor får svara på frågor om bland annat nöjdhet med information, möjligheter till att påverka politiska beslut och möjligheterna till insyn och inflytande över kommunens verksamheter.

I arbetet med att ta fram en ny vision för Piteå som ska gälla till och med 2050 kommer medborgardialoger, dialoger med näringslivet och dialoger med unga att genomföras under hösten 2023.

Oförändrad målbedömning.

Piteå präglas av en samhällsgemenskap med jämställdhet och mångfald som grund

Piteå deltar tillsammans med sex andra kommuner i ett nätverk för att utveckla kommuners arbete med mänskliga rättigheter. Nätverket är organiserat av Sveriges kommuner och regioner (SKR) och Raoul Wallenberg Institute of Human Rights and Humanitarian Law (RWI) och avslutas med en konferens mitten av september 2023. Under 2023 ligger fokus på att stärka arbetet för nationella minoriteter. En handlingsplan för att möjliggöra en eventuell ansökan för att Piteå ska kunna bli en samisk förvaltningskommun kommer att presenteras i samband med årsredovisningen. Arbetet med mångfaldsdiplomeringsringar för företag och föreningar har stannat av och insatser behövs för att få igång arbetet igen.

Piteå kommun har näst lägst andel utrikes födda i landet (7 %). Fram till slutet av juni hade 28 flyktingar tagits emot, varav åtta personer från Ukraina enligt massflyktingsdirektivet. Riktade insatser genomförs, bland annat inom olika projekt för utsatta grupper. En fortsatt utmaning handlar om att motverka segregation, där olika projekt genomförs för att underlätta vägen in i det svenska samhället för flyktingar och invandrare. Ett av flera exempel är Careprojektet Äntligen som gjort det möjligt för ukrainare att fram till den sista augusti delta i Svenska för invandrare. Planering pågår för ansökan av medel till nytt projekt för att gruppen ska kunna bedriva fortsatta studier i svenska.

Att genomföra rättighetsanalyser för olika processer inom kommunens verksamheter skulle kunna vara ett steg för att ytterligare säkerställa att kommunens olika verksamheter grundar sig i principerna för mänskliga rättigheter. Analyser av målet saknas till viss del från förvaltningar och bolag.

Oförändrad målbedömning.

Livsmiljö

Strategiskt område Livsmiljö består av tre övergripande mål som samtliga bedöms som i hög grad uppfyllda.
Ingen förändrad bedömning av det strategiska området.

Samhällsbyggnad ska utgå från social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet

Genom hållbarhetsmålets sammansatta karaktär beror måloppfyllelsen för det målet av hur samtliga övriga mål uppfylls. På övergripande nivå har hållbarhetsarbetet förstärkts genom utvecklade centrala stödresurser och underlag i form av hållbarhetsredovisning. Ett viktigt övergripande verktyg utgörs även av översiktsplanen, där arbete pågår med att ta fram en ny sådan. I planen tydliggörs kommunens utvecklingsstrategi samt grunddragen i hur mark- och vattenområden ska användas. Kommunen har också de senaste åren placerat sig väl i den hållbarhetsranking som Aktuell hållbarhet genomför. Konkret arbete under året har rört hållbar dagvattenhantering kring Stadsutveckling Öster, framtagande av vattentjänstplan, förslag till riktlinjer för arbetet med jordbruksmark samt ökade ansträngningar att motverka invasiva arter.

I hållbarhetsarbetet är även den tillsyn som Miljö- och tillsynsnämnden svarar för ett väsentligt verktyg. Den verksamheten har noterat ett antal utmaningar i kommunen, som exempelvis rör luftkvaliteten i centrala staden samt brister i ventilation i flerbostadshus och skolor. Bristerna kan ha effekter för befolkningens hälsa, som även ligger i fokus för Folkhälsorådets arbete. Här har en utmaning märkts av, som handlar om hur folkhälsofrågorna kan bli en naturlig del i kommunens arbete.

När det särskilt gäller social och ekonomisk hållbarhet har måloppfyllelsen under en tid förbättrats, vilket bland annat har visat sig i låg arbetslöshet och minskat behov av försörjningsstöd. Under senare tid har dock kostnadsökningar och signaler om förestående lågkonjunktur medfört oro inför framtiden. Här kan man även konstatera att efterfrågan på budget- och skuldrådgivning är fortsatt hög och ökande. Det är även fortsatt viktigt med stöd till föreningslivet som en del av arbetet för hållbar utveckling.

Bland kommunens mer verksamhetsnära åtgärder för hållbarhet återfinns bland annat Fastighets- och servicenämndens arbete med att öka andelen lokalproducerade och ekologiska livsmedel i måltidsverksamheten samt att minska matsvinnet i densamma. Man arbetar även för att minska användningen av kemikalier vid städning. Socialnämnden arbetar aktivt för att närma sig en budget i balans, för delaktighet med brukaren i fokus, med anhörigstöd och med ökat nyttjande av ny teknik vid exempelvis utbildningar, något som minskar behovet av resande.

Oförändrad målbedömning.

Piteå ska erbjuda trygga och attraktiva livsmiljöer

Tillräcklig tillgång till bostäder är ett viktigt villkor för målets uppfyllelse. Ett förslag till ny plan för bostadsförsörjning har tagits fram och är på väg till beslut. Idag finns planer i olika skeden för mer än 2 000 bostäder och ytterligare 3 000 på utpekade områden, men inte närmare planerade. Arbete pågår nu med detaljplaner inom ramen för Stadsutveckling Öster, som omfattar drygt 700 bostäder. Andra områden i fokus är bland annat Sörfjärden och Norrfjärden, som prioriterats till följd av det kommande byggandet av Norrbotniabanan. Som led i arbetet med en ny översiktsplan pågår även arbete med fördjupade översiktsplaner för Öjebyn, Bergsviken och Munksund. Som del i arbetet tas även en ny trafikstrategi fram. Bland de investeringsprojekt som genomförs förtjänar arbetet med Lillbrogatan och Hamngatan samt Olof Palmes gata särskilt att nämnas. Även satsningar på fritidsanläggningar, parker och lekparkar bidrar till attraktiva boendemiljöer.

Av vikt är även tillgången till bra förskolor och skolor, där det har funnits utmaningar kring säkerställandet av inomhusmiljöerna, vilket i vissa fall nödvändiggjort modullösningar. Ett flertal projekt har pågått för utveckling av såväl lokaler, som utemiljöer. Fastighets- och servicenämndens förvaltningsstrategi är att arbeta långsiktigt med hållbarhetsaspekterna, ekonomi och ekologi. Förutsättningarna för ett godtagbart underhåll och genomförande av förebyggande åtgärder har förbättrats genom ökad ram år 2023 och 2024, för reinvesteringar och priskompensation. Åtgärder har även genomförts i syfte att förbättra hanteringen av farligt avfall.

För att få underlag kring eventuella utmaningar i kommunens livsmiljöer genomförs under hösten också en besvärstudie om förekomsten av upplevda miljörelaterade besvär i olika områden. Av betydelse är också det lokala brottsförebyggande arbetet som exempelvis omfattar åtgärder som trygghetsvandringar, samarbete med näringsliv kopplat till bland annat våld i nära relation, information till föräldrar om droger m.m. Socialnämnden har bidragit med extra resurser vid evenemang som exempelvis Piteå Dansar och Ler och s.k. cruisingkvällar.

Oförändrad målbedömning.

I Piteå utgör kulturen en drivkraft för demokrati, tillväxt och samhällsutveckling

Förslag till Kulturgenomförandeplan presenterades för Kultur- och fritidsnämnden i februari. Handlingarna är

skickade till KS för vidare hantering men än så länge finns inget officiellt beslut om antagande.

Kulturflyglen slutbesiktigades i mitten av april. Visst arbete återstår men verksamhet har börjat bedrivas om än i mindre skala. Invigningen är planerad till 5-8 oktober och kommer att ske i samverka mellan kultur, park och fritid samt skola, kulturföreningar och studieförbund. Arbetet med den konstnärliga utsmyckningen kopplat till 1%-regeln har påbörjats. Konstverken på plats förrän tidigast våren 2024.

Ogjort - Kommunens första muralmålningfestival genomfördes 22-27 maj. Festivalen fick genomslag i media långt utanför kommungränsen. Arrangemanget finansierades huvudsakligen med återstartsstöd från Kulturrådet och förhoppningen är att kunna söka medel för en fortsättning kommande år. Temat ogjort kvarstår men det är inte självklart att det blir muralmålningar, det kan finnas annat inom konstområdet som är ogjort, därav namnet.

Ny fristadsmusiker på plats 31 maj, den tredje i ordningen. Oklart om hen kommer att vara lika offentlig som sina företrädare. Någon skyldighet föreligger dock inte utan det får ses som en extra bonus.

Rekord i antal ansökningar om arrangemangsstöd. Arrangemangsbudgeten in-tecknades redan efter kultur- och fritidsnämndens mötet i juni. Antalet festivaler blir rekordstort 2023. Under våren genomfördes båda Piteå jazzfestival (arrangerad av Jazz i Piteå) samt Barockfestivalen (arrangerad av Piteåbygdens musikförbund). I juli blev det Folk och få visfestival med Kajman som avsändare och under hösten tillkommer ett flertal arrangemang med Piteå folkmusikfestival som avslutning.

Festspelen arrangerades som vanligt i mitten av juni. Nytt för i år var satsningen på utomhusfestivalen Backyard Festspelen. Trots kända artister blev det ingen publiksuccé. Utvärdering kommer att göras och beslut om eventuell fortsättning tas av festivalstyrelsen under hösten. Värt att ha i åtanke är att konceptet var nytt och att det kan ta tid att sätta nya traditioner. Via Backyard, konserterna på Piteå havsbad (Europe, Håkan Hellström och Gyllene tider) samt PDOL satte dock Piteå ett ordentligt avtryck i sommarens festivalsverige.

Satsningarna på kommunala kultursommarjobb fortlöper. Film, musik och konst fanns sedan tidigare men nytt för i år blev satsningen på skrivande. Utvärderingarna som gjort pekar på att både ungdomarna och handledarna är nöjda med utfallet vilket gör det enkelt att besluta om fortsättning nästkommande år.

Under våren beslutade kultur- och fritidsnämnden att budgetmedlen till ungdomsteaterverksamheten omfördelas från Regnbådsteatern/Folket hus till ION-teater/STOFF. Anledningen är att ION har bra upplutning samtidigt som det inte längre bedrivs någon teaterverksamhet inom Regnbågsteatern.

Folkets hus har via samarbete med de nya ägarna till stadens biograf återupptagit filmvisningarna dagtid. Samarbetet har legat nere sedan 2018 vilket medfört att bidraget till film inte kunnat utbetalas förrän i år igen.

Oförändrad målbedömning.

Ledningsuppdrag

Övergripande analys av ledningsuppdragen

Ledningsuppdragen är de politiskt utpekade områden för att möta kommunens utmaningar och möjligheter. Målet är att bidra till strategiskt viktiga helhetslösningar. Kommunens utmaningar ter sig fortsatt komplexa i sin beskrivning och därmed utvecklas ledningsuppdragen mot tvärprofessionella strukturer och lösningar.

Med ledningsuppdragen som tema har en dialogdag genomförts med kommunstyrelsen. Ledningsuppdragen skall bidra till kommunens samhällsutveckling genom att analysera och strategiskt samordna de kommunövergripande politiska uppdragen.

De tre antagna ledningsuppdragen förstärker förutsättningarna att arbeta med komplexa frågor.

Avdelningen Hållbar tillväxt som sedan juni 2023 är en realitet, kommer i sitt uppdrag vara den avdelning som fortsatt skall leda arbetet med ledningsuppdragen. Detta för att komma tillrätta med, kvalitetssäkra och förstärka kommunens strategiska arbete med komplexa samhällsutmaningar.

Hållbar utveckling genom Agenda 2030

► Pågår

Nära samverkan sker tillsammans med projekt Mot nya mål för att kunna skapa en hållbar struktur i styr- och ledningssystemet som styr mot de hållbara målområdena. Planering pågår för Invärldsanalys där utmaningar lyfts av verksamheterna kopplat till hållbarutveckling. Invärldsanalysen ska vara en grund för Hållbarhetsredovisning 2023.

En modern växande landsbygd och en levande stadskärna

► Pågår

Med ledningsuppdraget vill kommunen skapa en struktur som stärker landsbygdens attraktivitet och förutsättningar för en modern och växande landsbygd. En tydlig utgångspunkt och betydelse för arbetet är kommunens Översiktsplan

med dess fördjupade översiktsplaner av

Utvecklingsarbetet syftar till att klargöra kommunkoncernens åtaganden och aktiviteter som bidrar till en modern och växande landsbygd. Åtgärder i Fördjupade Landsbygdscentra följs upp årligen i en åtgärdsplan. En kommunal arbetsgrupp med berörda förvaltningar är tillsatt där diskussioner pågår för att se hur kommunen kan samplanera olika åtgärder.

Kompetens och näringsliv

► Pågår

Piteås politiker och tjänstepersoner har under året tagit allt större plats i regionala sammanhang när det gäller frågor kopplat till näringslivsutveckling och kompetensförsörjning.

Med etableringsprogrammet och näringslivsprogrammet som grund har stort fokus lagts på att attrahera nya företag till Piteå inom tjänstesektorn men också att landa nya etableringar på Haraholmens Industriområde.

Personalavdelningen och Inflyttarservice har under året arbetat än mer utåtriktat och offensivt med att attrahera människor och kompetens till såväl kommunens förvaltningar som till näringslivet i stort. Prognosen är att Inflyttarservice under 2023 kommer att vara aktiv i minst ett hundratal 100 inflyttningsärenden. Inflyttarservice samarbetar nära med kommunens förvaltningar, bolag samt arbetsgivare i regionen.

Ledningsuppdraget Kompetens och näringsliv har under året varit aktiv i projektet att Piteå kommun ska ta fram en Vision för 2050.

Samarbetet mellan de funktioner och personer inom Piteå kommun som på olika sätt arbetar med näringslivsfrämjande arbete och kompetensförsörjning kommer under hösten att stärkas än mer.

Väsentliga personalförhållanden

Personal

Resursområdet Personal består av ett övergripande mål. Målet har bedömts vara i hög grad uppfyllt, varför även det strategiska området bedöms som vara i hög grad uppfyllt.

Piteå kommun och de kommunala bolagen ska arbeta aktivt för att vara en attraktiv och jämställd arbetsgivare samt skapa hälsofrämjande arbetsplatser

Hälsofrämjande arbetsplats

Bolagskoncernen

Sjukfrånvaron är lägre än målet på 4,5 % inom de helägda kommunbolagen, med undantag från Nolia AB som har 6,2 % sjukfrånvaro. Bolaget har få anställda vilket gör att enskilda sjukskrivningar påverkar den totala sjukfrånvaron i högre grad än i bolag med fler anställda. Årliga hälsoundersökningar genomförs inom PNF och Pitebo där resultaten från dessa implementeras i arbetsplatsens hälsoarbete. Resultaten från Pitebo visar ett bättre utfall än branschens. Pitebo, Pikab och PiteEnergi anordnar gemensam träning för medarbetare. PiteEnergi arbetar för att skapa förutsättningar för ett aktivt och friskt liv med flera satsningar på friskvård och gemensamma träningsmöjligheter och aktiviteter.

Arbetsmiljöarbete är i stort fokus inom bolagen. Pireva har genomfört ett projekt som resulterat i en arbetsmiljöhandbok för samtliga medarbetare. Piteå näringsfastigheter arbetar löpande med skyddsronder och arbetsmiljökommitté.

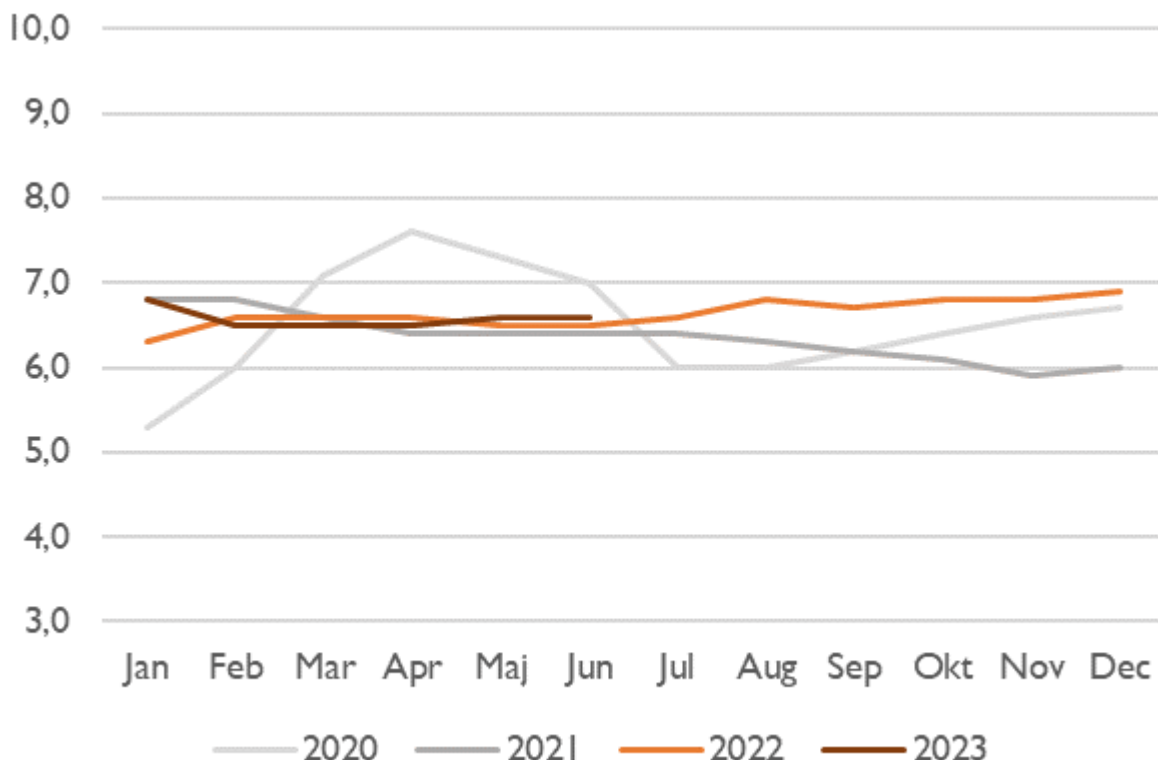
Piteå kommun

Sjukfrånvaron är fortsatt hög i förhållande till den målsättning som finns på 5,5 %. Den har ökat något varje år sedan 2019 men till denna period har ökningen avstannat och frånvaron är på samma nivå som samma period förra året; 6,6 %. I förhållande till andra kommuner är frånvaron för Piteå kommun lägre än snittet för riket som är 8,1 % (enligt Kolada). Sjukfrånvaron är högre för kvinnor än för männen, 7,2 % kontra 4,5 %. Männen frånvaro har ökat från 4,1 till 4,5 % i förhållande till juni 2022. Sjukfrånvaron har ökat bland kommunens medarbetare som är 50 år eller äldre, från 6,7 % till 7,1 %, det är även den grupp med högst sjukfrånvaro. Högst sjukfrånvaro har socialtjänsten med 8,7 % följt av fastighet- och service med 7,1 %, lägst frånvaro har kultur, park och fritid med 3,9 %.

Antalet långtidssjuka medarbetare minskar för varje år (sjukfrånvaro över 59 dagar), i jämförelse med samma period föregående år har det minskat varje år och är nu nere på 32,3 % av den totala sjukfrånvaron. Detta tyder på att sjukfrånvaron beror på korttidsfrånvaron, både bland kvinnor och män, detta bekräftas även av frisktalet. Frisktalet mäter antal personer i % som har en sjukfrånvaro mellan 0-7 dagar på 12 månader, något som ses som "normal" frånvaro. Innan pandemin var det ungefär 70 % som inte hade fler än sju sjukfrånvarodagar, under pandemin hade

drygt 50 % fler än 7 sjukfrånvarodagar. Nu börjar det sakta förbättras och i juni är det 60 % som har under sju sjukfrånvarodagar.

Akkumulerad sjukfrånvaro (den sammanlagda frånvaron 12 månader)

Akkumulerad sjukfrånvaro kommunkoncernen per juni 2023

Sjukfrånvaro i % Ackumulerat 12 månader aug - juli	Piteå kommun	AB PiteEnergi	AB PiteBo	PIREVA AB	Piteå Science Park AB	PNF AB	Nolia AB
Total sjukfrånvaro	6,6	2,6	3,7	3,9	1,6	2,5	6,2
Andel sjukfrånvaro > 59 dagar	32,3	38,4	76,8	12,5	0	31,3	66,3
Sjukfrånvaro kvinnor	7,2	2,9	5,1	5,8	2,4	3,3	2,3
Sjukfrånvaro män	4,5	2,5	3,1	3,4	0	1,6	12,3
Sjukfrånvaro <29 år	6,6	2,1	52,4	3,1	0	0	0
Sjukfrånvaro 30-49 år	5,9	3,1	1	3,3	2,4	6,4	0,6
Sjukfrånvaro >50 år	7,1	1,9	3,2	4,7	0	1,8	9,5

Attraktiv arbetsgivare och kompetensförsörjning

Bolagskoncernen

Att vara en attraktiv arbetsgivare har stort fokus i de olika bolagen då kompetensförsörjning är en stor utmaning inom bolagen. Piteå Science park har stort fokus på att utveckla medarbetarna i syfte att hålla en hög professionell nivå i rådgivningen och stödet till näringslivet. PiteEnergi har genomfört medarbetardagar för att arbeta med vision och strategier. Bolaget har återigen utsetts till en av Sveriges bästa arbetsplatser. Pitebo har genomfört en medarbetarenkät med 99 % svarsfrekvens och där resultatet blev mycket högt. Bolaget har haft medarbetardag med fokus på våld i nära relation. Pireva har lyckats med rekrytering av sommarpersonal med ett gott utfall.

Piteå kommun

Kompetensförsörjningen är en av de största utmaningarna för Piteå kommun, därför är det viktigt att arbeta strategiskt och strukturerat med frågan. Till hjälp för detta har alla förvaltningar en handlingsplan för att planera och arbeta för att klara kompetensförsörjningen inom deras områden. Som ett stöd i arbetet med kompetensförsörjning har kommunens förvaltningar kunnat söka medel från omställningsfonden. Exempel på projekt som beviljats medel är att öka behörigheten för lärare, fördjupade introduktionsprogram, körkort för släp etc. Totalt har kommunen beviljats 2,6 mkr. Andra aktiviteter för att klara kompetensförsörjningen handlar om att erbjuda praktikplatser, samarbeta med utbildningsanordnare, utveckling av aktivitetsbaserat arbetssätt. Samtliga chefer har gått utbildning om våld i nära relationer för att öka kunskap om våld och dess konsekvenser så att ohälsa kan förebyggas.

Antalet utlysta tjänster har ökat under perioden med nästan 15 % i förhållande till samma period föregående år, det motsvarar 651 anställningar mellan jan-juni, detta inkluderar även sommarvikarier. Jämfört med förra året har antalet ansökningar ökat med 13 %, de flesta som söker jobb inom kommunen är kvinnor vilket kan förklaras av att kommunen har stor andel traditionellt kvinnliga yrken. Precis som tidigare år är det särskilt svårt att rekrytera sjuksköterskor, fysio- och arbetsterapeuter. Även undersköterskor, vilket numer är ett legitimationsyrke, är svårrekryterade. Inom de andra förvaltningarna är det stora utmaningar att hitta MA-NO lärare, yrkeslärare, badhuspersonal, måltidspersonal samt lantmäteri- och mätingenjörer. Socialtjänsten har fortsatt stor utmaning med sommarbemanningen, trots en liten ökning av rekryteringar, från 153 till 213 personer, täcker det inte de behov som finns inom verksamheterna. Ett attraktivt sommarerbjudande kan antas vara en förklaring till ökningen.

Jämställda arbetsplatser

Bolagskoncernen

De flesta bolag har en ojämn könsfördelning men målmedvetet arbete sker och en strävan att nå jämn könsfördelning i ledningsgrupperna pågår. PiteEnergi påtalar vikten av att kvinnor, vilka är det underrepresenterade könet, ska känna tillhörighet och känna sig inkluderade och få tillhöra arbetsgrupper och nätverk där andra kvinnor finns. Inom PiteEnergi pågår många aktiviteter som syftar till att öka jämställdheten som exempelvis analyser av annonser, årlig utbildning i likabehandling och diskriminering, riktat mottagande av praktikanter och studenter. Inom bolagen har i princip samtliga anställda heltidsanställning. Deltidsanställningar förekommer inom Pireva, PNF och Piteå Science Park, där det är fler män än kvinnor som har deltidsanställningar.

Piteå kommun

Antalet anställda är 4 165 personer, omräknat till årsarbetare motsvarar det 3 659. Könsfördelningen är ojämn, precis som för andra kommuner, av alla anställda är 79 % är kvinnor. Medelåldern för kommunens medarbetare är 45,6 år, i princip samma för både kvinnor och män. Lite drygt 90 % av kommunens medarbetare har en heltidsanställning, 90 % av kvinnorna och 91 % av männen. I förhållande till samma period förra året minskar nyttjandet av timanställningar en aning.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Faktaruta - God ekonomisk hushållning

Piteå kommun gör en samlad bedömning av måluppfyllelse för de fyra strategiska områdena samt för personal och ekonomi. Sammantaget utgör det grunden för bedömning av God ekonomisk hushållning för helåret, som enligt lagen ska bedömas i varje kommun.

Piteå kommun gör en samlad bedömning av måluppfyllelse för de fyra strategiska områdena samt för personal och ekonomi. Sammantaget utgör det grunden för bedömning av God ekonomisk hushållning för helåret, som enligt lagen ska bedömas i varje kommun.

Prognosen för helåret 2023 är att Piteå kommunkoncern bedöms uppnå god ekonomisk hushållning.

Målbedömningarna är oförändrade för samtliga mål.

Piteå kommunkoncern har, liksom samhället i stort, en stor utmaning med att klara framtidens kompetensförsörjning. Ett intensivt arbete på bred front är genomfört under senaste året för att identifiera och utforma olika åtgärder i kompetensförsörjningsplaneringen i syfte att möta utmaningarna på bästa sätt.

Den ackumulerade sjukfrånvaron de senaste tolv månaderna är högre än målet för kommunen och ligger kvar på samma nivå som samma period föregående år, kvinnors sjukfrånvaro är högre än männens. Sjukfrånvaron inom bolagskoncernen är låg och ligger under målvärdet.

Befolkningen i Piteå kommun har ökat med 69 invånare sedan årsskiftet. Flyttrörelserna har minskat inom både inrikes flyttning och migration jämfört med samma period 2022.

Både offentliga och privata arbetsgivare i regionen ser utmaningar att rekrytera rätt kompetenser då arbetskraftsutbudet är begränsat. De omfattande etableringarna med medföljande investeringar i norra Sverige kan försvåra situationen kommande år om inte inflyttning av arbetskraft kommer till stånd. Arbetslösheten har fortsatt att minska i Piteå kommun och var 3,8 % i augusti 2023, vilket är 0,6 % lägre än samma period 2022. Minskningen sker främst för inrikes födda och ungdomar. Antalet stora etableringsförfrågningar i Piteå har minskat och troliga orsaker är det osäkra världsläget samt rådande lågkonjunktur. Kommunens planarbete för fler bostäder och industriområden samt insatser för ökad inflyttning är viktiga för att stärka kommunens attraktionskraft samt ge bästa möjliga förutsättningar för de stora satsningarna i regionen.

Kommunen genomför omfattande satsningar i nya förskolor, skolor samt vård- och omsorgsboenden i syfte att möta de demografiska utmaningarna samt upprustningsbehovet inom det kommunala fastighetsbeståndet.

Skatteunderlagsprognosen för innevarande år samt nästa år visar på en svagare ökningstakt än tidigare beräkningar. Till följd av hög inflation och lågkonjunktur bedöms kommunal sektor få en negativ real skatteunderlagstillväxt i år. Kommunens intäkter inte kommer utvecklas i samma takt som de kommunala kostnaderna förväntas öka.

Den kraftiga nettokostnadsökningen som uppstått på kort tid ses tydligt för såväl de kraftigt ökade pensionskostnaderna med 118 mkr samt i nämndernas årsprognoser. Nämnderna sammantaget prognostiserar

underskott om -64 mkr, vilket är en kraftig försämring jämfört med årsprognosen per april. Kommunfullmäktige, Revision, Valnämnd samt Kultur- och fritidsnämnden prognostiserar överskott och samtliga övriga nämnder prognostiserar underskott för helåret. De nämnder som redovisar störst prognostiserat underskott är Socialnämnden - 45 mkr och Barn- och utbildningsnämnden -11 mkr.

Kommunens ekonomiska resultat per augusti visar 124 mkr. Semesterlöneskuldens förändring påverkar periodresultatet med 68 mkr. För helåret prognostiseras ett resultat om 28 mkr, vilket är i paritet med budget.

Bolagen bidrar genom att uppfylla målet att koncernen Piteå Kommunföretag AB ska klara de kommunala bolagens ekonomiska åtaganden inom ramen för Piteå Kommunföretag AB. Moderbolaget Piteå Kommunföretag AB har ambitionen att genom en god lönsamhet inom dotterbolagen kunna bidra med utdelning till ägaren Piteå kommun.

Kommunkoncernen redovisar efter finansiella poster överskott för perioden om 200 mkr och årsprognosen beräknas till 137 mkr. Kommunallagens balanskrav infrias, då intäkterna överstiger kostnaderna. Prognosen är att måluppfyllelse för ekonomi uppnås. Likviditeten prognostiseras överstiga målet om 30 dagar, kommunens soliditet är fortsatt mycket stark och inga tillskott ges till kommunala bolag.

Såväl utmaningar som möjligheter som kommunen står inför kommande år är viktiga att beakta för fortsatt långsiktig stabilitet. Kommunens kostnader ökar till följd av demografisk utveckling med allt fler äldre samt omfattande investeringsbehov i fastigheter och infrastruktur är några områden att hantera.

Utifrån en helhetsbedömning av i huvudsak goda verksamhetsresultat samt en fortsatt målmedveten styrning av verksamhet, personal och ekonomi bedöms Piteå kommun sammantaget uppnå god ekonomisk hushållning för helåret 2023.

Balanskravsresultat

Kommunallagens balanskrav bedöms för året uppfyllas utifrån aktuell helårsprognos. Inga balanskravsunderskott ska återföras från tidigare år.

DRIFT- OCH INVESTERINGSREDOVISNING

Driftredovisning

Piteå kommun

Kommunfullmäktige, Revision och Valnämnd

Kommunfullmäktige inklusive revision och valnämnd redovisar överskott om 1,1 mkr för perioden. För helåret prognostiserar dessa verksamheter sammantaget en budget i balans.

Överskott återfinns framför allt inom Kommunfullmäktige och Revisionen. Kommunfullmäktige kommer under hösten ha kostnader för utbildningar och prognostiserar för helår överskott om 0,1 mkr. Revisionen har kostnader som kommer att uppstå under hösten och prognostiserar att utnyttja hela kostnadsbudgeten. Valnämnden gör svagt överskott för perioden och räknar med underskott om -0,1 mkr för helåret.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen redovisar överskott för perioden januari-augusti med 14,9 mkr. Överskottet på perioden förklaras till största del av centralt avsatta medel som ej upparbetats, ej utbetalda kostnader i den tillväxtpolitiska reserven samt en minskad semesterlöneskuld som påverkar resultatet positivt.

På helåret beräknas prognosen sammantaget till -1,7 mkr (2022 5,5 mkr), underskottet härrör till största del av ökade kostnader för IT-säkerhet och krisberedskap samt för gemensamma nämnder.

Barn- och utbildningsnämnden

Barn- och utbildningsnämnden redovisar ett utfall om -5,7 mkr per sista augusti mot periodens budget.

Jämfört med utfallet i april innebär det en försämring med ca 2,0 mkr. Fler barn och elever har tillkommit både i egna verksamheter, fristående verksamheter och andra kommuner (IKE) än vad som är budgeterat vilket påverkar kostnaderna negativt, främst inom förskolan. Samtidigt fortsätter kostnaderna för barn i behov av extraordinärt/särskilt stöd inom förskola och grundskolan att öka vilket utgör en stor del av avdelningarnas underskott.

Helårsprognosen för Barn- och utbildningsnämnden sätts till -11,1 mkr av nämndens totala budget. Prognosen baseras på barn- och elevunderlaget i fristående verksamheter och i andra kommuner som förväntas vara högre än höstterminens budget. Implementering av dygnsvila på Nattisverksamhet, höga kostnader för framför allt yrkesförberedande program där material påverkas av prisökningarna i samhället påverkar också prognosen negativt.

Fastighets- och servicenämnden

Fastighets- och servicenämnden redovisar underskott för perioden med -1,7 mkr. Avdelningarna stab, städ och måltider visar överskott och avdelning fastigheter underskott.

För helår prognostiserar avdelning stab överskott, avdelning städ och måltider enligt budget, avdelning fastigheter underskott. Totalt prognostiserar nämnden underskott om -2 mkr på helår under förutsättning att nämnden erhåller kostnadsersättning för underskott på kapitaltjänst samt att semesterlöneskulden landar enligt erhållen prognos.

Avdelning stabs prognostiserade överskott beror främst på lägre verksamhetskostnader och semesterlöneskuld än budgeterat.

Städ prognostiserar utfall enligt budget genom att balansera ökade kostnader för förbrukningsmateriel med anledning av nytecknade avtal med kontinuerlig uppföljning, avtalstrohet och kostnadsmedvetenhet hos samtliga medarbetare.

Måltider prognostiserar utfall enligt budget trots ökade livsmedelskostnader, vilka varit högre än den priskompensation avdelningen erhållit. Åtgärder har vidtagits och vidtas för att begränsa effekterna av kostnadsutvecklingen, till exempel översyn och förändring av menyer och utbud samt arbete för minskat matsvinn. Övriga kostnadsslag förutom förbrukning går bättre än budget.

Fastigheters prognostiserade underskott beror på ökade kostnader för skador, snöröjning samt tillkommande kostnader för uttagsprofil el och driftkostnader tillhörande modullösningar för skolans behov i Norrfjärden och Öjebyn. Åtgärder som vidtas för att minska underskottet är regelbunden uppföljning och planering samt prioriteringar rörande underhållsåtgärder. Planering fortsätter avseende fastighetsförsäljningar som beräknas ge reavinst.

Nämnden har även ökade kostnader med anledning av nytecknade avtal. Alla avdelningar arbetar för att förbättra nämndens prognostiserade årsresultat.

Kultur- och fritidsnämnden

Kultur- och fritidsnämnden redovisar överskott för perioden med 3,7 mkr. I överskottet ingår fordran på förutbetalda semesterlöner, samt inestående investeringsbidrag till föreningar med egna anläggningar. Full hyreskostnad för Christina Kultur utgick fr.o.m. maj månad. Överskottet mot hyresbudgeten har till en del använts för att bekosta tillkommande åtgärder som inte ingick i huvudentreprenaden för projektet. Parkens överskott hänförs till en vakant tjänst som inte kommer att tillsättas i år. Till viss del har detta överskott använts till utbildning av personal.

Nämndens helårsprognos visar överskott med 0,5 mkr. Minskning från periodresultat till årsprognos beror dels på att innestående medel kommer att utbetalas till föreningar med egna anläggningar, dels en ökad kostnad för semesterlöneskulden. Anläggningarnas ökade kostnader under vintersäsongen har en stor negativ inverkan på årsprognosen. Utökad drift av Lindbäcksstadion som omfattar backe och café, innebär ökade intäkter men samtidigt ökade kostnader. Hyra av pistmaskin samt ökade personalkostnader är sådana tillkommande driftskostnader. Enhet Ung har en budgetförstärkning från KS med 0,6 mkr, och där beräknas bli överskott. Övrigt överskott mot budget hänförs till vakanta tjänster samt lägre hyreskostnad avseende Christina Kultur.

Miljö- och tillsynsnämnden

Perioden visar underskott mot budget med -0,8 mkr. Underskottet förklaras främst av lägre intäkter än budgeterat, vilket förklaras av efterhandsdebitering och ett lägre flöde av anmälningar och ansökningar.

Årsprognosen visar på underskott med -0,2 mkr mot budget. Underskottet förklaras av ett lägre antal anmälningar och ansökningar på miljöskydd, av minskade alkoholintäkter (på grund av minskad alkoholförsäljning under 2022) samt färre ansökningar och anmälningar av små avlopp.

Nämnden är externt finansierad till 57%

Samhällsbyggnadsnämnden

Perioden visar underskott mot budget med -7,2 mkr. Den externa finansieringsgraden uppgår till 45,4 %.

Helårsprognosen uppskattas till -4,6 mkr. Den negativa prognosen förklaras främst av ökade kostnader för både vinterväghållningen och kollektivtrafiken som brottas med stora prisökningar. Den senaste tidens stora prisökningar märks tydligt av. Det är svårt att på kort sikt styra om verksamheten för att klara prisökningarna då det i flera fall rör sig om långa avtal som tar lång tid att förändra.

En del av prisökningarna kommer verksamheterna att kunna parera under året. Bland annat har årets barmarksunderhåll kraftigt minskats, vilket kommer leda till försämrad vägstandard. Arbetsmarknaden är fortfarande god samtidigt som anställningsstöden för deltagare är höga, vilket kan ge överskott i berörda verksamheter. Det gäller främst verksamheter för subventionerade anställningar och ferie. Vuxenutbildning prognostiserar överskott som beror på avslutade och nya externfinansierade projekt. Även de lite större övergripande verksamhetsutvecklingsfrågorna behöver skjutas på för att delvis kunna täcka upp de stora kostnadsökningarna. Det har även inkommit sanktionsavgifter där bland annat byggsanktionsavgifter för vindkraftverk som tagits i bruk utan slutbesked balanserat upp det negativa resultatet.

Det går även att skymta en nedgång kopplat till konjunkturläget och bostadsbyggandet. Intäkter för plan, bygglov och markförsäljning ser ut att bli lägre än budgeterat.

Prisökningarna slår även igenom för investeringarna där reinvesteringen av gatorna blir betydligt mycket dyrare än budget, vilket innebär att några planerade projekt fått senareläggas.

Socialnämnden

Socialnämnden har per augusti 2023 en budgetavvikelse på -32,9 mkr. En minuspost på 26 mkr budgeterades centralt för året och därigenom har en rimlig budget lagts ut på respektive avdelning i syfte att erhålla bättre styrning. Fortsatt problem med kompetensförsörjning inom vård- och omsorgsverksamheten leder till höga personalkostnader under perioden. Dessutom har verksamheterna ökade kostnader för placeringar gällande barn och missbruksvård. Arbetet med bemanningsekonomi och schemaläggning fortsätter under 2023. Dessutom ses fortsatt hög prisnivå på övriga kostnader. Helårsprognos ligger på -45,3 mkr.

Gemensamma nämnder

Gemensamma kost- och servicenämndens budget bygger på självkostnadsprincipen där samverkanskommunerna betalar för sina respektive faktiska kostnader. Samverkan mellan kommunerna är positivt ur ekonomisk synvinkel i och med att fasta kostnader delas kommunerna emellan. Gemensam Kost- och servicenämnd redovisar överskott för perioden med 54 tkr, vilket beror på ett förändrat arbetssätt kring utbetalning av arvoden till ledamöter.

Kommunerna a'conto debiteras månadsvis utifrån fastställd budget och avräkning sker i samband med årsbokslutet för 2023. Periodens utfall visar att kostnaderna totalt varit 15 tkr högre än budgeterat, Luleå kommun har debiterats 77 tkr för mycket medan Piteå kommun debiterats ytterligare 62 tkr.

Gemensam överförmyndarnämnd Kommunerna Piteå och Älvsbyn finansierar den gemensamma verksamheten, överförmyndarexpeditionen, andelsmässigt utifrån respektive kommuns ärendemängd. Varje kommun finansierar helt sina respektive uppdragstagare/ställföreträdare.

Verksamheten har under året bedrivits inom de ekonomiska ramar som nämnden har beslutat om. Kostnaderna för den gemensamma nämnden överförmyndarnämnd fördelas på de två kommunerna Piteå och Älvsbyn utifrån antalet aktiva ärenden vid årets slut. Prognosen för budgetavvikelse på helår per kommun bedöms för Piteås del till -100 tkr.

Gemensam räddningsnämnd redovisar för perioden en budget i balans. För helåret prognostiseras dock underskott på -0,2 mkr. Anledningen till prognostiserat underskott bedöms beror på ett antal faktorer; nya pensionsavtalet för personal inom räddningstjänsten, nya ersättningar för Räddningspersonal i beredskap samt jour-, beredskaps- och OB-ersättningar för heltidspersonal som ändrats under året. Ökning av avtalskostnader p g a inflation påverkar också utfallet. Till 2023 har GRN tilldelats engångsanslag om 0,2 mkr för bedömda kostnadsökningar för avtal så som

hyra, utalarmering etc. Andra faktorer som bedöms kunna påverka utfallet ytterligare är en mer proaktiv och gränsöverskridande utalarmering inom Räddningssamverkan Nord. Detta bedöms i nuläget inte ha medfört någon extra kostnad men större insatser i Piteå och Älvsbyn skulle kunna påverka resultatet negativt. Sker större händelser i angränsande kommuner kan det dock i sin tur ge ökade intäkter.

Ett kontinuerligt arbete med intäkter och effektiviseringar fortgår för att försöka minska konsekvenserna av de ökade kostnaderna. Detta innebär bl.a. att inköp av visst materiel för verksamheten samt vissa utbildningsinsatser skjuts på där så bedöms möjligt. I övrigt bedöms det svårt att påverka kostnaderna som uppstår inom verksamheten för att kunna utföra det primära uppdraget. Turligt nog har det under året inte varit speciellt många kostnadsdrivande händelser, ex. skogsbränder.

Koncernen Piteå Kommunföretag AB

Piteå Kommunföretag AB (moderbolaget)

Resultatet efter finansiella poster för perioden januari - augusti uppgår till -8,0 mkr. I resultatet ingår en nedskrivning av aktierna i Nolia AB med -1,9 mkr. Resultatet är bättre än samma period föregående år och väsentligt bättre om man bortser från nedskrivningen av aktierna. Detta beror i huvudsak på ökade ränteintäkter på grund av Riksbankens höjda styrränta. Gentemot budget är resultatet väsentligt bättre, beroende på ökade ränteintäkter och lägre kostnader.

Årsprognosen beräknas till -12,0 mkr, vilket är bättre än budget och bättre än utfallet föregående år. Om man bortser från nedskrivningen av aktierna i Nolia AB med -1,9 mkr är det prognosticerade resultatet väsentligt bättre än föregående år och budget. Även här beror förbättringen på orsaker enligt ovan.

Vid årets slut tillkommer till resultatet de koncernbidrag som dotterbolagen kan leverera. Dessa redovisas då utöver ovanstående som en intäkt efter finansiella poster.

AB PiteBo

Resultatet för perioden uppgår till 22,1 mkr vilket kan jämföras med 40,3 mkr för samma period föregående år, en minskning med 18,2 mkr. Till del beror minskningen på en större engångspost 2022 i form av reavinst på 11,5 mkr vid fastighetsförsäljning. Om rörelseresultatet renas för engångsposter kvarstår en minskning med knappt 5 mkr. Orsaken till minskningen är att kostnaderna har ökat märkbart mer än en normal årlig kostnadsökning i drift och förvaltning. Det som sticker ut är de många vattenskadorna i bolagets äldre fastigheter som medför ökade reparations- och underhållskostnader. Dessa ökar med ca 6 mkr från samma period föregående år. Generellt slår den höga inflationen genom på alla områden. Detta motverkas till del av genom en något högre höjning av hyresintäkten än vad som är normalt från ett år till ett annat. Det visar att bolagets arbete med att anpassa hyresstrukturen börjar slå genom i resultaträkningen. Räntekostnaderna ökar med ca 0,5 mkr och det är en naturlig följd av höjda räntor i samhällsekonomin. I takt med att bolaget omsätter befintliga lån kommer räntekostnaderna att öka. Avkastningen för perioden uppgår till 4,2 % vilket inte når upp till ägarens långsiktiga krav på 5%. Soliditeten uppgår till 37,2 % vilket vida överträffar ägarens långsiktiga mål på minst 20%. Resultatet för helåret 2023 prognosticeras till 26,5 mkr (före bokslutsdispositioner och skatt). Det är en minskning med 9,4 mkr från årets budget. Främsta orsak till minskningen är dels att intäkterna inte höjs så mycket som budgeterats och detta beror på ett antagande om en högre årlig hyreshöjning än vad som blev utfallet samt att höjningen för bruksvärderade lägenheter på Prästgårdsgatan försenades i tid. Ytterligare orsak är att vattenskadorna fortsätter att öka vilket leder till ökade kostnader i reparationer och inre underhåll. Investeringarna prognosticeras till 59,6 mkr för helåret, en minskning jämfört med budget på ca 5 mkr.

AB PiteEnergi (koncernen)

Periodens resultat efter finansiella poster uppgår till 45,3 mkr, vilket är högre än för samma period föregående år. Bolaget förväntas på helåret nå ett resultat något bättre än budget och därmed nå uppsatta budget- och soliditetsmål. Elnätverksamheten bidrar positivt till följd av lägre regionnätskostnader medan fjärrvärmeaffären drabbas negativt av en varmare inledning på året och därmed lägre sålda volymer. En stabilare elprismarknad gör att resultatet för elproduktionen och elhandeln påverkas positivt medan ökade förvaltningskostnader inom koncernen utmanar. Investeringstakten har under perioden fortsatt varit hög, där fokus har legat på förtätning av bredbandsnätet samt förstärkning och förnyelse av elnätet och fjärrvärmenätet.

Piteå Näringsfastigheter AB (koncernen)

Resultatet efter finansiella poster per 2023-08-31 uppgår till 21,3 mkr att jämföra med 41 mkr under helåret 2022. I resultatet 2022-12-31 ingick reavinst vid försäljning av fastigheter samt en större nedskrivning i AB Furunäsets Fastigheter.

Koncernens resultat efter finansiella poster visas inklusive minoritetsägares andel i de delägda bolagen KB Stadsvapnet (51%), Trähallen AB (51%) samt Norrfab i Piteå AB (70%).

Höjd KPI gav ökade hyresintäkter med 9,5 mkr under 2023. Koncernen omsatte två lån i juni 2023 på 97 mkr vilket gav ökade räntekostnader på årsbasis med 2,7 mkr. Samtidigt har koncernen god likviditet och ränteintäkterna uppgår under perioden till 4,7 mkr.

Investeringar under perioden uppgår till knappt 29 mkr och består t.o.m 2023-08-31 främst av ombyggnad för en större hyresgäst på Furunäset. Prognos för investeringar helår 2023 är 50,5 mkr och innefattar fortsatta investeringar i Furunäsets Företagsby och nybyggnation. I prognostiserat resultat för helåret 2023 på + 24 mkr ingår inte eventuella reavinster / reaförluster eller nedskrivningar.

Piteå Renhållning och Vatten AB

Resultatet för perioden uppgår till 4,0 mkr vilket kan jämföras med 8,8 mkr för samma period föregående år. Prognosen för helår 2023 visar en omsättningsminskning med 3,2 % (-7 mkr), 213 mkr mot budget 220 mkr. Utifrån den omsättningsminskning beräknas det prognosticerade resultatet landa på 5,6 mkr mot budget 9,9 mkr.

Omsättningsminskningen härrör till den konjunktur som råder med fallande mängder avfall till Bredviksberget, minskade transporter, lägre materialersättningar, omförhandling av kundavtal, samt en lägre intäkt på VA. För att parera den minskade omsättningen har bolaget sett över rörelsekostnaderna och prognosen visar på en minskning på ca -2,8 mkr. Här återfinns största besparingen inom personalkostnader då tjänster som budgeterats på helår startat senare, föräldraledigheter, samt lägre kostnader för avskrivningar då projekt inte färdigställts inom den tidsram som budgeterats.

Piteå Hamn AB

Periodens resultat efter finansiella poster uppgår till 5,8 mkr. Resultatet för helåret 2023 förväntas bli 6,2 mkr, vilket är -0,8 tkr lägre än föregående år. Dock var 2022 års resultat påverkat av en reavinst på 3,1 mkr.

Intäkterna för 2023 tertial 2 uppgår till 35,8 mkr vilket är en ökning från föregående år med 0,7 mkr. Liksom resultatet från första tertialen 2023 så visar bolaget ett starkt resultat som överstiger budget.

Godsvolymererna har ökat 21% jämfört med samma period året innan. Import av skogsprodukter har ökat markant samtidigt som godstrafik relaterat till vindkraft avstannat under 2023 och beräknas upptas igen i större omfattning först under 2026. Antal fartyg som trafikerat hamnen ligger på ungefär samma nivå som året innan och detsamma gäller järnvägstrafiken.

Bolaget har investerat 1,7 mkr under perioden. Investeringarna består i huvudsak av reinvesteringar i infrastruktur och uppgradering av farleden till Haraholmen, detta för att öka säkerheten och minska mörkerrestriktionerna för fartyg som ankommer hamnen.

Piteå Science Park AB

Bolaget visar ett starkt resultat efter finansiella poster per augusti med +2,5 mkr (2,75 mkr högre än periodiserad budget). Det är flertalet projekt som nu har avslutats under årets första månader och bolaget kan därför se effekten av försiktighetsprincipen på projektens hela period (i de flesta fall tre år) vilket genererade cirka +1,6 mkr högre intäkter än budgeterat. Försiktighetsprincipen ska uppdateras inför budgetprocess 2024 för att kunna nå mer träffsäkra prognoser.

Fler avvikelser från budget finns med bland annat avvaktande investeringar och omorganisation inom personalen samt att många kostnader inom projekt inte har blivit upparbetade på grund av bland annat avvisade projekt under årets gång.

Prognosen sätts till +0,9 mkr med reservation för tolkning av tillväxtverkets nya ersättningsberäkning som bolaget i nuläget utreder tillsammans med en av tillväxtverkets granskningsekonomer. I prognosen har hänsyn tagits till bland annat de högre intäkterna för avslutade projekt, avvisade projekt under året, förändrade personalkostnader samt den nya ersättningsprincipen. Årsprognosen sätts därför till +0,9 mkr jämfört med budgeterat +0,4 mkr.

Nolia AB

Resultatet för perioden uppgår till -3,7 mkr vilket kan jämföras med -1,4 mkr för samma period föregående år. Under andra tertialet har bolaget sett en minskad efterfrågan och per sista augusti summerar bolaget ett resultat som är 5,1 mkr sämre än föregående år. Det minskade resultatet förklaras främst av lägre efterfrågan på genomförda mässor men också ökade kostnader till följd av hög inflation.

Under andra tertialet har mässorna Skogsnolia, Noliamässan och Load Up North genomförts. Skogsnolia levererade en kvalitativ mötesplats med flertalet nöjda kunder och besökare men ökade kostnader för att bygga och genomföra mässan i skogen i kombination med färre besökare har påverkat resultatet för mötesplatsen negativt. För Noliamässan kunde flera nysatsningar presenteras och flera satsningar har fått positiv respons. Däremot räckte satsningarna inte till att hålla besökssiffrorna i nivå med föregående år. Mässan 2023 besöktes av drygt 40 000 besökare jämfört med knappt 60 000 besökare 2022. En hög andel återbokningar för mässan 2024 visar dock på mässans fortsatta relevans och ytterligare satsningar kommer att göras på Noliamässan till Piteå 2024. I slutet av tertialet gick Load Up North av stapeln i Boden. Mässan slog besöksrekord samtidigt som mötesplatsen hade fler utställare än föregående år.

Sammantaget har bolaget gjort besparingar för att möta den minskade efterfrågan på genomförda mässor men dessa har inte fått fullt genomslag per sista augusti. Utöver rådande konjunktur har ökade kostnader till följd av inflation delvis också motverkat de besparingar som gjorts.

Budgetavvikelse nämnder/styrelse (tkr)

	Utfall Jan - Aug 2023	Utfall Jan - Aug 2022	Prognos Helår 2023	Utfall Helår 2022
Kommunfullmäktige, valnämnd, revision	1 052	1 540	30	157
Kommunstyrelsen	14 939	24 432	-1 706	5 507
- Gemensamma nämnder, Piteås del	-3 138	-429	-3 773	-2 163
- Kommunstyrelsen gemensam	6 580	8 900	5 550	8 000
- Kommunledningsförvaltningen	11 496	15 961	-3 483	-330
Barn- och utbildningsnämnden	-5 741	4 445	-11 100	-7 346
Fastighets- och servicenämnden	-1 661	20 055	-2 000	1 562
Kultur- och fritidsnämnden	3 751	3 879	500	-561
Miljö- och tillsynsnämnden	-816	-541	-222	-616
Samhällsbyggnadsnämnden	-7 165	3 602	-4 650	6 136
- Markförsäljning	-1 803	-326	-300	-3 183
Socialnämnden	-32 862	-18 411	-45 341	-32 839
Gemensam kost- och servicenämnd	54	-6	0	0
Gemensam räddningsnämnd	0	1 087	0	0
Gemensam överförmyndarnämnd	0	1	0	0
Summa nämnder/styrelse	-28 449	40 083	-64 489	-28 000

Investeringsredovisning

Koncernen Piteå Kommunföretag AB

Koncernen Piteå Kommunföretag ABs totala investeringsbudget för 2023 uppgår till 377 mkr.

Under perioden januari - augusti 2023 uppgår koncernen Piteå Kommunföretag ABs investeringar till 166 mkr (165 mkr 2022). Helårsprognosen beräknas till 291 mkr (324 mkr 2022).

Avvikelsen från budget förklaras främst av att planerade projekt har skjutits fram i tiden och på försenade leveranser.

Större investeringar under året (prognos):

- Kundanpassning Furunäset (20 mkr) Furunäsets fastigheter AB
- Elnät fördelningsstationer (11 mkr) AB PiteEnergi
- VA Havre-, Vete- och Råggatan (11 mkr) Piteå Renhållning och Vatten AB
- Stambyte hyreshus Degerånget (9 mkr) AB PiteBo
- Stambyte hyreshus Rödblåregränd 4,6 (8 mkr) AB PiteBo

Piteå kommun

Kommunens totala investeringsbudget för 2023 uppgår till 388 mkr inklusive anslagsöverföringar och under året tillkommande projekt. Under perioden januari till augusti uppgår kommunens nettoinvesteringar till 155 mkr (102 mkr 2022). Helårsprognosen beräknas till 288 mkr (208 mkr 2022) vilket är 100 mkr lägre än budgeterat.

Avvikelsen från budgeten förklaras av medel avsatta som inte bedöms upparbetas under 2023 för skolstrukturprojekten, renovering stadshuset, Kyld tilluft/sprinkler/brandåtgärder samt medel i centrala potten.

Större investeringar under året (prognos):

- Skogsgården (62 mkr)
- Christinaprojektet (47 mkr)
- Reinvesteringar fastigheter (40 mkr)
- Renovering stadshuset (34 mkr)
- Reinvestering gator (19 mkr)

Investeringsredovisning kommunen (tkr)

	Utfall Jan - Aug 2023	Budget Helår 2023	Prognos Helår 2023	Avvikelse Budget- Prognos
Kommunfullmäktige, valnämnd, revision	0	1 500	0	1 500
Kommunstyrelsen	6 819	41 383	13 951	27 432
- Kommunstyrelsen gemensam	0	22 663	0	22 663
- Kommunledningsförvaltningen	6 819	18 720	13 951	4 769
Barn- och utbildningsnämnden	4 354	13 660	13 539	121
Fastighets- och servicenämnden	121 603	283 111	208 776	74 335
Kultur- och fritidsnämnden	4 655	11 053	13 347	-2 294
Miljö- och tillsynsnämnden	0	250	250	0
Samhällsbyggnadsnämnden	16 525	28 309	29 153	-844
Socialnämnden	502	5 006	5 006	0
Gemensam kost- och servicenämnd	0	0	0	0
Gemensam räddningsnämnd	683	3 606	3 606	0
Gemensam överförmyndarnämnd	0	0	0	0
Summa nämnder/styrelse	155 140	387 879	287 628	100 250

EKONOMISKA SAMMANSTÄLLNINGAR

Resultaträkning (mkr)

	Koncern		Kommun				
	Jan - Aug 2023	Jan - Aug 2022	Jan - Aug 2023	Jan - Aug 2022	Budget helår 2023	Prognos helår 2023	Resultat helår 2022
Verksamhetens intäkter	1 175	1 163	431	430	590	641	678
Verksamhetens kostnader	-2 680	-2 445	-2 197	-2 022	-3 304	-3 439	-3 217
Avskrivningar	-226	-219	-87	-85	-133	-125	-128
Verksamhetens nettokostnader	-1 731	-1 502	-1 853	-1 677	-2 847	-2 923	-2 667
Skatteintäkter	1 633	1 573	1 633	1 573	2 414	2 445	2 355
Generella statsbidrag och utjämnning	325	327	325	327	469	485	489
Finansiella intäkter	28	7	46	26	22	50	31
Finansiella kostnader	-55	-61	-26	-44	-33	-28	-48
Periodens/årets resultat	200	344	124	205	26	28	160
- Därav minoritetsintresse	0	-1					
Semesterlöneskuldens resultat effekt			-68	-61	0	-4	-2
Resultatets andel av skatter och generella statsbidrag			6,3 %	10,8 %	0,9 %	1,0 %	5,6 %

Balansräkning (mkr)

	Koncern		Kommun			
	Aug 2023	Aug 2022	Aug 2023	Aug 2022	Budget 2023	Utfall 2022
TILLGÅNGAR						
Immateriella anläggningstillgångar	2	3	1	0	0	1
Materiella anläggningstillgångar	7 244	7 025	2 735	2 595	2 926	2 667
Finansiella anläggningstillgångar	30	22	529	520	271	520
Anläggningstillgångar	7 276	7 050	3 264	3 116	3 197	3 188
Förråd	39	40	32	31	32	32
Fordringar	192	475	73	61	395	395
Kortfristiga placeringar	444	467	444	467	324	437
Kassa och bank	479	434	427	386	0	365
Omsättningstillgångar	1 153	1 415	975	945	1 188	1 229
SUMMA TILLGÅNGAR	8 429	8 465	4 239	4 061	4 385	4 417
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR, SKULDER						
Eget kapital	4 294	4 148	3 149	3 069	3 052	3 025
- därav periodens/årets resultat	200	344	124	205	92	160
- minoritetens andel av eget kapital	19	19				
Avsättningar för pensioner	351	261	349	259	325	258
Andra avsättningar	318	301				
Avsättningar	668	561	349	259	325	258
Långfristiga skulder	2 914	2 975	262	262	265	265
Kortfristiga skulder	553	781	479	471	744	869
Skulder	3 467	3 756	741	733	1 009	1 134
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR, SKULDER	8 429	8 465	4 239	4 061	4 385	4 417

Budgetavvikelse nämnder/styrelse (tkr)

	Utfall Jan - Aug 2023	Utfall Jan - Aug 2022	Prognos Helår 2023	Utfall Helår 2022
Kommunfullmäktige, valnämnd, revision	1 052	1 540	30	157
Kommunstyrelsen	14 939	24 432	-1 706	5 507
- Gemensamma nämnder, Piteås del	-3 138	-429	-3 773	-2 163
- Kommunstyrelsen gemensam	6 580	8 900	5 550	8 000
- Kommunledningsförvaltningen	11 496	15 961	-3 483	-330
Barn- och utbildningsnämnden	-5 741	4 445	-11 100	-7 346
Fastighets- och servicenämnden	-1 661	20 055	-2 000	1 562
Kultur- och fritidsnämnden	3 751	3 879	500	-561
Miljö- och tillsynsnämnden	-816	-541	-222	-616
Samhällsbyggnadsnämnden	-7 165	3 602	-4 650	6 136
-Markförsäljning	-326	-326	0	-3 183
Socialnämnden	-32 862	-18 411	-45 341	-32 839
Gemensam kost- och servicenämnd	54	-6	0	0
Gemensam räddningsnämnd	0	1 087	0	0
Gemensam överförmyndarnämnd	0	1	0	0
Summa nämnder/styrelse	-28 449	40 083	-64 489	-28 000

Investeringsredovisning kommunen (tkr)

	Utfall	Budget	Prognos	Avvikelse
	Jan - Aug 2023	Helår 2023	Helår 2023	Budget-Prognos
Kommunfullmäktige, valnämnd, revision	0	1 500	0	1 500
Kommunstyrelsen	6 819	41 383	13 951	27 432
- Kommunstyrelsen gemensam	0	22 663	0	22 663
- Kommunledningsförvaltningen	6 819	18 720	13 951	4 769
Barn- och utbildningsnämnden	4 354	13 660	13 539	121
Fastighets- och servicenämnden	121 603	283 111	208 776	74 335
Kultur- och fritidsnämnden	4 655	11 053	13 347	-2 294
Miljö- och tillsynsnämnden	0	250	250	0
Samhällsbyggnadsnämnden	16 525	28 309	29 153	-844
Socialnämnden	502	5 006	5 006	0
Gemensam kost- och servicenämnd	0	0	0	0
Gemensam räddningsnämnd	683	3 606	3 606	0
Gemensam överförmyndarnämnd	0	0	0	0
Summa nämnder/styrelse	155 140	387 879	287 628	100 250

Noter

Allmänna redovisningsprinciper

Piteå kommuns delårsrapport är upprättad i enlighet med Lagen om kommunal bokföring och redovisning och aktuella rekommendationer och yttranden giltiga för året 2023 från Rådet för Kommunal Redovisning (RKR), med några mindre avvikelser som kommenteras nedan. Den kommunala bolagskoncernen följer Aktiebolagslagen, Bokföringslagen, Årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd. Sammantaget innebär det att redovisningen i kommunkoncernen sker på ett sätt som i huvudsak överensstämmer med god redovisningssed. Generella statsbidrag som beslutats och avser innevarande år intäktsförs jämnt fördelat månadsvis från den månad bidraget beslutats.

I delårsrapporten har i huvudsak samma redovisningsprinciper och värderingsmodeller tillämpats som i årsredovisningen.

Byte av redovisningsprincip kommunen

- En översyn av redovisning av leasing pågår med syfte att anpassa metoder utifrån nya vägledningar från RKR. Vid delårsbokslutet finns i Piteå kommun från och med 2022 några leasingavtal som klassas som finansiella. Förändrad redovisningsprincip ger mycket liten påverkan på resultaträkning respektive balansräkning, varför jämförelseuppgifter inte redovisas. Övriga leasingavtal har klassats som operationella.
- Nytt från och med 2023 är att interna kundfordringar bokförs mot balansräkningen.

Avvikelser från redovisningsprinciper kommunen

Följande avvikelser från redovisningsprinciper som tillämpas i årsredovisningen har gjorts i samband med upprättandet av delårsrapporten:

- Ingen särskild hänsyn har tagits till varulager.
- Förändringar i pensionskund, löneskatt, skatteprognos och statsbidrag är redovisade i enlighet med RKR:s rekommendation och är till största möjliga utsträckning beaktade utifrån augustiprognos från KPA respektive SKR.
- Pågående arbeten är inte fullt ut aktiverade enligt samma detaljeringsgrad som vid årsbokslut.
- Kommunen tillämpar en komprimerad balansräkning i delårsrapporten, då delårsrapporten är mindre omfattande än årsredovisningen. En i detalj specificerad balansräkning redovisas i årsredovisningen.
- Nämndernas utfall är hämtat från internredovisningen och innehåller kommuninterna poster, vilket kommunens externa resultaträkning inte gör.

Sammanställd redovisning

Redovisningen i delårsrapporten omfattar kommunens egen verksamhet samt koncernen Piteå Kommunföretag AB med dess dotter- och intressebolag. Bolag med ägarandel av minst 20 % ingår och bolag med mindre än 20 % ingår endast med resultatandel. Rapporten har upprättats enligt god redovisningssed. Den sammanställda redovisningen har i huvudsak samma redovisningsprinciper i delårsrapporten som i årsredovisningen.

Koncernredovisningen har upprättats enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering. Det av kommunen förvärvade egna kapitalet i dotterbolagen har eliminerats. Intjänat kapital hos dotterbolagen har därefter räknats in i koncernens eget kapital och latent skatt på obeskattade reserver har redovisats som avsättning. Bolagens resultat redovisas efter finansiella poster. Interna mellanhavanden för de i koncernen ingående enheterna har schablonmässigt eliminerats i allt väsentligt. Justering har gjorts för investeringsbidrag/statliga bidrag samt uppskrivningar i syfte att korrigera för de olika regelverken som finns inom bolagskoncernen respektive kommunen. Enhetliga redovisningsprinciper finns inte fullt ut mellan kommunen och bolagen.

Nyckeltalsredovisning

Nyckeltal kopplade mot strategiska områden och övergripande mål

Nyckeltal	Period	Målvärde	Utfall	Kvinnor	Män
 Inskrivna arbetslösa, ungdomar 18-24 år %	Aug 2023	≤5,5 %	5,7 %	4,7 %	6,5 %
Öppet arbetslösa, ungdomar 18-24 år %	Aug 2023	≤1,5 %	3,6 %	3 %	4,1 %
Sökande i program, ungdomar 18-24 år %	Aug 2023	≤4 %	2,1 %	1,7 %	2,4 %
Antal inledda utredningar enligt SoL 11:1 av barn och unga, 0-20 år (ackumulerat från årskiftet)	Aug 2023		296	145	151
 Antal invånare	Aug 2023	43 900	42 374	21 042	21 332
Arbetskraftens storlek 16-64 år	Aug 2023	25 488	24 651	11 900	12 751
 Inskrivna arbetslösa, utrikesfödda 16-64 år %	Aug 2023	15,2 %	12 %	12,4 %	11,6 %
Öppet arbetslösa utrikesfödda 16-64 år, %	Aug 2023	7 %	5,4 %	4,8 %	5,9 %
Sökande i program utrikesfödda 16-64 år, %	Aug 2023	8,2 %	6,6 %	7,6 %	5,7 %
 Sjukpenningtalet bland kommunens invånare	Jul 2023	10	10,4	13,9	7,2
Andel heltidstjänster, %	Jul 2023	≥95 %	90,6 %	90,3 %	91,7 %
Antal timmar som utförs av timanställda (ackumulerat 12 månader bakåt)	Jul 2023	≤504 719	478 882	326 748	152 133
Kvinnors lön i förhållande till mäns lön, %	Jul 2023	100 %	95,9 %		

Basnyckeltal

Verksamhetsbeskrivande basnyckeltal redovisas utifrån verksamhetsområde samt kategoriordningen utbud, efterfrågan, prestationer, personal och kostnader.

Bibliotek

Basnyckeltal	Period	Utfall	Kvinnor	Män
Antal besök vid samtliga bibliotek/bokbuss	2022	155 659		
Antal besökare vid stadsbiblioteket	2022	72 653		
Antal bibliotek/bokbuss	2022	7		
Antal lån/besökare	2022	1,85		

Simhallar

Basnyckeltal	Period	Utfall	Kvinnor	Män
Antal simhallar/utomhus pool	2022	4		

Parker

Basnyckeltal	Period	Utfall	Kvinnor	Män
Antal kommunala parker	2022	15		
Nettokostnad parker, kr/inv	2022	472		
Skötsel av allmänna platser fungerar bra i kommunen, andel (%)	2021	83,7 %	84,3 %	83,1 %
Säsongsanställda i juli, parker	2022	31	10	20
Årsarbetare, parker	2022	11,4	5	6,4

Förskola

Basnyckeltal	Period	Utfall	Kvinnor	Män
Andel lärare med pedagogisk högskoleexamen förskola, %	2022	62,9 %		
Antal barn i fristående förskola	2022	111		
Antal barn i förskola	2022	2 007		
Antal fristående förskolor	2022	5		
Antal förskolor	2022	44		
Genomsnitt antal heltidsplatser per barngrupp i förskola	2022	14		
Kostnad förskola, kr/inskrivet barn	2022	170 585		
Kostnad förskola, kr/inv	2022	7 748		
Nyttjandegrad förskola, 1-5 åringar, %	2022	88,6 %		
Personaltäthet, inskrivna barn per årsarbetare i förskolan, lägeskommun, antal	2022	5		

Fritidsverksamhet

Basnyckeltal	Period	Utfall	Kvinnor	Män
Antal elever i fristående fritidsverksamhet	2022	1 18		
Antal elever i fritidsverksamhet	2022	1 800		
Antal fristående fritids	2022	3		
Antal fritidshem i kommunen	2022	19		
Inskrivna barn/årsarbetare i fritidshem, antal	2022	18,3		
Nyttjandegrad fritidshem, 6-12 åringar, %	2022	55 %		
Årsarbetare i fritidshem med pedagogisk högskoleexamen, andel (%)	2022	73 %		

Grundskola

Basnyckeltal	Period	Utfall	Kvinnor	Män
Andel lärare med pedagogisk högskoleutbildning grundskola, %	2022	95,4 %		
Antal elever per lärare (årsarbetare) i grundskolan	2022	11,4		
Antal fristående skolor	2022	3		
Antal högstadieskolor	2022	6		
Antal skolenheter	2022	24		
Elever i fristående grundskola belägen i kommunen, antal	2022	138		
Elever i grundskola, hemkommun, antal	2022	4 188		
Kostnad grundskola åk 1-9 hemkommun, kr/elev	2022	117 441		
Kostnad grundskola åk 1-9 hemkommun, kr/inv	2022	11 627		

Gymnasieskola

Basnyckeltal	Period	Utfall	Kvinnor	Män
Antal elever per lärare (årsarbetare) i gymnasieskolan	2022	10,5		
Antal elever, annan huvudman	2022	118		
Antal inriktningar, egen gy skola	2022	33		
Elever i gymnasieskola, hemkommun, antal	2022	1 436	670	766
Gymnasieelever som uppnått grundläggande behörighet till universitet och högskola inom 4 år, högskoleförberedande program kommunala skolor, andel (%)	2022	86,2 %	91,3 %	80,4 %
Kostnad gymnasieskola hemkommun, kr/elev	2022	149 184		

Fastigheter

Basnyckeltal	Period	Utfall	Kvinnor	Män
Antal lägenheter (som ägs av primärkommunen)	2022	661		
Antal lägenheter med rivningsklausul	2022	6		
Antal lägenheter, i ordinarie kösystem	2022	23		
Antal lägenheter, särskilda boenden	2022	557		
Antal lägenheter, trygghetsboenden	2022	75		
Energikostnad/m2	2022	141		
Felavhjälpande underhåll kr/m2	2022	79,5		
Planerat underhåll kr/m2	2022	92,9		
Totalarea/inv	2022	6,6		
Totalt antal m2, nettoarea NTA(t)	2022	280 590		
Årsarbetare, fastigheter	2022	76,1	11,8	64,2
Nettokostnad för fastigheter, kr/inv	2022	5 256		

Måltidsservice

Basnyckeltal	Period	Utfall	Kvinnor	Män
Antal mottagningskök	2022	45		
Antal portioner	2022	11 650		
Antal produktionskök	2022	4		
Antal tillagningskök	2022	5		
Nettokostnad för måltidsverksamheten, kr/inv	2022	1 928		
Årsarbetare, måltidsservice	2022	133,5	116,5	17

Städ

Basnyckeltal	Period	Utfall	Kvinnor	Män
Antal städtimmar internavtal	2023			
Nettokostnad för städverksamheten, kr/inv	2022	1 030		
Årsarbetare, städ	2022	85,2	81,2	4

Räddningstjänst

Basnyckeltal	Period	Utfall	Kvinnor	Män
Andel invånare som nås av räddningstjänst inom 30 min	2022	98,6 %		
Antal informationsinsatser inom skydd och säkerhet riktat till allmänheten	2022	11		
Antal räddningstjänstpersonal som rycker ut inom 6-15 min	2022	15		
Antal räddningstjänstpersonal som rycker ut inom 90 sek	2022	6		
Antal räddningsvårn	2022	4		
Antal utryckningar som räddningstjänst medverkat i	2022	825		
Antal årsarbetare, kommunalt anställda i räddningstjänstarbete	2022	39,9		
Nettokostnad räddningstjänst, kr/inv	2022	1 007		

Näringsliv

Basnyckeltal	Period	Utfall	Kvinnor	Män
Antal företagsbesök av näringslivsenheten	2022	82		
Antal lotsärenden	2022	107		
Nettokostnad näringslivsfrämjande åtgärder, kr/inv	2022	633		
Årsarbetare, näringsliv	2022	14,3	8,3	6

Konsument

Basnyckeltal	Period	Utfall	Kvinnor	Män
Antal inskickade skuldsaneringar	2022	51		
Antal konsumentkontakter	2022	841		
Antal pågående ärenden inom budget och skuldsanering	2022	301		
Antal skuldsatta i Piteå kommun	2022	876	355	521
Antal timmar konsumentvägledning med juridisk vägledning per vecka	2022	40		
Antal utförda föreläsningar inom konsumentområdet	2022	12		
Nettokostnad för konsument- och energirådgivning, kr/inv	2022	61		
Årsarbetare, konsument	2022	2,3	2,3	0

Vuxenutbildning

Basnyckeltal	Period	Utfall	Kvinnor	Män
Andel invånare 20-64 år som deltar i vuxenutbildning	2022	5 %	6,5 %	3,6 %
Antal deltagare i vuxenutbildning, totalt (unika personer)	2023	787	508	279
Antal deltagare upp till och med 24 år i vuxenutbildning (unika personer)	2023	357	245	112
Antal kursdeltagare i vuxenutbildning	2023	1 796	1 186	610
Antal studerande SFI	2022	262	152	110
Nettokostnad vuxenutbildning, kr/inv 20-64 år	2022	1 133		

Arbetsmarknad

Basnyckeltal	Period	Utfall	Kvinnor	Män
Deltagare i kommunala arbetsmarknadsåtgärder, antal	2022	313	146	167
Nettokostnad arbetsmarknadsåtgärder, kr/inv	2022	718		

Flyktingsamordning

Basnyckeltal	Period	Utfall	Kvinnor	Män
Antal inskrivna ensamkommande barn	Aug 2023	8	1	7
Antal platser, ensamkommande barn	2022	25		
Nettokostnad flyktigmottagande, kr/inv	2022	5		

Plan, bygg, mark

Basnyckeltal	Period	Utfall	Kvinnor	Män
Antal bygglov per aktuell mätperiod	Sep 2023			
Antal bygglovsansökningar	2023	304		
Handläggningstid bygg, dagar	2023	35		

Trafik

Basnyckeltal	Period	Utfall	Kvinnor	Män
Antal resor i kollektivtrafik (inkl regionaltrafik)	2023	320 335		
Antal resor med länstrafikens lokala linjer	2023	89 686		
Antal resor med tätortstrafiken	2023	230 649		
Nettokostnad gator och vägar samt parkering, kr/inv	2022	1 950		

Livsmedelskontroll

Basnyckeltal	Period	Utfall	Kvinnor	Män
Antal kontrollerade livsmedelsanläggningar	2022	240		
Antal tillsynsobjekt med konstaterade brister som medfört åtgärd, livsmedelskontroll	2022	76		
Antal tillsynsobjekt som har kontrollerats under året, livsmedelskontroll	2022	382		
Antal tillsynsobjekt som ska kontrolleras under året, livsmedelskontroll	2022	400		
Antal tillsynsobjekt, livsmedelskontroll	2022	400		
Genomförda inspektioner, livsmedelskontroll	2023	238		
Nettokostnad miljö- och hälsoskydd, myndighetsutövning, kr/inv	2022	1 15		
Planerade inspektioner, livsmedelskontroll	2023	351		

Hälsoskydd

Basnyckeltal	Period	Utfall	Kvinnor	Män
Antal kontrollerade tobaksobjekt	2022	46		
Antal tillsynsobjekt med konstaterade brister som medfört åtgärd, hälsoskydd	2022	165		
Antal tillsynsobjekt som har kontrollerats under året, hälsoskydd	2022	616		
Antal tillsynsobjekt som ska kontrolleras under året, hälsoskydd	2022	600		
Antal tillsynsobjekt, hälsoskydd	2022	3 650		
Genomförda inspektioner, hälsoskydd	2023	341		
Planerade inspektioner, hälsoskydd	2023	672		

Alkohol tillsyn

Basnyckeltal	Period	Utfall	Kvinnor	Män
Antal tillsynsbesök för serveringstillstånd	2022	8		
Antal tillsynsobjekt med konstaterade brister som medfört åtgärd, alkoholtillsyn	2022	6		
Antal tillsynsobjekt som har kontrollerats under året, alkoholtillsyn	2022	52		
Antal tillsynsobjekt som ska kontrolleras under året, alkoholtillsyn	2022	57		
Antal tillsynsobjekt, alkoholtillsyn	2022	57		
Genomförda inspektioner, alkoholtillsyn	2023	24		
Planerade inspektioner, alkoholtillsyn	2023	60		

Barn och familj

Basnyckeltal	Period	Utfall	Kvinnor	Män
Antal inledda utredningar enligt SoL 11:1 av barn och unga, 0-20 år	Aug 2023	16		
Kostnad barn och ungdomsvård, kr/inv	2022	1 905		

Ekonomiskt bistånd

Basnyckeltal	Period	Utfall	Kvinnor	Män
Försörjningsstöd - antal hushåll i försörjningsstöd	2023	238		
Invånare som någon gång under året erhållit ekonomiskt bistånd, andel (%)	2022	1,8 %		
Kostnad ekonomiskt bistånd, kr/inv	2022	736		
Årsarbetare, stöd till försörjning	2023	14,3	12,3	2

Missbruks- och beroendevård

Basnyckeltal	Period	Utfall	Kvinnor	Män
Antal personer som alkohol- och narkotikagruppen ger stöd till	2022	339		
Kostnad missbrukarvård vuxna, kr/inv	2022	580		
Årsarbetare, socialpsykiatri/missbruksvård	2023	22,9	15,9	7

Stöd till personer med funktionsnedsättning

Basnyckeltal	Period	Utfall	Kvinnor	Män
Antal särskilda boendeplatser, för personer under 65 år	2022	171		
Kostnad funktionsnedsättning insatser i ordinärt boende enl. SoL, kr/inv	2022			
Kostnad särskilt boende insatser för funktionsneds enl. SoL exkl. lokalkostnader, kr/inv	2020	713		
Årsarbetare, psykosocialt stöd och daglig verksamhet (exkl. arbetsanpassning och SAVO)	2023	151,3	123,7	28,6

Äldreomsorg

Basnyckeltal	Period	Utfall	Kvinnor	Män
Andel invånare 80+ i särskilt boende	2022	14,3 %	17,2	10,3
Antal personer som har hemsjukvård	2022	414	265	149
Antal personer som har hemtjänst	2023	637	396	241
Antal särskilda boendeplatser	2022	526		
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)	2022	93 %	92 %	95 %
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)	2022	82 %	81 %	83 %
Nettokostnad ordinärt boende äldreomsorg, kr/inv	2022			
Nettokostnad särskilt boende äldreomsorg, kr/inv	2022			
Nettokostnad äldreomsorg, kr/inv	2022	14 479		
Årsarbetare, ordinärt boende	2023	301,1	252,3	48,7
Årsarbetare, särskilt boende	2023	470,3	40,4	66,5

Överförmyndarverksamhet

Basnyckeltal	Period	Utfall	Kvinnor	Män
Andel årsräkningar som är granskade inom 6 månader från sista inlämningsdag	2022	100 %		
Antal aktiva ärenden	2022	658		
Antal avslutade ärenden senaste 12 månaderna	2022	175		
Antal nya ärenden senaste 12 månaderna	2022	99		
Antal ärenden godmanskap/förvaltarskap	2022	425		
Årsarbetare, Överförmyndarverksamheten	2023	5,3	4	1

Miljöskydd

Basnyckeltal	Period	Utfall	Kvinnor	Män
Antal tillsynsobjekt med konstaterade brister som medfört åtgärd, miljöskydd	2022	16		
Antal tillsynsobjekt som enligt plan ska kontrolleras under året, miljöskydd	2022	100		
Antal tillsynsobjekt som har kontrollerats under året, miljöskydd	2022	140		
Antal tillsynsobjekt, miljöskydd	2022	250		
Genomförda inspektioner, miljöskydd	2023	73		
Planerade inspektioner, miljöskydd	2023	98		

Månadsuppföljning ekonomi, augusti 2023

Socialtjänsten har per augusti en budgetavvikelse om **-32,9 mkr**. Fortsatt problem med kompetensförsörjning inom vård- och omsorgsverksamheterna leder till höga kostnader för personal under perioden. Dessutom har verksamheterna ökade kostnader för placeringar både gällande barn och vuxenmissbruk. Arbetet med bemanningsekonomi och schemaläggning fortsätter under 2023. Dessutom ser vi fortsatt hög prisnivå på övriga kostnader. Helårsprognos ligger på **-45,3 mkr**.

Politik och förvaltningsledning

- Total budgetavvikelse för avdelningen politik och förvaltningsledning per augusti är -17,9 mkr. Av dessa beror 17,3 mkr av budgetavvikelsen på de fiktiva 26 mkr som finns under avdelningen. Det är budgeterat 19,2 mkr för statsbidraget ”Säkerställa en god vård och omsorg om äldre” men statsbidraget har i år minskat till 17,6 mkr. Förvaltningen har också drabbats av högre licenskostnader för Office365 på grund av en versionsuppdatering för att höja IT-säkerheten inom kommunen, totalt ca 1 mkr högre kostnader för helåret 2023. Kaffekostnader för personalens kaffe har ökat med ca 430 tkr jämfört med föregående år. Nytt avtal under 2022 samt allmän kostnadsökning bidrar till ökningen. Prognosen för avdelningen sätts till -27,0 mkr och beror på de fiktiva 26 mkr samt minskat statsbidrag med 1,6 mkr jämfört med budgeterat. Prognosen är förbättrad med 600 tkr jämfört med den prognos som sattes i juli.

Stab och ledningsstöd

Utfall

- Budgetavvikelsen för området är 0,5 mkr. Verksamheten stab och ledningsstöd står för 0,2 mkr och utveckling och stöd har också en budgetavvikelse på 0,3 mkr.
- Bemanningenheten har en budgetavvikelse på -0,2 mkr, vilket är en försämring med 0,4 mkr sedan juli. Det är dock naturligt eftersom poolpersonalen har semester och därigenom inte genererar några intäkter till enheten under den perioden.
- Prognosen för avdelningen sätts till 0,7 mkr I den har avdelningen tagit höjd för ökade kostnader i samband med införande av ett nytt verksamhetssystem under hösten där det planeras att anställa en projektledare för det arbetet, samt ökade kostnader för bemanningspoolerna under semestermånaderna. Bemanningenhet förväntas generera överskott resterande del av året då poolpersonalen får ökade intäkter då semesterperioden är slut, samt även en vakans på bemanningschef resterande del av året.

Hälso- och sjukvård

Utfall

- Avdelningen för hälso- och sjukvård har per augusti en budgetavvikelse om 0,1 mkr.

- Bemanningkostnaderna minskar jämfört med ifjol men under sommaren förväntas en stor ökning igen.
- Helårsprognos ligger på 31 tkr.

Analys

- Vi ser en minskad kostnad på nästan 3,9 mkr för inhyrda sjuksköterskor jämfört med samma period i fjol inom särskilt boende för äldre.
- Vi har kostnader för inhyrd personal på rehab på grund av sjukfrånvaro och att ny personal inte hunnit introduceras. Denna kostnad förväntas minska då den nyrekryterade personalen är på plats och fullt introducerade. Kostnader går upp till 1,9 mkr hittills.
- Det finns en ökad kostnad för hjälpmedel jämfört med i fjol, ca 1,4 mkr per augusti, orsakad av en kombination av mer behov från brukaren och prisökningar. Det medföljer även ökade transportkostnader avseende hjälpmedlen. Prognos -2,4 mkr på Rehabiliteringen.
- I nuläget ser vi inte några indikationer på fördyringar av förbrukningsmaterial vilket vi befarat. Detta är dock högst osäkert om denna trend håller i sig.
- Det pågår ett arbete kopplat till 11-timmars dygnsvila. Arbetet är i uppstartsfas och det behöver inte bli förenat med några stora fördyringar men är för tidigt för att säkert kunna säga det.
- Avdelningen har under maj månad fått ett bidrag (VFU-medel, praktik) på ungefär 2,8 mkr som är riktat mot sjuksköterskeverksamheten och under augusti har de fått 5,6 mkr som prestationsbaserademedel som ska fördelas mellan 2023 och 2024.

Åtgärd

- Avdelningen jobbar vidare med bemanningsekonomi och bemanningsstrategi.
- Rekrytering av sjuksköterskor, arbetsterapeuter och fysioterapeuter pågår löpande för att minska behovet av inhyrd personal.

Omsorgsavdelningen: en ingång

Utfall

- Budgetavvikelsen för avdelningen till och med augusti är 10 mkr.
- Beställare hemtjänst 65+ har i dagsläget en budgetavvikelse om 4,6 mkr.
- Försörjningsstöd har en budgetavvikelse på 2,4 mkr. Kostnaderna för försörjningsstödet ligger på ungefär samma nivå som föregående år.
- Helårsprognos sätts till 13,9 mkr.

Analys

- Antalet personer över 65 år med hemtjänstinsatser ökar jämfört med föregående år. När det gäller hemtjänststimmar per dag så fortsätter de att ligga på en lägre nivå totalt sett. Antalet hemtjänststimmar i juli månad var i genomsnitt 618 timmar per dag. Avvikelsen

består av en kombination av mindre timpris och fler personer med mindre omfattande insatser än samma period i fjol.

- Antalet vuxna (18–64 år) med hemtjänstinsatser ligger på lägre nivå än föregående år, medan antalet timmar per dag ligger på en högre nivå. Antalet hemtjänststimmar i juli månad var i genomsnitt 46 timmar per dag, vilket kan jämföras med genomsnittstiden år 2021 som var 52 timmar per dag. Det betyder att det finns färre personer med mer omfattande insatser.
- Antalet hushåll i försörjningsstöd ligger på en fortsatt låg nivå. Från januari till augusti har försörjningsstöd i snitt utbetalats till 217 hushåll per månad jämfört med 241 hushåll samma period föregående år. Färre personer i försörjningsstöd beror på år att fler får sjukersättning och att det just nu är en god arbetsmarknad för de personer som har förutsättningar att arbeta.

Barn och familj/Missbruk

Utfall

- Barn och familj/missbruk har en budgetavvikelse på -5,4 mkr i perioden januari-augusti, vilket är en försämring med -1 mkr från föregående månad.
- Barnsidan inkl. familjehem har -4,2 mkr i budgetavvikelse och institutionsvård vuxna har en avvikelse på 0,1 mkr. Övriga verksamheter har en avvikelse på totalt -1,3 mkr.
- Inom området missbruk för vuxna har institutionsvården 1,8 mkr lägre kostnader jämfört med samma period förra året.
- Institutionsvården för barn och unga har -1,5 mkr högre kostnad jämfört med samma period förra året.
- Helårsprognosen sätts till -8 mkr för avdelningen.

Analys

- Två gånger per år erhåller vi fakturor från Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM) som avser elevhemskostnader för i dagsläget tre ungdomar med särskilda behov som studerar på gymnasienivå på annan ort. Vi är enligt lag ålagda att betala denna kostnad och vi kan inte påverka vare sig beloppet eller antal barn. Detta fortsätter att visas genom en negativ budgetavvikelse inom verksamheten 5681 Gråzonsärenden.
- Till följd av fler kontrakterade egna familjehem har kostnaderna per dygn minskat för förstärkta familjehem. Verksamheten för egna familjehem har dock en negativ avvikelse, vilket är ett tydligt resultat av aktiviteterna kopplade till att rekrytera fler egna familjehem. Dock styrs insatsernas utformning av vårdbehovet, vilket är mycket svårt att förutse både gällande slag och volym.
- I dagsläget är två barn placerade enligt LSS.
- Vad avser institutionsvården för barn och unga ser vi fler och dyrare placeringar, upp till 14 tkr per dygn.

- Vi har haft ett ökat inflöde på utredningar barn och unga vilket gjort att vi har överanställt handläggare för att klara av vårt uppdrag.
- Vi har haft ett ökat inflöde av ärenden även på missbrukssidan för vuxna, vilket medfört att kostnaderna för institutionsvården ökat under våren och sommaren och inte längre bidrar positivt till avdelningens budgetavvikelse. Dock ligger kostnaderna som sagt lägre än för samma period förra året.

Åtgärd

- Verksamheten fortsätter att arbeta för att ta hem de barn där det finns möjligheter till öppenvård/hemmaplansalternativ, vilket medför minskade kostnader. Metod och arbetssätt kopplat till den målgruppen är främst SofS. Det finns dock utmaningar när det gäller ungdomar som vistas på institution pga. eget beteende, t.ex. missbruk eller kriminalitet.
- Verksamheten fortsätter arbetet att rekrytera fler egna familjehem för att minska antalet placerade på förstärkta familjehem och/eller institution.
- Förändringar i verksamheten Våld i nära relationer förväntas bromsa kostnadsutvecklingen och öka möjligheten till hemmaplansalternativ.
- Utökat samarbete mellan kommunen och Regionen samt polis för att jobba med tidigare insatser inom området Missbruk.
- Inom Missbruk vuxna är det implementerat en tolvstegsgrupp samt en behandlingsform i gruppverksamhet, CRA. Detta är en del av öppenvården där målet är att minska placeringar inom institutionsvården.
- Arbetet med ungdomar och unga vuxna pågår inom ”13-25”-verksamheten. Teamets arbete, förhållningssätt, metod och arbetssätt skall förutom utökat samarbete leda till delat ansvar, erfarenhetsutbyte, tidiga insatser från rätt kompetens och utövare. Det skall med förhoppning leda till minskade kostnader och fler insatser i egen regi.
- Kopplat till Nära vård ser vi att samverkan med Regionen kommer att intensifieras och leda till konkreta förbättringar i samverkan.

Ordinärt boende

Utfall

- Budgetavvikelsen på Ordinärt boende ligger på -5,4 mkr per augusti 2023.
- Hemtjänstproduktionens avvikelse är -8,3 mkr och är främst kopplat till personal. Övriga verksamheter, främst områdesstöd, bidrar totalt med 2,5 mkr plus. Semesterlöneskulden bidrar positivt med 1,3 mkr. På områdesstödet beräknas vissa kostnader komma in under senare under året.
- Prognos för helåret 2023 förbättras till -8,1 mkr.

Analys

- Trots stort underskott totalt på Ordinärt boende och i synnerhet vissa hemtjänstgrupper och andra enheter syns en rörelse i rätt riktning ekonomiskt på flera grupper jämfört

med förra året. Under 2022 fick verksamheterna dessutom utbetalningar av sjuklöneersättning från Försäkringskassan för årets första månader vilket bidrog positivt. Både övertid och sjuklöner ligger lägre än 2022.

- Personalkostnaderna inom hemtjänstproduktionen kan främst kopplas till svårigheter med schemaläggning i vissa grupper vid sidan av kompetensförsörjningsproblem och korttidsfrånvaro. Arbete med att möta utmaningarna pågår fortsatt, främst i de hemtjänstgrupper med störst underskott.
- Det föreligger en svår bemanningssituation på Äldrecentrat till följd av konstanta in- och utflyttningar av brukare med omfattande vårdbehov. Enheten har per augusti en budgetavvikelse på -1,0 mkr.
- Antalet larm i Nattpatrullen uppgår till ca 25 per natt i dagsläget. Per augusti går enheten enligt budget.
- Det är problematiskt att sätta prognosen för hemtjänstproduktionen eftersom statistiken över antalet hemtjänsttimmar tas ut och korrigeras i efterhand, det gör att periodresultatet för senaste månaden justeras i nästkommande månad.
- En av hemtjänstens största utmaningar är att snabbt kunna ställa om personalstyrkan då timmarna minskar, i de flesta grupper märks åtgärderna ekonomiskt men det är svårt att nå ända fram på kort tid. Den effekten kan förklara delar av underskottet för första kvartalet 2023 då timmarna i februari var låga.
- Hemtjänsten har per augusti planerat ut ca 2300 timmar i fast omsorgskontakt. Detta motsvarar ca -890 tkr i budgetavvikelse då lagändringen inte medförde tillskott i budgetram för 2023.

Åtgärd

- Översyn av bemanningsekonomi med fokus att stötta hemtjänstcheferna fortsätter. Flera grupper har slagits ihop under de senaste åren för att i större utsträckning kunna främja samplanering. Norrfjärden och Rosvik slogs ihop från december 2022 och Källbo/Backen slås ihop med Centrum från september 2023. Från februari 2023 anställdes samordnare för schemaplanering ute i grupperna för att kunna nyttja personalresurserna mer optimalt.
- Ekonomiuppföljning på enhetsnivå sker varannan månad. Extra fokus ligger på de grupperna med störst underskott. Numera ingår ekonomiuppföljningen för enheterna i en utökad form av uppföljning där fokus kommer att ligga på bemanning, kvalitet och arbetsmiljö tillsammans med ekonomi.
- Översyn av den ekonomiska modellen som används inom hemtjänsten (köp- och sälj mellan biståndsbedömning och verkställighet) för att säkerställa korrekt analys av verksamheten kommer att fortsätta även 2023.

Särskilt boende för äldre

Utfall

- Avdelningen för särskilt boende för äldre har per augusti en budgetavvikelse om

-8,4 mkr vilket är -4,1 % av periodbudgeten.

- Verksamhetens samtliga boenden (bara husen) har en budgetavvikelse per augusti på -13 mkr som finansieras med överskottet som ligger på områdesstöd.
- Helårsprognosen sätts till -8,4 mkr.

Analys

- Avdelningen fortsätter att jobba med bemanningsekonomin. Det är fortfarande svårt att få ihop bemanningssituationen då det är fortsatt vikariebrist, vilket kan leda till dyra lösningar.
- I vissa hus kan finnas vårdtunga brukare och det blir då extra behov av personal. Den här kostnadsökningen kan vara svårt att prognostisera och planera.
- Äldreomsorgslyftet ger personalen möjlighet till utbildning där utbildningskostnaderna är finansierade. Dock saknas det i många fall vikarier vilket ger en merkostnad ute i verksamheten i form av övertid.
- Det finns några hus som har haft ett extra tufft läge med kompetensförsörjning, särskilt ute i byarna, exempelvis Roknäsgården, Rosågränd och Norrgården.
- På områdesstöd ligger en kostnad av ungefär 1,0 mkr som består av lön och semester utbetald till förra avdelningschefen, vilket orsakar en minskning på överskottet som hjälper att finansiera underskottet på husen.

Åtgärd

- Vissa boendechefer har slutat och nya har tillkommit, för att få en stabil övergång har vissa chefer gått dubbelt i perioder. Avdelningschef tillsammans med teamledare ser över hur samordningstjänsterna ska fördelas framöver för att bäst underlätta boendechefernas arbete.
- Enhetschefernas arbete tillsammans med Bemanningsenheten fortsätter och fokuserar nu på schemagranskning, bemanning mot budget och optimering av vikarietillsättning för att avdelningen ska ha rätt antal personer på rätt tid.

Psykosocialt stöd och daglig verksamhet

Utfall

- Utfallet för hela avdelningen är en budgetavvikelse om -3,8 mkr. Föregående månad var budgetavvikelsen -2,9 mkr. Prognosen för helåret försämras från -3,6 mkr till -4,9 mkr.
- LSS-gruppboendena har en budgetavvikelse på -4,7 mkr, där personalkostnaderna står för -4,5 mkr. En försämring med 0,7 mkr jämfört med juli månads uppföljning.
- Psykiatriboendena har en budgetavvikelse på -0,2 mkr, vilket är en försämring med 0,2 mkr jämfört med juli månads uppföljning.
- SAVO har en budgetavvikelse på -0,3 mkr vilket är oförändrat jämfört med föregående månad. Under året har en ny maskin köpts in för 300 tkr.
- Daglig verksamhet har en budgetavvikelse på -0,5 mkr, vilket är oförändrat jämfört med juli månads uppföljning.

- Boendepatrollen/LSS har en budgetavvikelse på 0,7 mkr vilket beror på tillskott till ny verksamhet som inte startats ännu.

Analys

- Bostad med särskild service LSS har en negativ budgetavvikelse och avvikelsen är främst inom de boenden med de mest omvårdnadskrävande brukarna där frånvaro alltid måste ersättas med vikarie samt att bemanningen generellt på de boendena är låg. Höga kostnader för sjuklöner och övertid finns inom verksamheten. Vid frånvaro har ordinarie personal varit tvungen att i hög grad arbeta övertid för att täcka frånvaron. Det är mer uttagen semester i år jämfört med samma period föregående år, motsvarande 0,6 mkr i ökade kostnader tom augusti. Inom verksamheten finns det några brukare som under perioder varit i behov av dubbelbemanning på grund av patientsäkerhet. De flesta boenden har en budgetavvikelse mellan 0-0,2 mkr men det finns några boenden som sticker ut med en större negativ budgetavvikelse.
- Inom psykiatriboendena är personalkostnaderna enligt budget. Boendena på Småstugegränd har dock negativa budgetavvikelser som kompenseras av Linneboendet och Saxofonen som har positiva budgetavvikelser.
- Daglig verksamhet har en negativ budgetavvikelse på 0,4 mkr på personalsidan.

Åtgärd

- Avdelningen fortsätter arbetet med bemanningsstrategi samt översyn av bemanning på gruppboendena.

Stöd till funktionsnedsatta

Utfall

- Avdelningen för stöd till funktionshindrade har en total budgetavvikelse för perioden om -2,7 mkr.
- Korttidsverksamheten har en avvikelse på 0,9 mkr.
- Utfallet för de privata assistansanordnarna blev -0,7 mkr.
- Den egna produktionen av personlig assistans har en budgetavvikelse på -2,4 mkr.
- Helårsprognosen kvarstår på -3,5 mkr.

Analys

- De sommarerbjudanden som har nyttjats under semesterperioden kommer att utbetalas på septemberlönen vilket gör att vi ej kan summera sommarens ekonomiska utfall förrän september månads uppföljning.
- Kostnaden för övertid/fyllnadstid för juli uppgår till -0,5 mkr, vilket beror på att ordinarie personal fått täcka upp frånvaro då vikariatillgången är begränsad.

Åtgärd

- Verksamheten personlig assistans jobbar fortsatt med arbetet kring bemanningsstrategi och bemanningsekonomi. Att ta nästa steg mot heltidsanställningar är nu påbörjat och

Musikgränd är den första verksamheten där detta påbörjats, vilket skedde i april. Fem nya grupper kommer att påbörja heltidsarbete i höst.

- En del av arbetet med bemanningsstrategi är att minska återopade timvikarier och för att klara detta är målet att anställa resurspersoner inom avdelningen, detta skedde under april månad.
- Korttidsverksamheten arbetar kontinuerligt med att se över kostnader och möjligheter till kostnadseffektiviseringar. De arbetar även med att bibehålla den psykosociala arbetsmiljön.

Budgetuppföljning Augusti 2023

Socialtjänsten

	AVDELNING	Årsbudget 2023	Periodbudget Jan-Aug	Periodens förbrukning Jan- Aug	Periodens budgetavvikelse Jan- Aug	Årsprognos 2023
510-511	Politik och förvaltningsledning	-3 109	-2 076	-1 423	-653	-1 075
	<i>Fiktiva 26 mkr</i>	-25 914	-17 276	0	-17 276	-25 914
512	Stab och ledningsstöd	36 052	23 196	22 678	518	677
513	Hälso- och sjukvård	93 463	60 658	60 477	182	31
514	En ingång	134 104	89 717	79 629	10 088	13 884
515	Barn och familj / Missbruksvård	119 304	78 457	83 822	-5 365	-8 000
516	Ordinärt boende	100 326	64 862	70 303	-5 441	-8 100
517	Särskilt boende för äldre	309 140	202 964	211 382	-8 418	-8 407
518	Psykosocialt stöd	141 461	91 431	95 183	-3 753	-4 866
519	Stöd till funktionsnedsatta	76 752	49 482	52 224	-2 743	-3 571
5XX	Totalt Socialtjänsten	981 579	641 415	674 276	-32 861	-45 341

Sammanfattning

Barn- och utbildningsnämnden redovisar ett utfall om -5,7 mkr per sista augusti, vilket motsvarar en avvikelse om -1,06 procent mot periodens budget.

Jämfört med utfallet i april innebär det en försämring med ca 2,0 mkr. Fler barn och elever har tillkommit både i egna verksamheter, fristående verksamheter och andra kommuner (IKE) än vad som är budgeterat vilket påverkar kostnaderna negativt, främst inom förskolan. Samtidigt fortsätter kostnaderna för barn i behov av extraordinärt/särskilt stöd inom förskola och grundskolan att öka vilket utgör en stor del av avdelningarnas underskott.

Helårsprognosen för Barn- och utbildningsnämnden sätts till -11,1 mkr vilket motsvarar -1,1 procent av nämndens totala budget. Prognosen baseras på barn- och elevunderlaget i fristående verksamheter och i andra kommuner som förväntas vara högre än höstterminens budget. Implementering av dygnsvila på Nattisverksamhet, höga kostnader för framför allt yrkesförberedande program där material påverkas av prisökningarna i samhället påverkar också prognosen negativt.

Avdelningarna

Övergripande nivå redovisar ett utfall för perioden om -3,7 mkr. Det negativa utfallet beror i stort på högre kostnader för interkommunalersättning och utbetalningar till fristående verksamheter än det som hade prognostiserats i budgeten. Det här innebär att fler barn och elever studerar antingen i en annan kommun eller i en fristående verksamhet i Piteå kommun. Även nyinflyttade barn med bokföringsadress i kommunens absoluta ytterkant kommer innebära en ökad kostnad antingen i form av interkommunalersättning eller skolskjuts beroende på i vilken kommun deras skolgång blir. Helårsprognosen bedöms till -5 mkr.

Elevhälsan har för perioden ett överskott om 1,0 mkr. Det positiva utfallet beror på flera olika vakanser inom elevhälsan som har varit svåra att rekrytera, bland annat en psykologtjänst. Elevhälsan har även periodvis haft sjukskrivningar som inte kunnat ersättas med vikarier, vilket också bidrar till överskottet.

Skolverket meddelade tidigare under våren att stadsbidraget för förstärkt elevhälsa minskas med 1,0 mkr vilket påverkar helårsprognosen negativt och bedöms till 0,5 mkr.

Förskolan redovisar per sista augusti ett utfall om -0,7 mkr. Mellan april och augusti har förskolans resultat förbättrats. Detta beror dels på ett nytt statsbidrag som används för att täcka upp en del av underskottet i barnpengens avräkningskonto. Det beror även på att flertalet rektorer har förbättrat sina resultat under våren.

Under året har antalet ansökningar för barn i behov av extraordinärt stöd ökat efter Skolverkets förtydligande om vad som anses vara extraordinärt stöd samt att antalet barn med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar har ökat. På helåret förväntas kostnaderna för den här posten överskrida budgeten med 0,7 mkr.

I augusti går förskolan in på höstbudget, vilken alltid är lägre än vårens eftersom det är färre barn. Rektorerens positiva resultat har för perioden stagnerat vilket beror bland annat på semesterkostnader som bokförs i augusti.

Helårsprognosen för avdelningen om -2,0 mkr kvarstår. I prognosen ingår höstens förväntade ökade kostnader som avser Nattisverksamheten efter implementeringen av 11 timmars dygnsvila. Från och med september sker en utökning av 0,85 tjänster samt en revidering av Nattis organisation och schemaläggning, vilket beräknas generera ökade kostnader om ca 0,6 mkr. Det finns vissa osäkerheter i avgiftsintäkterna för förskolan resterande del av året. Trots färre barn på hösten kan intäkterna fortfarande vara i samma nivåer som i våras om det visar sig att det fortsätter vara fler inskrivna småbarn på heltid. Detta kan påverka helårsprognosen positivt men det är fortfarande för tidigt att veta.

Rektorerna har i uppdrag att inkomma med en åtgärdsplan för att hantera deras underskott. Planen ska ses över i september.

Grundskolans utfall för perioden är -3,4 mkr, vilket motsvarar -1,32 % av periodens budget. Underskottet beror på fortsatta kostnader för barn i behov av särskilt stöd, ökade kostnader för IT-licenser, kostnader för inköp av vissa läromedel och höga personalkostnader på grund av lagd organisation under vårterminen som följer läsåret 22/23. Inför hösten finns projektmedel som inte

upparbetats, samt erhållna statsbidrag som kan ge en positiv effekt på helåret. En del av beslutade projektmedel kommer upparbetas av befintlig personal.

Helårsprognosen för grundskolan är svår att ställa utifrån periodens utfall. Detta på grund av att höstens organisation läggs i mitten av augusti. En av åtgärderna för att få budget i balans var att rektor i större utsträckning skulle omhänderta kostnader för barn i behov av särskilt stöd, vilket också har varit svårt för dem att genomföra. Trots alla osäkerhetsfaktorer ställs prognosen för grundskolan till - 3,5 mkr.

Avdelningen jobbar med att få höstterminens organisation på plats för att kunna bedöma effekten av förändringarna. Samtidigt råder återhållsamhet vad det gäller inköp av annat än läromedel.

Strömbackaskolan redovisar för perioden ett överskott om 0,2 mkr vilket avser ackumulerad budget för läromedel som inte har upparbetats.

Helårsprognosen för Strömbackaskolan sätts till -0,3 mkr. Utifrån höstterminens elevunderlag är ett utökat behov av minst 1,4 tjänster elevassistent nödvändigt. Ökande kostnader för läromedel samt konsekvenser av övriga prisökningar bedöms också bidra till ett ökat underskott.

Grans naturbruksgymnasiums utfall per augusti är ett överskott om 0,7 mkr. Eftersom det bara är lantbruksverksamhet som är i gång under sommaren brukar det alltid vara mindre kostnader i övrigt.

Helårsprognosen visar ett underskott på 0,8 mkr. Antal elever som påbörjade sina studier höstterminen blev ca 10–12 färre än antagningssiffrorna visade i somras. Det är också 5 elever färre än budgeterat. Detta innebär ett underskott i höst på drygt 0,7 mkr i elevintäkter. Saneringskostnaderna för råttorna har också drabbat ekonomin hårt med kostnader för Grans del på ca 0,4 mkr. Kostnaden för reparation och underhåll av maskiner och redskap fortsätter att öka kraftigt. Jämfört med samma period i fjol har kostnaden nästan fördubblats vilket ger ca 0,3 mkr i underskott i underhållsbudget.

Prognosen är mycket osäker då Grans också kan få kraftigt ökade foderkostnader i år då det är en stor risk att det inte går att skörda den mängd foder som behövs på grund av vädret. Även det foder som skördats har sämre näringsinnehåll så det behövs större inköp av stödfoder. Mjölkintäkterna har också minskat då Norrmejerier sänkte mjölkpriset i somras.

För att minimera underskottet har Grans sett över verksamheten och minskar kostnaden främst för vikarier och timanställda inom lantbruket, ej tillsatt vakanta tjänster under hösten samt en allmän åtstramning av övriga kostnader.

Nämnds- och Bolagsredovisning Augusti 2023

Piteå kommun

Innehållsförteckning

Kommunfullmäktige, revision och valnämnd	3
Kommunstyrelsen.....	5
Barn- och utbildningsnämnden	11
Fastighets- och servicenämnden	17
Kultur- och fritidsnämnden.....	22
Miljö och tillsynsnämnden.....	26
Samhällsbyggnadsnämnden.....	29
Socialnämnden	34
Gemensam kost- och servicenämnd.....	40
Gemensam överförmyndarnämnd	42
Gemensam räddningsnämnd.....	45
Piteå Kommunföretag AB (koncernen)	49
Piteå Kommunföretag AB (moderbolag)	51
AB PiteBo	54
AB PiteEnergi (koncernen).....	58
Piteå Näringsfastigheter AB (koncernen).....	61
Piteå Renhållning och Vatten AB.....	64
Piteå Hamn AB	67
Piteå Science Park AB.....	71
Nolia AB.....	74

Kommunfullmäktige, revision och valnämnd

Cristian Bergvall
Ordförande
kommunfullmäktige

Anders Berg
Ordförande
revision

Jonas Gunnarsson
Ordförande
valnämnd

Periodens händelser

- Antagit policy för styrning och ledning till och med 2027-06-30.
- Antagit länsgemensam strategi för Nära vård i Norrbotten.
- Beslut om verksamhetskyddsanslys inför europaparlamentsvalet 2024.

Ekonomi

Utfall (tkr)

	Jan - Aug 2023	Jan - Aug 2022	Prognos helår 2023	Utfall helår 2022
Intäkter	0	0	0	1 215
Kostnader	-3 360	-3 343	-6 640	-8 139
Nettokostnad (exkl kapitalkostnad)	-3 360	-3 343	-6 640	-6 924
Anslag (skattemedel)	4 460	4 909	6 710	7 120
Internränta	-2	-1	-2	-1
Avskrivning	-46	-25	-38	-38
Periodens utfall	1 052	1 540	30	157
Investeringar	0	0	0	155

Analys

Ekonomi

Kommunfullmäktige inklusive revision och valnämnd redovisar överskott om 1,1 mkr för perioden. För helåret prognostiserar dessa verksamheter sammantaget en budget i balans.

Överskottet återfinns inom framför allt inom Kommunfullmäktige och Revisionen. Kommunfullmäktige kommer under hösten ha kostnader för utbildningar och prognostiserar för helår överskott om +0,130 mkr. Revisionen har kostnader som kommer att uppstå under hösten och prognostiserar att utnyttja hela kostnadsbudgeten. Valnämnden gör ett svagt överskott för perioden och räknar med underskott om -0,1 mkr. för helåret.

Verksamhet

Kommunfullmäktige

Under perioden har fyra motioner remitterats från Kommunfullmäktige till Kommunstyrelsen för beredning. Av dessa har inga besvarats. Inga motioner har återkallats. Andra, tidigare inkommande motioner, som besvarats är fem st. Dessutom har 65 st. Piteförslag inkommit. Kommunfullmäktige har hittills genomfört fyra sammanträden samt en bolagsstämma.

Revisionen

Revisionen har hittills genomfört sex revisionsmöten och påbörjat årliga dialoger med nämnder, styrelsen och de kommunala bolagen. Revisionen har också deltagit på bokslutsdagen, årsstämmodagen samt deltagit vid kommunfullmäktigemöten. Ett antal fördjupade granskningar har eller håller på att genomföras och avrapporterats, bland annat granskning av upphandling, LSS och Äldreomsorg. Revisionen har genomfört sitt arbete i enlighet med god redovisningssed. Ett nytt reglemente för revisionen är framtaget och kommer att hanteras av Kommunfullmäktige under hösten.

Valnämnden

Under slutet av perioden har förvaltningen på uppdrag av valnämnden påbörjat förberedelserna av Europaparlamentsvalet 2024 med bland annat bokningar av vallokaler, förtidsröstningslokaler och dess tillgänglighet, beställning av viss utrustning, beslutat om verksamhetskyddsanalys och rekryterat två visstidsanställda valsamordnare. Nämnden har träffats vid ett tillfälle och ytterligare två är inplanerade under året.

Kommunstyrelsen

Patric Lundström
Ordförande

Kata Nilsson
Vice ordförande

Andreas Lind
Kommunchef

Periodens händelser

- Politikerutbildning till ledamöter i kommunfullmäktige och nämnder.
- Obligatoriska föreläsningar för samtliga chefer är genomförda i ämnet Våld i nära relationer.
- Antagit riktlinjer personalpolitik.
- Antagit länsgemensam handlingsplan suicidprevention Norrbotten 2022 - 2030.
- Startat upp verksamheten Inflyttarservice i ny förvaltning.
- Avdelningen hållbar tillväxt är nu bemannad och uppstartad sedan 1 juli.

Ekonomi

Utfall (tkr)

	Jan - Aug 2023	Jan - Aug 2022	Prognos helår 2023	Utfall helår 2022
Intäkter	28 082	35 083	43 028	52 205
Kostnader	-181 751	-174 117	-283 045	-274 457
Nettokostnad (exkl kapitalkostnad)	-153 669	-139 034	-240 017	-222 252
Anslag (skattemedel)	176 789	170 074	250 862	239 889
Internränta	-420	-345	-642	-512
Avskrivning	-7 761	-7 747	-11 910	-11 618
Periodens utfall	14 939	22 948	-1 707	5 507
Investeringar	6 819	13 690	13 950	14 572

Mål och måluppfyllelse

Målbedömning

— Ej bedömt ■ 1 Målet ej uppfyllt ◆ 2 Målet delvis uppfyllt ▲ 3 Målet uppfyllt i hög grad ● 4 Målet helt uppfyllt

Mål beslutade av Kommunfullmäktige

Strategiska områden	Prognos 2023	2022	Övergripande mål	Prognos 2023	2022
Barn och unga - vår framtid	▲	▲	Piteå ska vara Sveriges barnvänligaste kommun	▲	▲
Utbildning, arbete och näringsliv	▲	▲	Piteå ska år 2030 ha 46 000 invånare och till 2040 50 000 invånare	◆	◆
			Piteå ska vara en attraktiv ort för näringsliv och företagande	▲	▲
Demokrati och öppenhet	▲	▲	Piteborna i alla åldrar ska känna att det är meningsfullt att engagera sig och att de kan påverka kommunens utveckling	▲	▲
			Piteå präglas av en samhällsgemenskap med jämställdhet och mångfald som grund	◆	◆
Livsmiljö	▲	▲	Samhällsbyggnad ska utgå från social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet	▲	▲
			Piteå ska erbjuda trygga och attraktiva livsmiljöer	▲	▲
			I Piteå utgör kulturen en drivkraft för demokrati, tillväxt och samhällsutveckling	◆	◆
Personal	◆	◆	Piteå kommun och de kommunala bolagen ska arbeta aktivt för att vara en attraktiv och jämställd arbetsgivare samt skapa hälsofrämjande arbetsplatser	◆	◆
Ekonomi	▲	●	Budgetramen ska hållas genom effektiv hushållning av disponibla resurser	▲	●
			Piteå kommuns och de kommunala bolagens finansiella ställning ska vara långsiktigt hållbar	▲	▲

Analys

Ekonomi

Kommunstyrelsen redovisar överskott för perioden januari-augusti med 14,9 mkr. Överskottet på perioden förklaras till största del av centralt avsatta medel som ej upparbetats, ej utbetalda kostnader i den tillväxtpolitiska reserven samt en minskad semesterlöneskuld som påverkar resultatet positivt.

På helåret beräknas prognosen sammantaget till -1,7 mkr (2022 5,5 mkr), underskottet härrör till största del av ökade kostnader för IT-säkerhet och krisberedskap.

Personal

Säkerhetsläget i omvärlden och den expansion som sker i Norrbotten får stora konsekvenser för avdelningarna inom förvaltningen, framförallt för IT, kommunikation och näringsliv. Alla avdelningar har hög arbetsbelastning med uppdrag som överstiger resurserna. Det, tillsammans med relativt hög personalomsättning, påverkar den organisatoriska arbetsmiljön. Det innebär i sin tur att förutsättningarna att bedriva utvecklingsarbeten begränsas. Konkurrensen om den specialistkompetens som finns är stor, det är en utmaning att både behålla befintliga medarbetare och att rekrytera nya med rätt erfarenhet och kompetens. Utöver detta är medelåldern inom förvaltningen relativt hög (49 år) i relation till övriga förvaltningar i kommunen. 27 personer fyller 65 år inom en femårsperiod, ökade pensionsavgångar är därmed att vänta. Därför måste förvaltningen fortsätta arbeta aktivt för att utveckla verksamheterna med fokus på att ha attraktiva arbetsplatser och vara en attraktiv arbetsgivare.

En handlingsplan är framtagen och arbetet med denna bidrar till att arbetet sker strategiskt och strukturerat, men en konkret realisering är ett komplext arbete som tar tid.

Antalet anställda ökar inom förvaltningen, ökningen beror framförallt på omfördelning av medarbetare från andra förvaltningar. Av de anställda är 68 % kvinnor och 32 % män, i förhållande till övriga förvaltningar är det relativt jämställd könsfördelning. Dock är det stor variation mellan verksamheterna där kommunledningen är den verksamhet med helt jämn könsfördelning. Inom personalavdelningen och IT-avdelningen syns en mer

könsstereotypiskt mönster, kvinnor inom personal och män inom IT.

Männen har högre medellön vilket till en del kan förklaras av att många av kvinnorna arbetar inom administration där lönen ligger i det lägre segmentet. Kvinnornas medellön i förhållande till männens är 88,5 % vilket är en liten försämring i förhållande till föregående år (90,3 %). Av förvaltningens alla anställda så har 94,2 % en heltidsanställning, deltidsanställningar kan till stor del förklaras av personliga önskemål såsom pension eller sjukersättning. Även säsonganställda turistinformatörer drar ner snittet.

Sjukfrånvaron inom förvaltningen är 4,4 %, en liten ökning från föregående år. Ökningen sker både bland kvinnor och män. Kvinnornas sjukfrånvaro är 5,4 % och männens 2,3 %.

Målbedömningen bedöms ligga kvar på samma nivå.

Strategiska områden och prioriterade mål

Prioriterade mål

Piteå ska erbjuda trygga och attraktiva livsmiljöer

Från 1 juli har kommunerna ett utökat ansvar för att samordna det brottsförebyggande arbetet i kommunen mellan olika myndigheter. Piteå uppfattas som en trygg kommun i undersökningar. Med den samhällsutveckling som pågår behöver arbetet kunna vidmakthållas för att fortsätta uppfattas som en trygg kommun att bo, verka och leva i.

Samverkan mellan olika aktörer fungerar väl men skulle kunna förbättras ytterligare genom att verka för brobyggare mellan verksamheter och andra myndigheter.

Fler Piteåbor påverkas negativt av de ekonomiska förutsättningarna som påverkar hela landet. Det visar sig i en markant ökad efterfrågan på budget- och skuldrådgivning. Konsekvensen för drabbade invånare är ökade väntetider på att få hjälp och stöd. Analysen är att det kommer att drabba förutom den enskilda individen även andra kommunala verksamheter i form av ökade bidragskostnader samt minskade intäkter.

Piteå ska år 2030 ha 46 000 invånare och till 2040 50 000 invånare

Under perioden har två befolkningsutvecklingsscenarios tagits fram; en byggbaserad prognos utifrån byggplaner i olika stadier samt en befolkningsframskrivning enbart baserad på historiska data. Utvecklingen under 2023 ligger hittills närmare framskrivningsscenariot. Som komplement till kommunprognoserna har även en delområdesprognos tagits fram. Kommunledningsförvaltningen planerar att nyttja materialet tillsammans med andra förvaltningar när bland annat investeringsbehov ska analyseras.

Förvaltningen arbetar för att nå inflyttningsmålet genom ett alltmer ökat engagemang kring strategiska samhällsbyggnadsfrågor, bland annat via tillskapandet av nya avdelningen Hållbar tillväxt. Vi arbetar även med frågan genom kompetensförsörjningsplaner och ur perspektivet attraktiv arbetsgivare. Förvaltningen deltar vid rekryteringsevent, bland annat via inflyttarservice som under perioden flyttats till Näringslivsavdelningen.

Vidare arbetar förvaltningen med aktiviteter för marknadsföring av Piteå kommun som arbetsgivare och för att attrahera nya medarbetare.

En slutsats är att en samordning krävs för att bidra till en hög måluppfyllelse vad gäller inflyttningsmålet ur arbetsgivarperspektivet. Därför kommer det att krävas en fortsatt strukturerat samarbete mellan inflyttarservice, näringslivsavdelningen och personalavdelningen för ett brett perspektiv på inflyttning.

Piteå präglas av en samhällsgemenskap med jämställdhet och mångfald som grund

Förvaltningen arbetar för mångfald vid rekryteringar. Chefer erhåller idag stöd för detta genom verktyg, metoder och inte minst personligt tjänstemannastöd.

Bedömningen är att måluppfyllelsen ligger på oförändrad även om bedömningen är att Inflyttarservice verksamhet möjligen bidragit till en höjning.

Verksamheten bör bredda sig när det gäller rekrytering till att tänka nytt och större för att ge plats åt människor som idag av olika anledningar står långt från arbetsmarknaden. Det saknas idag en sammanhållande enhet som jobbar tätt tillsammans med Piteå kommun, näringsliv, Arbetsförmedling och Försäkringskassa.

Piteå ska vara en attraktiv ort för näringsliv och företagande

För att bidra till en ökad måluppfyllelse krävs att de befintliga företagen växer, anställer fler och ökar sin konkurrensförmåga. För att understödja det bör Piteå kommun fortsätta samt utveckla olika stödjande insatser. Till exempel med medel från den tillväxtpolitiska reserven i syfte att understödja det lokala näringslivet. Ett konkret

exempel på detta har varit projekt ”Gröna Näringar” som på olika sätt arbetade med att stärka den branschen och lyfta fram viktig kunskap kring försörjningsbalans i vårt utökade krisberedskapsarbete.

En ökad måluppfyllelse förutsätter också att ytterligare kraft på dialog och involvering med det lokala näringslivet i tidiga skeden.

Förvaltningen arbetar med målsättningen att vara och uppfattas som en attraktiv arbetsgivare.

Ett strukturerat samarbete mellan det lokala näringslivet och Piteå kommun sker därför inom områdena erfarenhetsutbyte, kompetenshöjande insatser och andra samarbetsområden.

Som största arbetsgivaren behöver Piteå kommun vara ledande i arbetet med att vara en attraktiv arbetsgivare. Det strukturerade samarbetet är viktigt och en sammanhållande part för att Piteå ska vara en attraktiv ort.

Barn och unga - vår framtid

Undersökningen Personligt visar på att de allra flesta ungdomar i Piteå har en god självskattad hälsa. De flesta har någon i sin omgivning att prata med om svåra saker och de vänder sig till vuxna i sin omgivning när de blivit utsatta för något jobbigt. Andel tjejer som skattar sin hälsa som mycket eller ganska bra är 76 procent, en minskning med ytterligare två procentenheter jämfört med 2020. Det är, liksom tidigare år, flest tjejer som skattar sin hälsa som ganska eller mycket dålig. Skillnaderna är stora, 24 procent av tjejerna skattar sin hälsa som ganska eller mycket dålig jämfört med 6 procent av killarna. Andelen unga som uppger att de äter lunch varje skoldag har minskat med elva procentenheter jämfört med 2020.

Det lokala brottsförebyggande arbetet fortsätter enligt överenskommelse. Ett stöd har tagits fram i samverkan med näringslivet, skolan och socialtjänsten. Syftet är att genom samverkan med olika aktörer skapa fler förutsättningar för tidiga insatser där ungdomar får möjlighet till anpassad skolgång i kombination med praktik.

Den länsgemensamma ANDTS-undersökningen (Alkohol Narkotika Doping Tobaks- och nikotinprodukter och Spel om pengar) som genomfördes hösten 2022 visar på att andelen unga som röker dagligen fortsätter att minska men andelen som röker e-cigarett ökar och det är fler unga i Piteå som röker e-cigarett jämfört med länet. Något fler flickor i Piteå (gymnasiet åk 2) uppger att de dricker alkohol regelbundet. För att bibehålla måluppfyllelsen över tid behöver en kraftsamling ske kring arbetet med att utveckla och skapa en struktur för arbetet med barnrätt och barnkonsekvensanalyser.

Oförändrad målbedömning, i hög grad uppfyllt.

Utbildning, arbete och näringsliv

Förvaltningen har deltagit på olika rekryteringsevenemang både fysiska och digitala för att bland annat möta studenter från hela landet.

Under året har verksamheten Inflyttarservice flyttat till Näringslivsavdelningen. Detta arbete har bidragit till en ökad måluppfyllelse i och med ett proaktivt arbete med att nå inflyttare till Piteå. Verksamheten har möjliggjort inflyttning (erbjudit arbete och/eller bostad) för 61 individer, varav 15 kvinnor, 26 män och 20 barn (0 - 18 år). Verksamheten har besökt rekryteringsmässor och därigenom nått drygt 250 personer. Nya arbetsätt och strukturer för kompetensförsörjning i näringslivet är framtagna genom företagsbesök och information till företagen om bland annat kommunala insatser att nyttja.

För att uppnå det prioriterade målet ”Att vara en attraktiv ort för näringsliv och företagande” är det viktigt att befintliga företag har möjlighet att växa, anställa fler och öka sin konkurrensförmåga. Som ett led i utvecklingsarbetet har ett antal utvecklingsprojekt beviljats medel från den tillväxtpolitiska reserven i syfte att understödja det lokala näringslivet. Däribland projekt ”Gröna Näringar” som på olika sätt arbetar med att stärka den branschen och lyfta fram viktig kunskap kring försörjningsbalans i vårt utökade krisberedskapsarbete.

Mötespunkter och träffar med näringslivet genomförs i många former, däribland så har ca 35 företagsbesök genomförts, ett antal branschråd understöds för att underlätta nätverkande och kontakter mellan företag/branscher och kommunen. Många mötesplatser och evenemang genomförs i större utsträckning i samverkan med näringslivet och andra organisationer, exempelvis näringslivsworkshops, rundturer hos ortens företag, lantbruksmässan och konferenser med mera.

Ett stort antal etableringskontakter och förfrågningar inom olika branscher har bearbetats under perioden, och cirka 35 inkomna förfrågningar har behandlats. En ny e-tjänst är uppstartad för att underlätta i etableringsprocessen. En närmare samverkan mellan kommunens olika förvaltningar och bolag har utvecklats för att underlätta etableringsarbetet.

Nyföretagarcentrum har från och med årsskiftet ansvar för arbete med uppstart av nya företag. Ung Företagsamhet är en verksamhet som understöds av kommunen för att stimulera framtida entreprenörskap och företagande i unga år.

En utökad kommunikation och marknadsföring av företagsparker/industriområden via web, digitala kanaler och

tryckt material har genomförts och fortgår för att ytterligare stärka det proaktiva etableringsarbetet. Vidare så har marknads- och kommunikationsinsatser genomförts på olika sätt i anslutning till de många evenemang som genomförts under perioden.

Oförändrad målbedömning, i hög grad uppfyllt.

Demokrati och öppenhet

I SCBs medborgarundersökning anger drygt 22 procent av piteborna att möjligheterna till insyn och inflytande över kommunens verksamheter och beslut fungerar bra. Det resultatet placerar Piteå bland de 25 procent bästa kommunerna i landet. Då utfallet på nationell nivå var generellt lågt så visar det på att medborgarna överlag inte är nöjda med de möjligheter som finns till insyn och inflytande i kommunerna. När det gäller möjligheten att påverka politiska beslut placerar sig Piteå bland de 25 procent sämsta kommunerna. Under 2023 ska en sammanställning och utvärdering av dialoger genomförda under föregående mandatperiod genomföras. Ett av syftena med utvärderingen är att hitta åtgärder för att förbättra pitebornas möjligheter till insyn och inflytande. Ingen fokusdialog kommer att genomföras under 2023. Uppdraget att sammanställa och utvärdera tidigare genomförda fokusdialoger ska redovisas för Kommunstyrelsen hösten 2023.

Piteå deltar tillsammans med sex andra kommuner i ett nätverk för att utveckla kommuners arbete med mänskliga rättigheter. Nätverket är organiserat av Sveriges kommuner och regioner (SKR) och Raul Wallenberg institutet (RWI). Piteå kommer under projekttiden, tillsammans med Malmö och Uppsala, att utforska hur mänskliga rättigheter kan följas upp i styr- och ledningsprocessen. Den nuvarande anvisningen för uppföljning har därför upphävts och ett förslag på förändrad uppföljning kommer att presenteras under senare delen av 2023. Under 2023 ligger fokus på att stärka arbetet för nationella minoriteter. En handlingsplan för att möjliggöra en eventuell ansökan för att Piteå ska kunna bli en samisk förvaltningskommun kommer att presenteras för kommunstyrelsen under hösten 2023. Arbetet med mångfaldsdiplomeringar för företag och föreningar har stannat av och insatser behövs för att få igång arbetet igen.

Projektet Politikeradministration med målet att digitalisera och förenkla administrationen för de förtroendevalda har slutförts till stora delar.

Inga synpunkter via Synpunkten har inkommit för behandling till förvaltningen. 65 Piteförslag har inkommit under perioden.

Oförändrad målbedömning, i hög grad uppfyllt.

Livsmiljö

Hållbarhetsarbetet har förstärkts genom förbättrat stöd till förvaltningar och bolag för analys, planering och genomförande. Underlag i form av hållbarhetsredovisning har framtagits som en del av arbetet i ledningsuppdraget Hållbar utveckling genom Agenda 2030.

Efterfrågan på budget- och skuldrådgivning är fortsatt hög och ökar för varje år. För 2023 till och med augusti månads utgång finns en ökning av antal ärenden. Fortsätter inflödet i samma takt resulterar det i en 20 procentig ökning jämfört med 2022. Verksamheten har de senaste 10 åren haft samma bemanning med två handläggare trots att ärendevolymen på en tioårsperiod har fördubblats. Handläggarkapaciteten har därför utökats temporärt under året då en vakans uppstod under en period i annan verksamhet. Kötiderna minskas därmed successivt och arbetsbelastningen börjar bli mindre ansträngd. Konsumentvägledningen hade 841 ärenden under 2022, liknade volymer som året innan. Konsumentvägledningen sysselsätter en handläggare och är väletablerad och uppskattad tjänst i kommunen. Samarbetet med Älvsbyn fortsätter och antalet ärenden från Älvsbyn ytterst få.

Samordningen av det lokala brottsförebyggande arbetet har genomförts enligt den överenskommelse som finns mellan kommun och polis i Piteå. De aktiviteter som planerats via en gemensam genomförandeplan har kunnat genomföras som till exempel trygghetsvandringar, samarbete med näringsliv kopplat till bland annat våld i nära relation information droger till föräldrar mm. Samverkan mellan olika aktörer fungerar mycket bra men skulle kunna förbättras ytterligare om resurser för det förebyggande arbetet på olika förvaltningsnivåer kunde tillskapas som kan fungera som brobyggare mellan olika verksamheter och myndigheter. Folkhälsorådet är ett viktigt samverkans forum i dessa frågor.

Samverkan av olika folkhälsofrågor har skett via Folkhälsorådet och samordning av dessa frågor ha genomförts enligt planering för 2023. Den nationella folkhälsoenkäten "Hälsa på lika villkor" har sammanställts på regional nivå och resultatet kommer att redovisas på lokal nivå hösten 2023.

Utmaning framåt är att se hur folkhälsofrågorna och Piteås utmaningar i dessa får en naturlig del i kommunens arbete. Exempel är jämlik hälsa och vad det innebär för Piteå.

Arbetet för målet I Piteå utgör kulturen en drivkraft för demokrati, tillväxt och samhällsutveckling har återupptagits under perioden då arbetet legat nere på grund av pandemin. Arbetet rapporteras till kommunfullmäktige i slutet på

året varvid en djupare analys kommer att ske då.

Måloppfyllelse oförändrad i hög grad uppfyllt.

Åtgärder och uppdrag

Åtgärder och uppdrag	Status	Beslutad	Återrapport	Uppföljningskommentar
Utred utformningen av en effektiv och samordnad process för budgetarbetet	 Pågår	Uppdrag i VEP 2023-2025	Rapporteras ÅR 2023	Arbetet pågår och slutrapport sker i samband med årsredovisning 2023.

Nyckeltal

Respektive nyckeltal visar inrapporterade värden för den senaste tillgängliga perioden. För individbaserade nyckeltal redovisas uppgifter fördelat på kvinnor och män.

Nyckeltal beslutade av Kommunfullmäktige

Nyckeltal	Period	Målvärde	Utfall	Kvinnor	Män
 Kommunen sköter sina olika verksamheter bra, andel (%)	2021	79,3 %	84,7 %	86,7 %	82,9 %
Kan rekommendera andra att flytta till kommunen, andel (%)	2021	60,4 %	70,1 %	68,9 %	71,3 %
 Företagsklimatet i kommun, kommunens service till företagen, NKI Insikt (Jmf. Övergripande)	2022		74		
Företagsklimatet i kommunen, Svenskt Näringsliv (ranking) (Jmf. Övergripande)	2022	<247	276		
Bästa Tillväxt, placering i Norrbotten enligt Syna	2022	1	3		
Nystartade företag, antal/1000 invånare	2022		11,2		
 Att få svar på frågor till kommunen fungerar bra, andel (%)	2021	67,9 %	72,6 %	74,9 %	70,1 %
Invånarnas möjlighet till insyn och inflytande över kommunens beslut och verksamheter är bra, andel (%)	2021	19,5 %	22,3 %	20,6 %	23,9 %
 Möjlighet att vara den man är och leva det liv man vill leva, andel (%)	2021	87 %	90,3 %	92,2 %	88,5 %
Man kan generellt lita på människor, andel (%)	2021	61,9 %	70,9 %	67,3 %	74,5 %
 Kommunens arbete för att minska miljö- och klimatpåverkan i egna verksamheter är bra, andel (%)	2021	63,3 %	69,5 %	64 %	
 Kommunen är en bra plats att bo och leva på, andel (%)	2021	91,9 %	95,4 %	95,5 %	95,3 %
Trygg utomhus i området där du bor när det är mörkt ute, andel(%)	2021	76,7 %	83,5 %	76,8 %	90,1 %
Trygg utomhus i området där du bor när det är ljust ute, andel (%)	2021	95,3 %	97,3 %	98,4 %	96,2 %
 Sjukfrånvaro, % (ackumulerat 12 månader bakåt)	Jul 2023	≤4,5 %	4,4 %	5,5 %	2,4 %
Andel heltidstjänster, %	Jul 2023	≥95 %	94,3 %	93,4 %	96,2 %
Antal timmar som utförs av timanställda (ackumulerat 12 månader bakåt)	Jul 2023	≤785	753	688	65
Kvinnors lön i förhållande till mäns lön, %	Jul 2023	100 %	88,5 %		
 Budgetavvikelse nämnd/styrelse, mkr	2022	≥0 mkr	5,5 mkr		
Antal skuldsatta i Piteå kommun	2022		876		
Antal timmar konsumentvägledning med juridisk vägledning per vecka	2022		40		
Antal utförda föreläsningar inom konsumentområdet	2022		12		
Nettokostnad för konsument- och energirådgivning, kr/inv	2022		61		
Årsarbetare, konsument	2022		2,3	2,3	0

Barn- och utbildningsnämnden

Hans Öhlund
Ordförande

Malin Westling
Förvaltningschef

Periodens händelser

- I juni utbröt en brand på Norrfjärdens förskola som naturligtvis fick konsekvenser för verksamheten. Brandens skador är till stor del åtgärdade inför terminsstarten, resterande reparationer färdigställs under hösten
- Genom projektet Handla rätt infördes under våren e-handel inom förskola, grundskola och elevhälsans verksamheter
- Elevhälsans möjlighet till att skicka remiss direkt till BUP-linjen gällande misstänkt neuropsykiatrisk funktionsnedsättning har tagits bort.

Ekonomi

Utfall (tkr)

	Jan - Aug 2023	Jan - Aug 2022	Prognos helår 2023	Utfall helår 2022
Intäkter	131 339	130 442	194 617	198 485
Kostnader	-746 308	-723 923	-1 176 942	-1 164 994
<i>Nettokostnad (exkl kapitalkostnad)</i>	<i>-614 969</i>	<i>-593 481</i>	<i>-982 325</i>	<i>-966 509</i>
Anslag (skattemedel)	613 768	602 013	975 229	965 285
Internränta	-401	307	-1 001	-461
Avskrivning	-4 139	3 782	-3 003	-5 661
Periodens utfall	-5 741	4 443	-11 100	-7 346
Investeringar	4 354	2 131	13 539	6 372

Mål och måluppfyllelse

Målbedömning

— Ej bedömt ■ 1 Målet ej uppfyllt ◆ 2 Målet delvis uppfyllt ▲ 3 Målet uppfyllt i hög grad ● 4 Målet helt uppfyllt

Mål beslutade av Kommunfullmäktige

Strategiska områden	Prognos 2023	2022	Övergripande mål	Prognos 2023	2022
Barn och unga - vår framtid	▲	▲	Piteå ska vara Sveriges barnvänligaste kommun	▲	▲
Utbildning, arbete och näringsliv	▲	▲	Piteå ska år 2030 ha 46 000 invånare och till 2040 50 000 invånare	▲	▲
			Piteå ska erbjuda goda förutsättningar för ett livslångt lärande	●	●
			Piteå ska vara en attraktiv ort för näringsliv och företagande	▲	▲
Demokrati och öppenhet	▲	▲	Piteå präglas av en samhällsgemenskap med jämställdhet och mångfald som grund	▲	▲
Livsmiljö	▲	▲	Samhällsbyggnad ska utgå från social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet	●	●
			Piteå ska erbjuda trygga och attraktiva livsmiljöer	▲	▲
			I Piteå utgör kulturen en drivkraft för demokrati, tillväxt och samhällsutveckling	▲	▲
Personal	▲	▲	Piteå kommun och de kommunala bolagen ska arbeta aktivt för att vara en attraktiv och jämställd arbetsgivare samt skapa hälsofrämjande arbetsplatser	▲	▲
Ekonomi	▲	▲	Budgetramen ska hållas genom effektiv hushållning av disponibla resurser	▲	▲

Analys

Ekonomi

Barn- och utbildningsnämnden redovisar ett utfall om -5,7 mkr per sista augusti, vilket motsvarar en avvikelse om -1,06 procent mot periodens budget.

Jämfört med utfallet i april innebär det en försämring med ca 2,0 mkr. Fler barn och elever har tillkommit både i egna verksamheter, fristående verksamheter och andra kommuner (IKE) än vad som är budgeterat vilket påverkar kostnaderna negativt, främst inom förskolan. Samtidigt fortsätter kostnaderna för barn i behov av extraordinärt/särskilt stöd inom förskola och grundskolan att öka vilket utgör en stor del av avdelningarnas underskott.

Helårsprognosen för Barn- och utbildningsnämnden sätts till -11,1 mkr vilket motsvarar -1,1 procent av nämndens totala budget. Prognosen baseras på barn- och elevunderlaget i fristående verksamheter och i andra kommuner som förväntas vara högre än höstterminens budget. Implementering av dygnsvila på Nattisverksamhet, höga kostnader för framför allt yrkesförberedande program där material påverkas av prisökningarna i samhället påverkar också prognosen negativt. Se Bilaga 3, Analys/sammanfattning BUN augusti 2023

Personal

Per juni uppgår antalet årsarbetare till 1362, en ökning med 2% jämfört med samma period 2022. 19,5% av årsarbetarna är män, en ökning med 0,6%. Andelen män är fortsatt lägst i förskolan och insatser för att locka män till förskolan pågår kontinuerligt. Bland annat genom att män som jobbar inom förskolans verksamheter deltar i aktiviteter där syftet är att marknadsföra förskolan som en attraktiv arbetsplats.

Andelen behörig personal är inom samtliga skolformer över riksgenomsnittet och personaltätheten är fortsatt hög i jämförelse med riket. Statistiken visar att andelen behörig personal minskat de senaste åren.

111 medarbetare beräknas gå i pension mellan åren 2023–2026 och utmaningen att möta det kräver planering av kompetensöverföring och rekrytering. Ett fokusområde för förvaltningen där flertalet aktiviteter genomförs. Medelåldern för förvaltningens anställda är 46,5 år, vilket ligger i samma nivå som senaste åren.

Lärare, oavsett ämnesområde och stadium ges goda möjligheter till kompetensutveckling. Genom förvaltningens team för forskning och utveckling har lärare i grund- och gymnasieskolan bland annat erbjudits tre forskningscirkel som innehållit eget utvecklingsarbete, litteraturläsning, handledning och erfarenhetsutbyte. Temat för de

nätverksträffar som pågått under våren har för grund- och gymnasielärare varit handledning i pedagogisk verksamhet.

Kommundoktoranden inom förskolan har genomfört fyra nätverksträffar under våren med ämnet utomhuspedagogik som ett utvecklingsområde. Inför hösten startar två forskningscirkel i ämnet.

Det har pågått en rad spridningsaktiviteter som syftar till att dela med sig av erfarenheter inom utbildningsförvaltningens FoU-miljö, exempelvis seminarieriet MULF-talk, nyhetsbrev och publicerade artiklar i den populärvetenskapliga tidskriften Forskning och utveckling i förskola och skola (Fufos) som ges ut av utbildningsförvaltningen.

Huvudmannen har i samverkan kommit överens om att årligen erbjuda förskollärare i förskoleklass möjlighet att inom sin anställning, via universitet, söka utbildning för att stärka förskollärares kompetens och bli behöriga att undervisa i åk 1 och 2, inför införande av den 10-åriga grundskolan (2026). Under året har 5 förskollärare erbjudits, att till viss del inom ramen för sin anställning, läsa behörighetsgivande utbildning i Läsinläring eller Matematik. Även 4 lärare har under perioden erbjudits läsa Matematikbehörighet och 6 lärare specialpedagogik för att möta det ökade behovet av behöriga lärare inom ovan nämnda områden.

Genom omställningsfonden har förvaltningen beviljats tre ansökningar. Dessa ska genomföras med start hösten 2023. Ansökningarna som beviljats handlar om att erbjuda ett antal obehöriga lärare inom förskolan, grundskolan och gymnasiet stöd för färdigställande av sin examen, erbjuda obehörig personal inom förskolan en god introduktion, samt att två lärare på högstadiet ges möjlighet att läsa in behörighet i matematik.

Inom förskolan är ambitionen att förbättra och effektivisera verksamheten genom att utöka personalens tillgång till digitala verktyg och resurser, i enlighet med förskolans läroplan och den nationella digitaliseringsstrategin för skolväsendet. Under våren har 101 personaldatorer köpts in så att förskollärare nu har en personlig dator.

Även inom ramen för Ackreditering Erasmus+ finns goda möjligheter för lärare och rektorer att genomföra kompetenshöjande insatser.

Kompetensförsörjning

Piteå kommun står inför stora utmaningar avseende kompetensförsörjning inom ramen för utbildningsförvaltningens verksamhetsområden; förskolan, grundskolan, gymnasieskolan samt elevhälsan. En extern aktör fick under hösten 2022 i uppdrag att genomföra en kartläggning av nuläget och vad som krävs av organisationen för att i framtiden klara behörighetskraven. Kartläggningen som levererades i februari månad ligger till grund för de delprojekt som inlett på förvaltningen. Delprojekten fokuserar på rekryteringsstrategi, kompetensutveckling och hållbart arbetsliv.

De förskollärary- och lärarstudenter som varit i förvaltningens verksamheter under terminen har bjudits in till en middag med representanter för förvaltningen och personalavdelningen. Syftet är att de ska känna att de är viktiga för vår verksamhet och att vi gärna ser att de söker anställning i kommunen. Middagen var uppskattad av alla parter och tanken är att den ska bli en återkommande aktivitet.

Under vårterminen 2023 har utbildningsförvaltningen deltagit på Studentkårernas digitala karriärskärmar på såväl Umeå Universitet som Luleå Tekniska Universitet. Studenter besöker skärmarna dagligen för att upptäcka intressanta företag/arbetsgivare och ta del av viktig information. Under perioden 2023-01-23 – 2023-04-02 visades utbildningsförvaltningens tre reklamfilmer totalt 24 400 gånger och nådde i samband med detta ca 1,9 miljoner kontakter totalt. Statistiskt bedöms ca 72% av dessa kontakter ha sett just Utbildningsförvaltningens deltagande. Visningarna pågick sammanlagt ca 10 minuter per dag under hela perioden. Annonskampanjen fortsätter under hösten 2023.

Förskollärare och rektorer har under en helg deltagit i ett marknadsföringsevent ute på stan och träffat medborgare för att visa upp sig och har varit goda ambassadörer för sina verksamheter med syfte att tillgodose framtida kompetensförsörjning.

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron, per juli 2023, är totalt 5,2%, en minskning med 0,4%. För kvinnor är sjukfrånvaron 5,8% och för män 2,8%.

Sjukfrånvaron bland förskolepersonal är fortsatt högre än inom de övriga skolformerna men har förbättrats från föregående år.

Strategiska områden och prioriterade mål

Prioriterade mål

Piteå kommuns förskolor och skolor håller en god kvalitet utifrån vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Fokus ligger på att utifrån mångfald öka barns och elevers likvärdighet i förskolan och skolan, samt förse extra resurser till skolor med större andel elever med en svagare socioekonomisk bakgrund.

Barn och unga - vår framtid

Flertalet grundskolor har arbetat och kommer fortsatt arbeta med implementeringen av den nya läroplanen (LGR 22). Detta i syfte med att kollegialt utvecklas i att tolka rådande styrdokument och tydliggöra detta i undervisningen. Ett par skolor i kommunen har arbetat med begreppet motivation som fokusområde, samt ledarskap och hållbarhet. Det arbetet har syftat till att utveckla lärares förståelse för grundläggande teorier kopplat till motivation. En skola har haft ett fokusområde med sömn och deltagit i ett sömnprojekt i syftet att medvetandegöra sömnens betydelse för prestation i skolan.

Ovanstående områden såsom motivation, ledarskap & hållbarhet samt sömnprojekt kommer sprunget ur att grundskolan har en ökande andel elever med psykisk ohälsa och diagnoser inom neuropsykiatriska spektret. Denna grupp växer och man ser att det är utmanade att klara av att få denna elevgrupp att nå målen i skolan då det föreligger stora svårigheter för eleverna att tillgodogöra sig undervisningen. För att möta utmaningarna har samtlig pedagogisk personal och stödpersonal i Piteå kommuns grundskolor fått utbildning i neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF) och beteendeproblematik. Alla skolor har även arbetat med trygghet och studiero och i det arbetet även involverat elevhälsan. Till exempel har kurator och socionom i skolan arbetat med nätetik och andra förebyggande insatser.

Under våren har Region Norrbotten tagit beslut om att från 27 februari 2023 göra avsteg från den gemensamt framtagna rutinen gällande remisshanteringen av barn och ungdomar med misstänkt neuropsykiatrisk funktionsnedsättning. Ändringen innebär att Elevhälsans möjlighet till att skicka remiss direkt till BUP-linjen tas bort gällande misstänkt neuropsykiatrisk funktionsnedsättning. Ändringen innebär att vårdnadshavare fortsatt får söka hjälp och stöd via Primärvården som gör en initial bedömning innan eventuell remiss till BUP-linjen. Elevhälsan befarar att detta kan komma att leda till att färre elever får den hjälp och det stöd som de behöver.

Gymnasiets preliminära antagningsstatistik inför höstterminen visar att 476 elever sökt Strömbackaskolan som förstahandsval. Estet media och restaurang och livsmedel kommer inte att startas upp utifrån lågt elevunderlag. Teknik och VVS- och fastighetsprogrammet minskar från två till en klass vardera. Grans Naturbruksskolan beräknas få mellan 55 och 60 elever höstterminen 2023.

Utbildning, arbete och näringsliv

Arbetet med att förbereda verksamheterna inför genomförande av digitala nationella prov fortgår. Digitala nationella prov ställer krav på huvudmannens och skolornas organisatoriska och digitala förberedelser. För att eleverna ska kunna genomföra proven digitalt behöver alla skolor ha nödvändig teknik och kompetens på plats, vilket innebär utökad behov av insatser gällande digitalisering i skolorna.

Under våren har Skolverket tydliggjort de krav som kommunen ska uppfylla för att kunna utföra digitala nationella prov. Workshops med IT-avdelningen och externa intressenter har genomförts och en plan för kompetensutvecklingsinsatser för lärare och elever har utifrån Skolverkets rekommendationer påbörjats.

Genom programmet Erasmus+ har det under våren genomförts aktiviteter i alla skolformer. Syftet med deltagande i projektet är att genom kollegiala möten, erfarenhetsutbyten och samlärande på en internationell arena vidga pedagogiska perspektiv och insikter om utbildning, undervisning och ledarskap samt att utveckla användbara vetenskapliga verktyg och arbetssätt.

Skolinspektionen har vid årsskiftet genomfört den regelbundna kvalitetsgranskningen av skolverksamheten i Piteå. Granskningen genomfördes vid fyra skolenheter; Kullen-, Svensby- och Pitholmskolan samt på Strömbackaskolan. Bedömningen görs av skolans arbetssätt inom fyra områden; rektors ledarskap, undervisningen, trygghet och studiero samt bedömning och betygssättning. Skolinspektionen fann att samtliga tre grundskolor uppfyller kvalitetskriteriet ”i hög utsträckning” inom alla fyra områden vilket är det högsta omdömet en skola kan erhålla. Även Strömbackaskolan granskningsbeslut gav ett mycket gott omdöme.

Detta sammantaget ger tydligt belägg för att undervisningen i Piteå kommuns skolor håller hög kvalitet.

Våren 2023 påbörjade Arbetsmiljöverket inspektioner av grund- och gymnasieskolor runt om i landet. Fokus för inspektionerna är skolornas förebyggande arbete för att minska riskerna för hot och våld. Strömbackaskolan är en av de skolor som genomgått tillsynen och en sammanfattning av inspektion visar att Strömbackaskolans handlingsplan med förebyggande åtgärder är det som Arbetsmiljöverket vill se genomförda. Under hösten 2023 återkommer arbetsmiljöverket för att följa upp att handlingsplanen följs. Även att antal grundskolor har haft Arbetsmiljöverket på inspektion. Utifrån Arbetsmiljöverkets återkoppling ska grundskolorna under hösten påbörja arbetet med att revidera befintliga handlingsplaner.

E-handelsystemet Handla rätt har införts inom Förskola, Grundskola och elevhälsans verksamheter. Förändring hoppas ge effektiviseringsvinster men även bättre arbetsmiljö.

Grans Naturbruksgymnasium har under våren varit värd för två skolkonferenser, Naturbruksskolornas förening och

för EUROPEA. Naturbruksskolornas förening är en ideell förening med syfte att genom samverkan stärka naturbruksskolornas identitet och främja deras utveckling och kontaktnät såväl inom Sverige som internationellt. EUROPEA arbetar för utvecklingen av yrkesutbildning (VET) i den gröna sektorn i Europa och representerar mer än 1000 yrkesskolor och institutioner över hela Europa. Sammanlagt deltog ca 180 personer från över 20 länder i Europa och skolledare från hela Sverige.

Under veckorna 28–32 har Utbildningsförvaltningen bedrivit tre sommar öppna förskolor och fritidshem. Verksamheterna har varit i Rosvik, Bergsviken och Pite centrala. Organisationen har fungerat mycket bra utifrån antal personal kontra närvarande barn. En rapportskrivning ska genomföras under hösten för de sommaröppna verksamheterna där en fördjupad utvärdering och analys ska beskrivas.

Demokrati och öppenhet

Under första halvåret har 114 anmälningar om kränkande behandling, trakasserier och diskriminering inom skolväsendet anmälts till Barn- och utbildningsnämnden, vilket är 34 fler anmälningar än föregående år. Åtta av fallen rör personal som kränkt barn/elev, i övriga fall rör det sig om barn/elever som kränkt andra barn/elever. Av uppföljningen framgår att en stor del av fallen sker inom skolans område, exempelvis på skolgården, i matsalen och elevcafé samt i klassrummen. Av inkomna anmälningar framgår att de flesta kränkningarna under perioden skett i mellanstadiet.

Antalet anmälda kränkningar i skolan ökar. Från årligen mellan 160-170 st till 205 anmälningar 2023. Av dessa motsvarade 13 st. personal. Det kan bero på att verksamheterna blivit bättre på att anmäla men även att det faktiskt ökar, vilket är bekymmersamt. Friends publicerade i dagarna en nationell rapport som visar på en stor ökning av mobbing. Ett medvetet och aktivt arbete med värdegrundsfrågor där vårdnadshavare involveras är av stor vikt för att vända den negativa trenden.

Under perioden har det inkommit totalt tre synpunkter; ett klagomål, två förslag/annat. Av dessa har en synpunkt besvarats och två synpunkter är obesvarade. Klagomålet avser ständigt nya vikarier i förskolan.

De nationella minoritetsspråken är en viktig del av den svenska historien. Utifrån grundskolans uppdrag att alla elever ska få kunskap om minoriteternas historia och kultur har projektet Nationella minoriteter i Piteås förskolor och skolor påbörjats och beräknas avslutas första kvartalet 2024. Målet är att ta reda på ett nuläge och utifrån svaren ge förslag på ansvarsfördelning, metoder, materiel och kompetenshöjande insatser för organisationen. En arbetsgrupp från förskola/skola finns till stöd och hjälp för projektet under hela projektperioden. Styrgrupp för projektet är utbildningsförvaltningens ledningsgrupp.

Livsmiljö

Tillsammans med Fastighets- och serviceförvaltningen arbetas det proaktivt för att i hela kommunen tillhandahålla förskolor, skolor och fritidshem med fokus på kvalitet, miljö och funktion, utifrån nuvarande och kommande behov. Ett övergripande arbete för att bedöma volymer av elever kommande år. Utifrån det planeras för renovering och omställning av lokalerna.

Det pågår många projekt och under våren har bland annat lokaler för en samlad resursskola tillskapats i gamla NAB-huset och i Lillpite har en förskoleavdelning flyttats in i den före detta skolan. Den gamla lokalen kommer att säljas. På Norrbyförskola i Hortlax färdigställs en utökning med två avdelningar och beräknas vara klart i september 2023. Syftet med utökningen är att kunna avveckla modulen i Bergsviken.

På Porsnässkolan har omfattande problem med inomhusmiljön uppdragats vilket lett till att verksamheten kommer att flyttas ut i moduler. Moduletableringen för mellanstadiet planerades att vara på plats inför höstterminen 2023 men är nu framflyttat till höstlovet vecka 44. Det är många instanser och sakägare som ska höras i bygglovsprocessen vilket gör att den dragit ut på tiden. Högstadiets moduler beräknas vara på plats vid årsskiftet 2023/2024.

Även vid Björklundaskolan har situationen blivit ohållbar vilket gör att även den verksamheten behöver flyttas ut i moduler. Efter flera förskjutningar anger den senaste tidplanen att de är på plats inför höstterminen 2023, det finns dock en risk att etableringen behöver flyttas fram till höstlovet, vecka 44.

Tillsammans med Samhällsbyggnadsförvaltningen har dialog med Jävres utvecklings AB inletts i syfte att hitta en tomt att bygga förskola på. I Svensbyn har gamla Konsum förvärvat i syfte att ge plats för en ny förskola samt detaljplanarbete pågår för att kunna bygga ny skola på Strömnäshöjden, samt ny förskola på Berget.

Åtgärder vad gäller utemiljön kopplad till verksamhetens lokaler pågår. Fokus ligger på arbetsmiljö och säkerhet, vilket i detta fall är högre staket samt solavskärmning.

På Norrfjärdens förskola utbröt en brand i mitten av juni. Ersättningslokaler används den tid som de drabbade lokalerna restaureras.

Upphandling av ny maskinhall pågår på Grans och beräknas vara klar i september.

Åtgärder och uppdrag

Nämnden har inga tidsbegränsade riktade uppdrag eller åtgärder.

Nyckeltal

Respektive nyckeltal visar inrapporterade värden för den senaste tillgängliga perioden. För individbaserade nyckeltal redovisas uppgifter fördelat på kvinnor och män.

Nyckeltal beslutade av Kommunfullmäktige

	Nyckeltal	Period	Målvärde	Utfall	Kvinnor	Män
	Andel elever som aldrig använt hasch eller annan narkotika gy 2, %	2020	95 %	96 %	97 %	96 %
	Elever i åk 4 som för det mesta mår bra eller mycket bra, (andel) %	2022	≥95 %	96 %	96 %	97 %
	Elever i åk 7 som för det mesta mår bra eller mycket bra, (andel) %	2022	≥95 %	88 %	80 %	96 %
	Elever i åk 2 gy som för det mesta mår bra eller mycket bra, (andel) %	2022	≥95 %	86 %	76 %	95 %
	Elever i åk 5: Känner du dig trygg i skolan? Andel som svarat "Helt och hållet" eller "Till stor del", (%)	2023		84,5 %	78 %	92 %
	Elever i åk 8: Känner du dig trygg i skolan? Andel som svarat "Helt och hållet" eller "Till stor del", (%)	2023		81,8 %	82 %	85 %
	Gymnasieelever i år 2: Känner du dig trygg i skolan? Andel som har svarat "Helt och hållet" eller "Till stor del", (%)	2023		87,1 %	81 %	93 %
	Andel gymnasieelever i kommunens egna skolor, % (Jmf. Gymnasieskola)	2022	90 %	92 %	90 %	93 %
	Andel elever i åk 9 som uppnår kunskapskraven i alla ämnen, hemkommun, % (Jmf. Grundskola)	2022	100 %	83 %	82 %	85 %
	Ungdomar som studerar på högskola/universitet 2 år efter fullföljd gymnasieutbildning, högskoleförberedande program hemkommun, andel (%)	2021		51,3 %	54,1 %	47,4 %
	Ungdomar som studerar på annan studiemedelsberättigad utbildning än högskola 2 år efter fullföljd gymnasieutbildning, högskoleförberedande program hemkommun, andel (%)	2021		10,1 %	9,8 %	10,5 %
	Andel 20-64 år med eftergymnasial utbildning, % (Jmf. Gymnasieskola)	2022		39 %	48 %	29 %
	Gymnasieelever som uppnått grundläggande behörighet till universitet och högskola inom 3 år, högskoleförberedande program kommunala skolor, andel (%)	2022		85,8 %	90,9 %	79,3 %
	Antal elever vid kommunens gymnasieskolor som deltar i UF-företag	2022	220	185	80	105
	Sjukfrånvaro, % (ackumulerat 12 månader bakåt)	Jul 2023	≤4,5 %	5,2 %	5,8 %	2,8 %
	Andel heltidstjänster, %	Jul 2023	≥95 %	92,5 %	92,3 %	93,2 %
	Antal timmar som utförs av timanställda (ackumulerat 12 månader bakåt)	Jul 2023	≤59 948	68 480	50 205	18 275
	Kvinnors lön i förhållande till mäns lön, %	Jul 2023	100 %	93,8 %		
	Budgetavvikelse nämnd/styrelse, mkr	2022	≥0 mkr	-7,3 mkr		

Fastighets- och servicenämnden

Ulf Hartman
Ordförande

Jan Ställ
Förvaltningschef

Periodens händelser

- Etablering av moduler för eleverna i Porsnäs och i Öjebyn pågår
- Kommunens skyddsrum har inventerats och utrustningen säkerställt
- Samverkan med andra verksamheter, förvaltningar och kommuner har ökat
- Beslut om anpassad kost sker nu enligt myndighetsutövning där rätten att överklaga ingår
- Ny mandatperiod med ny nämndsordförande och ledamöter

Ekonomi

Utfall (tkr)

	Jan - Aug 2023	Jan - Aug 2022	Prognos helår 2023	Utfall helår 2022
Intäkter	271 270	262 168	407 697	407 262
Kostnader	-286 300	-258 211	-452 902	-444 437
Nettokostnad (exkl kapitalkostnad)	-15 030	3 957	-45 205	-37 175
Anslag (skattemedel)	73 530	71 742	130 842	125 018
Internränta	-15 156	-11 421	-20 791	-17 265
Avskrivning	-45 005	-44 245	-66 666	-69 016
Periodens utfall	-1 661	20 033	-2 000	1 562
Investeringar	121 603	59 185	209 376	138 849

Mål och måluppfyllelse

Målbedömning

— Ej bedömt ■ 1 Målet ej uppfyllt ◆ 2 Målet delvis uppfyllt ▲ 3 Målet uppfyllt i hög grad ● 4 Målet helt uppfyllt

Mål beslutade av Kommunfullmäktige

Strategiska områden	Prognos 2023	2022	Övergripande mål	Prognos 2023	2022
Barn och unga - vår framtid	▲	▲	 Piteå ska vara Sveriges barnvänligaste kommun	▲	▲
Utbildning, arbete och näringsliv	●	●	 Piteå ska år 2030 ha 46 000 invånare och till 2040 50 000 invånare	●	●
			  Piteå ska vara en attraktiv ort för näringsliv och företagande	●	●
Demokrati och öppenhet	▲	▲	 Piteå präglas av en samhällsgemenskap med jämställdhet och mångfald som grund	▲	▲
Livsmiljö	▲	◆	 Samhällsbyggnad ska utgå från social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet	▲	◆
			  Piteå ska erbjuda trygga och attraktiva livsmiljöer	▲	▲
Personal	▲	▲	 Piteå kommun och de kommunala bolagen ska arbeta aktivt för att vara en attraktiv och jämställd arbetsgivare samt skapa hälsofrämjande arbetsplatser	▲	▲
Ekonomi	▲	●	 Budgetramen ska hållas genom effektiv hushållning av disponibla resurser	▲	●

Analys

Ekonomi

Fastighets- och servicenämnden redovisar underskott för perioden med 1,7 mkr. Avdelningarna stab, städ och måltider visar överskott och avdelning fastigheter underskott.

För helår prognostiserar avdelning stab överskott, avdelning städ och måltider ett nollresultat, avdelning fastigheter underskott. Totalt prognostiserar nämnden ett underskott på 2 mkr på helår under förutsättning att nämnden erhåller kostnadsersättning för underskott på kapitaltjänst samt att semesterlöneskulden landar enligt erhållen prognos.

Avdelning stabs prognostiserade överskott beror främst på lägre verksamhetskostnader och semesterlöneskuld än budgeterat.

Städ prognostiserar ett nollresultat genom att balansera ökade kostnader för förbrukningsmateriel med anledning av nytecknade avtal med kontinuerlig uppföljning, avtalstrohet och kostnadsmedvetenhet hos samtliga medarbetare.

Måltider prognostiserar ett nollresultat trots ökade livsmedelskostnader vilka varit högre än den priskompensation avdelningen erhållit. Åtgärder har vidtagits och vidtas för att begränsa effekterna av kostnadsutvecklingen, till exempel översyn och förändring av menyer och utbud samt arbete för minskat matsvinn. Övriga kostnadsslag förutom förbrukning går bättre än budget.

Fastigheters prognostiserade underskott beror på ökade kostnader för skador, snöröjning samt tillkommande kostnader för uttagsprofil el och driftkostnader tillhörande modullösningar för skolans behov i Norrfjärden och Öjebyn. Åtgärder som vidtas för att minska underskottet är regelbunden uppföljning och planering samt prioriteringar rörande underhållsåtgärder. Planering fortsätter avseende fastighetsförsäljningar som beräknas ge reavinst.

Nämnden har även ökade kostnader med anledning av nytecknade avtal. Alla avdelningar arbetar för att förbättra nämndens prognostiserade årsresultat.

Personal

Förvaltningens könsfördelning är per 31 juli 2023, 73 % kvinnor och 27 % män. De kvinnodominerade yrkesrollerna återfinns hos avdelningarna städ och måltider. Om förutsättningar finns är förvaltningens ambition att utjämna könsfördelningen vid rekrytering. Måltiders utmaning, att rekrytera vikarier, fortsätter. Bristen på vikarier ökar och påfrestar arbetsbelastningen i köken samt för de tjänstepersoner som planerar bemanningen. Situationen är inte hållbar i längden. Grundbemanningen inom avdelningen har dock ökat för att förbättra vikariesituationen samtidigt som det har varit fler pensionsavgångar samt medarbetare som har slutat. Måltider samverkar med utbildningsanordnare och erbjuder praktikplatser i syfte att rekrytera framtida medarbetare. Planering pågår för att i

höst, tillsammans med Vuxenutbildningen, starta en lärlingsutbildning.

Genom Omställningsfonden har fastigheter beviljats medel till att utöka körkortsbehörigheten, B96, att dra släp som väger mer än 750 kg. Den utökade körkortsbehörigheten krävs då totalvikten, dragbil och släp, ökat i och med att elbilar är tyngre än fossildrivna. Utbildningen genomförs 2023 – 2024 och omfattar 25 medarbetare.

Att samverka med andra kommuner, förvaltningar och andra verksamheter ökar effektiviteten genom bland annat kompetenshöjning, inspiration och att kunna backa upp varandra då det krävs. Några exempel; städs erfarenhetsutbyte med Luleå kommuns motsvarighet har gett nya uppslag till fortsatt verksamhetsutveckling, förvaltningens nämndsekreterare har tillsammans med en annan nämndsekreterare möjliggjort att kunna täcka upp för varandra och avdelning fastigheter kommer att samverka med Skellefteå kommun i syfte att hitta ett fastighetssystem. Att erbjuda heltidstjänster vid mindre enheter är inte möjligt för måltider utan samverkan med andra verksamheter krävs. Andelen heltidstjänster har dock successivt ökat något under året bland annat genom att pooltjänsterna har heltid. För att vara en attraktiv arbetsgivare fortsätter avdelningen att successivt införa flexibel arbetstid för medarbetarna utanför Stadshuset. Fastigheters driftorganisation kommer att delta i projekt om tillitsbaserat ledar- och medarbetarskap. Projektet är initierat av personalavdelningen och driften är en av tre grupper i kommunen som ska få utbildning och träning i ämnet tillit. Syftet är att ta fram en arbetsmetod som sedan ska införas i verksamheten och som helhet i kommunens organisation.

Inom fem år förväntas ca 21 % av förvaltningens medarbetare gå i pension, en stor utmaning som kräver planering av kompetensöverföring och rekrytering. Medelåldern för förvaltningens anställda, per 31 juli, är 50 år, 49,4 år kvinnor och 51,7 år män. Kommunens totala medelålder är 45,6 år, samma som för kvinnor och män .

Sjukfrånvaron, för perioden augusti 2022 – juli 2023, är totalt 6,9 %, 6,6 % kvinnor och 7,8 % män. Sedan november 2022 har männen högre sjukfrånvaro än kvinnorna, innan dess har det under många år varit det motsatta.

Sjukfrånvaron, överstigande 14 dagar, har för männen successivt ökat. Målet 4,5 % sjukfrånvaro kommer inte att nås i år. Vid upprepad korttidsfrånvaro finns möjligheter för förvaltningens chefer att sätta in ett extra individuellt stöd.

Friskvårdsgruppen har genomfört ett antal aktiviteter bland annat att ta sig upp ur en isvak, styrke- och konditionsträning både inom- och utomhus och vattengymnastik. Positivt är att deltagarantalet generellt har ökat.

Strategiska områden och prioriterade mål

Prioriterade mål

Genom att utföra verksamhetsuppdraget, ge stöd och god service till kommunens kärnverksamheter, bidrar nämnden till kommunens målpuppfyllelse. Det strategiska arbetet framåt ska fortsatt vara hållbart, värna om barn och ungdomars trygghet, samverka med andra och välkomna medarbetare med skiftande bakgrund.

Barn och unga - vår framtid

Förvaltningens medarbetare, som arbetar i förskole- och i skolmiljö, verkar för att barn och unga ska ha tillit till dem. Avdelningarna fastigheter, måltider och städ skapar trygga inom- och utomhusmiljöer i skolor och förskolor genom att underhålla byggnader och anläggningar, tillaga och servera mat samt hålla lokalerna rena och trivsamma. För ytterligare ökad trygghet sker samverkan med pedagoger och rektorer samt genom städs och fastigheters löpande samarbete med socialtjänstens fältassistenter. Samarbetet skapar förutsättningar och kunskap om trender i ungdomskulturen och på vad som förvaltningens medarbetare ska vara extra vaksamma på.

Vid planering av menyer till förskola och skola tas hänsyn till barnens bästa. Delaktighet skapas genom att barn kan lämna sina åsikter och påverka menyer samt tillagning.

Vid skolorna, Björklunda och Porsnäs, etableras moduler som gäller under tiden som inomhusmiljöproblemen i skolorna åtgärdas. Modulerna vid Björklunda sätts upp i anslutning till befintlig skola, i Porsnäs placeras de inom skolområdet, nära Backgårdsskolan.

Genom att erbjuda ferie- och praktikplatser bidrar nämnden till att ge elever insyn i arbetslivet. Till grund för förvaltningens arbete med barn och unga ligger barnkonventionen.

Utbildning, arbete och näringsliv

Uppdraget, att skapa attraktiva och hållbara miljöer för medborgare och kommunala verksamheter genom att leverera tjänster och service professionellt med rätt kvalitet, utförs framförallt tillsammans med andra förvaltningar men även med andra aktörer. Till exempel samverkar måltider med Vuxenutbildningen gällande handledarutbildning och fastigheter erbjuder företag lokaler i de fall behov saknas hos kärnverksamheterna. Är dessutom fastigheten avstyckad är strategin att sälja den.

I syfte att stärka förutsättningarna för lokala odlare samt att i framtiden kunna erbjuda livsmedel odlade i Piteå kommun är samverkan mellan måltider och Gröna näringar under uppstart.

Konkurrensutsättning sker genom korrekta direktupphandlingar, om förutsättningar finns ges möjlighet att verka för mer lokala och klimatsmarta val.

Demokrati och öppenhet

Stor del av förvaltningens medarbetare, främst de som har sina arbetsplatser utanför Stadshuset, kommer från olika länder och representerar olika kulturer, språk och religioner. Oavsett bakgrund är varje individ unik med skiftande behov vilket kan handla om språkträning, komma in i ett socialt sammanhang eller få möjlighet till anställning. Praktikanter, ferieungdomar och blivande medarbetare med skiftande bakgrund välkomnas. Detta ställer dock krav på de befintliga medarbetarna som behöver vara öppna, anpassa introduktionen och se individen.

Stad har med stöd av digital teknik infört ett nytt arbetssätt i syfte att öka avdelningens interna kommunikation. Målsättningen är att fortsätta förenkla och snabba upp kommunikationsvägarna för medarbetare, arbetsgrupper och chefer. Arbetssättet har även medfört att medarbetare funnit gemensamma förbättringsområden med samordningsvinster som följd.

Inom måltider har rättssäkerheten stärkts genom att handläggningen av ansökan om specialkost och anpassad kost numer sker som myndighetsutövning. I myndighetsutövning ingår rätten att kunna överklaga beslut. Utifrån öppenhet går staben årligen igenom vad allmänna handlingar betyder samt vikten av arkivering. Arbetet fortsätter med att säkerställa att all publicerad information är lättläst och uppläsningsbar samt att förvaltningen har en representant i arbetsgruppen mänskliga rättigheter och mångfald. Planering pågår för nytt utskick av kundnöjdhetenkät, enkäten sänds i höst till stads och fastigheters kunder.

Under perioden har åtta synpunkter inkommit till Fastighets- och servicenämnden, fyra synpunkter rör fastigheter och fyra rör måltider. I sju ärenden har avsändaren fått svar, en avsändare var anonym.

Livsmiljö

Det långsiktiga hållbarhetsarbetet utifrån ekonomisk, ekologisk och social utveckling fortsätter. Nämndens hållbarhetsmål harmonierar inte alltid med varandra exempelvis påverkar ökad andel lokalproducerade livsmedel det ekologiska målet då lokalproducerat till största del inte är ekologiskt. Samtidigt påverkas ekonomin då båda dessa livsmedel är dyrare än andra. Ökad andel av lokalproducerade livsmedel är ett uttalat prioriterat område som ger lägre klimatpåverkan, tillsammans med svenska livsmedel bidrar det även till en levande landsbygd. Antalet transporter ökar dock med antalet leverantörsavtal vilket påverkar klimatet negativt. Andelen ekologiska livsmedel har ökat genom att det, från februari, ingår ekologisk lättmjölk i mejeriavtalet. Måltider följer kostnadsutvecklingen på livsmedel och konkurrensutsätter olika delar via upphandlingar. Det strategiska arbetet med att minska matsvinnet fortgår, målet är att minska med 50 % till år 2030. Bedömningen är att matsvinnet fortsätter minska över tid. För att uppmärksamma World Fair Trade dagen och hållbar konsumtion bjöds alla på kommunens vård- och omsorgsboendena på fika. Under perioden har upphandling av kostdatasystem genomförts.

Stad har successivt minskat sin klimatpåverkan genom att öka medarbetarnas miljömedvetenhet. Den största delen av daglig städning utförs endast med vatten och microfibertrasa, målet är att fortsätta minska användandet av kemikalier. Under våren har stad utbildat andra verksamheter i syfte att sprida kunskap om städning med fokus på minskad användning av kemikalier. Vid upphandling gäller aktuella miljörekommendationer.

Fastigheters förvaltningsstrategi är att arbeta långsiktigt med hållbarhetsaspekterna, ekonomi och ekologi. Miljöaspekter ingår i projekthanvisningar och upphandlingar, i samband med nybyggnationer kopplas ett antal miljökriterier till projekten. Utifrån fastigheters skick prioriteras åtgärder efter behov av underhåll samt med hänsyn till hyresgästernas verksamheter. Genomförande sker i den takt som tillgängliga resurser tillåter. Utökad ram år 2023 och 2024, för reinvesteringar och priskompensation, förbättrar möjligheten till förebyggande åtgärder. I underhållsprojekten ingår att utreda fastighetens behov av klimatanpassning. För att möta ökade myndighetskrav har dialog förts gällande samhällsbyggnadsförvaltningens bygglovsprocess och alla berörda enheter. Utfallet blev att investeringsprojektens tidplan justerades samt att kontaktvägarna mellan förvaltningarna effektiviserades. Fastigheter tillhandahåller olika typer av lokaler och boenden, genom att planera, prioritera och underhålla skapas trygga livsmiljöer. Några fastighetsskötare, som har kunskap om hur farligt avfall ska hanteras och dokumenteras, har utsetts på varje driftområde. Arbetssättet, som utformats tillsammans med Pireva, underlättar samt säkrar upp hanteringen. Skyddsrummen i kommunens fastigheter, med undantag för två, har nu rätt utrustning och är möjliga att ställa i ordning inom två dygn.

Målbedömningen är förändrad med anledning av förbättrade möjligheter till underhåll och reinvesteringar.

Åtgärder och uppdrag

Nämnden har inga tidsbegränsade riktade uppdrag eller åtgärder.

Nyckeltal

Respektive nyckeltal visar inrapporterade värden för den senaste tillgängliga perioden. För individbaserade nyckeltal redovisas uppgifter fördelat på kvinnor och män.

Nyckeltal beslutade av Kommunfullmäktige

Nyckeltal	Period	Målvärde	Utfall	Kvinnor	Män
 Trygg utomhus i området där du bor när det är mörkt ute, andel(%)	2021	76,7 %	83,5 %	76,8 %	90,1 %
Trygg utomhus i området där du bor när det är ljust ute, andel (%)	2021	95,3 %	97,3 %	98,4 %	96,2 %
 Sjukfrånvaro, % (ackumulerat 12 månader bakåt)	Jul 2023	≤4,5 %	6,9 %	6,6 %	7,8 %
Andel heltidstjänster, %	Jul 2023	≥95 %	91,1 %	88,9 %	96,8 %
Antal timmar som utförs av timanställda (ackumulerat 12 månader bakåt)	Jul 2023	≤20 444	17 987	14 368	3 619
Kvinnors lön i förhållande till mäns lön, %	Jul 2023	100 %	87,5 %		
 Budgetavvikelse nämnd/styrelse, mkr	2022	≥0 mkr	1,6 mkr		

Kultur- och fritidsnämnden

Elisabeth Lindberg
Ordförande

Annika Nordstrand
Förvaltningschef

Periodens händelser

- Ny ljudanläggning LF ishall
- Kartläggning Ung 2.0
- Residensgårdens plattsättning klar
- Muralmålningfestival genomförd
- Ny fristadsmusiker
- Backyard festspelen

Ekonomi

Utfall (tkr)

	Jan - Aug 2023	Jan - Aug 2022	Prognos helår 2023	Utfall helår 2022
Intäkter	24 420	22 998	36 290	38 428
Kostnader	-98 516	-101 990	-151 591	-156 839
Nettokostnad (exkl kapitalkostnad)	-74 096	-78 992	-115 301	-118 411
Anslag (skattemedel)	91 590	96 463	135 764	138 221
Internränta	-1 203	-1 041	-1 798	-1 541
Avskrivning	-12 540	-12 550	-18 165	-18 830
Periodens utfall	3 751	3 880	500	-561
Investeringar	4 655	3 420	13 347	7 435

Mål och måluppfyllelse

Målbedömning

— Ej bedömt ■ 1 Målet ej uppfyllt ◆ 2 Målet delvis uppfyllt ▲ 3 Målet uppfyllt i hög grad ● 4 Målet helt uppfyllt

Mål beslutade av Kommunfullmäktige

Strategiska områden	Prognos 2023	2022	Övergripande mål	Prognos 2023	2022
Barn och unga - vår framtid	▲	▲	👶 Piteå ska vara Sveriges barnvänligaste kommun	▲	◆
Utbildning, arbete och näringsliv	▲	▲	🎯👤 Piteå ska år 2030 ha 46 000 invånare och till 2040 50 000 invånare	▲	▲
			🎓 Piteå ska erbjuda goda förutsättningar för ett livslångt lärande	▲	▲
			🎯🏢 Piteå ska vara en attraktiv ort för näringsliv och företagande	◆	◆
Demokrati och öppenhet	▲	▲	👤 Piteborna i alla åldrar ska känna att det är meningsfullt att engagera sig och att de kan påverka kommunens utveckling	▲	▲
			🎵 Piteå präglas av en samhällsgemenskap med jämställdhet och mångfald som grund	◆	◆
Livsmiljö	▲	▲	🌱 Samhällsbyggnad ska utgå från social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet	▲	▲
			🎯🏠 Piteå ska erbjuda trygga och attraktiva livsmiljöer	▲	—
			🌞 I Piteå utgör kulturen en drivkraft för demokrati, tillväxt och samhällsutveckling	▲	▲
Personal	●	●	⚙️ Piteå kommun och de kommunala bolagen ska arbeta aktivt för att vara en attraktiv och jämställd arbetsgivare samt skapa hälsofrämjande arbetsplatser	●	●
Ekonomi	●	▲	⚙️ Budgetramen ska hållas genom effektiv hushållning av disponibla resurser	●	▲

Analys

Ekonomi

Kultur- och fritidsnämnden redovisar överskott för perioden med 3,7 mkr. I överskottet ingår fordran på förutbetalda semesterlöner, samt inestående investeringsbidrag till föreningar med egna anläggningar. Full hyreskostnad för Christina Kultur utgick fr.o.m. maj månad. Överskottet mot hyresbudgeten har till en del använts för att bekosta tillkommande åtgärder som inte ingick i huvudentreprenaden för projektet. Parkens överskott hänförs till en vakant tjänst som inte kommer att tillsättas i år. Till viss del har detta överskott använts till utbildning av personal.

Nämndens helårsprognos visar ett överskott med 0,5 mkr. Minskning från periodresultat till årsprognos beror dels på att inestående medel kommer att utbetalas till föreningar med egna anläggningar, dels en ökad kostnad för semesterlöneskulden. Anläggningarnas ökade kostnader under vintersäsongen har en stor negativ inverkan på årsprognosen. Utökad drift av Lindbäcksstadion som omfattar backe och café, innebär ökade intäkter men samtidigt ökade kostnader. Hyra av pistmaskin samt ökade personalkostnader är sådana tillkommande driftskostnader. Enhet Ung har en budgetförstärkning från KS med 0,6 mkr, och där beräknas bli ett överskott. Övrigt överskott mot budget hänförs till vakanta tjänster samt lägre hyreskostnad avseende Christina Kultur.

Ingen förändrad målbedömning då nämnden bedömer att verksamheten bedrivs med god ekonomisk hushållning.

Personal

Inom förvaltningen finns 94 månadsanställda (61 % kvinnor, 39 % män) varav 87 tillsvidare och 7 visstidsanställda. Av dessa är 96 % heltidsanställda. Under perioden maj till september fanns ca 30 personer som är säsongsanställda, varav något fler än hälften är män. Säsongsarbetare inom parken är en förutsättning för att klara av att sköta de gröna ytorna.

Sjukfrånvaron är 3,3% (kvinnor 3,9 % och män 2,5 %) och visar en nedåtgående trend. Nämnden bedömer att det skett ett aktivt arbete för att vara en hälsofrämjande och jämställd arbetsgivare.

Det är svårt att rekrytera personal till simhallarna och antalet med Badmästarutbildning är lågt. En lösning på

problemet har varit att starta upp en lärlingsutbildning där den första precis tagit examen. Även säsongsanställda inom parken är svårt att rekrytera. Här har två nya kombinationstjänster mellan parken och Lindbäcksstadion skapats.

Ingen förändrad målbedömning, helt uppfyllt.

Strategiska områden och prioriterade mål

Prioriterade mål

För att vara en attraktiv kommun krävs aktiviteter, anläggningar, kulturutbud och offentliga miljöer riktade till alla. Om Piteå fortsätter växa behövs inte bara bostäder utan även arenor och anläggningar för kultur, rekreation och idrott. Det flesta anläggningar som finns idag utnyttjas i princip maximalt och bland annat bristen på istider lyfts som ett stort problem. Samtidigt är många anläggningar gamla och renoveringsbehovet är stort. Simhallarnas framtid är ovisst då renoveringsbehovet är stort och kostnaderna höga. En simhallsutredning pågår som ska vara vägledande inför framtida beslut. När Piteå växer och bebyggelsen ökar innebär det samtidigt att gröna miljöer försvinner. För en attraktiv kommun är det av stor vikt att beakta detta och ställa krav på att när grönytor tas i anspråk för bebyggelse bör ytorna kompenseras med planteringar, träd eller aktivitetsytor.

Barn och unga - vår framtid

Kultur- och fritidsnämnden har genomfört en studie kring ungas fritid "Ung 2.0" i samarbete med Luleå tekniska universitet med syfte att uppnå ett utbud för ungas fritid som matchar deras behov och som ligger i linje med attraktiva livsmiljöer. Ett viktigt fokus i uppdraget var att identifiera aspekter av mångfald, vilket innebär ett utbud som är inkluderande gällande exempelvis kön, etnicitet, funktionsvariation, socioekonomi och geografi i kommunen. Studien resulterade i en rekommendation till Piteå kommun att satsa på mångfald, att arrangera fler aktiviteter som är kopplade till kultur, estetiska och sinnliga värden och rekreation, samt att möjliggöra för fler att bredda sina fritidsaktiviteter utanför de traditionella och etablerade sport- och ströga områdena. Ett sätt som lyftes är att ha olika aktiviteter kopplade till skolan så att fler ges möjlighet. Utifrån detta har arbetet med fritidsaktiviteter och mötesplatser för unga fortsatt. Digital ungdomsgård som komplement till andra mötesplatser har utretts men beslut tagits att inte gå vidare i detta skede. I samverkan med skolan har en idé kring Skol IF tagits fram med syfte att skapa aktiviteter för unga i anslutning till skoldagen.

Under perioden har en mängd aktiviteter för unga erbjudits bland annat lovaktiviteter och "Äntligen fredag" i samverkan med föreningslivet. Kaleido har också erbjudit en mängd olika aktiviteter för unga och under PDOL arrangerades en UNG-scen. Kultursommarjobbarna har jobbat med film, konst, musik och skrivande. "Pite om my mind" konst på elskåp har i år genomförts ute i byarna. Biblioteket har beviljats Kulturrådspengar för 2023 och 2024 vilka har gått till en anställd person som ska skapa aktiviteter på biblioteken för ungdomar.

Måluppfyllelsen är i hög grad uppfyllt vilket är samma nivå som före pandemin.

Utbildning, arbete och näringsliv

Vintersäsongen på Lindbäcksstadion blev mycket lyckad med tidig start och kafé i kommunal drift. Det nya liftkortssystemet hade vissa inkörningsproblem men erbjuder en mycket bättre kontroll och uppföljning. Totalt såldes 920 säsongskort vilket är rekord under senare år. Trots ökade intäkter har Lindbäcksstadion svårt att klara ekonomin då det saknas medel för av hyra pistmaskin och ökade personalkostnader på grund av kombinationstjänster.

Stadsbiblioteket har inlett ett samarbete med förenings- och näringslivet som innebär att de lånar ut säsongskort till Piteå IFs dam- och herrmatcher. Backyard festspelen uppe på Acusticum området arrangerades för första gången. De erbjöd olika teman, inriktningar och även ett alkoholfritt område för en yngre målgrupp. Konceptet blev lyckat men antalet besökare hade kunna vara större.

Måluppfyllelsen är i hög grad uppfyllt vilket är samma nivå som före pandemin.

Demokrati och öppenhet

Den så kallade kulturflygeln som omfattats av Christinaprojektet har fått namnet Christina Kultur och är nu öppen för bokning som sköts av Folkets hus. Visst arbete återstår och invigning kommer ske i början av oktober.

En ny fristadsmusiker anlände till Piteå under våren. Samarbetet inom ICORN med fristadsmusiker har varit

framgångsrikt och de två tidigare är nu etablerade piteåbor.

Det har inkommit 8 synpunkter under året, de flesta är kopplade till driftsfrågor och är redan åtgärdade. Antal synpunkter minskar till förmån för antal Piteförlag.

Måluppfyllelsen är i hög grad uppfylld vilket är samma nivå som före pandemin.

Livsmiljö

Parken har haft stora utmaningar under sommaren. Inledningsvis var det svårt att få tillsatt alla säsongsanställningar och ny personal som gjorde att arbetet släpade efter. Vädret har sedan ställt till det med värme inledningsvis och sedan stora regnmängder. En grupp med anställda och ferieungdomar har dock gjort ett framgångsrikt jobb med att bekämpa jättebalsamin. En ny entreprenör till Badhusparkens café har varit igång med många besökare.

Under sommaren har konceptet "Hitta ut" genomförts i samverkan med orienteringen. Hitta ut är en gratis friskvårdsaktivitet där du med hjälp av karta ska finna checkpoints. Drygt 1500 personer har registrerat sig och varit ute och letat checkpoints. Det har även tagits fram en digital cykelkarta som hjälp till de som vill upptäcka naturen på cykel. Samma entreprenör som förra sommaren har haft uppdraget att sköta stuguthyrning samt transfer till uthyringsstugorna i skärgården. Vädret har påverkat antalet besökare men fina dagar har trycket varit stort.

Det har varit många besökare på Norrstrands utepool under sommaren. Även Öjeby simhall har haft ovanligt många besökare. Tendensen under första halvåret tyder på att besökarna är tillbaka på samma nivåer som före pandemin.

Ingen förändrad målbedömning, uppfyllt i hög grad.

Åtgärder och uppdrag

Nämnden har inga tidsbegränsade riktade uppdrag eller åtgärder.

Nyckeltal

Respektive nyckeltal visar inrapporterade värden för den senaste tillgängliga perioden. För individbaserade nyckeltal redovisas uppgifter fördelat på kvinnor och män.

Nyckeltal beslutade av Kommunfullmäktige

Nyckeltal	Period	Målvärde	Utfall	Kvinnor	Män
 Andel simkunniga i åk 5, %	2022	100 %	95 %		
 Trygg utomhus i området där du bor när det är mörkt ute, andel(%)	2021	76,7 %	83,5 %	76,8 %	90,1 %
Trygg utomhus i området där du bor när det är ljukt ute, andel (%)	2021	95,3 %	97,3 %	98,4 %	96,2 %
Skötsel av allmänna platser fungerar bra i kommunen, andel (%)	2021	78,4 %	83,7 %	84,3 %	83,1 %
 Kommunens arbete för att främja det lokala kulturlivet är bra, andel (%)	2021	50,7 %	60,5 %	64,1 %	56,9 %
 Sjukfrånvaro, % (ackumulerat 12 månader bakåt)	Jul 2023	≤4,5 %	3,7 %	4,4 %	2,7 %
Andel heltidstjänster, %	Jul 2023	≥95 %	97,4 %	96,6 %	98,2 %
Antal timmar som utförs av timanställda (ackumulerat 12 månader bakåt)	Jul 2023	≤10 457	11 466	6 303	5 163
Kvinnors lön i förhållande till mäns lön, %	Jul 2023	100 %	110,2 %		
 Budgetavvikelse nämnd/styrelse, mkr	2022	≥0 mkr	-0,6 mkr		
Medborgarundersökningen - Bra möjlighet att nyttja kommunens idrotts- och motions-anläggningar, andel (%)	2023				
 Antal studiecirkelklar	2020	1 400	736		
Antal studiecirkeldeltagare	2020	9 000	4 380		
 Medborgarundersökningen - Bra utbud av bibliotekets aktiviteter (t.ex. bokklubbar, författarbesök, sagostunder, utbildning), andel (%)	2023				
Antal utlån av media på biblioteket som inte är skrivna på svenska	2022	4 000	2 923		
 Antal arrangemang/aktiviteter på Kaleido	2022		333		
Medborgarundersökningen - Det lokala kultur- och nöjeslivet i kommunen är bra, andel (%)	2023				
 Medarbetarengagemang (HME) kultur och fritid - Totalindex	2021	90	83	85	76
Andel som tycker det finns ganska/väldigt mycket att göra på fritiden	2023				

Miljö och tillsynsnämnden

Ulf Sjödin
Ordförande

Jan Johansson
Förvaltningschef

Periodens händelser

- Nya regler medför krav på omarbetad riskklassificering av livsmedelsanläggningar
- Nya regler har trätt i kraft kring avfall från fartyg

Ekonomi

Utfall (tkr)

	Jan - Aug 2023	Jan - Aug 2022	Prognos helår 2023	Utfall helår 2022
Intäkter	5 663	5 138	10 659	9 032
Kostnader	-9 921	-9 087	-16 147	-14 808
Nettokostnad (exkl kapitalkostnad)	-4 258	-3 949	-5 488	-5 776
Anslag (skattemedel)	3 457	3 481	5 287	5 281
Internränta	-2	-2	-3	-3
Avskrivning	-13	-79	-18	-118
Periodens utfall	-816	-549	-222	-616
Investeringar	0	0	250	0

Mål och måluppfyllelse

Målbedömning

— Ej bedömt ■ Målet ej uppfyllt ◆ 2 Målet delvis uppfyllt ▲ 3 Målet uppfyllt i hög grad ● 4 Målet helt uppfyllt

Mål beslutade av Kommunfullmäktige

Strategiska områden	Prognos 2023	2022	Övergripande mål	Prognos 2023	2022
Barn och unga - vår framtid	▲	▲	Piteå ska vara Sveriges barnvänligaste kommun	▲	▲
Utbildning, arbete och näringsliv	▲	▲	Piteå ska år 2030 ha 46 000 invånare och till 2040 50 000 invånare	▲	▲
			Piteå ska vara en attraktiv ort för näringsliv och företagande	▲	▲
Demokrati och öppenhet	▲	▲	Piteå präglas av en samhällsgemenskap med jämställdhet och mångfald som grund	▲	▲
Livsmiljö	◆	◆	Samhällsbyggnad ska utgå från social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet	◆	◆
			Piteå ska erbjuda trygga och attraktiva livsmiljöer	—	—
Ekonomi	▲	▲	Budgetramen ska hållas genom effektiv hushållning av disponibla resurser	▲	▲
Barns och ungas hälsa och miljö ska särskilt beaktas i all myndighetsutövning.				◆	◆
Prioriterad tillsyn uppfylls i hög grad (prioritetsklass I i tillsynsplan).				▲	◆

Analys

Ekonomi

Perioden visar underskott mot budget med 0,8 mkr. Underskottet förklaras främst av lägre intäkter än budgeterat, vilket förklaras av efterhandsdebitering och ett lägre flöde av anmälningar och ansökningar.

Årsprognosen visar på ett underskott med 0,2 mkr mot budget. Underskottet förklaras av ett lägre antal anmälningar och ansökningar på miljöskydd, av minskade alkoholintäkter (på grund av minskad alkoholförsäljning under 2022) samt färre ansökningar och anmälningar av små avlopp.

Nämnden är externt finansierad till 57%

Strategiska områden och prioriterade mål

Prioriterade mål

Nämndens verksamhet bidrar till kommunens prioriterade mål främst genom ordinarie tillsynsarbete. Arbetet utförs enligt en årlig tillsynsplan, med prioriteringar som bygger på en treårig behovsutredning. Tillsynsbehovet delas in i fyra kategorier: styrd tillsyn, behovsprövad tillsyn, händelsestyrd tillsyn och skattefinansierad tillsyn.

Barn och unga - vår framtid

Som del i arbetet att bli landets barnvänligaste kommun läggs vikt vid att i tidiga skeden granska barnens miljöer ur ett miljö- och hälsoperspektiv. Arbetet omfattar bland annat att granska planer, program och bygglov ur ett barnperspektiv, särskilt för skolor, förskolor och bostadsområden. I år har särskilt fokus lagts vid tillsyn av ventilation i skolor och förskolor, där resultaten visar på behov av åtgärder. Andra aktiviteter har bland annat omfattat utredningar om eventuella markföreningar inom Solanderskolans område.

Alkohol tillsynen har genomförts enligt plan och bland annat omfattat sedvanliga utbildningsinsatser och krögarträffar. Vid tillsyn prioriteras särskilt verksamheter som vänder sig till unga. Tobakstillsynen har uppmärksammat något fall av försäljning till minderåriga.

Oförändrad målbedömning

Utbildning, arbete och näringsliv

Nämndens verksamheter består av myndighetsutövning inom miljö- och hälsoskydd, livsmedelskontroll samt alkoholtillsyn. Det innebär att befolkningsmålet påverkas indirekt genom att tillsynsarbetet bidrar till en god miljö i kommunen.

Piteås tillväxt påverkar verksamheten genom tillkommande och förändrade tillsynsbehov. Fortsatt arbete inriktas på att underlätta för företagen genom enklare och tydligare kontaktvägar och information, bland annat genom e-tjänster och annan digital kommunikation. Enligt undersökningen SKR Insikt uppskattar 81% bemötandet de får, medan vissa utvecklingsbehov finns vad gäller information, hemsida, rådgivning och tillsynsmetodik.

En viktig del i arbetet för rättssäkerhet och likabehandling är att alla verksamheter som berörs av lagstiftningen är registrerade och ställs inför likvärdiga krav. Här pågår ett arbete med inventeringar av olika typer av verksamhetsområden för att kunna säkerställa detta. Verksamheten har också påbörjat arbetet med omregistrering av livsmedelsföretag inför att kontrollförordningen träder i kraft 2024.

Oförändrad målbedömning

Demokrati och öppenhet

Verksamheten bedriver ett löpande utvecklingsarbete, som bland annat rör frågor som likabehandling, rättssäkerhet och förenkling av kontakterna med kommunen. Ett väsentligt syfte är att upprätthålla förtroendet för myndighetsutövning och offentligt drivna verksamheter. Jämställdhetsperspektivet ska fångas in som del i arbetet för likabehandling.

En vägledning i arbetet finns i SKR:s undersökning Insikt och utvecklingsbehov kring information, hemsida, rådgivning och tillsynsmetodik har identifierats. Utvecklade e-tjänster är välanvända och tillgängligheten via telefon bedöms vara hög. Verksamheten har även aktivt satsat på genomförande av informationsmöten och drop-in-möten inom specifika tillsynsområden

Under året har en synpunkt som rör nämndens verksamhet lämnats in, vilket är två färre än vid samma tid ifjol. Den inkomna synpunkten gällde allmänna brister i den information som ges på kommunens hemsidor. Synpunkten lämnades in anonymt och har inte kunnat besvaras.

Oförändrad målbedömning

Livsmiljö

Verksamheten har kunnat bedrivas i enlighet med upprättad tillsynsplanering för samtliga tillsynsområden. Tillsynsarbetet fyller en viktig funktion för utvecklingen av samhällets hållbarhet i olika avseenden

Inom livsmedelskontrollen noteras i år färre uppföljande tillsynsbesök, vilket bedöms vara ett positivt tecken. Under året arbetar man även med omklassning av livsmedelsföretag utifrån en ny modell för klassificering av risker. En rapport från miljömedicin i Umeå har även påvisat viss förekomst av arsenik i dricksvatten i enskilda brunnar i delar av kommunen.

Miljöskydd har noterat behov av anmärkningar på främst egenkontroll och kemikaliehantering, där åtgärder vanligtvis genomförts omgående. Luftmätningarna visar på fortsatta överskridanden av miljökvalitetsnormerna, vilket föranleder fortsatta behov av åtgärder. Ett nytt tillsynsområde har tillkommit för verksamheten, som rör avfallshanteringsplaner för fritidsbåthamnar med mer än 25 platser. Verksamheten genomför även som del av den nationella tillsynsstrategin ett tillsynsprojekt kring biocider och kemikalier i handeln. Under året har inga nya verksamheter anmälts, men mot slutet av 2022 anmälde två anläggningar för tillverkning av vätgas.

Hälsoskydd har satt fokus på tillsyn av ventilationen vid skolor och förskolor, där brister har noterats främst vid skolorna. Även tillsyn av ventilation i flerbostadshus har visat på brister. I samband med planering av tillsyn av småavlopp har det visat sig att fler söker tillstånd, vilket minskar antalet tillsynsobjekt, men ökar antalet provningsärenden. Radonmätningar i flerbostadshus har visat på behov av åtgärder. Tillsyn vid flerbostadshus visar även på problem med för låga varmvattentemperaturer och för låg luftväxling. Tillsyn av bassängbad har resulterat i föreläggande kring reningsutrustning. Mot slutet av sommaren uppstod problem med otjänligt badvatten vid några strandbad. En nedgång av antalet anmälda till skräpplockardagarna har också märkts av jämfört med fjolåret.

Alkoholtillsynen noterade vissa avvikelser kring tillfälliga alkoholtillstånd under sommaren samt en del problem kopplat till kraven på tobaksfria serveringsytor. En rättegång kring ett tidigare alkoholärende resulterade i fällande dom för berörd verksamhetsutövare. I samverkan med andra kommuner har utbildning i ansvarsfull alkoholserving genomförts.

Under hösten genomförs en besvärstudie, som ger underlag för bedömning av förekomsten av upplevda miljörelaterade besvär i olika områden i kommunen.

Oförändrad målbedömning

Åtgärder och uppdrag

Nämnden har inga tidsbegränsade riktade uppdrag eller åtgärder.

Nyckeltal

Respektive nyckeltal visar inrapporterade värden för den senaste tillgängliga perioden. För individbaserade nyckeltal redovisas uppgifter fördelat på kvinnor och män.

Nyckeltal beslutade av Kommunfullmäktige

Nyckeltal	Period	Målvärde	Utfall	Kvinnor	Män
 Andel partiklar i luften i förhållande till miljökvalitetsnorm	2023	<40 µg/m ³	23,5 µg/m ³		
Andel kvävedioxid i luften i förhållande till miljökvalitetsnorm	2023	<40 µg/m ³	12,2 µg/m ³		
 Budgetavvikelse nämnd/styrelse, mkr	2022	≥0 mkr	-0,6 mkr		

Samhällsbyggnadsnämnden

Magnus Nyström
Ordförande

Jan Johansson
Förvaltningschef

Periodens händelser

- Vuxenutbildningen har samlat sina verksamheter vid Campus Piteå på Berget
- EU-medel om 8 mkr har beviljats för projektet Effekt, som kommer att drivas tillsammans med socialtjänsten för personer långt från arbetsmarknaden
- Genom Careprojekten Äntligen och Satsa har ukrainare getts möjlighet till aktiviteter, bland annat att läsa svenska
- Medel om 27 mkr knutna till det s.k. Stadsmiljöavtalet har beviljats, vilket ger möjligheter till utveckling av gång- och cykelvägnätet kommande år
- Vägunderhållet har kraftigt dragits ner under året till följd av betydande kostnadsökningar

Ekonomi

Utfall (tkr)

	Jan - Aug 2023	Jan - Aug 2022	Prognos helår 2023	Utfall helår 2022
Intäkter	108 836	99 841	146 662	167 853
Kostnader	-227 670	-204 607	-323 729	-327 562
Nettokostnad (exkl kapitalkostnad)	-118 834	-104 766	-177 067	-159 709
Anslag (skattemedel)	129 175	124 812	197 042	190 530
Internränta	-4 710	-3 636	-6 950	-5 506
Avskrivning	-12 796	-12 808	-17 675	-19 180
Periodens utfall	-7 165	3 602	-4 650	6 135
Investeringar	16 525	17 558	29 153	39 523

Mål och måluppfyllelse

Målbedömning

— Ej bedömt ■ 1 Målet ej uppfyllt ◆ 2 Målet delvis uppfyllt ▲ 3 Målet uppfyllt i hög grad ● 4 Målet helt uppfyllt

Mål beslutade av Kommunfullmäktige

Strategiska områden	Prognos 2023	2022	Övergripande mål	Prognos 2023	2022
Barn och unga - vår framtid	▲	▲	 Piteå ska vara Sveriges barnvänligaste kommun	▲	▲
Utbildning, arbete och näringsliv	▲	▲	 Piteå ska år 2030 ha 46 000 invånare och till 2040 50 000 invånare	▲	▲
			 Piteå ska erbjuda goda förutsättningar för ett livslångt lärande	▲	▲
			 Piteå ska vara en attraktiv ort för näringsliv och företagande	▲	▲
Demokrati och öppenhet	▲	▲	 Piteå präglas av en samhällsgemenskap med jämställdhet och mångfald som grund	▲	◆
Livsmiljö	▲	▲	 Samhällsbyggnad ska utgå från social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet	▲	▲
			 Piteå ska erbjuda trygga och attraktiva livsmiljöer	▲	▲
			 I Piteå utgör kulturen en drivkraft för demokrati, tillväxt och samhällsutveckling	▲	▲
Personal	▲	▲	 Piteå kommun och de kommunala bolagen ska arbeta aktivt för att vara en attraktiv och jämställd arbetsgivare samt skapa hälsofrämjande arbetsplatser	▲	▲
Ekonomi	▲	●	 Budgetramen ska hållas genom effektiv hushållning av disponibla resurser	▲	●

Analys

Ekonomi

Perioden visar underskott mot budget med -7,2 mkr. Den externa finansieringsgraden uppgår till 45,4 %.

Helårsprognosen uppskattas till -4,6 mkr. Den negativa prognosen förklaras främst av ökade kostnader för både vinterväghållningen och kollektivtrafiken som brottas med stora prisökningar. Den senaste tidens stora prisökningar märks tydligt av. Det är svårt att på kort sikt styra om verksamheten för att klara prisökningarna då det i flera fall rör sig om långa avtal som tar lång tid att förändra.

En del av prisökningarna kommer verksamheterna att kunna parera under året. Bland annat har årets barmarksunderhåll kraftigt minskats, vilket kommer leda till försämrad vägstandard. Arbetsmarknaden är fortfarande god samtidigt som anställningsstöden för deltagare är höga, vilket kan ge överskott i berörda verksamheter. Det gäller främst verksamheter för subventionerade anställningar och ferie. Vuxenutbildning prognostiserar ett överskott som beror på avslutade och nya externfinansierade projekt. Även de lite större övergripande verksamhetsutvecklingsfrågorna behöver skjutas på för att delvis kunna täcka upp de stora kostnadsökningarna. Det har även inkommit sanktionsavgifter där bland annat byggsanktionsavgifter för vindkraftverk som tagits i bruk utan slutbesked balanserat upp det negativa resultatet.

Det går även att skymta en nedgång kopplat till konjunkturläget och bostadsbyggandet. Intäkter för plan, bygglov och markförsäljning ser ut att bli lägre än budgeterat.

Prisökningarna slår även igenom för investeringarna där reinvesteringen av gatorna blir betydligt mycket dyrare än budget, vilket innebär att några planerade projekt fått senareläggas.

Personal

Antalet anställda har ökat med 2,5 % sedan fjolåret. Andelen kvinnor ligger på 59 %, andelen män på 41 %. Fördelningen skiljer sig dock kraftigt mellan olika verksamheter. Andelen kvinnor är fortsatt högre bland tidsbegränsat anställda och bland timanställda. Bland förvaltningens chefer är könsfördelningen jämn.

Sjukfrånvaron har ökat och uppgår till knappt 4,5 %. Den ligger något högre bland kvinnor än bland män. Jämfört med hela kommunen ligger sjukfrånvaron lägre. Den ligger i nivå med kommunens målvärde om 4,5 %. Frisktalet, dvs. andelen med sjukfrånvaro upp till och med 7 dagar, har ökat igen, både bland kvinnor och bland män, och ligger över nivån för kommunen som helhet. Frisktalet ligger lägre bland kvinnor än bland män.

Andelen som arbetar heltid uppgår till 95 %, vilket är högre än för kommunen som helhet. Andelen som arbetar heltid ligger lika bland kvinnor och män. Antalet timmar som utförs av timanställda har ökat jämfört med fjolåret. Nära 80 % av timmarna utförs av kvinnor. Kvinnors löner uppgår till 98% av männens, vilket är något lägre jämfört med fjolåret.

Kvarvarande skillnader i könsfördelning, sysselsättningsgrad, sjukfrånvaro, löner, m.m., ger fortsatt anledning till att överväga aktiva åtgärder för ökad jämställdhet.

Utvecklingsarbetet kring bland annat aktivitetsbaserade arbetssätt fortgår och sprids nu till fler delar av verksamheten. Ökat fokus har satts på förvaltningens förmåga till kompetensförsörjning, vilket bland annat har medfört att nya rekryteringsmetoder provats i vissa fall. Det finns fortsatt behov av ett aktivt arbetsmiljöarbete, med primärt fokus på organisatorisk, social och digital arbetsmiljö.

Strategiska områden och prioriterade mål

Prioriterade mål

Nämndens verksamheter bidrar till kommunövergripande mål främst genom samhällsplanering och genomförande av samhällsbyggnadsprojekt, i syfte att skapa förutsättningar för fler bostäder och verksamhetsytor. Särskilt fokus ligger på målet om Piteå som en attraktiv ort för näringsliv och företagande. För att öka långsiktig måluppfyllelse bedrivs intern utveckling kring organisation, arbetssätt och digitalisering.

Genom utvecklingen med bland annat etableringar i närområdet, beslutet att bygga Norrbotniabanan m.m, förväntas belastningen på såväl planarbete för bostäder och verksamhetsytor, som behovet av åtgärder för att säkra lokal kompetensförsörjning, att fortsatt vara betydande.

Barn och unga - vår framtid

Barnperspektivet beaktas i allt samhällsutvecklings- och planarbete, från översiktsplanering till beviljande av bygglov. Erfarenheter från tidigare utbildningsinsatser och den handbok för barnkonsekvensanalys som tagits fram tillämpas nu i ordinarie verksamhet. Fortsatt vikt läggs vid att nå barn och unga i dialoger kring olika samhällsutvecklingsprojekt. Konkreta åtgärder för säkrare skolvägar har bland annat omfattat en ny gc-väg om 0,3 km i Rosvik.

I deltagarverksamheterna prioriteras fortsatt vårdnadshavare till subventionerade anställningar och andra aktiviteter. Genom bland annat förstudieprojektet Nycklar görs försök att stärka arbetet kring det kommunala aktivitetsansvaret för ungdomar som inte studerar vid gymnasiet. Den enkät som genomförs vid boendena för ensamkommande flyktingbarn visar genomgående goda resultat för trygghet, möjligheter till utveckling och till delaktighet. Samtliga sökande erbjöds feriearbetsplats.

Oförändrad målbedömning

Utbildning, arbete och näringsliv

Befolkningsantalet i kommunen var under det första halvåret i stort oförändrat. Nämndens verksamheters bidrag till målet handlar framförallt om att skapa förutsättningar för befolkningsutveckling. Det sker exempelvis genom arbetet för bostadsförsörjning, framtagandet av en ny, aktualiserad översiktsplan samt genom olika handlings- och utvecklingsplaner för olika områden i kommunen.

Ökat fokus har de senaste åren satts på att bidra till inflyttning till kommunen. En viktig del i det handlar om utbildningsutbudet och möjligheter till att studera från hemorten, något som kan motverka utflyttning bland unga. Huvudfokus ligger på yrkesutbildningar på gymnasial nivå och på tillgång till yrkeshögskoleutbildningar. Genom utvecklingen av verksamheter inom Campus Piteå finns också förhoppningar om att fler yrkeshögskoleutbildningar ska kunna bidra till viss inflyttning.

Kommunen erbjuder ett brett utbildningsutbud, vilket är möjligt genom samverkan inom regionen och genom erhållna statsbidrag. Utbudet är flexibelt och anpassas efter behov och efterfrågan. Starkt fokus ligger på tillgång till yrkesutbildningar och strävan är även att erbjuda ett flertal yrkeshögskoleutbildningar. Genom att verksamheten under året samlats i gemensamma lokaler vid Campus Piteå har förutsättningarna förbättrats för att skapa en modern och attraktiv utbildningsmiljö (Lärcentrum). Stor vikt läggs vid att tillgodose näringslivets behov. Satsningar görs på marknadsföring av utbildningarna, mot bakgrund av de utmaningar som finns för den lokala kompetensförsörjningen. En särskild satsning görs för att utveckla nya former för vårdutbildning. Verksamheten deltar också i arbetet att ta fram industriutbildningar, kopplat till de etableringar som sker i regionen.

Antalet deltagare inom vuxenutbildningen har under året legat i nivå med fjolåret, förutom för Svenska för

invandrare (Sfi), som minskat något. Studieresultaten i verksamheten är överlag goda, där 87 % av de som avslutat kurs gjort det med minst godkänt. Bland de som gick sammanhållna yrkesutbildningar har 85 % erhållit arbete (män 81 %, kvinnor 90 %).

För kommunens attraktivitet för näringsliv och företagande genomförs aktiviteter inom planarbetet, särskilda utvecklingsprojekt för t.ex. bostads- och verksamhetsområden, utbildningsutbud, m.m. Utgångspunkter tas i kommunens näringslivsprogram, utvecklingen i närområdet och möjligheterna till etableringar i kommunen. För att skapa tydlighet i nämndens ambitioner togs i juni 2023 beslut om nämndspecifika mål, där ett tar sikte på utveckling av verksamhetsytor för olika branscher och ett tar sikte på att bättre kunna bidra till den lokala kompetensförsörjningen.

När det gäller verksamhetsytor har positivt planbesked meddelats för ett logistikområde i Rosvik och förberedelser pågår inför etablering av ett externt handelsområde. Arbete pågår även med att färdigställa verksamhetsområden vid Hamnviken och Heden. Förberedelser pågår också kring utvecklingen av Hallgrens verksamhetsområde. Av betydelse är också arbetet med planprogrammet för Sörfjärden.

Utvecklingen i kommunens närområde ställer därtill ökade krav på att vuxenutbildningen kan bidra till den lokala kompetensförsörjningen. Här pågår även projektet Kompetensarena för att i samverkan med arbetslivet utveckla formerna för analys och bedömning av det behov av kompetensförsörjning som finns eller kan uppstå lokalt och regionalt. Fortsatta aktiviteter pågår även inom arbetsmarknads- och flyktingverksamheten för effektivare matchning till arbete.

Oförändrad målbedömning

Demokrati och öppenhet

Arbetet för samhällsgemenskap och mångfald har fortsatt bestått av insatser för att stärka förtroendet för offentliga verksamheter, dialoger med medborgare och företag kring kommunens utveckling och stöd till grupper med särskilda behov. Kommunen har näst lägst andel utrikes födda i landet (7 %). Fram till slutet av juni hade 28 flyktingar tagits emot, varav åtta personer från Ukraina enligt massflyktingdirektivet och ett ensamkommande flyktingbarn.

Riktade insatser genomförs, bland annat inom olika projekt för utsatta grupper. En fortsatt utmaning handlar om att motverka segregation, där olika projekt genomförs för att underlätta vägen in i samhället för flyktingar och invandrare. Ett av flera exempel är Careprojektet Äntligen, som gjort det möjligt för ukrainare att fram till den sista augusti kunna studera svenska. Planering pågår för ansökan av medel till nytt projekt för att gruppen ska kunna bedriva fortsatta studier i svenska.

Det arbete som bedrivs för jämställdhet består främst av olika insatser för att säkerställa likabehandling i verksamheten. Ett exempel rör utvecklingen av e-tjänster i delar av verksamheten. Tidigare traditionella mönster kring utbildningsval, deltagande i utbildning, studieresultat m.m. lever kvar.

Fram till slutet av augusti har 33 synpunkter kring nämndens verksamhet lämnats in, vilket är 40 % färre än förra året. De flesta har rört olika former av trafikfrågor som snöröjning, parkeringsfrågor, hastighetsfrågor m.m. Några har rört planerna på anläggning av vindkraft till havs. De flesta synpunkter är behandlade och avslutade, medan fem är under handläggning. Av synpunkterna lämnades sju in anonymt och har inte kunnat besvaras.

Oförändrad målbedömning

Livsmiljö

Hållbarhetsmålet är sammansatt och måluppfyllelsen beror av hur samtliga övriga mål uppfylls. Måluppfyllelsen för social och ekonomisk hållbarhet har under en tid förbättrats, vilket bland annat har visat sig i låg arbetslöshet, men under senare tid har bland annat inflation och signaler om förestående lågkonjunktur medfört oro inför framtiden.

På längre sikt fortgår arbetet för hållbar samhällsutveckling med ledning av tidigare beslut. Aktuella frågor har handlat om utveckling av hållbar dagvattenhantering i samband med Stadsutveckling Öster, framtagande av vattentjänstplan, förslag till riktlinjer för arbetet kring jordbruksmark samt ökade ansträngningar att motverka invasiva arter.

Ett viktigt verktyg för hållbarhetsarbetet utgörs av översiktsplanen. Arbete pågår för att ta fram en ny översiktsplan, som ska tydliggöra utvecklingsstrategi samt grundragen i hur mark- och vattenområden ska användas. Piteå har de senaste åren placerat sig väl i den hållbarhetsranking som Aktuell hållbarhet genomför. Inom naturvården fortgår arbetet med naturinventeringar och skogsskötseln bedrivs i ökad utsträckning i hållbar riktning.

Ett villkor för att kommunen ska kunna växa är att det finns tillräckligt med bostäder. Ett förslag till ny plan för bostadsförsörjning har arbetats fram och är på väg till beslut. Idag finns planer för något mer än 2 000 bostäder och ytterligare 3 000 på utpekade områden. Arbete pågår med detaljplaner inom ramen för Stadsutveckling Öster, som omfattar drygt 700 bostäder. Andra områden i fokus rör bland annat Sörfjärden och Norrfjärden, som prioriterats till

följd av det kommande byggandet av Norrbotniabanan. Som led i arbetet att arbeta fram en ny översiktsplan pågår i olika skeden även arbete med fördjupade översiktsplaner för Öjebyn, Bergsviken och Munksund. Som del i arbetet tas även en ny trafikstrategi fram. Bland de investeringsprojekt som genomförs förtjänar arbetet med Lillbrogatan och Hamngatan samt Olof Palmes väg särskilt att nämnas.

Kulturmålet beaktas inom områden som exempelvis kulturmiljövård, stadsmiljöprogram, översiktsplanearbete, m.m. Ett arbete pågår för att ta fram en arkitekturpolicy. Ambitionen är att utveckla en god byggnadskultur anpassad utifrån Piteås särskilda förutsättningar och mål. Som del i arbetet med fördjupade översiktsplaner genomförs kulturinventeringar i dessa områden. Kyrkstadrådet har även utökats till att omfatta samtliga kyrkbyar.

Oförändrad målbedömning

Åtgärder och uppdrag

Nämnden har inga tidsbegränsade riktade uppdrag eller åtgärder.

Nyckeltal

Respektive nyckeltal visar inrapporterade värden för den senaste tillgängliga perioden. För individbaserade nyckeltal redovisas uppgifter fördelat på kvinnor och män.

Nyckeltal beslutade av Kommunfullmäktige

Nyckeltal	Period	Målvärde	Utfall	Kvinnor	Män
 Inskrivna arbetslösa, ungdomar 18-24 år %	Aug 2023	≤5,5 %	5,7 %	4,7 %	6,5 %
Öppet arbetslösa, ungdomar 18-24 år %	Aug 2023		3,6 %	3 %	4,1 %
Sökande i program, ungdomar 18-24 år %	Aug 2023		2,1 %	1,7 %	2,4 %
 Inskrivna arbetslösa, utrikesfödda 16-64 år %	Aug 2023	15,2 %	12 %	12,4 %	11,6 %
Öppet arbetslösa utrikesfödda 16-64 år, %	Aug 2023	7 %	5,4 %	4,8 %	5,9 %
Sökande i program utrikesfödda 16-64 år, %	Aug 2023	8,2 %	6,6 %	7,6 %	5,7 %
Antal flyktingar bosatta i Piteå två år efter ankomst till Piteå	2023		77	39	38
Andel flyktingar bosatta i Piteå två år efter ankomst till Piteå, %	2023	50 %	92 %	92 %	90 %
 Utsläpp av växthusgaser inom kommunens gränser, ton CO ₂ -ekv/inv	2020	7,98	4,45		
Kommunens arbete för att minska miljö- och klimatpåverkan i egna verksamheter är bra, andel (%)	2021	63,3 %	69,5 %	64 %	
 Antal km gång- och cykelväg	2022		133		
Antal under året nybyggda gång- och cykelvägar, km	2022	1	1,5		
Färdigställda bostäder i flerfamiljshus under året i kommunen, antal	2023		3		
Färdigställda bostäder i flerfamiljshus under året i stadsbygd, antal	2023		3		
Färdigställda bostäder i flerfamiljshus under året i landsbygd/glesbygd, antal	2023		0		
Färdigställda bostäder i småhus under året i kommunen, antal	2023		25		
Färdigställda bostäder i småhus under året i stadsbygd, antal	2023		10		
Färdigställda bostäder i småhus under året i landsbygd/glesbygd, antal	2023		15		
Trygg utomhus i området där du bor när det är mörkt ute, andel(%)	2021	76,7 %	83,5 %	76,8 %	90,1 %
Trygg utomhus i området där du bor när det är ljust ute, andel (%)	2021	95,3 %	97,3 %	98,4 %	96,2 %
Skötsel av allmänna platser fungerar bra i kommunen, andel (%)	2021	78,4 %	83,7 %	84,3 %	83,1 %
Skötsel av gator och vägar fungerar bra i kommunen, andel (%)	2021	63 %	66,5 %	69,5 %	63,6 %
 Sjukfrånvaro, % (ackumulerat 12 månader bakåt)	Jul 2023	≤4,5 %	4,4 %	4,6 %	4,2 %
Andel heltidstjänster, %	Jul 2023	≥95 %	95 %	95 %	95,1 %
Antal timmar som utförs av timanställda (ackumulerat 12 månader bakåt)	Jul 2023	≤8 321	10 408	8 236	2 172
Kvinnors lön i förhållande till mäns lön, %	Jul 2023	100 %	98,4 %		
 Budgetavvikelse nämnd/styrelse, mkr	2022	≥0 mkr	6,1 mkr		

Socialnämnden

Sven-Gösta Petterson
Ordförande

Eva Börjesson Öhman
Förvaltningschef

Periodens händelser

- Ett intensivt rekryteringsarbete med kampanjer och events har pågått under våren för att klara kompetensbehovet under sommaren.
- 23 mars utsattes kommunens leverantör av trygghetslarm för en cyberattack vilket medförde driftstörningar hos 878 brukare under ca 16 timmar.
- Under våren har nämnden tagit beslut om studier i svenska på arbetstid för tillsvidareanställd vård- och omsorgspersonal.
- Projektering av en ny gruppbofastad har påbörjats.
- Hela personalen på Ängsgården har utbildats i personcentrerad demensvård enligt "Stjärnmärkt" – en utbildningsmodell som tagits fram av Svenskt Demenscentrum.

Ekonomi

Utfall (tkr)

	Jan - Aug 2023	Jan - Aug 2022	Prognos helår 2023	Utfall helår 2022
Intäkter	186 975	188 577	280 462	294 793
Kostnader	-858 231	-841 500	-1 302 777	-1 293 225
Nettokostnad (exkl kapitalkostnad)	-671 256	-652 923	-1 022 315	-998 432
Anslag (skattemedel)	641 415	636 966	981 579	969 454
Internränta	-152	-114	-257	-174
Avskrivning	-2 868	-2 326	-4 348	-3 686
Periodens utfall	-32 861	-18 397	-45 341	-32 838
Investeringar	502	3 323	5 006	5 880

Mål och måluppfyllelse

Målbedömning

— Ej bedömt ■ 1 Målet ej uppfyllt ◆ 2 Målet delvis uppfyllt ▲ 3 Målet uppfyllt i hög grad ● 4 Målet helt uppfyllt

Mål beslutade av Kommunfullmäktige

Strategiska områden	Prognos 2023	2022	Övergripande mål	Prognos 2023	2022
Barn och unga - vår framtid	▲	▲	 Piteå ska vara Sveriges barnvänligaste kommun	▲	▲
Utbildning, arbete och näringsliv	▲	▲	 Piteå ska år 2030 ha 46 000 invånare och till 2040 50 000 invånare	▲	▲
			 Piteå ska vara en attraktiv ort för näringsliv och företagande	▲	▲
Demokrati och öppenhet	▲	▲	 Piteå präglas av en samhällsgemenskap med jämställdhet och mångfald som grund	▲	▲
Livsmiljö	▲	▲	 Samhällsbyggnad ska utgå från social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet	▲	▲
			 Piteå ska erbjuda trygga och attraktiva livsmiljöer	▲	▲
Personal	◆	◆	 Piteå kommun och de kommunala bolagen ska arbeta aktivt för att vara en attraktiv och jämställd arbetsgivare samt skapa hälsofrämjande arbetsplatser	◆	◆
Ekonomi	■	◆	 Budgetramen ska hållas genom effektiv hushållning av disponibla resurser	■	◆

Analys

Ekonomi

Socialtjänsten har per augusti 2023 en budgetavvikelse på -32,9 mkr. En minuspost på 26 mkr budgeterades centralt för året och därigenom har en rimlig budget lagts ut på respektive avdelning i syfte att erhålla bättre styrning. Fortsatt problem med kompetensförsörjning inom vård- och omsorgsverksamheten leder till höga personalkostnader under perioden. Dessutom har verksamheterna ökade kostnader för placeringar gällande barn och missbruksvård. Arbetet med bemanningsekonomi och schemaläggning fortsätter under 2023. Dessutom ser vi fortsatt hög prisnivå på övriga kostnader. Helårsprognos ligger på -45,3 mkr. Se bilaga 1, Analys SOC augusti 2023 och bilaga 2, månadsuppföljning SOC aug 2023.

Personal

Sommarbemanningen har varit allt svårare att få ihop för varje år, vilket belastat medarbetare i synnerhet, men även chefer och ekonomi. Via bemanningen rekryterades 2022 158 personer och 2023 rekryterades 213 personer (ett femtiotal fler). Det är viktigt att veta att det här är nya personer som är rekryterade via bemanningen, det är alltså inte totala behovet av vikarier vi har under en sommar. Socialnämnden har mot denna bakgrund haft allt svårare att möta medborgarnas behov.

Sommarerbjudandet 2023 bestod av följande:

- 3000 för servicetjänst, 5000 för innerområden och 10 000 för ytterområden.
- En ny rekryteringspremie för ordinarie personal där varje tips som har lett till en anställning har gett 3000 kronor/tips.
- Semestererbjudande till ordinarie personal för flytt av semesterveckor och extrapass, precis som tidigare år.
- Pensionärer har fått ett lönetillägg med 30,30 kr per arbetad timme under sommarperioden, motsvarande c:a 5 000 för en timanställning på heltid.

Andelen kvinnor respektive män bland månadsavlönad personal i socialnämndens verksamheter är 85 % kvinnor respektive 15% män. De senaste åren har andelen män ökat lite från år till år och även under 2023 har andelen män ökat. Andelen män är högre inom gruppen timanställda. Bland tillsvidareanställda är det störst andel män inom avdelningen Verksamhetsstöd och lägst andel män är det inom avdelningen En ingång.

Sjukfrånvaron ligger i stort sett still på ungefär 8,7% jämfört med föregående period. Kvinnornas sjukfrånvaro är högre än männens.

Andelen heltidsanställningar har ökat med omkring 0,4% till 87,1% vid halvårsskiftet, jämfört med samma period föregående år. Bland kvinnor har andelen heltidsanställningar minskat något till 87,8%, medan andelen heltidsanställningar bland män har ökat kraftigt till 82,8%.

Timmar utförda av timanställda de senaste 12 månaderna har sjunkit med 11,5% mellan juni 2022 och juni 2023 till omkring 365 000 timmar juni 2023.

9 mars 2023 beslutade den regionala styrgruppen för vård- och omsorgscollege att inte söka återcertifiering för Vård- och omsorgscollege. Huvudskälet var att det under lång tid inte funnits någon processledare från Region Norrbotten. Arbete pågår för att hitta en lokal lösning med liknande innehåll mellan socialtjänst, skola och region.

Socialtjänsten arbetar för att öka samverkan mellan avdelningarna.

Under våren har förvaltningen bland annat arbetat tillsammans runt insatser för målgruppen med samsjuklighet, kompetensförsörjningsfrågor och håller gemensamt i samverkansgrupper.

Arbetet med bemanningsstrategin fortsätter.

Verksamheterna deltar i schemanätverk som administreras via planeringsenheten.

Fortsatt arbete med kompetensförsörjningsplanen

Att klara sommarens bemanning och schemaplanering har varit utmanande även i år. Det merarbete som sommarens stora rekryterings- och introduktionsinsats innebär medför en ökad belastning för våra medarbetare i synnerhet, men även chefer och ekonomi. Region Norrbotten dubblar OB-ersättningen för sjuksköterskor och undersköterskor från 1 september 2023. Detta ger upphov till oro för möjligheterna att rekrytera till socialnämndens verksamheter. OB-ersättningens storlek har sedan tidigare varit en aktuell fråga i kommunen.

Då antalet sommarvikarier som finns tillgängliga och anställningsbara på arbetsmarknaden minskat i länet mellan åren har förvaltningen genomfört dialoger och startat arbetsgrupper för att anpassa semesterplaneringen till nuvarande kompetensförsörjningssituation. Inför sommaren hade över hälften av vård och omsorgsverksamheterna gjort förändringar i sin planering.

Ett förslag har tagits fram för hur differentiering av arbetsuppgifter skulle kunna se ut. Förslaget är kommunicerat i samverkansgrupp, socialnämnden och antaget i förvaltningens ledningsgrupp.

Avdelningen stöd till vuxna funktionsnedsatta har påbörjat successivt införande av heltidsanställningar inom personlig assistans, kallat Heldel-projektet.

Under sommaren har bemanningsenheten rekryterat c:a 50 st servicetjänster till vård- och omsorgsverksamheterna.

En ny handledarorganisation är under uppbyggnad. En rad aktiviteter äger rum/har ägt rum inom ramen för detta, däribland:

- Svenskastudier på arbetstid är utrett och upphandlat
- Digitalt inlärningsystem är utrett och inköpt
- Utbildning av handledare
- Regelbundna nätverksträffar
- Uppdatering av den centrala introduktionen för ny personal
- Ny digital brevlåda för ansökningar om sommarjobb och servicetjänster
- Regelbundna träffar med utbildningsanordnare
- Satsning på praktisk arbetslivsorientering (prao)
- Stöd i specialistundersköterskors praktikplaceringar samt uppföljningar av detta
- Under sommaren har bemanningsenheten rekryterat c:a 50 st servicetjänster till vård- och omsorgsverksamheterna

Ingen förändrad måluppfyllelse, delvis uppfyllt.

Strategiska områden och prioriterade mål

Prioriterade mål

Socialnämndens tyngsta bidrag till kommunens mål består av den löpande, i regel lagstadgade verksamhet som nämnden bedriver. Äldreomsorg, stöd till funktionsnedsatta, stöd till barn och familjer, stöd genom missbruksproblematik, ekonomiskt stöd o.s.v. Genom dessa verksamheter sker socialnämndens största bidrag till uppfyllelse av kommunens mål. Dessa verksamheter syftar alla till att stötta människor till ett slags bottenplatta varpå de sedan kan bygga sitt liv självständigt, samhällsnyttigt och meningsfullt.

Stöd och hjälp till personer och familjer som befinner sig i svåra livssituationer kan bidra till att minska fattigdom och utsatthet. Detta kan i sin tur leda till en minskning av sociala problem som kan orsaka otrygghet i samhället, såsom kriminalitet, missbruk, psykisk ohälsa och arbetslöshet.

Hjälp genom att hantera svåra livssituationer på ett konstruktivt sätt, såsom vid familjebekymmer, separationer,

förlust av anhöriga eller svåra hälsoproblem kan bidra till att minska stress och oro och ge personer och familjer verktyg för att hantera svåra livssituationer på ett mer hållbart sätt.

Omsorgen om äldre och stöd till funktionsnedsatta gör att människor får stöd i att balansera egna liv och arbeten, i trygg förvisning om att deras anhöriga tas omhand på ett trovärdigt och meningsfullt sätt.

Prognos måluppfyllelse: oförändrad i hög grad uppfyllt

Barn och unga - vår framtid

Tillämpning av barnkonventionen ingår sedan 2022 i socialnämndens riktlinjer. Framför allt innebär detta att en barnkonsekvensanalys ska göras före varje beslut som rör barn, exempelvis budget, verksamhetsplaner, riktlinjer o.s.v. En modell med tillhörande mallar finns som vägledning kring barnkonsekvensanalysens delar. Delarna är bakgrundsbeskrivning, dialog, konsekvensanalys samt återkoppling och utvärdering.

Antalet orosanmälningar och barnskyddsutredningar har ökat under flera år, men har stannat av sedan 2021. En större andel unga har kunnat erbjudas insatser på hemmaplan i stället för att placeras på institution med hjälp av bl.a. insatsen utökad familjebehandling vilket ger möjligheten att undvika placeringar utanför hemmet, men också att förkorta placeringstiderna när någon redan är placerad. Även Signs of Safety bidrar till fler insatser på hemmaplan och stödjer familjen/nätverket att identifiera styrkor och resurser hos individer och stärker dem att kunna skapa positiva förändringar i sin situation på egen hand eller med hjälp av sitt nätverk. Genom att dra allt större nytta av det omgivande nätverket vid insatser förväntas barnen och deras omgivning få mer varaktiga verktyg och stärkt tillit till sina egna förmågor. Detta kan göra större skillnad på lång sikt gällande barnens uppväxt, och omgivningens förutsättningar, jämfört med om de skulle få hjälp som i högre grad baseras på stöd från utomstående.

Verksamheten fortsätter att kontraktera egna familjehem, vilket fortfarande anses vara ett viktigt och framgångsrikt verktyg i att undvika köpta tjänster. Verksamheten har under året tagit över familjehem från privata företag. Omorganisationen kring barn som är placerade i familjehem är fullt ut implementerad. Kvaliteten bedöms på en generell nivå ha höjts för både uppdragstagare och placerade barn, vilket får positiv effekt på att barnen får en trygg och utvecklande uppväxt.

Socialtjänsten ska arbeta med att utveckla sitt samagerande med andra förvaltningar och huvudmän rörande tidiga och förebyggande insatser.

Enheten Stöd till barn och Familj har haft en gemensam utbildningsdag med Barn- och utbildningsnämnden samt Kultur- och fritidsnämnden. Syftet var att informera nya nämndsledamöter om vad socialnämnden redan gör för barn och unga.

Avdelning Stöd till barn och familjer, Socialpsykiatri och missbruk vuxen har påbörjat Childrens program; ett drogförebyggande och hälsofrämjande arbete för barn till föräldrar med missbruk.

Socialtjänsten ska fortsätta utveckla sin interna samverkan för att hitta insatser som ser till att barnets behov sätts i främsta rummet.

Arbete med gruppen 13–25 pågår, som kretsar kring tidiga samordnande insatser för att förebygga framtida behov.

En workshop genomförts med alla medarbetare för att titta hur vi kan förbättra samverkan mellan barn och vuxen LSS. Inför workshopen hade två personer intervjuats kring vad som varit värdeskapande för dem samt vad de saknat kopplat till både samverkan och aktuella insatser i samband med att de haft insatser via LSS och fyllt 18. Detta kommer att följas upp av fortsatt arbete under hösten.

Prognos måluppfyllelse: oförändrad i hög grad uppfyllt

Utbildning, arbete och näringsliv

Utbyggd äldreomsorg ger stöd åt en växande befolkning. Ett nytt demensboende, Skogsgården, byggs på Strömnäsbacken. Kring detta har även samverkan med LTU bedrivits under 2022 och våren 2023. I en framtid kan Skogsgården komma att fungera som ett kompetenscenter för att ge metodstöd till personal inom kognitiva sjukdomar.

Anställning underlättar inflyttning. Socialnämnden har bidragit till att öka kommunens befolkning samt ett attraktivt näringsliv genom att erbjuda anställning och vikariat till nya invånare i kommunen. För människor som flyttar till Piteå för arbete i privat sektor kan medföljande familj hitta arbeten inom socialtjänsten. Målsättningen har också varit att öka andelen tillsvidareanställningar och erbjuda möjlighet att arbeta heltid.

Socialtjänsten är kommunens största arbetsgivare och genom att arbeta med kompetensförsörjningsinsatser och andra insatser för att vara en attraktiv arbetsgivare kan socialtjänsten locka fler att bo och verka i Piteå. Socialtjänsten kan

på det sättet också bidra till att ungdomar väljer att stanna kvar i kommunen.

För att skapa goda förutsättningar för ungdomar att etablera sig på arbetsmarknaden erbjuder Socialnämnden i stor utsträckning vikariat till studenter som gör sin praktik inom nämndens verksamheter samt anställer personer under 18 år till servicetjänster inom äldreomsorgen.

Den statliga satsningen äldreomsorgslyftet har beslutats upphöra 2024, vilket innebär att vi inte längre kan söka medel för detta. De medel som Piteå kommun fått för detta har varierat mellan 2-16 mkr årligen. Variationen i tilldelning mellan åren har inneburit svårigheter att planera användningen, så Piteå kommun har lämnat tillbaka betydande delar av statsbidraget, liksom många andra kommuner.

Satsningen på validering till undersköterska pågår. Under 2023 har 4 personer validerat sina kunskaper och 11 ytterligare planeras under hösten. Satsningen genomförs i samverkan med vuxenutbildningen.

Socialtjänsten fortsätter att samarbeta med näringslivet och civilsamhället för att utveckla verksamheten. Socialnämnden samarbetar med näringsliv och civilsamhälle i den mån det är möjligt för att utveckla verksamheten och Piteå som ort. Exempel på det är verksamheten Lagkamrat som återupptagits efter pandemin, samverkansavtal med Luleå tekniska universitet, och att olika dagliga verksamheter utför legojobb till lokala företag.

Prognos måluppfyllelse: oförändrad i hög grad uppfylld

Demokrati och öppenhet

Prioriterat inom samtliga verksamheter är att alla brukare ska ha möjlighet att delta i samhällsutbudet.

Öppenhet och sekretess i balans. Socialnämnden har stort fokus på att vara öppna och transparenta i kommunikationen både internt och externt för att visa vad förvaltningen gör i spåren av pandemin, men samtidigt vara varsamma utifrån sekretess och brukarens integritet.

Socialnämnden arbetar aktivt med pressmeddelanden, som görs vid både positiva och negativa händelser och i samband med nämnd.

Socialnämnden gör insatser för att inkludera behövandes anhöriga i kommunens omsorg, och inte enbart fokusera på personer med olika typer av problematik eller behov av direkt stöd. 6 anhöriggrupper har drivits under året. Även en föreläsning har anordnats om förälder till barn med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF), tillsammans med anhörigföreningen och Vuxenskolan. Föreläsningen lockade 440 besökare.

13 klagomål/synpunkter angående socialtjänsten har registrerats under perioden varav 8 fortfarande är under handläggning. De avslutade ärendena handlar om gästwifi på äldreboenden, mat inom hemtjänsten, bristande bemötande, personal som kör för fort och öppettider hos familjerätten.

Arbete pågår för att öka möjligheterna för utrikesfödda att etablera sig i arbetslivet med rätt stöd och bättre förutsättningar exempelvis genom särskild introduktion som medför en språkutvecklande arbetsplats.

Socialnämndens verksamhet har betydelse för samhällsgemenskap och mångfald. I synnerhet har socialnämnden som arbetsgivare stor betydelse, och vi informerar särskilt studerande på SFI om jobb möjligheter. Skolinformation sker genom ett samarbete mellan socialnämndens bemanningsenhet och samhällsbyggnadsnämndens arbetsmarknadsenhet. Detta väntas bidra till ökad mångfald i verksamheterna samt jämna ut skillnader i tillgång till ett kommande arbetsliv mellan människor med utländsk bakgrund och övriga medborgare. Det är även en metod för att underlätta senare rekrytering. I många av våra verksamheter möts medarbetare och brukare från olika generationer och bakgrunder på ett sätt som man sällan gör annars, vilket i sin tur främjar samhällsgemenskap med mångfald som grund.

Socialtjänsten ska se över möjligheten att utöka öppettider för Samvaron och Kompassen genom en ökad samverkan med civilsamhället.

Öppettider för Samvaron och Kompassen har inte förändrats under perioden. Men ett arbete är påbörjat för att se över öppettider och utbud.

Prognos måluppfyllelse: oförändrad i hög grad uppfylld

Livsmiljö

Ekonomisk hållbarhet

För att närma sig en budget i balans har Socialnämnden tagit fram en kompetensförsörjningsplan och en bemanningsstrategi. Viktiga punkter i detta arbete är

- löpande analys och ökad ekonomisk förståelse
- hushållning med personal för att minska behovet av vikarier
- större samagerande mellan organisationsgränser
- samordning och utveckling av inköpsprocess och fastighetsstrategi.

Socialtjänsten är en av de första förvaltningarna som gått in i den nya inköpsprocessen som ska bidra till ekonomisk

hållbarhet. Socialnämnden nyttjar i hög grad de statsbidrag som är riktade till socialtjänstens verksamheter.

Social hållbarhet

Socialnämnden arbetar med delaktighet med brukaren i fokus där brukaren upplever att man har inflytande och möjlighet att påverka sin livssituation. Andelen hemtjänsttagare som uppger sig alltid eller oftast kunna påverka vilken tid de får hjälp av personalen har dock sjunkit från omkring 59 % 2012-2014 till 43% 2022, Båda procentsatserna är strax under rikssnittet som rört sig från 61% till 53% på under samma tid.

Socialnämnden handhar tre så kallade brukarråd. Brukarråd finns för att de som direkt berörs av kommunens verksamhet inom ett särskilt område ska vara informerade och kunna göra sin röst hörd. Råden är pensionärsråd, förebygganderåd och tillgänglighetsråd.

Arbetet med anhörigstöd syftar till att skapa ökad delaktighet och inflytande för de som berörs av socialtjänstens insatser.

Behovet av försörjningsstöd har minskat under perioden; Sannolikt till följd av god samverkan med arbetsmarknadsenheten samt en god arbetsmarknad.

Nyckeltalen för perioden visar att 50% av brukarna i hemtjänsten uppger att det känns mycket tryggt att bo hemma med stöd av hemtjänsten 2022. Rikssnittet är 43% och Piteås resultat kompletteras av att 40% uppger att det känns tryggt. Sammanlagt blir andelen trygg eller mycket trygg 90% i Piteå, även detta över rikets genomsnitt på 84%.

Ekologisk hållbarhet

Teknik kan underlätta den ekologiska hållbarheten. Socialnämndens verksamheter arbetar i hög grad med digitala möten och utbildningar i de fall det är lämpligt. En utbildning i förflyttningsteknik med stöd av VR bidrar till ett minskat behov av resande för att genomföra utbildningen. Lokala lösningar vid placeringar av barn och unga bidrar till färre resor både för brukaren/anhöriga samt socialtjänstens personal.

Piteå ska vara tryggt och tillgängligt för alla

Socialnämnden har bidragit med extra resurser vid evenemang som Cruising och PDOL

Prognos måluppfyllelse: oförändrad i hög grad uppfyllt

Åtgärder och uppdrag

Nämnden har inga tidsbegränsade riktade uppdrag eller åtgärder.

Nyckeltal

Respektive nyckeltal visar inrapporterade värden för den senaste tillgängliga perioden. För individbaserade nyckeltal redovisas uppgifter fördelat på kvinnor och män.

Nyckeltal beslutade av Kommunfullmäktige

Nyckeltal	Period	Målvärde	Utfall	Kvinnor	Män
 Antal inledda utredningar enligt SoL 11:1 av barn och unga, 0-20 år (ackumulerat från årskiftet)	Aug 2023		296	145	151
 Försörjningsstöd alla hushåll, genomsnitt månader	2022		3,4		
 Personaltäthet inom vård och omsorgsboende, årsarbetare per plats	2022	0,884	0,913		
Kommunens verksamhet för personer med funktionsnedsättning fungerar bra i kommunen, andel (%)	2021	69,4 %	76,7 %		
Socialtjänstens stöd och hjälp till utsatta personer fungerar bra i kommunen, andel (%)	2021	52 %	58,7 %		
Äldreomsorgen fungerar bra i kommunen, andel (%)	2021	63,8 %	73,8 %	72,1 %	75,5 %
 Sjukfrånvaro, % (ackumulerat 12 månader bakåt)	Jul 2023	≤4,5 %	8,7 %	9,1 %	6,2 %
Andel heltidstjänster, %	Jul 2023	≥95 %	87,3 %	87,9 %	83,5 %
Antal timmar som utförs av timanställda (ackumulerat 12 månader bakåt)	Jul 2023	≤401 434	366 414	245 705	120 709
Kvinnors lön i förhållande till mäns lön, %	Jul 2023	100 %	107,3 %		
 Budgetavvikelse nämnd/styrelse, mkr	2022	≥0 mkr	-32,8 mkr		

Gemensam kost- och servicenämnd

Bodil Wennerbrandt
Sevastik
Ordförande

Jan Ställ
Förvaltningschef

Periodens händelser

- De kostpolitiska riktlinjerna har reviderats
- Övergång från svarta till genomskinliga engångskantiner har påbörjats
- Den kraftiga prisökningen har planat ut

Ekonomi

Utfall (tkr)

	Jan - Aug 2023	Jan - Aug 2022	Prognos helår 2023	Utfall helår 2022
Intäkter	19 335	17 547	29 003	26 751
Kostnader	-19 281	-17 552	-29 003	-26 751
Nettokostnad (exkl kapitalkostnad)	54	-5	0	0
Anslag (skattemedel)	0	0	0	0
Internränta	0	0	0	0
Avskrivning	0	0	0	0
Periodens utfall	54	-5	0	0
Investeringar	0	0	0	0

Mål och måluppfyllelse

Målbedömning

— Ej bedömt ■ 1 Målet ej uppfyllt ◆ 2 Målet delvis uppfyllt ▲ 3 Målet uppfyllt i hög grad ● 4 Målet helt uppfyllt

Mål beslutade av Kommunfullmäktige

Strategiska områden	Prognos 2023	2022	Övergripande mål	Prognos 2023	2022
Livsmiljö	●	●			
Ekonomi	●	●	⚙ Budgetramen ska hållas genom effektiv hushållning av disponibla resurser	●	●

Analys

Ekonomi

Den gemensamma kost- och servicenämndens budget bygger på självkostnadsprincipen där samverkans kommunerna betalar för deras faktiska kostnader. Samverkan mellan kommunerna är positivt ur ekonomisk synvinkel i och med att fasta kostnader delas kommunerna emellan.

Gemensam Kost- och servicenämnd redovisar överskott för perioden med 54 tkr, vilket beror på ett förändrat arbetssätt kring utbetalning av arvoden till ledamöter.

Kommunerna a'conto debiteras månadsvis utifrån fastställd budget och avräkning sker i samband med årsbokslutet för 2023. Periodens resultat visar att kostnaderna totalt varit 15 tkr högre än budgeterat, Luleå kommun har debiterats 77 tkr för mycket medan Piteå kommun ska debiterats 62 tkr ytterligare.

Strategiska områden och prioriterade mål

Livsmiljö

Gemensam kost- och servicenämnd Piteå - Luleå kommun arbetar för att öka hållbarheten ur flera perspektiv.

Nämndens mål bidrar samtliga till att stärka hållbarheten då de styr mot ökad användning av både lokalproducerade livsmedel och ekologiska, liksom minskat matsvinn. (I nämndens ansvarsområde ingår endast kökssvinn, det vill säga det svinn som uppstår i samband med produktionen.)

Nämnden arbetar aktivt för att måltiderna ska vara kvalitetssäkrade och för att kunderna ska få rätt mat. Ett strukturerat kvalitetsarbete sker utifrån rapporterade avvikelser och synpunkter som påvisar brister, önskemål eller utvecklingsområden.

Kostnadsutvecklingen rörande livsmedel följs noga och de produkter samt tjänster som används i verksamheten konkurrensutsätts. Kostnadsmedvetna medarbetare och effektiv produktion är ytterligare faktorer som bidrar till ökad hållbarhet.

Beredskapsarbetet fortgår.

Åtgärder och uppdrag

Nämnden har inga tidsbegränsade riktade uppdrag eller åtgärder.

Nyckeltal

Respektive nyckeltal visar inrapporterade värden för den senaste tillgängliga perioden. För individbaserade nyckeltal redovisas uppgifter fördelat på kvinnor och män.

Gemensam överförmyndarnämnd

Agnetha Eriksson
Ordförande

Periodens händelser

- Stor brist på gode män och förvaltare
- Rekrytering av gode män och förvaltare har skett genom olika kampanjer med sämre utfall än tidigare år
- Fler fysiska träffar och utbildningar har hållits
- Planering av Länsträff i Piteå för norr- och västerbottens överförmyndarverksamhet
- Förslag till nytt samverkansavtal för Gemensam överförmyndarnämnd har framarbetats

Ekonomi

Utfall (tkr)

	Jan - Aug 2023	Jan - Aug 2022	Prognos helår 2023	Utfall helår 2022
Intäkter	3 814	4 355	5 930	6 189
Kostnader	-3 792	-4 330	-5 897	-6 152
Nettokostnad (exkl kapitalkostnad)	22	25	33	37
Anslag (skattemedel)	0	0	0	0
Internränta	0	-1	-1	-1
Avskrivning	-22	-24	-32	-36
Periodens utfall	0	0	0	0
Investeringar	0	0	0	0

Mål och måluppfyllelse

Målbedömning

— Ej bedömt ■ 1 Målet ej uppfyllt ◆ 2 Målet delvis uppfyllt ▲ 3 Målet uppfyllt i hög grad ● 4 Målet helt uppfyllt

Mål beslutade av Kommunfullmäktige

Strategiska områden	Prognos 2023	2022	Övergripande mål	Prognos 2023	2022
Utbildning, arbete och näringsliv	▲	▲	🎯 Älvsbyn erbjuder den välfärd som vi medborgare vill ha, balans mellan arbete, rekreation, kultur och samhällsservice	—	▲
			🎯👤 Piteå ska år 2030 ha 46 000 invånare och till 2040 50 000 invånare	▲	▲
			🎯 Företagsamma människor och konkurrenskraftiga företag i gemenskap leder Älvsbyn	—	▲
			🎯🏢 Piteå ska vara en attraktiv ort för näringsliv och företagande	▲	▲
Demokrati och öppenhet	▲	▲	🎯 Tillsammans lever vi gott i framtidsrika Älvsbyn	—	▲
			🎯🎵 Piteå präglas av en samhällsgemenskap med jämställdhet och mångfald som grund	▲	▲
Livsmiljö	▲	—	🎯🏠 Piteå ska erbjuda trygga och attraktiva livsmiljöer	▲	—
Ekonomi	▲	▲	⚙️ Budgetramen ska hållas genom effektiv hushållning av disponibla resurser	—	▲

Analys

Ekonomi

Kommunerna Piteå och Älvsbyn finansierar den gemensamma verksamheten, överförmyndarexpeditionen, andelsmässigt utifrån respektive kommuns ärendemängd. Varje kommun finansierar helt sina respektive uppdragstagare/ställföreträdare.

Verksamheten har under året bedrivits inom de ekonomiska ramar som nämnden har beslutat om. Kostnaderna för den gemensamma nämnden överförmyndarnämnd fördelas på de två kommunerna Piteå och Älvsbyn utifrån antalet aktiva ärenden vid årets slut. Prognosen för budgetavvikelse på helår per kommun bedöms för Piteås del till -100 tkr.

Oförändrad måluppfyllelse, i hög grad uppfyllt.

Prioriterade mål

Älvsbyn erbjuder den välfärd som vi medborgare vill ha, balans mellan arbete, rekreation, kultur och samhällsservice

Piteå ska år 2030 ha 46 000 invånare och till 2040 50 000 invånare

Att kommunerna vill öka sina invånarantal kan medföra fler som behöver god man och förvaltare. Det kan även innebära fler som vill ta på sig uppdrag som god man och förvaltare. Nämnden har arbetat för att medborgare ska känna trygghet med verksamheten och att huvudmän ska ha lika rätt oavsett sin förmåga att tillvarata sina intressen, sköta sina angelägenheter eller tillgångar. Nämndens verksamhet har bidragit till att skapa förutsättningar för en bättre välfärd och trygga medborgare.

Verksamheten har arbetat med att utveckla information till medborgare, intresseföreningar, anställda och politiker i kommunerna samt förbättrat tillgänglighet, bemötande och service. Verksamheten går vidare mot att bli mer digital.

Ingen förändrad målbedömning, uppfyllt i hög grad

Företagsamma människor och konkurrenskraftiga företag i gemenskap leder Älvsbyn

Piteå ska vara en attraktiv ort för näringsliv och företagande

Under perioden har verksamheten erbjudit gode män och förvaltare både digitala och fysiska utbildningstillfällen.

Nämnden har stora utmaningar i att hitta nya gode män och förvaltare. Under perioden har antalet nya ställföreträdare minskat i antal jämfört med tidigare år. Verksamheten har genomfört olika sätt att rekrytera och intressera personer till att ta på sig uppdrag som god man och förvaltare. Den film som tidigare år har spelats in, där en god man berättar om sitt uppdrag, har spridits via sociala medier och på kommunernas hemsidor. Om nya gode män och förvaltare inte rekryteras kommer personer som är berättigade till godmanskap och förvaltarskap lida rättsförlust då avsaknad av hjälp uppstår.

Nämnden bidrar genom sin tillsyn av godmanskap, förvaltarskap och förmyndarskap. Verksamheten arbetar för att ge den enskilde möjligheter att leva ett självständigt liv genom att anpassa stödet efter den enskildes behov. Detta kan exempelvis medföra att den enskilde kan få en anställning eller sysselsättning som gynnar både dem och kommunernas näringsliv och företagande.

Medborgare som äger och driver bolag kan även de hamna i situationen att de är i behov av en god man eller förvaltare. Det är då av vikt att nämnden rekryterar person som kan tillvarata huvudmannens rätt och intressen på ett bra sätt.

Nämnden hanterar även ansökan från underåriga att starta företag och bedriva rörelse. Det är en viktig uppgift att utreda och ta ställning till sådana ansökningar.

Ingen förändrad målbedömning, uppfyllt i hög grad.

Tillsammans lever vi gott i framtidsrika Älvsbyn

Piteå präglas av en samhällsgemenskap med jämställdhet och mångfald som grund

Nämndens verksamhet grundar sig på att alla har lika rätt oavsett förmågor. Informationen om vilka möjligheter som finns i syfte att ge stöd till personer som inte själva kan tillvarata sina rättigheter eller sköta sina angelägenheter är en grundpelare i verksamheten. Detta utgör ett viktigt verktyg för ett samhälle där alla räknas och får plats. En annan grundpelare i verksamheten är att nämnden har resurser att genomföra tillsyn av förmyndare, gode män och förvaltare som finns utsedda. Detta i syfte att ge underåriga samt huvudmän den trygghet som åtgärden syftar till.

Nämnden arbetar för att säkerställa en rättssäker och lika behandling som utgår från alla människors lika värde.

Verksamheten arbetar med att utveckla e-tjänster, blanketter och broschyrer för en ökad effektivitet och rättssäkerhet samt för att förenkla för användarna. Att utveckla blanketter och e-tjänster är något som gode män och förvaltare har efterfrågat av verksamheten.

Målbedömningen är oförändrad i hög grad uppfyllt.

Piteå ska erbjuda trygga och attraktiva livsmiljöer

Ett godmanskap eller förvaltarskap som anpassas efter den enskildes behov kan medföra att den enskilde exempelvis kan bo kvar i sitt boende eller få hjälp och stöd till ett nytt boende.

Åtgärder och uppdrag

Nämnden har inga tidsbegränsade riktade uppdrag eller åtgärder.

Nyckeltal

Respektive nyckeltal visar inrapporterade värden för den senaste tillgängliga perioden. För individbaserade nyckeltal redovisas uppgifter fördelat på kvinnor och män.

Gemensam räddningsnämnd

Kata Nilsson
Ordförande

Jim Lundström
Förvaltningschef

Periodens händelser

- Deltagande i det gemensamma ledningssystemet Räddningssamverkan Nord sedan 2023-01-01.
- Nytt handlingsprogram för Räddningstjänsten Piteå-Älvsbyns verksamhet beslutad av kommunfullmäktige i både Piteå och Älvsbyn.
- Nytt ledningsfordon för Insatsledning med utgång från Piteå levererad innan sommaren.
- Nytt pensionsavtal för brandmän från 2023-01-01.
- Nya riktlinjer/avtal gällande dygnsvila från om med 2023-10-01 enligt Allmänna bestämmelser och 2024-02-01 enligt Bilaga R.

Ekonomi

Utfall (tkr)

	Jan - Aug 2023	Jan - Aug 2022	Prognos helår 2023	Utfall helår 2022
Intäkter	41 483	40 131	62 315	58 253
Kostnader	-39 453	-37 223	-59 307	-55 492
Nettokostnad (exkl kapitalkostnad)	2 030	2 908	3 008	2 761
Anslag (skattemedel)	0	0	0	0
Internränta	-160	-116	-236	-175
Avskrivning	-1 870	-1 700	-2 772	-2 586
Periodens utfall	0	1 092	0	0
Investeringar	3 606	2 388	3 606	3 701

Mål och måluppfyllelse

Målbedömning

— Ej bedömt ■ 1 Målet ej uppfyllt ◆ 2 Målet delvis uppfyllt ▲ 3 Målet uppfyllt i hög grad ● 4 Målet helt uppfyllt

Mål beslutade av Kommunfullmäktige

Strategiska områden	Prognos 2023	2022	Övergripande mål	Prognos 2023	2022
Utbildning, arbete och näringsliv	▲	▲	🎯 Älvsbyn erbjuder den välfärd som vi medborgare vill ha, balans mellan arbete, rekreation, kultur och samhällsservice	▲	▲
			🎯👤 Piteå ska år 2030 ha 46 000 invånare och till 2040 50 000 invånare	▲	▲
			🎯 Företagsamma människor och konkurrenskraftiga företag i gemenskap leder Älvsbyn	▲	▲
			🎯🏢 Piteå ska vara en attraktiv ort för näringsliv och företagande	●	▲
Demokrati och öppenhet	▲	▲	🎯 Tillsammans lever vi gott i framtidsrika Älvsbyn	▲	▲
			🎯🎵 Piteå präglas av en samhällsgemenskap med jämställdhet och mångfald som grund	▲	▲
Livsmiljö	▲	▲	🎯🏠 Piteå ska erbjuda trygga och attraktiva livsmiljöer	▲	—
Personal	●	▲	⚙️ Piteå kommun och de kommunala bolagen ska arbeta aktivt för att vara en attraktiv och jämställd arbetsgivare samt skapa hälsofrämjande arbetsplatser	●	▲
Ekonomi	◆	●	⚙️ Budgetramen ska hållas genom effektiv hushållning av disponibla resurser	◆	●

Analys

Ekonomi

Den gemensamma räddningsnämnden redovisar för perioden en budget i balans. För helåret prognostiseras dock ett underskott på ca. 0,2 mkr. Anledningen till det prognostiserade underskottet bedöms beror på ett antal faktorer. En faktor är det nya pensionsavtalet för personal inom räddningstjänsten (Kostnadsökningar 2023: ca. 0,17 mkr). Andra faktorer är nya ersättningar för Räddningspersonal i beredskap samt jour-, beredskaps- och OB-ersättningar för heltidspersonal som ändrats under året (Kostnadsökningar 2023: ca. 0,39 mkr). Ökning av avtalskostnader pga. inflation påverkar också resultatet (Kostnadsökningar 2023: ca. 0,66 mkr.). Till 2023 har GRN tilldelats ett engångsanslag på 0,2 mkr för bedömda kostnadsökningar för avtal så som hyra, utalarmering etc.

Andra faktorer som bedöms kunna påverka resultatet ytterligare är en mer proaktiv och gränsöverskridande utalarmering inom Räddningssamverkan Nord. Detta bedöms i nuläget inte ha medfört någon extra kostnad men större insatser i Piteå och Älvsbyn skulle kunna påverka resultatet negativt. Sker större händelser i angränsande kommuner kan det dock i sin tur ge ökade intäkter.

Ett kontinuerligt arbete med intäkter och effektiviseringar fortgår för att försöka minska konsekvenserna av de ökade kostnaderna. Detta innebär bl.a. att inköp av viss materiel för verksamheten samt vissa fortbildningsinsatser skjuts på där så bedöms möjligt. I övrigt bedöms det svårt att påverka kostnaderna som uppstår inom verksamheten för att kunna utföra vårt primära uppdrag. Turligt nog har det under året inte varit speciellt många kostnadsdrivande händelser, ex. skogsbränder.

Personal

Personalnyckeltal för tillsvidareanställd personal för perioden t.o.m. juli 2022 är som följer. Alla anställda på räddningstjänsten har anställningsgrad 100% (100%), kvinnor såväl som män. Kvinnors lön i förhållande mot mäns lön ligger på 95,6% (96,1%), dvs. en lägre nivå än samma period föregående år. Sjukfrånvaron under perioden låg på 3,9% (4,8%), dvs. en lägre nivå än samma period föregående år. Antalet timanställningar under perioden låg på 1991h (3064h), dvs. en lägre nivå än samma period föregående år.

Anledning till den fortsatt relativt höga sjukfrånvaro jämfört med tidigare år bedöms bero på längre sjukskrivningar. Minskningen i antalet timanställningar bedöms beror på att antalet överanställda under perioden varit högre än föregående år. Föräldraledighet samt tidigare nämnda sjukskrivningar påverkar värdet negativt. Anledning till skillnaden i lön mellan män och kvinnor bedöms bero på att två kvinnor under 2022 och en kvinna under 2023 arbetat med praktkarvode under sommaren. Under 2022 har även en ung nytutexaminerad brandingenjör anställts

tillsvidare.

En översyn av förmåner inom Piteå kommun har genomförts. Kommunchef har beslutat att förvaltningschef har mandat att beslut om förvaltningsspecifika förmåner utifrån ett antal parametrar. Förvaltningschef för Räddningstjänsten Piteå-Älvsbyn har därför tagit beslut om en instruktion som bl.a. möjliggör att anställda kan nyttja tvätthall samt fordonsverkstad. Instruktionen är mycket mer restriktiv än tidigare när det gäller nyttjande av kommunens egendom för privat bruk.

Prioriterade mål

Älvsbyn erbjuder den välfärd som vi medborgare vill ha, balans mellan arbete, rekreation, kultur och samhällsservice

Piteå ska år 2030 ha 46 000 invånare och till 2040 50 000 invånare

Antalet larm under perioden var 583 st (522), dvs. något fler än samma period föregående år. Antalet larm om brand i byggnad under perioden var av 68 st (41), dvs. fler än samma period föregående år. Av dessa bränder var antalet bostadsbränder 31 st. (18), dvs. fler än samma period föregående år. Antalet trafikolyckor under perioden var 55 st. (64), dvs. något färre än med samma period föregående år. Antalet skogs- och markbränder under perioden var 19 st. (14), dvs. likvärdigt med samma period föregående år. En anledning till de stora skillnaderna i värden gällande brand i byggnad och bostadsbränder kan vara att ett nytt system för registrering av händelser har implementerats från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) under 2022, detta får analyseras vidare kommande år.

Två drunkningsolyckor med dödlig utgång har inträffat i Piteå, en i samband med ett vägarbete på Bergsviksbron och en i samband med vattenskoterkörning på Yttre fjärden. En singelolycka med fyrhjuling i Älvsbyn och en singelolycka med cross i Piteå inträffade under samma natt, båda med dödlig utgång.

Under våren har ett flertal gräsbränder spridit sig till byggnader. En större insats vid Stenvalls Trä i Sikfors har genomförts med hjälp från andra kommuner för att förhindra spridning till större produktionslokaler. Styrkor från Piteå och Älvsbyn har även deltagit vid flertalet insatser i närliggande kommuner. I Boden har en större brand på I19 bekämpats. I Luleå har en brand i ett flerfamiljshus på Hertsön samt en brand på en avfallsanläggning på Storheden bekämpats. I Skellefteå har en stor brand på Rönnskärsverken bekämpats. Styrkor från Piteå har även bistått vid en brand i centrala Umeå.

Skogsbrandsrisken var hög i början av sommaren och i delar av Räddningsledningssystemet var belastning hård. Piteå och Älvsbyn har dock varit förskonade för större skogsbränder och vädret i mitten av sommaren bidrog till minskad brandrisk i skog och mark.

Deltagande i det gemensamma ledningssystemet Räddningssamverkan Nord fortgår sedan 2023-01-01. Piteå-Älvsbyn bidra till de gemensamma ledningsfunktioner som finns i systemet samt vidareutvecklingen av systemet. Samverkan mellan ingående kommuner förbättras fortlöpande för att mer effektivt kunna samverka vid insatser.

Inom risk- och säkerhetsverksamhet fortlöper arbetet med totalförsvarsplaneringen i både Piteå och Älvsbyn. Under våren har politik samt kommunledning i både Piteå och Älvsbyn getts utbildning gällande totalförsvar. Arbetet med Risk- och sårbarhetsanalyser i både Piteå och Älvsbyn har inletts under våren och avslutas efter sommaren. Därefter kommer kontinuitetsarbete ske inom respektive verksamhet för fortsatt uppbyggnad av det civila försvaret. Utbildningar i kontinuitetsarbete har delvis hållits och kommer fortlöpande hållas med verksamheterna i båda kommunerna.

Översynen av Piteå och Älvsbyns arbete med civilt försvar samt övrigt säkerhetsarbete fortgår i respektive kommun. Piteås säkerhetssamordnare har förflyttat sin anställning samt kontorsplats från räddningstjänsten till kommunledningsförvaltningen för att kunna arbeta mer effektivt för kommunens verksamheter. Översyn av budget med anledning av förflyttningen har påbörjats och avses avslutas under hösten.

Räddningstjänsten Piteå-Älvsbyn har under året bistått med saneringsenheten vid EU-toppmöten i Kiruna och Luleå. Saneringsenheten har även deltagit vid övningen Arctic Rain i Norge. Inom den interna utbildning- och övningsverksamheten har samövning i tung räddning skett med ambulans efter att utrustning och metod vid tung räddning sett över. Övningsverksamheten och övningsområdena genomgår fortlöpande utvärdering för att förbättras.

Företagsamma människor och konkurrenskraftiga företag i gemenskap leder Älvsbyn

Piteå ska vara en attraktiv ort för näringsliv och företagande

Efterfrågan från den enskilde (företag, föreningar, kommunala verksamheter m.m.) på råd, information och

utbildning ligger fortsatt på en hög nivå. Totalt har 118 st. (78) kurser genomförts med 1281 st. (674) deltagare. Av dessa deltagare är 733 st. (264) kvinnor och 532 st. (410) män. Målsättning på årsbasis är 1 500 deltagare.

Studiebesök för barn i lägre åldrar, förskolan samt låg- och mellanstadiet sker löpande utifrån efterfrågan.

Antalet tillstånd enligt Lag (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor (LBE) var under perioden 23 st. (20), något fler jämfört med samma period föregående år.

Antalet skriftliga yttranden till olika myndigheter, internt och extern, var under perioden 84 st. (101), något färre jämfört med samma period föregående år.

Antalet tillsynsbesök enligt Lag (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO) och Lag (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor (LBE) var under perioden 75 st. (32), en stor ökning jämfört med samma period föregående år.

Anledning till detta är att verksamheten stod utan tillsynsför rättare stor del av föregående år då ny räddningschef tidigare genomfört tillsyn och rekrytering av ny tillsynsför rättare tog tid. Tillsyn av flerfamiljsfastigheter i Piteå är planerade till hösten, plan för tillsyn av flerfamiljshus i Älvsbyn är under framtagande.

Tillsammans lever vi gott i framtidsrika Älvsbyn

Piteå präglas av en samhällsgemenskap med jämställdhet och mångfald som grund

Räddningstjänsten har en hög andel kvinnor i operativ tjänst i jämförelse regionalt och nationellt, av totalt ca 140 anställda är 17 kvinnor varav 14 arbetar operativt.

Under hösten planeras Öppet hus på räddningstjänsten i Piteå för att visa upp verksamheten och visa allmänheten att vi finns till för alla och alla är välkomna att söka sig till räddningstjänsten.

Verksamheten försöker kontinuerligt genomföra satsningar för att locka fler till räddningstjänsten med ett delmål att skapa en organisation som mer speglar samhället.

Piteå ska erbjuda trygga och attraktiva livsmiljöer

Se analyser för styrande områden "Piteå ska år 2030 ha 46 000 invånare och till 2040 50 000 invånare" samt "Piteå ska vara en attraktiv ort för näringsliv och företagande".

Åtgärder och uppdrag

Nämnden har inga tidsbegränsade riktade uppdrag kopplat till 2023. Till VEP 2024–2026 har nämnden i uppdrag att se över investeringsram kopplat till inköp av fordon till verksamheten.

Nyckeltal

Respektive nyckeltal visar inrapporterade värden för den senaste tillgängliga perioden. För individbaserade nyckeltal redovisas uppgifter fördelat på kvinnor och män.

Nyckeltal beslutade av Kommunfullmäktige

Nyckeltal	Period	Målvärde	Utfall	Kvinnor	Män
 Räddningstjänsten i kommunen fungerar bra, andel (%)	2021	95,5 %	99,6 %	100 %	99,3 %
 Sjukfrånvaro, % (ackumulerat 12 månader bakåt)	Jul 2023	≤4,5 %	3,8 %	1,9 %	4,1 %
Andel heltidstjänster, %	Jul 2023	≥95 %	100 %	100 %	100 %
Antal timmar som utförs av timanställda (ackumulerat 12 månader bakåt)	Jul 2023	≤3 064	1 991	282	1 709
Kvinnors lön i förhållande till mäns lön, %	Jul 2023	100 %	86,6 %		
 Budgetavvikelse nämnd/styrelse, mkr	2022	≥0 mkr	0 mkr		

Piteå Kommunföretag AB (koncernen)

Koncernberättelse

Resultatsammanställning per bolag vid delårsbokslutet

Resultat efter finansiella poster (tkr)	Utfall jan-aug 2023	Utfall jan-aug 2022	Prognos 2023	Utfall helår 2022
Piteå Kommunföretag AB	-8 017	-8 489	-12 034	-12 236
AB PiteBo	22 150	40 293	26 505	50 698
Piteå Renhållning och Vatten AB	3 964	8 848	5 602	11 182
Piteå Näringsfastigheter AB (konc)	21 317	63 779	24 000	41 392
Piteå Hamn AB	5 845	6 993	6 178	7 001
AB PiteEnergi (konc)	45 316	40 024	76 469	74 105
Piteå Science Park AB	2 474	615	906	1 919
Nolia AB	-3 723	1 400	-4 195	745

Periodens händelser

- Arbetet med att utveckla Campus Piteå har under perioden resulterat i att Vuxenutbildningen flyttat in i delar av de lokaler LTU lämnat. Förhandlingar med LTU pågår avseende hyresavtal avseende både Musikhögskolans lokaler och tillgång till Studio Acousticum.
- Koncern-VD har tillsammans med VD för dotterbolaget Pireva under perioden arbetat för att på nationell nivå påverka synen på VA-tjänstlagens effekter, som omöjliggör lönsamhet som behöver användas för exempelvis reinvesteringar i nytt vattenreningsverk.
- Den höga inflationen har stagnerat något under slutet av perioden, som i övrigt kännetecknas av stigande kostnadsbild som påverkar koncernens resultat negativt.
- Piteå Hamn AB har under perioden dels startat ett gemensamt digitaliseringsprojekt tillsammans med Luleå Hamn och dels deltar i ett större projekt som syftar till att utreda potentiella tillämpningar av vätgas i hamnar.

Ekonomi

Resultaträkning

(tkr)	Jan-aug 2023	Jan-aug 2022	Prognos helår 2023	Utfall helår 2022
Intäkter	842 043	824 770	1 316 856	1 305 745
Kostnader	-720 056	-650 415	-1 143 442	-1 096 335
Rörelseresultat	121 987	174 355	173 414	209 140
Finansiella intäkter	6 836	796	11 842	3 914
Finansiella kostnader	-36 748	-23 088	-56 166	-38 993
Resultat efter finansiella poster	92 075	152 063	129 090	174 061
Investeringar	166 160	165 199	290 534	324 429

Analys

Ekonomi

I koncernen Piteå Kommunföretag AB ingår förutom moderbolaget de helägda dotterbolagen Piteå Näringsfastigheter AB, Piteå Renhållning och Vatten AB, AB PiteBo, Piteå Hamn AB, AB PiteEnergi och Piteå Science Park AB. Nolia AB ägs till 50 % och redovisas som intressebolag.

Koncernens resultat efter finansiella poster för perioden januari - augusti 2023 uppgår till 92,1 mkr. I resultatet ingår

reavinster/reaförsluster med -1,4 mkr samt en nedskrivning av aktierna i Nolia AB med -1,9 mkr. Utfallet för samma period föregående år uppgick till 152,1 mkr. I det resultatet ingår reavinster/reaförsluster, med 60,3 mkr. Om resultaten rensas från reavinster/reaförsluster och nedskrivningar är utfallet per 230831 något högre än per 220831. Resultatet för perioden är också bättre än budget.

De långfristiga skulderna har under perioden ökat med 13,9 mkr och uppgår sammantaget till 2 617,5 mkr. Under perioden har Riksbanken höjt styrräntan påtagligt, vilket innebär kraftigt ökade räntekostnader för all nyupplåning och omsättning av befintliga lån. Som viss motvikt innebär det även att intäktsränta tillgodoförs på koncernens banktillgodohavanden. Totalt sett räntekostnader/ränteintäkter, medför den höjda styrräntan att kostnaderna har ökat med 5,3 mkr per 230831, jämfört med samma period föregående år.

Sammantaget uppgår koncernens likviditet till 358,3 mkr per 230831, vilket innebär att likviditeten minskat med 8,5 mkr sedan årsskiftet.

Årsprognosen för koncernen efter finansiella poster beräknas till 129,1 mkr, vilket är något lägre än utfallet för 2022, om man bortser från reavinster/reaförsluster och nedskrivningar. Prognosen är dock högre än budgeterat utfall, som uppgick till 122,8 mkr. Resultatförbättringen härrör till ökade ränteintäkter.

Kraftiga prishöjningar av bränslen och material, samt en i övrigt stigande inflation och vikande konjunktur, har påverkat och kommer framöver att påverka koncernens bolag negativt. Genomförda och framtida räntehöjningar kommer ytterligare att medföra en negativ påverkan på koncernens resultat.

Piteå Kommunföretag AB (moderbolag)

Patric Lundström
Ordförande

Daniel Fähræus
VD

Periodens händelser

- I mitten av april genomfördes styrelseutbildning med de nya styrelserna i koncernens bolag, med fokus på styrande lagar och skillnaden mellan styrelsearbete i bolag respektive nämnd.
- Årsstämman beslutade den 16 maj att lämna utdelning till Piteå kommun med 18,6 mkr.
- Koncern-VDs fokusområden under perioden har varit Campusutveckling, samverkan inom kommunkoncernen avseende etablering och utveckling av näringslivet i Piteå.
- Under perioden har dotterbolaget PnFs VD sagt upp sig och koncern-VD leder rekryteringsprocessen med dennes ersättare.

Ekonomi

Resultaträkning

(tkr)	Jan-aug 2023	Jan-aug 2022	Prognos helår 2023	Utfall helår 2022
Intäkter	2 210	1 824	3 316	3 038
Kostnader	-9 482	-8 824	-15 123	-13 559
Rörelseresultat	-7 272	-7 000	-11 807	-10 521
Finansiella intäkter	2 609	0	3 792	635
Finansiella kostnader	-3 354	-1 489	-4 019	-2 232
Resultat efter finansiella poster	-8 017	-8 489	-12 034	-12 236
Investeringar	0	408	0	408

Mål och måluppfyllelse

Målbedömning

— Ej bedömt ■ I Målet ej uppfyllt ◆ 2 Målet delvis uppfyllt ▲ 3 Målet uppfyllt i hög grad ● 4 Målet helt uppfyllt

Mål beslutade av Kommunfullmäktige

Strategiska områden	Prognos 2023	2022	Övergripande mål	Prognos 2023	2022
Utbildning, arbete och näringsliv	▲	▲	🎯👤 Piteå ska år 2030 ha 46 000 invånare och till 2040 50 000 invånare	▲	▲
	▲	▲	📺 Piteå ska erbjuda goda förutsättningar för ett livslångt lärande	▲	▲
	▲	▲	🎯🏢 Piteå ska vara en attraktiv ort för näringsliv och företagande	▲	▲
Demokrati och öppenhet	▲	▲	🎯🎵 Piteå präglas av en samhällsgemenskap med jämställdhet och mångfald som grund	▲	▲
Livsmiljö	▲	▲	🏡🌱 Samhällsbyggnad ska utgå från social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet	▲	▲
	▲	▲	🎯🏠 Piteå ska erbjuda trygga och attraktiva livsmiljöer	▲	▲
	▲	▲	🌞🏡 I Piteå utgör kulturen en drivkraft för demokrati, tillväxt och samhällsutveckling	▲	▲
Personal	▲	▲	⚙️ Piteå kommun och de kommunala bolagen ska arbeta aktivt för att vara en attraktiv och jämställd arbetsgivare samt skapa hälsofrämjande arbetsplatser	▲	▲
Ekonomi	●	●	⚙️ Piteå kommuns och de kommunala bolagens finansiella ställning ska vara långsiktigt hållbar	●	●

Analys

Ekonomi

Resultatet efter finansiella poster för perioden januari - augusti uppgår till -8,0 mkr. I resultatet ingår en nedskrivning av aktierna i Nolia AB med -1,9 mkr. Resultatet är bättre än samma period föregående år och väsentligt bättre om man bortser från nedskrivningen av aktierna. Detta beror i huvudsak på ökade ränteintäkter på grund av Riksbankens höjda styrränta. Gentemot budget är resultatet väsentligt bättre, beroende på ökade ränteintäkter och lägre kostnader.

Årsprognosen beräknas till -12,0 mkr, vilket är bättre än budget och bättre än utfallet föregående år. Om man bortser från nedskrivningen av aktierna i Nolia AB med - 1,9 mkr är det prognosticerade resultatet väsentligt bättre än föregående år och budget. Även här beror förbättringen på orsaker enligt ovan.

Vid årets slut tillkommer till resultatet de koncernbidrag som dotterbolagen kan leverera. Dessa redovisas då utöver ovanstående som en intäkt efter finansiella poster.

Personal

I bolaget är två personer anställda förutom VD, övriga resurser är inhyrda från Piteå kommun. Från 1 januari har IT-strategens tjänst ökat från 80% till 100 %.

Arbete med friskfaktorer har skett under året, bl a genom individuell uppföljning av medarbetarna och utveckling av kommunikation inom organisationen, t ex frekvent återkoppling

Strategiska områden och prioriterade mål

Prioriterade mål

Bolaget har under året bidragit till utveckling av näringslivet i Piteå, dels genom att hjälpa koncernbolag vid etableringar, dels genom deltagande i näringslivsråd och liknande forum.

Bolagets IT-strateg stöttar dotterbolaget Piteå Hamn AB via deltagande i ett större digitaliseringsprojekt som genomförs tillsammans med Luleå Hamn.

Utbildning, arbete och näringsliv

Koncern VD är kontinuerligt inblandad i samarbetet med kommunens näringslivsavdelning och koncernens dotterbolag för att stärka Piteå som en ort för företag, organisationer och människor.

Koncern-VD deltar aktivt i arbetet kring utveckling av Campus Piteå, en prioriterad fråga där samverkan sker med flera av dotterbolagen och flera av kommunens förvaltningar.

Demokrati och öppenhet

Genom en gemensam pressrelease för hela bolagskoncernen och kommunkoncernen har allmänheten fått möjlighet att ta del av de kommunala bolagens verksamhet.

Koncernen har som tidigare år organiserat en "årsstämmodag", där information ges av samtliga bolag till kommunfullmäktiges ledamöter med flera. Här fanns också möjlighet att ställa frågor om verksamheten.

Livsmiljö

I dotterbolagens arbete med livsmiljö kan bland annat nämnas;

AB PiteBo bedriver ett kontinuerligt arbete för att bygga bostäder i kommunen och att investera i bolagets befintliga fastigheter.

Piteå Renhållning och Vatten AB vidareutvecklar "Återvinning Anytime" som ger allmänheten tillträde till återvinningscentralen på Bredviksberget dygnet runt, samt möjligheten till ökat återbruk på centralen.

AB PiteEnergi arbetar med fokus på utveckling genom elektrifiering och digitaliseringen för att kunna utveckla stimulerbara hållbara lösningar till kunder och samhälle.

Piteå Näringsfastigheter AB har under året fortsatt arbetet med återbruk vilket bidrar till en god livsmiljö för hyresgästerna.

Flera av koncernens bolag stöttar ett stort antal föreningar inom idrott och kultur inom kommunen genom samarbetsavtal.

Åtgärder och uppdrag

Bolaget har inga tidsbegränsade riktade åtgärder eller uppdrag.

Nyckeltal

Respektive nyckeltal visar inrapporterade värden för den senaste tillgängliga perioden. För individbaserade nyckeltal redovisas uppgifter fördelat på kvinnor och män.

Nyckeltal beslutade av Kommunfullmäktige

Nyckeltal	Period	Målvärde	Utfall	Kvinnor	Män
 Hämtningen av hushållsavfall fungerar bra, andel (%)	2021	92,9 %	96,3 %	97,3 %	95,3 %
 Sjukfrånvaro, % (ackumulerat 12 månader bakåt)	Sep 2023	≤4,5 %			
 Soliditet bolag, %	2023	70 %	81 %		
Andel av de kommunala bolagens ekonomiska åtaganden som sker inom ramen för koncernen Piteå kommunföretag AB (%)	2022	100 %	100 %		
Räntabilitet på justerat eget kapital, %	2023				
Räntabilitet på justerat eget kapital för återvinningsverksamheten, %	2023				

AB PiteBo

Anders Lundkvist
Ordförande

Maria Adlers
VD

Periodens händelser

- Svea hovrätt fastställde i mars hyresnämndens beslut att bifalla bolagets yrkande avseende hyreshöjningar på Prästgårdsgatan. Höjningarna motsvarar 23% i snitthöjning för de 179 lägenheterna och kommer att fasas in under 5 år.
- Den årliga hyreshöjningen blev 4,33% från 1 maj enligt beslut i Hyresmarknadskommittén. Det är första året en ny modell för hyresförhandlingar används i Sverige.
- I januari färdigställde Strömbackaskolan första hyreshuset på Berget, 8 lägenheter. Samtliga lägenheter är hyrdes ut omgående. Andra huset är under produktion i enlighet med plan. Det är den första elevproduktionen med arkitektritade flerfamiljshus i tre våningar i enlighet med kommunens gestaltungsprogram.
- Detaljplanearbetet pågår avseende framtida nyproduktion på Djupviksgatan, där de så kallade barnrikehusen idag står. Arbetet sker i ett utökat förfarande för att särskilt beskriva hantering av dagvatten och det kulturella värdet och ska slutföras vid årsskiftet. Det är fortsatt bolagets bedömning att en nyproduktion är möjlig att genomföra och att det har förutsättningar att bli ett attraktivt bostadsområde.
- Den samhällsekonomiska utvecklingen påverkar fastighetsbranschen i negativ riktning. Ett flertal allmännyttor i Sverige larmar om stor påverkan på bolagens ekonomier med kraftigt ökade kostnader för lån, energi, byggmaterial, mm.

Ekonomi

Resultaträkning

(tkr)	Jan-aug 2023	Jan-aug 2022	Prognos helår 2023	Utfall helår 2022
Intäkter	198 503	195 857	300 636	292 626
Kostnader	-166 586	-146 892	-258 680	-228 455
Rörelseresultat	31 917	48 965	41 956	64 171
Finansiella intäkter	31	2	4	13
Finansiella kostnader	-9 798	-8 674	-15 455	-13 486
Resultat efter finansiella poster	22 150	40 293	26 505	50 698
Investeringar	35 442	55 141	59 650	91 930

Mål och måluppfyllelse

Målbedömning

— Ej bedömt ■ I Målet ej uppfyllt ◆ 2 Målet delvis uppfyllt ▲ 3 Målet uppfyllt i hög grad ● 4 Målet helt uppfyllt

Mål beslutade av Kommunfullmäktige

Strategiska områden	Prognos 2023	2022	Övergripande mål	Prognos 2023	2022
Barn och unga - vår framtid	▲	▲	👶 Piteå ska vara Sveriges barnvänligaste kommun	▲	▲
Utbildning, arbete och näringsliv	●	●	🎯👤 Piteå ska år 2030 ha 46 000 invånare och till 2040 50 000 invånare	●	●
			🎓 Piteå ska erbjuda goda förutsättningar för ett livslångt lärande	●	●
			🎯🏢 Piteå ska vara en attraktiv ort för näringsliv och företagande	●	●
Demokrati och öppenhet	●	●	🎯🎵 Piteå präglas av en samhällsgemenskap med jämställdhet och mångfald som grund	●	●
Livsmiljö	●	●	⚽ Samhällsbyggnad ska utgå från social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet	●	●

Strategiska områden	Prognos 2023	2022	Övergripande mål	Prognos 2023	2022
			  Piteå ska erbjuda trygga och attraktiva livsmiljöer		
Personal			 Piteå kommun och de kommunala bolagen ska arbeta aktivt för att vara en attraktiv och jämställd arbetsgivare samt skapa hälsofrämjande arbetsplatser		
Ekonomi			 Piteå kommuns och de kommunala bolagens finansiella ställning ska vara långsiktigt hållbar		

Analys

Ekonomi

Resultatet för perioden uppgår till 22,1 mkr vilket kan jämföras med 40,3 mkr för samma period föregående år, en minskning med 18,2 mkr. Till del beror minskningen på en större engångspost 2022 i form av reavinst på 11,5 mkr vid fastighetsförsäljning. Om rörelseresultatet renas för engångsposter kvarstår en minskning med knappt 5 mkr. Orsaken till minskningen är att kostnaderna har ökat märkbart mer än en normal årlig kostnadsökning i drift och förvaltning. Det som sticker ut är de många vattenskadorna i bolagets äldre fastigheter som medför ökade reparations- och underhållskostnader. Dessa ökar med ca 6 mkr från samma period föregående år. Generellt slår den höga inflationen genom på alla områden. Detta motverkas till del av en något högre höjning av hyresintäkten än vad som är normalt från ett år till ett annat. Det visar att bolagets arbete med att anpassa hyresstrukturen börjar slå genom i resultaträkningen. Räntekostnaderna ökar med ca 0,5 mkr och det är en naturlig följd av höjda räntor i samhällsekonomin. I takt med att bolaget omsätter befintliga lån kommer räntekostnaderna att öka. Avkastningen för perioden uppgår till 4,2 % vilket inte når upp till ägarens långsiktiga krav på 5%. Soliditeten uppgår till 37,2 % vilket vida överträffar ägarens långsiktiga mål på minst 20%. Resultatet för helåret 2023 prognosticeras till 26,5 mkr (före bokslutsdispositioner och skatt). Det är en minskning med 9,4 mkr från årets budget. Främsta orsak till minskningen är dels att intäkterna inte höjs så mycket som budgeterats och detta beror på ett antagande om en högre årlig hyreshöjning än vad som blev utfallet samt att höjningen för bruksvärderade lägenheter på Prästgårdsgatan försenades i tid. Ytterligare orsak är att vattenskadorna fortsätter att öka vilket leder till ökade kostnader i reparationer och inre underhåll. Investeringarna prognosticeras till 59,6 mkr för helåret, en minskning jämfört med budget på ca 5 mkr.

Personal

Under perioden har hälsoundersökning erbjudits samtliga medarbetare. Hälsoundersökningen inkluderar de vanliga hälsoparametrarna, en livsstilsanalys, konditions- och hörseltest. Utfallet visar att medarbetarnas samlade hälsoindex är något bättre än den egna branschen och betydligt bättre än index för samtliga branscher. Detta till trots ligger indexet på en gul nivå, det vill säga med vissa risker för ohälsa. Företagshälsovården har fått i uppdrag att erbjuda stöd till enskilda medarbetare med stora behov av livsstilsförändringar. Medarbetarenkäten genomfördes i mars med högt deltagande, 99 %, och med ett högt betyg. Medarbetarnas nöjdhet ligger mellan 5 och 6 på en 6-gradig skala i de 8 olika områdena. Enkäten har redovisats på varje avdelning med möjlighet till interaktion.

I februari genomfördes work-shops med alla medarbetare på temat drömkollegan, värdegrund och återkoppling. I maj genomfördes en medarbetardag med alla medarbetare med, bland annat, föreläsning om våld i nära relationer. I det efterföljande grupparbetet fick medarbetarna samtala kring hur man kan uppfatta signaler och hur man kan ge stöd till en utsatt person. Personalrummet på huvudkontoret har byggts om under perioden för att bättre uppfylla medarbetarnas önskemål om god arbetsmiljö. Gemensam träning i samverkan med andra kommunala bolag har fortsatt 2023 med uppskattning från ett flertal medarbetare. Individuell chefshandledning pågår under 2023.

Strategiska områden och prioriterade mål

Prioriterade mål

Piteå ska erbjuda trygga och attraktiva livsmiljöer

Bolagets verksamhet fokuserar på trygghetsskapande åtgärder på flera områden. För bolagets hyresgäster är det den högst värderade parametern och därför är det angeläget att skapa en känsla av trygghet i bostadsområdena. Delar av årets underhålls- och investeringsprogram har utförts så här långt. I det ingår till exempel införande av elektroniska lås, införande av portkod, gallringar i växtlighet i utemiljöer, ökad belysning på särskilda ställen, mm. I maj genomfördes den årliga konferensen för alla aktiva hyresgäster i gårdsgrupper och agendan hade ett fokus på

trygghet. Dels föreläste kommunens socialsekreterare om våld i nära relationer och hyresgästerna fick arbeta i grupper om hur man som hyresgäst kan upptäcka signaler om våld i det egna bostadshuset och vad man kan göra. Dels föreläste Civilförsvärsförbundet om åtgärder man kan vidta i hemmet inför en eventuell katastrof/kris. Att skapa attraktiva livsmiljöer medför en konkurrensfördel för bolaget och är av den anledningen också något som prioriteras i möjligaste mån. Hyresgäster uppskattar alltmer en attraktiv utemiljö och på senare år har också bolaget lagt mer resurser på utveckling av utemiljöer. Under året har en större insats gjorts i Linnéparken i Öjebyn med gallringar och anpassningar i växtlighet. I planen finns att utveckla parken med sittmiljöer och aktivitetsytor i samarbete med gårdsgruppen. Tidigare har poolen renoverats och poolområdet uppräschats. Ett annat projekt är den stora satsningen som bolaget gör under 5 år i centrumområdet med etablering av helt nya utemiljöer på 8 innergårdar till ett värde av 30 miljoner kr. Den sista delen görs under 2024 och därefter planeras för en stor invigning. Alla dessa åtgärder bidrar till att öka känsla av trygghet samt att öka attraktiviteten i livsmiljön. Ytterligare program som bolaget genomför systematiskt är utveckling av lekplatser. Det kan antingen vara underhåll av befintlig eller nyanläggning av lekplats. I år har lekplatsen på Räkstigen uppgraderats. Detta sker alltid i samråd med de barn som bor i området.

Piteå ska år 2030 ha 46 000 invånare och till 2040 50 000 invånare

Bolaget bidrar på denna punkt på två olika sätt. Dels med nyproduktion och dels med underhåll och re-investeringar i det befintliga fastighetsbeståndet för att maximera livslängden på bostäder som uppskattas av många hyresgäster. Aktiviteten är stor avseende framtida projekt. Samarbetet med Strömbackaskolan fortgår enligt plan. Under 2023 har de levererat 8 lägenheter i Hus A på Berget, dessa hyrdes ut omgående. Parallellt med detta pågår produktion av Hus B, 8 lägenheter. Till hösten kommer grundläggning ske av Hus C, 8 lägenheter. Detaljplanearbete pågår för nästkommande elevproduktion, Strömnäsbacken. Det sker tillsammans med övriga byggherrar i hela området och är av den anledningen ett omfattande arbete som tar längre tid. Detaljplanen för nyproduktion av 16 lägenheter på Strömnäs är antagen och Bolaget planerar för produktion under 2024-2025, under förutsättning att styrelsen så beslutar. Utöver det pågår detaljplanearbete för nyproduktion på Djupviksgatan, ca 55 lägenheter. Planarbetet med det utökade förfarandet kommer fortgå till årsskiftet. Det kommer vara möjligt att producera de nya bostäderna under 2025-2026 om inte oförutsedda händelser sker. Dessförinnan ska en omfattande process ske med flytt av berörda hyresgäster och befintliga hus rivs. Ytterligare ett projekt som Bolaget driver i ett tidigt skede är nyproduktion vid Nördfjärden. Gällande nyproduktion i Rosvik avvaktar Bolaget tillgängliga resurser på samhällsbyggnadsförvaltningen för start av detaljplanearbete. I Öjebyn har Bolaget konverterat en tidigare dagverksamhet till två nya lägenheter som hyrdes ut omgående. Gällande underhåll och re-investeringar satsas totalt ca 100 miljoner kr under 2023 i många viktiga projekt för att säkerställa god boendekvalitet och vårda det kapital som har investerats i Bolagets fastigheter.

Piteå präglas av en samhällsgemenskap med jämställdhet och mångfald som grund

Samarbetet med Hyresgästföreningen, HGF, utvecklas fortlöpande och inom flera områden. Dels tillskapas fler gårdsgrupper över tid och dessa är en gemensam angelägenhet för bolaget och HGF. Under året har fastställts ett årshjul för gårdsgruppernas arbete och samverkan med bolaget. I enlighet med årshjulet genomfördes den årliga konferensen för samtliga engagerade i gårdsgrupper i maj med ca 50 deltagande. Agendan utformas i samråd med hyresgästerna och HGF. Ett annat område för samarbete är hyresgästernas möjlighet till inflytande vid större renoveringar. Detta följer en överenskommelse som utvecklas över tid mellan bolaget och HGF.

Piteå ska vara en attraktiv ort för näringsliv och företagande

Genom att skapa praktikplatser för eleverna på Strömbackaskolans byggprogram bidrar bolaget till att säkerställa försörjning av god arbetskraft till den lokala byggindustrin. Under innevarande verksamhetsperiod 2023-2025 kommer både Hus A och B färdigställas på Berget, 16 lägenheter. Vidare kommer grundläggning och del av produktionen av Hus C ske. Utöver det kommer ny detaljplan och projektering genomföras för nästa elevbyggsområde, Strömnäsbacken. Detaljplanearbetet inleddes under 2022 och fortgår.

Barn och unga - vår framtid

Bolaget fortsätter med att engagera barn och barnfamiljer vid utformning av nya eller uppgradering av befintliga lekplatser. Under 2023 kommer flera lekplatser att uppgraderas.

Utbildning, arbete och näringsliv

Bolaget tillhandahåller praktikplatser för eleverna på Strömbackaskolans byggprogram och därigenom säkerställs försörjningen av välutbildad arbetskraft till den lokala byggindustrin.

Demokrati och öppenhet

Arbetet med att stärka och fördjupa samarbetet med både Hyresgästföreningen och engagerade hyresgäster bidrar till en större samhällsgemenskap. Inför 2023 har bolaget erbjudit gårdsgруппerna ett ökat ekonomiskt bidrag för hyresgästaktiviteter som riktas till utrikesfödda och barn, som ett led i att öka inkludering.

Livsmiljö

I den stora upprustningen som sker i bolagets äldre fastigheter uppmärksammas alla hållbarhetsperspektiv, inte minst den sociala hållbarheten med ökat fokus på samråd med berörda hyresgäster. I nyproduktionsprojekt beaktas alltid alla hållbarhetsperspektiv. Bolaget har en ambition att hålla en miljöklass som motsvarar miljöklass Silver i certifiering.

Bolagets stora satsning på ny utemiljö på centrumområdet bidrar till ökad social hållbarhet med bättre tillgänglighet och ökad trivsel för de boende.

Åtgärder och uppdrag

Bolaget har inga tidsbegränsade åtgärder eller riktade uppdrag.

Nyckeltal

Respektive nyckeltal visar inrapporterade värden för den senaste tillgängliga perioden. För individbaserade nyckeltal redovisas uppgifter fördelat på kvinnor och män.

Nyckeltal beslutade av Kommunfullmäktige

Nyckeltal	Period	Målvärde	Utfall	Kvinnor	Män
 Sjukfrånvaro, % (ackumulerat 12 månader bakåt)	Jul 2023	≤4,5 %	3,7 %	5,1 %	3,1 %
 Soliditet bolag, %	2022	20 %	35,5 %		
Räntabilitet på justerat eget kapital, %	2022	5 %	10,3 %		

AB PiteEnergi (koncernen)

Kata Nilsson
Ordförande

Jörgen Andersson-
Strand
VD

Periodens händelser

- Under perioden har aktiviteter kopplat till samhällsengagemang genomförts, däribland Barnkalaset och Seniordagen.
- Arbetet med att utveckla digitala tjänster har fortlöpt i syfte att erbjuda en ännu bättre kundupplevelse där det bland annat sker uppgraderingar i kundappen.
- Bolaget förväntas bidra till att utveckla framtidens energisystem där uppförande av sex nya publika supersnabbladdare håller på att genomföras som ett led i utvecklingen.
- Beslut att förändra koncernstrukturen och flytta verksamheten elnät till Norrgasol AB har tagits i början av året. Norrgasol AB har bytt namn till PiteEnergi Elnät AB och omstruktureringen genomförs nu. Anledningen till åtgärden beror på ny lagstiftning som syftar till att renodla elnätsverksamheten. Ny organisation gäller från 2024-01-01.
- Samverkan för etableringar och planering med kommunen och de kommunala bolagen har stärkts genom återkommande strategiska planeringsmöten och avstämningar.

Ekonomi

Resultaträkning

(tkr)	Jan-aug 2023	Jan-aug 2022	Prognos helår 2023	Utfall helår 2022
Intäkter	403 382	358 881	656 802	622 885
Kostnader	-353 235	-316 854	-573 158	-544 543
Rörelseresultat	50 146	42 027	83 644	78 342
Finansiella intäkter	192	155	331	302
Finansiella kostnader	-5 023	-2 158	-7 506	-4 539
Resultat efter finansiella poster	45 316	40 024	76 469	74 105
Investeringar	48 772	43 963	96 296	111 942

Mål och måluppfyllelse

Målbedömning

— Ej bedömt ■ 1 Målet ej uppfyllt ◆ 2 Målet delvis uppfyllt ▲ 3 Målet uppfyllt i hög grad ● 4 Målet helt uppfyllt

Mål beslutade av Kommunfullmäktige

Strategiska områden	Prognos 2023	2022	Övergripande mål	Prognos 2023	2022
Barn och unga - vår framtid	▲	▲	👪 Piteå ska vara Sveriges barnvänligaste kommun	▲	▲
Utbildning, arbete och näringsliv	▲	▲	🎯👤 Piteå ska år 2030 ha 46 000 invånare och till 2040 50 000 invånare	▲	▲
			🎯🏢 Piteå ska vara en attraktiv ort för näringsliv och företagande	▲	▲
Demokrati och öppenhet	▲	▲	🎯🎵 Piteå präglas av en samhällsgemenskap med jämställdhet och mångfald som grund	▲	▲
Livsmiljö	▲	▲	🏡🌱 Samhällsbyggnad ska utgå från social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet	▲	▲
			🎯🏠 Piteå ska erbjuda trygga och attraktiva livsmiljöer	▲	▲

Strategiska områden	Prognos 2023	2022	Övergripande mål	Prognos 2023	2022
Personal			Piteå kommun och de kommunala bolagen ska arbeta aktivt för att vara en attraktiv och jämställd arbetsgivare samt skapa hälsofrämjande arbetsplatser		
Ekonomi			Piteå kommuns och de kommunala bolagens finansiella ställning ska vara långsiktigt hållbar		

Analys

Ekonomi

Bolaget förväntas på helåret nå ett resultat något bättre än budget och därmed nå uppsatta budget- och soliditetsmål. Elnätverksamheten bidrar positivt till följd av lägre regionnätskostnader medan fjärrvärmeaffären drabbas negativt av en varmare inledning på året och därmed lägre sålda volymer. En stabilare elprismarknad gör att resultatet för elproduktionen och elhandeln påverkas positivt medan ökade förvaltningskostnader inom koncernen utmanar. Investeringstakten har under perioden fortsatt varit hög, där fokus har legat på förtätning av bredbandsnätet samt förstärkning och förnyelse av elnätet och fjärrvärmenätet.

Personal

Bolaget arbetar målmedvetet för att vara en aktiv arbetsgivare med en hållbar arbetsmiljö där alla trivs och mår bra på arbetsplatsen. Gemensamma aktiviteter och utbildningar ger förutsättningar att utveckla arbetsglädjen, samverkan, relationerna, trivseln och verksamheten. Under året har bolaget genomfört medarbetardagar för att öka gemenskapen och jobba med visionen och de strategiska aktiviteterna. Bolaget har åter igen blivit utsedd till en av Sveriges bästa arbetsplatser.

Bolaget skapar förutsättningar för ett aktivt och friskt liv med flera satsningar på friskvård och gemensamma träningsmöjligheter och aktiviteter.

Strategiska områden och prioriterade mål

Prioriterade mål

Bolaget arbetar aktivt för att stärka kommunens etableringsarbete och för att öka antalet företag och medborgare. Samtidigt som bolaget utvecklar verksamheten och affärerna så bidrar bolaget till att utveckla Piteå till ett hållbart och attraktivt samhälle för näringsliv, företagande och medborgare. Bolaget stärker infrastrukturerna och erbjuder hållbara lösningar med solenergi, energilager, laddinfrastruktur och sensorer som en del i det framtida energisystemet.

Barn och unga - vår framtid

Bolaget har genomfört det årliga barnkalaset som blev en uppskattad tillställning med många besökare. Bolaget har även tillsammans med UNG Kultur samt Park och fritid anordnat en konstutställning på stadens elskåp. I år är konstverken i huvudsak ute i byarna.

Utbildning, arbete och näringsliv

Bolaget tillser i samverkan med regionnätsägaren att eldistributionen är robust och att kapaciteten medger en fortsatt expansion av Piteå.

Bolaget levererar kontinuerligt infrastrukturerna elnät, bredband och fjärrvärme till nybyggnation av privata bostäder, kommersiella byggnader och industrier. Utbyggnad och förstärkning av infrastrukturen i Haraholmens industriområde ger möjligheter till etableringar och befolkningstillväxt.

Nya innovativa satsningar inom framtidens energisystem med digitalisering och IoT ska effektivisera och förenkla vardagen och verksamheten för bolaget, näringslivet och kommunen.

Bolaget arbetar proaktivt i samverkan med kommunen i kontakten med näringsidkare genom möten, samrådsmöten och informationsträffar. Bolaget för en kontinuerlig dialog kring företagskunders önskemål om utveckling av elnät, bredband och fjärrvärme.

Demokrati och öppenhet

Utbildning genomförs årligen med avseende på mångfald och diskriminering för att öka förståelsen för olikheter och skapa en jämställd och inkluderande kultur.

Bolaget stöttar föreningslivet genom sponsring och samarbeten, erbjuder praktikplatser och välkomnar alla pitebor till kundaktiviteter.

Livsmiljö

Bolaget vill uppmuntra till aktivitet och välmående. I bolagets helhetssyn på hållbarhet lyfter vi med konceptet "Aktiv fritid" den sociala hållbarheten. PiteEnergi stöttar många lokala initiativ och aktiviteter med syfte att ge tillbaka och göra gott för staden, medarbetare och piteborna.

Åtgärder och uppdrag

Bolaget har inga uppdrag från senaste årsredovisning, delårsrapport samt aktuell VEP i Stratsys.

Nyckeltal

Respektive nyckeltal visar inrapporterade värden för den senaste tillgängliga perioden. För individbaserade nyckeltal redovisas uppgifter fördelat på kvinnor och män.

Nyckeltal beslutade av Kommunfullmäktige

Nyckeltal	Period	Målvärde	Utfall	Kvinnor	Män
 Sjukfrånvaro, % (ackumulerat 12 månader bakåt)	Aug 2023	≤4,5 %	2,4 %	2,6 %	2,4 %
 Soliditet bolag, %	2022	35 %	49,4 %		
 Räntabilitet på justerat eget kapital, %	2022	11 %	11 %		

Piteå Näringsfastigheter AB (koncernen)

Patrik Lundström
Ordförande

Linda Rosén
VD

Periodens händelser

- Beläggningen på bolagets lokaler är hög och vakansgraden kan anses mycket låg.
- Bolaget ser över möjligheterna för nybyggnationer för att balansera industrifastighetsmarknaden i Piteå.
- Vuxenutbildningen har i sin helhet flyttat in i lokaler i gamla musikhögskolan på berget.
- De lokaler som stått tomma i Stadsvapnet inne i centrala Piteå har signerats med en hyresgäst som kommer flytta in under hösten 2023.

Ekonomi

Resultaträkning

(tkr)

	Jan-aug 2023	Jan-aug 2022	Prognos helår 2023	Utfall helår 2022
Intäkter	114 273	152 699	171 000	207 161
Kostnader	-84 218	-83 161	-132 000	-156 503
Rörelseresultat	30 055	69 538	39 000	50 658
Finansiella intäkter	4 717	1 918	6 000	2 776
Finansiella kostnader	-13 455	-7 677	-21 000	-12 042
Resultat efter finansiella poster	21 317	63 779	24 000	41 392
Investeringar	28 588	17 678	50 500	30 709

Mål och måluppfyllelse

Målbedömning

— Ej bedömt ■ 1 Målet ej uppfyllt ◆ 2 Målet delvis uppfyllt ▲ 3 Målet uppfyllt i hög grad ● 4 Målet helt uppfyllt

Mål beslutade av Kommunfullmäktige

Strategiska områden	Prognos 2023	2022	Övergripande mål	Prognos 2023	2022
Barn och unga - vår framtid	▲	▲	👨👩👧👦 Piteå ska vara Sveriges barnvänligaste kommun	▲	▲
Utbildning, arbete och näringsliv	▲	▲	🎯👤 Piteå ska år 2030 ha 46 000 invånare och till 2040 50 000 invånare	▲	▲
			🎯🏢 Piteå ska vara en attraktiv ort för näringsliv och företagande	▲	▲
Demokrati och öppenhet	▲	▲	🎯🎵 Piteå präglas av en samhällsgemenskap med jämställdhet och mångfald som grund	▲	▲
Livsmiljö	▲	▲	🏡🌱 Samhällsbyggnad ska utgå från social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet	▲	▲
			🎯🏠 Piteå ska erbjuda trygga och attraktiva livsmiljöer	—	—
Personal	●	●	⚙️ Piteå kommun och de kommunala bolagen ska arbeta aktivt för att vara en attraktiv och jämställd arbetsgivare samt skapa hälsofrämjande arbetsplatser	●	●
Ekonomi	●	▲	⚙️ Piteå kommuns och de kommunala bolagens finansiella ställning ska vara långsiktigt hållbar	●	▲

Analys

Ekonomi

Koncernens resultat efter finansiella poster visas inklusive minoritetsägares andel i de delägda bolagen KB Stadsvapnet (51%), Tråhallen AB (51%) samt Norrfab i Piteå AB (70%).

Höjd KPI gav ökade hyresintäkter med 9,5 mkr under 2023. Koncernen omsatte två lån i juni 2023 på 97 mkr vilket gav ökade räntekostnader på årsbasis med 2,7 mkr. Samtidigt har koncernen god likviditet och ränteintäkterna uppgår under perioden till 4,7 mkr. Resultatet efter finansiella poster per 2023-08-31 uppgår till 21 mkr att jämföra med 41 mkr under helåret 2022. I resultatet 2022-12-31 ingick reavinster vid försäljning av fastigheter samt en större nedskrivning i AB Furunäsets Fastigheter.

Investeringar under perioden uppgår till knappt 29 mkr och består t.o.m 2023-08-31 främst av ombyggnad för en större hyresgäst på Furunäset. Prognos för investeringar helår 2023 är 50,5 mkr och innefattar fortsatta investeringar i Furunäsets Företagsby och nybyggnation. I prognostiserat resultat för helåret 2023 på + 24 mkr ingår inte eventuella reavinster / reaförluster eller nedskrivningar.

Personal

Verksamheten jobbar löpnade med skyddsronder och de handlingsplaner som kommer ut ur dessa. Arbetsmiljökommitté genomförs två gånger per år och APT genomförs fem gånger per år. Den årliga hälsoundersökningen genomfördes under våren och utfallet från denna skall implementeras i hälsoarbetet på arbetsplatsen.

Strategiska områden och prioriterade mål

Prioriterade mål

Bolaget jobbar för att uppnå visionen "Vi skapar förutsättningar för arbetstillfällen i generationer". Genom att koppla arbetet till de prioriterade målen bidrar bolaget till att uppfylla dem.

Barn och unga - vår framtid

För att bidra till målet Barn och Unga - vår framtid har bolaget påbörjat ett arbete med att öka kännedomen om barnkonventionen i verksamheten. som ett konkret exempel på detta har frågor som rör barnperspektivet lagts till i bolaget checklistor som används i tidiga skeden av byggprojekt.

Utbildning, arbete och näringsliv

Bolaget bidrar till Piteås attraktivitet genom att skapa möjligheter för näringslivet och andra verksamheter att verka och växa i de lokaler koncernen tillhandahåller. Eftersom efterfrågan på kontor och industrilokaler är stor i Piteå ses möjligheterna att bygga nytt över för att bidra till behovet och på detta sätt även bidra till det prioriterade målet om utbildning, arbete och näringsliv. Utöver detta tillhandahåller bolaget utbildningslokaler till allt från universitet till mindre utbildningsföretag.

Demokrati och öppenhet

Organisationen strävar mot att bemöta såväl nya som befintliga kunder och andra samarbetspartners på ett jämställt sätt. Internt vill ledningen genom att informera, lyssna och bjuda in alla medarbetare i de samtal och processer som förs, öka delaktighet, engagemang och trivsel.

Livsmiljö

Bolaget satsar fortsatt på att skapa och erbjuda attraktiva och hållbara miljöer för företag, verksamheter och deras medarbetare och kunder, att mötas, utvecklas och trivas i.

Åtgärder och uppdrag

Nyckeltal

Respektive nyckeltal visar inrapporterade värden för den senaste tillgängliga perioden. För individbaserade nyckeltal redovisas uppgifter fördelat på kvinnor och män.

Nyckeltal beslutade av Kommunfullmäktige

Nyckeltal	Period	Målvärde	Utfall	Kvinnor	Män
 Sjukfrånvaro, % (ackumulerat 12 månader bakåt)	Jul 2023	≤4,5 %	2,5 %	3,3 %	1,6 %
 Soliditet bolag, %	2022	20 %	17,7 %		
Räntabilitet på justerat eget kapital, %	2022	5 %	17,4 %		

Piteå Renhållning och Vatten AB

Henrik Viklund
Ordförande

Johan Bäcklin
VD

Periodens händelser

- Fjolårets koncept "hämta och lämna tryckat på tippen" har utökats med fler fraktioner, mycket uppskattat av piteborna. Samarbetet med Repris och Återbrukshuset har utökats med försäljning av inlämnat material direkt på plats på Bredviksberget under sommaren.
- En konsekvensledning vid "Badhusparken" har installerats vilket kommer att minska sårbarhet av vattenleverans i södra delar av kommunen.
- Under sommaren har vattenleveranserna varit lugna och stabila med undantag för det stora elavbrottet 29 juni vilket påverkade framför allt avloppsrening.

Ekonomi

Resultaträkning

(tkr)	Jan-aug 2023	Jan-aug 2022	Prognos helår 2023	Utfall helår 2022
Intäkter	138 295	132 739	212 798	207 148
Kostnader	-130 455	-120 536	-200 897	-191 058
Rörelseresultat	7 840	12 203	11 900	16 089
Finansiella intäkter	55	30	55	220
Finansiella kostnader	-3 932	-3 385	-6 353	-5 127
Resultat efter finansiella poster	3 964	8 848	5 602	11 182
Investeringar	51 600	42 000	78 000	77 600

Mål och måluppfyllelse

Målbedömning

— Ej bedömt ■ 1 Målet ej uppfyllt ◆ 2 Målet delvis uppfyllt ▲ 3 Målet uppfyllt i hög grad ● 4 Målet helt uppfyllt

Mål beslutade av Kommunfullmäktige

Strategiska områden	Prognos 2023	2022	Övergripande mål	Prognos 2023	2022
Barn och unga - vår framtid	▲	▲	👶 Piteå ska vara Sveriges barnvänligaste kommun	▲	▲
Utbildning, arbete och näringsliv	▲	▲	🎯👤 Piteå ska år 2030 ha 46 000 invånare och till 2040 50 000 invånare	▲	▲
			🎯🏢 Piteå ska vara en attraktiv ort för näringsliv och företagande	▲	▲
Demokrati och öppenhet	●	●	🎯🎵 Piteå präglas av en samhällsgemenskap med jämställdhet och mångfald som grund	●	●
Livsmiljö	▲	▲	🏡🌱 Samhällsbyggnad ska utgå från social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet	●	●
			🎯🏠 Piteå ska erbjuda trygga och attraktiva livsmiljöer	●	●
Personal	●	▲	⚙️ Piteå kommun och de kommunala bolagen ska arbeta aktivt för att vara en attraktiv och jämställd arbetsgivare samt skapa hälsofrämjande arbetsplatser	●	▲
Ekonomi	◆	●	⚙️ Piteå kommuns och de kommunala bolagens finansiella ställning ska vara långsiktigt hållbar	▲	●

Analys

Ekonomi

Prognosen för helår 2023 visar en omsättningsminskning med 3,2 % (-7 mkr), 213 mkr mot budget 220 mkr.

Utifrån den omsättningsminskning beräknas resultatet landa på 5,6 mkr mot budget 9,9 mkr.

Omsättningsminskningen härrör till den konjunktur som råder med fallande mängder avfall till Bredviksberget, minskade transporter, lägre materialersättningar, omförhandling av kundavtal, samt en lägre intäkt på VA.

För att parera den minskade omsättningen har bolaget sett över rörelsekostnaderna och prognosen visar på en minskning på ca -2,8 mkr. Här återfinns största besparingen inom personalkostnader då tjänster som budgeterats på helår startat senare, föräldraledigheter, samt lägre kostnader för avskrivningar då projekt inte färdigställts inom den tidsram som budgeterats.

Personal

Bolaget består av 97 tillsvidareanställda fördelat på 22 kvinnor och 75 män.

Ett arbete med projekt gällande Systematiskt arbetsmiljöarbete, SAM, har genomförts under perioden. Utifrån detta kommer en arbetsmiljöhandbok att skapas och implementeras hos samtliga medarbetare.

Innan sommarsemestrarna genomfördes en gemensam hamburgerlunch för samtliga medarbetare på Pireva.

Under perioden har sommarpersonal rekryterats och utfallet har varit mycket gott.

Strategiska områden och prioriterade mål

Prioriterade mål

Bolaget är ständigt aktiv med att utveckla en god infrastruktur samt erbjuda prisvärda samhällsviktiga tjänster med hög service. Det arbetas kontinuerligt och proaktivt med att kunna erbjuda tjänster för kommande näringslivsetableringar i Piteå kommun.

På ett hållbart sätt investerar bolaget långsiktigt för framtida generationer.

Vid bolagsstämmodagen i maj talade VD inför kommunfullmäktige om Pirevas investeringsbehov för de kommande 10 åren. VD belyste särskilt utmaningarna inom VA-området kopplat till lagstiftning och framtida investeringar.

Barn och unga - vår framtid

I maj firades 5-årsjubileumet av den årliga designtävlingen Återvinnaren, en designtävling bland kommunens femteklassare där uppdraget är att rita och designa en sopbil med temat återvinning. Vinnare detta år blev Porsnässkolan 5B med bidraget "Hjälp naturen sortera mera". Pireva har nu 5 sopbilar som rullar med barnens teckningar med hur återvinning kan skapas.

Utbildning, arbete och näringsliv

De större evenemangen, PSG och PDOL har varit lyckade. Bolaget har med arrangörerna arbetat för en förbättrad förpackningsinsamling, återvinning, sortering och skyltning. Vattenbaren har varit ett uppskattat inslag på PDOL och PSG.

I samarbete med MixedZone (Svenska Kyrkan, Piteå kommun, Idrottsförbundet mfl) deltog Pireva på PSG.

Ett led i att utbilda våra medborgare har varit den kampanj, KBT, som lanserades i december 2022 och har fortsatt under 2023. Utbildningens mål är att minska oönskade avloppsstoppar genom att lära ut vad man spolar ner i toaletten.

Pireva har liksom tidigare år fortsatt varit involverade i Team Piteå, näringslivskontorets gemensamma plattform för näringslivsutveckling i kommunen.

Under juni arrangerades en utbildningsdag för Pirevas nya styrelse där bolagets ledning presenterade sina verksamhetsområden och eftermiddagen avslutades med en rundtur på flertalet av bolagets anläggningar.

Demokrati och öppenhet

Pireva finns för alla medborgare, kunder och företag inom kommunen och det är viktigt att alla får samma möjlighet att ta del av de samhällsviktiga tjänster som bolaget utför.

Bolaget fortsätter att kommunicera om de stora investeringar som väntar som ex VA-infrastruktur, förpackningsinsamling etc.

Livsmiljö

I temat återbruk så lanserade Pireva förra sommaren "Hämta och lämna tryckat på tippet", vilket blev en succé. Detta år har konceptet utökats med vanligt trä, kakel, klinker, porslin, betong, sten och jord.

Under sommaren påbörjades implementering av det Nordiska skyltsystemet i syfte att underlätta för sortering av avfall.

Åtgärder och uppdrag

Bolaget har inga tidsbegränsade riktade uppdrag eller åtgärder.

Nyckeltal

Respektive nyckeltal visar inrapporterade värden för den senaste tillgängliga perioden. För individbaserade nyckeltal redovisas uppgifter fördelat på kvinnor och män.

Nyckeltal beslutade av Kommunfullmäktige

Nyckeltal	Period	Målvärde	Utfall	Kvinnor	Män
 Hämtningen av hushållsavfall fungerar bra, andel (%)	2021	92,9 %	96,3 %	97,3 %	95,3 %
 Sjukfrånvaro, % (ackumulerat 12 månader bakåt)	Aug 2023	≤4,5 %	3,9 %	5,8 %	3,4 %
 Soliditet VA-verksamhet	2022	10 %	7,8 %		
Soliditet Avfall och Återvinning	2022	30 %	68,41 %		
Räntabilitet på justerat eget kapital för återvinningsverksamheten, %	2022	10 %	13,7 %		

Piteå Hamn AB

Peter Roslund
Ordförande

Ulrika Nilsson
VD

Periodens händelser

- Samverkan pågår med andra kommuner och hamnar för att lösa kommande omfattande logistikbehov relaterat till de gröna industrietableringar. Det finns svagheter i transportsystemet som behöver åtgärdas för att omhänderta tillkommande stora godsvolymer. Kapaciteten vad gäller järnvägen genom Piteå och ut till hamnen behöver utredas. Bygget av Norrbottenbanan och om behov finns tidigareläggandet av kapacitetshöjande åtgärder blir av stor betydelse för de nya gröna industrierna i norra Sverige.
- Inom ramen för arbetet avseende ett Gemensamt Digitalt Ekosystem för Hamnar (GDEH) har en gemensam IT-plattform upphandlats och ett samverkansavtal har signerats med Luleå hamn. Under hösten kommer hamnarna att upprätta ett gemensamt implementationsprojekt. Systemet bedöms vara i drift under mitten av 2024.
- Piteå hamn deltar tillsammans med LTU, IVL, Luleå Energi, Göteborgs hamn i projektet H2AMN som startas upp under 2023. Projektet har fått medfinansiering via Energimyndigheten och syftar till att utreda potentiella vätgas-tillämpningar i hamnar.
- Omarbetad organisation med en ny driftavdelning säkerställer fortsatt utveckling av verksamheten och den operativa driften av energihamnen. Piteå hamn har rekryterat en ny infrastrukturansvarig.
- Påverkansarbete med fokus på hamnars betydelse för regional tillväxt. Fokus har under perioden varit Norrbottenbanans dragning genom Piteå i relation till industrier och hamn samt dialog med intressenter om att etablera ett pilotprojekt till norra Sverige kopplat till fjärrlotsning i arktiskt klimat.

Ekonomi

Resultaträkning

(tkr)	Jan-aug 2023	Jan-aug 2022	Prognos helår 2023	Utfall helår 2022
Intäkter	35 756	35 055	50 702	50 262
Kostnader	-28 827	-27 053	-42 789	-41 755
Rörelseresultat	6 929	8 002	7 913	8 507
Finansiella intäkter	104	0	153	57
Finansiella kostnader	-1 188	-1 009	-1 889	-1 563
Resultat efter finansiella poster	5 845	6 993	6 178	7 001
Investeringar	1 670	3 700	6 000	9 441

Mål och måluppfyllelse

Målbedömning

— Ej bedömt ■ Målet ej uppfyllt ◆ 2 Målet delvis uppfyllt ▲ 3 Målet uppfyllt i hög grad ● 4 Målet helt uppfyllt

Mål beslutade av Kommunfullmäktige

Strategiska områden	Prognos 2023	2022	Övergripande mål	Prognos 2023	2022
Barn och unga - vår framtid	●	●	👶 Piteå ska vara Sveriges barnvänligaste kommun	●	●
Utbildning, arbete och näringsliv	●	●	🎯👤 Piteå ska år 2030 ha 46 000 invånare och till 2040 50 000 invånare	●	●
			🎯🏢 Piteå ska vara en attraktiv ort för näringsliv och företagande	●	●
Demokrati och öppenhet	●	●	🎯🎵 Piteå präglas av en samhällsgemenskap med jämställdhet och mångfald som grund	●	●
Livsmiljö	●	●	🏡🌱🏠 Samhällsbyggnad ska utgå från social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet	●	●

Strategiska områden	Prognos 2023	2022	Övergripande mål	Prognos 2023	2022
			  Piteå ska erbjuda trygga och attraktiva livsmiljöer		
Personal			 Piteå kommun och de kommunala bolagen ska arbeta aktivt för att vara en attraktiv och jämställd arbetsgivare samt skapa hälsofrämjande arbetsplatser		
Ekonomi			 Piteå kommuns och de kommunala bolagens finansiella ställning ska vara långsiktigt hållbar		

Analys

Ekonomi

Intäkterna för 2023 tertial 2 uppgår till 35,8 mkr vilket är en ökning från föregående år med 0,7 mkr. Liksom resultatet från första tertialen 2023 så visar bolaget ett starkt resultat som överstiger budget.

Godsvolymerna har ökat 21% jämfört med samma period året innan. Import av skogsprodukter har ökat markant samtidigt som godstrafik relaterat till vindkraft avstannat under 2023 och beräknas upptas igen i större omfattning först under 2026. Antal fartyg som trafikerat hamnen ligger på ungefär samma nivå som året innan och detsamma gäller järnvägstrafiken.

Periodens resultat efter finansiella poster uppgår till 5,8 mkr (7,0 mkr). Resultatet för helåret 2023 förväntas bli 6,2 mkr, vilket är -0,8 tkr lägre än föregående år. Dock var 2022 års resultat påverkat av en reavinst på 3,1 mkr.

Bolaget har investerat 1,7 mkr under perioden. Investeringarna består i huvudsak av reinvesteringar i infrastruktur och uppgradering av farleden till Haraholmen, detta för att öka säkerheten och minska mörkerrestriktionerna för fartyg som ankommer hamnen.

Personal

De anpassningar av bolagets organisation som genomförts under 2022 har landat väl och ger bättre förutsättningar vad gäller uppfyllandet av uppdraget. Bolaget bedömer att nuvarande bemanning har goda förutsättningar att kunna säkerställa den långsiktigt hållbara operativa driften av den expansiva energihamnen med nuvarande omfattning.

Bolaget har även avsatt medel under 2022-2023 för att bedriva verksamhetsutveckling, vilket i huvudsak har använts till arbetet med ett gemensamt digitalt ekosystem. När detta är på plats kommer upphandlat system att medföra effektiviseringar i verksamheten, ge bättre information till hamnens intressenter och avlasta personalen. Dessutom har affärsutveckling fokuserats på utredningar av olika logistiklösningar för nya större affärer kopplat till den gröna omställningen.

Bolaget har även under perioden jobbat med värderings- och kulturfrågor, vilket genererat följande värdeord: Tillsammans utvecklar vi hamnen!

Bolaget har en fortsatt hög nivå av samverkan med Piteå kommunkoncern. Ett nytt samarbete har inletts med Luleå hamn vad gäller införandet av ett gemensamt digitalt ekosystem som ska utveckla och effektivisera hamnarnas verksamhet över tid. Bolagets VD återkommer inför budget 2025 med förslag på anpassning av organisation utifrån verksamhetens omfattning och inriktning.

Strategiska områden och prioriterade mål

Prioriterade mål

Bolagets uppdrag som långsiktigt hållbart logistiknav ställer krav på kapacitetsstark infrastruktur och god samverkan kring affärs- och verksamhetsutveckling med olika aktörer för att kunna erbjuda hög tillgänglighet för olika typer av logistik tjänster och utgöra ett konkurrenskraftigt alternativ för transporter av olika typer av gods.

Hamnarna är av avgörande betydelse för Sveriges och regionens gröna omställning. Förutom befintliga godsflöden relaterat till bland annat skogs- och gruvindustrin samt uppbyggnaden av förnyelsebar energi i form av vindkraft och biobränsle så växer det fram nya gröna industrier inom exempelvis fossilfritt stål och batteriproduktion som drar fördel av regionens tillgång till grön energi. Detta skapar omfattande godsflöden som kommer att trafikera hamnarna. Detta kommer även att skynda på hamnarnas och sjöfartens omställning.

Piteå hamn har under perioden haft dialog med olika intressenter kring förutsättningar för nya affärer. Utredningar har genomförts i syfte att undersöka hamnbolagets möjligheter att med befintlig infrastruktur hantera större mängder gods och vilka förändringar som behöver göras relaterat till olika potentiella logistiklösningar.

Följande är exempel på utvecklingsarbeten som bolaget initierat eller slutfört under perioden:

- Kartläggning av behov, ett samverkansavtal mellan Piteå och Luleå hamnar avseende Digitalt Ekosystem för Hamnar. Upphandling av leverantör har slutförts under sommaren 2023. Implementation av system inleds Q4 2023.
- Regional samverkan och utveckling av logistikbehov i hamnar.
- Beviljat projekt H2AMN tillsammans med LTU, IVL Miljöinstitutet, Luleå Energi och Göteborgs hamn. Projektet ska undersöka möjligheten till olika vätgasapplikationer i hamnar.
- Piteå kommun godsutredning för framtida utveckling av järnväg på Haraholmen.

Barn och unga - vår framtid

Bolaget tillämpar under perioden nya riktlinjer för sponsring som resulterat i ett tydligare fokus på unga och ökad jämställdhet. Bolaget har under perioden stöttat olika föreningar i deras verksamhet, exempelvis Flickfotbollens dag via Storfors AIK.

Bolaget har under perioden genomfört Hamnens dag 26 augusti. Under denna dag öppnade Piteå hamn och operatören portarna till hamnverksamheten för allmänheten. Deltog gjorde även andra statliga myndigheter och lokala företag. Arrangemanget var mycket uppskattat, vädret var fint och hamnen tog emot över 2000 besökare.

Utbildning, arbete och näringsliv

Bolaget bidrar via sitt uppdrag och utvecklingen av verksamheten på Haraholmen till att stärka konkurrenskraften hos regionens tillverkande bolag. Detta är en viktig förutsättning för tillväxt i den egna kommunen och regionen och därmed en viktig förutsättning för den gröna omställningen.

Under perioden har bolaget deltagit i arbeten som syftar till att:

- i samverkan med olika intressenter utreda hur hamnen kan omhänderta nya stora logistikflöden. Bland annat planeras en funktionsutredning avseende järnväg tillsammans med Trafikverket.
- etablera nya logistikrelaterade verksamheter i kommunen och regionen.
- undersöka hur alternativa bränslen kan distribueras via terminaler genom deltagande i projektet H2AMN. Projektet heter "Hydrogen, ammonia and methanol in hydrogen hubs in the Nordic region" och pågår 2023-2026. Huvudaktörer är LTU och IVL. I Piteå hamn ser vi exempelvis en potential att använda bergrummen för lagring av alternativa bränslen.
- etablera ett pilotprojekt för fjärrlotsning i norra Sverige.

Demokrati och öppenhet

Bolaget äger, förvaltar och utvecklar infrastruktur relaterat till hamnverksamhet och annan näringsverksamhet på Haraholmen. Bolaget har under perioden kommunicerat ut hamnarnas och verksamhetens betydelse på lokal, regional och nationell nivå.

Bolaget har även kommunicerat ut betydelsen av planering och verkställande av Norrbotniabanan för hamn och industri.

Bolaget har under perioden deltagit i samråd för havsbaserad vindkraft utanför Piteå kommun. Tillsammans med Luleå hamn och Norrbottens logistikråd har ett remissvar lämnats in där det redovisas att mer förnyelsebar energi kommer att behövas, men att det finns farhågor kring samexistens sjöfart och havsbaserad vindkraft. Vintersjöfarten behöver ordentligt manöverutrymme och tillgänglighet inom och utanför farleder och tillgängligheten till hamnarna får inte äventyras.

Delar av verksamheten lyder under Säkerhetsskyddslagen, vilket innebär begränsad öppenhet.

Livsmiljö

Bolaget har under perioden genomfört följande aktiviteter i riktning mot att hamnverksamheten ska vara fossilfri till 2030:

- Inväntande av leverans av de beställda arbetsbilarna med eldrift till driftavdelningen.
- Deltagande i arbete för att säkerställa verksamhetens kraftförsörjning på lång sikt. Ett annat kommunalt bolag har uppdraget att sammanställa befintliga verksamhetens framtida energibehov inom Haraholmens industriområde och relatera detta till ledig kraftkapacitet och utveckling av industriområdet som helhet.

- Operatören har under perioden genomfört investeringar i elinfrastruktur för att få på plats laddningsstationer till inköpta eltruckar.
 - Upphandling av ett digitalt ekosystem tillsammans med Luleå hamn som ska implementeras under kommande året. Digitalisering av information ska effektivisera administrativa och verksamhetsrelaterade rutiner och processer och förbättra hamnrelaterade informationsflöden.
 - Beslut om och deltagande i projektet H2AMN som ska utreda hållbara lösningar för lagring och distribution av alternativa bränslen i hamnar och terminaler.
 - Dialoger med nya potentiella kunder relaterat till den gröna omställningen och hur etablerandet av nya logistikaffärer i hamnarna förhåller sig till olika hållbarhetsaspekter.
- Piteå Hamn AB är ett logistiknav som stödjer en grön omställning av godstransporter via hög kapacitet inom infrastruktur och en utvecklingsagenda som involverar operatör, andra hamnar och kunder.

Åtgärder och uppdrag

Bolaget har inga tidsbegränsade riktade uppdrag eller åtgärder.

Nyckeltal

Respektive nyckeltal visar inrapporterade värden för den senaste tillgängliga perioden. För individbaserade nyckeltal redovisas uppgifter fördelat på kvinnor och män.

Nyckeltal beslutade av Kommunfullmäktige

Nyckeltal	Period	Målvärde	Utfall	Kvinnor	Män
 Soliditet bolag, %	2022	30 %	38 %		
Räntabilitet på justerat eget kapital, %	2022	10 %	9 %		

Piteå Science Park AB

Marita Björkman
Forsman
Ordförande

Henrik Bucht
VD

Periodens händelser

- Piteå Science Parks Innovationsarena har under perioden bland annat jobbat med en ny grafitsatsning där målet är att skapa en nod för grafitforskning och utveckling i Piteå.
- Det har jobbats med att ta fram ett underlag för en etablering av en livsmedelsproducent där man kartlagt möjligheten att nyttja spillvärmern från våra massabruk.
- Studio Acusticum har i uppdrag genomfört den nya satsningen Backyard, som är ett musikarrangemang som vänder sig till gymnasieelever.
- Inom ramen för campusuppdraget har bolaget anordnat möten mellan Piteå kommun och olika utbildningsaktörer på varierande akademisk nivå.
- Go Business har inlett en ny säsong av sin inkubator och jobbar samtidigt vidare på sina nya områden där kopplingen till unga företagare ska stärkas.

Ekonomi

Resultaträkning

(tkr)	Jan-aug 2023	Jan-aug 2022	Prognos helår 2023	Utfall helår 2022
Intäkter	19 017	16 182	25 692	26 446
Kostnader	-16 645	-15 562	-24 884	-24 552
Rörelseresultat	2 372	620	808	1 894
Finansiella intäkter	102	0	98	30
Finansiella kostnader	0	-5	0	-5
Resultat efter finansiella poster	2 474	615	906	1 919
Investeringar	88	0	88	165

Mål och måluppfyllelse

Målbedömning

— Ej bedömt ■ 1 Målet ej uppfyllt ◆ 2 Målet delvis uppfyllt ▲ 3 Målet uppfyllt i hög grad ● 4 Målet helt uppfyllt

Mål beslutade av Kommunfullmäktige

Strategiska områden	Prognos 2023	2022	Övergripande mål	Prognos 2023	2022
Barn och unga - vår framtid	●	●	👶 Piteå ska vara Sveriges barnvänligaste kommun	●	●
Utbildning, arbete och näringsliv	▲	●	🎯👤 Piteå ska år 2030 ha 46 000 invånare och till 2040 50 000 invånare	▲	●
			📺 Piteå ska erbjuda goda förutsättningar för ett livslångt lärande	●	●
			🎯👤 Piteå ska vara en attraktiv ort för näringsliv och företagande	●	●
Demokrati och öppenhet	●	●	🎯🎵 Piteå präglas av en samhällsgemenskap med jämställdhet och mångfald som grund	●	●
Livsmiljö	●	●	🏡🌱 Samhällsbyggnad ska utgå från social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet	●	●
			🎯🏠 Piteå ska erbjuda trygga och attraktiva livsmiljöer	●	—
			🌞 I Piteå utgör kulturen en drivkraft för demokrati, tillväxt och samhällsutveckling	●	●

Strategiska områden	Prognos 2023	2022	Övergripande mål	Prognos 2023	2022
Personal			Piteå kommun och de kommunala bolagen ska arbeta aktivt för att vara en attraktiv och jämställd arbetsgivare samt skapa hälsofrämjande arbetsplatser		
Ekonomi			Piteå kommuns och de kommunala bolagens finansiella ställning ska vara långsiktigt hållbar		

Analys

Ekonomi

Bolaget visar ett starkt rörelseresultat per tertial 2 med +2,5 mkr (2,75 mkr högre än periodiserad budget). Det är flertalet projekt som nu har avslutats under årets första månader och bolaget kan därför se effekten av försiktighetsprincipen på projektens hela period (i de flesta fall tre år) vilket genererade cirka +1,6 mkr högre intäkter än budgeterat. Försiktighetsprincipen ska uppdateras inför budgetprocess 2024 för att kunna nå mer träffsäkra prognoser.

Fler avvikelser från budget finns med bland annat avvaktande investeringar och omorganisation inom personalen samt att många kostnader inom projekt inte har blivit upparbetade på grund av bland annat avvisade projekt under årets gång.

Prognosen sätts till +0,9 mkr med reservation för tolkning av Tillväxtverkets nya ersättningsberäkning som bolaget i nuläget utreder tillsammans med en av Tillväxtverkets granskningsekonomer. I prognosen har hänsyn tagits till bland annat de högre intäkterna för avslutade projekt, avvisade projekt under året, förändrade personalkostnader samt den nya ersättningsprincipen och årsprognosen sätts därför till +0,9 mkr jämfört med budgeterat +0,4 mkr.

Personal

Bolaget består av 15 anställda fördelat på 8 kvinnor och 7 män. Ledningsgruppen består av 3 män och 3 kvinnor.

Under första halvåret 2023 har en ny verksamhetschef rekryterats samt en innovationsledare. Go Business har expanderat sin verksamhet enligt plan och har nu 5 anställda.

Bolaget investerar mycket i sin personal och certifierar just nu ytterligare en innovationsledare och utbildar en affärsutvecklare i coachande förhållningssätt. Syftet är att hålla hög professionell nivå i rådgivning och vid stöd åt företag som en del i bolagets näringslivsarbete.

Strategiska områden och prioriterade mål

Prioriterade mål

Bolaget har som prioriterade mål att jobba inom några av Piteås fokusområden och har spetskompetens inom cleantech, kompositmaterial och kulturella kreativa branscher. Bolaget fokuserar på områden där akademi och forskningsinstitut i Piteå bedriver forskning och utbildning och jobbar med företag som vill växa i samverkan med andra företag, forskare och samhälle.

Genom inkubatorn Go Business stödjer bolaget nystartade företag inom kulturella kreativa branscher och tjänstenäringar. Inkubatorn ger dem stöd och verktyg för att etablera sitt företag och växa.

Genom Studio Acusticum når bolaget sitt mål att erbjuda ett brett och varierande utbud av kulturupplevelser i världsklass åt medborgarna. Bolagets arrangemang erbjuds i fullt anpassningsbara lokaler, med den senaste tekniken, bra kringsservice och akustik i absolut världsklass.

Barn och unga - vår framtid

Piteå Science Park arrangerar genom Studio Acusticum, ett stort antal föreställningar för barn och unga för att sprida kunskap och kreativitet till kommande generations pitebor.

Bolaget genomför årligen ForskarFredag med syfte att skapa en mötesplats och dialog mellan forskare och allmänhet, visa vad vetenskap är, hur forskning går till och hur roligt, spännande och vardagsnära forskning kan vara.

Utbildning, arbete och näringsliv

Piteå Science Park stärker Piteå som en attraktiv utbildnings- och forskningsort och arbetar för att orten ska vara attraktiv för näringsliv, akademi och samhälle.

Piteå Science Park bidrar till en stark utbildningskedja, från grundskola, vuxenutbildning, yrkeshögskola till universitetsutbildning i Piteå. Utbildningskedjan har stärkts under året genom samarbete med Yrkeshögskolan i Piteå, som nu flyttar in på Acusticumområdet. Bolaget är en nyckelpart för de som studerar i Piteå och fungerar som ett stöd för Piteås studentsektion.

Bolaget skapar goda förutsättningar för att starta nya samt driva och utveckla befintliga företag inom bolagets verksamhetsområden.

Demokrati och öppenhet

Kultur tillgång är en mänsklig rättighet och den digitala tekniken ger oss möjlighet att nå ut till målgrupper som annars har svårt att ta del av ett kulturutbud.

Bolaget arbetar aktivt med MR-frågor såsom jämställdhet och kulturens tillgänglighet.

Livsmiljö

Piteå Science Parks verksamhet Innovationsarenan, har ett stort engagemang i samhällsutvecklingsfrågor och då framförallt kopplat till den gröna omställningen. Här sker ett stort samarbete med övriga företag i Norr- och Västerbotten där mötesplatser erbjuds för stora och små företag.

Med bolagets placering på Acusticum erbjuds företag att mötas och skapa nya kontakter och affärer ihop. På området bidrar även Studio Acusticum till en god livskvalitet för kommunens invånare vilket är avgörande för stadens attraktivitet. Som arrangör av cirka 200 årliga konserter eller som producent av anrika Festspelen och uppstickaren Back Yard är konserthuset även ett av kommunens viktigaste besöksmål.

Åtgärder och uppdrag

Bolaget har inga tidsbegränsade riktade uppdrag eller åtgärder.

Nyckeltal

Respektive nyckeltal visar inrapporterade värden för den senaste tillgängliga perioden. För individbaserade nyckeltal redovisas uppgifter fördelat på kvinnor och män.

Nyckeltal beslutade av Kommunfullmäktige

Nyckeltal	Period	Målvärde	Utfall	Kvinnor	Män
 Sjukfrånvaro, % (ackumulerat 12 månader bakåt)	Jul 2023	≤4,5 %	1,6 %	2,4 %	0 %
 Soliditet bolag, %	2021	35 %	36,1 %		
Räntabilitet på justerat eget kapital, %	2022	0 %	45,8 %		

Nolia AB

Stefan Askenryd
Ordförande

Jonas Dahlberg
VD

Periodens händelser

- I februari genomfördes Nolia Karriär i Östersund, Sundsvall, Luleå och Umeå för första gången sedan 2020. Under februari hölls också Rally-VM i Umeå, där Nolias anläggning var högkvarter för andra året i rad.
- Nolia trädgård gick av stapeln för elfte gången i april. Mässan hade närmare 8000 besökare vilket är ett rekordår för mötesplatsen. I juni genomfördes Skogsolia i Umeå för första gången sedan 2019. Skogsolia gick liksom föregående gång av stapeln i skogen i Håknäs utanför Umeå.
- I slutet av föregående år fick Stora Nolia ett nytt koncept och ändrade namn till Noliamässan. I augusti genomfördes Noliamässan. Mötesplatsen hade fler än 40 000 besökare. Samma månad genomfördes Load Up North i Boden. Mässan hade nästan 7000 besökare vilket är besöksrekord för mötesplatsen.
- Bolaget har haft flertalet konferenser och externa möten under perioden.

Ekonomi

Resultaträkning

(tkr)	Jan-aug 2023	Jan-aug 2022	Prognos helår 2023	Utfall helår 2022
Intäkter	33 491	36 948	45 800	49 197
Kostnader	-37 404	-35 562	-50 270	-48 512
Rörelseresultat	-3 913	1 386	-4 470	685
Finansiella intäkter	188	18	282	71
Finansiella kostnader	-7	-4	-7	-11
Resultat efter finansiella poster	-3 732	1 400	-4 195	745
Investeringar	800	519	900	718

Analys

Ekonomi

—

Under andra tertiet har bolaget sett en minskad efterfrågan och per sista augusti summerar bolaget ett resultat som är 5,1 mkr sämre än föregående år. Det minskade resultatet förklaras främst av lägre efterfrågan på genomförda mässor men också ökade kostnader till följd av hög inflation.

Under andra tertiet har mässorna Skogsolia, Noliamässan och Load Up North genomförts. Skogsolia levererade en kvalitativ mötesplats med flertalet nöjda kunder och besökare men ökade kostnader för att bygga och genomföra mässan i skogen i kombination med färre besökare har påverkat resultatet för mötesplatsen negativt. För Noliamässan kunde flera nysatsningar presenteras och flera satsningar har fått positiv respons. Däremot räckte satsningarna inte till att hålla besökssiffrorna i nivå med föregående år. Mässan 2023 besöktes av drygt 40 000 besökare jämfört med knappt 60 000 besökare 2022. En hög andel återbokningar för mässan 2024 visar dock på mässans fortsatta relevans och ytterligare satsningar kommer att göras på Noliamässan till Piteå 2024. I slutet av tertiet gick Load Up North av stapeln i Boden. Mässan slog besöksrekord samtidigt som mötesplatsen hade fler utställare än föregående år.

Sammantaget har bolaget gjort besparingar för att möta den minskade efterfrågan på genomförda mässor men dessa har inte fått fullt genomslag per sista augusti. Utöver rådande konjunktur har ökade kostnader till följd av inflation delvis också motverkat de besparingar som gjorts.

Personal

Per sista augusti 2023 har bolaget 23 anställda.

Nolia arbetar systematiskt för att vara en jämställd arbetsplats där alla ska trivas i den fysiska och psykosociala arbetsmiljön på företaget. Alla ska må bra på arbetet och tycka det är roligt att gå till jobbet varje dag. Årliga medarbetarundersökningar genomförs där en ständig förbättring av resultatet från medarbetarundersökningarna eftersträvas.

Åtgärder och uppdrag

Bolaget har inga tidsbegränsade riktade uppdrag eller åtgärder.

Nyckeltal

Respektive nyckeltal visar inrapporterade värden för den senaste tillgängliga perioden. För individbaserade nyckeltal redovisas uppgifter fördelat på kvinnor och män.

Nyckeltal beslutade av Kommunfullmäktige

Nyckeltal	Period	Målvärde	Utfall	Kvinnor	Män
 Sjukfrånvaro, % (ackumulerat 12 månader bakåt)	Jul 2023	≤4,5 %	6,2 %	2,3 %	12,3 %

§201

**Återrappport av uppdrag
från Kommunstyrelsen
och Kommunfullmäktige
2023**

23KS33

Uppföljning KS KF Uppdrag

Kommunfullmäktige

Piteå kommun

Innehållsförteckning

Uppdrag från Kommunstyrelsen.....	3
Uppdrag från Kommunfullmäktige.....	4

Uppdrag från Kommunstyrelsen

Uppdrag	Status	Ansvarig	Datum
Riktlinjer för offentlig belysning, 21KS501	 Pågående	Jan.O Johansson	2021-11-22 2023-12-31
Kommunstyrelsen antar Riktlinjer för offentlig belysning.			
Kommunstyrelsen ger Kommunledningsförvaltningen i uppdrag att se över de styrande dokument som berör gestaltning och samhällsbyggnad.			

Halvår 1 2022

Jan 2022

2022-02-01

Uppdrag lämnat från Kommunledningsförvaltningen till Samhällsbyggnad att lämna förslag till revideringar i samråd med Kvalitetskedjan.

Halvår 2 2022

Dess riktlinjer är under arbete och förväntas klara inom kort.

Halvår 1 2023

Samhällsbyggnads del i arbetet har tidigare redovisats till KS. Arbetet har resulterat i förslag till ny arkitekturpolicy, som övergripande dokument. Förslaget innebär även att tidigare riktlinjer för bebyggelse, skyltning, offentlig belysning, uteserveringar m.m. senare renodlas och ges en mer operativ karaktär.

Riktlinjer för uteserveringar, 21KS502	 Pågående	Jan.O Johansson	2021-11-22 2023-12-31
Kommunstyrelsen tar del av rapporten Dialog med näringsidkare om kommunens riktlinjer för uteserveringar.			
Kommunstyrelsen antar Riktlinjer för uteserveringar.			
Kommunstyrelsen ger Kommunledningsförvaltningen i uppdrag att se över de styrande dokument som berör gestaltning och samhällsbyggnad.			

Halvår 1 2022

Jan 2022

2022-02-01

Uppdrag lämnat från Kommunledningsförvaltningen till Samhällsbyggnad att lämna förslag till revideringar i samråd med Kvalitetskedjan.

Halvår 2 2022

Antogs nov 2021, gäller till juni 2023.

Halvår 1 2023

Samhällsbyggnads del i arbetet har tidigare redovisats till KS. Arbetet har resulterat i förslag till ny arkitekturpolicy, som övergripande dokument. Förslaget innebär även att tidigare riktlinjer för bebyggelse, skyltning, offentlig belysning, uteserveringar m.m. senare renodlas och ges en mer operativ karaktär.

Riktlinjer för sponsring - Tillfälligt tillägg, 21KS388	 Pågående	Nicklas Winblad von walter	2021-11-22 2023-12-31
Kommunstyrelsen förlänger giltighetstiden för tillägg till Riktlinjer för sponsring till 2022-06-30.			
Kommunstyrelsen ger Kommunledningsförvaltningen i uppdrag att revidera Riktlinjer för sponsring för att inkludera hantering av sponsring vid nationella rekommendationer och restriktioner som påverkar evenemang och idrott.			

Halvår 1 2022

Jan 2022

2022-01-31

Arbetet med översyn av Riktlinjer för sponsring kommer att påbörjas direkt efter att SM-veckan har genomförts, i mitten på april. I dagsläget arbetar verksamheten med genomförandet av Race Of Champions, ROC, och parallellt med detta och direkt efter ROC kommer fokus bli på genomförandet av SM-veckan. Verksamheten har under en längre tid haft personal som varit långtidssjukskrivna men har nu tagit in vikarie för att säkerställa leveranser.

Halvår 1 2023

Arbete pågår, planeras färdigt Q1 2023

Uppdrag från Kommunfullmäktige

Uppdrag	Status	Ansvarig	Datum
Motion (S) om kulturen som utvecklingsmotor Tillkommande uppdrag, 16KS557	 Pågår	Leif Wikman	2018-03-26 2023-12-31
KF 2018-03-26 § 43 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att tillsammans med barn- och utbildningsnämnden, kultur- och fritidsnämnden, samhällsbyggnadsnämnden och Piteå Science Park, utarbeta en genomförandeplan i syftet att uppnå kommunfullmäktiges kulturmål.			

Halvår I 2022

Jan 2022

2022-03-08

Samhällsbyggnadsnämnden

Arbetet pågår.

Okt 2021

2021-11-04

Kommunstyrelsen 11 oktober 2021: Genomförandeplan ska vara framtagna för antagande i Kommunstyrelsen första kvartalet 2022.

Aug 2021

2021-09-09

Kultur- och fritidsnämnden

I takt med att coronarestriktionerna lättat för kulturverksamheter har kommunen också successivt kunnat lätta på åtgärder i den tillfälliga åtgärdsplan som upprättades med anledning av pandemin. Verksamheterna är dock ännu inte igång fullt ut. Maxantal för besökare gäller ännu och digitala möten är norm.

Jan 2021

2021-02-24

Kultur- och fritidsnämnden / Kultur park och fritid

Arbetet med genomförandeplanen för att nå kommunens kulturmål stannade pga coronapandemin upp under våren 2020. Det är svårt att upprätta en fungerande och långsiktig plan när framtiden är så osäker. Finns behov att avvakta utveckling på kulturområdet inte minst på ett nationellt plan. Efter möte med kommunalråden beslutades att skjuta på genomförandet och istället upprätta en tillfällig coronaplan för hösten/vintern. Planen redovisades i KFN-nämnden i september 2020

Samhällsbyggnadsnämnden / Samhällsbyggnad

Pågår

Aug 2020

2021-02-24

Kommunstyrelsen / Kommunledningsförvaltningen

Med anledning av Coronapandemin har färdigställandet av genomförandeplanen för att nå kulturmålet tillfälligt avstannat.

Tanken var att ett förslag till kulturgenomförandeplan skulle läggas ut på remiss efter semestrarna för att antas innan årsskiftet. Det uppkomna läget har dock medfört att genomförandet efter samråd med kommunalråden skjuts på framtiden och att planen istället kommer att färdigställas under 2021. För att skapa beredskap inför Coronapandemins följdverkningar kommer en tillfällig plan att tas fram inför hösten/vintern med konkreta förslag på åtgärder för hur den uppkomna situationen ska hanteras.

Halvår I 2023

Arbete med kulturgenomförandeplan startade 2019 och medborgardialoger genomfördes första kvartalet 2020 med kulturföreningar och organisationer samt gymnasieelever. Pandemin avbröt arbetet som återupptogs 2022 och under hösten har workshopar genomförts med kulturverksamheter inom Piteå kommun och med Kultur- och fritidsnämnden. Dessutom har resultat återkopplats till kulturföreningar och organisationer. Genomförandeplanen utgår från de utmaningar verksamheterna har med att nå kulturmålet och säkrar färdriktningen mot målet genom att ge en överblick över kommunens kulturella verksamheter och planerade åtgärder. Kulturgenomförandeplan med åtgärder kommer att redovisas för Kultur- och fritidsnämnden 2023-02-28 för att sedan överlämnas till Kommunstyrelsen för beslut.

Motion (M) - avyttring av inventarier, 20KS443	 Pågår	Jan.O Johansson	2021-11-29 2024-02-01
Kommunfullmäktige ger Kommunstyrelsen i uppdrag att utreda behovet av övergripande styrande dokument för avyttring och införskaffande av inventarier.			
Kommunfullmäktige ger Samhällsbyggnadsnämnden i uppdrag att utreda hur ett införande av en förmedlingstjänst för inventarier skulle kunna förverkligas.			

Halvår I 2022

Mar 2022

2022-03-08

Pågår.

Jan 2022

2022-02-02Jan.O Johansson

Pågår.

Dec 2021

Uppdrag	Status	Ansvarig	Datum
2022-01-17Jan.O Johansson Arbetet pågår.			
Halvår 2 2022			
Inget att rapportera, arbetet fortgår.			
Halvår 1 2023			
Tidigare utredningar har visat utmaningar med inrättande av förmedlingstjänst för inventarier, bland annat ur ekonomiskt perspektiv. Däremot oklar status vad gäller pågående utredning.			

Motion (L) - Osund konkurrens i Piteå kommun, 21KS293	 Pågår	Sune Lindström	2022-05-30 2023-12-31
Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram en e-tjänst där näringsidkare kan anmäla osund konkurrens.			

Halvår 1 2023

Arbetet med e-tjänst för anmälan av osund konkurrens pågår. Inom ramen för arbetet har motsvarande lösningar i andra kommuner har undersökts och en prototyp på e-tjänst för Piteå kommun är framtagen. För närvarande pågår förankring och dialog inom näringslivsavdelningen och med näringslivet. Detta sker parallellt med att ett förslag på handlägningsprocess och fördelning av ansvar konkretiseras. Driftsättning av e-tjänst och handlägningsprocess bedöms kunna ske inom ett par månader. Innan lansering av e-tjänsten ska även förankring ske med samtliga förvaltningar och bolag och denna process är inledd.

Halvår 2 2023

Innan lansering av e-tjänsten ska även förankring ske med samtliga förvaltningar och bolag och denna process är inledd. Näringslivsrådet har haft workshop kring osund konkurrens. Tjänaten lanseras under kvartal 4

Utreda förutsättningarna att tillhandahålla en lokal för en motorgård,	 Pågår	Annika Nordstrand	2022-05-30 2023-12-31
Kommunfullmäktige 2022-05-30 Kommunfullmäktige ger Kultur och fritidsnämnden i uppdrag att genomföra en utredning i samverkan med berörda förvaltningar för att utreda förutsättningarna att tillhandahålla en lokal för en motorgård.			

Halvår 1 2022

Utredning är påbörjad.

Halvår 2 2022

Utredning är påbörjad.

Halvår 1 2023

Utredning är påbörjad

Motion (SD) - Motorgård till den bilburna ungdomen, 21KS315	 Pågår	Annika Nordstrand	2022-05-30 2023-12-31
Kommunfullmäktige ger Kultur och fritidsnämnden i uppdrag att genomföra en utredning i samverkan med berörda förvaltningar för att utreda förutsättningarna att tillhandahålla en lokal för en motorgård.			

Halvår 1 2022

Hänger samman med politiska uppdraget att utreda förutsättningarna att tillhandahålla en lokal för en motorgård. Ännu ej påbörjat men hänger samman delvis med nämndsuppdraget att utreda ungas behov av fritidsaktiviteter, Ung 2.0, som pågår och slutrapporteras nämnd i december 2022.

Halvår 2 2022

Uppdraget pausat i avvaktan på utfallet av kartläggningen/utredningen Ung 2.0.

Halvår 1 2023

Uppdrag	Status	Ansvarig	Datum
---------	--------	----------	-------

Kommunfullmäktige

Hänger samman med politiska uppdraget att utreda förutsättningarna att tillhandahålla en lokal för en motorgård. Ännu ej påbörjat men hänger samman delvis med nämndsuppdraget att utreda ungas behov av fritidsaktiviteter, Ung 2.0, som slutrapporterats nämnd i december 2022. Initiativ ska testas som avser att matcha de behov som kommit fram av resultatet.

Piteförslag - Ungdomsgård	 Pågår	Annika Nordstrand	2023-03-20 2023-12-31
<p>Kommunfullmäktige bifaller Piteförslaget om ungdomsgård.</p> <p>Kommunfullmäktige ger Kultur- och fritidsnämnden i uppdrag att utreda behovet av mötesplatser för ungdomar och ta fram förslag på hur de kan mötas.</p> <p>Utredningen ska återredovisas till Kommunfullmäktige under 2023.</p>			

Halvår I 2023

Kommunstyrelsen begärde ett yttrande från Kultur- och fritidsnämnden med förslag till beslut över detta Piteförslag. Kultur- och fritidsnämnden har avgett sitt yttrande samt förslag, den 28 februari 2023. Det lyder: Arbetet med utbud för unga på deras fritid har slutredovisats i form av en rapport på uppdrag av Kultur- och fritidsnämnden, Ung 2.0. Nämnden föreslår att vidare arbete med ungdomsgård/mötesplatser tar avstamp bland annat från resultatet av den rapporten och att fler berörda nämnden blir involverade i arbetet.

§202

Taxa för tillsyn av avfall från fritidsbåtar

23KS577

Taxa för tillsyn av avfall från fritidsbåtar

Dokumentnamn	Dokumenttyp	Senast reviderad	Beslutsinstans
Taxa för tillsyn av avfall från fritidsbåtar	Taxa	2023-mm-dd, § zzz	Kommunfullmäktige
Administrationsansvarig	Version	Diarienummer	Giltig till
Samhällsbyggnad	1	23KS577	2027-12-31
Dokumentinformation	Taxa för tillsyn av avfallshantering i fritidsbåthamnar, med fler än 25 båtplatser		
Dokumentet gäller för	Miljö- och tillsynsnämnden, verksamhetsutövare till fritidsbåthamnar, båtklubbar, fastighetsägare m.fl.		

Med stöd av 6 kap. 8 § andra stycket lagen (1980:424) om åtgärder mot förorening från fartyg, föreskriver Piteå kommun följande:

Avgift för prövning av avfallshanteringsplaner

1 §

För prövning av frågor om att godkänna avfallshanteringsplaner när det gäller verksamhet på platser som ankommer på kommunen enligt 3 kap. 9 § lagen om förorening från fartyg, tar kommunen ut en avgift för nedlagd handläggningstid med 1 099 kr per timme.

Avgift vid tillsyn

2 §

För tillsyn enligt 6 kap. 5 a § lagen om åtgärder mot förorening från fartyg tar kommunen ut avgift för nedlagd handläggningstid med 1 099 kr per timme.

3 §

I de fall avgift tas ut i förhållande till faktiskt nedlagd handläggningstid avses med handläggningstid den sammanlagda tid som varje tjänsteperson vid kommunen har använt för handläggning och andra åtgärder i ärendet, såsom inläsning av ärendet, kontakter med parter, samråd med experter och myndigheter, inspektioner, revisioner, besiktningar, provtagningar och kontroller, beredning i övrigt av ärendet samt föredragning av ärendet.

Timavgift tas ut för varje nedlagd halvtimme handläggningstid. Om den sammanlagda handläggningstiden understiger en halvtimme per år tas ingen timavgift ut för tillsyn. För godkännande av plan för mottagning och hantering av avfall tas avgift ut, även om handläggningen understiger en halvtimme.

För inspektioner, mätningar och andra kontroller som utförs vardagar mellan 19.00 och 07.00 lördagar, söndagar, julafton, nyårsafton, påskafton, trettondagsafton, midsommarafton och helgdagar tas avgift ut med 1,5 gånger ordinarie timtaxan.

4 §

Avgift tas inte ut för handläggning av överklagande av nämndens eller en överinstans beslut.

Avgiftsskyldig

5 §

Avgiftsskyldig är den som bedriver en verksamhet inom kommunens tillsynsansvar enligt lagen (1980:424) om åtgärder mot förorening från fartyg.

Avgiftens erläggande

6 §

Beslut om avgift enligt denna taxa fattas av Miljö- och tillsynsnämnden. Betalning av avgift ska ske till nämnden och ska fullgöras inom tid som anges i beslutet om avgift eller i särskild faktura.

Nedsättning av avgift

7 §

Om det finns särskilda skäl med hänsyn till verksamhetens art, omfattning, tillsynsbehov, nedlagd handläggningstid och övriga omständigheter, får avgift enligt denna taxa i ett enskilt fall sättas ner eller efterskänkas.

Överklagande m.m.

8 §

Bestämmelser om överklagande av Miljö- och tillsynsnämndens beslut enligt denna taxa finns i 9 kap. 2 § lagen om åtgärder mot förorening från fartyg.

9 §

Denna taxa gäller från och med att taxan har vunnit laga kraft.

Antagen av Kommunfullmäktige 2023-mm-dd § zzz, dnr 23KS...

Indexreglering av taxan

Kommunfullmäktige har 2023-mm-dd § zzz beslutat att Miljö- och tillsynsnämnden årligen får indexuppräknas taxan upp till Prisindex för kommunal verksamhet (PKV). Basår för indexuppräkningsindex är oktober månad 2023.

Miljö- och tillsynsnämnden ska efter beslut om indexuppräkningsindex delge beslutet till Kommunfullmäktige.

§203

Reglemente för arkiv

23KS516

Reglemente för arkiv

Dokumentnamn	Dokumenttyp	Senast reviderad	Beslutsinstans
Reglemente för arkiv	Reglemente	2023-10-30 § xx	Kommunfullmäktige
Dokumentansvarig/processägare	Version	Diarienummer	Giltig till
Kommunledningsförvaltningen	2	23KS516	2027-06-30
Dokumentinformation	Regler för den kommunala arkivförvaltningen i Piteå kommun.		
Dokumentet gäller för	Samtliga förvaltningar, Samtliga nämnder		

I Tillämpningsområde

1 §

Förutom de i arkivlagen (SFS 1990:782) och 1 – 7d §§ arkivförordningen (SFS 1991:446) intagna bestämmelserna om arkivvård gäller även detta reglemente för kommunfullmäktige och kommunens myndigheter, meddelat med stöd av 16 § arkivlagen. Arkivmyndigheten utfärdar riktlinjer för tillämpningen av arkivreglementet.

Myndighet

2 §

Med myndighet avses kommunstyrelsen och övriga nämnder, kommunfullmäktiges revisorer, kommunala organ med självständig ställning samt juridiska personer där kommunen utövar ett rättsligt bestämmande inflytande (2 kap 3 § offentlighets- och sekretesslagen).

2 Ansvar och organisation

Arkivmyndighet

1 §

Kommunstyrelsen är arkivmyndighet och huvudman för centralarkivet. Kommunstyrelsen är arkivmyndighet för Piteå kommun och Centralarkivet är arkivmyndighetens verkställande organ.

2 §

Arkivmyndigheten utövar i enlighet med 5 § arkivförordningen tillsyn över att kommunens myndigheter fullgör sina skyldigheter beträffande arkivbildning och arkivvård.

3 §

Arkivmyndigheten har rätt att överta arkivmaterial från en myndighet som står under dess tillsyn. Övertagande kan ske efter överenskommelse eller genom beslut från arkivmyndigheten. När arkivmyndigheten övertagit arkivmaterial från någon av kommunens myndigheter övergår hela ansvaret för materialet till arkivmyndigheten.

4 §

Arkivmyndigheten kan till berörd nämnds revisorer anmäla missförhållande som konstaterats vid tillsyn.

5 §

Arkivmyndigheten får handlägga arkivfrågor som inte regleras på annat sätt.

6 §

Om brister i arkivvården uppmärksammas i samband med tillsynstillfälle ska centralarkivet lämna myndigheten förslag till åtgärder.

Myndigheterna

7 §

Varje myndighet ansvarar för att dess arkiv vårdas enligt arkivlagen och arkivförordningen och på det sätt som framgår i detta reglemente.

8 §

Hos varje myndighet ska finnas arkivansvarig och arkivredogörare för fullgörande av arkivuppgifter.

9 §

När en myndighets organisation eller arbetssätt ändras, ska myndighetens arkivbildning ses över. Den inverkan som ändringen kan få på arkivbildningen och på förutsättningarna för gallring ska beaktas. Innan ändringen sker ska nämnden eller styrelsen i god tid samråda med arkivmyndigheten.

Överlämnade av arkiv och förändrade driftsformer

10 §

Om en myndighet upphör men dess verksamhet helt eller delvis överförs till annan myndighet, ska arkivet avställas och deponeras hos den myndighet som fortsätter verksamheten, eller överlämnas till arkivmyndigheten om myndigheten helt upphör och verksamheten inte längre fortsätter i någon form. Samråd ska i god tid ske med arkivmyndigheten.

11 §

Om en myndighets verksamhet avses bli överförd till ett enskilt organ helt eller delvis skall myndigheten i god tid samråda med arkivmyndigheten.

12 §

En myndighet får efter överenskommelse överlämna handlingar till arkivmyndigheten.

3 Framställning av handlingar

1 §

Handlingar som en myndighet upprättar ska framställas så att de kan läsas under den tid de ska bevaras. Hänsyn ska tas till möjligheten att i framtiden överföra uppgifterna till annan teknik.

2 §

Myndigheterna ska bruka fysiskt material, såsom aktomslag, arkivkartonger, och papper, som uppfyller kraven i Riksarkivets föreskrifter. Detta gäller emellertid inte för handlingar som ska gallras.

3 §

Vid framställning av elektroniska handlingar ska myndigheterna använda filformat som överensstämmer med Riksarkivets föreskrifter och är av väldokumenterad och internationellt godkänd standard.

4 Gallring och arkivläggning

1 §

Bestämmelser om när allmänna handlingar ska arkiveras regleras i 3 § arkivförordningen.

2 §

Myndigheterna ska förutom allmänna handlingar arkivera sådana minnesanteckningar, utkast och koncept som avses i 2 kap 12 § tryckfrihetsförordningen, om de är av betydelse för myndigheternas verksamhet, allmänhetens insyn, rättsskipning och forskning.

3 §

Myndigheterna beslutar, efter samråd med centralarkivet, om gallring av handlingar i sina arkiv, såvida inte annat följer av lag eller förordning. Varje myndighet beslutar om gallring av handlingar som är kopplade till myndighetens egna verksamhetsspecifika processer. Arkivmyndigheten beslutar om gallring av handlingar som är kopplade till kommunövergripande processer. Samråd med centralarkivet ska ske för beslut om gallring.

4 §

Handlingar som inte ska tillhöra arkivet, ska fortlöpande rensas eller på annat sätt avskiljas från arkivhandlingarna. Rensning ska genomföras senast i samband med arkivläggningen enligt för myndigheten gällande informationshanteringsplan.

5 §

Beträffande arkiv som överlämnats till eller övertagits av arkivmyndigheten beslutar centralarkivet om gallring efter samråd med överlämnande myndighet (om möjligt).

6 §

Handlingar som ska gallras ska utan dröjsmål förstöras. Varje myndighet ansvarar själva över att gallringen verkställs.

7 §

Förutom gallring som innebär förstörande av information i sin helhet räknas överföring av information till annan databärare som gallring om det medför

- ✓ Förlust av betydelsebärande data,
- ✓ Förlust av möjliga sammanställningar
- ✓ Förlust av sökmöjligheter, eller
- ✓ Förlust av möjligheter att bedöma handlingarnas autenticitet.

5 Hantering, förvaring och skydd

1 §

Arkivhandlingar ska alltid förvaras under betryggande former så att den elektroniska eller fysiska, samt logiska beständigheten bevaras.

2 §

Fysiska handlingar ska arkiveras i en förutbestämd struktur som medför att återsökning underlättas. När handlingarna har fått en slutgiltig struktur ska de föras samman i volymer.

3 §

En myndighets fysiska handlingar ska förvaras i arkivlokal som godkänts av arkivmyndigheten.

4 §

Mikrofilm och fotografier ska förvaras i lokal som godkänts av arkivmyndigheten.

5 §

När elektroniska handlingar konverteras eller överförs mellan olika hård- och mjukvaruplattformar eller annan teknik ska handlingarnas autenticitet, pålitlighet, integritet och användbarhet bevaras.

6 Redovisning

1 §

Kommunens myndigheter ska i enlighet med 6 § arkivlagen upprätta en systematisk arkivförteckning vilket i Piteå kommun motsvaras av aktuell informationshanteringsplan och arkivbeskrivning.

2 §

Informationshanteringsplanen ska ha sin utgångspunkt i en av arkivmyndigheten upprättad klassificeringsstruktur som representerar samtliga verksamheter ur ett processororienterat perspektiv. All information som inkommer till och skapas i kommunens myndigheter ska klassificeras, hanteras och förvaras enligt det som anges i informationshanteringsplanen.

3 §

Arkivbeskrivningen ska vara så utformad att den underlättar användning och ger en samlad blick över arkivbildaren och dess arkiv.

7 Leverans

Allmänt

1 §

Vid överlämnande eller övertagande av arkivmaterial, ska överenskommelse träffas mellan myndighet och centralarkivet om hur och vid vilken tidpunkt leverans ska genomföras.

2 §

Den myndighet från vilken överlämnande sker ansvarar för att arkivet är avgränsat vid leverans till centralarkivet.

3 §

Handlingar ska levereras till arkivet enligt aktuell informationshanteringsplan eller efter överenskommelse.

Fysiska handlingar

4 §

Fysiska handlingar ska levereras i den struktur som de ska arkiveras i enligt för myndigheten gällande informationshanteringsplan.

5 §

Arkivkartonger och aktomslag ska vara så märkta att det klart framgår vad respektive objekt innehåller.

Elektroniska handlingar

6 §

Myndigheternas verksamhetssystem ska vara så utformade att de elektroniska handlingarna utan svårighet kan avställas och levereras till system för digital långtidsarkivering.

7 §

Dataleveransen ska kunna tas emot utan omfattande insatser i form av programmering eller konvertering. Eventuella insatser bekostas av levererande myndighet.

8 §

Alla bestämmelser som rör elektroniska handlingar gäller oberoende av om myndigheten utför informationsbehandlingen i egen regi eller genom externa leverantörer.

8 Utlån av allmänna handlingar

1 §

Arkivhandlingar får lånas ut för tjänsteändamål till annan myndighet och för vetenskapligt ändamål till institution som beviljats inlåningsrätt av riksarkivet. Utlåning av arkivhandlingar ska ske under sådana former att risk för skador eller förluster inte uppkommer. Förutsättning för utlån är att utlämnande kan ske enligt tryckfrihetsförordningens och offentlighets- och sekretesslagens bestämmelser.

9 Avgifter vid leverans

1 §

Om det vid överlämnandet framkommer att insatser i form av restaurering av fysiska arkivhandlingar, eller programmering eller konvertering av elektronisk data tillkommer, bekostas det av överlämnande myndighet.

§204

Reglemente för styrelsen och nämnder

23KS454

Reglemente för styrelsen och nämnder

Kommunstyrelse
Barn- och utbildningsnämnd
Fastighets och Servicenämnd
Kultur- och fritidsnämnd
Miljö- och tillsynsnämnd
Samhällsbyggnadsnämnd
Socialnämnd
Valnämnd

Dokumentnamn	Dokumenttyp	Senast reviderad	Beslutsinstans
Reglemente för styrelsen och nämnder	Reglemente	2023-11-27 §	Kommunfullmäktige
Dokumentansvarig/processägare	Version	Diarienummer	Giltig till
Kommunledningsförvaltningen	6	23KS454	2027-12-31
Dokumentinformation	Gemensamt reglemente för Styrelsen och nämnder		
Dokumentet gäller för	Samtliga nämnder		

Innehållsförteckning

Reglemente för styrelsen och nämnder	1
Innehållsförteckning	1
1 Allmänna bestämmelser	3
Fullmäktiges uppgifter	3
Nämnder och antal ledamöter	4
Fasta utskott och antal ledamöter	4
Kommunalråd	4
2 Gemensamma bestämmelser	5
Ansvar och organisation	5
Uppdrag och verksamhet	5
Organisation inom verksamhetsområdet	5
Personalansvar	5
Kommunchefens roll	5
Behandling av personuppgifter	5
Uppföljning, återredovisning och rapportering till fullmäktige	5
Information och samråd	6
Medborgarförslag som överlåtits till nämnden för beslut	6
Övrigt ansvar	6
Arbetsformer	6
Tidpunkt för sammanträden	6
Kallelse	7
Offentliga sammanträden	7
Sammanträde på distans	7
Närvarorätt	7
Sammansättning	8
Ordföranden	8
Presidium	8
Ersättare för ordföranden	8
Förhinder	9
Ersättarnas tjänstgöring	9
Jäv, avbruten tjänstgöring	9
Yrkanden	9
Deltagande i beslut	9
Reservation	10
Justering av protokoll	10
Kungörelser och tillkännagivanden av föreskrifter m.m.	10
Delgivningsmottagare	10
Undertecknade av handlingar	10
Utskott	10
3 Kommunstyrelsens uppgifter	12
Styrning och ledning	12
Styrnings- och ledningsfunktionen	12
Övergripande uppgifter	13
Ekonomisk förvaltning	14
Personalpolitiken	14
Företag och stiftelser	15
Kommunalförbund	16

Uppföljningsfunktionen	16
Särskilda uppgifter	16
Krisberedskap, civilt försvar och krig	16
Arkivmyndighet	16
Anslagstavla och webbplats	16
Författningssamling.....	16
Budget- och skuldrådgivning och konsumentvägledning	17
Processbehörighet.....	17
Övriga uppgifter	17
Delegering från kommunfullmäktige	18
Övrigt om nämndens förvaltningsorganisation	18
4 Barn- och utbildningsnämndens uppgifter	19
Barn- och utbildningsnämndens verksamhetsområde	19
Delegering från kommunfullmäktige	19
5 Fastighets- och servicesnämndens uppgifter.....	20
Fastighets- och servicenämndens verksamhetsområden	20
Delegering från kommunfullmäktige	20
6 Kultur och fritidsnämndens uppgifter	21
Kultur och fritidsnämndens verksamhetsområde	21
Delegering från kommunfullmäktige	21
Övrigt angående nämndens förvaltningsorganisation	21
7 Miljö- och tillsynsnämndens uppgifter	22
Miljö- och tillsynsnämndens verksamhetsområden	22
Övriga uppgifter	22
Delegering från kommunfullmäktige	22
Övrigt angående nämndens förvaltningsorganisation	22
8 Samhällsbyggnadsnämndens uppgifter	23
Samhällsbyggnadsnämndens verksamhetsområden.....	23
Sysselsättningsfrågor och kompetensförsörjning.....	23
Arbetsmarknadsfrågor.....	23
Flyktmottagning och invandring	23
Trafikuppgifter	23
Samhällsbyggnad och planverksamhet	24
Naturvård och kulturmiljövård.....	24
Fastighetsförvaltning.....	24
Övriga uppgifter	25
Delegering från kommunfullmäktige	25
Övrigt angående nämndens förvaltningsorganisation	25
9 Socialnämndens uppgifter	27
Socialnämndens verksamhetsområde.....	27
Delegering från kommunfullmäktige	27
Övrigt angående nämndens förvaltningsorganisation	28
10 Valnämndens uppgifter	29
Valnämndens verksamhetsområde	29
Delegering från kommunfullmäktige	29
Övrigt angående nämndens förvaltningsorganisation	29

I Allmänna bestämmelser

Detta reglemente reglerar kommunens egna nämnder. Reglementet omfattar inte gemensamma nämnder, samordningsinstanser, brukarråd, samverkansråd eller verksamhetsreglementen. Dessa regleras i separata reglementen.

Kapitel 1 behandlar allmänna förutsättningar och sammansättning av nämnderna. Kapitel 2 behandlar gemensamma bestämmelser för samtliga egna nämnder i kommunen. Kapitel 3–10 behandlar de specifika nämndernas uppgifter och verksamhetsområden.

Fullmäktiges uppgifter

1 § Kommunallagen ger de grundläggande reglerna för ansvar och beslutanderätt i en kommun. Vissa uppgifter handhas av kommunfullmäktige, styrelsen och nämnderna enligt annan lag, författning eller myndighetsbeslut.

2 § Fullmäktige beslutar i ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt för kommunen i enlighet med 5 kap. 1 § KL. Fullmäktige beslutar också i andra frågor som anges i KL eller andra författningar.

Detta innebär att fullmäktige bl.a. ska besluta i ärenden om:

1. planer och föreskrifter, som kommunen kan meddela enligt författning,
2. taxor och avgifter om inte annat särskilt angivits,
3. ramar för kommunens upplåning,
4. övergripande kvalitetskrav på den kommunala verksamheten,
5. hur mål, riktlinjer, verksamhet och kvalitetskrav ska följas upp,
6. mottagande av donationer,
7. mellankommunala avtal av övergripande karaktär och bildande av kommunalförbund och gemensam nämnd,
8. expropriation,
9. program avseende privata utförare enligt 5 kap. 3 § KL,
10. kommunal verksamhet ska bedrivas i kommunalt företag,
11. konkurrensprogram och företagspolicy m.m.

Fullmäktige beslutar också om kommunalråden, deras ansvarsområden och deras benämning.

Nämnder och antal ledamöter

3 § Piteå kommun har följande egna nämnder:

Nämnd	Antal ledamöter	Antal Ersättare
Kommunstyrelse	15	15
Barn- och utbildningsnämnd	13	8
Fastighets och Servicenämnd	9	6
Kultur- och fritidsnämnd	13	8
Miljö- och tillsynsnämnd	11	7
Samhällsbyggnadsnämnd	13	8
Socialnämnd	13	8
Valnämnd	9	5

Ledamöter och ersättare i en nämnd väljs för fyra år, räknat från och med 1 januari året efter det år då val av kommunfullmäktige har ägt rum.

Fasta utskott och antal ledamöter

4 § Följande utskott ska alltid inrättas.

Nämnd	Utskott	Antal ledamöter	Antal Ersättare
Kommunstyrelse	Arbets- och personalutskott	7	7
Barn- och utbildningsnämnd	Arbetsutskott	5	5
Samhällsbyggnadsnämnd	Arbetsutskott	5	5
Socialnämnd	Arbetsutskott	5	5

Kommunalråd

5 § Sedan val av kommunstyrelse skett utser fullmäktige två kommunalråd.

2 Gemensamma bestämmelser

Följande gemensamma bestämmelser gäller för både styrelsen och nämnder. Beteckningen nämnd används för åtaganden som gäller både nämnd och styrelse. När beteckningen styrelsen används är det exklusiva bestämmelser för styrelsen.

Ansvar och organisation

Uppdrag och verksamhet

1 § Nämnderna ska inom sina respektive verksamhetsområden följa vad som anges i lag eller annan författning. De ska följa det fullmäktige – i reglemente, i samband med budget eller i annat särskilt beslut – har bestämt att nämnden ska fullgöra, samt verka för att fastställda mål uppnås och i övrigt följa givna uppdrag och angivna riktlinjer.

Organisation inom verksamhetsområdet

2 § Nämnden ansvarar för att dess förvaltningsorganisation är tydlig och ändamålsenlig med hänsyn till av fullmäktige fastställda mål och styrning samt lagar och andra författningar för verksamheten. I det fall förvaltningsorganisationen stadigvarande utför uppgifter åt annan nämnd ska samråd ske med denna innan större förändringar i förvaltningsorganisationen.

Personalansvar

3 § Nämnden är anställningsmyndighet för personal vid dess förvaltning med undantag för förvaltningschef som anställs av styrelsen. Nämnderna har hand om personalfrågor inklusive arbetsmiljöfrågor inom sina respektive verksamhetsområden med undantag av de frågor som styrelsen ansvarar för enligt 5 § 3 kap Kommunstyrelsens uppgifter.

Kommunchefens roll

4 § Förvaltningschefer anställs av Piteå kommun med placering på respektive förvaltning. Förvaltningschefen är därmed underställd kommunchefen, förutom i nämndspecifika verksamhetsfrågor och myndighetsutövning, där förvaltningschef lyder under politiskt utsedd nämnd.

Behandling av personuppgifter

5 § Nämnden är personuppgiftsansvarig för den behandling av personuppgifter som sker i dess verksamhet. Styrelsen är utöver det personuppgiftsansvarig för de typer av behandlingar som är gemensamma för hela kommunen, enligt vad som angivits i styrelsens registerförteckning enligt artikel 30 i dataskyddsförordningen. Styrelsen är också personuppgiftsansvarig för den behandling av personuppgifter som sker i fullmäktige samt hos fullmäktigeberedningar.

Varje nämnd ska utse Dataskyddsombud.

Uppföljning, återredovisning och rapportering till fullmäktige

6 § Nämnden ska kontinuerligt följa upp sin verksamhet.

Nämnden ska två gånger per år redovisa till fullmäktige hur de har fullgjort de uppdrag som fullmäktige har lämnat dem

- i reglemente,
- genom finansbemyndiganden

Nämnden ska vid redovisningen även redogöra för hur uppdrag som delegerats till den fullgjorts.

Redovisning till fullmäktige ska ske vid fullmäktiges sammanträde i samband med delårsrapport och årsredovisning. Redovisningen lämnas till styrelsen som samordnar de olika nämndernas redovisningar.

Nämnderna ska också fullgöra rapporteringsskyldighet som ålagts dem enligt speciallag.

Särskilda bestämmelser om styrelsens underrättelseskyldighet finns i kap 3 § 1 §.

Information och samråd

7 § Nämnderna och kommunalråd ska i möjligaste mån från nämnd erhålla den information och det underlag de behöver i sin verksamhet. Rätten till information och underlag omfattar inte uppgift för vilken sekretess råder.

Nämnderna ska samråda när deras verksamhet och ärenden berör annan nämnds verksamhet.

Samråd bör även ske med föreningar och organisationer när dessa är särskilt berörda. Nämnden beslutar om formerna för samrådet.

Medborgarförslag som överlåtit till nämnden för beslut

8 § Medborgarförslag som fullmäktige överlåtit till nämnden för beslut ska om möjligt handläggas så att ärendet kan avgöras inom ett år från det att det väcktes i fullmäktige.

Nämnden ska fortlöpande informera fullmäktige om de beslut som fattats i anledning av ett medborgarförslag

Nämnden ska två gånger per år redovisa de medborgarförslag som inte beretts färdigt för beslut i fullmäktige inom ett år från det att förslagen väcktes i fullmäktige. Fullmäktige ska informeras om anledningen till att ärendena inte avgjorts och när beslut kan förväntas fattas. Redovisningen ska göras på fullmäktiges ordinarie sammanträden en gång på våren och en gång på hösten.

Nämnden får besluta att den eller de som har väckt ett ärende genom medborgarförslag får närvara när nämnden behandlar ärendet och delta i överläggningarna men inte när beslut fattas.

Övrigt ansvar

9 § Nämnden ansvarar därutöver för följande uppgifter:

- information till allmänheten om den egna verksamheten.
- reformeringen av nämndens regelbestånd.
- vården av sitt arkiv
- beakta det offentliga ansvaret att respektera, skydda och främja de mänskliga rättigheterna.

Arbetsformer

Tidpunkt för sammanträden

10 § Nämnden sammanträder på dag och tid som nämnden bestämmer.

Sammanträde ska hållas också om minst en tredjedel av nämndens ledamöter begär det eller om ordföranden anser att det behövs. En begäran om extra sammanträde ska göras skriftligen hos

ordföranden och innehålla uppgift om det eller de ärenden som önskas behandlas på det extra sammanträdet.

Ordföranden ska, om möjligt, samråda med vice ordförandena om tiden för extra sammanträde.

Om det föreligger särskilda skäl får ordföranden ställa in ett sammanträde eller ändra dagen eller tiden för sammanträdet. Om möjligt ska samråd ske med vice ordförandena.

Om ordföranden beslutar att ett sammanträde ska ställas in eller att dagen eller tiden för ett sammanträde ska ändras, ska ordföranden se till att varje ledamot och ersättare snarast underrättas om beslutet.

Kallelse

11 § Ordföranden ansvarar för att kallelse utfärdas till sammanträdena. När varken ordföranden eller en vice ordförande kan kalla till sammanträde ska den som varit ledamot i nämnden längst tid göra detta (ålderspresidenten). Om flera ledamöter har lika lång tjänstgöringstid ska den till åldern äldste ledamoten vara ålderspresident.

Kallelsen ska vara skriftlig och innehålla uppgift om tid och plats för sammanträdet. Kallelsen ska på ett lämpligt sätt skickas till varje ledamot och ersättare samt annan förtroendevald som får närvara vid sammanträdet senast fem dagar före sammanträdesdagen. Kallelse får ske elektroniskt om det inte är olämpligt. Ordföranden bestämmer formen för kallelse.

I undantagsfall får kallelse ske inom annan tid och/eller på annat sätt.

Kallelsen bör åtföljas av föredragningslista. Ordföranden bestämmer i vilken utsträckning handlingar som tillhör ett ärende på föredragningslistan ska bifogas kallelsen. Ordföranden ska i kallelsen ange om utelämnande av handlingar har skett.

Offentliga sammanträden

12 § Nämnden får besluta om offentliga sammanträden. Offentliga sammanträden får inte hållas i ärenden som avser myndighetsutövning eller i vilka det förekommer uppgifter som omfattas av sekretess.

Sammanträde på distans

13 § Nämnden och dess utskott får, om särskilda skäl föreligger, sammanträda med ledamöter närvarande på distans. Sådant sammanträde får endast äga rum om ljud- och bildöverföring sker i realtid och på ett sådant sätt att samtliga deltagare kan se och höra varandra på lika villkor. Lokalen ska vara så beskaffad att inte obehöriga kan ta del av sammanträdeshandlingar, bild eller ljud.

Ledamot som önskar delta på distans ska senast fem dagar i förväg anmäla detta till nämndens kansli. Ordföranden avgör om närvaro får ske på distans.

Nämnden får bestämma vad som närmare ska gälla om deltagande på distans i nämnden och dess utskott.

Närvarorätt

14 § Kommunalråd och styrelsens ordförande har rätt att närvara vid nämndernas sammanträden och delta i överläggningarna. Nämnd får därutöver medge ledamot av styrelsen eller gruppleddare denna rätt. Den förtroendevalde har i den utsträckning nämnden beslutar rätt att få sin mening antecknad i protokollet.

Härutöver får nämnden medge förtroendevald som inte är ledamot eller ersättare i nämnden att närvara vid sammanträde med nämnden för att lämna upplysningar.

Även anställd i kommunen och särskilt sakkunnig kan medges denna rätt. Om nämnden beslutar det, får den som kallats delta i överläggningarna.

Nämnden får härutöver bestämma att annan ska ha rätt att närvara vid nämndens sammanträden.

Sammansättning

15 § Nämnden består av det antal ledamöter och ersättare som fullmäktige beslutat. (Kap 1 §3)

Ordföranden

16 § Det åligger ordföranden

- att leda nämndens arbete och sammanträden,
- kalla till sammanträde i enlighet med lag och reglemente,
- kalla ersättare,
- inför sammanträdena se till att ärendena som ska behandlas i nämnden vid behov är beredda,
- se till att färdigberedda ärenden snarast behandlas i nämnden,
- bevaka att nämndens beslut verkställs.

Härutöver åligger det styrelsens ordförande att under styrelsen

- ha uppsikt över kommunens hela nämndförvaltning,
- med uppmärksamhet följa frågor av betydelse för kommunens utveckling och ekonomiska intressen samt effektiviteten i verksamheten och ta initiativ i dessa frågor,
- främja samverkan mellan styrelsen, kommunens övriga nämnder och fullmäktige samt
- representera styrelsen vid uppvaktningar hos myndigheter, konferenser och sammanträden om inte styrelsen bestämt annat i ett särskilt fall.

Presidium

17 § Nämndens presidium ska bestå av ordförande och vice ordföranden samt i förekommande fall andre vice ordförande.

Viceordförandena ska biträda ordföranden i uppgiften att planera och leda sammanträdet i den mån ordföranden anser att det behövs.

Ersättare för ordföranden

18 § Om varken ordföranden eller annan i presidiet kan delta i ett helt sammanträde eller en del av ett sammanträde, får nämnden utse en annan ledamot som ersättare för dessa. Tills valet förrättats, fullgörs ordförandens uppgifter av den som varit ledamot i nämnden längst tid. Om flera ledamöter har lika lång tjänstgöringstid fullgörs ordförandens uppgifter av den äldste av dem.

Motsvarande gäller om ordföranden eller annan i presidiet inte kan fullgöra sitt uppdrag under en längre tid.

Ersättaren ska fullgöra samtliga ordförandens/övriga presidiets uppgifter.

Förhinder

19 § En ledamot som är hindrad att delta i ett sammanträde eller i en del av ett sammanträde, ska snarast anmäla detta till nämndens sekreterare. Sekreteraren ska underrätta den ersättare som står i tur om att denne ska tjänstgöra.

Ersättarnas tjänstgöring

20 § Om en ledamot är förhindrad att delta eller att vidare delta i ett sammanträde ska en ersättare tjänstgöra i ledamotens ställe. Den ersättare ska kallas in som står i tur att tjänstgöra och som inte redan har kallats in. En ledamot som inställer sig under ett pågående sammanträde har rätt att tjänstgöra även om en ersättare har trätt in i ledamotens ställe.

Ersättarna ska, om dessa inte valts proportionellt, tjänstgöra enligt den ordning som fullmäktige har bestämt. Om ingen ordning är bestämd, kallas ersättarna i den ordning de tagits upp i fullmäktiges protokoll från valet.

Ersättare som inte tjänstgör har rätt att delta i överläggningarna och få sin mening antecknad till protokollet.

En ersättare som har börjat tjänstgöra har företräde oberoende av turordningen. Om det etablerade majoritetsförhållandet mellan partierna påverkats genom ersättarens tjänstgöring, får dock en ersättare som inställer sig under pågående sammanträde träda in i stället för en ersättare som kommer längre ner i turordningen.

Därutöver kallas två ersättare till nämndens sammanträde som adjungerade ersättare efter ett rullande schema.

Jäv, avbruten tjänstgöring

21 § En ledamot eller en ersättare som har avbrutit sin tjänstgöring på grund av jäv i ett ärende får tjänstgöra igen sedan ärendet har handlagts.

En ledamot som en gång har avbrutit tjänstgöringen vid ett sammanträde på grund av annat hinder än jäv, får åter tjänstgöra om inplacerad tjänstgörande ersättare tillhör annat parti.

Yrkanden

22 § När nämnden förklarat överläggningen i ett ärende avslutad, går ordföranden igenom de yrkanden som har framställts under överläggningen och kontrollerar att de har uppfattats korrekt. Ordföranden befäster genomgången med ett klubbslag. Därefter får inte något yrkande ändras eller läggas till, om inte nämnden enhälligt beslutar att medge det.

Om ordföranden anser att det behövs ska den ledamot som har framställt ett yrkande avfatta det skriftligt.

Deltagande i beslut

23 § En ledamot som, där detta är möjligt, avser att avstå från att delta i ett beslut, ska anmäla detta till ordföranden innan beslut fattas.

En ledamot som inte har gjort en sådan anmälan anses ha deltagit i beslutet, om nämnden fattar det med acklamation.

Reservation

24 § Om en ledamot har reserverat sig mot ett beslut och ledamoten vill motivera reservationen, ska ledamoten göra det skriftligt. Motiveringen ska lämnas till sekreteraren senast dagen efter sammanträdet. Ska ärendet omedelbart justeras ska motiveringen lämnas till sekreteraren före den tidpunkt som har fastställts för justeringen.

Justering av protokoll

25 § Protokollet justeras av ordföranden och en ledamot.

Nämnden kan besluta att en paragraf i protokollet ska justeras omedelbart. Paragrafen ska redovisas skriftligt vid sammanträdet och justeras av ordföranden och en ledamot.

Kungörelser och tillkännagivanden av föreskrifter m.m.

26 § Nämnden ansvarar för att beslut och föreskrifter inom det egna ansvarsområdet kungörs enligt gällande bestämmelser.

Nämnden ska underrätta styrelsen om ändringen och dess innehåll så snart en uppdatering av den kommunala författningssamlingen bedöms nödvändig.

Delgivningsmottagare

27 § Delgivning med nämnden sker med ordföranden, förvaltningschefen eller annan anställd som nämnden beslutar.

Undertecknade av handlingar

28 § Skrivelser, avtal och andra handlingar från nämnd ska undertecknas av ordföranden. Vid förfall för ordföranden inträder vice ordföranden och vid förfall för denne den ledamot som nämnden utser.

När ett utskott fattat beslut med stöd av delegation ska beslutet och de handlingar som behöver skrivas under med anledning av detta, på nämndens vägnar undertecknas av ordföranden för utskottet. Vid förfall för ordföranden ska handlingen undertecknas av vice ordföranden och vid förfall för denne den ledamot som nämnden utser.

När en tjänsteperson fattat beslut med stöd av delegation ska beslutet och de handlingar som behöver skrivas under med anledning av detta, undertecknas på nämndens vägnar av den tjänsteperson som fattat beslutet.

Nämnden får ge särskilt uppdrag åt förtroendevald eller tjänsteperson att underteckna handlingar på nämndens vägnar. Sådant uppdrag får lämnas för enskild handling eller ärende eller för grupp av ärenden.

I de fall handling enligt nämndens beslut ska kontrasigneras, ska handlingen kontrasigneras av den som nämnden utser.

Utskott

29 § Nämnden har vid behov rätt att inrätta ett eller flera utskott. Av § 4 framgår vilka utskott som alltid ska finnas.

Ledamöter och ersättare samt ordförande och vice ordförande i ett utskott väljs av nämnden bland dess ledamöter för den tid nämnden bestämmer.

Om ordföranden i utskottet på grund av sjukdom eller av annat skäl är hindrad att fullgöra sitt uppdrag för en längre tid får nämnden utse en annan ledamot i utskottet att som ersättare för ordföranden fullgöra dennes uppgifter.

Ersättare ska närvara vid utskottets sammanträden endast om ledamot är förhindrad att tjänstgöra. Ersättare ska inkallas till tjänstgöring i den av nämnden vid valet bestämda ordningen.

Avgår en ledamot eller en ersättare i utskottet, som inte utsetts vid proportionellt val, ska fyllnadsval snarast förrättas.

Utskott sammanträder på dag och tid som utskottet bestämmer. Sammanträde ska också hållas när ordföranden anser att det behövs eller när minst hälften av utskottets ledamöter begär det. Ordföranden ansvarar för att kallelse utfärdas till sammanträdena. Kallelsen ska vara skriftlig och innehålla uppgift om tid och plats för sammanträdet samt uppgift om de ärenden som ska behandlas.

Utskottet får handlägga ärenden bara när mer än hälften av ledamöterna är närvarande. Vid lika röstetal har ordföranden utslagsröst.

Vid utskottssammanträde ska protokoll föras och justeras på samma sätt som nämndens protokoll.

De ärenden som ska avgöras av styrelsen/nämnden i dess helhet bör beredas av utskottet om beredning behövs. Ordföranden, kommundirektören eller förvaltningschefen överlämnar sådana ärenden till utskottet.

När ärendet beretts ska utskottet lägga fram förslag till beslut.

3 Kommunstyrelsens uppgifter

Styrning och ledning

1 § Styrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan. Den har ett helhetsansvar för kommunens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning.

Styrelsen ska leda, utveckla och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnder och eventuella gemensamma nämnders verksamheter. (*ledningsfunktion*). Styrelsen ska också ha uppsikt över verksamhet som bedrivs i kommunala företag, stiftelser och kommunalförbund.

Styrelsen ska leda kommunens verksamhet genom att utöva en samordnad styrning och leda arbetet med att ta fram styrdokument för kommunen (*styrfunktion*).

Styrelsen ska följa de frågor som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning och fortlöpande i samråd med nämnderna följa upp de fastställda målen och återrapportera till fullmäktige (*uppföljningsfunktion*).

Styrelsen ansvarar för i detta reglemente angivna uppgifter jämte sådana uppgifter som inte lagts på annan nämnd (*särskilda uppgifter*).

Kommunstyrelsen får fatta följande beslut rörande övriga nämnders verksamhet:

- Beslut om anställningsstopp.
- Beslut om strategiska personalfrågor inklusive frågor rörande kommunens visselblåsarfunktion.
- Beslut om stopp för ytterligare investeringar.
- Beslut om etiska riktlinjer i kommunen.
- Beslut om riktlinjer och anvisningar inom verksamhetsområden där man har ett övergripande ansvar i kommunen.
- Beslut om kommungemensam klassificeringsstruktur samt informationshanteringsplan för kommunövergripande processer.
- Slutligt beslut när två nämnder är oense.
- Beslut om tilldelning av avtal efter upphandling över direktupphandlingsgränsen oavsett vilken nämnds verksamhet upphandlingen rör samt beslut om tilldelning efter kommunövergripande upphandling (upphandling som rör fler än en nämnd).

Kommunstyrelsen ska hålla fullmäktige underrättad om de beslut som har fattats med stöd av första stycket.

Härutöver ansvarar styrelsen för de uppgifter som framgår av kommunallagen (2017:725) och annan lagstiftning.

Styrnings- och ledningsfunktionen

2 § Styrelsen ansvarar för beslut om samordning mellan nämnderna, gränsdragning mellan nämndernas kompetens.

Styrelsen ansvarar för att kommunens organisation är effektiv och ändamålsenlig.

Övergripande uppgifter

3 § Styrelsen ska:

1. leda **och samordna** arbetet med ~~och samordna utformningen~~ av övergripande och strategiska mål, riktlinjer och ramar för styrningen av hela den kommunala verksamheten samt göra framställningar i målfrågor som inte är förbehållen annan nämnd
2. utöva uppsikt över övriga nämnders och gemensamma nämnders beslut
3. tillse att uppföljning sker till fullmäktige från samtliga nämnder om hur verksamheten utvecklas och hur den ekonomiska ställningen är under budgetåret
4. ha uppsikt över sådan avtalssamverkan som sker enligt 9 kap. 37 § KL eller enligt annan lag eller författning
5. ha ett övergripande ansvar för interna säkerhetsfrågor i kommunen
6. ha ett övergripande ansvar för att säkerhetsskyddslagen (2018:585) följs
7. anställa direktör samt besluta om instruktion för denne
8. anställa förvaltningschefer
9. hos fullmäktige, övriga nämnder och andra myndigheter göra de framställningar som behövs
10. kontinuerligt följa verksamheten i övriga nämnder
11. ansvara för utformning och utveckling av kommunens system för intern kontroll i enlighet med vad fullmäktige särskilt beslutar
12. ansvara för samordningsträffar med nämndpresidierna och förvaltningscheferna
13. upprätta förslag till program med mål och riktlinjer för sådana kommunala angelägenheter som utförs av privata utförare
14. bereda eller yttra sig i ärenden som ska handläggas av fullmäktige.
15. verkställa fullmäktiges beslut, om fullmäktige inte beslutat annat.
16. leda arbete rörande övergripande statistik och samhällsanalys
17. leda utveckling av den kommunala demokratin, brukarinflytande och medborgardialog
18. **ha ett övergripande ansvar för en sammanhållen och likvärdig ärendeprocess i kommunen, inklusive processen kopplad till begäran om allmän handling.** ~~ansvara för en sammanhållen och likvärdig ärendeprocess i hela kommunen~~
19. ansvara för samhällsbyggnadsarbete, samhällsplanering och landsbygdsutveckling av strategisk natur.
20. tillvarata kommunens intressen i de kommunala bolag som kommunen helt eller delvis äger eller annars har intresse i. Detta gäller främst ändamål, ekonomi och efterlevnad av uppställda direktiv men också i avseende på övriga förhållanden av betydelse för kommunen
21. samordna kommunens arbete inom bostadsförsörjning och markberedskap

22. leda arbetet med att allmänt främja näringslivet och tillväxt i kommunen

23. Leda arbetet med att stärka kommunens varumärke och attraktivitet.

Om fullmäktige inte har beslutat något annat, avgör styrelsen hur de ärenden som fullmäktige ska handlägga ska beredas.

Styrelsen får uppdra åt en förtroendevald eller åt någon anställd att besluta om remiss av sådana ärenden.

Ekonomisk förvaltning

4 § Styrelsen har ett övergripande ansvar för ~~ska ha hand om~~ kommunens medelsförvaltning och följa av fullmäktige meddelade riktlinjer för denna.

Medelsförvaltningen omfattar placering och upplåning av medel. I uppgiften ingår också att bevaka att kommunens inkomster inflyter och att betalningar görs i tid samt att vidta de åtgärder som behövs för indrivning av förfallna fordringar.

Styrelsen har också hand om övrig ekonomisk förvaltning. I denna uppgift ingår bland annat att:

- underhålla och förvalta kommunens fasta och lösa egendom där underhåll och förvaltning inte uppdragits åt annan nämnd,
- se till att kommunens behov av försäkringsskydd är tillgodosett
- handha egen donationsförvaltning samt efter samtycke från annan nämnd placera sådana medel som ingår i donation som förvaltas av den nämnden
- upprätta förslag till budget i enlighet med KL,
- upprätta årsredovisning och delårsrapport samt se till att bokföring och redovisning sker i enlighet med lagen (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning,
- i enlighet med fullmäktiges särskilda riktlinjer förvalta medel som avsatts till pensionsförpliktelser.
- se till att värdehandlingar som styrelsen omhänderhar för kommunens räkning förvaras på betryggande sätt

5 § Kommunstyrelsen har ett övergripande ansvar för kommunens ~~ansvarar för kommunens~~ centrala upphandlings- och inköpsprocessverksamhet. Av 1 § framgår i vilka fall kommunstyrelsen får besluta i fråga om upphandling för andra nämnders räkning.

Personalpolitiken

6 § Styrelsen ska ha hand om frågor som rör förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare och har därvid att

- med bindande verkan för kommunen genom kollektivavtal reglera frågor rörande förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare
- förhandla på kommunens vägnar enligt gällande lagstiftning om förhandlingsrätt utom vad gäller 11-14 och 38 §§ lagen om medbestämmande i arbetslivet inom andra nämnders verksamhetsområden

- avgöra frågor om tolkning och tillämpning av lag, avtal och andra bestämmelser rörande förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare
- besluta om stridsåtgärd
- själv eller genom ombud föra kommunens talan i frågor som rör förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare
- lämna uppdrag som avses i lagen om vissa kommunala befogenheter 6 kap, 3 § (kommunal delegation)

Styrelsen är pensionsmyndighet med uppdrag att tolka och tillämpa gällande bestämmelser om omställningsstöd och pension för förtroendevalda.

Styrelsen **har ett övergripande ansvar för** ansvarar för det övergripande arbetsmiljöarbetet samt övergripande kompetensförsörjningsfrågor och utveckling inom personalområdet. Styrelsen har det övergripande ansvaret för frågor som rör jämställdhet, företagshälsovård, friskvård, rehabilitering och anpassningsärenden.

Till frågor som faller inom verksamhetsområdet hör även att ge råd och biträde i personalpolitiska frågor samt medverka till att statistik upprättas.

Respektive nämnd ansvarar för personalfrågor inklusive arbetsmiljöfrågor inom sitt verksamhetsområde utöver vad som anges ovan.

Företag och stiftelser

7 § Styrelsen ska:

- ha fortlöpande uppsikt över verksamheten i de företag och stiftelser som kommunen helt eller delvis äger eller annars har intresse i, främst vad gäller ändamål, ekonomi och efterlevnad av uppställda direktiv, men också i avseende på övriga förhållanden av betydelse för kommunen
- ansvara för att beslut om ägardirektiv till företagen fattas och kontinuerligt hålls uppdaterade
- ansvara för regelbundna möten mellan styrelsen och företagsledningarna / stiftelseledningarna
- löpande vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa att de krav som anges i 10 kap. 2-6 §§ KL är uppfyllda beträffande de företag och stiftelser kommunen äger eller har intresse i
- årligen, besluta i samband med årsredovisning pröva om den verksamhet som bedrivits i de aktiebolag som kommunen helt eller delvis äger under föregående kalenderår har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna. Beslutet ska delges fullmäktige snarast. Finner styrelsen att brister förelegat, ska den samtidigt lämna förslag till fullmäktige om nödvändiga åtgärder.
- svara för att tillvarata kommunens intressen vid bolags- och föreningsstämmor och andra likartade sammanträden i de företag som kommunen helt eller delvis äger eller annars har intresse i

Kommunalförbund

8 § Styrelsen ska ha uppsikt över kommunal verksamhet som bedrivs i sådana kommunalförbund som kommunen är medlem i.

Uppföljningsfunktionen

9 § Styrelsen ska

- övervaka att av fullmäktige fastställda kvalitetskrav, mål, riktlinjer och program för verksamheten samt ekonomi följs upp i nämnderna
- övervaka att kommunens löpande förvaltning i övrigt sköts lagligt och ekonomiskt
- följa hur den interna kontrollen sköts i nämnderna
- två gånger per år rapportera till fullmäktige hur samtliga kommunens verksamheter utvecklas mot bakgrund av fastlagda mål och hur den ekonomiska ställningen är under budgetåret
- en gång årligen till fullmäktige rapportera om kommunens avtalsamverkan enligt 9 kap. 37 § KL eller enligt annan lag eller författning
- inom ramen för sin uppsiktsplikt övervaka att verksamheter som bedrivs av privata utförare kontrolleras och följs upp i enlighet med lag, avtal och av fullmäktige fastställda program och direktiv
- senast den 1 april varje år lämna fullmäktige en redovisning över beredningen av motioner som väckts i fullmäktige och som inte slutligt handlagts av fullmäktige

Särskilda uppgifter

Krisberedskap, civilt försvar och krig

10 § Styrelsen har ett övergripande ansvar för kommunens uppgifter enligt lagen om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap samt lagen om totalförsvar och höjd beredskap, när krisledningsnämnd ej är aktiverad.

Krisledningsnämndens verksamhet regleras i särskilt reglemente.

Arkivmyndighet

11 § Styrelsen är arkivmyndighet. Närmare föreskrifter om arkivvården finns i arkivlag och arkivreglemente för arkiv.

Anslagstavla och webbplats

12 § Styrelsen ansvarar för kommunens anslagstavla.

Styrelsen samordnar innehållet i och ansvarar för kommunens externa och interna webbplats.

Författningssamling

13 § Styrelsen ansvarar för att uppdatera den kommunala författningssamlingen och se till att denna hålls tillgänglig i lagstadgad form.

Budget- och skuldrådgivning och konsumentvägledning

14 § Styrelsen fullgör kommunens uppgifter i form av råd och anvisningar till skuldsatta personer enligt skuldsaneringslagen.

15§ Styrelsen ansvarar för konsumentvägledning.

Processbehörighet

16 § Kommunstyrelsen får själv eller genom ombud föra kommunens talan i alla mål och ärenden, om inte någon annan ska göra det på grund av lag eller annan författning eller beslut av fullmäktige. Detta gäller också mål där någon har begärt laglighetsprövning av fullmäktiges beslut, om inte fullmäktige beslutar att själv föra talan i målet.

Övriga uppgifter

17 § Styrelsen ansvarar för en kommunövergripande intern rapporteringskanal enligt Lag (2021:890) om skydd för personer som rapporterar om missförhållanden.

18 § Styrelsen har ett övergripande ansvar ansvarar för övergripande för informationsförvaltning och övergripande informations säkerhet.

19 § Styrelsen ansvarar för att samordna arbetet med att digitalisera kommunens service och tjänster.

20 § Styrelsen ansvarar för att förvalta och utveckla kommunens samlade IT infrastruktur, IT-säkerhet och IT-system.

21 § Styrelsen ansvarar för att förvalta och utveckla kommunens personaladministrativa system, ekonomisystem, dokument- och ärendesystem, e-postsystem, kommunikationssystem, skaderapporteringssystem, passersystem och förtroendemannaregister samt e-tjänster.

22 § Styrelsen ansvarar för att samordna kommunövergripande har ett övergripande ansvar för kommunens kommunikation. Styrelsen bistår därutöver nämnderna med stöd gällande förvaltningsspecifik kommunikation.

23 § Styrelsen ansvarar för framställning av statistik för Piteå kommun som inte annan nämnd ansvarar för. Inom styrelsen utgör enheten för ekonomistyrning en särskild verksamhet som avser framställning av statistik enligt bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen 24 kap. 8 § (2009:400).

24 § Styrelsen beslutar om stöd från budgetposterna klimatpott, landsbygdsmedel, alkohelpott och pott för arbete mot droger.

25 § givande av sponsring samt övergripande frågor rörande mottagande av gåva/sponsring.

26 § Styrelsen har ett övergripande ansvar ansvarar för regionalt, nationellt och internationellt arbete, inklusive vänortarbete och övergripande internationella projekt.

27 § Styrelsen beslutar om markanvisning för etablering på kommunens mark i strid med översiktsplanen eller där detaljplanen behöver ändras.

28 § Styrelsen ansvarar för de förvaltnings- och verkställighetsuppgifter i övrigt som inte uppdragits åt annan nämnd.

29 § Styrelsen har ett övergripande ansvar för drönarverksamhet i kommunen.

30 § Styrelsen har ett övergripande ansvar för kommunens brottsförebyggande arbete enligt lag (2023:196) om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete.

31 § Styrelsen har ett övergripande ansvar för kommunens arbete när det gäller demokrati, jämställdhet och mänskliga rättigheter.

Delegering från kommunfullmäktige

32 § Styrelsen ska besluta i följande grupper av ärenden:

- Vid behov ta upp lån inom den beloppsram och de styrande dokument som fullmäktige fastställt
- På begäran av en nämnd omfördela medel som anslagits till nämnden inom den budgeterade verksamhetsvolymen och av fullmäktige fastställd beloppsram och andra riktlinjer
- I mål och ärenden, där styrelsen för kommunens talan, med för kommunen bindande verkan, träffa överenskommelse om betalning av fordran, anta ackord, ingå förlikning och sluta annat avtal
- Avge yttrande som ankommer på kommunen och som inte har delegerats till annan nämnd om inte yttrandet är av principiell betydelse eller annars av större vikt. Styrelsen får också besluta i sistnämnda slag av yttranden om remisstiden inte medger att yttrandet behandlas på ordinarie sammanträde med fullmäktige.
- Beslut om markanvisning som ej följer gällande översiktsplan eller som kräver ändring av gällande detaljplan
- Tillstånd att använda kommunens heraldiska vapen

Övrigt om nämndens förvaltningsorganisation

Medarbetare inom samhällsbyggnadsnämnden deltar i beredning av ärenden inför, samt verkställer kommunstyrelsens beslut av följande ärenden: markanvisningar (~~16~~ 32 §), landsbygdsmedel (~~15~~ 24 §), klimatpott (~~15~~ 24 §), översiktsplanearbete (3 §), mark- och bostadspolitiken (3 §) och samhällsbyggnadsarbete och samhällsbyggnadsprojekt av strategisk natur (3 §).

Medarbetare inom socialtjänsten deltar i beredningen inför, samt verkställer kommunstyrelsens beslut i följande ärenden: pott för arbete mot droger-och alkoholpott (24 §).

4 Barn- och utbildningsnämndens uppgifter

Barn- och utbildningsnämndens verksamhetsområde

1 § Barn- och utbildningsnämnden fullgör kommunens uppgifter inom det offentliga skolväsendet för barn och ungdom. Nämndens uppgifter omfattar förskoleklass, grundskola och gymnasieskola inklusive särskolan, kommunal musikskola och Grans naturbruksgymnasium.

Barn- och utbildningsnämnden fullgör kommunens uppgifter inom förskoleverksamhet och fritidshemsverksamhet.

Delegering från kommunfullmäktige

2 § Barn- och utbildningsnämnden ska besluta i följande grupper av ärenden;

- själv eller genom ombud föra kommunens talan i alla mål och ärenden inom sitt verksamhetsområde

5 Fastighets- och servicesnämndens uppgifter

Fastighets- och servicenämndens verksamhetsområden

1 § Fastighets- och servicenämnden ansvarar för underhåll och förvaltning av Piteå kommuns ägda bebyggda fastigheter där underhåll och förvaltning inte uppdragits åt annan nämnd.

Fastighets- och servicenämnden är ansvarig för uthyrning av lokaler och lägenheter som tillhör kommunen.

Fastighets- och servicenämnden är ansvarig för kommunens kostverksamhet förutom den kostverksamhet som Gemensam kost- och servicenämnd ansvarar för.

2 § Fastighets- och servicenämnden ansvarar även för

- beredning av fullmäktiges beslut om taxa avseende Kost- och servicenämndens tjänster
- kommunens centrala städverksamhet
- kommunens vaktmästeriverksamhet
- kontorsservice med tillhandahållande av kontorsmaterial och trycksaker

Delegering från kommunfullmäktige

3 § Fastighets- och servicenämnden ska besluta i följande grupper av ärenden:

- köp och försäljning av bebyggd fastighet eller fastighetsdel och byggnad som är lös egendom, inom nämndens ansvarsområde, där köpeskillingen – eller vid byte – värdet inte överstiger 60 prisbasbelopp
- rivning av byggnad, eller byggnadsdel, inom nämndens ansvarsområde
- själv, eller genom ombud, föra kommunens talan i alla mål och ärenden inom sitt verksamhetsområde

6 Kultur och fritidsnämndens uppgifter

Kultur och fritidsnämndens verksamhetsområde

1 § Kultur- och fritidsnämnden har till uppgift att stödja och främja kultur-, idrott- och fritidslivet i kommunen i ett nära samarbete med föreningar och organisationer.

Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för att främja frivillig bildningsverksamhet genom föreningar och studieförbund.

Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för grönområden som i detaljplan angetts som park. Ansvaret omfattar inte kommunens uppgifter som markägare. Kultur- och fritidsnämnden ansvarar dock för upplåtelse av parkområde för evenemang.

Kultur- och fritidsnämnden fullgör kommunens ansvar avseende renhållning enligt lag (1998:814) med särskilda bestämmelser om gaturenhållning och skyltning inom grönområden som i detaljplan angetts som park.

Kultur- och fritidsnämnden samordnar utvecklingen av skärgården och ansvarar för att tillgängliggöra skärgården för kultur- och fritidsändamål.

2 § Kultur och fritidsnämnden ansvarar även för

- att bedriva biblioteksverksamhet i kommunen
- att främja tillgång av anläggningar och lokaler för idrott-, kultur- och fritidsverksamhet
- att förvalta kommunens egna anläggningar samlingslokaler och lokaler för idrott-, kultur- och fritidsverksamhet
- att ta del i utformning och utsmyckning av offentliga platser och byggnader
- att anskaffa, förvalta konstverk för kommunens räkning samt bedriva utställningsverksamhet
- ekonomiskt och konsultativt stöd till föreningar, studieförbund och andra med verksamhet inom kultur- och fritidsområdet
- att främja utbudet av kultur- och fritidsaktiviteter
- registrering, tillståndsgivning och kontroll enligt lotterilagen
- att fullgöra kommunens uppgifter enligt avtal för den regionala dansverksamheten i Norrbotten

Delegering från kommunfullmäktige

3 § Kultur och fritidsnämnden ska besluta i följande grupper av ärenden:

- själv eller genom ombud föra kommunens talan i alla mål och ärenden inom sitt verksamhetsområde

Övrigt angående nämndens förvaltningsorganisation

Medarbetare från kultur- park- och fritidsförvaltningen utför uppgifter inom drift, underhåll och förvaltning av kommunens skogsbestånd efter uppdrag från samhällsbyggnadsnämnden.

Medarbetare från kultur- park- och fritidsförvaltningen utför uppgifter inom simundervisning i samverkan med utbildningsförvaltningen.

7 Miljö- och tillsynsnämndens uppgifter

Miljö- och tillsynsnämndens verksamhetsområden

1 § Miljö- och tillsynsnämnden fullgör kommunens uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet samt övriga uppgifter som enligt lag ska fullgöras av den nämnd som handhar livsmedelskontroll enligt livsmedelslagstiftningen samt miljö- och hälsoskyddsfrågor enligt miljöbalken.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden svarar för prövning, tillsyn och miljöövervakning enligt miljöbalken, livsmedelslagen och angränsade lagar, förordningar och föreskrifter inklusive den lokala hälsoskyddsföreskriften. Nämnden svarar vidare för de övriga uppgifter som enligt svensk lag eller Europaunionens bestämmelser ska fullgöras av den kommunala nämnden inom miljö- och hälsoskyddsområdet.

2 § Miljö- och tillsynsnämnden fullgör kommunens uppgifter enligt:

- alkohollagen (2010:1622)
- tobakslagen (1993:581)
- lag om handel med vissa receptfria läkemedel (2009:730)
- lag om elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare (2017:425)
- lag (2022:1257) om tobaksfria nikotinprodukter
- lagen (2006:805) om foder och animaliska biprodukter
- strålskyddslagen (2018:396)
- lag om sprängämnesprekursorer (2014:799)
- lag (2006:1570) om skydd mot internationella hot mot människors hälsa
- lag (1980:424) om åtgärder mot förorening från fartyg

Övriga uppgifter

Miljö- och tillsynsnämnden ska genom miljöövervakning följa och informera om luft, mark, vatten och buller samt miljöns inverkan på människors hälsa i kommunen.

Delegering från kommunfullmäktige

Miljö- och tillsynsnämnden får själv, eller genom ombud, föra kommunens talan i alla mål och ärenden inom sitt verksamhetsområde

Övrigt angående nämndens förvaltningsorganisation

Miljö- och tillsynsnämndens beslut bereds och verkställs av medarbetare inom samhällsbyggnadsnämndens förvaltning, inklusive ärenden rörande tillsyn av samhällsbyggnadsnämndens verksamhet.

Miljö och tillsynsnämnden ansvarar likväl för arbetsmiljön inom sitt verksamhetsområde.

8 Samhällsbyggnadsnämndens uppgifter

Samhällsbyggnadsnämndens verksamhetsområden

Sysselsättningsfrågor och kompetensförsörjning

1 § Samhällsbyggnadsnämnden har ett övergripande ansvar för kommunens arbete med sysselsättningsfrågor och kompetensförsörjning.

Samhällsbyggnadsnämnden fullgör kommunens uppgifter inom det offentliga skolväsendet för vuxna. Nämndens uppgifter omfattar kommunal vuxenutbildning inklusive särskild utbildning för vuxna (sär vux), utbildning i svenska för invandrare (SFI) och övriga frågor kopplade till eftergymnasial utbildning.

Inom ramen för kommunens uppgifter inom det offentliga skolväsendet för vuxna får samhällsbyggnadsnämnden bedriva uppdragsutbildning enligt lagen (1991:1109) om uppdragsutbildning i vissa fall samt förordning (1992:395) om uppdragsutbildning inom det offentliga skolväsendet. Samhällsbyggnadsnämnden får bedriva utbildningsverksamhet enligt första och andra stycket också i annan kommun.

Arbetsmarknadsfrågor

2 § Samhällsbyggnadsnämnden är kommunens arbetslöshetsnämnd enligt lag (1944:475) om arbetslöshetsnämnd.

Samhällsbyggnadsnämnden har kommunalt aktivitetsansvar för ungdomar enligt 29 kap 9 § Skollagen.

Flyktingmottagning och invandring

3 § Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för boende till de nyanlända som anvisats till kommunen genom Migrationsverket enligt Lag (2016:38) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning och vid behov praktisk hjälp i samband med sådan bosättning.

Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för att erbjuda samhällsorientering till nyanlända.

Trafikuppgifter

4 § Samhällsbyggnadsnämnden har ett övergripande ansvar för trafikpolitiken och ska verka för en tillfredsställande trafikförsörjning.

Samhällsbyggnadsnämnden fullgör de uppgifter som avses i 1 § lagen (1978:234) om nämnder för vissa trafikfrågor.

Samhällsbyggnadsnämnden är huvudman för den kommunala parkeringsövervakningen enligt lag 1987:24 om kommunal parkeringsövervakning m.m. samt förordning 1987:26 om parkeringsvakter i kommuner.

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar i ärenden angående gatukostnader m.m. enligt 6 kap plan- och bygglagen (2010:800).

Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för anläggning, drift och underhåll av kommunens gator och vägar samt industrijärnvägar. Nämnden ansvarar även för bidrag till och andra ärenden angående enskilda vägar.

Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för kollektivtrafik förutom skolskjuts.

Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för parkeringstillstånd för rörelsehindrade.

Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för frågor om offentlig belysning där kommunen är väghållare.

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar om flyttning av fordon enligt lag (1982:129) om flyttning av fordon i vissa fall.

Samhällsbyggnad och planverksamhet

Av kommunstyrelsens reglemente framgår att kommunstyrelsen ansvarar för samhällsbyggnadsarbete och samhällsplanering av strategisk karaktär.

5 § Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för samhällsbyggnadsarbete och samhällsbyggnadsprojekt av operativ karaktär.

Samhällsbyggnadsnämnden är ansvarig för landsbygdsutvecklingsfrågor som inte kommunstyrelsen ansvarar för.

Samhällsbyggnadsnämnden har ett övergripande ansvar för geografisk information och geografiska data.

Samhällsbyggnadsnämnden har ansvar för byggnadsverksamheten enligt plan- och bygglagen och de övriga uppgifter som enligt annan lag ska fullgöras av den kommunala nämnden inom fysisk planering och byggande.

Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för detaljplanering av användningen av mark och vatten samt övrig fysisk planering, som inte är av strategisk natur

Samhällsbyggnadsnämnden har vidare ansvaret för skyddsrumsbeked enligt civilförsvarlagen samt gatunamn och adresser, inklusive fastighets- och lägenhetsregister.

Naturvård och kulturmiljövård

6 § Samhällsbyggnadsnämnden har det övergripande ansvaret för naturvårdsfrågor i planering, naturskydd och skötsel. Nämnden ansvarar för naturskyddade områden på kommunens mark samt planerar, organiserar och genomför skötsel övriga reservat där kommunen har ett skötselansvar.

Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för fiskefrågor inom naturvård.

Samhällsbyggnadsnämnden har det övergripande ansvaret för kulturmiljön i kommunen och frågor angående kulturmiljövård i planering och byggande.

Fastighetsförvaltning

7 § Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för drift, underhåll och förvaltning av kommunens skogsbestånd samt övriga ej bebyggda fastigheter som tillhör kommunen.

Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för utarrendering, uthyrning och annan upplåtelse av ej bebyggd fastighet som tillhör kommunen, och som ej omfattas av annan nämnds ansvar.

Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för markanvisning för etablering på kommunens mark i överensstämmelse med Översiktsplanen eller i enlighet med gällande detaljplan.

Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för köp och försäljning av ej bebyggd fastighet eller fastighetsdel där köpeskillingen – eller vid byte – värdet inte överstiger 60 prisbasbelopp.

Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för upplåtelse av tomträtt i fastighet som tillhör kommunen på av kommunfullmäktige fastställda villkor i beslut 2018-03-26 § 38.

Samhällsbyggnadsnämnden ska bevaka kommunens intressen i ärenden angående fastighetsbildning, fastighetsbestämning, planläggning och byggnadsverksamhet, gemensamhetsanläggningar och enskilda vägar samt i andra ärenden, som är jämförliga med dessa.

Övriga uppgifter

8 § Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar även för följande uppgifter:

Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för miljö-, klimat- och energiplanering, med särskild uppmärksamhet mot utveckling för ett hållbart samhälle.

Samhällsbyggnadsnämnden utgör särskild verksamhet för framställning av statistik för uppgifter inom nämndens verksamhetsområde.

Samhällsbyggnadsnämnden har ett särskilt ansvar att samverka inom sina verksamhetsområden för att ge näringslivet goda förutsättningar.

Samhällsbyggnadsnämnden fullgör kommunens uppgifter enligt lag (1998:814) med särskilda bestämmelser om gaturenhållning och skyltning inom alla områden förutom avseende renhållning av sådana områden som i detaljplan angetts som park.

Samhällsbyggnadsnämnden fullgör inte uppgifter som innebär myndighetsutövning mot samhällsbyggnadsnämndens egna verksamheter.

Delegering från kommunfullmäktige

9 § Samhällsbyggnadsnämnden ska besluta i följande ärenden:

- yttrande enligt kameraövervakningslagen
- yttrande vad gäller fördelning av vattenkraftsintrångsersättning, bygdemedel o dyl.
- detaljplaner som upprättats med standardförfarande enligt bestämmelserna i plan- och bygglagen
- markanvisning i överensstämmelse med översiktsplan och detaljplan
- exploateringsavtal i enlighet med fullmäktiges riktlinjer
- själv, eller genom ombud, föra kommunens talan i alla mål och ärenden inom sitt verksamhetsområde.

Övrigt angående nämndens förvaltningsorganisation

Medarbetare inom kultur- och fritidsnämndens förvaltning verkställer samhällsbyggnadsnämndens beslut om drift, underhåll och förvaltning av kommunens skogsbestånd.

Medarbetare inom samhällsbyggnadsnämndens förvaltning deltar i beredning av ärenden inför samt verkställer kommunstyrelsens beslut av följande ärenden enligt kommunstyrelsens reglemente (kap 3): markanvisningar (16 §), landsbygdsmedel (15§), klimat-och alkoholpott (15§), översiktsplanarbete (3§), mark- och bostadspolitik (3§) och samhällsbyggnadsarbete och samhällsbyggnadsprojekt av strategisk natur (3§).

Samhällsbyggnadsnämndens förvaltning kan i mån av plats anordna hem för vård eller boende för ensamkommande barn enligt beslut av socialnämnden.

Samhällsbyggnadsnämnden får genomföra personalutbildning efter beställning från annan nämnd.

Kommunens uppgifter enligt lagen (1997:736) om färdtjänst och lagen om riksfärdtjänst (1997:735) har överlåtits till Regionala kollektivtrafikmyndigheten i Norrbotten genom avtal. Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för uppföljning och samordning av samt betalning i enlighet med avtalet.

9 Socialnämndens uppgifter

Socialnämndens verksamhetsområde

1 § Socialnämndens ansvarar för att tillgodose behov av stöd och omsorg inom socialtjänstens lagstadgade ansvarsområde för att stärka och trygga den enskilde att leva ett självständigt liv. Socialnämnden arbetar förebyggande för att främja jämlika levnadsvillkor. Ansvaret omfattar att:

- ge stöd, omsorg och skydd till barn, unga och vuxna
- ge stöd och service till barn, unga och vuxna med funktionsnedsättning
- ge stöd till självförsörjning och tillgodose behov av försörjningsstöd
- tillhandahålla familjerådgivning samt tillgodose behov av råd, stöd samt handläggning av familjerättsliga frågor
- erbjuda hälso- och sjukvård till personer i bostad med särskild service och ordinärt boende samt under vistelsetid på daglig verksamhet

2 § Socialnämnden fullgör kommunens uppgifter enligt:

- Socialtjänstlagen (2001:453) (SOL) och vad som i lag sägs om socialnämnd.
- Föräldrabalken (1949:381).
- Lagar och förordningar gällande mottagande av ensamkommande flyktingbarn, bland annat Lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl, till den del som inte har anförtrotts annan nämnd.
- Lag om särskilt stöd till vissa funktionshindrade (LSS)
- Hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) (HSL)
- Patientsäkerhetslagen (2010:659) (PSL)
- Lag (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU)
- Lag (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall (LVM)
- Lag (1992:1 574) om bostadsanpassningsbidrag mm
- Ärvdabalkens (1958:637) bestämmelser om dödsboanmälan
- Begravningslags (1990:1144) bestämmelser om anordnande av gravsättning
- Lag (2017:372) om stöd vid klagomål mot hälso- och sjukvården

Socialnämnden ansvarar för de uppgifter i övrigt som enligt lag ankommer på socialnämnd och som inte särskilt anförtrotts annan nämnd i kommunen

Delegering från kommunfullmäktige

3 § Socialnämnden ska besluta i följande grupper av ärenden

- själv eller genom ombud föra kommunens talan i alla mål och ärenden inom sitt verksamhetsområde

Övrigt angående nämndens förvaltningsorganisation

Socialnämnden ansvarar för samordning och administration av Piteå kommuns pensionärsråd, tillgänglighetsråd och förebygganderådet.

10 Valnämndens uppgifter

Valnämndens verksamhetsområde

1 § Valnämnden fullgör kommunens uppgifter enligt vallagen samt de uppgifter som enligt annan lag ska fullgöras av valnämnd. Det innebär att nämnden bl.a. ansvarar för genomförande av allmänna val, val till EU-parlamentet samt ev. förekommande folkomröstningar.

Delegering från kommunfullmäktige

2 § Valnämnden ska besluta i följande grupper av ärenden

- själv eller genom ombud föra kommunens talan i alla mål och ärenden inom sitt verksamhetsområde

Övrigt angående nämndens förvaltningsorganisation

Valnämndens administration sköts av Kommunledningsförvaltningen.

Antagen av KF 2018-12-17 § 275
Reviderad av KF 2019-12-16 § 299
Reviderad av KF 2020-06-22 § 128
Revidering av KF 2020-12-14 § 279
Redaktionell ändring av KLF 2021-10-25
Reviderad av KF 2022-12-12 § 171
Redaktionell ändring av KLF 2023-01-03

§205

Reglemente för revisionen

23KS493

Reglemente för revisionen

Dokumentnamn	Dokumenttyp	Senast reviderad	Beslutsinstans
Reglemente för revisionen	Reglemente	2023-10-30 §§ xx	Kommunfullmäktige
Dokumentansvarig/processägare	Version	Diarienummer	Giltig till
	4	23KS493	2027-10-30
Dokumentinformation	Bestämmelser för revisionsverksamheten utöver bestämmelser i lagar och enligt god revisions sed		
Dokumentet gäller för	Kommunfullmäktige och revisorer		

Revisionens roll och uppgifter

§ 1

Revisorerna och de sakkunniga som dessa anlitar (revisionen) är fullmäktiges och ytterst medborgarnas demokratiska instrument för granskning och kontroll av den verksamhet som bedrivs i styrelser, nämnder, fullmäktigeberedningar och företag. Revisionen fyller en viktig funktion i den lokala självstyrelsen. Granskningen bidrar till legitimitet och förtroende åt verksamheten, samtidigt som den kan synliggöra och förmedla väsentlig och nödvändig kritik. Granskningen kan också bidra till verksamhetsutveckling.

Den övergripande revisionsuppgiften är att granska om verksamheten följer och uppnår fullmäktiges beslut och mål, att detta sker inom givna ekonomiska ramar och andra förutsättningar samt med en tillräcklig styrning och kontroll. Revisorerna har också uppgiften att granska verksamheten i kommunens företag, genom de lekmannarevisorerna och revisorerna som fullmäktige utser i företagen.

Att vara revisor är ett förtroendeuppdrag vars syfte är att med oberoende, saklighet och integritet granska och bedöma verksamheten.

Revisorerna lämnar varje år en revisionsberättelse till fullmäktige. I revisionsberättelsen redogör revisorerna för resultatet av sin granskning och lämnar ett särskilt utlåtande där de föreslår att ansvarsfrihet ska beviljas eller nekas. Revisorerna kan också rikta anmärkningar i sin revisionsberättelse. På motsvarande sätt rapporterar lekmannarevisorerna och revisorerna i företagen – med granskningsrapporter och revisionsberättelser.

Utöver lagstadgade uppdrag svarar revisorerna för granskningen av till kommunen lämnade donationsstiftelser.

Revisionens formella reglering

§ 2

God revisions sed i kommunal verksamhet är de föredömliga och goda principer, förhållningssätt och tillvägagångssätt som är allmänt vedertagna när kommunal revision utförs. God revisions sed i kommunal verksamhet utgår från den kommunala sektorns förhållanden. Revisionsarbetet i kommunen ska bedrivas med utgångspunkt från den goda sed som senast är fastställd i skriften "God revisions sed i kommunal verksamhet" (Sveriges Kommuner och Regioner).

När revisorerna beslutar om sin förvaltning och om jäv gäller i tillämpliga delar också regelverket för beslutsfattande mm i kommunallagen och kommunens nämndreglemente.

Revisorerna utgör gemensamt en myndighet och verkar under den lagstiftning som gäller i offentlig verksamhet; tryckfrihetsförordning, offentlighets- och sekretesslag, förvaltningslag, dataskyddsförordningen, lagen om offentlig upphandling m fl. Revisorerna ska också att följa kommunövergripande riktlinjer från fullmäktige.

Revisionen granskar verksamhet som i sin tur är reglerad av speciallagstiftning, som revisorerna behöver vara orienterande om, för insikt om hur de styr och påverkar de organ revisorerna granskar.

Revisorernas antal och organisation

§ 3

Kommunen har fem revisorer som efter allmänna val utses av fullmäktige för en mandatperiod. Om en revisor avgår eller uppdraget på något sätt upphör under mandatperioden förrättar fullmäktige fyllnadsval så snart som möjligt.

§ 4

Revisorerna arbetar gemensamt med hela granskningsuppdraget i en samlad revision.

§ 5

Bland kommunens revisorer utser fullmäktige lekmannarevisorer och suppleanter till kommunens aktiebolag och revisorer med suppleanter i kommunala stiftelser i det antal som fastställs för varje enskilt företag.

§ 6

Fullmäktige väljer för den tid som fullmäktige bestämmer en sammankallande/ordförande och en vice. Rollen är att vara sammankallande och leda gemensamma sammankomster och sammanträden.

§ 7

Fullmäktige väljer revisorerna för en mandatperiod. Uppdraget är slutfört när revisorerna under det femte året efter valet har avslutat granskningen av det fjärde årets verksamhet och avlämnat revisionsberättelse. Det första året i mandatperioden inleds därför med dubbla grupper revisorer.

Revisorernas ekonomi och förvaltning

§ 11

För beredning av budget till revisorerna, lekmannarevisorer och av fullmäktige utsedda revisorer i stiftelser utser fullmäktige en särskild beredning.

§ 12

Respektive företag svarar för kostnaderna för lekmannarevisorer i aktiebolag och revisorerna i stiftelserna samt sakkunniga biträden till dessa.

§ 13

För att besluta i ärenden om sin förvaltning och om jäv sammanträder revisorerna enligt de regler som gäller för en kommunal nämnd.

§ 14

Kommunfullmäktige kan utse en särskild beredning för granskning av revisorernas räkenskaper och förvaltning.

Revisorernas sakkunniga biträden

§ 15

Revisorerna och lekmannarevisorerna anlitar själva sakkunniga till sin granskning i den omfattning som behövs för att fullgöra granskningen enligt god revisionssed. Vid upphandling tillämpas kommunens upphandlingsregler. Revisorerna och lekmannarevisorerna beslutar själva om upphandling.

§ 16

Bestämmelserna i kommunallagen, aktiebolagslagen och stiftelselagen om revisorernas rätt till upplysningar gäller också de sakkunniga som biträder revisorerna och lekmannarevisorerna. Revisorernas arbetsformer

§ 17

Sammanställande/ordföranden kallar revisorerna till sammankomster i granskningsarbetet och till sammanträden i ärenden om sin förvaltning och om jäv. Sammanställande/ordföranden får kalla även sakkunniga och andra experter samt förtroendevalda i fullmäktigeberedningar och nämnder till dessa sammankomster.

§ 18

Minnesanteckningar ska föras vid revisorernas sammankomster i granskningsarbetet. Sammanställande/ordföranden ansvarar för att anteckningar upprättas.

§ 19

Revisor får om särskilda skäl föreligger delta i sammankomst eller sammanträde på distans. Revisor som önskar delta på distans anmäler detta till sammankallande/ordföranden som avgör om så är möjligt. Deltagande på distans kan endast ske om det finns ljud- och bildöverföring i realtid och på ett sådant sätt att alla närvarande kan se och höra varandra på lika villkor.

§ 20

De beslut som revisorerna fattar om sin förvaltning och om jäv ska tas upp i protokoll. Sammanställande/ordföranden ansvarar för att protokoll upprättas.

Protokollet justeras av sammankallande/ordföranden och en annan revisor. Revisorerna kan beslut att en paragraf i protokollet ska justeras omedelbart. Paragrafen ska redovisas skriftligt innan revisorerna justerar den.

§ 21

En skrivelse (eller motsvarande) i revisorernas namn i granskningsarbetet fordrar att alla revisorer är eniga om innehållet. Skrivelsen ska undertecknas av sammankallande/ordföranden och av ytterligare en person som revisorerna utser.

Revisorernas rapportering

§ 22

Revisionsberättelsen lämnas till fullmäktige vid den tidpunkt som fullmäktige bestämmer.

Till revisionsberättelsen fogas en sammanfattande redogörelse för resultatet av revisorernas granskning.

Lekmannarevisorernas granskningsrapporter ska lämnas till fullmäktige vid den tidpunkt som fullmäktige bestämmer.

§ 23

Revisorernas utlåtande om delårsrapport ska lämnas till styrelsen senast tre veckor efter det att styrelsen tagit ställning till delårsrapporten och beslutat om att överlämna den till revisorerna för granskning.

§ 24

Revisorerna redovisar löpande resultatet av sin granskning till fullmäktige. De sakkunnigas rapporter samt rapporter och bedömningar från revisorerna tillställs fullmäktiges presidium så snart en granskning är avslutad. Fullmäktiges presidium svarar för vidare spridning till fullmäktiges alla ledamöter.

Detta uppfyller kravet i kommunallagen på att de sakkunnigas rapporter ska bifogas revisionsberättelsen. I revisionsberättelsen förtecknas de rapporter som förmedlats till fullmäktige och som formellt hör till revisionsberättelsen.

Revisorerna och fullmäktige

§ 25

Revisorerna och fullmäktiges presidium har regelbundna överläggningar, minst två gånger varje år.

Revisorerna kan närvara vid fullmäktiges möten för att på fullmäktiges eller revisorernas initiativ informera om revisionen samt svara på frågor.

I ärenden som avser och berör revision har revisorerna rätt att yttra sig till och i fullmäktige.

Revisorerna kan initiera ärende i fullmäktige med anledning av sin granskning och om sin förvaltning, när de bedömer att så behövs. Fullmäktiges ordförande svarar för att sådana ärenden tas upp till behandling, så snart som möjligt, efter att beredning har skett.

Revisorerna kan initiera ärende i nämnder och styrelser med anledning av sin granskning, när de bedömer att så behövs. Nämndens ordförande svarar för att sådana ärenden tas upp till behandling så snart som möjligt. Revisorerna rapporterar till ansvarig nämnd om de i sin granskning funnit misstanke om brott av förmögenhetsrättslig karaktär eller att allmän förvaltningsdomstols avgörande har åsidosatts. Om berörd nämnd inte vidtar tillfredsställande åtgärder med anledning därav rapporterar revisorerna till fullmäktige. Fullmäktiges ordförande svarar för att sådana ärenden tas upp till behandling, så snart som möjligt, efter att beredning har skett.

Revisorernas arkiv

§ 26

För vården av revisorernas arkiv gäller bestämmelserna i arkivlagen och i av fullmäktige fastställt arkivreglemente.

Personuppgiftsansvar

§ 27

Revisorerna är personuppgiftsansvariga och utser dataskyddsombud

Kommunfullmäktige 2006-11-20 § 178

Reviderad i Kommunfullmäktige 2016-02-15 § 7

2019-08-26 redaktionella ändringar/uppdateringar

Reviderad i Kommunfullmäktige 2023-10-30 §§ xx

§206

**Markanvisning för del av
Rönnen 7 Piteå –
Lindbäck's fastigheter
Piteå AB**

23KS429

Markanvisningsavtal

§ 1 PARTER

Mellan Piteå kommun, org.nr. 212000-2759, nedan kallad kommunen, och Lindbäckes fastigheter Piteå AB, 556066-5431, Box 753, 941 28 Piteå, nedan kallad exploatören, träffas följande avtal avseende del av fastigheten Rönnen 7. I enlighet med Piteå kommuns markanvisningsriktlinjer samt gällande principer och policys hos Piteå kommun.

§ 2 BAKGRUND OCH SYFTE

Exploatörens avsikt är att inom det reserverade området projektera och uppföra flerbostadshus för bostadsändamål med möjlighet till lokal för centrumändamål enligt detaljplan.

§ 3 EXPLOATERINGSOMRÅDE

Exploateringsområdet utgörs av markområde enligt bilagd karta. Exploateringsområdet är ca 7 700 kvm. Exakt areal fastställs vid avstyckning.

§ 4 PLANFÖRUTSÄTTNINGAR

För området gäller detaljplan med plannummer D 2106. Detaljplanens syfte är att skapa planmässiga förutsättningar för bostadsändamål med möjlighet till lokal för centrumändamål.

Till avtalet bifogas följande handlingar, eller har redan överlämnats:

1. Kartbilaga över exploateringsområdet, även kallat området.
2. Utökad intresseanmälan Markanvisning kvarteret Rönnen (har överlämnats till exploatören)
3. Idéprogram (har överlämnats till exploatören)
4. Principiella ställningstaganden gällande kvarteret Rönnen (har överlämnats till exploatören)
5. Gällande riktlinjer för parkeringsnorm
6. Gällande riktlinjer för dagvattenhantering
7. Bostadsförsörjningsplan, riktlinjer för bostadsförsörjningen i Piteå kommun

§ 5 GILTIGHET

Avtalet är giltigt from 2023-10-01 fram till 2026-06-30 och kan komma att förlängas om flytt av skolverksamheten eller rivning av byggnader skulle försenas.

Om någon av de avtalade förutsättningarna inte uppfylls är avtalet förfallet, om någon av parterna så påfordrar, inom tre (3) månader, efter det att part vunnit kännedom om den bristande förutsättningen. Ingen av parterna har därvid rätt till ersättning utöver vad som är överenskommet.

Kommunen har rätt att återkalla markanvisningen under den angivna perioden om exploatören uppenbart inte avser, eller förmår, att genomföra projektet i den takt eller på det sätt som avsågs vid markanvisningens undertecknande. Återkallad markanvisning ger inte exploatören rätt till ersättning för nedlagda kostnader.

§ 6 ÖVRIGA VILLKOR

- Inom exploateringsområdet ansvarar exploatören för samtliga kostnader för eventuella utredningar i anslutning till exploateringen.
- Minst 1% av byggkostnad ska avsättas till konstnärlig utsmyckning och gestaltning enligt antagen ÖP 2030. Med utsmyckning menas tex staty, fasad (grafiskt), fontän, lekskulptur, pergola, upplevelse och ljussättning. Redovisning ska ske till Planeringsavdelningen innan startbesked lämnas.
- Gestaltning ska godkännas av Piteå kommun i dialog med stadsarkitekt. Detta innefattar även gestaltning av utemiljö och körbana inom kvarteret. Dialog ska även föras med Utbildningsförvaltningen (Rönnens förskola) beträffande området som angränsar mot förskolans utemiljö.
- Gällande riktlinjer för parkeringsnorm ska följas. Samtliga avsteg från parkeringsnormen som innebär ett lägre parkeringstal än vad parkeringsnormen anger kräver ett godkännande av samhällsbyggnadsnämnden innan bygglov kan beviljas. Kvarterets hela parkeringsbehov skall tillgodoses inom det markanvisade området.
- In- och utfart sker från Nygatan och Djupviksgatan. Infart från Nygatan ska utformas på ett sätt som gör att utfart mot Djupviksgatan blir det naturliga alternativet. Intilliggande fastighet (rödmarkerad på kartskiss) skall ges rätt till utfart via det körbara stråket ut mot Djupviksgatan (område g på kartskiss), rättigheten ska säkras genom att gemensamhetsanläggning bildas vid fastighetsbildning.
- Gällande riktlinjer för dagvattenhantering ska följas och dagvattenflöden från planområdet får inte öka eller försämras med anledning av att området exploateras.
- Flytt av befintliga ledningar på grund av exploateringen bekostas av exploatören.
- Flytt av transformatorstation sker på exploatörens bekostnad.
- Träden som angränsar mot förskolans område och behöver avverkas på grund av exploateringen ska ersättas genom att Piteå kommuns parkförvaltning utför plantering av ny växtlighet. Exploatören bekostar detta med en summa av 95 000 kr som läggs till köpesumman.

- Enligt kommunens antagna bostadsförsörjningsplan förbinder sig exploatören i och med denna exploatering att uppföra flerbostadshus motsvarande 10% av exploateringen i stadsdelscentra eller landsbygdscentra med omland.

§ 7 MÅL OCH ANSVAR

- Exploatören ansvarar för genomförandet av byggnation och ska uppfylla de krav och normer som framgår av detaljplanen. Genomförandet skall ske i dialog med Planeringsavdelningen Piteå kommun.
- Exploateringsområdet överläts utan skolbyggnader. Marken ska vara fri från bygg- och rivningsmaterial och sanering av eventuellt förorenad mark ska vara utförd. Inför rivning/försäljning kan annan överenskommelse träffas om parterna så önskar.
- Kommunen tillämpar vitesklausul eller villkorat köp i köpehandling beträffande att byggnation ska påbörjas inom ett år från markförsäljningen samt vara färdigställd inom max fem år från beviljat bygglov, eller kortare tid om MSB beslutar att tillfällig begränsning av skyddsrum endast kan godkännas under kortare tidsperiod. Tid för färdigställandet av byggnation kan komma att förändras om överenskommelse om etappvis byggnation träffas.
- Exploatören ansvarar för och bekostar samtliga bygg- och anläggningsåtgärder inom kvartersmarken.

§ 8 SKYDDSRUM

Befintliga skyddsrum ska ersättas av exploatören inom markanvisat område. Köpeskillingen justeras med hänsyn till merkostnaden för byggnation av nya skyddsrum. Merkostnaden är beräknad till 23 000 kr per skyddsrumspatser. Merkostnaden kommer att indexuppräknas enligt entreprenadindex 115 betongarbeten vid försäljningstillfället med basår oktober 2019.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) handlägger och beslutar i dessa frågor. MSB har meddelat att det preliminärt krävs 240 skyddsrumspatser inom den nuvarande fastigheten Rönnen 7. Uppförandet av nya skyddsrum ska fördelas mellan de två exploatörerna inom detaljplaneområdet med preliminärt 120 platser vardera, beroende på MSB:s beslut om antal.

Piteå kommun, Fastighets- och serviceförvaltningen, ansöker om tillfällig begränsning av befintliga skyddsrum i samband med rivning. I ansökan till MSB ska det framgå att exploatören åtar sig att uppföra nya skyddsrum. Avtal angående ansvar för rivning och uppförande av nya skyddsrum ska tecknas mellan exploatören och Fastighets- och serviceförvaltningen.

§ 9 MARKÖVERLÅTELSE

Kommunen avser överlåta till exploatören markområde enligt kartbilaga. Överlåtelsen gäller med de ändringar av gränserna som kan ske i samband med fastighetsbildning. Fastighetsbildning ska vinna laga kraft innan försäljning av fastighet genomförs.

Exploatören ska ha erhållit bygglov för projektet samt ha uppvisat intyg som styrker finansiering av projektet när bygglov har beviljats, innan försäljning av fastighet genomförs.

Försäljning ska ske till marknadsvärde vid försäljningstillfället. Priset baseras utifrån högsta tillåtna byggrätt kvm ljus BTA enligt detaljplan, 10 700 kvm.

Markpriset ska justeras med avdrag och tillägg enligt nedan:
Avdrag för merkostnad vid uppförande av nya skyddsrum
Tillägg ersättning för träd 95 000 kr

§ 10 MARKANVISNINGSAVGIFT

Exploatören ska till kommunen betala markanvisningsavgift à 50 000 kr. Avgiften avräknas köpeskillingen vid genomförande av köp. Fullföljer inte exploatören sina planer har kommunen rätt att behålla markanvisningsavgiften för nedlagda kostnader. Markanvisningsavgiften faktureras exploatören efter avtalets undertecknande.

§ 11 FASTIGHETSBLDNING

Piteå kommun ansöker om den fastighetsbildning som erfordras för marköverlåtelsen, avstyckning av exploateringsområdet samt bildande av gemensamhetsanläggning för utfart mot Djupviksgatan. Exploatören svarar för samtliga med avtalets genomförande förenade förrättningskostnader.

§ 12 LEDNINGSRÄTT OCH SERVITUT

Eventuella befintliga ledningsrätter och servitut gäller fortsättningsvis.

§ 13 OMRÅDETS SKICK

Området överlåts i befintligt skick, d.v.s. det skick marken befinner sig i på tillträdesdagen. Exploatören har för att ytterligare kunna undersöka markens skick beretts tillfälle att besiktiga och utföra markundersökningar av området.

Exploatören ansvarar för kostnader för massor och masshantering. Exploatören känner till att det i Piteå kommun förekommer sulfidjordar.

§ 14 UPPLAGSPLATS OCH VEGETATION

Upplagsytor, parkeringar för anställda/anlitade entreprenörer, eller annat ändamål som står i samband med områdets bebyggande skall ske inom exploateringsområdet. Exploatören äger inte rätt att utan tillstånd nyttja kommunens mark utanför exploateringsområdet.

Om exploatören eller anlitad entreprenör skadar träd/annan vegetation på kommunens mark blir exploatören skyldig att ersätta den skadade vegetationen med av kommunen godkänd ersättningsvegetation, eller annat som bedöms som likvärdigt alternativ.

§ 15 KONTAKTORGAN

Kommunens kontaktorgan för markanvisningsavtalet är Samhällsbyggnad.

§ 16 ÖVERLÅTELSE AV AVTALET

Detta avtal får inte utan kommunens skriftliga medgivande överlåtas på annan.

Vid överlåtelse av fastighet eller del av fastighet är exploatören och framtida ny ägare till fastigheten skyldiga att upplysa varje ny ägare om åtagandena i detta avtal samt andra överenskommelser. Upplysningen skall fullgöras genom att bestyrkt kopia av denna handling överlämnas till den nya ägaren.

Detta avtal är upprättat i två likalydande exemplar varav parterna tagit var sitt.

Piteå den
För Piteå kommun

.....

Piteå den 27/4-23
För Lindbäcks fastigheter Piteå AB

.....

Plankarta, ej skalenlig.
Blåmarkerat område avser markanvisat område.

§207

**Markanvisningsavtal för
del av Rönnen 7 Piteå - AB**

Rawi

23KS430

Markanvisningsavtal

§ 1 PARTER

Mellan Piteå kommun, org.nr. 212000-2759, nedan kallad kommunen, och Fastighets AB Rawi, 556189-9989, Bryggargatan 14, 941 63 Piteå, nedan kallad exploatören, träffas följande avtal avseende del av fastigheten Rönnen 7. I enlighet med Piteå kommuns markanvisningsriktlinjer samt gällande principer och policys hos Piteå kommun.

§ 2 BAKGRUND OCH SYFTE

Exploatörens avsikt är att inom det reserverade området projektera och uppföra flerbostadshus för bostadsändamål med möjlighet till lokal för centrumändamål enligt detaljplan.

§ 3 EXPLOATERINGSOMRÅDE

Exploateringsområdet utgörs av markområde enligt bilagd karta. Exploateringsområdet är ca 6 300 kvm. Exakt areal fastställs vid avstyckning.

§ 4 PLANFÖRUTSÄTTNINGAR

För området gäller detaljplan med plannummer D 2106. Detaljplanens syfte är att skapa planmässiga förutsättningar för bostadsändamål med möjlighet till lokal för centrumändamål.

Till avtalet bifogas följande handlingar, eller har redan överlämnats:

1. Kartbilaga över exploateringsområdet, även kallat området.
2. Utökad intresseanmälan Markanvisning kvarteret Rönnen (har överlämnats till exploatören)
3. Idéprogram (har överlämnats till exploatören)
4. Principiella ställningstaganden gällande kvarteret Rönnen (har överlämnats till exploatören)
5. Gällande riktlinjer för parkeringsnorm
6. Gällande riktlinjer för dagvattenhantering
7. Bostadsförsörjningsplan, riktlinjer för bostadsförsörjningen i Piteå kommun

§ 5 GILTIGHET

Avtalet är giltigt from 2023-10-01 fram till 2026-06-30 och kan komma att förlängas om flytt av skolverksamheten eller rivning av byggnader skulle försenas.

Om någon av de avtalade förutsättningarna inte uppfylls är avtalet förfallet, om någon av parterna så påfordrar, inom tre (3) månader, efter det att part vunnit kännedom om den bristande förutsättningen. Ingen av parterna har därvid rätt till ersättning utöver vad som är överenskommet.

Kommunen har rätt att återkalla markanvisningen under den angivna perioden om exploatören uppenbart inte avser, eller förmår, att genomföra projektet i den takt eller på det sätt som avsågs vid markanvisningens undertecknande. Återkallad markanvisning ger inte exploatören rätt till ersättning för nedlagda kostnader.

§ 6 ÖVRIGA VILLKOR

- Inom exploateringsområdet ansvarar exploatören för samtliga kostnader för eventuella utredningar i anslutning till exploateringen.
- Minst 1% av byggkostnaden ska avsättas till konstnärlig utsmyckning och gestaltning enligt antagen ÖP 2030. Med utsmyckning menas tex staty, fasad (grafiskt), fontän, lekskulptur, pergola, upplevelse och ljussättning. Redovisning ska ske till Planeringsavdelningen innan startbesked lämnas.
- Gestaltning ska godkännas av Piteå kommun i dialog med stadsarkitekt. Detta innefattar även gestaltning av utemiljö och körbanor inom kvarteret. Dialog ska även föras med Utbildningsförvaltningen (Rönnens förskola) beträffande området som angränsar mot förskolans utemiljö.
- Gällande riktlinjer för parkeringsnorm ska följas. Samtliga avsteg från parkeringsnormen som innebär ett lägre parkeringstal än vad parkeringsnormen anger kräver ett godkännande av samhällsbyggnadsnämnden innan bygglov kan beviljas. Kvarterets hela parkeringsbehov skall tillgodoses inom det markanvisade området.
- Infart till området ska ske från Lillbrogatan utfart sker mot Djupviksgatan via intilliggande fastighets körbara stråk ut mot Djupviksgatan, rättigheten ska säkras genom att gemensamhetsanläggning bildas vid fastighetsbildning.
- Gällande riktlinjer för dagvattenhantering ska följas och dagvattenflöden från planområdet får inte öka eller försämras med anledning av att området exploateras.
- Flytt av befintliga ledningar på grund av exploateringen bekostas av exploatören.
- Enligt kommunens antagna bostadsförsörjningsplan förbinder sig exploatören i och med denna exploatering att uppföra flerbostadshus motsvarande 10% av exploateringen i stadsdelscentra eller landsbygdscentra med omland.

§ 7 MÅL OCH ANSVAR

- Exploatören ansvarar för genomförandet av byggnation och ska uppfylla de krav och normer som framgår av detaljplanen. Genomförandet skall ske i dialog med Planeringsavdelningen Piteå kommun.
- Exploateringsområdet överläts utan skolbyggnader. Marken ska vara fri från bygg- och rivningsmaterial och sanering av eventuellt förorenad mark ska vara utförd. Inför rivning/försäljning kan annan överenskommelse träffas om parterna så önskar.
- Kommunen tillämpar vitesklausul eller villkorat köp i köpehandling beträffande att byggnation ska påbörjas inom ett år från markförsäljningen samt vara färdigställd inom max fem år från beviljat bygglov, eller kortare tid om MSB beslutar att tillfällig begränsning av skyddsrum endast kan godkännas under kortare tidsperiod. Tid för färdigställandet av byggnation kan komma att förändras om överenskommelse om etappvis byggnation träffas.
- Exploatören ansvarar för och bekostar samtliga bygg- och anläggningsåtgärder inom kvartersmarken.

§ 8 SKYDDSRUM

Befintliga skyddsrum ska ersättas av exploatören inom markanvisat område. Köpeskillingen justeras med hänsyn till merkostnaden för byggnation av nya skyddsrum. Merkostnaden är beräknad till 23 000 kr per skyddsrumspalt. Merkostnaden kommer att indexuppräknas enligt entreprenadindex 115 betongarbeten vid försäljningstillfället med basår oktober 2019.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) handlägger och beslutar i dessa frågor. MSB har meddelat att det preliminärt krävs 240 skyddsrumspaltser inom den nuvarande fastigheten Rönnen 7. Uppförandet av nya skyddsrum ska fördelas mellan de två exploatörerna inom detaljplaneområdet med preliminärt 120 platser vardera, beroende på MSB:s beslut om antal.

Piteå kommun, Fastighets- och serviceförvaltningen, ansöker om tillfällig begränsning av befintliga skyddsrum i samband med rivning. I ansökan till MSB ska det framgå att exploatören åtar sig att uppföra nya skyddsrum. Avtal angående ansvar för rivning och uppförande av nya skyddsrum ska tecknas mellan exploatören och Fastighets- och serviceförvaltningen.

§ 9 MARKÖVERLÅTELSE

Kommunen avser överlåta till exploatören markområde enligt kartbilaga. Överlåtelsen gäller med de ändringar av gränserna som kan ske i samband med fastighetsbildning. Fastighetsbildning ska vinna laga kraft innan försäljning av fastighet genomförs.

Exploatören ska ha erhållit bygglov för projektet samt ha uppvisat intyg som styrker finansiering av projektet när bygglov har beviljats, innan försäljning av fastighet genomförs.

Vid fastighetsbildning av området kan markanvisat område, om så önskas, styckas av till tre fastigheter. Exploatören har möjlighet att överlåta rätten att förvärva två av dessa fastigheter till dotterbolag eller till Ulf Wiksten och Tomas Wiksten.

Försäljning ska ske till marknadsvärde vid försäljningstillfället.
Priset baseras utifrån högsta tillåtna byggrätt kvm ljus BTA enligt detaljplan, 13 200 kvm.

Markpriset ska justeras med avdrag enligt nedan:
Avdrag för merkostnad vid uppförande av nya skyddsrum

§ 10 MARKANVISNINGSAVGIFT

Exploatören ska till kommunen betala markanvisningsavgift à 50 000 kr. Avgiften avräknas köpeskillingen vid genomförande av köp. Fullföljer inte exploatören sina planer har kommunen rätt att behålla markanvisningsavgiften för nedlagda kostnader.
Markanvisningsavgiften faktureras exploatören efter avtalets undertecknande.

§ 11 FASTIGHETSBLDNING

Piteå kommun ansöker om den fastighetsbildning som erfordras för marköverlåtelsen, avstyckning av exploateringsområdet samt bildande av gemensamhetsanläggning för utfart mot Djupviksgatan. Exploatören svarar för samtliga med avtalets genomförande förenade förrättningskostnader.

§ 12 LEDNINGSRÄTT OCH SERVITUT

Eventuella befintliga ledningsrätter och servitut gäller fortsättningsvis.

§ 13 OMRÅDETS SKICK

Området överläts i befintligt skick, d.v.s. det skick marken befinner sig i på tillträdesdagen. Exploatören har för att ytterligare kunna undersöka markens skick beretts tillfälle att besiktiga och utföra markundersökningar av området.

Exploatören ansvarar för kostnader för massor och masshantering. Exploatören känner till att det i Piteå kommun förekommer sulfidjordar.

§ 14 UPPLAGSPLATS OCH VEGETATION

Upplagsytor, parkeringar för anställda/anlitade entreprenörer, eller annat ändamål som står i samband med områdets bebyggande skall ske inom exploateringsområdet. Exploatören äger inte rätt att utan tillstånd nyttja kommunens mark utanför exploateringsområdet.

Om exploatören eller anlitad entreprenör skadar träd/annan vegetation på kommunens mark blir exploatören skyldig att ersätta den skadade vegetationen med av kommunen godkänd ersättningsvegetation, eller annat som bedöms som likvärdigt alternativ.

§ 15 KONTAKTORGAN

Kommunens kontaktorgan för markanvisningsavtalet är Samhällsbyggnad.

§ 16 ÖVERLÅTELSE AV AVTALET

Detta avtal får inte utan kommunens skriftliga medgivande överlåtas på annan.

Vid överlåtelse av fastighet eller del av fastighet är exploatören och framtida ny ägare till fastigheten skyldiga att upplysa varje ny ägare om åtagandena i detta avtal samt andra överenskommelser. Upplysningen skall fullgöras genom att bestyrkt kopia av denna handling överlämnas till den nya ägaren.

Detta avtal är upprättat i två likalydande exemplar varav parterna tagit var sitt.

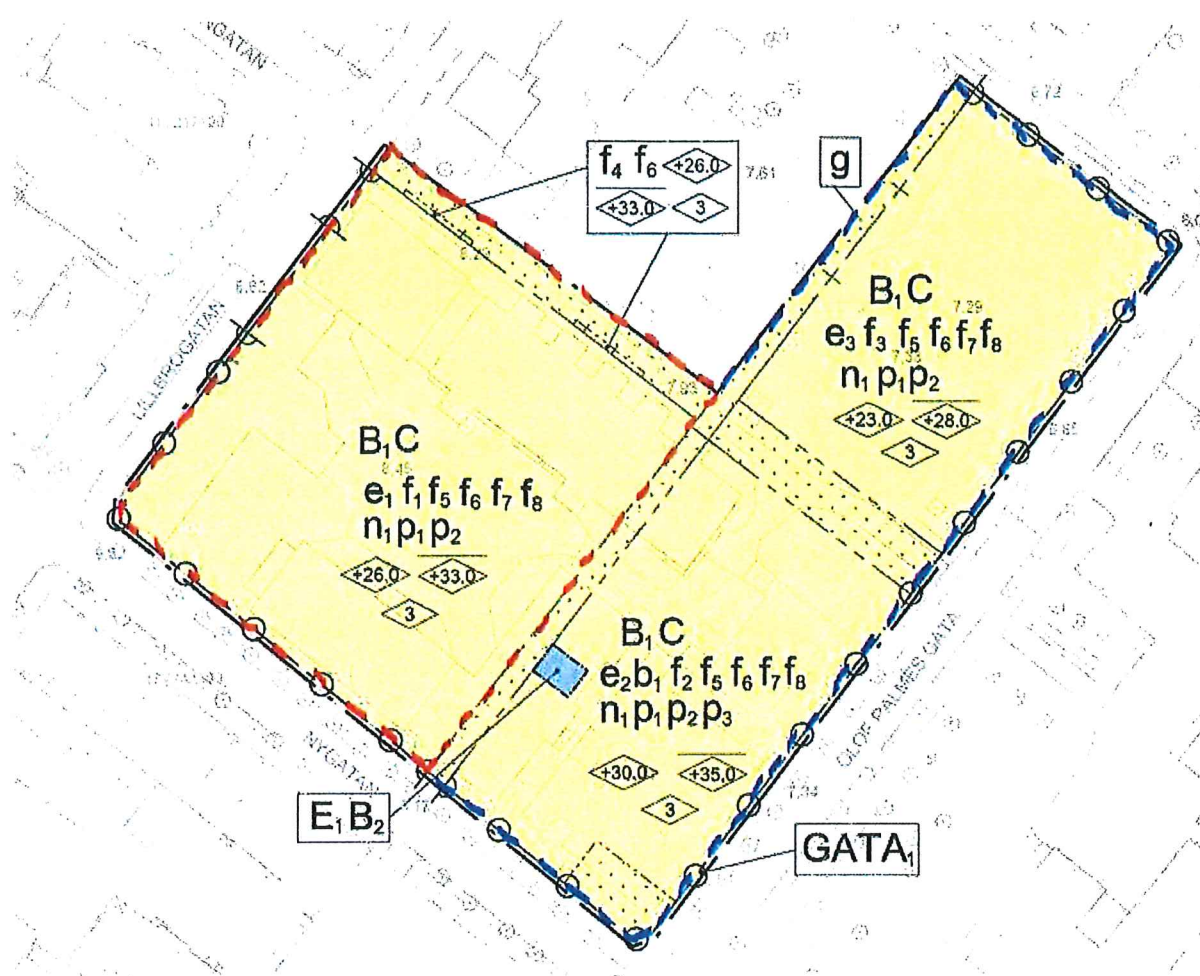
Piteå den
För Piteå kommun

Piteå den 2023-04-12
För Fastighets AB Rawi

.....

.....

BJÖRN WIKSTEN LUF WIKSTEN

Plankarta, ej skalenlig.
Rödmarkerat område avser markanvisat område.

§208

Plan för bostadsförsörjning

21KS503

§ 96

Plan för bostadsförsörjning

Diariennr 21KS503

Beslut

Kommunstyrelsens arbets- och personalutskott föreslår att Kommunfullmäktige antar Plan för bostadsförsörjning.

Kommunstyrelsens arbets- och personalutskott föreslår att Kommunfullmäktige ger Kommunstyrelsen i uppdrag att utreda ansvarsfrågan för särskilda grupper.

Anteckning

Håkan Johansson (M) och Karl-Erik Jonsson (M) deltar inte i beslutet.

Ärendebeskrivning

Plan för bostadsförsörjning är ett politiskt dokument vars huvudsakliga uppgift är att besluta om kommunfullmäktiges viljeinriktning. Dokumentet beskriver mål och vision för kommunens bostadsförsörjning fram till år 2040. Plan för bostadsförsörjning ska komplettera Policy för Piteå kommuns bostadspolitik och övriga styrande dokument som berör kommunens bostadsbyggande.

Dokumentet är att likställa med riktlinjer för bostadsförsörjningen i Piteå kommun. Sådana riktlinjer ska tas fram för kommuner enligt lag. Riktlinjerna är viktiga underlag för översiktsplanen och ska uppdateras varje mandatperiod. Här ska tydliggöras för nämnder och bolag de utmaningar och uppdrag som finns inför kommande budget och verksamhetsplan.

Viktig info är att denna utgåva har gjort en strategisk ändring jämfört med förra upplagan av bostadsförsörjningsplan och den är att det inte längre finns krav att bygga utanför centrum om man köper en fastighet av kommunen.

Underlaget har remitterats till: Kultur- och fritidsnämnden (KFN), Barn- och utbildningsnämnden (BUN), Socialnämnden (SN), Överförmyndarnämnden (ÖFN), Fastighets- och servicenämnden (FSN) och AB Pitebo.

BUN, SN och ÖFN har inga kommentarer till förslaget. KFN har ett väl genomarbetat yttrande med många kommentarer. Gemensamt för deras kommentarer är att det inte bör stå i en bostadsförsörjningsplan utan ska hanteras i den normala planprocessen. FSN och AB Pitebo har också kommentarer som har besvarats av Samhällsbyggnad.

Underlaget har efter att passerat SBN även remitterats till angränsande kommuner, Luleå, Älvsbyn och Skellefteå samt Länsstyrelsen i Norrbotten.

Luleå kommun och Länsstyrelsen har svarat. Luleå har inget att kommentera. Länsstyrelsen berömmar oss för en bra BF-plan men har några kommentarer. Ingen ändring har gjorts på Lst. kommentarer utan de får tas i beaktning nästa gång arbetet med

Bostadsförsörjningsplanen genomförs.

Samtliga synpunkter och svar finns sammanställda i Bilaga.

Yrkanden

Anton Li Nilsson (C), Claes Danell (S) och Patric Lundström (S): Bifall till Majoritetens förslag till Plan för bostadsförsörjning med ändringen att på sidan 4 ändra riktlinje till följande formulering: Planera för gruppboende med särskild service utifrån behov samt även ett nytt särskilt boende för äldre utifrån behov.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition och finner att det endast föreligger ett förslag vilket blir Kommunstyrelsens arbets- och personalutskotts beslut.

Beslutsunderlag

- Plan för bostadsförsörjning
- Bostadsförsörjningsplan - Bilaga remissvar
- Remissvar från Länsstyrelsen

Paragrafen är justerad

Plan för bostadsförsörjning

- Riktlinjer för bostadsförsörjning

Dokumentnamn	Dokumenttyp	Senast reviderad	Beslutsinstans
Plan för bostadsförsörjning	Plan	2023-10-30 § xxx	Kommunfullmäktige
Dokumentansvarig/processägare	Version	Diarienummer	Giltig till
Samhällsbyggnad	4	19SBN1026 21KS503	2025-12-31
Dokumentinformation	Mål för kommunens bostadsförsörjning i ett tidsperspektiv fram till år 2040. Innehåller riktlinjer för kommunens bostadsförsörjning fram till år 2026.		
Dokumentet gäller för	Piteå kommunkoncern		

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	1
1. Läsanvisning	1
2. Inledning och syfte	1
3. Piteå kommuns mål, policy och översiktsplan	2
4. Riktlinjer för bostadsförsörjningen	3
5. Uppföljning	6
6. Förutsättningar och verktyg	7
6.1 Nationella mål för boende och byggande	7
6.2 Lagstiftning och stödformer till boendet	7
6.3 Regionala mål för boende och byggande	9
6.4 Kommunens verktyg för bostadsförsörjning	10

1. Läsanvisning

Plan för bostadsförsörjning är att likställa med riktlinjer för bostadsförsörjningen i Piteå kommun. Dokumentet beskriver mål och vision för kommunens bostadsförsörjning i ett tidsperspektiv fram till år 2040 och innehåller åtgärder för kommunens bostadsförsörjning fram till år 2026.

Som underlag till dokumentet finns en bostadsförsörjningsanalys som konsultföretaget WSP har genomfört åt kommunen.

2. Inledning och syfte

Enligt Lag (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar ska Sveriges kommuner genom framtagande av riktlinjer planera för sin bostadsförsörjning. Från den 1 oktober 2022 uppdaterades denna lag enligt följande:

”uppgifterna ska särskilt grundas på en analys av

1. den demografiska utvecklingen,
2. marknadsförutsättningarna, och
3. vilka bostadsbehov som inte tillgodoses på den lokala bostadsmarknaden.”

Analysen ska genomföras med stöd av ett underlag som Boverket förser kommunen med. Kommunen får använda ytterligare underlag som behövs för analysen.” I skrivande stund är Boverkets nya underlag inte publicerat. Dessa riktlinjer utgår därför från det underlag som Boverket har publicerat i juni 2022 samt ytterligare underlag.

Syftet med planeringen är att skapa förutsättningar för alla i kommunen att leva i goda bostäder samt att ändamålsenliga åtgärder förbereds och genomförs. Riktlinjerna för bostadsförsörjning är viktiga underlag för översiktsplanen och ska uppdateras varje mandatperiod. Bostadsförsörjningsplanen kompletterar Policy för Piteå kommuns bostadspolitik och övriga styrande dokument som berör kommunens bostadsbyggande.

Plan för bostadsförsörjning är ett politiskt dokument vars huvudsakliga uppgift är att besluta om kommunfullmäktiges viljeinriktning. I riktlinjerna för bostadsförsörjning tydliggörs för nämnder och bolag de utmaningar och uppdrag som finns inför kommande budget och verksamhetsplan. Resultat och analyser i årsredovisning utgör tillsammans med omvärldsanalys grund för riktlinjer inför kommande års budgetarbete. Övergripande mål för de strategiska områdena samt mål för personal- och ekonomiområdet, fastställs i riktlinjerna. Målen ska utgöra en viktig grund i planeringsprocessen.

Plan för bostadsförsörjning för Piteå kommun är framtagen av WSP i nära samråd med kommunen på uppdrag av kommunstyrelsen. Samhällsbyggnadsnämnden har ansvarat för framtagande av dokumentet.

Piteå kommun ingår i en regional bostadsmarknad och samtliga grannkommuner, Länsstyrelsen Norrbotten och Region Norrbotten har getts tillfälle att ta del av kommunens planering för bostadsförsörjning och möjlighet att lämna synpunkter under ett samrådskedde.

3. Piteå kommuns mål, policy och översiktsplan

Plan för bostadsförsörjning utgår från Piteå kommuns mål, policy och översiktsplan. Dessa återfinns i följande styrande dokument:

- Policy för styrning och ledning beskriver Piteå kommuns styr- och ledningssystem. Det utgör ramen för styrning inom Piteå kommunkoncern och ska vara vägledande för planering, genomförande, uppföljning och förbättring av kommunens samtliga verksamheter.
- Piteå kommuns Verksamhetsplan återger kommunens vision, strategiska områden och övergripande mål.
- Policy för Piteå kommuns bostadspolitik (Kommunfullmäktiges beslut 2006-05-22) slår fast kommunens bostadspolitiska mål.
- Piteås översiktsplan ÖP2030 beskriver önskvärd utveckling inom hela kommunen - stad, landsbygd och skärgård.

4. Riktlinjer för bostadsförsörjningen

Kommunens inriktning för perioden 2022 - 2026 är att möjliggöra följande:

Riktlinje	Ansvar
<p>Kommunen ska genom god mark- och planberedskap ge förutsättningar för 6 200 bostäder inklusive tomter fram till år 2040 fördelat på följande ungefärliga indelning:</p> <ul style="list-style-type: none">• Centrala Piteå 2 650 bostäder• Stadsdelar 1 900 bostäder• Landsbygd och glesbygd 1 650 bostäder <p>Samt med delmålet 2 900 bostäder inklusive tomter till år 2030 fördelat på följande ungefärliga indelning:</p> <ul style="list-style-type: none">• Centrala Piteå 1 250 bostäder• Stadsdelar 850 bostäder• Landsbygd och glesbygd 800 bostäder	Samhällsbyggnadsnämnden sammankallar i samverkan med Kommunstyrelsen och styrelsen för AB Pitebo
<p>Inrätta ett organ för dialog med lokala och nationella byggaktörer, för tidiga samråd kring exploatering.</p>	Samhällsbyggnadsnämnden
<p>Arbeta uppsökande för att stimulera initiativ till byggande i landsbygd och glesbygd.</p>	Samhällsbyggnadsnämnden
<p>Aktivt nyttja olika former av markanvisning och exploateringsavtal för att erhålla varierade boendeformer och ett över tid jämnt och tillräckligt bostadsbyggande.</p>	Samhällsbyggnadsnämnden
<p>Utred möjligheter att ändra befintliga detaljplaner i syfte att förenkla utbyggnad och tillbyggnad av existerande småhus.</p>	Samhällsbyggnadsnämnden
<p>Utred möjligheter att omvandla fler fritidshusområden till permanenta bostadsområden.</p>	Samhällsbyggnadsnämnden
<p>Stödja initiativ att inventera tomma lokaler och ödehus och underlätta en omvandling till fler bostäder.</p>	Kommunstyrelsen sammankallar i samverkan med Samhällsbyggnadsnämnden
<p>Utred möjligheter att förenkla större tillgänglighetsanpassningar, såsom byggnad av hiss i flerbostadshus.</p>	Kommunstyrelsen sammankallar i samverkan med Samhällsbyggnadsnämnden

Riktlinje	Ansvar
Planera för ett nytt gruppboende med särskild service utifrån behov samt även ett nytt särskilt boende för äldre utifrån behov.	Samhällsbyggnadsnämnden sammankallar i samverkan med Socialnämnden och Fastighets- och servicenämnden
Utred möjligheter att öka rörligheten i bostadsbeståndet genom utökad rådgivning eller en seniorlots.	Kommunstyrelsen sammankallar i samverkan med Socialnämnden
Inför kommunal hyresgaranti enligt lagen om vissa kommunala befogenheter. Syftet är att hjälpa personer som har ekonomisk förmåga att betala för ett eget boende, men som har svårt att få en hyreslägenhet med besittningsrätt. Den som hyresgarantin avser ska få ett förstahandskontrakt på en bostad, och på så sätt är det möjligt att söka statligt bidrag.	Kommunstyrelsen sammankallar i samverkan med Fastighets- och servicenämnden och Socialnämnden
Utred möjligheten för Socialtjänsten att lösa akut bostadsförsörjning och få tillgång till ett mindre bostadsbestånd, eller att kommunen hyr lägenheter på öppna marknaden för att kunna möta akuta behov och för att skapa en flexibilitet i hanteringen.	Kommunstyrelsen sammankallar i samverkan med Socialnämnden och Fastighets- och servicenämnden.

Riktlinje	Ansvar
Gör en översyn av och förtydliga ägardirektiven till AB Pitebo, avseende målsättningar för social bostadsförsörjning och avseende vilka gruppers bostadsbehov som kommunen vill gynna inom bostadsförsörjningen. Det senare kan ske genom ändrade tillträdesregler, förtur eller att bostäder reserveras för olika grupper.	Kommunstyrelsen i samverkan med Piteå Kommunföretag och styrelsen för AB Pitebo
Utreda om det finns ett behov av att upprätta avtal mellan kommunen och AB Pitebo som innebär att kommunen får tillgång till en andel av AB Pitebos bestånd för sociala ändamål. Piteå kommun hanterar kontrakten.	Kommunstyrelsen i samverkan med styrelsen för AB Pitebo, Socialnämnden och Fastighets- och servicenämnden
Utred införandet av en boendesamordnare som ansvarar för boendesociala kontrakt, hyresgarantier.	Kommunstyrelsen i samverkan med Fastighets- och servicenämnden och Socialnämnden.
Se över regler för övertagande av tillfälliga kontrakt, alternativt tillämpa metoden Bostad Först.	Kommunstyrelsen i samverkan med styrelsen för AB Pitebo, Socialnämnden och Fastighets- och servicenämnden, samt övriga fastighetsägare.
Utred införandet av ett forum där fastighetsägare träffas löpande för att diskutera aktuella boendefrågor.	Kommunstyrelsen i samverkan med samhällsbyggnadsnämnden.
Planera för fler LIS-områden och agera som möjliggörare för byggande i attraktiva miljöer även där kommunen inte är markägare.	Kommunstyrelsen i samverkan med Samhällsbyggnadsnämnden.

5. Uppföljning

Riktlinjerna ska omhändertas av respektive kommunal nämnd och genomföras som en del i det löpande arbetet eller arbetas in i de kommunala förvaltningarnas verksamhetsplanering och budget.

Det är viktigt att följa upp kommunens utveckling gällande bostadsförsörjning, särskilt i nuvarande läge där snabba förändringar sker. I nuläget har Samhällsbyggnadsnämnden ansvaret för detta dokument som i sin tur har delegerat ansvaret till Planeringsavdelningen. Planeringsavdelningen har ett ansvar för bostadsmarknadsfrågor. Det saknas ett ansvar för bostadsförsörjningsfrågor i Piteå kommun. Detta ansvar hör naturligt hemma i en centralt placerad position, som kan samverka med samtliga berörda förvaltningar och kommunala bolag. Med ett centralt placerat ansvar underlättas samverkan, genomförande samt uppföljning av riktlinjerna för bostadsförsörjning.

Plan för bostadsförsörjning ska följas upp årligen i samband med besvarandet av Boverkets bostadsmarknadsenkät. Uppföljning ska ske i en grupp med representanter från berörda kommunala förvaltningar samt AB Pitebo. Vid dessa tillfällen ska riktlinjer för bostadsförsörjning och indikatorer stämmas av. Uppföljningen av riktlinjer för bostadsförsörjning ska dokumenteras. Revidering av plan för bostadsförsörjning sker av Kommunstyrelsen varje mandatperiod, eller oftare om behov uppstår.

Indikatorer:

- planberedskap
- antal färdigställda bostäder i kommunen
- befolkningsökning
- antal byggaktörer i kommunen
- kötid för att få en bostad hos AB Pitebo
- medelhyra och medianhyra (nybyggnationer undantagna)
- andelen trångbodda i flerbostadshus
- väntetid antal dagar för att få plats på ett äldreboende från ansökan till erbjudande om plats, medelvärde
- väntetid antal dagar till särskilt boende för äldre från ansökningsdatum till första erbjudna inflyttningsdatum, medelvärde
- väntetid antal dagar till boende med särskild service för personer med funktionsnedsättning från ansökningsdatum till första erbjudna inflyttningsdatum, medelvärde
- antal hemlösa (personer i behov av akut boende och personer på institution i behov av bostad) hos Socialtjänsten
- antal tillfälliga kontrakt hos kommunen
- genomsnittligt antal dagar för tillfälliga kontrakt hos kommunen, medelvärde.

6. Förutsättningar och verktyg

6.1 Nationella mål för boende och byggande

Det övergripande nationella målet för samhällsplanering, bostadsmarknad, byggande och lantmäteriverksamhet är att ge alla människor i alla delar av landet en från social synpunkt god livsmiljö där en långsiktigt god hushållning med naturresurser och energi främjas samt där bostadsbyggande och ekonomisk utveckling underlättas. Målet för bostadsmarknaden är även en långsiktigt väl fungerande bostadsmarknad där konsumenternas efterfrågan möter ett utbud av bostäder som svarar mot behoven.

Agenda 2030

Av de 17 globala målen är det framför allt mål 11 – Hållbara städer och samhällen – som har bäring på bostadsförsörjningen. Mål 11 innebär att städer och bosättningar ska vara inkluderande, säkra, motståndskraftiga och hållbara. I synnerhet det första delmålet, delmål 11.1 Säkra bostäder till överkomlig kostnad är relevant. Det innebär att senast år 2030 säkerställa tillgång för alla till fullgoda, säkra och ekonomiskt överkomliga bostäder och grundläggande tjänster samt rusta upp slumområden.

De relevanta Agenda 2030-målen går väl i linje med de övergripande bostadspolitiska målen i Sverige och syftet med lagen om kommunernas bostadsförsörjningsansvar. Målet kan således nås med en aktiv planering för bostadsförsörjning som skapar förutsättningar för bostadsmarknadens aktörer att möta efterfrågan och behov av bostäder hos kommuninvånarna.

Gestaltad livsmiljö

Gestaltad livsmiljö handlar om utformningen av den fysiska miljön och innefattar bland annat frågor kopplade till arkitektur, form, design, konst och kulturarv. Enligt ett beslut i Riksdagen år 2018 har politikområdet Gestaltad livsmiljö följande mål: Arkitektur, form och design ska bidra till ett hållbart, jämlikt och mindre segregerat samhälle med omsorgsfullt gestaltade livsmiljöer, där alla ges goda förutsättningar att påverka utvecklingen av den gemensamma miljön. Målet för gestaltad livsmiljö ska uppnås genom att hållbarhet och kvalitet inte underställs kortsiktiga ekonomiska överväganden, att kunskap om arkitektur, form och design utvecklas och sprids, att det offentliga agerar förebild, att estetiska, konstnärliga och kulturhistoriska värden tas till vara och utvecklas, att miljöer ska gestaltas för att vara tillgängliga för alla och att samarbete och samverkan utvecklas.

6.2 Lagstiftning och stödformer till boendet

Varje kommun ska enligt *bostadsförsörjningslagen* anta riktlinjer för bostadsförsörjningen i kommunen och genom dessa riktlinjer planera för bostadsförsörjningen. Syftet med planeringen för bostadsförsörjningen är att skapa förutsättningar för alla i kommunen att leva i goda bostäder och att främja att ändamålsenliga åtgärder för bostadsförsörjningen förbereds och genomförs.

Kommunens riktlinjer för bostadsförsörjningen ska minst innehålla följande uppgifter:

1. kommunens mål för bostadsbyggande och utveckling av bostadsbeståndet
2. kommunens planerade insatser för att nå uppsatta mål
3. hur kommunen har tagit hänsyn till relevanta nationella och regionala mål, planer och program som är av betydelse för bostadsförsörjningen.

Riksdagen har i april 2022 beslutat om ändring av bostadsförsörjningslagen, enligt regeringens förslag i prop. 2021/22:95, *Ett bättre underlag för åtgärder på bostadsmarknaden*. Regeringen har föreslagit ändringar i reglerna som styr kommunernas ansvar för att tillhandahålla bostäder. Ändringarna innebär att den analys som ska ligga till grund för kommunernas riktlinjer för bostadsförsörjning ska ha en tydligare inriktning mot bostadsbristen i den egna kommunen. Kommunerna ska bland annat analysera vilka bostadsbehov som inte tillgodoses på den lokala bostadsmarknaden. Syftet med ändringarna är att regeringen ska få bättre förutsättningar att följa upp riksdagens mål för bostadsmarknaden och att kommunerna ska få bättre förutsättningar att planera bostadsförsörjningen. Lagändringarna börjar gälla den 1 oktober 2022.

Lagen om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag (2010:879) kallas populärt för *Allbolagen*. Enligt lagen ska bolagen i allmännyttigt syfte förvalta fastigheter i vilka bostadslägenheter upplåts med hyresrätt, främja bostadsförsörjningen i ägarkommunen och erbjuda hyresgästerna möjlighet till boendeinflytande och inflytande i bolaget. I det allmännyttiga syftet ingår ett samhällsansvar. Det kan handla om etiskt, miljömässigt och socialt ansvarstagande och kan komma till uttryck i åtgärder som förväntas öka lönsamheten på lång sikt. Verksamheten ska samtidigt bedrivas enligt affärsmässiga principer. Detta innebär dels att bolagen av sina ägare inte ska ges några särskilda fördelar som gynnar dem ekonomiskt i förhållande till privata konkurrenter, dels att bolaget alltid ska utgå från vad som är långsiktigt bäst för bolaget. Kravet på affärsmässiga principer är inget hinder för företagen att ta samhällsansvar. Det finns ett stort lokalt handlingsutrymme för allmännyttan och det är kommunens mål och företagets ambitioner som avgör vad detta utrymme ska fyllas med.

Socialtjänstlagen (2001:453) innehåller bestämmelser om kommunens utvidgade ansvar för att tillgodose behovet av bostad för vissa grupper eller individer. Exempelvis ska kommunen genom försörjningsstöd täcka skäliga kostnader för boende till en person som inte själv kan tillgodose sina behov eller på annat sätt få dem tillgodosedda.

Särskilda bestämmelser och ansvar för bostadsförsörjning gäller även:

- Ensamkommande asylsökande barn
- Personer med funktionsnedsättning
- Äldre

Lagen om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning (2016:38), även kallad bosättningslagen, anger kommunens skyldighet att efter anvisning ta emot och förse en nyanländ person med bostad i kommunen. Syftet är att förbättra nyanlända personers etablering på arbetsmarknaden och i samhället. Hur många nyanlända personer som kommunen är skyldig att ordna boende till styrs av det kommuntal som Länsstyrelsen beslutar om. Kommuntalen utgår i sin tur från regeringens beslut om länstal för varje län, det vill säga hur många nyanlända personer som ska anvisas boende i respektive län under året.

Statligt investeringsstöd för bostäder för äldre finns för ny- eller ombyggnad av särskilda boendeformer för äldre som ges med stöd av socialtjänstlagen, ny- eller ombyggnad av bostäder för äldre på den ordinarie bostadsmarknaden och anpassning av gemensamma utrymmen i hyres- eller bostadsrättshus. Stöd utgår med upp till 3 600 kr/kvm boarea för nybyggnad och upp till 3 200 kr/kvm boarea för ombyggnad. För anpassning av gemensamma utrymmen i flerbostadshus utgår stöd för en fjärdedel av kostnaden, som mest 200 000 kr.

Stöd till byggemskaper kan lämnas om en byggemskap är organiserad i en ekonomisk förening där minst sex medlemmar har satsat 10 000 kronor var. Det måste dessutom vara klart att kommunen medger att flerbostadshuset får byggas på den tilltänkta tomten. Byggemskaper kan söka startbidrag på högst 400 000 kronor.

6.3 Regionala mål för boende och byggande

Den regionala utvecklingsstrategin för Norrbotten 2030 (RUS) betonar vikten av gemensamma utgångspunkter för Norrbottens utveckling. Följande punkter anses vara extra viktiga: jämställdhet, en social, miljömässig och ekonomisk hållbarhet, barn och unga i fokus och att mångfald och integration skapar tillväxt. Vidare betonas att nationella minoriteter och urfolk är en nationell tillgång, goda möjligheter till utveckling måste finnas i hela länet och att ett digitaliserat Norrbotten blir ännu starkare. Effektmålet attraktivt boende och närmiljö har som indikator att Norrbotten bör bygga minst 1 500 bostäder per år. En förutsättning för bostadsbyggandet är bland annat effektmålet en livskraftig region, som anger att Norrbotten ska vara minst 260 000 invånare till 2030 och att regionen ska verka för att andelen kvinnor och män, samt andelen unga kvinnor och män är i nivå med riket. Även effektmålet goda försörjningsmöjligheter är en förutsättning för bostadsbyggandet.

I Länsstyrelsen Norrbottens Bostadsmarknadsanalys 2022 framgår vikten av en långsiktig och hållbar bostadsförsörjning i hela länet. Enligt analysen finns det ett betydande underskott på bostäder i länet och det råder ett matchningsproblem mellan äldre bostäder som inte används som permanentboende och den efterfrågan på bostäder som finns. Att påverka flyttkedjor så att hela beståndet nyttjas optimalt är ett viktigt arbete framöver. De strategiska planeringsfrågorna har fått ökad vikt i länet. Behovet av arbetskraft beräknas öka i Norrbotten och tillgång till bra bostäder och goda livsmiljöer har då en avgörande roll för människors benägenhet att flytta till länet. Den sociala hållbarheten blir allt viktigare i bostadsförsörjningen och samhällsplaneringen. Länsstyrelsens erfarenhet är att kommunerna hanterar mottagande och avlämnande av människor i behov av stöd från socialtjänst på olika sätt. Länsstyrelsen ser det som önskvärt att kommunernas socialtjänster har en än mer strukturerad samverkan mellan varandra.

Samhällsomställning i Norrbotten och Västerbotten

Regeringen tillsatte i december 2020 en samordnare för samhällsomställning vid större företagsetableringar och företagsexpansioner i Norrbotten och Västerbotten. Samordnaren har identifierat ett potentiellt behov av 100 000 nya medborgare i Norrbotten och Västerbotten under de kommande 15 åren. Förutsättningarna för samhällsexpansionen inkluderar bland annat att jobba med attraktionskraften i kommunerna, att bygga bostäder med kvaliteter, satsa på kultur i många former, utveckla samhällsservicen och möjligheterna till utbildning samt att skapa en bredd i näringslivet.

I juni 2022 tillsatte regeringen en till samordnare för hållbart samhällsbyggande i Norrbotten och Västerbotten. Syftet är att främja koordinering av de statliga insatserna för hållbart samhällsbyggande och gestaltad livsmiljö för att fler ska flytta till länen och stanna kvar. Det är ur flera perspektiv önskvärt att inflyttad arbetskraft och deras medföljande väljer att långsiktigt bosätta sig i kommunerna. Det skulle bland annat öka kommunernas skatteintäkter och förbättra deras möjlighet att erbjuda en bra välfärd. Attraktiva bostäder och väl gestaltade livsmiljöer är förutsättningar för en långsiktigt hållbar rekrytering.

6.4 Kommunens verktyg för bostadsförsörjning

Kommuner har ett antal verktyg som kommunen kan använda i sin bostadsförsörjning. Nedan följer en genomgång av dem och av hur Piteå kommun använder dem i sin bostadsförsörjning.

▪ Allmännyttigt bostadsbolag

Syftet med ett allmännyttigt bostadsbolag är att främja bostadsförsörjningen i kommunen. Via AB Pitebo kan kommunen påverka produktionen av hyresrätter och kommunen kan ange ramar för det allmännyttiga beståndet via ägardirektiv. I ägardirektiven kan kommunen välja att ange särskilda riktlinjer för verksamheten. Kommunen kan även genom AB Pitebo till viss del styra andelen hyresrätter i vissa områden så att en balanserad blandning av upplåtelseformer uppnås. I bolagsordningen för AB Pitebo samt i ägardirektiven för Piteå Kommunföretag AB återfinns kommunens styrning för allmännyttan.

AB Pitebo genomför just nu en omförhandling av hyresnivån, vilket framför allt berör det äldre beståndet. De kommande tio åren finns ett stort behov av att investera i det befintliga beståndet eftersom den tekniska livslängden har nåtts på flera håll. AB Pitebo tillämpar ett strikt köpsystem och medger ingen förtur till bostäder. Krav på ålder tillämpas för seniorbostäder, trygghetsbostäder och ibland för ungdomsbostäder. Studentbostäder har egna tillträdesregler. AB Pitebo har i samarbete med socialtjänsten övergångslägenheter där bostadssökande inte behöver uppfylla uthyrningsreglerna, men de boende måste ha tillräckliga köpoäng för bostäderna. Tanken är att bostaden ska övergå till hyresgästen efter 18 månader. Nyanlända erbjuds tillfälliga kontrakt, och tillräckligt många kontrakt finns sett till behovet. De nyanlända får enligt uppgift bo i bostäderna så länge de vill, men får inte överta bostaden. Detta kan endast göras via köpoäng.

▪ Strategisk markpolitik

Genom att inneha mark kan kommunen genom markanvisningsavtal styra inriktningen på bostadsbyggandet vad gäller till exempel upplåtelseformer eller storlek på bostäder. Med en aktiv markpolitik med mål och strategier för markförvärv och markanvisningar kan kommunen påverka ytterligare hur bostadsbyggandet sker. Genom god framförhållning vid bland annat markförvärv, ökar kommunens möjligheter att styra hur byggnationer sker i kommunen. Kommunen har viss påverkansmöjlighet även när exploatören äger marken genom exploateringsavtal. Det ger kommunen rätt att reglera när och hur exploateringen ska genomföras.

I riktlinjer för kommunala markanvisningar anges hur markanvisningar hanteras i kommunen. I riktlinjer för planreserven säkerställs finansiering för planläggning av strategiskt viktiga samhällsbyggnadsprojekt. I detta ingår planprogram och detaljplaner för Piteås utveckling som bekostas av kommunen. Piteå kommun har även bestämmelser för tomtkö och köp av

småhustomt. Det är kommunstyrelsen som fattar beslut om att godkänna markanvisning för aktuella projekt. Inför beslut om markanvisning upprättar Planeringsavdelningen markanvisningsavtal där byggherren förbinder sig att acceptera de villkor som gäller för markanvisningen.

▪ **Kommunalt planmonopol**

Det är bara kommunen som har befogenhet att bestämma om detaljplanering ska ske och att anta en detaljplan. I detaljplanen kan bland annat storlek på lägenheter, fördelning mellan lägenhetsstorlekar och andel lägenheter av ett visst slag (till exempel studentlägenheter) regleras. Kommunen kan också reglera vilken typ av byggnad som kan uppföras, en- och två bostadshus eller flerbostadshus. Det kommunala planmonopolet är ett viktigt verktyg för att styra bostadsbyggandet. Tillräckligt mycket planlagd mark för bostäder behöver finnas tillgänglig och det ska finnas en planeringsberedskap för att möjliggöra kommunens befolkningsmål. Planmonopolets begränsning ligger i att planera för när och i vilken ordning bebyggelse ska uppföras eller vilken upplåtelseform bebyggelsen ska ha. I samband med detaljplaner för nya bostäder ska hänsyn tas till behovet av fler skolor och förskolor, vilket är i linje med Piteå kommuns mål att vara Sveriges barnvänligaste kommun. Det är Samhällsbyggnadsnämnden som har myndighetsansvar för detaljplaner.

Piteås översiktsplan ligger till grund för all planering av byggande och markanvändning i kommunen. I översiktsplanen uttalar kommunen sin ambition för den långsiktiga mark- och vattenanvändningen och det framgår hur kommunen avser att tillgodose allmänna och statliga intressen, exempelvis riksintressena. För att skapa trygghet för marknadens aktörer är det av vikt att översiktsplanen är långsiktig och transparent. Att det finns en bred politisk samsyn om utvecklingsinriktningen bidrar därtill till nödvändig stabilitet och trygghet för marknadens aktörer.

▪ **Kommunal bostadsförmedling**

En kommunal bostadsförmedling är en serviceinstans där bostäder från flera olika fastighetsägare förmedlas och där kommunen beslutar om vilka förmedlingsprinciper som ska gälla. Kommunen kan också besluta att bostadsförmedlingen ska ge förtur åt vissa hushåll av till exempel sociala eller medicinska skäl. Piteå kommun har inte en bostadsförmedling och det finns inga planer på att införa en sådan.

▪ **Hyresgarantier**

En hyresgaranti är ett borgensåtagande från kommunen för en bostadssökande person. Detta kan både lämnas med stöd av 4 kap. 1 § Socialtjänstlagen, som en form av bistånd till boende, eller med stöd av 2 kap. 6 § lagen om vissa kommunala befogenheter. Vad gäller hyresgaranti inom ramen för kommunala befogenheter är syftet att hjälpa personer som har ekonomisk förmåga att betala för ett eget boende, men som har svårt att få en hyreslägenhet med besittningsrätt. En kommun som har lämnat en hyresgaranti enligt lagen om vissa kommunala befogenheter kan ansöka om statligt bidrag. Vidare måste den eller de som hyresgarantin avser få ett förstahandskontrakt på en bostad. Piteå kommun använder i nuläget inte hyresgarantier.

▪ **Boendelösningar för hemlösa**

I kommunerna finns det olika sätt att tillhandahålla tillfälliga bostäder för hushåll som står utan bostad och som av olika anledningar inte kan få någon ny bostad på egen hand. Det vanligaste

är att kommunen hyr lägenheter som sedan hyrs ut i andra hand till bostadslösa hushåll. Ofta ingår också någon form av boendestöd.

Kommunens arbete för att motverka eller avhjälpa hemlöshet består i:

- överenskommelse med det allmännyttiga bostadsföretaget om att sänka kraven på de bostadssökande
- egna fastigheter med lägenheter som kan hyras ut under lång tid till personer som inte blivit godkända som hyresgäster på den ordinarie bostadsmarknaden
- uthyrning av andrahandslägenheter till personer enligt SoL 4 kap. 1 § och 2 § som inte blivit godkända på den ordinarie bostadsmarknaden.

Främja alternativa sätt att bygga och bo

Kommunen kan på olika sätt främja alternativa sätt bygga och bo, som till exempel kollektivhus, boendekollektiv och byggemskaper. Detta kan till exempel ske i detaljplanering och genom markanvisning. Denna typ av boende finns ännu inte i Piteå kommun.

▪ **Övriga lagar och regler**

Det finns flera fall där kommunen har en lagstadgad skyldighet att tillhandahålla bostäder eller där det finns specialregler som rör den kommunala verktygslådan. Lagar som påverkar kommuners skyldigheter att tillhandahålla bostäder är Socialtjänstlagen, LSS och Bosättningslagen. Det finns även andra typer av hushåll där olika specialregler är tillämpbara.

En åtgärd som berör det existerande bostadsbeståndet är bostadsanpassning. Det är olika former av åtgärder i hemmet som möjliggör för den boende att bo kvar trots olika typer av funktionsnedsättning.

Piteå kommun

Sammanfattning av bostadsförsörjningsanalys

**Bilaga till Plan för bostadsförsörjning
- Riktlinjer för bostadsförsörjning**

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	1
I. Sammanfattning av bostadsförsörjningsanalys	1
1.1 Befolkningen i Piteå kommun	1
1.2 Bostadsbestånd och nyproduktion	4
1.3 Bostadsbehov och efterfrågan på bostäder	5
1.4 Bostadssituationen för särskilda grupper.....	9

I. Sammanfattning av bostadsförsörjningsanalys

Nedan följer en sammanfattning av den bostadsförsörjningsanalys som analysföretaget WSP utförde på uppdrag av Piteå kommun under vintern 2021/2022.

I.1 Befolkningen i Piteå kommun

Piteå kommun har haft perioder med både befolkningstillväxt och befolkningsminskning. Sedan 1970 har befolkningen ökat med i genomsnitt 188 personer per år och de senaste tio åren har befolkningen ökat med 133 personer per år. År 2020 bor det 42 226 invånare i kommunen. En stor del av befolkningsökningen under 2000-talet består av ett invandringsöverskott. Födelsenettet har varit positivt fram till 1996, därefter har födelsenettet till stora delar varit negativt. Det beror på åldersstrukturen i kommunen, som består av en hög andel äldre personer. Inrikes flyttnetto har varierat stort, men har sedan 2017 varit negativt.

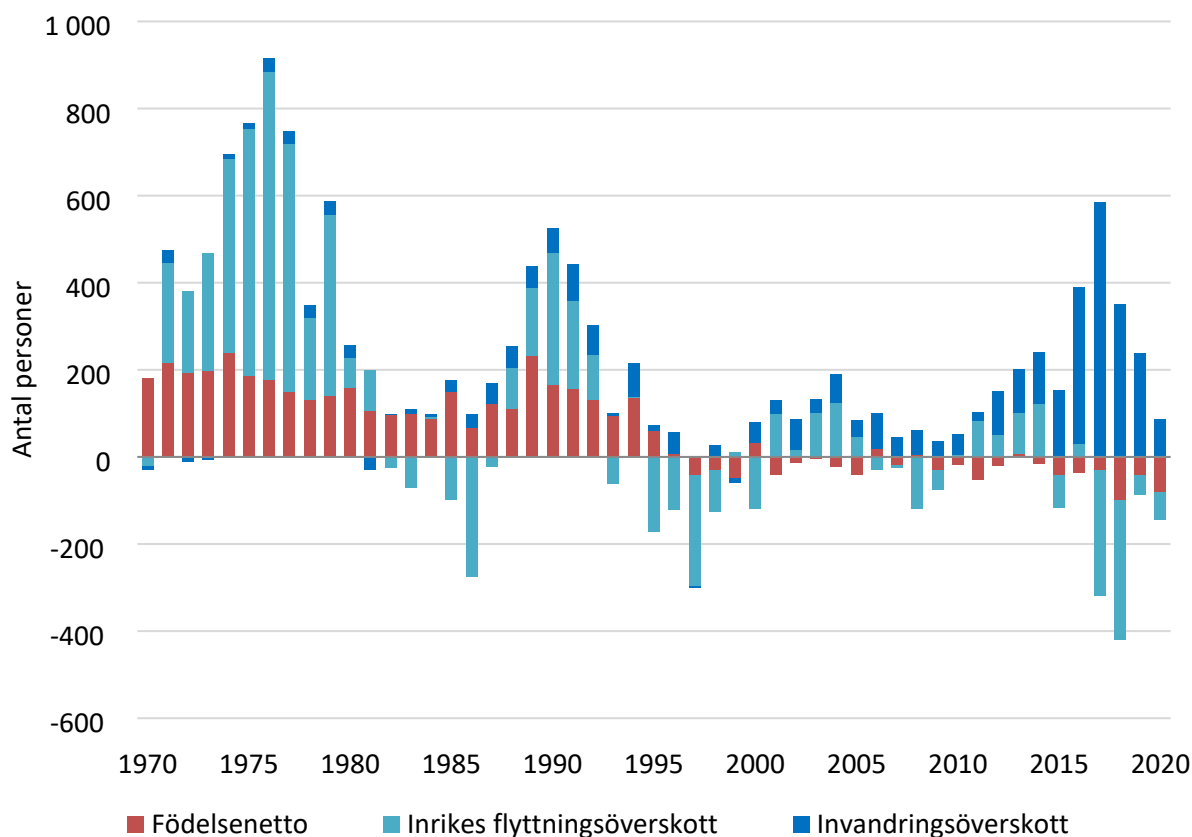

Diagram 1: Befolkningsförändringar i Piteå kommun 1970–2020. Källa: SCB.

Piteå kommun har en hög och en ökande andel äldre personer i befolkningen. Detta gör att de ambitiösa befolkningsmålen kommer med en naturlig broms, eftersom den äldre befolkningen inte kommer finnas kvar hela prognosperioden. Den åldrande befolkningen medför också att även om inflyttningen till kommunen skulle öka rejält, så blir kanske inte den totala befolkningen så mycket större. Kommunen har idag störst befolkning i åldrarna 71 - 75 år. Mellan år 1980 och år 2000 har befolkningen minskat i åldrarna under 38 år.

Piteå kommun

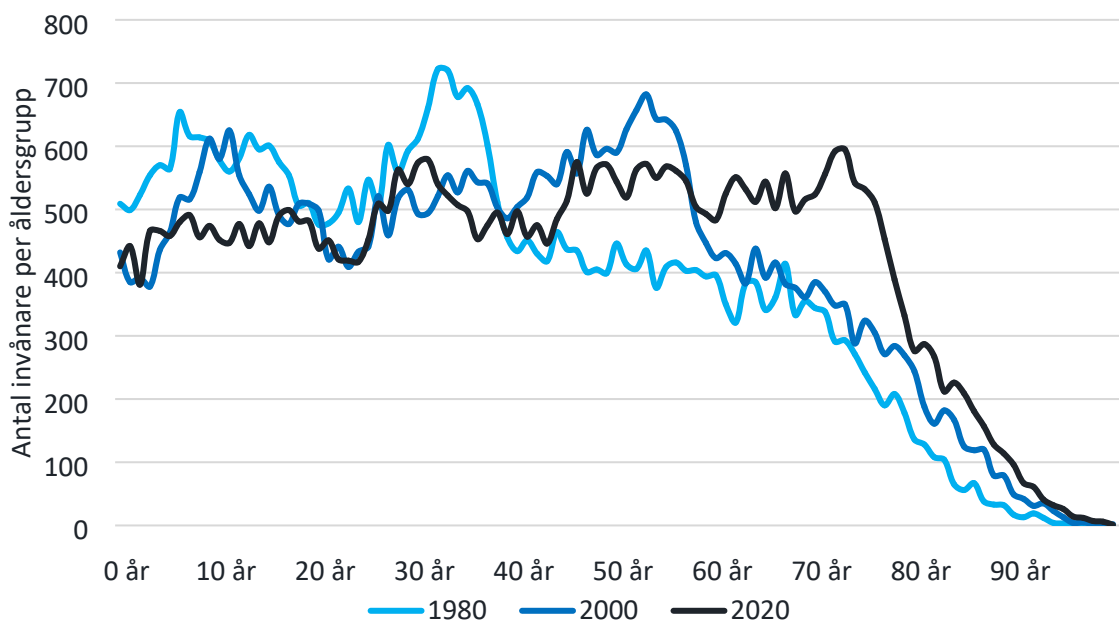

Diagram 2: Åldersstruktur för 40 år sedan, för 20 år sedan och idag. Källa: SCB.

Piteå har en liknande åldersstruktur som Skellefteå och Boden, med en förhållandevis hög andel äldre. Men i jämförelse med Luleå – residensstaden och universitetsstaden - syns tydliga skillnader. Det är hit ungdomarna flyttar. Jämfört med hela landet så går det också att se att Norrlandskommunerna har en betydligt högre andel äldre i befolkningen. Det medför utmaningar för kommuner som har som mål att växa.

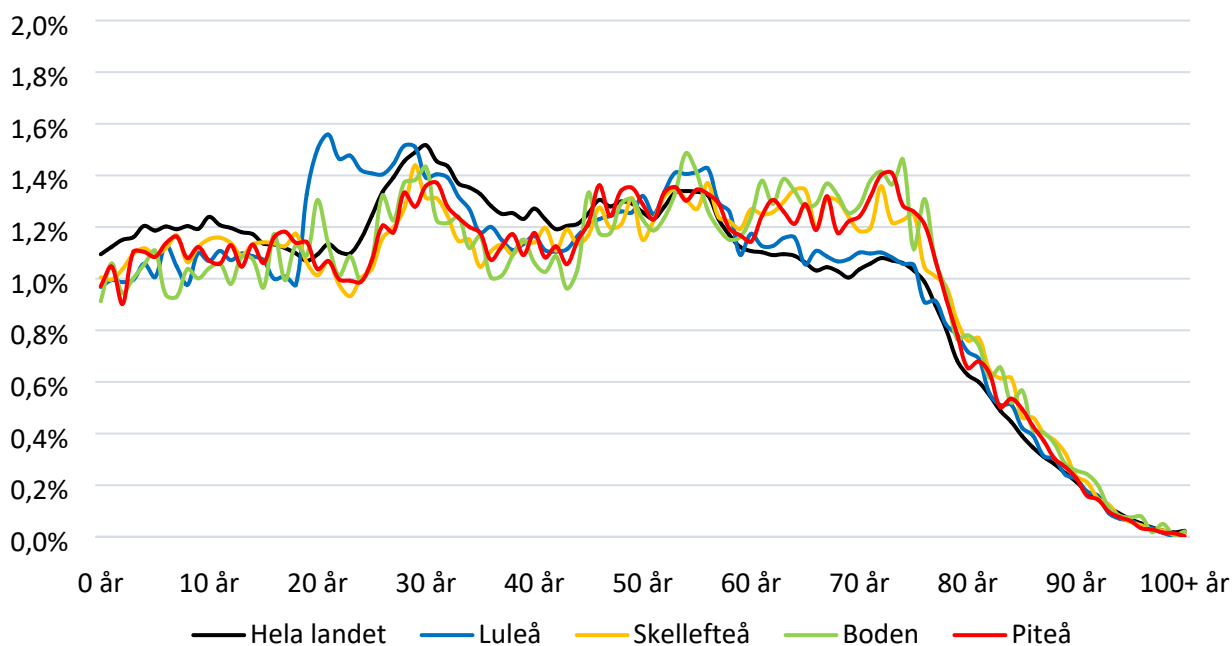

Diagram 3: Åldersstruktur jämfört med andra kommuner 2020. Källa: SCB.

Piteå kommun har år 2020 en befolkning på 42 226 personer. Kommunen har en ambition att växa till 46 000 personer år 2030 och till 50 000 personer år 2050. Kommunens befolkningsstruktur med en växande andel äldre, gör att det finns begränsningar i hur mycket kommunens totala befolkning kan växa, även om övrig utveckling i kommunen är positiv. Dessutom har Piteå kommun, liksom många andra kommuner (de allra flesta i landet undantaget storstads-kommunerna och universitets- och högskoleorterna) ett negativt flyttnetto bland unga vuxna. Piteå har som mål att växa betydligt snabbare än vad de demografiska prognoserna visar.

SCB har gjort två framskrivningar som bygger enbart på demografiska antaganden, såsom hur mönstret sett ut tidigare och hur befolkningsstrukturen ser ut idag. WSP har gjort två olika befolkningsprognoser. Det låga scenariot bygger på att konkurrensen bland kommunerna i regionen blir relativt hård och att övriga kommuner lyckas skapa bra möjligheter för nya invånare på bostadsmarknaden. Därmed kommer Piteås flyttmönster förbli så som det sett ut i genomsnitt under 2000-talet i kombination med en större andel äldre och därmed ett lägre födelsenetto. Resultatet blir en minskande befolkning.

Det höga scenariot bygger på att kommunen lyckas i konkurrensen med övriga kommuner i regionen. Piteå kommun lyckas attrahera en egen större industrietablering, erbjuder bättre eller billigare bostäder i relation till de större kommunerna och pendlingsmöjligheterna är så goda att det är enkelt att bo i Piteå samtidigt som arbetstillfällena ökar i kommunen. Då kommer Piteå att ta en större del av inflyttningen till regionen och även en större del av den inomregionala inflyttningen. Det resulterar i att befolkningen växer i början och i slutet av prognosperioden. Utgångspunkten är även här en äldre befolkning, men på sikt med ökande födelsetal.

Både för SCB:s båda framskrivningar och för WSP:s två befolkningsprognoser är det en bit kvar till kommunens befolkningsmål för både år 2030 och 2040.

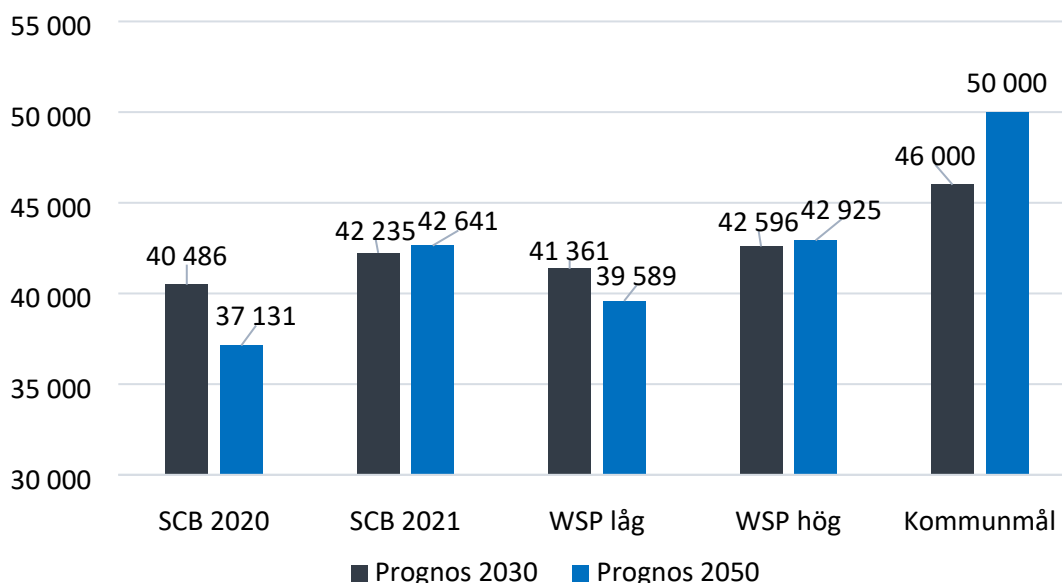

Diagram 4: Jämförelse av olika befolkningsprognoser och mål. Källa: SCB, WSP, Piteå kommun. Observera att kommunmålet på 50 000 personer gäller redan för år 2040.

I Piteå kommun är den genomsnittliga hushållsstorleken 2,15 personer per hushåll. Den vanligaste hushållstypen i kommunen är ensamstående personer utan barn och totalt utgör ensamhushållen 39,9 procent av det totala antalet hushåll. Den näst vanligaste hushållstypen är sammanboende utan barn följt av sammanboende med barn.

Den vanligaste pendlingsorten till och från Piteå kommun är Luleå. Det är överlägset fler som pendlar till Luleå från Piteå än tvärtom. Den näst största inpendlingsorten är därefter Kalix följt av Umeå. Skellefteå är den näst största utpendlingsorten följt av Älvsbyn. Mellan 2004 och 2018 har andelen som pendlar från Piteå till Luleå ökat med 25 procent, och andelen som pendlar från Luleå till Piteå har ökat med 41 procent.

Under perioden 2004 till 2018 har både inpendling och utpendling till Piteå kommun ökat. Det har dock alltid varit fler som pendlar till än från kommunen. 2018 var det drygt 1 800 personer som pendlade in till Piteå kommun och 3 700 som pendlade från kommunen.

1.2 Bostadsbestånd och nyproduktion

Det finns drygt 21 000 bostäder i Piteå kommun. Över hälften av bostäderna i kommunen är småhus. 54 procent av bostäderna är äganderätter, 42 procent av bostäderna är hyresrätter och 4 procent är bostadsrätter. Andelen småhus av det totala bostadsbeståndet är 55 procent och nästan alla småhus är äganderätter. Allmännyttan innehar 19 procent av bostadsbeståndet i Piteå kommun. Av det totala beståndet utgörs 7 procent av specialbostäder.

Tabell 1: Bostadsbestånd Piteå kommun 2020. Källa: SCB.

Upplåtelseform/ hustyp	Småhus	Flerbostadshus	Övriga hus	Specialbostäder	Totalt
Hyresrätt	159	7 330	161	1 330	8 980
Bostadsrätt	145	832	0	0	977
Äganderätt	11 578	0	0	0	11 578
Uppgift saknas	7	0	0	0	7
Totalt	11 889	8 162	161	1 330	21 542

Precis som i många andra kommuner i Sverige gick bostadsbyggandet ner i mitten av 90-talet. Under-2000-talet har bostadsbyggandet ökat igen, framför allt från år 2014 och framåt. De senaste 10 åren har det byggts i genomsnitt 75 bostäder per år, varav merparten har varit hyresrätter.

Totalt planeras för 1 466 bostäder mellan 2022 och 2030, vilket innebär ett genomsnitt på drygt 160 nya bostäder per år. Merparten av bostäder som planeras är hyresrätter. I några fall är upplåtelseformen oklar för de planerade bostäderna. Flest bostäder planeras på Pitholmen, på Stadsön och i Centrum.

I.3 Bostadsbehov och efterfrågan på bostäder

Ett sätt att visa behovet av bostäder är genom en balansanalys som visar antal nya bostäder och nya invånare. I diagrammet motsvarar en ny bostad två nya invånare. Om balans råder på bostadsmarknaden på lång sikt borde staplarna med antal nya bostäder vara lika hög som linjen med nya invånare. Då bevaras hushållsstorleken intakt med i genomsnitt två invånare per bostad.

En analys av balans på bostadsmarknaden kräver en lång tidslinje, och hur det ser ut enskilda år spelar mindre roll. Det balansdiagrammet visar är den strukturella balansen på bostadsmarknaden och därmed bostadsbehovet. Det visar även om det finns befolkningsunderlag för bostadsbyggande eller inte.

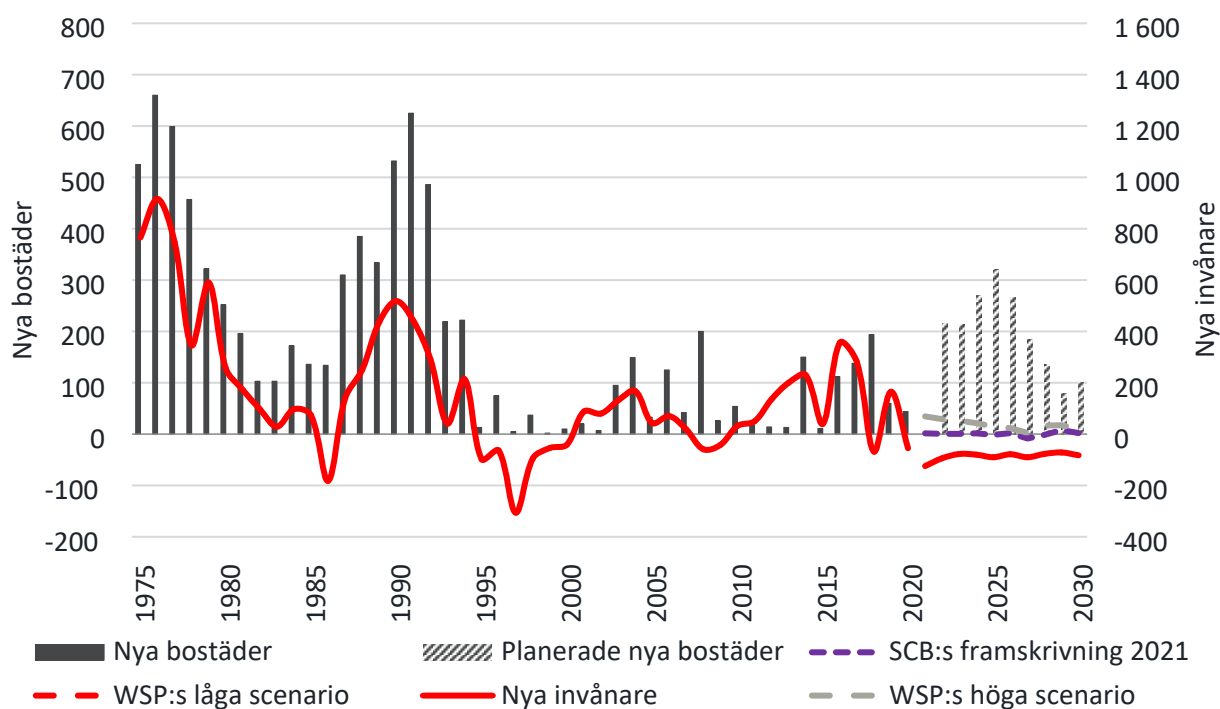

Diagram 5: Balansanalys. Bostadsbyggande och folkökning i Piteå kommun 1975-2020-2030. Källa: SCB, WSP, Piteå kommun.

Rent strukturellt finns ingen bostadsbrist i kommunen, eftersom det har byggts mycket bostäder i kommunen under 1970- och 80-talet. Rent matematiskt finns det tillräckligt med bostäder i kommunen.

Enligt Boverkets beräkningar behöver det byggas totalt 900 bostäder i hela Luleå FA-region fram till år 2030.¹

¹ Luleå FA-region består av kommunerna Luleå, Piteå, Boden, Kalix, Övertorneå och Älvsbyn.

Trots att det enligt balansanalysen inte finns en bostadsbrist i kommunen, så finns inga lediga hyresrätter i allmännyttan sedan lång tid tillbaka. Det existerande bostadsbeståndet är ojämnt fördelat på så sätt att vissa bor stort och andra bor trångt eller till och med inte alls. Det kan även vara så att det existerande bostadsbeståndet inte motsvarar behov eller den efterfrågan som finns, och det kan därför finnas ett behov av att bygga bostäder.

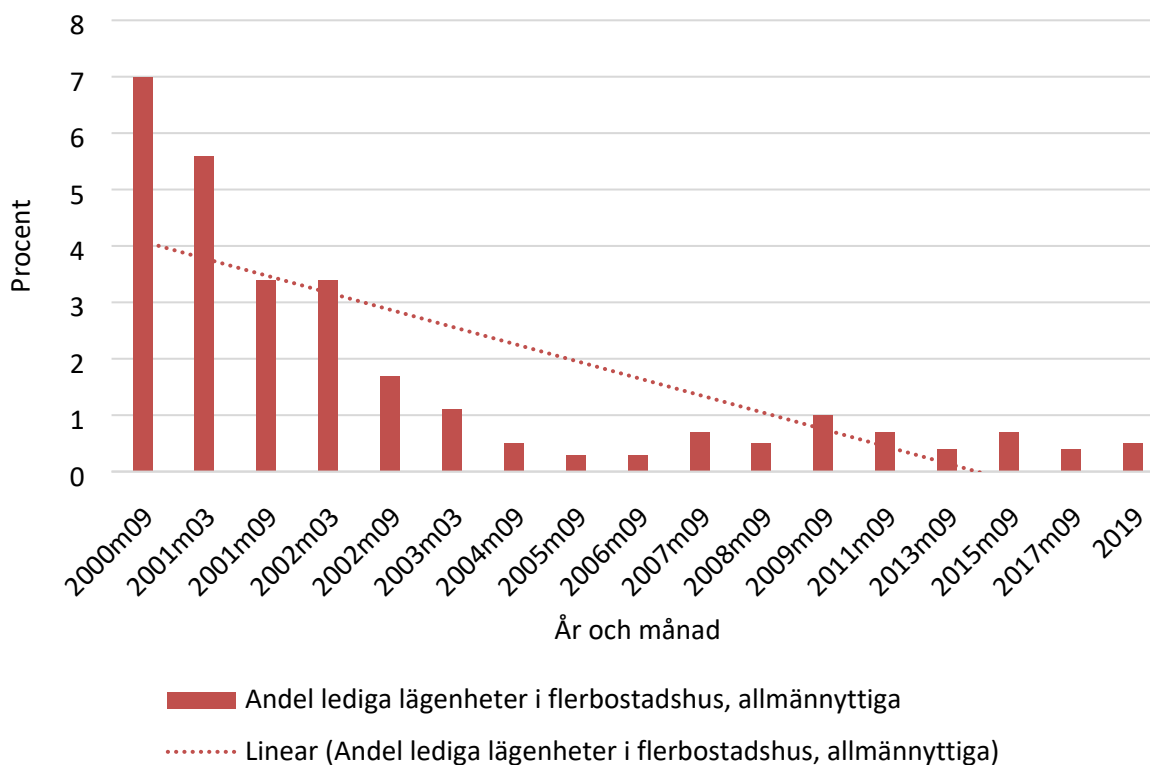

Diagram 6: Andel lediga lägenheter i flerbostadshus, allmännyttiga. Källa: SCB.

Lönsamhetsmättet Tobins Q visar relationen mellan betalningsviljan/marknadsvärdet och produktionskostnaden. Om kvoten är 1 innebär det att nyproduktion är lönsam – det vill säga att det precis är möjligt att få betalt för sina kostnader. Detta innebär att kvoten borde vara en bit över 1,0 för att räkna in risker såsom en lång planeringshorisont som innebär risker för konjunkturfall med mera. Tobins Q är också ett jämviktsmått. Om kvoten ligger över 1 under en lång period förklaras det framför allt av att det finns utbudsbegränsningar, det vill säga det har byggts för lite och efterfrågan (priset) är därmed relativt högt. Slutsatsen är därmed att ju högre Tobins Q, desto bättre förutsättningar för att bygga. Värdet i diagrammen är ett medelvärde för hela kommunen. Det kan ha stor betydelse var i kommunen det byggs.

Det har länge varit olönsamt att bygga i Piteå. Men detta förändras snabbt, och lönsamheten har ökat rejält under kort tid. I dagsläget ligger Piteå precis över 1, vilket innebär att det kan vara lönsamt att bygga. Kiruna hade under en period en högre nivå av lönsamhet än Piteå, men i nuläget ligger kommunerna ungefär på samma nivå. I både Umeå och Luleå är det lönsamt att bygga. Skellefteå har fortfarande en bit kvar till att det enligt detta mått ska vara lönsamt, men även här har statistiken förmodligen inte hängit med i den snabba förändringen som sker i regionen.

Piteå kommun

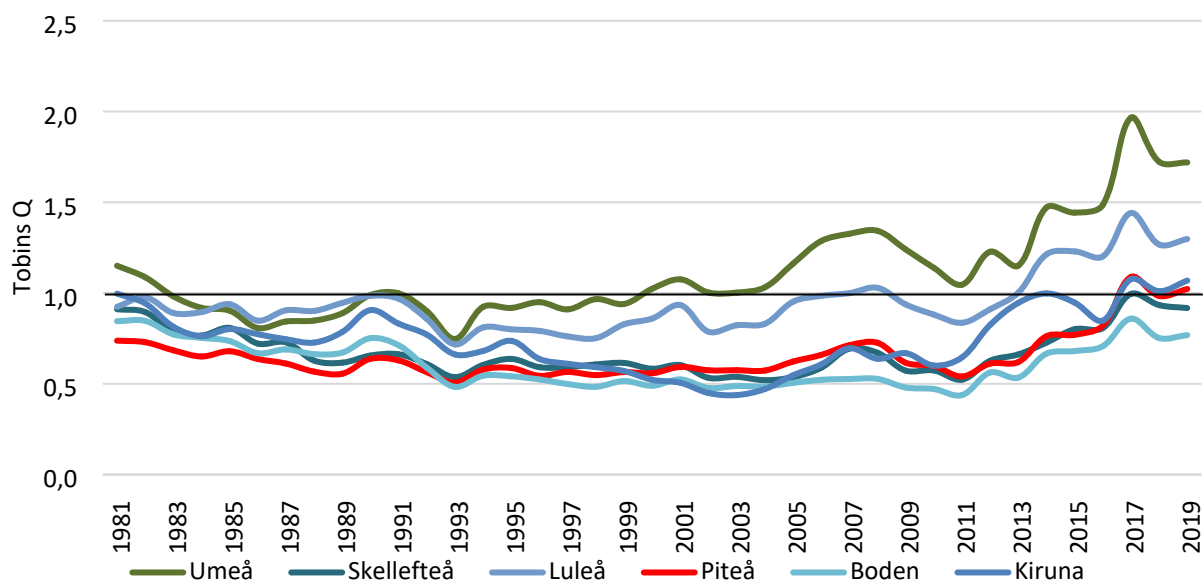

Diagram 7: Utveckling av Tobins Q i ett urval av kommuner. Källa: SCB, IBF. Beräkning av WSP.

I genomsnitt säljs 335 villor och 76 bostadsrätter varje år i Piteå kommun, räknat från år 2010 fram till 2022 Q1. Villapriserna har sedan slutet av 2020 ökat med 36 procent och bostadsrättspriserna har under samma period ökat med 62 procent. En villa kostar 20 099 kr/kvm och en bostadsrätt kostar endast 9 659 kr/kvm kvartal 1 2022 enligt Svensk Mäklarstatistik.

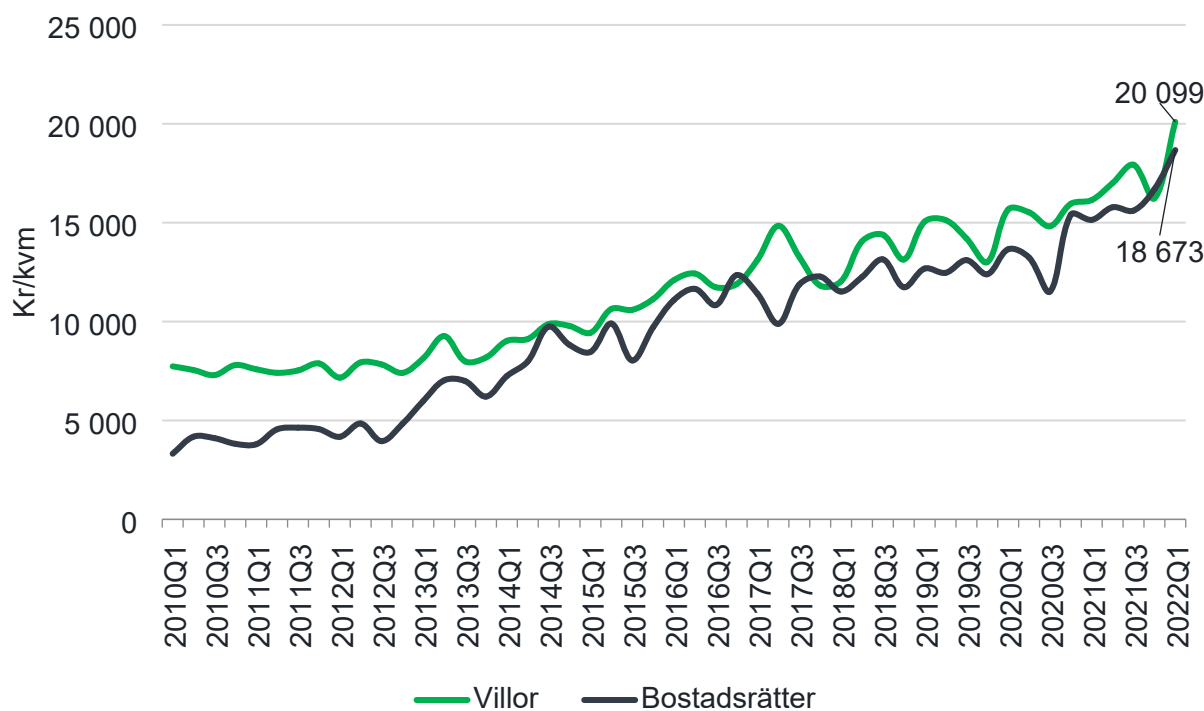

Diagram 8: Pris per kvm. Källa: Svensk Mäklarstatistik.

Medianpriset för en villa kostar är drygt 3 miljoner kronor och en bostadsrätt är i genomsnitt knappt 1,1 miljoner kronor enligt data från Datscha/Valueguard. Nyproducerade bostadsrättslägenheter är 15 procent dyrare än äldre bostadsrättslägenheter enligt data från Booli Pro, vilket är en ganska liten skillnad. Normalt brukar nyproducerade bostadsrätter vara cirka 30 procent dyrare än det äldre beståndet. Nyproducerade småhus sålda med bostadsrätt har den högsta prisnivån. De är dyrare per kvadratmeter än både nya och äldre bostadsrättslägenheter och dyrare än äldre småhus sålda med äganderätt.

Medianhyran i Piteå är 1 031 kr/kvm/år 2020 enligt SCB. Hyresnivån för statliga investeringsbidrag i Piteå var 1 350 kr/kvm/år, vilket var 31 procent högre än medianhyran. Det finns en viss skillnad i hyresnivå beroende på läge i kommunen, där hyrorna är något högre i Centrala Piteå och i Piteå tätort.

Den största skillnaden avseende hyror gäller dock värdeår, inte läge. Värdeår är en sammanvägning av byggår och år för större renoveringar. Bostäder i centrala Piteå med värdeår efter 2015 har en hyresnivå som är 96 procent högre än de billigaste bostäderna med värdeår före 1969 enligt data från Datscha.

Kötiderna för en vanlig hyresrätt är långa i Piteå enligt data från AB Pitebo. Kötiden för en etta är 3,7 år. Allra längst är kötiderna till treor – 9,9 år. AB Pitebo har förmedlat 525 bostäder under de senaste tolv månaderna, vilket innebär en omsättning i beståndet på 13 procent. Personer som får en vanlig hyreslägenhet är i genomsnitt 41 år.

Längst kötid är det till centrala hyresrätter från 60–70-talet med låg hyra. Där är kötiderna ofta mellan 10 och 12 år. Även de centrala hyresrätterna från 90-talet har långa kötider, även om hyresnivån är något högre. De centrala hyresrätterna från 00-talet och 10-talet har en påtagligt kortare kötid, eftersom hyresnivån är ytterligare något högre. De nyproducerade centrala hyresrätterna har knappt någon kötid. Det betyder att piteborna är känsliga för hyreshöjningar och att betalningsviljan för dyrare hyresrätter är låg. Även centralitet spelar roll för efterfrågan. De mer centralt belägna bostäderna har längre kötider medan det är lägre efterfrågan på hyresrätter som är belägna längre bort från centrum.

Tabell 2: Hyresnivåer och kötider för AB Pitebos lägenheter. Källa: AB Pitebo.

Lägenheter, byggår	Läge	Normhyra (exempel, ej genomsnitt)	Ungefärlig kötid
60–70-talslägenheter	Centrum	887	10–12 år
90-talslägenheter	Centrum	1 084	8–10 år
00–10-talslägenheter	Centrum	1 253	5 år
Nyproducerade lägenheter efter 2010	Centrum	1 656	0–3 år
60- 70- 80- 90-talslägenheter	Öjebyn, ca 5 km från centrum	884	2–5 år
40- 60- 70- 80- 90- 00-talslägenheter	"Byarna", 10–15 km utanför centrum	983	0–3 år

Både mäklare verksamma i kommunen och bostadsrättsbyggaren Riksbyggen märker av en hög efterfrågan på bostäder i Piteå. Detta syns framför allt genom höga prisökningar på kort tid. Både bostadsrätter och villor som kommer ut på marknaden säljs. Flera mäklare beskriver att utbudet av bostadsrätter är för litet sett till efterfrågan.

Det finns en stor efterfrågan på kommunala tomter. Särskilt attraktiva lägen i kommunen är sjö- och havsnära lägen och även närhet till staden efterfrågas. Ett förslag är att skapa en samrådsgrupp med byggaktörer för framtida utveckling i kommunen. Ett annat medskick är att förbereda den kommunala organisationen på att vid behov kunna växla upp rejält. Annars finns risken att detaljplaner i framtiden tar alldeles för lång tid.

I.4 Bostadssituationen för särskilda grupper

I Piteå räknas enligt Boverkets statistik 928 hushåll som trångbodda, 291 hushåll har en ansträngd boendeekonomi, 848 hushåll har återkommande problem i sitt boende och 89 hushåll är trångbodda och har en ansträngd boendeekonomi. Andelen trångbodda hushåll har minskat något de senaste åren och är nu 4,6 procent. Även hushåll med ansträngd boendeekonomi har minskat med drygt en procent och är nu 3 procent. Andelen hushåll med återkommande problem, det vill säga hushåll som har flera av de uppräknade bostadsrelaterade problemen, uppgår till 4,2 procent.

Boverkets siffror avseende trångboddheten för Piteå kommun är betydligt bättre än för de flesta liknande kommuner i övriga landet.

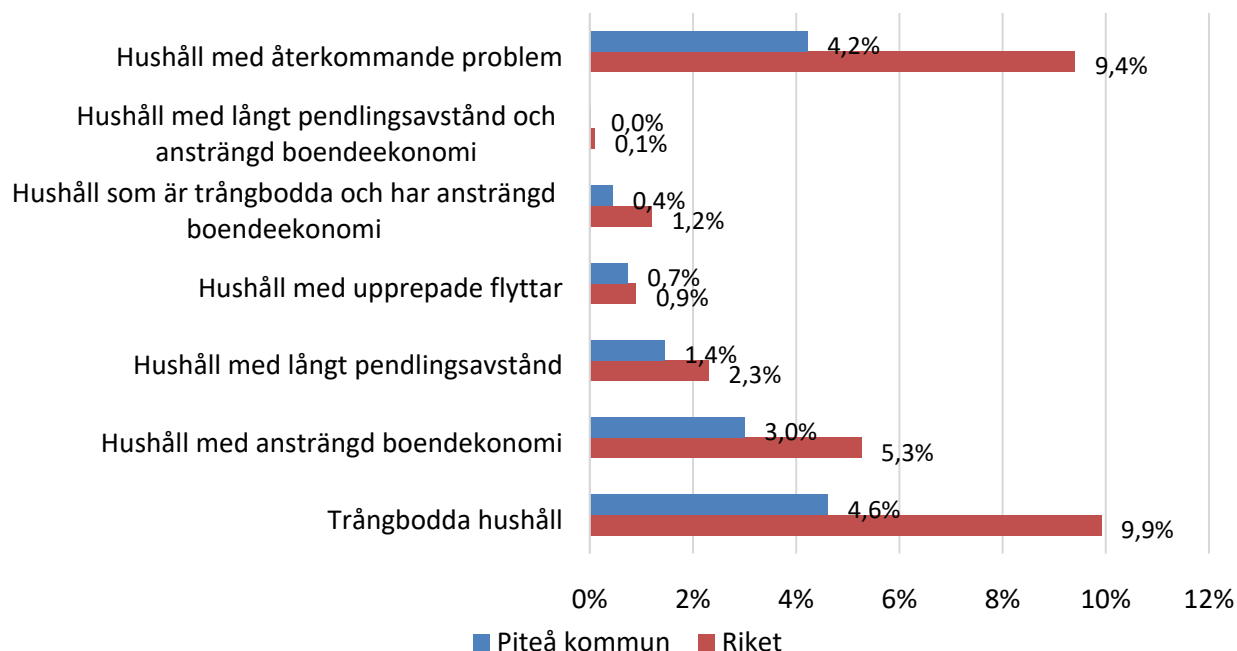

Diagram 9: Hushåll med en ansträngd boendesituation. Källa: Boverket.

Bostadsmarknaden för särskilda grupper i Piteå kommun är i obalans med ett underskott för flera grupper: särskilt boende för äldre, personer med funktionsnedsättning, självbosatta nyanlända och anvisade nyanlända. Piteå kommun har betydligt färre andrahandslägenheter där biståndsbeslut tagit enligt Socialtjänstlagen, och färre av kommunen direktägda bostäder än andra jämförbara norrlandskommuner.

Piteå är en kommun med en åldrande befolkning som framöver kommer behöva mer anpassade boenden. Enligt de boendeplaner som kommunen själv tagit fram behöver ett nytt gruppboende med särskild service tillkomma vartannat år samt även ett nytt särskilt boende för äldre.

Läget bedöms som kritiskt för personer utan tak över huvudet och för personer på institution utan boende att komma till. Här saknas planer för hur dessa människor ska få en bostad, och läget förvärras dessutom allteftersom tiden går. Då socialtjänsten inte disponerar några egna lägenheter är deras möjlighet att akut/direkt bistå behövande personer med boende begränsad. För människor med funktionsnedsättning är det konstant kö till LSS-boenden.

Det är svårt för nyanlända att ta över kontrakt, då AB Pitebo tillämpar strikta regler kring inkomst och köpoäng. Framför allt har större hushåll stora problem att hitta en bostad. Detta gör att hushåll ibland väljer att flytta ifrån kommunen.

En bostadsförsörjningsplan där gruppen särskilt utsatta grupper ingår är en början, men därefter behövs ett aktivt arbete och tydlig ansvarsfördelning. Det krävs en tydlig plan och strategi för hur arbetet med socialt utsatta grupper ska bedrivas.

§209

**Samverkansavtal -
Norrbottens e-nämnd**

23KS509

Reglemente för gemensam e-nämnd för Norrbottens kommuner

Arjeplog, Arvidsjaur, Boden, Gällivare, Haparanda, Jokkmokk, Kalix, Kiruna, Luleå, Pajala, Piteå, Älvsbyn, Övertorneå och Överkalix kommuner samverkar sedan 2013-06-01 i en gemensam nämnd för utveckling av digital förvaltning.

Luleå kommun är värdkommun och nämnden ingår därmed i Luleå kommuns organisation.

Utöver vad som följer av lag gäller detta reglemente och ett mellan medlemskommunerna ingånget samverkansavtal för den gemensamma nämnden.

Gemensam e-nämnd för Norrbottens kommuner ska benämnas "Norrbottens e-nämnd".

Inledning

1 § Syftet med samverkan är att samordna de enskilda medlemskommunernas arbete inom strategisk verksamhetsutveckling med stöd av IT, så kallad digital förvaltning, för att därigenom öka den mellankommunala samverkan och skapa förutsättningar för att uppnå en effektiv förvaltning av hög kvalitet i alla medlemskommuner.

Samverkan omfattar arbete med att samordna utredandet av frågor kopplade till digital förvaltning inom kommunerna, samordna framtagandet av underlag inför samordnade upphandlingar av digitala lösningar och förvalta digitala lösningar som upphandlats genom vissa samordnade upphandlingar. Samverkan omfattar således inte ansvar för att genomföra samordnad upphandling.

Verksamhetsområde

Nämndens uppgifter

2 § Den gemensamma nämnden ska fungera som en samverkansplattform för medlemskommunernas arbete inom digital förvaltning.

Nämndens huvuduppgift är att samordna medlemskommunernas arbete med att gemensamt

- utreda frågor kopplade till digital förvaltning, och
- ta fram underlag inför samordnad upphandling av digitala lösningar.

Nämnden kan därutöver efter överenskommelse med medlemskommuner tillhandahålla förvaltningsresurser i frågor rörande förvaltning av digitala lösningar som upphandlats gemensamt och förvaltning av upphandlade avtal rörande sådana lösningar.

Medlemskommunerna har inte överlåtit någon rätt att fatta beslut för medlemskommunernas räkning till nämnden. Vid samordnad upphandling behöver varje medlemskommun ge fullmakt till den kommun som ska genomföra upphandlingen.

Ansvar inom verksamhetsområdet

3 § Nämnden ansvarar för att dess organisation är tydlig och ändamålsenlig. Nämnden ansvarar för att långsiktigt planera och strategiskt utveckla verksamheten.

4 § Kommunstyrelsen i Luleå kommun har arbetsgivar- och arbetsmiljöansvar för personalen inom nämndens verksamhet. Vid eventuell förändring av Luleå kommuns organisation kommer ansvaret för personalen att framgå av Luleå kommuns nämndsreglementen.

5 § Nämnden ska utarbeta risk- och sårbarhetsanalyser för sitt verksamhetsområde enligt lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap, LEH samt anta en plan för hantering av extraordinära händelser.

Insyn och samråd

6 § Nämnden ska till respektive fullmäktige i de samverkande kommunerna rapportera hur verksamheten utvecklas och hur den ekonomiska ställningen är.

7 § Nämnden ska samråda med berörda kommunala nämnder i de samverkande kommunerna samt med andra myndigheter och med enskilda organisationer när dessa är särskilt berörda.

Arbetsformer

Mandatperiod

8 § Mandatperioden ska vara fyra år räknat från den 1 januari året efter det år då allmänna val till kommunfullmäktige hållits i hela landet. Nämndens verksamhet ska dock upphöra tidigare om uppsägning av avtal sker före mandatperiodens utgång.

Sammanträden

9 § Nämnden sammanträder på dag och tid som nämnden bestämmer och när minst en tredjedel av nämndens ledamöter begär det eller ordföranden anser att det behövs.

En begäran om extra sammanträde ska inlämnas skriftligen till ordföranden och innehålla uppgift om det eller de ärenden som önskas behandlas på det extra sammanträdet.

Om det föreligger särskilda skäl får ordföranden ställa in ett sammanträde eller ändra dagen eller tiden för sammanträdet. Om möjligt ska samråd ske med vice ordförande.

Om ordföranden beslutar att ett sammanträde ska ställas in eller att dagen eller tiden för ett sammanträde ska ändras, ska ordföranden se till att varje ledamot och ersättare snarast underrättas om beslutet.

Kallelse

10 § Ordföranden ansvarar för att kallelse utfärdas till nämndens sammanträden. När varken ordföranden eller en vice ordförande kan kalla till sammanträde ska den till åldern äldsta ledamoten kalla till sammanträde.

Kallelsen ska vara skriftlig och innehålla uppgift om tid och plats för sammanträdet. Kallelsen ska tillställas varje ledamot och ersättare samt annan förtroendevald som får närvara vid sammanträdet senast fem dagar före sammanträdesdagen. Kallelse får ske elektroniskt om det inte är olämpligt. Ordföranden bestämmer formen för kallelse.

I undantagsfall får kallelse ske inom annan tid och/eller på annat sätt.

Kallelsen bör åtföljas av föredragningslista. Ordföranden bestämmer i vilken utsträckning handlingar som tillhör ett ärende på föredragningslistan ska bifogas kallelsen.

Offentliga sammanträden

11 § Nämnden får besluta om offentliga sammanträden. Offentliga sammanträden får inte hållas i ärenden som avser myndighetsutövning eller i vilka det förekommer uppgifter som omfattas av sekretess.

Digitalt deltagande på distans vid sammanträden

12 § Ledamöter och ersättare får delta vid sammanträden på distans. Deltagande på distans får endast äga rum om ljud- och bildöverföring sker i realtid och på ett sådant sätt att samtliga deltagare kan se och höra varandra på lika villkor. Ledamöter och ersättare som deltar på distans ska säkerställa att inte obehöriga kan ta del av ljud eller bild.

Ordföranden avgör om närvaro på distans får ske.

Nämnden får bestämma vad som närmare ska gälla om deltagande på distans i nämnden.

Sammansättning

13 § Nämnden består av 14 ledamöter och 14 ersättare eller, om antalet samverkande parter förändras, lika många ledamöter och ersättare som krävs för att motsvara antalet samverkande parter. Varje samverkande part utser en ledamot och en ersättare.

Kommunfullmäktige i Luleå kommun ska utse nämndens ordförande och vice ordförande bland dem som valts till att ingå i nämnden.

Ordföranden

14 § Det åligger ordföranden

1. att leda nämndens arbete och sammanträden,
2. kalla ledamöter och ersättare till sammanträde i enlighet med lag och

reglemente,

3. inför sammanträdena se till att ärendena som ska behandlas i nämnden vid behov är beredda,

4. se till att färdigberedda ärenden snarast behandlas i nämnden,

5. bevaka att nämndens beslut verkställs.

Presidium

15 § Nämndens presidium ska bestå av ordförande och vice ordförande.

Vice ordförande ska biträda ordföranden i uppgiften att planera och leda sammanträdet i den mån ordföranden anser att det behövs.

Ersättare för ordföranden och vice ordföranden

16 § Om varken ordföranden eller vice ordförande kan delta i ett helt sammanträde eller en del av ett sammanträde, får nämnden utse en annan ledamot till ordförande för hela eller delar av sammanträdet. Tills valet förrättats, fullgörs ordförandens uppgifter av den som är till åldern äldst.

Ordförandens ersättare ska fullgöra samtliga ordförandens uppgifter.

Ersättares tjänstgöring

17 § Om en ledamot är förhindrad att delta eller att vidare delta i ett sammanträde ska ersättaren från den samverkande part som valt ledamoten tjänstgöra i ledamotens ställe. En ledamot som inställer sig under ett pågående sammanträde har rätt att tjänstgöra även om en ersättare trätt i ledamotens ställe.

Ersättare som inte tjänstgör har rätt att delta i överläggningarna och få sin mening antecknad till protokollet.

En ersättare som börjat tjänstgöra har alltid företräde till tjänstgöring framför annan ersättare.

Jäv, avbruten tjänstgöring

18 § En ledamot eller en ersättare som avbrutit sin tjänstgöring på grund av jäv i ett ärende får tjänstgöra igen sedan ärendet handlagts.

Ledamot eller tjänstgörande ersättare som en gång avbrutit tjänstgöringen under ett sammanträde på grund av annat hinder än jäv, får inte åter tjänstgöra vid sammanträdet.

Yrkanden

19 § När nämnden förklarat överläggningen i ett ärende avslutad, går ordföranden igenom de yrkanden som har framställts under överläggningen och kontrollerar att de har uppfattats korrekt. Ordföranden befäster genomgången med ett klubbslag. Därefter får inte något yrkande ändras eller läggas till, om inte nämnden enhälligt beslutar att medge det.

Om ordföranden anser att det behövs ska den ledamot som har framställt ett yrkande avfatta det skriftligt.

Deltagande i beslut

20 § En ledamot som, där detta är möjligt, avser att avstå från att delta i ett beslut, ska anmäla detta till ordföranden innan beslut fattas.

En ledamot som inte har gjort en sådan anmälan anses ha deltagit i beslutet, om nämnden fattar det med acklamation.

Reservation

21 § Om en ledamot har reserverat sig mot ett beslut och ledamoten vill motivera reservationen ska ledamoten göra det skriftligt. Motiveringen ska lämnas till sekreteraren före den tidpunkt som har fastställts för justeringen av protokollet. Motsvarande gäller vid omedelbar justering.

Justering av protokoll

22 § Protokollet justeras av ordföranden och en ledamot.

Nämnden kan besluta att en paragraf i protokollet ska justeras omedelbart. Paragrafen ska redovisas skriftligt vid sammanträdet och justeras av ordföranden och en ledamot.

Tillkännagivande av protokoll

23 § Justeringen av nämndens protokoll ska tillkännages på var och en av de samverkande kommunernas anslagstavlor.

Delgivningsmottagare

24 § Delgivning med nämnden sker med ordföranden, vice ordförande eller annan som nämnden beslutar.

Undertecknande av handlingar

25 § Skrivelser, avtal och andra handlingar från nämnden ska på nämndens vägnar undertecknas av ordföranden med vice ordförande som ersättare. Nämnden får även uppdra till annan förtroendevald eller tjänsteperson att underteckna handlingar på nämndens vägnar.

Beslut som fattas med stöd av delegation samt skrivelser, avtal och andra handlingar som upprättas med anledning därav signeras av den som fattat beslutet. När det är lämpligt och inga tvingande lagkrav finns på fysisk underskrift kan signaturen göras elektroniskt eller säkerställas på annat sätt.

Revision

26 § Nämnden ska granskas av revisorerna hos var och en av de samverkande kommunerna. Frågan om ansvarsfrihet för nämnden ska prövas av fullmäktige hos var och en av de samverkande kommunerna.

Vid vägrad ansvarsfrihet är det enbart fullmäktige hos den kommun som valt personen i fråga som kan besluta om entledigande från uppdraget.

Personuppgiftsansvarig

27 § Nämnden är personuppgiftsansvarig enligt dataskyddsförordningen (GDPR), för de personuppgifter som behandlas inom nämndens verksamhetsområde. Nämnden ska utse ett dataskyddsbud.

Förvaring av handlingar

28 § Nämnden svarar för vård och förvaring av verksamhetens arkivhandlingar enligt arkivlagen, arkivreglemente och upprättad dokumenthanteringsplan.

Avtal om samverkan i gemensam e-nämnd för Norrbottens kommuner

Arjeplog, Arvidsjaur, Boden, Gällivare, Haparanda, Jokkmokk, Kalix, Kiruna, Luleå, Pajala, Piteå, Älvsbyn, Övertorneå och Övertorneå kommuner samverkar sedan 2013-06-01 i en gemensam nämnd för utveckling av digital förvaltning.

Luleå kommun är värdkommun och nämnden ingår därmed i Luleå kommuns organisation.

Utöver vad som följer av lag gäller Reglemente för gemensam e-nämnd för Norrbottens kommuner samt detta samverkansavtal.

Gemensam e-nämnd för Norrbottens kommuner ska benämnas "Norrbottens e-nämnd".

1. Uppgifter

Den gemensamma nämnden ska fungera som en samverkansplattform för medlemskommunernas arbete inom digital förvaltning.

Nämndens huvuduppgift är att samordna medlemskommunernas arbete med att gemensamt

- utreda frågor kopplade till digital förvaltning, och
- ta fram underlag inför samordnad upphandling av digitala lösningar.

Nämnden kan därutöver efter överenskommelse med medlemskommuner tillhandahålla förvaltningsresurser i frågor rörande förvaltning av digitala lösningar som upphandlats gemensamt och förvaltning av upphandlade avtal rörande sådana lösningar.

Medlemskommunerna har inte överlåtit någon rätt att fatta beslut för medlemskommunernas räkning till nämnden.

2. Personal och äganderätt till egendom

Luleå kommun ska tillhandahålla de fastigheter, inventarier och annan lös egendom som krävs, samt vara arbetsgivare för den personal som ianspråktas för verksamheten.

3. Organisation

Nämndens förvaltningsorganisation

Nämndens samordnande uppgifter

För nämndens samordnande uppgifter ska finnas ett kansli som sköter nämndens samordning och administrativa funktioner.

Nämndens förvaltande uppgifter

För nämndens uppgift att tillhandahålla förvaltningsresurser i frågor rörande förvaltning av digitala lösningar m.m. ska finnas de resurser som behövs för att kunna utföra förvaltande uppgifter enligt överenskommelse med medlemskommuner.

Beredning och samråd

För beredning av nämndens ärenden ska finnas en beredningsgrupp bestående av en tjänsteperson från varje medlemskommun.

4. Kostnadsfördelning och finansiering

4.1 Kostnader för ersättning till förtroendevalda

Förtroendevalda i nämnden har rätt till ersättning av den medlemskommun som har valt dem.

4.2 Kostnader hänförliga till beredning och samråd

Varje medlemskommun finansierar sina representanter i beredningsgruppen.

4.3 Kostnader för nämndens samordnande uppgifter

Kostnader för nämndens samordnande uppgifter ska fördelas mellan medlemskommunerna i lika delar och betalas i förskott baserat på nämndens budget. Beloppet ska räknas upp årligen enligt Prisindex för kommunal verksamhet (PKV). Prisindex läses av i oktober månad. Beloppet för år 2022 framgår av bilaga till det här avtalet. Uppkomna över- och underskott balanseras inom nämnden till efterföljande år. Betalning ska ske i januari månad varje år.

4.4 Kostnader för nämndens förvaltande uppgifter

Kostnader för nämndens förvaltande uppgifter ska ersättas av medlemskommunerna i enlighet med särskilda överenskommelser.

4.5 Externa kostnader hänförliga till gemensamma projekt

Externa kostnader, till exempel för konsultstöd i form av projektledning, som är direkt hänförliga till gemensamma projekt ska belasta de medlemskommuner som ingår i projektet enligt den fördelningsnyckel som dessa kommer överens om. Den principiella utgångspunkten bör vara att kostnaderna fördelas mellan medlemskommunerna i proportion till befolkningsantal som nyckeltal.

Övriga kostnader

Om medlemskommunerna inte kommer överens om annat ska det arbete som kommunerna själva utför i samband med gemensamma förstudier och projekt bäras av respektive kommun.

5. Budgetprocess

Luleå kommun fastställer budget för nämnden efter samråd med övriga medlemskommuner.

Nämndens budgetprocess följer Luleå kommuns övergripande budgetprocess.

6. Insyn i förvaltningen

Samtliga samverkande parter har rätt till löpande insyn i förvaltning och redovisning som gäller nämndens verksamhet. Nämnden ska till respektive samverkande parts fullmäktige rapportera hur verksamheten utvecklas och hur den ekonomiska ställningen är med den periodicitet som gäller för Luleå kommuns egna nämnder.

7. Omförhandling

Var och en av medlemskommunerna har rätt att påkalla omförhandling av detta avtal. Omförhandlat avtal ska beslutas i respektive medlemskommuns kommunfullmäktige.

8. Tvister

Tvist rörande tolkning och tillämpning av detta avtal ska i första hand lösas genom förhandling mellan berörda samverkande parter. För det fall tvisten inte kan lösas därigenom, ska den avgöras av allmän domstol.

9. Regressrätt

Vid skadeståndsanspråk med anledning av verksamheten är Luleå kommun som värdkommunen ensam part i målet. För det fall skadeståndsskyldighet uppkommer har Luleå kommun regressrätt mot övriga medlemskommuner.

10. Avtalets giltighet

Detta avtal gäller från och med den 1 januari 2023 till och med den 31 december 2026 under förutsättning att fullmäktige i alla medlemskommuner har godkänt avtalet genom beslut som vunnit laga kraft. Avtalet förlängs därefter med 4 år i taget om inte uppsägning sker senast 12 månader före avtalets utgång. Uppsägning ska vara skriftlig och skickas till samtliga medlemskommuner.

Detta avtal har upprättats i 14 originalexemplar, varav de samverkande parterna har tagit var sitt.

Arjeplogs kommun

Arvidsjaur kommun
Bodens kommun
Gällivare kommun
Haparanda kommun
Jokkmokks kommun
Kalix kommun
Kiruna kommun
Luleå kommun
Pajala kommun
Piteå kommun
Älvsbyns kommun
Överkalix kommun
Övertorneå kommun

Samtliga parter signerar med e-signatur.

§210

**Regionala
kollektivtrafikmyndighete
n Norrbotten -
ansvarsfrihet för
direktionen 2022**

23KS459

§ 99

Regionala kollektivtrafikmyndigheten Norrbotten - ansvarsfrihet för direktionen 2022

Diariernr 23KS459

Beslut

Kommunstyrelsens arbets- och personalutskott föreslår att Kommunfullmäktige beviljar ansvarsfrihet för direktionen för Regionala kollektivtrafikmyndigheten Norrbotten samt de enskilda ledamöterna i densamma.

Jäv

Kata Nilsson (S) och Patric Lundström (S) anmäler jäv och deltar inte i handläggning och beslut av detta ärende.

Ärendebeskrivning

Revisionsberättelse för 2022

Vi, av Region Norrbotten utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i kommunalförbundet av dess direktion och genom utsedda lekmannarevisorer den verksamhet som bedrivits i kommunalförbundets företag. Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder revisorerna.

Förbundsdirktionen ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Den ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt de uppdrag och mål samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Vår granskning har utförts enligt kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet, förbundsordning och revisionsreglemente.

Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning samt givit det resultat som redovisas i bilagan "Revisorernas redogörelse".

Vi bedömer:

Att förbundsdirktionen delvis har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt. Verksamheten har i varierande grad uppnått ställda målsättningar för år 2022.

Att förbundsdirktionen delvis skött verksamheten på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt under 2022. Förbundet/koncernen redovisar ett mindre underskott för 2022. Region och kommuner har tillskjutit extra finansiering till kollektivtrafiken under året.

Att förbundsdirktionens interna kontroll delvis varit tillräcklig under året. Ett utvecklingsbehov har noterats när det gäller samråd i kollektivtrafikärenden av större vikt.

Att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Att resultatet enligt årsredovisning 2022 i begränsad grad är förenligt med förbundets mål för god ekonomisk hushållning.

Vi tillstyrker:

Att respektive fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för direktionen samt de enskilda ledamöterna i densamma.

Yrkanden

Claes Danell (S): Bifall till Kommunledningsförvaltningens förslag.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition och finner att det endast föreligger ett förslag vilket blir Kommunstyrelsens arbets- och personalutskotts beslut.

Beslutsunderlag

- Årsredovisning 2022
- Revisorernas redogörelse RKM 2022
- Revisionsberättelse
- Granskning av Årsredovisning RKM 2022 - rapport
- Granskning av Årsredovisning RKM 2022 - revisorernas bedömning
- Granskning av god ekonomisk hushållning 2022 - rapport
- Granskning av förbundsdirektionens förvaltning 2022 - revisorernas bedömning
- Grundläggande granskning av förbundsdirektionens förvaltning 2022 - rapport
- Granskning av kollektivtrafiken - revisorernas bedömning
- Granskning av kollektivtrafiken - rapport

Paragrafen är justerad

2022

ÅRSREDOVISNING

Direktionen för Kommunalförbundet Norrbottens Läns Kollektivtrafikmyndighet (RKM Norrbotten) avger följande årsredovisning och sammanställda räkenskaper för räkenskapsåret 2022.

Godkänd av Direktionen 2023-03-15.

Årsredovisningen är upprättad i svenska kronor, SEK.

Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i tusentals kronor (tkr). Uppgifter inom parentes avser föregående år.

Foto: Oliver Åström, Michael Renström, Daniel Holmgren, Patrick Trägårdh, Shutterstock med flera.

Innehållsförteckning

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Inledning	4
Den kommunala koncernen	5–7
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	8
Händelser av väsentlig betydelse	9
Väsentliga personalförhållanden	9
Framtida utveckling	10
Internkontrollplan	11
Verksamheten	12
Norrtåg AB	12
Länstrafiken i Norrbotten AB	14
Bussgods i Norr AB	16
Färdtjänst	17
Verksamhetsåret 2022 - tätortstrafiken i länet	18–21
Samråd	22
Projektredovisning	24
Tågprojektet	25–27
Projekt flygbilar	27–28
Projekt Åkerbär	28
God ekonomisk hushållning	30
Målområden	31
Driftredovisning	33–38
Myndigheten	33
Busstrafik	34
Tågtrafik	34
Färdtjänsthandläggning	35
Noter	36
Analyser och kommentarer driftredovisning	38
Investeringsredovisning	39
FINANSIELLA RAPPORTER	
<hr/>	
Sammanställda räkenskapers resultaträkning	41
Sammanställda räkenskapers balansräkning	42–43
Sammanställda räkenskapers kassaflödesanalys	44
Myndighetens resultaträkning	45
Myndighetens balansräkning	46–47
Myndighetens kassaflödesanalys	48
Noter	50–57
ÖVRIGT	
<hr/>	
Faktabilaga	58–61
Ordlista	63

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Inledning

I EU:s kollektivtrafikförordning 1370/2007 finns bestämmelser om behöriga myndigheters möjligheter att vidta åtgärder för att tillgodose behovet av kollektivtrafik på ett sätt som är förenligt med Europeiska unionens bestämmelser om statligt stöd.

Regionala kollektivtrafikmyndigheten är i Sverige den myndighet som i ett län ansvarar för regional kollektivtrafik på väg, järnväg, vatten, spårväg och tunnelbana enligt Lagen om kollektivtrafik som trädde i kraft den 1 januari 2012.

Syftet med myndighetens tillkomst i Sverige utifrån lagstiftarens perspektiv var att ge kollektivtrafiken en bättre möjlighet att utifrån ett systemtänk vara med och bygga samhällets infrastruktur för att öka attraktiviteten i kollektivtrafiksystemet.

Den Regionala kollektivtrafikmyndigheten i Norrbotten (RKM) bildades den 1 januari 2012 under organisationsformen kommunalförbund. Medlemmar i förbundet är kommunerna Arjeplog, Arvidsjaur, Boden, Gällivare, Haparanda, Jokkmokk, Kalix, Kiruna, Luleå, Pajala, Piteå, Älvsbyn, Övertorneå och Övertorneå samt Region Norrbotten.

Det övergripande uppdraget för en regional kollektivtrafikmyndighet är att samordna, utveckla och effektivisera länets kollektivtrafik, samt besluta om ett regionalt trafikförsörjningsprogram där mål för länets kollektivtrafik ska finnas beskrivna. Den regionala kollektivtrafikmyndigheten beslutar enligt lag om trafikplikt och kollektivtrafiktaxor.

En regional kollektivtrafikmyndighet får efter beslut av den beslutande församlingen överlämna befogenheten att ingå avtal om allmän trafik till ett aktiebolag.

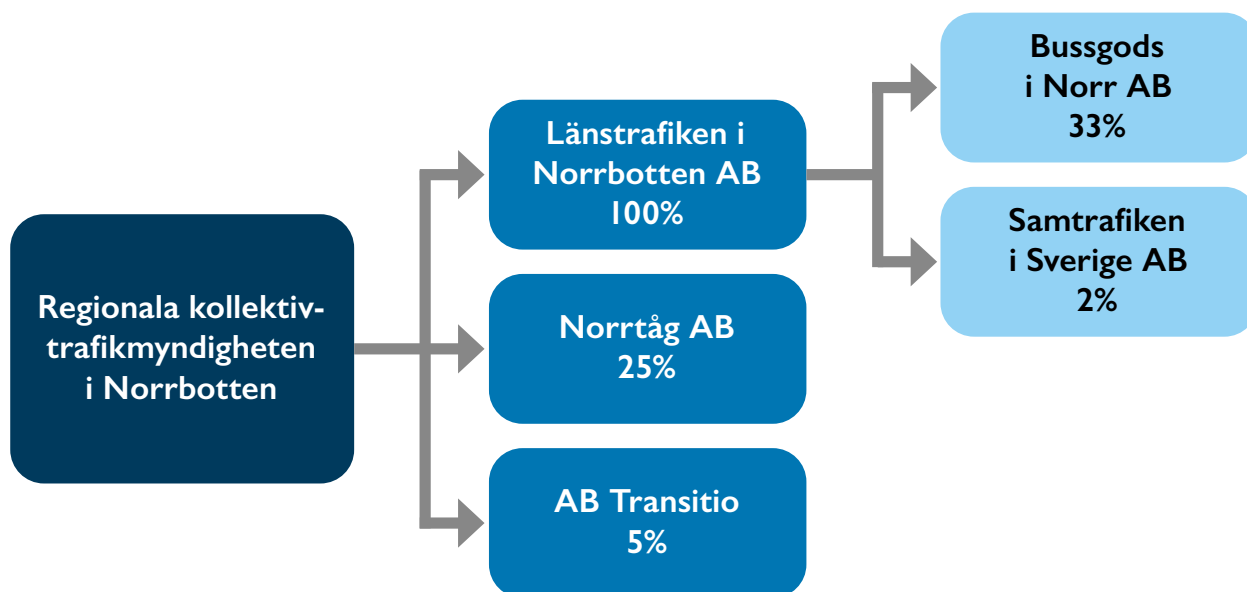
Enligt beslut 2017-10-10 beslutade RKM att direkttilldela Luleå kommun behörigheten att för myndighetens räkning anordna trafiken i Luleå kommun och till och från angränsande kommuner. Luleå kommun har därefter tilldelat trafikuppdraget till sitt helägda dotterbolag Luleå Lokaltrafik AB. Delegationsbeslutet gäller till och med år 2030.

13 av länets 14 kommuner har överlåtit hantering av färdtjänst och riksfärdtjänst till RKM.

RKM hanterar beslut om färdtjänsttillstånd och har i sin tur delegerat upphandling och beställningsverksamhet avseende färdtjänst till sitt helägda bolag Länstrafiken i Norrbotten AB (Länstrafiken).

Länstrafiken hanterar också på uppdrag av Region Norrbotten beställningar och utförande av sjukresor.

Den kommunala koncernen

REGIONALA KOLLEKTIVTRAFIKMYNDIGHETEN I NORRBOTTEN

Myndigheten har sitt säte i Luleå och hade 14 anställda år 2022. Stödtjänster i form av ekonomi, IT, HR och kommunikation köps in av det helägda bolaget Länstrafiken i Norrbotten AB.

Det övergripande uppdraget för RKM är att samordna, utveckla och effektivisera länets kollektivtrafik, samt besluta om ett regionalt trafikförsörjningsprogram där mål för länets kollektivtrafik ska finnas beskrivna. RKM beslutar enligt lag om trafikplikt och kollektivtrafiktaxor.

LÄNSTRAFIKEN I NORRBOTTEN AB

Bolaget har sitt säte i Överkalix och hade 48 anställda år 2022. Stödresurser som ekonomi, IT, HR och kommunikation säljs också till RKM. Ägandet av bolaget ligger i RKM.

2022 reste cirka 1,8 miljoner resenärer med Länstrafikens bussar. Linjenätet sträcker sig över hela länet. Några linjer hanteras också gemensamt med Västerbotten och Jämtland Härjedalen.

Länstrafiken trafikerar 145 linjer. 26 linjer är stomlinjer, d.v.s. linjer med trafik över en eller flera kommungränser. Stomlinjerna finansieras av Region Norrbotten. Övriga linjer är lokala linjer, d.v.s. trafik inom kommungräns samt anropsstyrda linjer vilka till största delen finansieras av de enskilda kommunerna.

Trafiken sköts av cirka 30 fristående trafikföretag, som har avtal med Länstrafiken. Sammanlagt har trafikföretagen cirka 206 bussar.

Länstrafiken upphandlar färdtjänst och sjukresor. Länstrafikens kundservice svarar för trafikinformation till resenärer samt beställning och utförande av sjukresor i hela länet samt färdtjänstresor i 13 av länets 14 kommuner.

BUSSGODS I NORR AB

Bolaget har sitt säte i Umeå, ägs till 67% av Länstrafiken i Västerbotten AB och till 33% av Länstrafiken i Norrbotten AB och hade 66 anställda år 2022. Bolaget med nuvarande ägarstruktur startade sin verksamhet den 1 april 2020.

Bolaget har till föremål för sin verksamhet att bedriva godsverksamhet på persontrafikens villkor. Bolaget erbjuder transport av gods till privatpersoner och företag. Transporterna utförs av kollektivtrafikens linjetrafik och längs med kollektivtrafikens linjesträckning. Bolaget har även samarbeten med externa transportörer i syfte att kunna tillhandahålla transporter inom länet samt över hela landet.

SAMTRAFIKEN I SVERIGE AB

Bolaget har sitt säte i Stockholm och hade 37 anställda år 2022.

Samtrafiken ägs av alla regionala kollektivtrafikmyndigheter i någon form, i Norrbotten ligger ägandet i Länstrafiken i Norrbotten AB, samt många av de kommersiella trafikoperatörerna med nationell trafik. Samtrafiken har 53 partners varav 35 är ägare.

Samtrafiken kopplar samman landets offentliga och privata trafikaktörer, koordinerar hela landets kollektivtrafikdata samt utvecklar och förvaltar biljett- och betalstandarder. Genom Samtrafiken ges möjlighet att kombinera och sälja både egna och andras reseutbud.

AB TRANSITIO

Bolaget har sitt säte i Stockholm och hade 24 anställda år 2022.

Bolaget har totalt 20 ägare, vanligtvis regionerna medan ägandet i Norrbotten ligger hos den regionala kollektivtrafikmyndigheten.

Transitio anskaffar, finansierar och förvaltar spårfordon åt sina ägare. Syftet är främst att optimera ägarnas spårfordonskostnader samt säkerställa en hög kvalitet och kompetens inom sakområdena anskaffning, förvaltning och underhåll.

NORRTÅG AB

Bolaget har sitt säte i Umeå och hade 7 anställda år 2022.

Norrtåg är ett varumärke för den norrländska dagtågtrafiken. Norrtåg ägs av Regionala kollektivtrafikmyndigheterna (RKM) i Norrbotten och Västernorrland, Regionerna i Västerbotten och Jämtland Härjedalen.

Uppgiften är att upphandla persontågstrafik i Norrland med övergripande mål att tillgodose behovet av arbets- och utbildningspendling samt att skapa kopplingar mot den nationella tågtrafiken i övrigt. Upphandlad operatör, den som utför trafiken är Vy Tåg AB med ett avtal som sträcker sig in i december 2025.

DIREKTION

RKM har en direktion som består av 28 ledamöter: 14 ledamöter från Region Norrbotten och 14 ledamöter från kommunerna i länet, samt ersättare. Direktionen har haft 5 direktionsmöten under 2022.

Ordinarie från Region Norrbotten

Anders Öberg (S), (ordf)

Helena Öhlund (S)

Johannes Sundelin (S)

Anita Gustavsson (S)

Anna-Carin Aaro (S)

Kenneth Backgård (NS)

Sören Sidér (NS)

Johnny Åström (NS)

Christer Bergdahl (NS)

Lennart Ojanlatva (NS)

Roland Nordin (M)

Perarne Kerttu (C)

Elisabeth Bramfeldt (V)

Ilkka Isaksson (SD)

Ordinarie från kommun

Mats Abrahamsson (S), Arjeplog

Lars Ralph (M), Arvidsjaur

Johan Gröhn (C), Boden

Birgitta Larsson (S), Gällivare (vice ordf)

Sven Tornberg (C), Haparanda

Robert Bernhardsson (S), Jokkmokk

Tommy Nilsson (S), Kalix

Gunnar Selberg (S), Kiruna

Fredrik Hansson (S), Luleå

Ulrica Hammarström (S), Pajala

Helena Stenberg (S), Piteå

Tomas Egmark (S), Älvsbyn

Anne Jakobsson (S), Övertorneå

Tomas Mörtberg (C), Övertorneå

ARBETSUTSKOTT (AU)

Direktionen har ett arbetsutskott (AU) på 9 ledamöter. AU har under verksamhetsåret 2022 träffats och genomfört 6 beredningsmöten.

Ordinarie från Region Norrbotten

Anders Öberg (S), (ordf)

Helena Öhlund (S)

Elisabeth Bramfeldt (V)

Kenneth Backgård (NS)

Christer Bergdahl (NS)

Ordinarie från kommun

Fredrik Hansson (S), Luleå

Tommy Nilsson (S), Kalix

Birgitta Larsson (S), Gällivare (vice ordf)

Robert Bernhardsson (S), Jokkmokk

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Kollektivtrafiken har under året gått från en intäktskris till en kostnadskris. Pandemieffekterna på resandet har varit lägre än 2020 och 2021 men vissa spår fanns fortfarande kvar under 2022. En återhämtning av resandeintäkter har gjorts och Länstrafiken som helägt dotterbolag når 80% av 2019 års volym. Trafikverket har kompenserat intäktsbortfallet med 3 854 tkr.

Under året har inflationen tagit fart och särskilt tydligt har det märkts på drivmedelspriserna som periodvis varit 80% högre än budgeterade värden. Som tumregel kan man säga att en tioprocentig ökning av drivmedelspriserna påverkar underskottet i Länstrafikens verksamhet med mer än 5 000 tkr. Kostnadsindexökningen från 1 januari till den sista december har varit 15% och innebär på årsbas att underskottet ökar med cirka 40 000 tkr.

Busstrafiken i länet har också drabbats av stora störningar under verksamhetsåret vilket skadat attraktiviteten att resa. Framför allt har den med Västerbotten gemensamt upphandlade kustlinjen haft stora störningar. Störningarna har framför allt uppkommit med anledning av överklagade upphandlingar vilket gjort att gamla bussar tvingats hållas i trafik på övertid. För Länstrafiken som avtalspart har det lett till extra kostnader och minskat antal resenärer med lägre intäkter till följd. Därutöver har extra kostnader drabbat Länstrafiken p.g.a. dessa störningar i form av övertid, konsultinsatser m.m. Även sträckan Boden–Luleå är upphandlad med begagnade fordon med störningar till följd. Dessa störningar riskerar att skada förtroendet för kollektivtrafiken vilket kan ge negativa följdverkningar under lång tid framöver.

Kustlinjen som tidigare dragits ned i turtäthet har tvingats kompletteras med en ny linje, linje 11 för att täcka behovet av arbets- och studiependling längs kuststråket där tillgänglighet till tåg inte finns. Detta påverkar dock kostnaderna för 2022 i ringa mån då trafiken startade i mitten av december.

Norrtåg har under året övergått från ett tjänstekoncessionsavtal till ett driftavtal med den upphandlade trafikoperatören Vy Tåg. I ett tjänstekoncessionsavtal står operatören Vy Tåg för affärsrisken biljettintäkter medan det omvända förhållandet råder vid ett driftavtal. Bytet av avtalsform har ökat kostnaderna för Norrtågs norrbottensdel med 1 249 tkr netto.

Trafikverket har haft synpunkter på avtalsbytet vilket gör att diskussioner kring finansiering för 2022 fortfarande pågår. I bokslutet har sämsta utfall principen använts.

Den så kallade Bodenpendeln lades ned i augusti vilket ger en årlig in besparing på cirka 400 tkr. För verksamhetsåret 2022 innebär det ungefär 150 tkr.

Händelser av väsentlig betydelse

RKM:s uppdrag och roll har tydliggjorts då myndighetschefen tidigare var en delad roll med Länstrafiken. Från den 1 augusti 2021 har rollen övergått från deltid till en heltid inom RKM. Det innebär att kostnaden för RKM ökat något under 2022 jämfört med tidigare år. En utvärdering av uppdelningen kommer att göras under 2023.

För att öka transparens och skapa tydlighet i beredning av politiska ärenden för diskussion och beslut i RKM:s arbetsutskott och direktions har under året en mer utvecklad dialog med medlemmarnas tjänstemän skapats. Syftet är att ge medlemmarnas tjänstemän och lokala politiker en bättre möjlighet att överlägga inför RKM:s möten. Dessa möten har fått god respons och syftet är att utveckla formerna för dessa under 2023.

Samråd med ett besök per år hos respektive kommunmedlem har startats upp under 2022. Möten med Region Norrbotten har också formaliserats och genomförs med periodiskt intervall. Syftet är att öka informationsutbytet mellan RKM och medlemmarna.

Väsentliga personalförhållanden

PERSONALSTRUKTUR

Rollen som sekreterare har permanentats under 2022. Ersättningsrekrytering av ny kollektivtrafikstrateg är klar. I bolaget arbetar totalt, inklusive myndighetschefen, 14 personer.

Kön- och åldersstatistik

Kön	-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70-	Totalt	Medelålder
Kvinnor	0	7,7%	30,8%	32,1%	30,8%	7,7%	0	92,9%	43
Män	0	0	0	0	0	100%	0	7,1%	61
Totalt	0	7,1%	28,6%	21,4%	28,6%	14,3%	0	100%	45

LÖNEPOLICY OCH LÖNEPROCESS

Arbetet med att ta fram och fastställa en ny löneprocess är klart, utifrån verksamhetens vision och mål samt kulturprioriteringar har en ny lönepolicy och lönekriterier antagits. Dessa implementeras i september månad 2022 och kommer att användas i kommande löneprocess under våren 2023.

SJUKFRÅNVARO

Den totala sjukfrånvaron i bolaget i relation till ordinarie arbetstid är 4,58%. Av denna är långtidssjukfrånvaro 40,60% av den totala sjukfrånvaron.

SYSTEMATISKT ARBETSMILJÖARBETE

Under hösten 2022 har samtliga chefer inom RKM samt dotterbolaget Länstrafiken genomfört tre dagars utbildning inom arbetsmiljö, Bättre Arbetsmiljö där de fått kunskap om roller och ansvar för arbetsmiljön samt systematiskt arbetsmiljöarbete.

Framtida utveckling

Framtida inriktningen beskrivs i Regionala utvecklingsstrategin 2030 och Regionalt Trafikförsörjningsprogram 2030. I båda dessa dokument förutsätts andelen kollektivtrafikresande öka mycket kraftigt i förhållande till andra trafikslag. En attraktiv trafik sägs erfarenhetsmässigt bestå av en hög tillgänglighet till att kunna resa. Det fungerar därför inte utifrån erfarenhet att optimera tidtabeller med högfrekvent resande och avveckla lågfrekvent för att öka resandet. Under den senaste tjugoförårsperioden har kollektivtrafikresandet fördubblats i Sverige samtidigt som underskottstäckningen ökat ännu mer. I Norrbotten är dessa siffror annorlunda och regionaltrafiken har totalt minskat i antal resande medan underskottsökningen varit mer modest. Minskningen har även ägt rum i befolkningstäta delar av länet som till exempel mellan Boden och Luleå där resandet mellan 2010 och 2019 minskat med nästan 25%. Några tätorter har däremot ökat sitt resande medan några andra minskat.

Tillgänglighet till och tillförlitlighet i kollektivtrafiken behöver öka för att få fler att resa. Det innebär initialt att underskottet kommer att öka innan ökat resande sker.

En uppdatering av det Regionala Trafikförsörjningsprogrammet har inletts i avsikt att tydliggöra målsättningen med kollektivtrafiken. Idag saknas en samordnad trafik vilket är ett hinder för ett större resande och innebär en högre kostnad genom att samverkansfördelar inte tas tillvara. Norrbottens län är på så sätt annorlunda organiserat jämfört övriga riket där samverkan och samordning av trafiken kommit mycket längre inom länen men också mellan länen.

En djupare samverkan mellan alla kollektivtrafikaktörer behövs och har till viss del påbörjats.

Sammanställda räkenskaper Flerårsöversikt (tkr)	2022	2021	2020
Verksamhetens intäkter	484 264	446 602	414 397
Verksamhetens kostnader	-797 945	-730 277	-655 122
Årets resultat	-265	-2 658	-1 064
Eget kapital	12 275	12 540	15 197
Balansomslutning	838 061	755 070	655 000
Soliditet (%)	1,5	1,7	2,3

Myndigheten Flerårsöversikt (tkr)	2022	2021	2020
Verksamhetens intäkter	45 187	66 846	55 130
Verksamhetens kostnader	-297 552	-275 998	-63 523
Årets resultat	-32	-6 319	3 608
Eget kapital	10 187	10 219	16 538
Balansomslutning	301 100	272 269	260 146
Soliditet (%)	3,4	3,8	6,4

Internkontrollplan

Internkontrollen för RKM har utvecklats och förstärkts under 2022.

Internkontrollplanen ska vara ett stöd i styrningen av verksamheten och ett hjälpmedel för att nå verksamhetsmålen.

Planen hjälper till att säkerställa:

- Verksamheten bedrivs på ett ändamålsenligt och kostnadseffektivt sätt
- Den finansiella rapporteringen och information om verksamheten är tillförlitlig
- Verksamheten bedrivs i enlighet med lagar, föreskrifter, policyer och risklinjer.

Internkontrollplanen beskriver vad som behöver göras utifrån viktiga risker som framkommit i riskanalysen. Varje kontrollmoment i internkontrollplanen följs upp enligt beskriven frekvens och metod. En uppföljning av internkontrollplanen genomförs tertialvis av myndighetschef i verksamheten och revideringar samt uppdaterad status återrapporteras till styrelsen i myndigheten tertialvis vid delårsboks slut samt helårsboks slut. Resultatet av uppföljningen redovisas årligen till Direktionen i RKM.

Internkontrollplanen visar de höga och medelhöga riskerna som myndigheten har valt att prioritera och arbetar aktivt med, riskportföljen är en bilaga till internkontrollplanen och innehåller alla andra risker som har identifierats under internkontrollarbetet.

Ett antal åtgärder har igångsatts och kunskapen kring internkontroll och dess hantering har uppgraderats bl.a. genom utbildningar.

Arbetet med en strukturerad, kvalitetssäkrad och enkel internkontrolluppföljning fortsätter således.

Verksamheten

NORRTÅG AB

Norrtåg AB är ett samägt bolag och ägs med 25% vardera av Länsstrafiken i Västerbotten AB, Region Jämtland Härjedalen, RKM samt Kommunalförbundet Kollektivtrafiken i Västernorrlands län. Verksamheten finansieras av regionerna i de fyra nordligaste länen tillsammans med staten. Norrtågs verksamhet styrs av ett konsortialavtal gemensamt för fyra ägarna där RKM ingår. Till Norrtågs styrelse utser RKM två representanter. RKM har utsett två representanter till de ägarråd som hålls i Norrtåg.

Väsentliga händelser under 2022

Omförhandling av trafikavtal

Vy Tåg inkom den 16 december 2021 med en begäran om förhandling av avtalet med hänvisning om väsentligt förändrade förhållanden med anledning av Pandemin. Efter godkännande av omförhandlat trafikavtal vid Norrtågs årsstämma trädde det nya avtalet i kraft för avtalstiden 2022-06-01–2025-12-13. Strukturen i avtalet är i stort oförändrad. Den mest väsentliga förändringen är att Norrtåg i det nya avtalet, äger rätt till samtliga biljettintäkter. I dialog med respektive regional kollektivtrafikmyndighet råder också Norrtåg över vilka färdbevis och priser som ska gälla i trafiken.

Stark återhämtning av resande efter pandemin och ändrade resvanor

Det totala resandet uppgår till 1 335 000 resor vilket är 8 % lägre jämfört med 2019 års resande, men då var de två första månaderna 2022 fortfarande påverkade av restriktioner med anledning av pandemin. Den största återhämtningen har varit på Botniabanan och resande till/från Norrbotten. Norrtåg ser ändrade resvanor och efterfrågan på nya produkter under året. Resenären som åker fem dagar i veckan till arbetet har minskat då många arbetsgivare ger möjlighet till sina medarbetare att jobba hemifrån några dagar i veckan. Av den anledningen säljs det mer enkelbiljetter och färre pendlarkort.

Arbetet med Tågstrategin är i sin slutfas

Norrtåg AB har under året fortsatt arbetet med den nya tågstrategin. Grundtanken för utredningen är att beskriva de politiska handlingsalternativen för tågtrafikens utveckling och att skapa en beredskap för olika former av resande- och trafikutvecklingsscenarioer. Utredningen ska belysa de olika trafikstråkens olika förutsättningar och möjligheter. Vidare ska den även visa på vilka olika lösningar som kan finnas för hela Norrtågssystemet avseende framtida fordonsförsörjning och underhållsinfrastruktur. Även frågan om framtida fordonsstandard ska utredas avseende till exempel komfortkrav, vinterfunktionalitet och hastighet.

Under 2023 står Norrtåg inför flera utmaningar. Ökade elpriser, ökad inflation som påverkar operatörsersättningen och ökade räntekostnader påverkar fordonshyrorna. Samtidigt har Norrtåg gjort stora kostnads-effektiviseringar genom att pausa trafiken som framförs med dieselfordon och minskat trafik kostnaden både avseende operatörsersättning och avyttrat dieselfordon. Biljettintäkterna beräknas att öka från budgeterad 155 000 tkr till 180 000 tkr, sammantaget så bedömer Norrtåg att total medfinansiering från samtliga regioner att rymmas inom budget för 2023.

Regional tågtrafik i Norrbotten 2022

I nedanstående tabell visas en sammanställning av tågtrafiken i Norrbotten.

Region	Utbudskm tusental	Påstigande tusental	Personkm tusental	Sittplatskm tusental	Snittresa km
Norrbotten	1 249	143	31 868	184 644	224

Produktion och resande i regionen i jämförelse

Luleå–Umeå

Linjen trafikeras med två dubbelturer. En stor andel av resande är hänförligt till helgen, fredag och söndag och på alla avgångar finns det resenärer som reser vidare norrut eller söderut med andra Norrtågs-linjer eller med Nattåget. Under året har resandet överträffat resandesiffrorna från 2019, hela 39% bättre till 83 000 resande på två dubbelturer. Efterfrågan gjorde att RKM i berörda regioner beslutade att förtäta med en dubbeltur under vardagar fr.o.m. T23. Punktligheten på sträckan uppgår till 73% inom 5 minuter (RT+5minuter) respektive 85% inom 15 minuter (RT+ 15 minuter). Stambanan genom övre Norrland kantas med eftersläpande underhåll och infrastrukturproblem vilket är den vanligaste orsaken till försenade tåg.

Kiruna–Luleå

Linjen trafikeras med tre dubbelturer på vardagar och två dubbelturer på helger. Linjen har sedan länge haft en viktig funktion särskilt för Malmfälten, både för tjänsteresor som andra reseändamål. Resandet uppgår 80 479, vilket är -6% jämfört med 2019, dock har en återhämtning skett sista kvartalet. Marknadspotentialen bedöms vara stor då väginfrastrukturen dras med säkerhetsproblem och restiden med tåg är konkurrenskraftig. Infrastrukturproblem bromsar dock utvecklingstakten, främst i de norra delarna av trafiksystemet. Linjen har den lägsta punktligheten, främst beroende på tunga godståg och slitage på infrastruktur och kapacitetsproblem, bland annat på Boden C och på sträckan Luleå–Boden. Punktligheten inom 5 minuter, RT+5 minuter uppgår till 73% och inom 15 minuter, 88%.

Luleå–Boden

Utfallet av resandet med pendeltåget har sedan trafikstarten år 2019 varit svagt på sträckan Boden–Luleå vilket medförde att RKM beslutade att lägga ned de särskilda pendling avgångar fr.o.m. augusti 2022. Samtliga tåg till/från Kiruna, Haparanda och Umeå trafikeras sträckan vilket medför att det även fortsättningsvis finns möjligheter att resa med tåg på den aktuella sträckan.

Haparanda–Luleå

Sträckan Luleå–Haparanda trafikeras med tre dubbelturer. Utfallet av resandet har sedan trafikstarten varit svagt på sträckan, men har ökat under april–december år 2022 i jämförelse med år 2021. Antalet resenärer uppgår till cirka 2 300 resenärer per månad. Banan har under året haft stora hastighetsnedsättningar vilket orsakat dålig punktlighet. Punktligheten uppgår till RT+ 5 minuter på 65% och inom RT+15, 87%. Resande utgörs främst av sällanresenärer och den populäraste avgången är den senare avgången från Haparanda. Tidtabellen har utmaningar, men stämmer väl med hur resmönstret generellt ser ut på sträckan.

LÄNSTRAFIKEN I NORRBOTTEN AB

Länstrafiken styrs av ett ägardirektiv som beslutas årligen vid bolagsstämman. Årliga budgetdirektiv tillställs Länstrafiken beslutade av RKM:s direktion. Länstrafikens resultat avrapporteras löpande till RKM:s arbetsutskott och direktion. Länstrafiken får driftsbidrag via RKM för att kunna bedriva verksamheten enligt uppdraget i bolagsordningen och ägardirektivet. Driftsbidraget beräknas utifrån den finansieringsmodell som är framtagen i samband med bildandet av RKM. Det innebär att det årliga trafikunderskottet per linje inklusive en andel av Länstrafikens gemensamma kostnader ska täckas av den som är politiskt och ekonomiskt ansvarig för linjen.

Väsentliga händelser 2022

- Avtal tecknades med ny entreprenör för Norrlandskusten, avtalet träder i kraft 1 april 2023.
- Projekt Snowracer gällande gemensamt biljett- och betalsystem för de 4 nordligaste länen fortskrider, vissa förseningar p.g.a. överprövningar.
- Pandemin som i början av året påverkade både resande och intäkter, volymerna för detta är fortsatt under nivåerna för 2019.
- Ökade avtalskostnader till följd av index som stigit kraftigt under året.
- Stora utmaningar på Norrlandskusten med framför allt personalresurser och fordonsproblem. Detta har lett till kvalitetsbrister och minskat antal resenärer och lägre intäkter. Komplettering/justering av trafik har därför gjorts på ny upphandlade linje 11.
- Förarbrist inom serviceresor har lett till kvalitetsbrister
- Arbetet med löneprocessen är färdigställt, utifrån verksamhetens vision och mål samt kulturprioriteringar har en ny lönepolicy och lönekriterier antagits. Dessa implementerades under hösten 2022 och kommer att användas i kommande löneprocess under våren 2023.
- Kollektivavtalsbyte har skett från och med 2022-01-01 då bolaget går över till HÖK/AB vilket har inneburit att många policys, interna rutiner och riktlinjer har reviderats.

Framtida utveckling

Möjligheter

- Nya upphandlingar på flertalet stomlinjer samt inom serviceresor.
- Nytt system för realtid ska upphandlas samt skyltar bytas ut.
- Delta i studie för nytt trafikplaneringssystem och eventuell upphandling med andra i branschen.
- Upphandling nytt planerings- och bokningssystem för serviceresor.

Strategiska vägval

Bidra till målen i trafikförsörjningsprogrammet vilket innebär att det är viktigt att programmet uppdateras och förankras hos samtliga medlemmar i RKM. Genom att aktivt jobba med kvaliteten på våra tjänster inom både allmänna kollektivtrafiken och serviceresor har Länstrafiken en produkt man kan fortsätta vara stolt över. Länstrafiken ska jobba mer aktivt med marknadsföring för att öka attraktiviteten för kollektivtrafiken och öka antalet betalande resor för att öka intäkterna och sänka skattebidragen för att nå målet om minst 50% kostnadstäckningsgrad. Inom serviceresor jobbar Länstrafiken aktivt med att öka samordningen för att sänka den totala kostnaden och nyttja resurserna effektivt.

Hinder

En utmaning är den stora chaufförsbristen inom både allmänna kollektivtrafiken och serviceresor som påverkar tillförlitligheten kring leveransen. Här behöver Länstrafiken tillsammans på flera nivåer både lokalt, regionalt och nationellt jobba med frågorna och svensk kollektivtrafik tillsammans med Sveriges Bussföretag har i programförklaringen för återstart av kollektivtrafiken identifierat prioriterade åtgärder att jobba med. Motsvarande aktiviteter sker inom taxibranschen för att öka attraktiviteten för yrket och här behöver Länstrafiken tillsammans med medlemmarna i RKM se över kvalitetskraven och uppdragen inom serviceresor för att bidra till att resurserna kan användas på bästa sätt.

Allmän trafikplikt

Under 2022 har RKM beslutat om allmän trafikplikt för ett antal linjer/områden vilka listas nedan.

- Allmän trafikplikt beslutades för stomlinjer mellan följande orter Arvidsjaur–Luleå, Luleå–Boden, Gällivare–Luleå, Kiruna–Haparanda, Pajala–Luleå och Boden–Älvsbyn.

För lokala linjer beslutades trafikplikt för linjer i Arvidsjaur, Kalix, Pajala, Överkalix och Övertorneå kommuner:

- Linje 103 Slagnäs, linje 105 Skogalid, linje 108 Maskaur, linje 110 Radnejaur, linje 111 Reback och linje 113 Båtsjaur i Arjeplogs kommun.
- Linje 301 Kalix–Nyborg–Storön–Ryssbält, linje 304 Kalix–Karlsborg–Båtskärsnäs, linje 305 Lantjärv–Kalix och linje 309 Påläng–Kalix i Kalix kommun.
- Linje 521 Korpilombolo–Pajala och linje 525 Junosuando–Anttis–Pajala i Pajala kommun.
- Linje 342 Överkalix–Kölmjärvi, linje 343 Storbäcken–Överkalix–Svartbyn och linje 347 Lomträsk–Överkalix i Överkalix kommun.
- Linje 501 Kiruna–Jukkasjärvi–Paksuniemi, linje 502 Kiruna–Kurravaara och linje 503 Vittangi–Lainio i Kiruna kommun.

Kommersiell kollektivtrafik

Kommersiella aktörer har i och med inträdet av lagen om kollektivtrafik (SFS 2010:1056) möjlighet att inom den så kallade 21-dagars regeln anmäla till RKM att man avser att starta upp kollektivtrafik som inte omfattas av beslut om allmän trafikplikt. Tillika ska avanmälan ske med 21 dagars varsel. Under verksamhetsåret 2021 anmälde Falcks Omnibus Gällivare AB kommersiell trafik på sträckan Gällivare–Ritsem att starta under 2022, vilken också bedrivits.

BUSSGODS I NORR AB

Bussgods i Norr AB är ett bolag som ägs av Länstrafiken i Västerbotten AB och Länstrafiken i Norrbotten AB. Länstrafiken i Västerbotten äger 2/3 av bolaget och Länstrafiken i Norrbotten äger 1/3. Bolagets styrelse och VD ska arbeta för att uppnå verksamhetsmål och ekonomiska mål som anges i bolagets ägardirektiv samt årsbudget. Bolaget har sitt säte i Umeå, Västerbottens län.

Inom bolaget verkar all personal, godsombud samt bolagets två ägare Länstrafiken i Norrbotten och Västerbotten gemensamt för att optimera den ekonomiska nyttan av godstransporter i linjetrafiken.

Bolaget bedriver bussgodsvärksamhet i egen regi i Umeå, Luleå, Skellefteå, Lycksele, Piteå, Storuman, Vilhelmina, Norsjö, Älvsbyn, Kalix, Haparanda, Överkalix, Pajala, Jokkmokk, Kiruna, Tärnaby och Vindeln medan övriga 10 busstationer i Norr- och Västerbotten drivs på entreprenad genom avtal. Utöver busstationer har bolaget på mindre orter avtal med ett 90-tal ombud, som exempelvis lokala handlare.

Väsentliga händelser 2022

Bolaget har under 2022 haft en hel del utmaningar såsom en IT-attack under en vecka i februari vilket påverkade verksamheten stort under tre dagar. Konjunkturen och efterdyningar av pandemin påverkade bolaget negativt i början av året. Många nya kunder har gett positiva effekter både ekonomiskt och operationellt. Bussgods har även jobbat med att utveckla verksamheten administrativt med nytt faktureringsystem och en ny dokumenthanteringsplan vilket implementerats och följts upp. Fortsatt arbete med avtals- och personalfrågor samt koordinering av resurser har pågått under året för att bygga en framtida stabil struktur. Arbetet med att även Bussgods i Västernorrland skall ingå i bolaget har fortsatt under året men inga definitiva beslut har tagits. Målet är att skapa framtida förutsättningar för ett gemensamt effektivt bussgodsbolag med en betydligt större marknad att agera på. Intäktsutvecklingen har varit positiv samt skapat goda tillväxtpotentialer för verksamheten inför 2023. Sammanfattningsvis har 2022 varit ett år med stora utmaningar och förändringar för Bussgods i Norr AB, men ett positivt år med i dagsläget god framtidstro hos både ägare, personal och kunder

Framtida utveckling

Bolaget står idag inför flera utmaningar, samtidigt många möjligheter att utvecklas. Den hårda konkurrensen i branschen gör att det är en utmaning att både behålla och värva nya kunder. En förutsättning för snabba och effektiva transportlösningar är att bibehålla och på vissa linjer öka antalet bussar med godsstrum. Att utöka tjänstebudet och samarbetet med fler aktörer på marknaden är en förutsättning för att bredda möjligheterna till effektiva transportlösningar.

Dialog har under året fortsatt med Västernorrland och ett erbjudande finns från Västerbotten att Västernorrland kan förvärva 1/3 av aktierna i Bussgods i Norr AB och på samma sätt som gjordes i Norrbotten skulle då bussgodsvärksamheten i Västernorrland hanteras av det gemensamma bolaget.

Målet är också att bolagets ekonomi ska vara så stabil att ersättningen till ägarna kan öka varje år från dagens 18% per fraktintäkt. Beslut om ersättning till ägarna fattas på årsstämman.

FÄRDTJÄNST

RKM har tillsammans med Länstrafiken under verksamhetsåret fortsatt att hantera färdtjänstuppgifter från länets kommuner.

Tanken är att en samordnad färdtjänsthantering i länet kommer innebära en mer likformig och rättvis hantering av framför allt tillståndsgivningen där ett gemensamt regelverk ligger till grund för handläggningen. Vidare kommer det innebära att de samhällsbetalda resorna så som färdtjänst och sjukresor i en allt större utsträckning kommer kunna samordnas och effektiviseras med hjälp av beställningscentralen som finns inom Länstrafiken.

Dotterbolaget Länstrafiken upphandlar och avtalar om serviceresor i respektive kommun och samordnar trafiken vilket innebär att regionen och kommunen delar på trafikkostnaden då fordonet i fråga kan ha både sjukresenärer och färdtjänstresenärer i samma fordon.

13 av länets 14 kommuner har fattat beslut att överlåta färdtjänsten till RKM.

Länstrafiken är operativt ansvarig för den allmänna kollektivtrafiken och även serviceresor i Norrbotten och genomför löpande upphandlingar av färdtjänst, sjukresor mm.

Färdtjänstråd / Tillgänglighetsråd

Under verksamhetsåret 2016 bildade RKM ett färdtjänstråd som representerades av länets olika intresseorganisationer inom färdtjänstområdet, samt tjänstemän från RKM och Länstrafiken. Färdtjänstrådet hade som målsättning att träffas två gånger per år för att diskutera och informera om färdtjänsten, samt ta del av information, förslag och idéer från medverkande intresseorganisationer. Med anledning av pandemin har inga möten hållits under 2021–2022.

RKM har gjort en ”nystart” i dialogen kring tillgänglighetsarbetet inom kollektivtrafiken genom att starta upp en referensgrupp bestående av personer som i föreningsform är engagerade i dessa frågor. Tanken är att referensgruppen ska behandla frågeställningar som avser att förbättra tillgängligheten både inom den allmänna kollektivtrafiken och serviceresor, och får därmed ett utökat uppdrag i förhållande till det tidigare Färdtjänstrådet. Det första mötet med intresseorganisationerna har genomförts februari 2023.

Förutom detta har RKM medverkat vid ett antal möten som andra aktörer har kallat till och där tillgänglighetsfrågor i kollektivtrafiken har varit i fokus. Dessa möten är bland annat Synskadades Riksförbund i Norrbottens årsmöte, Region Norrbottens tillgänglighetsråd samt RTAF-rådet som Trafikverket Region Norr ansvarar för.

Verksamhetsåret 2022 – Tätortstrafiken i länet

BODENS KOMMUN

Uppgiftslämnare: Linda Öhrvall,
Skolskjutshandläggare, Bodens Kommun

Året som har gått

Bodens kommuns lokaltrafik har fungerat bra under 2022. Resandet har ökat efter pandemin men är inte riktigt i nivå med 2019 års resande. Planering av sommar- och vintertidtabeller har gjorts med några mindre förändringar.

Vi har haft dialog med Länstrafiken angående Boden–Luleå trafiken, kommande tidtabell och sträckning. Endast små förändringar är gjorda gällande de lokala Länstrafikenlinjerna.

Snowracer-projektet har kommit i gång ordentligt. Vi har byggt 2 nya hållplatser för lokaltrafiken för ökad trafiksäkerhet och tillgänglighet. Och vi har påbörjat en linjenätsutredning för lokaltrafiken i Bodens kommun.

Uppbyggnaden av det gröna stålverket H2GS kommer att öka Bodens kommuns befolkning och därmed resande markant. Planeringen av fler bostäder är påbörjad vilket ger oss en indikation på var lokaltrafiken kommer att behöva förstärkas eller nya linjesträckningar.

Efter pandemin har utmaningen varit att få tillbaka våra resenärer i samma utsträckning som innan. Vi har lyckats relativt bra.

Framtida utveckling

Eftersom Bodens kommuns befolkning kommer att växa finns stora behov av att kollektivtrafiken i Luleå–Boden behöver utökas. Vi ser även behov av utökad kollektivtrafik mellan Boden och exempelvis Kalix och Älvsbyn.

De personer som söker sig för att arbeta med den gröna industriomställningen förväntar sig att kunna åka kollektivt både till och från jobbet samt resor på fritiden. Ett stort antal kommer att arbeta skift både vid uppförande samt efter produktionsstart.

En annan utmaning är hur vi kommunicerar ut information om kollektivtrafiken på flera språk.

KALIX KOMMUN

Uppgiftslämnare: Per Nilsson,
chef teknisk försörjning, Kalix kommun

Året som har gått

Innan pandemin hade Kalix lokaltrafik ett resande på 76 500 resor. Pandemin medförde ett resetapp ner till 49 500 resor 2021. Under 2022 har resandet återhämtat sig och årsstatistiken blev 62 880 resor. Kraftiga indexhöjningar med anledning av drivmedelspriser och världsläget har medfört ökade kostnader. Fasta avtalskostnader har därför ökat med 16% gentemot föregående år.

Framtida utveckling

Tidtabeller och lokaltrafiknät har utretts under året och målsättningen är att ha ett förenklat nät med mer resemöjligheter på plats juni 2023. Strategiska vägval som görs är förenklade sträckningar och möjligheter till arbets- och studiependling från tätorten men även närliggande byar/områden som Nyborg, Bredviken, Risön och Karlsborg.

LULEÅ KOMMUN

Uppgiftslämnare: Jonas Vinblad von Walter,
vd, Luleå Lokaltrafik

Året som har gått

LLT har under året befunnit sig i en återhämtningsperiod från pandemin. I början av 2022 var smittspridningen stor och restriktioner höll resandet på en lägre nivå fram till mars när restriktionerna upphävdes. Därefter började resandet återhämta sig och ökade med 35% jämfört med föregående år. Regeringen har under året delat ut statligt bidrag för intäktsbortfall som skett under perioden januari–juni. Ett bidrag som täckte en del av dessa förluster. Ekonomiskt har återhämtningen varit bättre än resandet, vilket orsakats av att resandet förändrats. Pandemin har inneburit mer hemarbete som blivit det normala nya varav kunderna köper andra typer av produkter såsom månadskort i stället för årskort, vilket ger mer intäkt per resa. Under årets början ungefär när restriktionerna från pandemin togs bort inledde Ryssland sitt anfallskrig mot Ukraina, ett krig som medfört påverkan på flertalet fronter med bland annat energi- och bränslepriser som skjutit i höjden. Dessa faktorer har i sin tur påverkat världsekonomin med kraftiga fördyringar som följd.

Som en del i att förbättra resandet och attraktiviteten av kollektivtrafik genomfördes de första linjeförändringarna sedan 2016 samt att biljettpriset vidhölls på samma nivå för att ytterligare öka konkurrenskraften i alla övriga fördyringar utifrån den kraftigt ökade inflationen. Detta har påverkat resandet positivt under hösten när återhämtningen intensifierades. Bolaget har även fått positiv respons från miljöåtgärder där bland annat ett pilotprojekt med solceller som ersätter generatoren på dieselbussar stuckit ut. En satsning som över tid minskar bränsleförbrukningen med

cirka 2% samt ger värdefull information hur solens energi kan fångas av horisontella solceller i rörelse uppe i norra Sverige.

Planen är att allt fossilt drivmedel ska ha ersatts fram till år 2030. Den diesel som köpts in under året har haft en inblandning som följt kvotplikten med 26% fossilfri diesel. För att förbättra hållbarheten har el- och gasbussarna använts i så stor utsträckning som möjligt. Elbussarnas drift har varit begränsad under året då ombyggnationer i området kring den laddstation som fungerat stängde all normal elbussdrift under tre månader. För att klara trafiken användes en el-buss under morgontrafiken som möjliggjordes genom depåladdning av batteriet. Gasbussarnas tillgänglighet fortsatte sjunka orsakade av stora motorproblem som under året ledde fram till behovet av motorreoveringar genomfördes. I slutändan landade bolaget på 40,1% fossilfri drift, vilket inte når uppsatt mål (44%) men utgör det bästa resultatet i bolagets historia.

Kundnöjdheten ligger kvar på en fortsatt toppplacering i den kundundersökning som genomförs av Svensk Kollektivtrafik, vilket visar på fortsatt stort förtroende hos våra resenärer och styrka i bolagets varumärke.

Nya bussar upphandlades under början av året, men efter överklaganden och utökade leveranstider i spåren av pandemin och krig anländer dessa under nästkommande år. Arbetet med planering av ny depå löper vidare även om det under året i princip stått stilla. Utredningen har dock budgeterats av Stadsbyggnadsförvaltningen för nästkommande år och året avslutades med sökande efter projektledare som kan ta arbetet vidare. Bolaget har under året reoverat och byggt om delar av lokalerna för att klara första steget av omställningen i befintlig depå, pengar som går till spillo då lokalerna närmar sig rivningstillstånd. De befintliga lokaler bolaget befinner sig i är ålderstigna och har fortsatt orsakat stora underhållskostnader.

Framtida utveckling

LLT har ett starkt varumärke med stort förtroende hos resenärer och allmänhet. Luleå kommun har en tydlig vision fram till 2040 där kollektivtrafikens betydelse lyfts fram för att bland annat nå miljömål och skapa god tillgänglighet för alla. Bolaget har en viktig samhällsfunktion som tydliggjorts under pandemin då många inom kommunen inte har några andra alternativ för förflyttning.

I avtalet med Luleå kommun och i ägardirektivet för bolaget har miljömål såsom fossilfrihet och minskning av CO2-utsläpp förtydligats, vilket medför en tyngd i genomförandet av framtagna omställningsplan. För att lyckas med den fortsatta omställningen och utvecklingen av bolaget är det viktigt att arbetet med ny depå fortskrider. Dagens depå har inom kort nått sin slutliga livslängd och har dessutom ingen möjlighet att hantera den mängd el- och gasbussar som behövs för att klara miljömålen.

Arbetet med gemensamt biljettsystem har fortsatt utvecklas under året där delar av helheten närmast sig färdigställande. Under 2023 kommer bland annat den gemensamma appen tas i drift, vilket är en viktig nyckel i projektet. RKM Norrbotten har under året arbetat med trafikförsörjningsplanen för Norrbotten, en plan som efter remissrundor i länet återremitterades för fortsatt utveckling under kommande år. Samverkan i länet är en nyckel, något som har förbättrats under året och utgör en viktig grund för att få till ett bra gemensamt program som länet kan följa.

HAPARANDA KOMMUN

Uppgiftslämnare: Göran Wigren, planeringschef, Haparanda stad

Året som har gått

Tätortstrafiken i Haparanda har återhämtat sig efter pandemin och siffrorna är nu åter på normala nivåer. Gränstrafiken mellan Sverige och Finland har också återgått till det normala. Tågtrafiken har varit ett mycket viktigt tillskott och skapat en möjlighet att resa på Haparandabanan på samma sätt som på sträckorna Umeå–Luleå och Kiruna–Luleå.

Framtida utveckling

Det är viktigt för trafiken på Haparandabanan att den utökas till minst fem dubbelturer per dygn så att en bra trafik för arbets- och studiependling uppnås. I december 2024 kommer den finska järnvägen att vara elektrifierad ända till Haparanda och då kan den gränsöverskridande persontågstrafiken återupptas så som den fungerade tidigare.

Haparanda vill vara en del i att skapa ett väl fungerande kollektivtrafiksystem i Norrbotten som skapar god samhällsnytta och resenärsnytta. Bra utbud, goda tidtabeller, samordning av tider, biljettsystem, betalsystem och villkor så att det blir lätt att resa i Norrbotten.

GÄLLIVARE KOMMUN

Uppgiftslämnare: Josefine Rynbäck, transportsamordnare, Gällivare kommun

Året som har gått

De nya linjedragningarna har varit bra för kollektivtrafiken i Gällivare. Nytt trafikavtal och nya linjedragningar från juli 2022. Innan det nya trafikavtalet var på plats var det mycket fordonsproblem p.g.a. slitna fordon. Detta medförde stora störningar i busstrafiken.

Framtida utveckling

Nytt trafikavtal och nya linjedragningar från juli 2022 samt nya bussar i tätortstrafiken sedan 1 januari 2023 är ett lyft för kollektivtrafiken i Gällivare. Satsningen på Hybrit i Gällivare kommun, kan leda till en stor mängd vätgas, vilket då kan vara ett intressant drivmedel för kollektivtrafiken i Gällivare. Men det behövs infrastruktur-satsningar för att kunna ställa om kollektivtrafiken till ett hållbart alternativ.

PITEÅ KOMMUN

Uppgiftslämnare: Mathias Keisu,
trafikplanerare, Piteå kommun

Året som har gått

De nya elbussarna på Piteå stadsbuss har fungerat mycket bra under hela året. Såväl räckvidd som kupevärme har fungerat enligt beräkningar och trafiken har bedrivits utan några problem kopplat till eldriften. Antalet genomförda resor med Piteå stadsbuss ökade med cirka 40 000 resor jämfört med 2021 och trenden visar fortsatt uppåt. Fördelningen mellan resenärskategorier är nästintill 50/50 vuxna och barn vilket är mycket glädjande och det visar på att vi tillhandahåller en attraktiv kollektivtrafik för alla åldrar och behov.

Nobina har fått beröm internt för bästa elbusstrafik i landet. Detta till trots att vi i norr ställs inför andra och nya utmaningar än trafik i de södra delarna av landet.

Trafikomledning under ett halvår i Öjebyn. Detta under den period då kommunen byggt om delar av Öjagatan med ny gång- och cykelväg, busshållplatser, hastighetsdämpande upphöjningar o.s.v. Omledningen påverkade upptagningsområdet och tillgängligheten för en stor del av resenärerna, främst de boende i centrala Öjebyn. Det är ännu för tidigt att säga vilka eventuella följd effekter som detta gett i form av minskat resande. Förhoppningen är att de åtgärder som genomförts ska bidra till ett ökat användande av hållbara transporter.

Den negativa effekt som covid har haft för resandet med kollektivtrafiken är en utmaning både idag och även den kommande tiden. Trenden pekar uppåt men det är en utmaning att få ”rätt” resenärer ombord på bussen. De som redan idag går och cyklar vill vi fortsätter med det, utmaningen är främst att få de som idag nyttjar bil trots goda möjligheter att resa kollektivt att prioritera sitt val av färdmedel enligt följande, gå och cykla, buss, bil.

Framtida utveckling

Vi är fortfarande cirka 70 000 resor färre än rekordåret 2019, vi ser dock potential att komma upp och även passera de nivåerna i framtiden. Andelen vuxenresenärer är cirka 50% och där ser vi potential att öka ytterligare.

Ett fullt ut fungerande realtidssystem skulle höja både tillgängligheten som kundvänligheten och det är prioriterat att kunna erbjuda våra resenärer möjligheten att använda ett dylikt system. I nuläget finns redan en applösning (Travis) som dock inte har tagits i bruk fullt ut p.g.a. de tekniska olikheterna mellan Travis och Länstrafikens befintliga system. Det går inte att sammanfoga dessa system i nuläget men potentialen för ett bra och användarvänligt system finns. Kanske finns lösningen i Länstrafikens nya Snowracer-projekt?

Fortsätta arbeta för ett ökat kollektivtrafikresande med ”rätt” resenärer (inte de som idag går och cyklar). Vi arbetar för att tillhandahålla en så god kollektivtrafik som möjligt för alla resenärer och ser kontinuerligt över linjedragningar och tidtabeller för att optimera trafiken. Ny stadsdel är under uppbyggnad i Piteå de kommande åren och där kommer ett behov av kollektivtrafik att finnas. Det är därför av vikt att se över möjligheter till att skapa en linje som täcker upp det nya området samtidigt som befintliga områden kan bibehålla en bra tillgänglighet till kollektivtrafiken.

Kommunen avser att under 2023 påbörja arbetet med en trafikstrategi för Piteå.

Norrbotniabanans tillkommande är såväl en möjlighet som ett potentiellt hinder.

Tekniska lösningar för realtidssystem saknas idag vilket skapar en utmaning att få nya resenärer till kollektivtrafiken och få de att känna att de kan styra över sitt resande själva.

Samråd

RKM har under 2022 fortsatt arbetat med att förbättra samverkan och samråd med de olika intressenterna. På grund av pandemin genomfördes de flesta av samrådsmötena under våren digitalt, därefter har ett flertal av mötena under hösten kunnat genomföras fysiskt.

De större samråden under våren avsåg fortsatt uppdatering av Regionalt Trafikförsörjningsprogram samt projekt Åkerbär. Totalt har cirka 25 samrådsmöten hållits inom dessa två områden genom workshops, dialogmöten med både blandade grupper och med enskilda organisationer, styrgruppsmöten samt projektmöten. Deltagare på dessa möten har varit tjänstemän och politiker på kommuner, Region Norrbotten, trafikbolag och andra intresseorganisationer.

RKM har haft samverkansdagar med trafikbolagen Luleå Lokaltrafik och Länstrafiken. Syftet med dessa har främst varit att diskutera beröringspunkter kring trafik samt kommunikation till resenärer.

Under hösten har RKM besökt samtliga kommuner i länet. Både politiker och tjänstemän har deltagit på dessa möten där RKM:s uppdrag, trafik kostnader och finansiering diskuterats. RKM har även haft ett flertal samrådsmöten med Region Norrbotten kring bl.a. trafikupplägg, gemensamma arbetsprocesser och finansiering.

Under det gångna året har RKM också intensifierat samverkan med Trafikverket och diskuterat infrastrukturåtgärder utifrån projekt Åkerbär samt övriga brister vid hållplatser längs statliga vägar. Tillsammans med Norrtåg har RKM också haft ett flertal möten med Trafikverket kring logistikutmaningar längs Malmbanan samt kring underhållsbrister längs järnvägen som orsakar förseningar i tågtrafiken.

Utöver de ovan beskrivna mötena har RKM deltagit vid fyra (4) samplaneringsmöten tillsammans med Region Norrbotten, Trafikverket, Länsstyrelsen och Norrbottens kommuner.

RKM har medverkat vid olika forum avseende tillgänglighetsfrågor i kollektivtrafiken. Exempel på dessa forum är RTAF-rådet, Region Norrbottens tillgänglighetsråd samt årsmöte för Synskadades Riksförbund i Norrbotten.

Under året har RKM haft två samrådsmöten med besöksnäringen i Norrbotten genom Swedish Lapland och Heart of Lapland. Därutöver har RKM deltagit vid samrådsmöten kring nattågstrafiken som Swedish Lapland har inbjudit till.

Bothnian Arc startade upp ett projekt i årsskiftet 2021/2022 för att få igång en gränsöverskridande persontågstrafik mellan Sverige och Finland. Tjänstemän från RKM har medverkat i tre workshops inom projektet och myndighetschefen för RKM sitter i styrgruppen.

Norrtåg har under året arbetat intensivt med att ta fram en tågstrategi för persontågstrafiken inom de fyra nordligaste länen. RKM har deltagit vid ett flertal möten kring tågstrategin samt vid andra möten såsom stråkmöten och Norrtågsdagen.

Inför samtliga möten med RKM:s arbetsutskott och direktionen har RKM bjudit in tjänstemän i kommuner och Region Norrbotten till ett förberedande möte. Syftet har varit att öka transparensen och få en förbättrad dialog inför de kommande politiska beslutsmötena genom att gå igenom den tänkta dagordningen.

Utöver de ovan beskrivna mötena har RKM även haft möten med arbetsgivare, företagarföreningar och övriga intresseorganisationer avseende nuvarande och framtida behov av kollektivtrafiken.

Projektredovisning

TÅGPROJEKTET

Tågprojektet som har pågått sedan i början av år 2018 avslutades 31 maj 2022. Projektets syfte var att utveckla en hållbar fossilfri pendeltågstrafik i Norrbotten samt mot angränsande län och länder.

Projektmålet var att öka nyttjandet av befintlig järnvägsinfrastruktur för persontrafik med delmålet:

- Etablera ny pendeltrafik Boden–Luleå
- Etablera persontrafik på Haparandabanan
- Utveckla tågresandet på sträckorna Luleå–Umeå och Luleå–Kiruna
- Skapa förutsättningar för en gränsöverskridande persontrafik mellan Sverige och Finland

Projektet finansierades av utvecklingsmedel från Region Norrbotten och Tillväxtverket och Norrtåg. Totalt förbrukades 8 012 000 kronor av beviljade 8 145 000 kronor. På grund av att pandemin har pågått under perioden februari 2020–februari 2022 har en del aktiviteter behövts justeras i tid och/eller utformning vilket kontinuerligt har redovisats till styrgruppen för projektet samt till finansörerna i samband med de ekonomiska rekvisitionerna.

Nedan redovisas kortfattat några insatser som har genomförts inom respektive delmål.

Etablering ny pendeltrafik Boden–Luleå

Den 1 april 2019 startade ”Pendeln” vilket innebar att antal tågturer på sträckan Boden–Luleå utökades med fyra dubbelturer för att förbättra möjligheterna till arbetspendling med tåg. I samband med starten genomfördes ett antal kommunikations- och informationsinsatser för få fler resenärer på tåget. Ett kombinationskort för resor på sträckan med både tåg och buss togs också fram för att ge resenären möjlighet att resa obegränsat under en 30-dagarsperiod med tåg, buss och lokaltrafiken i Boden och Luleå. Det blev en försiktig resandeökning fram tills pandemin då allt resande med kollektivtrafik minskade kraftigt. Mycket av resandet på andra sträckor återhämtade sig under våren 2022, men det skedde inte på sträckan Boden–Luleå. Tidigare erfarenhet från järnvägsföretaget var att för att det skulle krävas en ännu mycket mer frekvent trafik för att göra pendlarstråket attraktivt. Redan för närvarande är det trängsel på järnvägssträckan Luleå–Boden och den förväntas öka ytterligare då de kommande industrietableringarna är på plats och i full produktion. Detta sammantaget bidrog till att RKM fattade beslut om att lägga ner de extra pendlarturerna från och med hösten 2022.

Etablera persontrafik på Haparandabanan

Persontågstrafiken på sträckan Luleå–Boden–Kalix–Haparanda startade 1 april år 2021 med tre dagliga turer åt vardera håll. Trafikstarten skedde mitt under en pågående pandemi och det har dessutom varit en del trafikstörningar till stor del på grund av att ett nytt signalsystem, ERTMS har installerats på sträckan. Trots både pandemi och trafikstörningar har resandet på sträckan ökat och Norrtåg, Vy Tåg och RKM bedömer att det finns goda förutsättningar att utveckla resandet ytterligare, särskilt om den gränsöverskridande tågtrafiken till Finland kommer i gång.

Inom tågprojektet genomfördes en hel del informations- och kommunikationsaktiviteter inför trafikstarten. Till exempel delades ett informationsblad ut till samtliga hushåll i Kalix och Haparanda. Därutöver skedde kommunikationsinsatser via pressmeddelanden/artiklar, annonsering via radio, tidningar och sociala medier, information på digitala skärmar, skyltning på stationer och flygplatsen etc. Ett kombinationskort för tåg, buss och lokaltrafik på sträckan Kalix–Haparanda togs fram till trafikstarten.

Även efter trafikstarten har det genomförts kommunikationsaktiviteter inom projektet. Dessa har skett i både Sverige och i Finland (Torneå- och Kemiområdet) bl.a. genom annonsering, arbete med att skapa förutsättningar för fler sjukresor och färdtjänstresor med tåg samt riktad kommunikation till arbetsgivare och besöksnäringen.

Utveckla tågresandet på sträckorna Luleå–Umeå och Luleå–Kiruna

Sträckorna Luleå–Kiruna och Luleå–Umeå är viktiga för tågtrafiken och är mycket konkurrenskraftiga i jämförelse med bil. Inom projektet har en del aktiviteter skett i Kiruna och Gällivare, riktade till olika målgrupper t.ex. arbetsgivare och pensionärer. Den största utmaningen för att utveckla resandet på dessa sträckor är att förbättra punktligheten. Eftersom mycket handlar om underhållsskulder av järnvägen och trängsel på järnvägen är dialogen med Trafikverket viktig. Resandet på sträckan Luleå–Kiruna har återhämtat sig mycket bra, och är nästan i nivå med vad det var innan pandemin.

Vad gäller sträckan Luleå–Umeå är resandet under våren 2022 högre än under våren år 2019 innan pandemin slog till. RKM:s direktion har därför fattat beslut om att införa ytterligare en tur i vardera riktning mellan Luleå- Umeå då man bedömer att efterfrågan finns. En ytterligare tur har genomförts vid tidtabellsskiftet, T23.

Samverkan Finland

Inom projektet bildades en arbetsgrupp med ett särskilt fokus att arbeta med att skapa förutsättningar för en gränsöverskridande trafik. Arbetsgruppen bestod av representanter från RKM, Region Norrbotten, Haparanda stad, Torneå stad och Norrtåg. Gruppen arbetade med påverkan bl.a. genom att ta fram informationsmaterial och arrangera ett webinarium riktad till svenska och finska beslutsfattare och politiker.

I slutet av år 2021 fattade Trafikverket ett beslut om att finansiera den svenska delen av en upprustning av järnvägsbron mellan Sverige och Finland. Finland gjorde detsamma och arbetet med att elektrifiera järnvägen mellan Laurila och Torneå pågår för fullt. Enligt plan ska infrastrukturen vara klar i december 2024, det innebär att persontågstrafik skulle kunna starta i början av år 2025. Det som återstår är dock att Finland behöver fatta ett beslut om persontågstrafik till Torneå. RKM har besvarat en remiss till finska regeringen angående behovet av persontågstrafik till Torneå. RKM medverkar även i ett finskt projekt som Bothnian Arc har startat upp i årsskiftet 2021/2022. Framledes kommer arbetet med att få till en gränsöverskridande trafiken att ske i samarbete med detta projekt.

Övriga aktiviteter

Förutom flertalet kommunikations- och informationsinsatser har ett flertal andra aktiviteter genomfört riktad till olika målgrupper, dessa sammanfattas nedan;

Arbetsgivare

För att uppnå ett ökat resande med tåg har arbetsgivarna varit en viktig målgrupp att arbeta med. Arbetsgivarna har möjlighet att i en hög utsträckning styra sina medarbetare i vilket färdmedel de ska använda vid sina tjänsteresor. Arbetsgivarna har även möjlighet att indirekt påverka sina medarbetare om hur de tar sig till/från arbetet.

- Inom projektet arbetades konceptet ”Förändringsresan” fram som sedan marknadsfördes och genomfördes. ”Förändringsresan” var en utmaning till arbetsgivare och deras medarbetare att testa nya resvanor genom att byta ut en överenskommen andel tjänsteresor med bil mot tåg. ”Förändringsresan” genomfördes av RKM i samverkan med Vy Tåg och Norrtåg.
- Fyra nummer av ett digitalt nyhetsbrev ”Restid” publicerades och distribuerades till arbetsgivare. Nyhetsbrevet informerade om säkerhetsarbete, orsaker till brister i punktlighet, vad som händer vid förseningar, hur resenären enklast köper biljetter, vilka klimatbesparingar som sker om resenären väljer att resa med tåg etc.

Studenter

Enkät, tävlingar och riktad annonsering har skett till målgruppen studenter.

Besöksnäringen

Tågprojektet har haft en nära dialog med besöksnäringen under projekttiden. Tillsammans med Heart of Lapland och Vy Tåg anlätades en influencer för att visa möjligheter med att resa med tåg i länet. Resan dokumenterades och spreds via deras egna kanaler samt via medverkande partners olika informationskanaler.

Sjukresenärer

Sjukresenärer har varit en viktig målgrupp för projektet i syfte att få fler sjukresor att göras med tåg i stället för med taxi. Sedan slutet av år 2020 har en arbetsgrupp funnits med fokus på denna målgrupp. Exempel på aktiviteter som genomförts är;

- Översyn av skyltning till/från sjukhuset och trygghetsaspekter vid resa med tåg, t.ex. hjälp till/från tåget samt hjälp vid behov under tågresan
- Framtagande av en lathund till bokningscentralen med svar på vanliga frågor om vad som gäller vid en sjukresa.
- Instruktions- och inspirationsfilm för sjukresandet i länet. Filmen ska finnas på Region Norrbottens hemsida samt visas på digitala skärmar på sjukhus, hälsocentraler och Norrtågs ombord skärmar.

Färdtjänstresenärer

Test av ett nytt resekort för färdtjänstresenärer under perioden november 2021–februari 2022 för resenärer som var beviljade färdtjänst och hemmahörande i Kalix kommun och Haparanda stad. Med resekortet kunde färdtjänstresenär och en eventuell medföljare resa gratis med Länstrafikens bussar samt med Norrtågs linjer inom Norrbottens län. Syftet med färdtjänstkortet var att ge färdtjänstresenären ett bra alternativ till att resa med taxi och skapa incitament för att denna målgrupp ska prova resa med kollektivtrafiken. Förhoppningen var att på detta sätt ska minska antalet taxiresor för att spara både pengar och miljö. När testet utvärderades konstaterades att RKM behöver avvakta innan detta kan permanentas då tekniken för biljettkontroll behöver utvecklas för att inte åstadkomma bekymmer för resenären.

Pensionärer

En pensionärsvecka genomfördes med Norrtåg/Vy Tåg. Under en vecka i november 2022 reste alla pensionärer utan kostnad på Norrtågs samtliga avgångar. Syftet var få fler pensionärer att prova på att åka tåg och tanken var att denna kampanj kunde vara en start för att ändra sina resvanor. I samband med denna prova-på-kampanj fanns RKM/Norrtåg/Vy Tåg på plats på de större stationerna för att hjälpa resenärer med frågor eller funderingar kring sin tågresan.

PROJEKT FLYGBILAR

Projekt flygbilar innebär att det finns en anropsstyrd trafik till/från en flygplats för resenärer i kommuner som inte har en egen flygplats och där den allmänna kollektivtrafiken till flygplatsen är begränsad. Tidtabellen för den anropsstyrda trafiken är kopplad till två avgångar respektive ankomster per dag, en på morgonen och en på kvällen i vardera riktningen.

Syftet med projektet har varit att öka tillgängligheten till långväga resor med flyg till/från Stockholm och vidare till andra destinationer, vilket är ett av Trafikverkets tillgänglighetsmål.

De linjer som trafikeras är;

- Linje 711** Haparanda–Kalix- Luleå Airport
- Linje 712** Jokkmokk–Luleå Airport
- Linje 713** Älvsbyn–Luleå Airport
- Linje 714** Övertorneå–Överkalix–Luleå Airport
- Linje 910** Arjeplog–Arvidsjaur flygplats

Linjerna 711–714 finansieras av Trafikverket, Region Norrbotten och de sex kommuner som berörs av trafiken. Linje 910 finansieras till lika delar av Trafikverket och Region Norrbotten.

Projektet startade i april 2016 men i avvaktan om beslut om fortsatt finansiering gjordes ett uppehåll i trafiken under perioden 2019-10-01–2020-03-31. Linjerna upphandlades därefter på nytt och trafiken har sedan löpt på från 1 april 2020 till 31 december 2021 med möjlighet till förlängning ett plus ett år. Optionen för år 2022 utlöstes och avtalet med finansiärer och entreprenörer har fortsatt gälla t.o.m. 2022-12-31.

Trafikverket som är den största finansiären med 50% av de totala trafikkostnaderna fattade inte beslut om en fortsatt finansiering för optionsåret 2023 förrän under senhösten år 2022. RKM har därefter arbetat med att säkerställa finansieringen från Region Norrbotten och berörda kommuner. Det innebar att RKM inte hade möjlighet att förlänga avtalstiden med transportörerna 6 månader innan avtalets slut enligt vad som var överenskommet i avtalet. För sträckan Jokkmokk–Luleå innebar det i sin tur att den aktuella transportören valde att inte förlänga det ursprungliga avtalet. En ny upphandling är genomförd och ett nytt avtal är undertecknat för år 2023.

Pandemin och den stora neddragningen av flygtrafik innebar ett fortsatt lågt nyttjande under de första månaderna år 2022. Under hösten har dock en påtaglig återhämtning skett.

Flygbilen antal turer och passagerare 2020–2022

Flygbilen	Nyttjade turer			Antal passagerare		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022
Arjeplog–Arvidsjaur Flygplats	157	396	424	299	1074	939
Haparanda–Luleå Airport	216	482	540	305	781	1094
Jokkmokk–Luleå Airport	91	223	352	108	313	593
Älvsbyn–Luleå Airport	21	78	65	25	97	78
Övertorneå–Luleå Airport	112	300	380	151	411	668
Totalt	597	1479	1761	888	2676	3372

Flygbilen avgifter och kostnader 2020–2022

Flygbilen	Erlagd avgift (inkl moms)			Kostnad (exkl moms)		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022
Arjeplog–Arvidsjaur Flygplats	83 855	305 040	239 785	312 007	1 186 020	1 768 141
Haparanda–Luleå Airport	94 730	239 490	344 340	303 585	689 328	811 883
Jokkmokk–Luleå Airport	34 780	105 820	200 725	141 884	321 020	566 140
Älvsbyn–Luleå Airport	6 345	25 110	19 045	12 890	45 162	45 238
Övertorneå–Luleå Airport	49 647	136 819	221 718	221 419	588 812	818 144
Totalt	269 357	812 279	1 025 613	991 785	2 830 342	4 009 546

PROJEKT ÅKERBÄR

Redovisat resultat för projektet i Länstrafiken

Projekt Åkerbär (tkr)	Utfall	Budget	Avvikelse
Intäkter	329		
Trafikkostnader	-559		
Resultat	-230	0	0

Projektet har haft som mål att ge ett förslag på hur trafiksystemet i Norrbotten kan struktureras för att öka antalet resor med 50% samtidigt som underskottet i trafiken minskar med 20%. Slutrapporten avlämnades på direktionmötet i juni 2022. Delar av trafikstrategierna har lagts in i förslag till nytt trafikförsörjningsprogram och använts av Länstrafiken och några kommuner i kommande upphandlingar av ny trafik.

God ekonomisk hushållning

Kommunallagen och den kommunala redovisningslagen innehåller regler för kommunalförbundets styrning. Ett av kraven är att kommunalförbundet ska ha god ekonomisk hushållning. Det kravet har både ett finansiellt perspektiv och ett verksamhetsperspektiv. En god ekonomisk hushållning innebär inte enbart en budget i balans, utan innefattar även ett krav på att resurserna används till rätt saker och att de utnyttjas på ett effektivt sätt. De mål som är särskilt betydelsefulla och ska ha uppnått godkänd nivå för att kunna redovisa att kommunalförbundet uppnått god ekonomisk hushållning är:

- Att ha en färdigställd karta över önskvärt läge för kollektivtrafiken i Norrbotten avseende trafikslag, trafiklinjer, tidtabeller och bytespunkter. Projekt Åkerbär med mål att öka kundattraktiviteten och öka kostnadseffektiviteten.
- Ha en löpande effektiv och kvalitetssäkrad mätmetod avseende miljöeffektivitet på plats som relaterar till producerad mängd trafik.
- Ha en löpande mätmetod på plats avseende ”nöjd-kund-index” för Norrbottens kollektivtrafik per organisation och sammanvägt.
- Ha en löpande mätmetod för tillgänglighet på plats för Norrbottens kollektivtrafik per organisation och sammanvägt.
- Fortsatt trafik för Flygbilen fr.o.m. januari 2022.

Genom delårsbokslut och årsredovisning följs utvecklingen kontinuerligt upp för såväl verksamhet som ekonomi. Riktlinjer för god ekonomisk hushållning beslutades i och med att Budget och verksamhetsplan 2022 antogs av förbundsdirektionen. Målen ska utvärderas utifrån graden av uppfyllande. Indikatorerna ska vara utformade så att de ger svar på uppfyllande av verksamhetsmål och finansiellt mål som sammanfattningsvis ger underlag för måluppfyllnad.

 Målet uppnått Målet delvis uppnått Målet ej uppnått

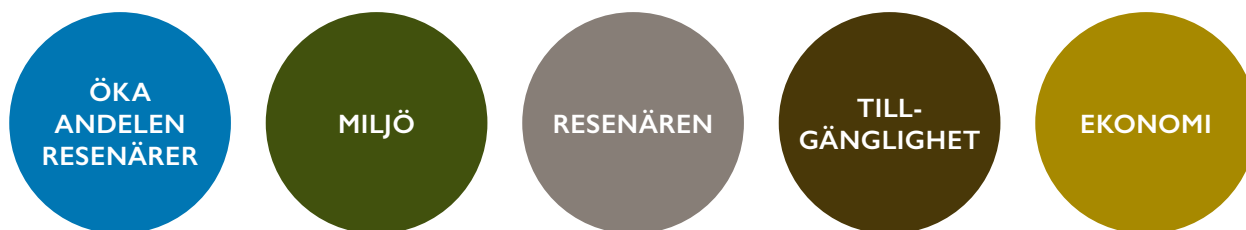
Vision och mål

Med utgångspunkt ur den Regionala utvecklingsstrategin i Norrbotten uttrycker det Regionala trafikförsörjningsprogrammet följande:

”Kollektivtrafiken är ett självklart val för vardagsresandet i ett hållbart samhälle”

Det innebär att kollektivtrafiken behöver bidra till att alla jämlikt ska ha möjlighet att arbets- och studiependla samt i övrigt delta i samhällslivet. Målet är ett kraftigt ökat resande genom större tillgänglighet i kollektivtrafiksystemet där sociala, ekonomiska och miljömässiga aspekter hela tiden behöver vägas mot varandra.

MÅLOMRÅDEN

Utifrån trafikförsörjningsprogrammet har fem målområden för länets kollektivtrafik arbetats fram. Målområdena är: Öka andelen resenärer inom kollektivtrafiken i Norrbotten, Miljö, Resenären, Tillgänglighet och Ekonomi.

● ÖKA ANDELEN RESENÄRER INOM KOLLEKTIVTRAFIKEN I NORRBOTTEN

Att ha en färdigställd karta över önskvärt läge för kollektivtrafiken i Norrbotten avseende trafikslag, trafiklinjer, tidtabeller och bytespunkter.

Bedömningen är att målet är uppnått i och med att projekt Åkerbär har slutredovisats.

● MILJÖ

Ha en löpande effektiv och kvalitetssäkrad mätmetod avseende miljöeffektivitet på plats som relaterar till producerad mängd trafik.

Bedömningen är att målet kommer att uppnås då mätmetoden är verifierad, kvarstår att skapa nyckeltal CO₂/km vilket bedöms vara klart.

● RESENÄREN

Ha en löpande mätmetod på plats avseende ”nöjd-kund-index” för Norrbottens kollektivtrafik per organisation och sammanvägt.

Bedömningen är att målet kommer att uppnås då mätningar idag görs för Länstrafiken och Luleå Lokaltrafik. Kompletteringar av övriga trafikaktörer bedöms vara klart vid årsskiftet.

Arbete har påbörjats men inte slutförts vilket gör att målet kommer att nås under 2023.

● TILLGÄNGLIGHET

Ha en löpande mätmetod för tillgänglighet på plats för Norrbottens kollektivtrafik per organisation och sammanvägt.

Bedömningen är att målet inte kommer att uppnås då mätmetoden har utvärderats och befunnits vara för kostsam avseende mätning av tillgänglighet.

Fortsatt trafik för flygbilen fr.o.m. januari 2022.

Målet är uppnått och trafiken har säkrats för 2023.

● EKONOMI

Ha infört och beslutat ett nytt prissystem för det av RKM helägda bolaget Länstrafiken att ta i drift 1 januari 2023 .

Målet har delvis uppnåtts då projekt är slutfört avseende optimerad prissättning. Implementering kan igångsättas under 2023 i takt med politiska beslut.

FINANSIELLA MÅL

Kommunalförbundets kostnader ska inte överstiga intäkterna

Kommunalförbundets resultat för 2022 uppgår till -32 tkr.

Budgetavvikelser	Intäkter	Kostnader	Totalt
Myndigheten	5 873	-6 979	-1 148
Busstrafik	37 480	-37 480	-
Tågtrafik	14 228	-13 152	1 076
Färdtjänst	-89	-217	-306
	57 492	-57 828	-336

Budgetavvikelserna på intäkts och kostnadssidan förklaras till största del av att medlemmarna under året tillskjutit medel för att täcka prognosticerade nettokostnader inom busstrafiken som bedrivs av Länstrafiken samt tågtrafiken som bedrivs av Norrtåg. Boksluten i bolagen redovisar dock ett oregerat trafiköverskott inom Norrtåg uppgående till 12 569 tkr respektive 2 595 tkr i Länstrafiken. Underskottet inom färdtjänsten på -306 tkr är fordransfört och regleras mot kommunerna under 2023.

Kommunalförbundets egna kapital ska uppgå till lägst 12 000 tkr

Kommunalförbundets egna kapital 2022 uppgår till 10 187 tkr och förbundet uppnår därmed inte målet om ett eget kapital om minst 12 000 tkr.

BALANSKRAVSUTREDNING

Balanskravet innebär att kommunalförbundets intäkter ska överstiga kostnaderna varje enskilt år. Ett underskott mot balanskravet ska återställas inom de tre kommande budgetåren. Enligt balanskravet ska realisationsvinster från försäljning av anläggningstillgångar avräknas mot balanskravet.

Redovisning av balanskravsresultat Kommunalförbundet

Redovisning av balanskravsresultat Kommunalförbundet (tkr)	
Årets resultat enligt resultaträkningen	-32
Reducering av samtliga realisationsvinster (-)	0
Justering för realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet (+)	0
Justering för realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet (+)	0
Orealiserade vinster och förluster i värdepapper (+/-)	0
Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper (-/+)	0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	-32
Reservering av medel till resultatutjämningsreserv (-)	0
Användning av medel från resultatutjämningsreserv (+)	0
Balanskravsresultat	-32

Balanskravsutredningen visar att balanskravsresultatet i kommunalförbundet för perioden uppgår till -32 tkr.

Driftredovisning

Myndighetens driftredovisning (tkr)

MYNDIGHETEN	Not	Utfall 2022	Budget 2022	Avvikelse	Utfall 2021
Verksamhetens intäkter					
Övriga intäkter		1 047	-	1 047	3 256
Verksamhetens intäkter		1 047	-	1 047	3 256
Verksamhetens kostnader					
Arvoden och lönekostnader		-3 996	-1 067	-2 929	-2 269
Inhyrd personal		-2 941	-2 500	-441	-2 151
Övriga verksamhetskostnader					-286
Övriga externa kostnader		-2 798	-2 259	-539	-4 422
Verksamhetens kostnader		-9 735	-5 826	-3 909	-9 128
Avskrivningar					
Avskrivningar		-54	-720	666	-20
Avskrivningar		-54	-720	666	-20
Verksamhetens nettokostnader		-8 742	-6 546	-2 196	-5 892
Bidrag från medlemmar med flera					
Regionens medlemsbidrag		3 274	3 274	-	2 880
Kommunernas medlemsbidrag		3 276	3 274	2	2 884
Övriga bidrag		1 284	-	1 284	-
Bidrag från medlemmar med flera		7 834	6 548	1 286	5 764
Jämförelsestörande poster					
Jämförelsestörande intäkter		3 438	-	3 438	-
Jämförelsestörande kostnader		-3 637	-	-3 637	-
Jämförelsestörande poster		-198	-	-198	-
Verksamhetens resultat		-1 107	2	-1 109	-128
Resultat från andelar i koncernföretag					
Nedskrivningar andel i koncernföretag		-	-	-	-5 904
Resultat från andelar i koncernföretag		-	-	-	-5 904
Finansiella intäkter och kostnader					
Ränteintäkter		102	-	102	-
Räntekostnader		-99		-99	-1
Bankprovisioner		-4	-2	-	-
Finansiella intäkter och kostnader		-1	-2	3	-1
Resultat efter finansiella poster		-1 108	-0	-1 106	-6 033
Resultat myndigheten		-1 108	-0	-1 106	-6 033

Färdtjänsthandläggning driftredovisning (tkr)

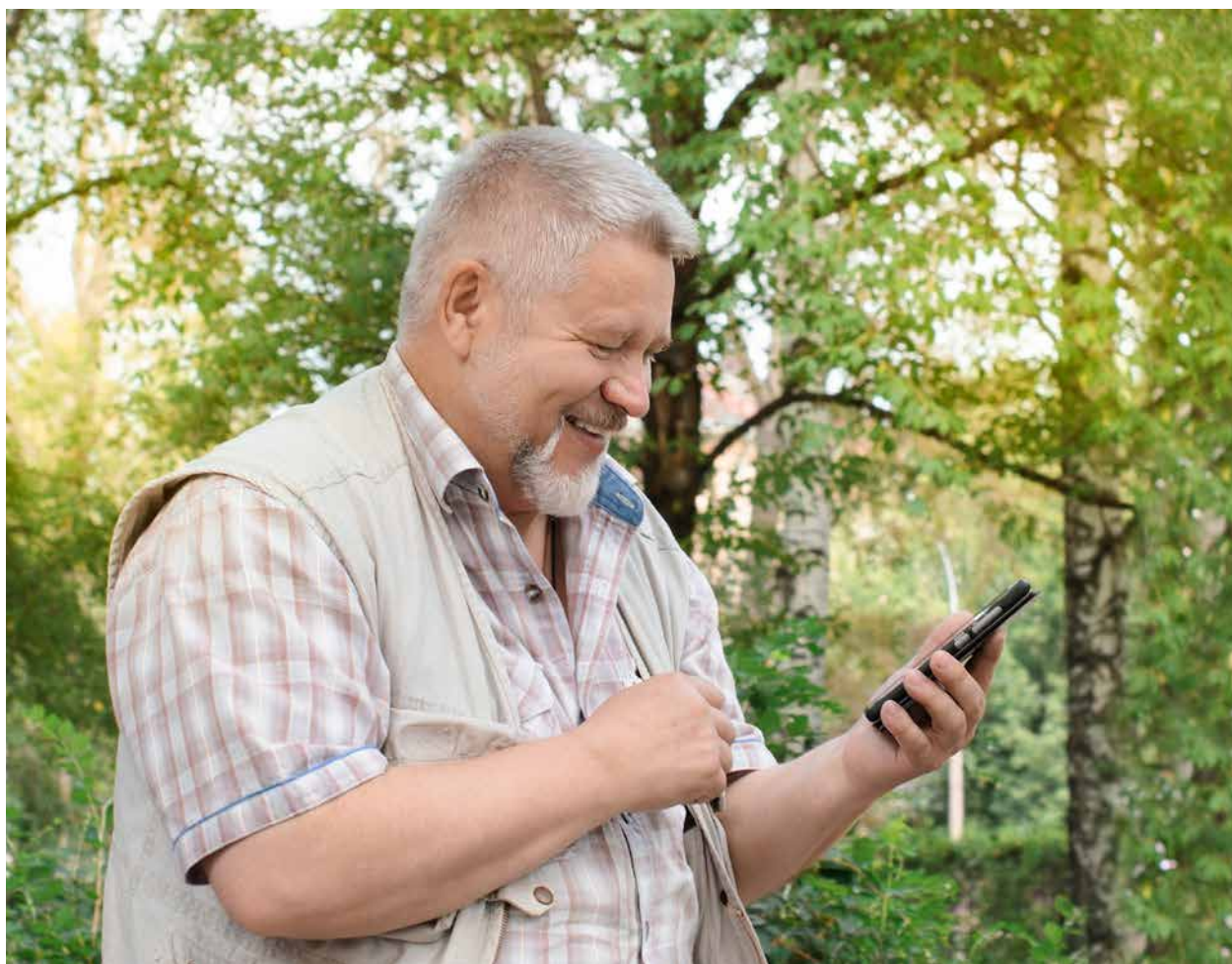
FÄRDTJÄNSTHANDLÄGGNING	Not	Utfall 2022	Budget 2022	Avvikelse	Utfall 2021
Verksamhetens intäkter					
Intäkter färdtjänsthandläggning		6 881	6 970	-89	6 881
Tilläggsfakturer kommuner	1	306	0	306	0
Verksamhetens intäkter		7 187	6 970	217	6 881
Verksamhetens kostnader					
Personalkostnader		-5 649	-5 340	-309	-5 649
Övriga externa kostnader		-1 538	-1 630	92	-1 804
Verksamhetens kostnader		-7 187	-6 970	-217	-7 453
Verksamhetens nettokostnader		0	0	0	-572
Resultat färdtjänsthandläggning		0	0	0	-572

Tågtrafik driftredovisning (tkr)

TÅGTRAFIK	Not	Utfall 2022	Budget 2022	Avvikelse	Utfall 2021
Verksamhetens intäkter					
Tåghyra Norrtåg		27 111	26 700	411	27 024
Övriga intäkter		770	770	-	1 679
Verksamhetens intäkter		27 881	27 470	411	28 703
Verksamhetens kostnader					
Lämnade bidrag tågtrafik	2	-49 933	-36 116	-13 817	-39 166
Övriga verksamhetskostnader		-1 367	-770	-597	-2 694
Verksamhetens kostnader		-51 300	-36 886	-14 414	-41 860
Avskrivningar					
Avskrivning finansiell leasing tåg		-24 153	-24 700	547	-24 153
Avskrivningar		-24 153	-24 700	547	-24 153
Verksamhetens nettokostnader		-47 572	-34 116	-13 456	-37 310
Bidrag från medlemmar med flera					
Region och kommuners driftbidrag Norrtåg	2	49 933	36 116	13 817	39 166
Bidrag från medlemmar med flera		49 933	36 116	13 817	39 166
Verksamhetens resultat		2 361	2 000	361	1 856
Finansiella intäkter och kostnader					
Räntekostnader finansiell leasing tåg		-1 285	-2 000	715	-1 569
Finansiella intäkter och kostnader		-1 285	-2 000	715	-1 569
Resultat tågtrafik		1 076	-	1 076	287

Busstrafik driftredovisning (tkr)

BUSSTRAFIK	Not	Utfall 2022	Budget 2022	Avvikelse	Utfall 2021
Verksamhetens intäkter					
Bidrag förlorade biljettintäkter		7 789	-	7 789	28 007
Verksamhetens intäkter		7 789	-	7 789	28 007
Verksamhetens kostnader					
Lämnade bidrag busstrafik	3	-221 541	-191 850	-29 691	-189 550
Lämnade bidrag förlorade biljettintäkter		-7 789	-	-7 789	-28 007
Verksamhetens kostnader		-229 330	-191 850	-37 480	-217 557
Verksamhetens nettokostnader		-221 541	-191 850	-29 691	-189 550
Bidrag från medlemmar med flera					
Regionens driftbidrag Länstrafiken	3	123 346	106 544	16 802	110 777
Kommunernas driftbidrag Länstrafiken	3	98 195	85 306	12 889	78 773
Bidrag från medlemmar med flera		221 541	191 850	29 691	189 550
Verksamhetens resultat		-	-	-	-
Resultat busstrafik		-	-	-	-

Noter (Tkr)

Not 1 Tilläggsfakturering

Underskottet på 306 tkr för färdtjänsthandläggningen är fordransfört mot respektive kommun i kommunalförbundet och avräknas samt regleras enligt avtal mot respektive finansjär under 2023.

Not 2 Erhållet och lämnat driftbidrag tågtrafik

Norrtågs nettokostnad 2022 för Norrbotten uppgick till 37 364 tkr vilket ger ett överskott på 12 569 tkr mot lämnat driftbidrag på 49 933 tkr. Beloppet är uppbokat som en fordran på Norrtåg respektive skuld till Region Norrbotten, Boden, Haparanda, Kalix och Luleå kommun i kommunalförbundets balansräkning.

Not 3 Erhållet och lämnat driftbidrag busstrafik

I Länstrafiken redovisar den allmänna kollektivtrafiken ett resultat som uppgår till 6 224 tkr tack vare en tilläggsfakturering mot region och kommuner för linjetrafiken på totalt 34 205 tkr.

Serviceresors resultat för beställningscentralens uppdrag inom färdtjänst och sjukresor uppgår till -3 629 tkr vilket ger ett nettoöverskott för 2022 på i 2 595 tkr i Länstrafiken. Överskott respektive underskott inom allmänna kollektivtrafiken och serviceresor är fordrans- och skuldfört i bolaget och i kommunalförbundet och avräknas samt regleras mot respektive finansjär under 2023.

Fordran/skuld per finansjär 2022 (kr)	Länstrafiken Linjetrafik		Kommunal omfördelning	Linjetrafik efter kommunal omfördelning	Sjukresor beställningscentral	Ingående fordran Norrtåg	Trafiköverskott 2022 Norrtåg	Färdtjänst beställningscentral	Färdtjänsthandläggning	Total skuld/ fordran 2022
Region Norrbotten	5 492 220			5 492 220	-1 723 309	3 050 165	11 688 269			18 507 344
Arjeplog	90 903	6,2%	-14 551	76 352				-7 624	-2 637	66 091
Arvidsjaur	41 884	5,5%	-12 926	28 957				-17 153	-11 572	232
Boden	198 845	8,4%	-19 701	179 143		55 175	211 433			445 752
Gällivare	-164 937	5,4%	-12 638	-177 575				-51 459	-12 451	-241 486
Haparanda	64 859	4,0%	-9 393	55 466		41 350	158 455	-80 048	-12 744	162 479
Jokkmokk	379 876	4,5%	-10 510	369 366				-17 153	-6 592	345 621
Kalix	36 999	7,6%	-17 886	19 113		45 980	176 194	-121 978	-22 413	96 897
Kiruna	183 426	7,8%	-18 343	165 083				-249 673	-24 463	-109 054
Luleå	-73 041	21,3%	-50 164	-123 205		87 330	334 649	-785 231	-115 285	-601 742
Pajala	-583	4,9%	-11 583	-12 166				-24 777	-7 910	-44 853
Piteå	88 090	13,4%	-31 673	56 417				-449 793	-62 403	-455 780
Älvsbyn	93 194	3,9%	-9 253	83 941				-45 742	-8 203	29 996
Överkalix	42 053	3,8%	-8 867	33 185				-30 494	-7 178	-4 487
Övertorneå	23 034	3,5%	-8 352	14 682				-24 777	-12 305	-22 400
Trafiköverskott/underskott	6 496 820	100%	-235 842	6 260 978	-1 723 309	3 280 000	12 569 000	-1 905 901	-306 158	18 174 610
Uppskjuten skatt				-37 000						-37 000
Utgående fordran/skuld				6 223 978	-1 723 309	3 280 000	12 569 000	-1 905 901	-306 158	18 137 610

Avgångar - Departures

Spår	Tid	Destination
3	18:28	Skellefteå
	18:37	Åre
	18:29	Luleå

SJ R
Norrtåg
Norrtåg

08:24 Norrtåg Tåger 7174
Ankommande tåg från Luleå

Spår	Tid	Destination
4	08:30	Luleå

Norrtåg

ANALYSER OCH KOMMENTARER DRIFTREDOVISNING

Myndigheten

Myndighetsutövningen uppvisar ett negativt resultat och avvikelse mot budget om -1 108 tkr vilket huvudsakligen förklaras av negativa budgetavvikelser inom personalkostnader och övriga externa kostnader. Efter att 2022 års budget var satt så har RKM:s uppdrag och roll tydliggjorts genom att tidigare myndighetschef i en delad roll med dotterbolaget Länstrafiken i Norrbotten AB vilket kostnadsmässigt belastat RKM på deltid sedan den 1 augusti 2021 övergått till en heltid på RKM. Det innebär att kostnaden för RKM ökat något under 2022 jämfört med tidigare år.

Under året har även ett samverkansavtal slutits mellan kommunalförbundet och Länstrafiken i Norrbotten AB där bolaget hyr ut administrativ personal till kommunalförbundet.

Busstrafiken

Busstrafiken som bedrivs i det helägda dotterbolaget Länstrafiken i Norrbotten AB uppvisar ett +/- resultat i kommunalförbundet men med en negativ avvikelse mot budget på -37 480 tkr varav 7 789 tkr avser vidareförmedling av obudgeterat bidrag från Trafikverket för förlorade biljettintäkter på grund av pandemin och 29 691 tkr avser underskottstäckning av den allmänna kollektivtrafiken.

Länstrafiken i Norrbotten har haft ett ökat resande jämfört med föregående tack vare av att restriktionerna till följd av pandemin släppt. Linjetrafikens resande når dock inte upp till de budgeterade volymerna om 90% av 2019 utan landar på 80% av 2019 års volym vilket får till följd att biljettintäkterna endast når upp till 94% av budget motsvarande ett intäktsbortfall på nästan 5 000 tkr. Ändrat resmönster på grund av hybridarbete samt stora störningar längs kusten med inställda turer har bidragit till resenärsminskningen inom linjetrafiken.

Året har även präglats av stora kostnadsökningar inom busstrafiken på grund av rekordhöga indexeringar av framför allt drivmedel samt inflation och stigande räntor. För linjetrafiken har det inneburit kostnadsökningar på 15% under året vilket motsvarar trafik kostnader utöver budget på lite drygt 40 000 tkr för linjetrafiken.

Kostnadsökningarna inom trafiken har dämpats något då bolaget lyckats hålla ned de gemensamma kostnaderna, erhållit viten på grund av störningarna längs kustlinjerna samt erhållit statligt bidrag för förlorade biljettintäkter på grund av pandemin.

Även servicersorna inom Länstrafiken har drabbats av kostnadsökningar inom trafiken på grund av höga indexeringar av trafikavtalen (10%) samt ökade volymer resenärer inom färdtjänsten 18% och sjukresorna 10% motsvarande nästan 16 000 fler resenärer inom sjukresor jämfört med föregående år respektive nästan 30 000 fler resenärer inom färdtjänsten. De ökade trafik kostnaderna belastar dock inte bolagets resultat då vidarefakturerering av trafik kostnader sker till respektive finansiär. Dock är de avtalade intäkterna för beställningscentralen fortfarande för låga för att täcka verksamhetens personal- och rörelsekostnader.

Nya ersättningsmodeller håller på att ses över i samråd med finansiärer.

Det till Länstrafiken delägda bolaget Bussgods i Norr redovisar ett positivt resultat om 1,8 mkr, vilket är i paritet med budgeten för året. I årets resultat ingår ersättning som utbetalats till ägarna med 7,4 mkr, som kompensation för transport i linjetrafiken. Ersättningen till Länstrafiken i Norrbotten uppgår till 2 517 tkr 2022.

Tågtrafiken

Tågtrafiken som bedrivs via det delägda bolaget Norrtåg AB uppvisar ett positivt resultat om 1 076 tkr men med en negativ avvikelse mot budget på kostnadssidan motsvarande -13 152 tkr.

Resande och därmed biljettintäkter har haft en mycket bättre utveckling än budget. Ersättning från Trafikverket för förlorade intäkter för första halvåret tillsammans med en minskad total trafik kostnad ger den regionala tågtrafiken ett överskott till RKM Norrbotten. Kostnaden är 37 364 tkr jämfört med driftsanslag för 2022 på 49 933 tkr, totalt ett överskott med 12 569 tkr. Beloppet är uppbokad som en fordran på Norrtåg respektive skuld till Region Norrbotten, Boden, Haparanda, Kalix och Luleå kommun i kommunalförbundets balansräkning.

Färdtjänsthandläggningen

Färdtjänsthandläggningen har haft något höga vikariekostnader på grund av oplanerad frånvaro och redovisar en negativ budgetavvikelse -306 tkr på personalsidan och ett 0 resultat då avvikelsen på -306 tkr är fordransfört mot respektive finansär och avser att regleras under 2023.

Investeringsredovisning

Investeringar	Utfall	Budget	Avvikelse
Verksamhetens investeringar	96	-	96

Kommunalförbundet har inte planerat, budgeterat eller genomfört några större investeringar under året.

Förslag till vinstdisposition

Styrelsen föreslår att till förfogande stående vinstmedel (kronor):

	2022-12-31
balanserad vinst	10 218 895
årets förlust	-31 764
	10 187 131
disponeras så att i ny räkning överföres	10 187 131

Sammanställda räkenskapers och myndighetens resultat och ställning i övrigt framgår av efterföljande resultat- och balansräkningar samt kassaflödesanalyser med noter.

FINANSIELLA RAPPORTER

Sammanställda räkenskapers Resultaträkning

Sammanställda räkenskapers Resultaträkning (tkr)	Not	2022-01-01 –2022-12-31	2021-01-01 –2021-12-31
Verksamhetens intäkter	2	484 265	446 602
Verksamhetens kostnader	3	-797 945	-730 277
Avskrivningar	4	-41 921	-37 607
Verksamhetens nettokostnader		-355 601	-321 282
Generella statsbidrag och utjämning	5	360 863	324 874
Jämförelsestörande poster	6	-198	0
		360 665	324 874
Verksamhetens resultat		5 064	3 592
Finansiella intäkter	7	588	228
Finansiella kostnader	8	-5 917	-6 477
Resultat efter finansiella poster		-265	-2 657
Årets resultat		-265	-2 657

Sammanställda räkenskapers Balansräkning

Sammanställda räkenskapers Balansräkning (tkr)	Not	2022-12-31	2021-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar			
Koncessioner, patent, licenser, varumärken samt liknande rättigheter	9	98	103
Förskott avseende immateriella anläggningstillgångar	10	3 196	1 561
		3 294	1 664
Materiella anläggningstillgångar			
Byggnader och mark	11	4 076	4 245
Inventarier, verktyg och installationer	12, 13	103 429	128 429
Utleasat rullande material	14	312 779	274 300
Pågående nyanläggningar och förskott avseende materiella anläggningstillgångar	15	71 256	55 040
		491 540	462 014
Finansiella anläggningstillgångar			
Andra långfristiga värdepappersinnehav	16	45	45
Uppskjuten skattefordran	17	139	109
Andra långfristiga fordringar	18	3 198	3 061
		3 382	3 215
Summa anläggningstillgångar		498 216	466 893
Omsättningstillgångar			
Varulager		356	269
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		172 904	142 806
Aktuella skattefordringar		427	703
Övriga kortfristiga fordringar	19	28 025	26 345
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	20	55 641	35 798
		256 997	205 651
Kassa och bank		82 492	82 258
Summa omsättningstillgångar		339 845	288 178
SUMMA TILLGÅNGAR		838 061	755 070

Sammanställda räkenskapers Balansräkning

Sammanställda räkenskapers Balansräkning (tkr)	Not	2022-12-31	2021-12-31
Eget kapital	21		
Eget kapital		12 275	12 540
Avsättningar			
Övriga avsättningar	22	18 323	22 456
Långfristiga skulder	23		
Skulder till kreditinstitut		360 275	291 663
Övriga långfristiga skulder		71 488	91 314
		431 763	382 977
Kortfristiga skulder			
Skulder till kreditinstitut		16 824	53 215
Leverantörsskulder		58 986	61 821
Övriga kortfristiga skulder		23 939	27 728
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	24	275 951	194 332
		375 700	337 096
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		838 061	755 070
Ställda säkerheter	25	inga	inga
Ansvarsförbindelser	26	se not	se not

Sammanställda räkenskapers Kassaflödeanalys

Sammanställda räkenskapers Kassaflödeanalys (tkr)	Not	2022-01-01 –2022-12-31	2021-01-01 –2021-12-31
Den löpande verksamheten			
Resultat efter finansiella poster	27	-265	-2 657
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet m.m.	28	37 757	46 588
Betald skatt		276	7
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital		37 768	43 938
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital			
Förändring av varulager		-87	-63
Förändring kundfordringar		-30 098	-22 235
Förändring av övriga kortfristiga rörelsefordringar		-21 525	-20 170
Förändring leverantörsskulder		-2 835	29 809
Förändring av övriga kortfristiga rörelseskulder		77 830	7 202
Kassaflöde från den löpande verksamheten		61 053	38 481
Investeringsverksamheten			
Investeringar i immateriella anläggningstillgångar		-1 635	-1 664
Investeringar i materiella anläggningstillgångar		-71 587	-58 699
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		145	0
Investeringar i finansiella anläggningstillgångar		-137	-17 991
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-73 214	-78 354
Finansieringsverksamheten			
Upptagna lån och amortering, netto		48 786	45 142
Amortering av skulder för finansiell leasing		-24 312	-23 643
Förändring kortfristiga finansiella skulder		-12 079	35 812
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		12 395	57 311
Årets kassaflöde		234	17 438
Likvida medel vid årets början		82 258	64 820
Likvida medel vid årets slut		82 492	82 258

Myndighetens Resultaträkning

Myndighetens Resultaträkning (tkr)	Not	2022-01-01 –2022-12-31	2021-01-01 –2021-12-31
Verksamhetens intäkter	2	45 187	66 846
Verksamhetens kostnader	3	-297 552	-275 998
Avskrivningar	4	-24 207	-24 173
Verksamhetens nettokostnader		-276 572	-233 325
Generella statsbidrag och utjämning	5	278 024	234 480
Jämförelsestörande poster	6	-198	0
Verksamhetens resultat		1 254	1 155
Resultat från andelar i koncernföretag	30	0	-5 904
Finansiella intäkter		102	0
Finansiella kostnader		-1 388	-1 570
		-1 286	-7 474
Resultat efter finansiella poster		-32	-6 319
Årets resultat		-32	-6 319

Myndighetens Balansräkning

Myndighetens Balansräkning (tkr)	Not	2022-12-31	2021-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Inventarier, verktyg och installationer	12	96 742	120 853
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i koncernföretag	31, 32	11 500	11 500
Summa anläggningstillgångar		108 242	132 353
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		139 761	116 286
Fordringar hos koncernföretag		22 385	10 612
Aktuella skattefordringar		160	160
Övriga kortfristiga fordringar		114	344
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	20	23 160	6 202
		185 580	133 604
Kassa och bank		7 278	6 312
Summa omsättningstillgångar		192 858	139 916
SUMMA TILLGÅNGAR		301 100	272 269

Myndighetens Balansräkning

Myndighetens Balansräkning (tkr)	Not	2022-12-31	2021-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital	21		
Fritt eget kapital			
Balanserad vinst eller förlust		10 219	16 538
Årets resultat		-32	-6 319
		10 187	10 219
Summa eget kapital		10 187	10 219
Långfristiga skulder	23		
Övriga långfristiga skulder		67 274	91 314
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		537	18 009
Skulder till koncernföretag		31 256	0
Övriga kortfristiga skulder		25 624	25 531
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	24	166 222	127 196
Summa kortfristiga skulder		223 639	170 736
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		301 100	272 269
Ställda säkerheter	25	inga	inga
Ansvarsförbindelser	26	inga	inga

Myndighetens Kassaflödeanalys

Myndighetens Kassaflödeanalys (tkr)	Not	2022-01-01 –2022-12-31	2021-01-01 –2021-12-31
Den löpande verksamheten			
Resultat efter finansiella poster	27	-32	-6 319
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet	28	25 492	25 742
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapital		25 460	19 423
Kassaflöde från förändring av rörelsekapitalet			
Förändring av kundfordringar		-28 501	-30 831
Förändring av övriga kortfristiga rörelsefordringar		-17 472	6 091
Förändring av leverantörsskulder		69 090	24 250
Förändring av övriga kortfristiga rörelseskulder		56 185	4 861
Kassaflöde från den löpande verksamheten		25 102	23 794
Investeringsverksamheten			
Investeringar i materiella anläggningstillgångar		-96	-78
Finansieringsverksamheten			
Amortering av skulder för finansiell leasing		-24 040	-25 212
Årets kassaflöde		966	-1 496
Likvida medel vid årets början		6 312	7 808
Likvida medel vid årets slut		7 278	6 312

Noter (tkr)

Not I Redovisnings- och värderingsprinciper

ALLMÄNNA UPPLYSNINGAR

Den ekonomiska redovisningen är upprättad enligt Lagen om Kommunal Bokföring Redovisning (LKBR) samt rekommendationer och information (normering) från Rådet för kommunal redovisning (RKR). De grundläggande redovisningsprinciper som benämns i 4 kap 4§ i LKBR har beaktats vid upprättandet av räkenskaperna.

Jämförelseåret har omräknats i not 15,18 och 27 jämfört med föregående års sammanställda räkenskaper. Detta beror att på att uppgifter saknades från AB Transitio i årsredovisningen för fg år.

I sammanställda räkenskapers balansräkning har följande rättelser gjorts: Pågående nyanläggningar och förskott avseende materiella anläggningstillgångar har tillkommit (55 040 tkr). Andra långfristiga fordringar har minskat med (55 418 tkr) och övriga kortfristiga fordringar ökat med (381 tkr).

Jämförelseåret har även omräknats i not 9 jämfört med föregående års sammanställda räkenskaper och beror på att det har upptäckts fel avseende tidigare år. Dessa fel är primärt hänförliga till klassificering av poster där vissa poster tidigare felaktigt netto-redovisats.

Jämförelseåret har omräknats för myndigheten i not 2, 3 och 5. I myndighetens resultaträkning har dessa omklassificeringar ökat verksamhetens intäkter (4 935 tkr), ökat verksamhetens kostnader (189 550 tkr) och minskat Generella statsbidrag och utjämning med (184 615 tkr).

INTÄKTER

Intäkter har värderats, periodiserats, klassificerats samt redovisats i enlighet med RKR rekommendation R2 Intäkter.

I posten verksamhetens intäkter redovisas intäkter från avgifter, ersättningar och gåvor, försäljningar av omsättnings-tillgångar och materiella och immateriella anläggningstillgångar. Här redovisas även bidrag som innehåller villkor i form av motprestation samt kostnadsersättningar.

Bidrag från staten, kommuner och regioner, utan villkor, redovisas under posten generella statsbidrag och utjämning.

I posten finansiella intäkter redovisas intäkter från utdelningar samt från försäljning av finansiella omsättnings- och anläggningstillgångar.

MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

RKR R4 har tillämpats vid tidpunkt för redovisning, anskaffning, värdering, komponentavskrivning samt upplysning av materiella anläggningstillgångar tillgångar.

Gränsdragning mellan kostnad och investering

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst 3 år klassificeras som anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. Gränsen för mindre värde har satts till ett halvt prisbasbelopp och gäller som gemensam gräns för materiella tillgångar och därmed också för finansiella leasingavtal.

Bestämd mängd och fast värde

För inventarier som används i myndighetens eller dess dotterbolags verksamhet tillämpas regeln om bestämd mängd och fast värde.

Anskaffningsvärde

Ränteutgifter aktiveras ej. Kommunen tillämpar konsekvent huvudmetoden och redovisar ränteutgifter som kostnad i resultaträkningen det räkenskapsår de hänförs till.

Avskrivning

Avskrivning av materiella anläggningstillgångar görs för den beräknade nyttjandeperioden med linjär avskrivning baserat på anskaffningsvärdet exklusive eventuellt restvärde. På tillgångar i form av mark, konst och pågående arbeten görs emellertid inga avskrivningar. För tillgångar med identifierbara och väsentliga komponenter med olika nyttjandeperioder tillämpas komponentavskrivning.

Avskrivningstider

För tillgångar där nyttjandeperioden styrs i avtal (till exempel finansiell leasing) används den planerade verkliga nyttjandeperioden som avskrivningstid. Omprövning av nyttjandeperioden sker om det finns omständigheter som pekar på att det är nödvändigt (till exempel verksamhetsförändringar, tekniskskiften och organisationsförändringar).

	Nyttjandeperiod
Byggnader	10–50 år
Inventarier, verktyg och installationer	3–10 år

Byggnaderna består av ett antal komponenter med olika nyttjandeperioder. Huvudindelningen är byggnader och mark. Ingen avskrivning sker på komponenten mark vars nyttjandeperiod bedöms som obegränsad. Byggnaderna består av flera komponenter vars nyttjandeperiod varierar.

Följande huvudgrupper av komponenter har identifierats och ligger till grund för avskrivningen på byggnader:

· Stomme, stomkompletteringar	40 år
· Installationer; värme, el, VVS, fasad och yttertak	40 år
· Hiss	25 år
· Ventilation och styr- och övervakning	15–20 år
· Inre ytskikt / hyresgästanspassningar	10 år

Avskrivningsmetod

Avskrivning sker linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod eftersom det återspeglar den förväntade förbrukningen av tillgångens framtida ekonomiska fördelar. Avskrivningen redovisas som kostnad i resultaträkningen. Avskrivning påbörjas när tillgången tas i bruk.

Finansiella anläggningstillgångar

Finansiella tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav klassificeras som en anläggningstillgång i enlighet med RKR R7. Finansiella tillgångar som inte brukas stadigvarande klassificeras som omsättningstillgångar.

Redovisning i och borttagande från balansräkningen

En finansiell tillgång eller finansiell skuld tas upp i balansräkningen när företaget blir part i instrumentets avtalsmässiga villkor. En finansiell tillgång tas bort från balansräkningen när den avtalsenliga rätten till kassaflödet från tillgången har upphört eller reglerats. Detsamma gäller när de risker och fördelar som är förknippade med innehavet i allt väsentligt överförs till annan part och företaget inte längre har kontroll över den finansiella tillgången. En finansiell skuld tas bort från balansräkningen när den avtalade förpliktelsen fullgjorts eller upphört.

Värdering av finansiella tillgångar

Finansiella tillgångar värderas vid första redovisningstillfället till anskaffningsvärde, inklusive eventuella transaktionsutgifter som är direkt hänförliga till förvärvet av tillgången.

Finansiella omsättningstillgångar värderas efter första redovisningstillfället till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet på balansdagen.

Kundfordringar och övriga fordringar som utgör omsättningstillgångar värderas individuellt till det belopp som beräknas inflyta.

Finansiella anläggningstillgångar värderas efter första redovisningstillfället till anskaffningsvärde med avdrag för eventuella nedskrivningar och med tillägg för eventuella uppskrivningar.

Räntebärande finansiella tillgångar värderas till anskaffningsvärde.

Värdering av finansiella skulder

Finansiella skulder värderas till upplupet anskaffningsvärde.

LEASINGAVTAL

Redovisning av leasingavtal ska göras enligt RKR R5 Leasing. Myndigheten och dess dotterbolag ska klassificera och dokumentera sina leasingavtal i operationella respektive finansiella leasingavtal. Avgörandet om ett avtal bedöms som operationellt eller finansiellt avtal är i vilken omfattning de ekonomiska riskerna och fördelarna med ägandet finns hos leasinggivaren eller leasingtagaren. Ett leasingavtal kan klassificeras som finansiellt om fördelarna & riskerna i all väsentlighet överförs från leasinggivaren till leasingtagaren. Ett leasingavtal som inte klassas som finansiellt anses som operationellt.

Finansiella leasingavtal

Rättigheter och skyldigheter enligt finansiella leasingavtal redovisas som tillgång och skuld i balansräkningen. Vid det första redovisningstillfället värderas tillgången och skulden till det lägsta av tillgångens verkliga värde och nuvärdet av minimileaseavgifterna. Utgifter som är direkt hänförliga till ingående och upplägg av leasingavtalet läggs till det belopp som redovisas som tillgång.

Efter det första redovisningstillfället fördelas minimileaseavgifterna på ränta och amortering av skulden enligt effektivräntemetoden. Variabla avgifter redovisas som kostnader det räkenskapsår de uppkommit.

Den leasade tillgången skrivs av över leasingperioden.

Operationella leasingavtal

Leasingavgifterna enligt operationella leasingavtal, inklusive förhöjd förstagångshyra men exklusive utgifter för tjänster som försäkring och underhåll, redovisas som kostnad linjärt över leasingperioden.

AVSÄTTNINGAR

En avsättning redovisas i balansräkningen när företaget har en legal eller informell förpliktelse till följd av en inträffad händelse och det är sannolikt att ett utflöde av resurser krävs för att reglera förpliktelsen och en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras.

Vid första redovisningstillfället värderas avsättningar till den bästa uppskattningen av det belopp som kommer att krävas för att reglera förpliktelsen på balansdagen. Avsättningarna omprövas varje balansdag.

ERSÄTTNINGAR TILL ANSTÄLLDA

Ersättningar till anställda efter avslutad anställning

Planer för ersättningar efter avslutad anställning klassificeras som avgiftsbestämda.

Vid avgiftsbestämda planer betalas fastställda avgifter till ett annat företag, normalt ett försäkringsföretag, och företaget har inte längre någon förpliktelse till den anställde när avgiften är betald. Storleken på den anställdes ersättningar efter avslutad anställning är beroende av de avgifter som har betalats och den kapitalavkastning som avgifterna ger.

ERSÄTTNINGAR VID UPSÄGNING

Ersättningar vid uppsägningar redovisas endast när företaget har en detaljerad plan för uppsägningen och inte har någon realistisk möjlighet att annullera planen.

KASSAFLÖDESANALYS

RKR rekommendation R13 för uppställning av kassaflödesanalys (indirekt metod) har använts. Indirekt metod innebär att resultatet justeras för transaktioner som inte medfört in- eller utbetalningar, upplupna eller förutbetalda poster som avser tidigare eller kommande perioder samt för eventuella intäkter och kostnader som är hänförliga till investerings- eller finansieringsverksamhetens kassaflöden.

SAMMANSTÄLLDA RÄKENSKAPER

I myndighetens koncern ingår samtliga bolag där kommunalförbundet har minst 20 % inflytande, i enlighet med RKR R16. Därtill ingår övriga bolag som är av särskild betydelse för kommunalförbundet, i enlighet med RKR R16. Proportionell konsolidering (klyvningsmetoden) har använts vid beräkning av koncernens resultat.

Eliminering av transaktioner mellan koncernföretag

Koncerninterna fordringar och skulder, intäkter och kostnader och realiserade vinster eller förluster som uppkommer vid transaktioner mellan koncernföretag elimineras i de sammanställda räkenskaper.

Not 2 Verksamhetens intäkter

Sammanställda räkenskaper	2022	2021
Intäkter tjänster	38 156	10 738
Intäkter personbefordran	135 972	118 628
Intäkter serviceresor	164 401	139 906
Intäkter godsbefordran	37 772	38 566
Tåghyror	39 405	57 319
Uthyrning järnvägsfordon	37 348	34 941
Ersättning förlorade biljettintäkter på grund av covid-19	7 789	28 007
Övriga hyresintäkter	496	493
Övriga intäkter	22 925	18 004
	484 264	446 602

Myndigheten	2022	2021
Intäkter tåghyror	27 111	27 024
Intäkter färdtjänsthandläggning	7 187	6 881
Ersättning förlorade biljettintäkter på grund av covid-19	7 789	28 007
Övriga verksamhetsintäkter	1 250	1 679
Övriga intäkter	567	639
Bidrag tågprojektet	1 284	2 616
	45 187	66 846

Not 3 Verksamhetens kostnader

Sammanställda räkenskaper	2022	2021
Trafikkostnader	-642 605	-572 059
Leasingkostnader	-7 652	-10 169
Övriga externa kostnader	-40 966	-42 875
Löner	-36 161	-33 827
Sociala avgifter	-11 284	-10 585
Pensioner	-3 561	-3 474
Övriga personalkostnader	-1 926	-2 458
Ersättning förlorade biljettintäkter på grund av covid-19	-3 894	-15 986
Driftsbidrag	-49 933	-39 166
Inkomstskatt och uppskjuten skatt	36	322
	-797 945	-730 277

Den totala kostnaden för revision uppgick till 377 tkr för 2022 (607 tkr för 2021).

Kommunalförbundet Norrbottens Läns Kollektivtrafikmyndighet har mottagit ersättning för förlorade biljettintäkter med anledning av covid-19. Dessa bidrag har sedan skickats vidare till Länsstrafiken i Norrbotten AB, Norrtåg AB och ett flertal kommuner. De delar av bidraget som skickats vidare till av kommunalförbundet ägda bolag har eliminerats i de sammanställda räkenskaper.

Myndigheten	2022	2021
Leasingkostnader	-84	-120
Övriga verksamhetskostnader	-1 367	0
Övriga extrema kostnader	-7 193	-11 237
Löner	-6 641	-5 599
Sociala avgifter	-2 074	-1 879
Pensioner	-574	-334
Övriga personalkostnader	-356	-106
Ersättning förlorade biljettintäkter på grund av covid-19	-7 789	-28 007
Driftsbidrag Norrtåg	-49 933	-39 166
Driftsbidrag Länsstrafiken	-221 541	-189 550
	-297 552	-275 998

Den totala kostnaden för revision uppgick till 51 tkr för 2022 (137 tkr för 2021).

Not 4 Avskrivningar

Sammanställda räkenskaper	2022	2021
Byggnader och mark	-169	-181
Inventarier, verktyg och installationer samt utleasat rullande material	-41 752	-37 426
	-41 921	-37 607

Under året gjorda nedskrivningar uppgår till 0 tkr (0 tkr).

Myndigheten	2022	2021
Inventarier, verktyg och installationer	-54	-20
Finansiell leasing av tåg	-24 153	-24 153
	-24 207	-24 173

Not 5 Generella statsbidrag och utjämning

Sammanställda räkenskaper	2022	2021
Region Norrbotten	176 553	152 823
Kommuner	101 471	82 161
Trafikverket	38 263	37 373
Övriga bidrag	61 497	52 517
Totalt erhållna bidrag	377 784	324 874
Övriga bidrag	-16 921	0
Totalt lämnade bidrag	-16 921	0
Utgående redovisat värde	360 863	324 874

Kommunalförbundet Norrbottens Läns Kollektivtrafikmyndighet har skickat driftsbidrag till Norrtåg AB. Eftersom Norrtåg AB endast ägs till 25% elimineras endast 25% av driftsbidraget. Resterande del tillfaller för kommun-koncernen externa parter och ingår därmed i de sammanställda räkenskaperna.

Myndigheten	2022	2021
Finansieringsbidrag Länsstrafiken Norrbotten Region	123 346	110 777
Finansieringsbidrag RKM Region	3 274	2 880
Driftsbidrag Norrtåg Region	49 933	39 166
Finansieringsbidrag Länsstrafiken kommun	98 195	78 773
Finansieringsbidrag RKM kommun	3 276	2 884
Totalt erhållna bidrag	278 024	234 480

Not 6 Jämförelsestörande poster

Sammanställda räkenskaper	2022	2021
Omrövning moms ersättning tidigare år	3 438	0
Omrövning moms skulder tidigare år	-3 637	0
	-198	0

Myndigheten	2022	2021
Omrövning moms ersättning tidigare år	3 438	0
Omrövning moms skulder tidigare år	-3 637	0
	-198	0

Not 7 Finansiella intäkter

Sammanställda räkenskaper	2022	2021
Ränteutgifter	385	26
Övriga finansiella intäkter	202	202
	588	228

Myndigheten	2022	2021
Ränteutgifter	84	0
Övriga ränteutgifter	17	0
	102	0

Not 8 Finansiella kostnader

Sammanställda räkenskaper	2022	2021
Räntekostnader	-5 720	-6 317
Övriga finansiella kostnader	-197	-161
	-5 917	-6 477

Myndigheten	2022	2021
Räntekostnader	-1 388	-1 570
	-1 388	-1 570

Not 9 Koncessioner, patent, licenser, varumärken samt liknande rättigheter

Sammanställda räkenskaper	2022-12-31	2021-12-31
Ingående anskaffningsvärden	107	0
Inköp	0	107
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	107	107
Ingående avskrivningar	-4	0
Årets avskrivningar	-5	-4
Utgående ackumulerade avskrivningar	-9	-4
Utgående redovisat värde	98	103

Not 10 Förskott avseende immateriella anläggningstillgångar

Sammanställda räkenskaper	2022-12-31	2021-12-31
Ingående anskaffningsvärden	1 561	0
Inköp	1 635	1 561
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	3 196	1 561
Utgående redovisat värde	3 196	1 561

Not 11 Byggnader och mark

Sammanställda räkenskaper	2022-12-31	2021-12-31
Ingående anskaffningsvärden	11 092	11 092
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	11 092	11 092
Ingående avskrivningar	-5 276	-5 095
Årets avskrivningar	-169	-181
Utgående ackumulerade avskrivningar	-5 445	-5 276
Ingående nedskrivningar	-1 571	-1 571
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-1 571	-1 571
Utgående redovisat värde	4 076	4 245

Not 12 Inventarier, verktyg och installationer

Sammanställda räkenskaper	2022-12-31	2021-12-31
Ingående anskaffningsvärden	221 043	217 948
Inköp	912	3 933
Försäljningar/utrangeringar	-5 021	-783
Omklassificeringar	-226	-55
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	216 708	221 043
Ingående avskrivningar	-92 614	-66 767
Försäljningar/utrangeringar	4 876	211
Omklassificeringar	281	7
Årets avskrivningar	-25 822	-26 065
Utgående ackumulerade avskrivningar	-113 279	-92 614
Utgående redovisat värde	103 429	128 429

Under 2020 har avtal ingåtts avtal om finansiell leasing av 5 stycken tåg och under 2021 har Myndigheten och Länstrafiken i Norrbotten AB ingått avtal om finansiell leasing av 3 stycken personbilar. Av det utgående redovisade värdet per 2022-12-31 är 97 802 tkr (122 114 tkr) hänförligt till finansiell leasing.

Myndigheten	2022-12-31	2021-12-31
Ingående anskaffningsvärden	167 965	167 887
Inköp	96	78
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	168 061	167 965
Ingående avskrivningar	-47 112	-22 939
Årets avskrivningar	-24 207	-24 173
Utgående ackumulerade avskrivningar	-71 319	-47 112
Utgående redovisat värde	96 742	120 853

Myndigheten har under 2020 ingått avtal om finansiell leasing av 5 stycken tåg. Av det utgående redovisade värdet per 2022-12-31 är 96 613 tkr (120 766 tkr) hänförligt till finansiell leasing.

Not 13 Finansiell leasing

Sammanställda räkenskaper	2022-12-31	2021-12-31
I posten inventarier ingår det finansiell leasing till belopp:		
Anskaffningsvärde tidigare år:	168 928	167 518
Årets anskaffningsvärde	0	1 410
Årets avskrivning	-24 312	-24 215
Tidigare års avskrivning	-46 814	-22 599
	97 802	122 114
Förfallotider finansiell leasing		
Förfaller till betalning inom ett år från balansdagen	25 320	25 320
Förfaller till betalning mellan ett och fem år från balandagen	69 216	94 537
Förfaller till betalning senare än fem år från balansdagen	0	0
	94 536	119 857

Myndigheten har under 2020 ingått avtal om finansiell leasing av 5 stycken tåg. Av de utgående redovisade värdet per 2021-12-31 är 120 766 tkr hänförligt till finansiell leasing av tåg.

Not 14 Utleasat rullande material

Sammanställda räkenskaper	2022-12-31	2021-12-31
Ingående anskaffningsvärden	328 711	274 083
Inköp	37 812	54 766
Försäljningar/utrangeringar	0	-193
Omklassificeringar	16 874	55
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	383 397	328 711
Ingående avskrivningar	-54 411	-43 122
Försäljningar/utrangeringar	0	64
Omklassificeringar	-281	-7
Årets avskrivningar	-15 925	-11 346
Utgående ackumulerade avskrivningar	-70 618	-54 411
Utgående redovisat värde	312 779	274 300

Not 15 Pågående nyanläggning och förskott avseende materiella anläggningstillgångar

Sammanställda räkenskaper	2022-12-31	2021-12-31
Ingående anskaffningsvärden	55 040	0
Inköp	16 216	55 040
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	71 256	55 040
Utgående redovisat värde	71 256	55 040

Noten har för 2021 justerats med anledning av fel som upptäckts i tidigare års räkenskaper.

Not 16 Andra långfristiga värdepappersinnehav

Sammanställda räkenskaper	2022-12-31	2021-12-31
Ingående anskaffningsvärden	45	65
Försäljningar/utrangeringar	0	-20
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	45	45
Utgående redovisat värde	45	45

Koncernen äger andelar i Samtrafiken i Sverige AB (bokfört värde 30 tkr) och i övriga bolag (bokfört värde 15 tkr).

Not 17 Uppskjuten skattefordran/skuld

Sammanställda räkenskaper	2022-12-31	2021-12-31
Belopp vid årets ingång	109	-465
Årets förändring	30	574
Belopp vid årets utgång	139	109

Not 18 Andra långfristiga fordringar

Sammanställda räkenskaper	2022-12-31	2021-12-31
Ingående anskaffningsvärden	3 061	40 468
Tillkommande fordringar	137	0
Avgående fordringar	0	-37 407
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	3 198	3 061
Utgående redovisat värde	3 198	3 061

Noten har för 2021 justerats med anledning av fel som upptäckts i tidigare års räkenskaper.

Not 19 Övriga kortfristiga fordringar

Sammanställda räkenskaper

I Kommunalförbundet Norrbottens Läns Kollektivtrafikmyndighets balansräkning finns det en fordran på 15 848 tkr (9 004 tkr) som avser Norrtåg AB. I de sammanställda räkenskaperna elimineras 25% av denna fordran. Övriga 75% av fordran anses avse de 75% som Kommunalförbundet Norrbottens Läns Kollektivtrafik inte äger och finns därmed kvar i de sammanställda räkenskaperna.

Not 20 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

Sammanställda räkenskaper	2022-12-31	2021-12-31
Förutbetalda leverantörsfakturor	16 602	491
Upplupna intäkter trafik	18 519	472
Övriga poster	20 520	34 835
	55 641	35 798

Myndigheten	2022-12-31	2021-12-31
Förutbetalda leverantörsfakturor	11 654	300
Upplupna intäkter	11 506	5 902
	23 160	6 202

Not 21 Eget kapital

Sammanställda räkenskaper	2022-12-31	2021-12-31
Vid årets början	12 540	15 197
Årets resultat	-264	-2 657
Vid årets slut	12 275	12 540

Myndigheten	2022-12-31	2021-12-31
Vid årets början	10 219	16 538
Årets resultat	-32	-6 319
Vid årets slut	10 187	10 219

Not 22 Övriga avsättningar

Sammanställda räkenskaper	2022-12-31	2021-12-31
Avsättning för underhåll	2 942	3 940
Avsättning vid avveckling av Bussgods i Norrbotten AB	0	148
Avsättning för fordonsunderhåll samt övriga avsättningar i AB Transitio	15 382	11 618
Avsättning för kostnader hänförliga till rådande pandemi	0	6 750
	18 323	22 456

Under 2019 beslutades det att Bussgods i Norrbotten AB:s verksamhet skulle avvecklas. Verksamheten avvecklades under 2020. Avsättningen som kvarstod 2021 avsåg lokaler.

Not 23 Långfristiga skulder

Sammanställda räkenskaper

Av de långfristiga skulderna förfaller 0 tkr (18 738 tkr) till betalning senare än fem år efter balansdagen.

Myndigheten

Inga långfristiga skulder förfaller till betalning senare än fem år efter balansdagen.

Not 24 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

Sammanställda räkenskaper	2022-12-31	2021-12-31
Interima skulder trafikutövare	22 992	11 864
Förutbetalda ägartillskott	140 546	105 565
Förutbetalda statlig medfinansiering	0	215
Förutbetalda finansieringsbidrag	17 000	0
Upplupna personalkostnader	3 785	4 115
Statlig underskottstäckning	0	12 973
Erhållna förskott upprustning och underhåll	16 321	0
Förutbetalda vagnhyra	7 203	0
Övriga poster	68 104	38 684
Övriga upplupna kostnader AB Transitio	0	20 916
	275 951	194 332

Kommunalförbundet Norrbottens Läns Kollektivtrafikmyndighet har ej erhållit information från AB Transitio gällande vad som inkluderas i de upplupna kostnaderna för 2021. Merparten av de upplupna kostnaderna avser under 2022 erhållna förskott för upprustning och underhåll samt förutbetalda vagnhyra.

Myndigheten	2022-12-31	2021-12-31
Förutbetalda ägartillskott	140 546	118 539
Förutbetalda finansieringsbidrag	17 000	0
Upplupna personalkostnader	709	779
Övriga poster	7 968	7 879
	166 222	127 197

Not 25 Ställda säkerheter

Sammanställda räkenskaper

Koncernen har inte några ställda säkerheter.

Myndigheten

Myndigheten har inte några ställda säkerheter.

Not 26 Ansvarsförbindelser

Sammanställda räkenskaper 2022-12-31 2021-12-31

Norrtåg AB har lämnat en hyresgaranti fram till och med 2036 avseende den av INAB, Umeå kommun, uppförda tågverkstaden i Umeå. Eventualförpliktelsens storlek är 56 000 tkr (68 858 tkr).

Myndigheten 2022-12-31 2021-12-31

Myndigheten har inga ansvarsförbindelser.

Not 27 Räntor och utdelningar

Sammanställda räkenskaper	2022-12-31	2021-12-31
Resultatet efter finansiella poster innehåller nedan finansiella poster		
Erhållen ränta	588	228
Erlagd ränta	-5 917	-6 477
	-5 329	-6 249

Noten har för 2021 justerats med anledning av fel som upptäckts i tidigare års räkenskaper.

Myndigheten	2022-12-31	2021-12-31
Resultatet efter finansiella poster innehåller nedan finansiella poster		
Erhållen ränta	102	0
Erlagd ränta	-1 388	-1 570
	-1 286	-1 570

Not 28 Justering för poster som inte ingår i kassaflödet

Sammanställda räkenskaper	2022-12-31	2021-12-31
Avskrivningar	41 921	37 607
Förändring avsättningar	-4 134	8 868
Övrigt	-30	113
	37 757	46 588

Myndigheten	2022-12-31	2021-12-31
Avskrivningar finansiell leasing tåg	24 153	24 153
Övriga avskrivningar	54	20
Ränta finansiell leasing	1 285	1 569
	25 492	25 742

Not 29 Bedömning AB Transitio

Enligt reglerna i Rådet för kommunal redovisning (RKR) rekommendation R16 har Kommunalförbundet Norrbottens Läns Kollektivtrafikmyndighet klassificerat AB Transitio som ett kommunalt koncernföretag.

Kommunalförbundet Norrbottens Läns Kollektivtrafikmyndighet har ej erhållit tillräcklig information från AB Transitio för att kunna upprätta fullständiga notupplysningar för räkenskapsåret 2021. Noterna i jämförelseåret 2021 stämmer inte alltid med årsredovisningen för 2021 i de fall då noterna för 2021 är omräknade utifrån AB Transitios årsredovisning för 2022. Med anledning av detta kan det finnas bristande jämförbarhet mellan 2021 och 2022 i vissa noter. Det kan även finnas nettobelopp i vissa noter. Det framgår av respektive not om fullständig information ej funnits tillgänglig.

Värt att notera är även att Kommunalförbundet Norrbottens Läns Kollektivtrafikmyndighet leasar tåg från Transitio. Det saknas uppgifter för att kunna eliminera dessa transaktioner i de sammanställda räkenskaperna. Eftersom myndigheten äger 5% av Transitio kan därmed ett belopp motsvarande 5% av transaktionerna finnas med dubbelt i de sammanställda räkenskaperna. Beloppen bedöms inte vara väsentliga.

Not 30 Resultat från andelar i koncernföretag

Myndigheten	2022-12-31	2021-12-31
Nedskrivningar av andelar i koncernföretag	0	-5 904
	0	-5 904

Not 31 Andelar i koncernföretag

Myndigheten	2022-12-31	2021-12-31
Ingående anskaffningsvärden	11 500	11 500
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	11 500	11 500
Utgående redovisat värde	11 500	11 500

Not 32 Specifikation andelar i koncernföretag

Myndigheten				
Namn	Kapitalandel	Rösträttsandel	Antal andelar	Bokfört värde
Länstrafiken i Norrbotten AB	100	100	10 000	10 000
Norrtåg AB	25	25	500	500
AB Transitio	5	5	10 000	1 000
				11 500

	Org.nr	Säte
--	--------	------

Länstrafiken i Norrbotten AB	556156-2058	Överkalix
Norrtåg AB	556758-3496	Luleå
AB Transitio	556033-1984	Stockholm

Länstrafiken i Norrbotten AB hade tidigare två helägda dotterbolag, nämligen Bussgods i Norrbotten AB (556256-4590) med säte i Luleå och Serviceresor i Norr AB (559042-0492) med säte i Luleå. Dessa båda bolag har dock fusionerats med Länstrafiken i Norrbotten AB under 2020.

Länstrafiken i Norrbotten äger 33,33% av Bussgods i Norr AB. Detta innehav har tillkommit under år 2020.

Kommunala koncernföretag inkluderas i de sammanställda räkenskaperna då kommunalförbundet har ett inflytande på över 20%. Bolag där kommunalförbundet har ett lägre inflytande än 20% inkluderas om dess verksamhet är en kommunal angelägenhet och bedöms ha särskild betydelse för kommunalförbundets verksamhet.

Faktabilaga

MILJÖMÅLET

100% av antal fordonskilometer som trafikeras av kollektivtrafiken ska utföras med förnybart bränsle år 2030.

Länstrafikens linje 23, 28, 29, 30 (fr.o.m. juni 2022) 26, 45, 91 och Norrlandskusten drivs med HVO, resterande linjetrafik i Norrbotten drivs med MK1-diesel. Följande kommuner kör sin tätort till stor del med förnyelsebara drivmedel där Boden tätort använder biogas/fordonsgas, Piteå tätort el och Luleå Lokaltrafik använder el, diesel och biogas.

Andel fordonskilometer med förnybart bränsle

År	Länstrafiken Norrbotten	Boden	Gällivare	Haparanda	Kalix	Kiruna	Luleå (LLT)	Piteå
2018	21,1%	37%	0%	0%	0%	0%	65%	0%
2019	19%	54%	4,7%	4,7%	4,6%	4,7%	34,4%	4,3%
2020	20,2%	74%	4,7%	4,7%	4,7%	4,7%	33,8%	4,4%
2021*	35,5%	80,6%	20,4%	22,1%	22,6%	22,4%	35,7%	48,9%
2022	43,2 %	73,7 %	26,3 %	30,2 %	26,5 %	26,2 %	36,2 %	100 %

Värdena är hämtade från fordonsdatabasen FRIDA.

Fordonens emissioner i livscykelperspektivet (well-to-wheels).

Fordonens totala utsläpp Koldioxid CO ₂ (kg)	Länstrafiken Norrbotten	Luleå Lokaltrafik
2018	9 188 000	1 798 000
2019	11 984 000	3 817 000
2020	11 459 000	3 633 000
2021	8 962 000	3 698 000
2022	8 219 000	3 715 000

Värdena är hämtade från databasen FRIDA.

TILLGÄNGLIGHETSMÅLET

Ambitionen för funktionsmålet för tillgänglighet är att minst 80% av resenärerna ska bedöma sin sammanfattande nöjdhet med kollektivtrafiken som fyra eller fem på en femgradig skala.

Målet följs upp genom att mäta:

- Nöjdhet allmänhet och kund
- Andel tillgänglighetsanpassade fordon
- Andel tillgänglighetsanpassade hållplatser

Länstrafiken Norrbotten och Luleå Lokaltrafik mäter nöjdhet med bolaget via Kollektivtrafikbarometern. Nöjd Kund Index (NKI) definieras i denna undersökning som andelen personer som sammanfattningsvis är nöjda med kollektivtrafikbolaget i sin region.

Nöjdhet med bolaget (NKI)

År	Länstrafiken Norrbotten		Luleå lokaltrafik	
	Kunder*	Allmänhet**	Kunder*	Allmänhet**
2018	61%	51%	79%	73%
2019	65%	52%	79%	72%
2020	67%	55%	78%	71%
2021	60%	47%	78%	67%
2022	55%	44%	78%	71%

Siffror hämtas från Kollektivtrafikbarometern.

*Kunder (de som reser regelbundet, minst en gång varje månad)

**Allmänheten (de som reser sällan eller aldrig)

Andelen tillgänglighetsanpassade fordon

År	Länstrafiken i Norrbotten	Boden	Gällivare	Haparanda	Kalix	Kiruna	Luleå (LLT)	Piteå
2018	32,6%*	0	0	0	0	0	93%	0
2019	33,1%*	0	0	0	0	0	93%	0
2020	33,1%*	0	0	0	0	0	94,7%	0
2021	33,1%*	0	0	0	0	0	94,7%	100%**
2022	30,6%	0	0	0	0	0	97,3%	100%

I Regionalt Trafikförsörjningsprogram för 2018–2030 har 150 stycken hållplatser/bytespunkter/stationer pekats ut i länet. Målet är att 25% av dessa ska vara tillgänglighetsanpassade senast år 2020, 50% senast år 2025 och 100% kommer att vara tillgänglighetsanpassade senast år 2030. RKM har beskrivit vad en tillgänglighetsanpassad hållplats/bytespunkt/station ska innehålla, detta utifrån Trafikverkets och kommunernas riktlinjer.

HÅLLPLATSER

I sin roll som väghållare ansvarar Trafikverket för att projektera, bygga och finansiera hållplatsåtgärder upp till marknivå längs de statliga vägarna. Länstrafiken ansvarar för att tillhandahålla, finansiera och underhålla all hållplatsutrustning ovanför mark längs de statliga vägarna.

När det gäller hållplatser längs de kommunala vägarna är det huvudsakligen kommunerna i sin roll som väghållare som ansvarar för dessa.

Under år 2022 har RKM, Trafikverket, Länstrafiken och Region Norrbotten haft två gemensamma planeringsmöten kring behov av infrastrukturåtgärder av hållplatser.

RKM har sammankallat till dessa möten och har även ansvarat för att i dialog med kommunerna säkerställa att samtliga åtgärdsbehov har varit uppdaterade i en s.k. ”Kollektivtrafiklista” inför planeringsmötena.

Under det gångna året har RKM tillsammans med hållplatsansvarig på Länstrafiken påbörjat ett arbete med att ta fram en hållplatshandbok som kan utgöra stöd till de inom Norrbottens län som arbetar med att utforma och underhålla busshållplatser inom Länstrafiken i Norrbottens verksamhetsområde. Arbetet planeras att i dialog med kommuner, Region Norrbotten och Trafikverket färdigställas under år 2023.

ANTAL PÅSTIGANDE

Resandet under årets första månader har varit fortsatt påverkat av pandemin och den smittspridning som skedde efter årsskiftet. Resandet har under andra delen av året återhämtat sig och kurvorna följer utvecklingen från tidigare år. Under sommarperioden har ett tapp på fjällinjerna skett jämfört med föregående år. En av fjällinjerna har från början av maj bedrivits i kommersiell regi då avtalet för linjen löpte ut. Linjen mellan Kiruna–Riksgränsen, är ny upphandlad från februari 2022 med ett annat utbud än i tidigare upphandling, vilket kan ha påverkat antalet resenärer. Det har även skett förändringar på andra trafikområden med start under sommaren. Trafiken på Norrlandskusten har, från sommarperioden och framåt, dragits med brister i både trafikutbud och kvalitet. Årets tolv första veckor låg resandet på cirka -25% jämfört med 2019. Mellan vecka 13 och vecka 34 ligger resandet över perioden på ungefär -17% jämfört med samma period 2019. Resandekurvan följer normalåret 2019 tämligen bra över tid men på en lägre nivå, dock har resandet under året stabiliserats på en högre nivå än pandemiåren. För helår 2022 är resandevolymen ungefär 80% av nivån för 2019.

Då antalet resenärer registreras är det av vikt att alla resenärer är inkluderade, det vill säga även skolelever. Dessa resenärer är en framtida kundgrupp. Andelen resenärer redovisas (inklusive skolkort) dels för Länstrafiken Norrbotten dels för alla kommuner med tätortstrafik.

Antal påstigande totalt per år (inklusive skolkort).

År	Länstrafiken Norrbotten	Boden	Gällivare	Haparanda (ringlinjen)	Kalix	Kiruna	Luleå (LLT)	Norrtåg	Piteå
2017	2 241 056	572 229	324 144	24 850	76 800	487 569	5 207 000*	82 414	407 575
2018	2 299 299	568 108	278 451	24 588	75 323	503 783	5 353 000*	90 682	408 207
2019	2 246 009	530 445	250 625	23 048	76 594	465 545	5 462 687*	118 661	414 011
2020	1 654 238	410 897	149 405	19 122	59 143	116 326**	3 279 158*	69 636	341 750
2021	1 536 170	412 958	78 380	20 903	49 641	89 378***	3 432 037*	84 474	296 906
2022	1 811 767	508 148	110 781	25 443	62 880	304 741	4 560 424	142 539	340 982

* Siffror från LLT (inklusive skolkort)

** Ingen validering av biljetter i Kiruna sedan coronapandemin

*** Validering av biljetter oktober–december

KOLLEKTIVTRAFIKENS MARKNADSANDEL

Tabellen redovisar marknadsandel av totalbefolkningen och andel av befolkningen som rest någon gång med bolaget. Då endast Länstrafiken Norrbotten och Luleå lokaltrafik är med i Kollektivtrafikbarometern från Norrbottens län, är det endast dessa värden som redovisas.

Marknadsandel 2018–2022 Länstrafiken Norrbotten och Luleå Lokaltrafik

År	Länstrafiken Norrbotten		Luleå lokaltrafik	
	Marknadsandel totalt	Andel kunder av befolkningen	Marknadsandel totalt	Andel kunder av befolkningen
2018	6%	32%	22%	47%
2019	10%	50%	22%	44%
2020	7%	44%	17%	39%
2021	4%	28%	13%	45%
2022	8%	51%	18%	45%

Siffror hämtas från Kollektivtrafikbarometern.

Det vanligaste färdmedlet inom kollektivtrafiken i Norrbotten är stadsbuss 65% (66% 2021) följt av regionbuss 32% (30% 2021).

Ordlista

ERTMS

European Rail Traffic Management System eller Europeiska trafikstyrningssystemet för tåg är ett standardiserat europeiskt säkerhetssystem för järnvägar.

Fossila bränslen

Fossila bränslen är olja, naturgas och kol. De har under mycket lång tid bildats av gammalt organiskt material som döda växtdelar och små djur på havsbotten och i marken. Fossila bränslen är icke-förnybara energikällor som är skadliga för miljön och så småningom kommer att ta slut. Bensin är det vanligaste drivmedlet för bilar i Sverige.

Förnybara drivmedel

De vanligaste förnybara drivmedlen är:

- Etanol E85 som i Sverige främst framställs från grödor.
- Biogas som framställs ur slam på avloppsreningsverk men också från matavfall, gödsel och andra rötbara organiska rester.
- El, om det är förnybar el såsom sol, vind- eller vattenkraft.
- Biodiesel är ett samlingsnamn för flytande biodrivmedel som kan blandas med fossil diesel eller användas utan inblandning i dieselmotorer, vanligast i Sverige är:
 - RME (Rapsmetylester) som framställs genom omförestring av rapsolja
 - HVO (Hydrerade vegetabiliska oljor) är en syntetisk diesel

Genom att byta ut 100 liter fossil diesel till HVO minskar koldioxidutsläppen med 286 kg.

Kollektivtrafikbarometern (KollBar)

En nationell kvalitets-, attityd-, och resvaneundersökning för kollektivtrafikbranschen. Syftet är att löpande följa och påverka utvecklingen i attityder samt kollektivtrafikens marknadsandel. Målgruppen för undersökningen är svenska allmänheten mellan 15 och 85 år, både de som reser med kollektivtrafiken och de som inte gör det. Antalet insamlade enkätsvar i Norrbotten är 300 per månad. Svensk Kollektivtrafik ansvarar för undersökningen på uppdrag av dess medlemmar (regionala kollektivtrafikmyndigheter och länstrafikbolag).

Kollektivtrafikens marknadsandel

Avser andelen resor med kollektiva färdmedel bland samtliga resor med motordrivna fordon.

Kostnadstäckningsgrad

Även benämnt självfinansieringsgrad. Kostnadstäckningsgraden mäter trafikens direkta kostnader och intäkter per linje. Beräknas genom linjens biljettintäkter dividerat med bruttokostnaden för trafiken.

NKI (nöjd kund index)

Med kund avses respondenter som anger att de reser med kollektivtrafikbolaget minst en gång varje månad. Med nöjda avses de som har gett betyget 4 eller 5 på svarsskalan 1–5 på frågan ”Hur nöjd är du som helhet med bolaget”.

Revisorernas redogörelse 2022

Kommunalförbundet Norrbottens läns kollektivtrafikmyndighet

Revisionens uppdrag

Revisionens uppdrag regleras i kommunallagen och god revisionsred inom kommunal verksamhet.

Revisorerna prövar följande områden:

- Ändamålsenlighet
- Ekonomiskt tillfredsställande
- Rättvisande räkenskaper
- Intern kontroll

Respektive granskningsområde bedöms med hjälp av signalsystem: grön (ja/uppfyllt), gult (delvis) och röd (nej/ej uppfyllt).

Revisionsplanering sker utifrån en bedömning av risk och väsentlighet. Revisionsplanering fastställs i en revisionsplan för året. Revisionsobjekt är förbundsdirectionen. I rollen som lekmannarevisorer granskar revisionen även verksamheten i aktiebolag där förbundet har ett betydande ägarandel.

Årets granskningsinsatser

Förbundsdirektionen				
	Ändamåls- enlighet	Ekonomiskt tillfredsställande	Rättvisande räkenskaper	Intern kontroll
1. Årsredovisning 2022			Grön	
2. Delårsrapport 2022			Grön	
3. God ekonomisk hushållning 2022		Gul		
4. Grundläggande granskning 2022	Grön	Gul		Grön
5. Kollektivtrafiken*	Gul	Röd		Gul
Samlad bedömning	Gul	Gul	Grön	Gul

* Gemensam granskning med Region Norrbotten

Fullmäktige i respektive medlemskommun

Fullmäktige i Region Norrbotten

Revisionsberättelse för 2022

Vi, av Region Norrbotten utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i kommunalförbundet av dess direktion och genom utsedda lekmannarevisorer den verksamhet som bedrivits i kommunalförbundets företag. Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder revisorerna.

Förbundsdirektionen ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Den ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt de uppdrag och mål samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Vår granskning har utförts enligt kommunallagen, god revisions sed i kommunal verksamhet, förbundsordning och revisionsreglemente.

Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning samt givit det resultat som redovisas i bilagan ”Revisorernas redogörelse”.

Vi bedömer:

Att förbundsdirektionen delvis har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt. Verksamheten har i varierande grad uppnått ställda målsättningar för år 2022.

Att förbundsdirektionen delvis skött verksamheten på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt under 2022. Förbundet/koncernen redovisar ett mindre underskott för 2022. Region och kommuner har tillskjutit extra finansiering till kollektivtrafiken under året.

Att förbundsdirektionens interna kontroll delvis varit tillräcklig under året. Ett utvecklingsbehov har noterats när det gäller samråd i kollektivtrafikärenden av större vikt.

Att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Att resultatet enligt årsredovisning 2022 i begränsad grad är förenligt med förbundets mål för god ekonomisk hushållning.

Vi tillstyrker:

Att respektive fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för direktionen samt de enskilda ledamöterna i densamma.

Luleå den 25 maj 2023

Bjarne Hald
Ordförande

Anna Hövenmark

Robert Edin

Deltagare

BJARNE HALD Sverige

Signerat med Svenskt BankID

Namn returnerat från Svenskt BankID: BJARNE HALD

Bjarne Hald

2023-05-26 09:33:03 UTC

Datum

Leveranskanal: E-post

ANNA HÖVENMARK 195608168901 Sverige

Signerat med Svenskt BankID

Namn returnerat från Svenskt BankID: ANNA HÖVENMARK

Anna Hövenmark

2023-05-26 14:39:30 UTC

Datum

Leveranskanal: E-post

ROBERT EDIN Sverige

Signerat med Svenskt BankID

Namn returnerat från Svenskt BankID: ROBERT EDIN

Robert Edin

2023-05-26 09:10:45 UTC

Datum

Leveranskanal: E-post

Granskning av årsredovisning 2022

Kommunalförbundet Norrbottens Läns

Kollektivtrafikmyndighet

2023-05-25

Projektledare Marcus Sundberg

Projektmedarbetare Elin Johansson

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av kommunalförbundets förtroendevalda revisorer granskat kommunalförbundets utkast till årsredovisning för perioden 2022-01-01 – 2022-12-31. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2022.

Granskningen syftar till att ge underlag för en bedömning om räkenskaperna ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat och ekonomiska ställning samt om utkastet till årsredovisning är upprättad i enlighet med LKBR och god redovisningssed i kommunal verksamhet.

Med utgångspunkt från syftet har följande områden granskats:

Område	Uppfyller kraven	
Förvaltningsberättelse	Delvis	
Resultaträkning	Ja	
Balansräkning	Ja	
Kassaflödesanalys	Ja	
Noter	Ja	
Driftredovisning	Ja	
Investeringsredovisning	Ja	
Sammanställda räkenskaper	Delvis	

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Inledning	3
Bakgrund	3
Syfte	3
Revisionskriterier	3
Avgränsning och metod	3
Granskningsresultat	4
Räkenskaper	4
Förvaltningsberättelse, driftredovisning och investeringsredovisning	4
Förvaltningsberättelse	4
Sammanställda räkenskaper	5
Annan information	5

Inledning

Bakgrund

Enligt kommunallagen 11 kap. 20 § ska årsredovisningen lämnas över till direktionen och revisorerna snarast möjligt och senast den 15 april året efter det år som redovisningen avser.

Enligt 4 kap 3 § LKBR ska årsredovisningens delar upprättas som en helhet och ge en rättvisande bild av verksamhetens resultat och kommunalförbundets eller landstingets ekonomiska ställning. Direktionen är ansvarig för upprättandet av årsredovisningen.

Syfte

Granskningen syftar till att ge underlag för en bedömning om räkenskaperna ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat och ekonomiska ställning samt om årsredovisning är upprättad i enlighet med LKBR och god redovisningssed i kommunal verksamhet.

Revisionskriterier

Följande kriterier används i granskningen:

- Kommunallag (KL)
- Lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR)
- Rådet för kommunal redovisnings rekommendationer

Avgränsning och metod

Avgränsning och inriktning har skett efter en bedömning av väsentlighet och risk. Till grund för bedömningen ligger bland annat resultatet av tidigare års granskning och förändringar i normgivningen avseende den kommunala redovisningen.

Fel i räkenskaperna betraktas som väsentliga om de är av sådan omfattning eller typ att de, om de varit kända för en välinformerad läsare av årsredovisningen med intressen i kommunalförbundet, hade påverkat dennes bedömning av kommunalförbundet. Detta kan inkludera såväl kvalitativa som kvantitativa fel och varierar mellan kommunalförbund och verksamheter.

Granskningen har utförts enligt god revisions sed för kommunalförbund i Sverige. Det innebär att den varit så ingående och omfattande som god sed vid detta slag av granskning kräver.

Det granskade utkastet till årsredovisningen kommer att fastställas av direktionen på direktionens möte i juni 2023. Rapportens innehåll har sakgranskats av economichef.

Granskningsresultat

Räkenskaper

Resultaträkning

Resultaträkningen uppfyller kraven enligt LKBR och RKR:s rekommendationer.

Vid granskningen av kommunalförbundets årsredovisning har inga väsentliga¹ avvikelser noterats.

Balansräkning

Balansräkningen uppfyller kraven enligt LKBR och RKR:s rekommendationer.

Vid granskningen av kommunalförbundets årsredovisning har inga väsentliga¹ avvikelser noterats.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen uppfyller kraven enligt LKBR och RKR:s rekommendationer.

Noter

Noterna uppfyller kraven enligt LKBR och RKR:s rekommendationer.

Bedömning

Vi bedömer att kommunalförbundets räkenskaper² i allt väsentligt är rättvisande.

Förvaltningsberättelse, driftredovisning och investeringsredovisning

Förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen uppfyller delvis kraven enligt LKBR och RKR:s rekommendationer avseende nedanstående.

RKM avviker mot lag och god sed avseende nedanstående punkter:

- Förvaltningsberättelsen saknar obligatoriska rubriker enligt 11 kap 1-13 §§ LKBR och RKR 15: *Översikt över verksamhetens utveckling* samt *Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten*.
- Obligatoriska uppgifter avseende sjukfrånvaro saknas i enlighet med 11 kap 6§ LKBR: Uppgift ska lämnas om den andel av sjukfrånvaron som avser frånvaro under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer. Samt att uppgift ska lämnas om sjukfrånvaron för anställda i åldrarna 29 år eller yngre, 30–49 år och 50 år eller äldre.

¹ Fel i räkenskaperna betraktas som väsentliga om de är av sådan omfattning eller typ att de, om de varit kända för en välinformerad läsare av årsredovisningen med intressen i kommunalförbundet, hade påverkat dennes bedömning av kommunalförbundet. Detta kan inkludera såväl kvalitativa som kvantitativa fel och varierar mellan kommunalförbund och verksamheter.

² Med räkenskaper menar kommunalförbundets resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys och noter.

Driftredovisning

Driftredovisningen uppfyller kraven enligt LKBR och RKR:s rekommendation R14.

Investeringsredovisning

Investeringsredovisningen uppfyller kraven enligt LKBR och RKR:s rekommendation R14.

Vi noterar dock att kommunalförbundet haft en investering på 96 tkr (se not 12) men i kolumnen för utfall i investeringsredovisningen står det "-". Den noterade avvikelserna är inte väsentliga.

Bedömning

Grundat på vår granskning har det inte framkommit *några* omständigheter som ger oss anledning att anse att förvaltningsberättelsen, driftredovisningen och investeringsredovisningen inte är upprättad i enlighet med LKBR och god redovisningssed utöver ovan noteringar.

Sammanställda räkenskaper

Årsredovisningen innehåller sammanställda räkenskaper.

Sammanställda räkenskaperna uppfyller delvis kraven enligt LKBR och RKR:s rekommendationer.

- Enligt 12 kap 6§ LKBR och RKR 16 ska den sammanställda resultaträkningen och balansräkningen ställas upp jämte kommunalförbundets och motsvarande jämförelse görs för det närmast föregående räkenskapsåret.
- Enligt 12 kap 7§ , och 8 kap 1 § LKBR samt RKR 16 ska den sammanställda kassaflödesanalysen ställas upp jämte och enligt samma form som kommunalförbundets kassaflödesanalys.

Bedömning

Grundat på vår granskning har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att den sammanställda redovisningen inte är upprättad i enlighet med LKBR och god redovisningssed utöver ovan noteringar.

2023-05-25

Marcus Sundberg

Auktoriserad revisor

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av Kommunalförbundet Norrbottens Läns Kollektivtrafikmyndighet enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från den 2022-12-05. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.

Deltagare

ÖHRLINGS PRICEWATERHOUSECOOPERS AB 556029-6740 Sverige

Signerat med Svenskt BankID

2023-05-25 12:24:34 UTC

Namn returnerat från Svenskt BankID: Leif Marcus Sundberg

Datum

Marcus Sundberg
Auktoriserad revisor

Leveranskanal: E-post

2023-05-25

Förbundsdirektionen

Granskning av årsredovisning 2022

Granskning av årsredovisning är en obligatorisk del i revisionsplan och ska genomföras årligen. Revisionen har genomfört en granskning av förbundets årsredovisning 2022. Ansvar för upprättade av årsredovisning vilar på förbundsdirektionen.

Utifrån genomförd granskning görs följande revisionella bedömningar:

- Årsredovisningen är i stort upprättad i enlighet med vad som anges i lag och normgivning. Årsredovisningen bedöms i stort ge en rättvisande bild av förbundets ekonomiska resultat och ställning per 2022-12-31.
- Förbundet har i låg grad uppnått mål för god ekonomisk hushållning för 2022. Även detta år har förbundets medlemmar tillskjutit extra finansiering för att den samlade verksamheten ska redovisa en ekonomi i balans.

Underlag för revisionella bedömningar redovisas i bifogade rapporter.

För att utveckla granskningsområdet lämnas följande rekommendationer:

- Att direktionen till kommande år utvecklar årsredovisningen utifrån de iakttagelse som noterats i vår granskning.
- Att direktionen utvecklar styrning, utvärdering samt måluppfyllelse avseende god ekonomisk hushållning.

På uppdrag av förbundets revisorer

Bjarne Hald
Ordförande

Bilagor:

Revisionsrapport: Granskning av årsredovisning 2022, maj 2023.

Revisionsrapport: God ekonomisk hushållning 2022, maj 2023.

Deltagare

BJARNE HALD Sverige

Signerat med Svenskt BankID

Namn returnerat från Svenskt BankID: BJARNE HALD

Bjarne Hald

2023-05-26 09:34:01 UTC

Datum

Leveranskanal: E-post

Granskning av god ekonomisk hushållning 2022

Kommunalförbundet Norrbottens läns kollektivtrafikmyndighet

Maj 2023

Inledning

Bakgrund

Förbundet skall formulera verksamhetsmässiga och finansiella mål för god ekonomisk hushållning (GEH). Dessa mål ska sedan följas upp i delårsrapport och årsredovisning.

Förbundets revisorer ska enligt kommunallagen 12 kap. 2 § bedöma om resultaten i delårsrapport och årsredovisning är förenliga med de mål förbundet beslutat. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2022.

Förbundsdirektionen är ansvarig för upprättandet av delårsrapport och årsredovisning.

Syfte och revisionsfråga

Syftet med granskningen är att ge förbundets revisorer ett underlag för sin skriftliga bedömning om resultatet är förenligt med de mål förbundet beslutat. Följande övergripande revisionsfråga ska besvaras:

Är resultatet i delårsrapport respektive årsredovisning förenligt med de mål förbundet beslutat avseende god ekonomisk hushållning?

I granskning av delårsrapport riktas fokus mot om det finns förutsättningar att målen kommer att uppnås för målperioden.

Revisionskriterier i granskningen utgörs av kommunallagen 11:6, lag om kommunal bokföring och redovisning 11:8 och 13:2 samt rådet för kommunal redovisnings rekommendation 17 Delårsrapport respektive rekommendation 15 Förvaltningsberättelse.

Metod och avgränsning

Granskning av kommunens måluppfyllelse har skett genom ett standardiserat granskningsprogram.

Den granskade årsredovisningen har beslutats av förbundsdirektionen 2023-03-15.

Granskningsresultatet bedöms med hjälp av signalsystem: grön (uppfyllt), gult (delvis) och röd (ej uppfyllt).

Granskningsiakttagelser

- I direktionens uppdrag ingår att ta fram mål för god ekonomisk hushållning. Målen ska inkluderas i den budget/verksamhetsplan som fastställs av direktionen. Enligt förbundsordning ska budget årligen fastställas av direktionen i september månad.
- Granskning av budget/verksamhetsplan 2022 visar att dokumentet innehåller mål för god ekonomisk hushållning. Målen omfattar verksamhet som bedrivs i såväl förvaltningsform som bolagsform.
- I årsredovisningens förvaltningsberättelse återfinns ett avsnitt med rubriken “God ekonomisk hushållning”. Granskningen visar följande:
 - Avsnittet innehåller en utvärdering av förbundets verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning. Målen rör följande områden:

Område:	Resenär	Miljö	Tillgänglighet	Ekonomi
Utfall:	1 grön, 1 gul	1 grön	1 röd, 1 grön	1 gul

- Utvärderingen visar att verksamheten *delvis* når fastställda mål för 2022. Utvärderingen fokuserar på i vilken grad koncernen genomfört de huvudaktiviteter som anges i verksamhetsplan. Utvärderingen baseras i låg grad på mätning/mätetal avseende uppkomna resultat/effekter, vilket kan ses som en brist.
- Avsnittet innehåller en utvärdering av förbundets finansiella mål för god ekonomisk hushållning. Förbundets finansiella mål för 2022 fokuserar på följande områden:

Område:	Ekonomi i balans	Storlek på eget kapital
Utfall:	1 röd	1 röd

- Av direktionens utvärdering framgår att organisationen *inte* uppnått finansiella mål för 2022. Granskningen visar att förbundets finansiella mål inte omfattar verksamhet som bedrivs i bolagsform, vilket är en brist. Av kommunallagen framgår att GEH gäller för förbundets samlade verksamhet.

Revisionell bedömning

Utifrån genomförd granskning görs följande revisionella bedömningar:

- Finansiella mål **Nej, ej uppfyllt**
- Verksamhetsmål **Delvis uppfyllt**

Resultat i årsredovisning 2022 bedöms i låg grad vara förenligt med förbundets mål för god ekonomisk hushållning.

Rekommendationer

- Att direktionen prövar hur den till kommande år kan förbättra måluppfyllelse avseende god ekonomisk hushållning.
- Att utvärdering av måluppfyllelse för verksamheten i högre grad baseras på mätresultat än genomförda aktiviteter.
- Att direktionen formulerar finansiella mål för god ekonomisk hushållning som omfattar förbundets samlade verksamhet (förbund + bolag).

2023-05-25

Bo Rehnberg

Uppdragsledare

pwc.se

© 2023 PwC. All rights reserved. Not for further distribution without the permission of PwC. "PwC" refers to the network of member firms of PricewaterhouseCoopers International Limited (PwCIL), or, as the context requires, individual member firms of the PwC network. Each member firm is a separate legal entity and does not act as agent of PwCIL or any other member firm. PwCIL does not provide any services to clients. PwCIL is not responsible or liable for the acts or omissions of any of its member firms nor can it control the exercise of their professional judgment or bind them in any way. No member firm is responsible or liable for the acts or omissions of any other member firm nor can it control the exercise of another member firm's professional judgment or bind another member firm or PwCIL in any way.

Förbundsdirektionen

Granskning av förbundsdirektionens förvaltning 2022

Revisionen har genomfört en granskning av hur förbundsdirektionen fullgjort sitt förvaltaruppdrag under 2022. Grundläggande granskning är en obligatorisk del i revisionsplan och genomförs årligen.

Utifrån genomförd granskning görs en sammantagen revisionell bedömning att förbundsdirektionens förvaltning under 2022 i stort utförts på ett ändamålsenligt sätt samt med tillräcklig intern kontroll. När det gäller den ekonomiska förvaltningen har den delvis utförts på ett tillfredsställande sätt.

Underlag för revisionell bedömning redovisas i bifogad rapport.

För att utveckla direktionens förvaltning lämnas följande rekommendationer:

- Pröva hur måluppfyllelse för ekonomin kan förbättras jämfört med 2022.
- Säkerställa att förbundets budgetdokument för 2024 fullt ut motsvarar krav i kommunallagen.
- Fastställa en rapporteringsinstruktion i form av ett årshjul. Årshjul inom Länstrafikbolaget kan användas som gott exempel.

Luleå den 24 april 2023

Bjarne Hald

Anna Hövenmark

Robert Edin

Bilaga: Revisionsrapport: Grundläggande granskning av direktionens förvaltning 2022, PwC, april 2023.

Grundläggande granskning av förbundsdirektionens förvaltning 2022

Kommunalförbundet Norrbottens läns kollektivtrafikmyndighet

April 2023

Sammanfattning

Granskningsområde	Revisionell bedömning	Kommentar
Ändamålsenlighet <i>Baseras på revisionsfråga 5a</i>	Grön	Direktionens förvaltning har i stort utförts på ett ändamålsenligt sätt under år 2022. Verksamheten har uppnått merparten av fastställda verksamhetsmål.
Ekonomiskt tillfredsställande <i>Baseras på revisionsfråga 5b</i>	Gul	Direktionens förvaltning har delvis skett på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Förbundet/ koncernen redovisar ett mindre underskott för 2022. Region och kommuner har tillskjutit extra finansiering till kollektivtrafiken under året.
Intern kontroll <i>Baseras på revisionsfråga 1a, 2a, 3a-c, 4a-d</i>	Grön	Den interna kontrollen hänförlig till direktionens förvaltning har i stort varit tillräcklig under 2022. Ett par utvecklingsområden har noterats.

Rekommendationer

För att utveckla direktionens förvaltning lämnas följande rekommendationer:

- Pröva hur måluppfyllelse för ekonomin kan förbättras jämfört med 2022.
- Säkerställa att förbundets budgetdokument för 2024 fullt ut motsvarar krav i kommunallagen.
- Fastställa en rapporteringsinstruktion i form av ett årshjul. Årshjul inom Länstrafikbolaget kan användas som gott exempel.

Inledning

Bakgrund

Av kommunallagen och god revisionssed följer att revisorerna årligen ska granska alla verkställande organ.

Förbundsdirektionen, i sin roll som förbundsstyrelse, ska förvalta och genomföra verksamheten i enlighet med tilldelade uppdrag, lagar och föreskrifter. För att fullgöra uppdraget måste direktionen bygga upp system och verktyg för ledning, styrning, uppföljning, kontroll och rapportering samt säkerställa att dessa verktyg tillämpas på avsett sätt. En bristfällig styrning och kontroll kan riskera att verksamheten inte bedrivs och utvecklas på avsett sätt.

Revisionsobjektet i denna granskning är förbundsdirektionen i sin roll som förbundsstyrelse.

Syfte och revisionsfrågor

Syftet med den översiktliga granskningen är att ge förbundets revisorer ett underlag till uttalande i revisionsberättelse.

Följande övergripande revisionsfråga ska besvaras:

Har förbundsdirektionens förvaltning skett på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt med tillräcklig intern kontroll?

Granskningen omfattar följande granskningsområden:

1. Styrning, kontroll och åtgärder.
2. Måluppfyllelse för verksamheten.
3. Måluppfyllelse för ekonomin

Nr 1 utgör underlag för att pröva om den interna kontrollen är tillräcklig. Övriga områden bildar underlag för att bedöma om förvaltningen sker på ett ändamålsenligt (2) och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt (3).

Revisionskriterier i granskningen utgörs främst av kommunallagen 6:6, 9:5 och följsamhet till lämnade uppdrag i form av mål och budget 2022.

Metod och avgränsning

Den översiktliga granskningen har skett genom dokumentanalys. I tid avgränsas granskningen i huvudsak till år 2022. I övrigt se "syfte och revisionsfrågor".

Respektive granskningsområde bedöms med hjälp av signalsystem: grön (tillräckligt), gult (delvis) och röd (otillräckligt).

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
1. Verksamhetsplan	a) Har direktionen antagit en plan för sin verksamhet?	Grön	Fastställt VEP 2023-2025 i dec (§84). VEP fokuserar på verksamhet som utförs av koncernbolagen.
2. Budget	a) Har direktionen antagit en budget för sin verksamhet?	Gul	Budget 2023 beslutad i juni och dec 2022. Består av driftbudget resp. investeringsbudget för förbundet. Budget motsvarar ej krav i kommunallagen.
3. Mål	a) Finns mål formulerade för direktionens verksamhet?	Grön	VEP innehåller mål på koncernnivå inom områdena resenär, tillgänglighet och miljö.
	b) Finns mål formulerade för direktionens ekonomi?	Grön	Finns budgetmål för förbundet och kostnadstäckningsgrad för länstrafikbolaget.
	c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?	Grön	Mål för ekonomi och verksamhet är mätbara.
4. Rapportering och åtgärder	a) Har direktionen upprättat direktiv/ instruktion för rapportering till direktionen?	Gul	Saknar instruktion för rapportering. Ett antal fasta punkter på dagordning under år 2022.
	b) Fokuserar rapportering på måluppfyllelse och resultat?	Grön	Delårsrapport 220831 innehåller årsprognos för verksamhet och ekonomi. Årsredovisning 2022 innehåller utvärdering av mål för verksamhet/ekonomi.
	c) Vidtar direktionen tydliga åtgärder för att nå mål för verksamheten?	Gul	Årsprognos indikerar på delvis måluppfyllelse. Har inte föranlett direktionen att vidta åtgärder.
	d) Vidtar direktionen tydliga åtgärder för att nå mål för ekonomin?	Grön	Årsprognos indikerar delvis måluppfyllelse. Lämnat uppdrag till länstrafikbolaget att vidta åtgärder.
5. Måluppfyllelse	a) När direktionen uppsatta mål för verksamheten?	Grön	Inom områdena resenär och miljö redovisas god måluppfyllelse. Verksamheten har delvis nått måttal avseende tillgänglighet.
	b) När direktionen uppsatta mål för ekonomin?	Gul	Resultat myndighet: -32 tkr. Koncern: -265 tkr. Region och kommuner har tillskjutit extra finansiering till kollektivtrafiken.

2023-04-24

Bo Rehnberg

Projektledare

pwc.se

Denna redogörelse har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Norrbottens läns kollektivtrafikmyndighet enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från 2022-12-05. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna redogörelse.

Granskning av kollektivtrafiken

Region Norrbotten

**Kommunalförbundet Norrbottens läns
kollektivtrafikmyndighet**

Mars 2023

Bo Rehnberg, certifierad kommunal revisor

Erika Brolin, revisionskonsult

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Region Norrbotten respektive kommunalförbundet genomfört en granskning av kollektivtrafiken. Syftet med granskningen är att pröva om kollektivtrafiken bedrivs på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt med tillräcklig intern kontroll.

Fokus har riktats mot följande områden:

- Mål, program och budget
- Finansiering och kostnadsansvar
- Samråd
- Uppsikt
- Rapportering
- Måluppfyllelse

Utifrån genomförd granskning görs följande sammanfattande revisionella bedömningar hur respektive revisionsobjekt fullgör sitt uppdrag avseende skötsel av kollektivtrafik:

Revisionsobjekt	Ändamålsenlighet	Ekonomiskt tillfredsställande	Intern kontroll
Förbundsdirektionen			
Regionstyrelsen			
Regionala utvecklingsnämnden			

För att utveckla granskningsområdet bör följande rekommendationer prioriteras:

- Att regionstyrelsen verkar för att det skyndsamt upprättas ett samverkansavtal mellan medlemmar i kollektivtrafikmyndigheten Norrbotten. Granskningen visar att det saknas avtal från 1 januari 2023.
- Att förbundsdirektionen säkerställer att direktiv för uppföljning/rapportering av kollektivtrafiken inarbetas i trafikförsörjningsprogram respektive förbundsordning.
- Att förbundsdirektionen prövar åtgärder för att förbättra kollektivtrafikens måluppfyllelse.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
1. Inledning	3
1.1 Bakgrund	3
1.2 Syfte och revisionsfrågor	3
1.3 Revisionskriterier	4
1.4 Avgränsning	4
1.5 Metod	4
2. Granskningsresultat	5
2.1 Mål, program och budget	5
2.2 Finansiering och kostnadsansvar	6
2.3 Samråd	8
2.4 Uppsikt	10
2.5 Rapportering	11
2.6 Måluppfyllelse	12
3. Avslutning	14
3.1 Sammanfattande revisionell bedömning	14
3.2 Rekommendationer	15

1. Inledning

1.1 Bakgrund

Revisorerna i Region Norrbotten och förbundets revisorer har med hänsyn till risk och väsentlighet bedömt det angeläget att göra en gemensam granskning inom området kollektivtrafik.

Region Norrbotten och kommuner i Norrbottens län har tillsammans bildat kommunalförbundet Norrbottens läns kollektivtrafikmyndighet. I samband med bildandet har medlemmar överlåtit vården av ett antal kommunala angelägenheter till förbundet, däribland skötsel av kollektivtrafik.

I regionens uppdrag ingår att utöva styrning och uppsikt över regionens samlade verksamhet. Regionrevisionen har i en särskild granskning (januari 2022) funnit ett flertal brister hur regionstyrelsen och regionala utvecklingsnämnden generellt fullgör sin uppsikt. Granskningen berörde bland annat verksamhet som bedrivs av kommunalförbund.

Förutsättningar att bedriva kollektivtrafiken har i hög grad påverkats av Covid 19-pandemin. Detta gäller såväl verksamhetsmässigt som från ett ekonomiskt perspektiv. Detta har bland annat medfört att RKM:s medlemmar tvingats tillskjuta extra finansiella medel till förbundet för att bedriva kollektivtrafik.

Under senare tid har det framförts kritik att dialog och kommunikation mellan förbundet och dess medlemmar varit bristfällig, främst kopplat till ekonomi och finansiering av förbundets samlade verksamhet. I sammanhanget kan framhållas att ledamöter i förbundets beslutande organ väljs av dess medlemmar, däribland Region Norrbotten.

Brister i styrning, samordning, uppföljning och rapportering kan riskera att regionens och förbundets verksamhet inte sköts på avsett sätt.

Revisionsobjekt i denna granskning är regionstyrelsen, regionala utvecklingsnämnden samt förbundsdirektionen i sin roll som förbundsstyrelse.

1.2 Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att pröva om kollektivtrafiken bedrivs på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt med tillräcklig intern kontroll.

Följande revisionsfrågor ska besvaras:

1. Är styrningen över kollektivtrafikens verksamhet tillräcklig? Fokus på mål, program och budget.
2. Är kriterier och avtal för finansiering och kostnadsansvar avseende kollektivtrafik tydliga och ändamålsenliga? Fokus på fördelning mellan förbund och dess medlemmar.
3. Sker i tillräcklig grad samråd dels mellan förbund/medlemmar dels mellan förbundets medlemmar i kollektivtrafikärenden av större vikt?

4. Är ansvars- och rollfördelning mellan regionstyrelsen och regionala utvecklingsnämnden tydlig när det gäller uppsikt över kollektivtrafiken?
5. Sker rapportering av kollektivtrafiken i enlighet med gällande direktiv? Dels inom förbundet, dels mellan förbund och dess medlemmar.
6. När kollektivtrafiken måluppfyllelse? Fokus på a) verksamhet respektive b) ekonomi.

Revisionsfråga 1, 2, 5 och 6a används för att pröva om granskningsområdet hanteras på ett ändamålsenligt sätt. Revisionsfråga 6b bildar underlag för att bedöma om verksamheten bedrivs på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt. Övriga revisionsfrågor används för att granska om den interna kontrollen är tillräcklig.

1.3 Revisionskriterier

Följande revisionskriterier används i granskningen:

- Kommunallag (2017:725) 6:1, 6:6, 6:13
- Lag om kollektivtrafik (2010:1065) § 8-10
- Förbundsordning för RKM samt samarbetsavtal mellan förbundets medlemmar.
- Övriga styrande dokument relevanta för granskningen, främst reglementen.

1.4 Avgränsning

Granskningen avgränsas i huvudsak till kalenderåret 2022. I övrigt se avsnitt "syfte och revisionsfrågor".

1.5 Metod

Granskningen har skett genom analys av för granskningen relevant dokumentation.

Följande underlag har granskats:

- Regionalt trafikförsörjningsprogram 2018-2030
- Samarbetsavtal mellan medlemmar i kollektivtrafikmyndigheten i Norrbotten
- Konsortialavtal mellan ägare i Norrtåg AB
- Förbundsordning RKM
- Reglemente för förbundsregionen RKM
- Reglemente för regionstyrelsen
- Reglemente för regionala utvecklingsnämnden
- Budget och verksamhetsplan RKM 2023-2025
- Protokoll i Region Norrbotten: regionfullmäktige (oktober 2020), regionala kollektivtrafikmyndigheten (april 2022), regionstyrelsen (oktober 2022),
- Protokoll i RKM: Förbundsregionens för perioden 220101-221231

Därutöver har det genomförts intervjuer med utvecklingsdirektör, ekonomi- och planeringsdirektör, myndighetschef RKM, kollektivtrafikstrateg RKM samt ekonomichef i Länstrafiken Norrbotten AB. De intervjuade har beretts möjlighet att sakgranska rapporten.

Revisionell bedömning av respektive revisionsfråga sker utifrån en tregradig skala: ja/uppfyllt (grön); delvis uppfyllt (gul); nej/ej uppfyllt (röd). Rapporten har kvalitetssäkrats av Kristian Damlin, certifierad kommunal revisor, enligt PwC:s rutiner för kvalitetssäkring.

2. Granskningsresultat

2.1 Mål, program och budget

Revisionsfråga 1: Är styrningen över kollektivtrafikens verksamhet tillräcklig? Fokus på mål, program och budget.

lakttagelser

I lag (2010:1065) om kollektivtrafik regleras hur styrningen av den regionala kollektivtrafiken ska ske på övergripande nivå. Styrningen sker i första hand genom ett regionalt trafikförsörjningsprogram. Programmet ska beslutas av den regionala kollektivtrafikmyndigheten. Följande delar ska ingå i programmet:

- Förekommande behov
- Omfattning och utbud för resenärer
- Tidsbestämda mål
- Åtgärder för förbättrad tillgänglighet och miljö

Granskningen visar att förbundsdirectionen i RKM antagit ett regionalt trafikförsörjningsprogram för perioden 2018-2030. Granskningen visar att programmet i stort reglerar de områden som anges i lag.

Vid intervjuer framkommer att företrädare för förbundet upplever att nuvarande program inte ger en tillräckligt tydlig och heltäckande styrning av kollektivtrafiken. Under 2022 har det därför påbörjats en översyn av befintligt program. Enligt intervjuade är syftet med programöversynen framför allt följande:

- Tydligare och färre mål
- Tydligare inriktning och samklang med förbundets verksamhetsplan
- Förbättrad samverkan

Enligt tidsplan ska översynen vara slutförd under 2023. Vid granskningstillfället är det förslaget till det nya trafikförsörjningsprogrammet ute för påsyn och förankring hos förbundets medlemmar. Det kommande programmet kommer även det att sträcka sig till och med år 2030.

I kommunallagen regleras på övergripande nivå hur styrningen av kommunal verksamhet ska vara utformad. Styrningen sker i första hand genom budget och verksamhetsplan.

Kollektivtrafikmyndigheten upprättar årligen budget och verksamhetsplan. Budget och verksamhetsplan 2023-2025 har beslutats av förbundsdirectionen i december 2022.

Granskning av styrdokumentet visar följande:

- Verksamhetsplan tar utgångspunkt från kollektivtrafikmyndighetens trafikförsörjningsprogram. Planen innehåller ett antal mätbara mål för kollektivtrafiken.

- Förbundets driftbudget fördelas på verksamheten "Färdtjänst" respektive "Myndigheten". Inom driftbudget "Myndigheten" återfinns kostnader/intäkter för trafikverksamhet, men även kostnader för förtroendevalda samt för viss personal.

I övrigt noteras att förbundets övergripande budgetdokumentet inte i alla avseenden uppfyller de krav som ställs i kommunallagens ekonomikapitel. Budgetdokumentet saknar följande delar: resultatbudget, balansbudget samt kassaflödesbudget.

Avslutningsvis kan framhållas att vid granskning av förbundets förbundsordning noteras att det sker en sammanblandning mellan förbundets *föremål* (vad förbundet ska ägna sig åt) och förbundets *ändamål* (syfte/mål med förbundets verksamhet). I så motto har medlemmarna brustit i att fastställa ett tydligt kommunalt ändamål för förbundet. Vi kan inte finna att detta ännu uppmärksammats i pågående översyn av förbundsordning.

Bedömning

Delvis

Vi gör bedömningen att styrningen över kollektivtrafikens verksamhet endast delvis är tillräcklig. Bedömningen baseras framför allt på följande:

- Den regionala kollektivtrafikmyndigheten har upprättat program, mål och budget för kollektivtrafik. Granskning av program, mål och budget visar att dessa i flera avseenden inte är utformade på ett ändamålsenligt sätt.
- Brister i regionalt trafikförsörjningsprogram har föranlett förbundet att påbörja en översyn av programmet under 2022.

För framtiden föreslås att förbundsledningen säkerställer att förbundets budget respektive förbundsordning (kommunalt ändamål) fullt ut motsvarar krav i lagstiftning.

2.2 Finansiering och kostnadsansvar

Revisionsfråga 2: Är kriterier och avtal för finansiering och kostnadsansvar avseende kollektivtrafik tydliga och ändamålsenliga? Fokus på fördelning mellan förbund och dess medlemmar.

lakttagelser

Finansiering och kostnadsansvar för kollektivtrafik regleras i första hand genom följande avtal:

1. Samarbetsavtal mellan medlemmar i kollektivtrafikmyndigheten i Norrbotten (2012)
2. Konsortialavtal mellan ägare i Norrtåg AB (2017)

Avtal 1: I samband med bildande av förbundet slöts ett samarbetsavtal mellan dess medlemmar. Avtalet reglerar bland annat hur förbundets verksamhet ska finansieras. Avtalet gäller för respektive mandatperiod. I avtalet regleras även formerna för förlängning och uppsägning av avtal.

Av förbundsordning och avtal framgår att ansvar för finansiering fördelas enligt följande:

- Kostnaderna för förbundets verksamhet ska, i den mån de inte täcks på annat sätt, erläggas genom bidrag från dess medlemmar.

- Region Norrbotten svarar för underskottsfinansiering för stomlinjenätet med buss.
- Region Norrbotten svarar för underskottsfinansiering för regional persontågtrafik
- Kommunerna svarar för underskottstäckning för inomkommunal kollektivtrafik. Kostnadsansvaret omfattar särskild kollektivtrafik inom kommunen i form av skolskjuts, färdtjänst och sjukresor.
- Kostnadsfördelning av administrativa kostnader hänförlig till inomkommunal kollektivtrafik.
- Förbundsdirektionen fastställer budget för kommande år. Av budget ska framgå storleken på bidrag som medlemmarna ska erlægga nästkommande år. Medlen erläggs förbundet halvårsvis i förskott.

Vår granskning visar att avtalet inte reglerar formerna för årlig slutavräkning av medlemmarnas finansiering, vilket kan ses som en brist.

Företrädare för förbundet och dess medlemmar upplever att avtalet är tydligt när det gäller fördelning av direkta kostnader för kollektivtrafik mellan Region Norrbotten och Norrbottens kommuner. Otydlighet upplevs råda när det gäller vissa indirekta kostnader såsom administrativa kostnader. Exempel på sådan kostnad är merkostnader som uppstått i samband med avveckling/överföring av Bussgods Norrbotten år 2019.

Regionfullmäktige har i oktober 2020 fattat beslut om att säga upp samarbetsavtalet. Uppsägningen medför att avtalet har upphört att gälla från 1 januari 2023. I granskningen framkommer att regionens beslut föranletts av att avtalet i vissa avseenden upplevs vara otydligt.

Regionfullmäktige har i oktober 2020 lämnat uppdrag till verksamheten att - tillsammans med länets kommuner - ta fram förslag till nytt avtal. Under första halvåret 2021 tillsätts en arbetsgrupp för att genomföra en översyn inom området. Arbetsgruppen har i årsskiftet 21/22 tagit fram ett förslag till ny förbundsordning. Efter ett remissförfarande hos dess medlemmar har förbundsdirektionen i april 2022 beslutat genomföra en större förändring av dokumentet.

Vi noterar att vid tidpunkt för granskning (februari 2023) har förbundets medlemmar alltså inte tagit beslut om nytt samarbetsavtal för mandatperioden 2023-2026. Genomförda intervjuer indikerar att regionen/kommunerna inte är medvetna om att det för närvarande saknas samarbetsavtal inom området.

Avtal 2: På uppdrag av bland annat kollektivtrafikmyndigheten i Norrbotten svarar Norrtåg AB för den persontågstrafik som bedrivs inom regionen. Finansiering och kostnadsfördelning mellan bolagets ägare regleras i konsortialavtal mellan parterna. Förbundets ägarandel i Norrtåg AB uppgår till 25 procent.

Företrädare för kollektivtrafikmyndigheten i Norrbotten upplever att förekommande avtal för finansiering av regional persontågstrafik kan såväl förtydligas som förbättras på ett flertal punkter.

I granskningen framkommer att representanter för ägarna under 2023 kommer träffas för att diskutera formerna för finansiering av persontågstrafik.

Bedömning

Delvis

Vår bedömning är att kriterier och avtal för finansiering och kostnadsansvar avseende kollektivtrafik endast delvis är tydliga respektive ändamålsenliga. Bedömningen baseras främst på följande:

- Det finns dokumenterade avtal som reglerar kostnadsfördelning mellan förbundet och dess medlemmar. Granskade avtal har omfattat verksamhetsår 2022.
- I granskningen framkommer att avtalen inte i alla avseenden är utformade på ett ändamålsenligt sätt. Avtalen upplevs inte vara tillräckligt tydliga hur vissa kostnader ska fördelas mellan parterna.

För att utveckla området föreslås följande:

1. Att regionstyrelsen verkar för att det skyndsamt upprättas ett samverkansavtal mellan medlemmar i kollektivtrafikmyndigheten Norrbotten.
2. Att förbundsledningen prioriterar översyn av konsortialavtal för det delägda bolaget Norrtåg AB.

2.3 Samråd

Revisionsfråga 3: Sker i tillräcklig grad samråd dels mellan förbund/medlemmar dels mellan förbundets medlemmar i kollektivtrafikärenden av större vikt?

lakttagelser

Former för samråd kan regleras dels i lagar och föreskrifter dels i interna styrdokument.

Samråd mellan förbund och medlemmar

Vid vår granskning har följande noterats:

- I lag om kollektivtrafik ställs krav på att kollektivtrafikmyndigheten - i samband med upprättande av trafikförsörjningsprogram - ska genomföra samråd med bland annat berörda kommuner och regioner. Därutöver kan vi inte finna att lagstiftaren närmare reglerat formerna för samråd.
- Vid granskning av förbundsinterna styrdokument noteras följande:
 - I regionalt trafikförsörjningsprogram för Norrbottens län 2018-2030 ges viss vägledning hur samråd kring programmet ska genomföras. Bland annat anges att det vilar på förbundet att det sker kontinuerligt samråd med företrädare för länets kommuner respektive region.
 - I förbundsordning och reglemente för förbundsledningen regleras i *låg* grad formerna för hur myndigheten och ledningen ska samråda med sina medlemmar, till exempel i frågor av större vikt. Enligt förbundsordning ska det inom ramen för årligt budgetarbete genomföras en budgetförhandling.

Formerna (vem, hur, när) för hur denna förhandling ska utföras har inte preciserats i granskade styrdokument.

Av sammanställningen framgår att området i *låg* grad har reglerats i styrdokument.

I förbundsdirektionens uppdrag ingår att verkställa trafikförsörjningsprogrammet. Granskningen kan inte finna att förbundsdirektionen preciserat hur förbundet löpande ska fullgöra samråd och dialog kring programmet.

Av avsnitt 2.1 framgår att det för närvarande pågår en översyn av förbundets trafikförsörjningsprogram. Granskningen visar att det inom ramen för detta arbete genomförts dialog och samråd med förbundets medlemmar.

När det gäller samråd och dialog i andra ärenden som rör kollektivtrafik upplever företrädare för förbundet att det under innevarande mandatperiod i hög grad saknats rutiner och arbetssätt för området.

Under 2022 har ett initiativ tagits där representanter för förbundet åkt runt i Norrbottens län och besökt samtliga medlemmar för att informera och diskutera kollektivtrafikfrågor. Enligt uppgift har denna aktivitet har uppskattats av medlemmarna. Motsvarande träffar planeras även genomföras under våren 2023. Intervjuade framhåller att dialogen med medlemmarna utvecklats under senare tid. I sammanhanget påtalas vikten av att hitta effektiva former för dialog, för att det inte ska bli alltför många olika mötestillfällen.

Företrädare för förbundet ser även stora utvecklingsmöjligheter hur förbundsdirektionens ledamöter förbereder och återkopplar aktuella ärenden till den kommun/region som de företräder. Bilden som ges är att det finns stora variationer hur direktionens ledamöter har hanterat detta under mandatperioden 2019-2022.

Företrädare för regionen upplever att samråd mellan representanter för förbundets verksamhet respektive regionen har utvecklats under senare år. Samråd kring budget 2023 upplevs ha genomförts på ett tillfredsställande sätt.

Samråd mellan förbundets medlemmar

I nuvarande *samarbetsavtal* regleras inte formerna för hur samråd mellan förbundets medlemmar ska ske.

Granskningen kan inte verifiera att medlemmar tillämpat något systematiskt arbetssätt för att skapa samråd mellan parterna under mandatperioden. Detta har varken skett på politisk nivå eller på verksamhetsnivå.

Under mandatperioden har det på politisk nivå funnits *ett* forum där företrädare för samtliga medlemskommuner är representerade, nämligen förbundets förbundsdirektion. Vår granskning visar att det under mandatperiod 2019-2022 inte skett något systematiskt samråd inför direktionens sammanträden.

Vi kan inte finna att det på verksamhetsnivå skett återkommande träffar mellan företrädare för förbundets medlemmar under mandatperioden.

Företrädare för regionen upplever att samråd mellan förbundets medlemmar är ett utvecklingsområde. Vi noterar att ekonomichefer i Norrbottens kommuner respektive Region Norrbotten planerar genomföra en träff under våren 2023. Vid träffen kan gemensamma frågor, exempelvis kollektivtrafik, lyftas i detta forum.

Bedömning

Delvis

Vi gör bedömningen att samråd i ärenden av större vikt för kollektivtrafiken endast delvis sker i tillräcklig omfattning. Bedömningen baseras på följande:

- Förbundet har under mandatperioden påbörjat ett arbete för att utveckla samråd mellan förbund och dess medlemmar.
- Samråd mellan förbundsmedlemmar har ej skett på ett systematiskt sätt under 2022.
- Formerna för samråd har i låg grad reglerats i styrande dokument.

För framtiden föreslås att former för samråd regleras i styrande dokument, förslagsvis regionalt trafikförsörjningsprogram respektive samarbetsavtal mellan förbundets medlemmar.

2.4 Uppsikt

Revisionsfråga 4: Är ansvars- och rollfördelning mellan regionstyrelsen och regionala utvecklingsnämnden tydlig när det gäller uppsikt över kollektivtrafiken?

lakttagelser

Av kommunallagen framgår att regionstyrelsen ansvarar för att utöva uppsikt över regionens samlade verksamhet. Uppsikten ska bland annat innefatta regional verksamhet som bedrivs genom kommunalförbund.

Regionfullmäktige beslutar hur den politiska organisationen inom regionen ska vara utformad. Av regioninterna styrdokument framgår att regionala utvecklingsnämnden har en viktig roll när det gäller att bereda ärenden som är hänförliga till regionstyrelsens uppsikt.

Regionens revisorer genomförde 2021 en granskning av hur regionstyrelsen fullgör sin uppsiktsplikt samt regionala utvecklingsnämndens beredning inom området. Granskningen visade på en del brister på området och vid regionala utvecklingsnämndens hantering av rapporten 2022-04-26 § 52 instämde nämnden i revisorernas rekommendationer och beslutade att godkänna de föreslagna åtgärderna. Nämnden beslutade samtidigt att ge ge regiondirektören i uppdrag att återkomma med förslag på uppföljningsmodell. Regionstyrelsen fattade motsvarande beslut 2022-10-06 § 248.

Vid intervjuer framkommer att området utvecklats sedan ovanstående granskning genomfördes. Vår granskning indikerar att nämnden och styrelsen tagit till sig

rekommendationerna och att nya rutiner och arbetssätt tagits fram. Det framhålls i sammanhanget vara tydligt vad som åligger avdelningen för regional utveckling i förhållande till exempelvis ekonomi- och uppföljningsavdelningen. En bra dialog mellan ekonomidirektör och avdelningen för regional utvecklings ekonomiansvarig i budgetarbetet framhålls ha utvecklats. Likaså sker regelbundna avstämningar mellan regional utvecklingsdirektör och representanter från RKM där frågor som exempelvis upphandlingar och löpande verksamhet avhandlas.

Intervjuade beskriver hur arbetet på politisk nivå utvecklats genom bland annat att ett årshjul tagits fram för när och hur olika organ (däribland RKM) ska lämna ifrån sig underlag som möjliggör för styrelsen att fullgöra sin uppsiktsplikt. Det handlar om exempelvis protokoll från sammanträden, verksamhetsplan, verksamhetsberättelser etc. som delges styrelsen. Arbetssättet har tillämpats under år 2022 och uppges ha fungerat väl.

Bedömning

Ja

Vår bedömning är att ansvars- och rollfördelning mellan regionstyrelsen och regionala utvecklingsnämnden i allt väsentligt är tydlig när det gäller uppsikt över kollektivtrafiken. Bedömningen sker utifrån följande:

- Ett utvecklingsarbete har skett vad gäller strukturen för vad som ska rapporteras och när detta ska ske. Arbetssättet har tillämpats under år 2022 och uppfattas ha fungerat väl.

2.5 Rapportering

Revisionsfråga 5: Sker rapportering av kollektivtrafiken i enlighet med gällande direktiv? Dels inom förbundet, dels mellan förbund och dess medlemmar.

lakttagelser

Region Norrbotten respektive Norrbottens kommuner har överlåtit skötseln av kollektivtrafiken till kommunalförbundet RKM. Av avsnitt 2.1 framgår att kollektivtrafiken i första hand styrs genom ett regionalt trafikförsörjningsprogram. I förbundets uppdrag ingår att följa kollektivtrafikens utveckling.

Regionalt trafikförsörjningsprogram 2018-2030 saknar heltäckande instruktion hur programmet ska följas upp och utvärderas. När det gäller mål i programmet anges att dessa årligen ska följas upp i kollektivtrafikmyndighetens årsredovisning.

I förbundsordning regleras vilken typ av rapportering - på övergripande nivå - som ska lämnas från förbund till dess medlemmar. Denna rapportering ska omfatta förbundets samlade verksamhet. Rapportering ska ske i form av delårsrapport. Förbundsordningen säkerställer inte att förbundets årsredovisning ska överlämnas till dess medlemmar.

Granskningen kan inte finna att förbundsdirektionen under mandatperiod 2019-2022 utfärdat en rapporteringsinstruktion som innefattar området kollektivtrafik. Dagordning

på direktionens möten innehåller ett antal fasta punkter, däribland rapportering från förbundsägda bolag.

Granskningen kan verifiera att uppföljning av mål i regionalt trafikförsörjningsprogram sker inom ramen för förbundets delårsrapport respektive årsredovisning. Rapportering lämnar information om väsentliga händelser respektive måluppfyllelse.

Förbundsdirektionen har under granskningsperioden inte genomfört en heltäckande uppföljning/analys av övriga delar i trafikförsörjningsprogram 2018-2030. Här bör återupprepas att förbundet under 2022 initierat en översyn av befintligt program.

Granskning visar att förbundets delårsrapport 2022 har avlämnats till förbundets medlemmar, vilket är i överensstämmelse med vad som anges i förbundsordning. Vi kan inte finna att förbundet årsredovisning 2021 delgivits medlemmarna.

Under 2022 har förbundet - på verksamhetsnivå - arbetat med att skapa en förbättrad återrapportering mellan förbund och medlemmar. Arbetet har omfattat rapportering av såväl verksamhet som ekonomi. Rapporteringen har innefattat området kollektivtrafik. För 2023 planeras ytterligare åtgärder inom området. Bland annat införs en rutin där det ska ske månatlig ekonomirapportering från förbund till medlemmar. Syftet med åtgärden är att förbättra styrning och framförhållning genom att på ett mer systematiskt sätt kunna följa utfall och prognos i förhållande till budget.

Företrädare för regionen upplever att rapportering från förbundet generellt kan vidareutvecklas. Detta gäller även inom området kollektivtrafik.

Bedömning

Ja

Vi gör bedömningen att rapportering av kollektivtrafiken i stort sker enligt gällande direktiv. Bedömningen baseras på följande:

- Rapportering inom förbundet sker i huvudsak enligt beslutade direktiv (läs: trafikförsörjningsprogram).
- Rapportering mellan förbund och medlemmar sker för 2022 enligt direktiv i förbundsordning.
- Det saknas heltäckande direktiv för hur uppföljning/rapportering av kollektivtrafiken ska ske. Detta gäller såväl internt inom förbundet som mellan förbund/medlemmar. En brist är att förbundets årsredovisning inte delges medlemmarna.

För framtiden föreslås att direktiv för uppföljning/rapportering av kollektivtrafiken beaktas i pågående översyn av trafikförsörjningsprogram respektive förbundsordning.

2.6 Måluppfyllelse

Revisionsfråga 6: När kollektivtrafiken måluppfyllelse? Fokus på a) verksamhet respektive b) ekonomi.

lakttagelser

Av avsnitt 2.1 framgår att lagstiftaren ställt krav på att regionalt trafikförsörjningsprogram ska innehålla mål för kollektivtrafiken. Granskningen visar att kommunalförbundet inarbetat förekommande mål i programmet i årlig verksamhetsplan.

Enligt kommunallagen vilar ansvar för måluppfyllelse för förbundets samlade verksamhet på förbundsdirektionen. Regionstyrelsen ansvarar för regionens samlade verksamhet uppnår ställda mål. Ansvaret omfattar även verksamhet som utförs av andra juridiska personer (förbund respektive aktiebolag).

Uppföljning av mål för kollektivtrafiken sker i första hand genom förbundets delårsrapport respektive årsredovisning.

Nedan redovisas kollektivtrafikens måluppfyllelse under granskningsperioden:

Måluppfyllelse	2021-12-31	2022-08-31	2022-12-31
Verksamhet	Gul	Gul	Gul
Ekonomi	Röd	Röd	Röd

Av sammanställningen framgår av kollektivtrafiken under granskningsperioden delvis nått ställda verksamhetsmål. Inom området miljö redovisas överlag god måluppfyllelse. Inom delarna *resande* respektive *tillgänglighet* har verksamheten i lägre grad nått uppsatta mål.

När det gäller kollektivtrafikens ekonomi framgår att verksamheten inte bedrivits inom anvisad årsbudget. Underskottet är framför allt hänförlig till linjetrafik med buss. Det negativa resultatet förklaras i första hand av stigande drivmedelspriser. Till följd av uppkommet underskott har förbundets medlemmar tillskjutit extramedel på totalt 34,2 miljoner kr. Efter resursförstärkning redovisar den allmänna kollektivtrafiken ett överskott på 6,2 miljoner kr.

Bedömning

Nej

Vår bedömning är att kollektivtrafiken i låg grad har nått måluppfyllelsen under granskningsperioden. Bedömningen baseras på följande:

- Inom verksamhetsperspektivet har kollektivtrafiken endast delvis uppnått fastställda mål.
- Inom det ekonomiska perspektivet har kollektivtrafiken inte uppnått beslutade måltal. Avvikelsen är framför allt hänförlig till linjetrafik med buss.

För framtiden föreslår direktionen pröva åtgärder för att förbättra måluppfyllelse för verksamhet respektive ekonomi.

3. Avslutning

3.1 Sammanfattande revisionell bedömning

Område	Bedömning	
1. Mål, program och budget <i>(används som underlag för att bedöma ändamålsenlighet, omfattar förbundsdirektionen)</i>	Delvis	
2. Finansiering och kostnadsansvar <i>(används som underlag för att bedöma ändamålsenligt, omfattar samtliga revisionsobjekt)</i>	Delvis	
3. Samråd <i>(används som underlag för att bedöma intern kontroll, omfattar samtliga revisionsobjekt)</i>	Delvis	
4. Uppsikt <i>(används som underlag för att bedöma intern kontroll, omfattar regionstyrelse och regional utvecklingsnämnd)</i>	Ja	
5. Rapportering <i>(används som underlag för att bedöma intern kontroll, omfattar förbundsdirektionen)</i>	Ja	
6a. Måluppfyllelse: verksamhet <i>(används som underlag för att bedöma ändamålsenligt, omfattar förbundsdirektion och regionstyrelse)</i>	Delvis	
6a. Måluppfyllelse: ekonomi <i>(underlag för att bedöma ekonomiskt tillfredsställande, omfattar förbundsdirektion och regionstyrelse)</i>	Nej	

Utifrån genomförd granskning görs följande sammanfattande revisionella bedömningar för respektive revisionsobjekt:

Revisionsobjekt	Ändamåls- enlighet	Ekonomiskt tillfredsställande	Intern kontroll
Förbundsdirektionen			
Regionstyrelsen			
Regionala utvecklingsnämnden			

3.2 Rekommendationer

För att utveckla granskningsområdet bör följande rekommendationer särskilt prioriteras:

- Att regionstyrelsen verkar för att det skyndsamt upprättas ett samverkansavtal mellan medlemmar i kollektivtrafikmyndigheten Norrbotten. Granskningen visar att det saknas avtal från 1 januari 2023.
- Att förbundsdirektionen säkerställer att direktiv för uppföljning/rapportering av kollektivtrafiken inarbetas i trafikförsörjningsprogram respektive förbundsordning.
- Att förbundsdirektionen prövar åtgärder för att förbättra kollektivtrafikens måluppfyllelse.

Mars 2023

Kristian Damlin

Uppdragsledare Region Norrbotten

Bo Rehnberg

*Uppdragsledare kommunalförbundet
Norrbottens läns kollektivtrafikmyndighet*

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av förtroendevalda revisorer i Region Norrbotten respektive RKM Norrbotten enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från 2022-09-29. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.

Förbundsdirektionen

Granskning av kollektivtrafiken

Förbundets revisorer har tillsammans med förtroendevalda revisorer i Region Norrbotten genomfört en gemensam granskning av kollektivtrafiken. Granskningen har fokuserat på följande områden:

- Mål, program och budget
- Finansiering och kostnadsansvar
- Samråd
- Uppsikt
- Rapportering
- Måluppfyllelse

Revisionsobjekt i granskningen är bland annat förbundsdirektionen RKM.

Utifrån genomförd granskning gör vi bedömningen att skötsel av kollektivtrafiken sker delvis på ett ändamålsenligt sätt. Den interna kontrollen inom granskade områden bedöms delvis vara tillräcklig. Under 2022 har kollektivtrafiken inte bedrivits på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Underlag för revisionell bedömning redovisas i bifogad rapport.

För att utveckla granskningsområdet bör följande rekommendationer prioriteras:

- Att direktionen säkerställer att direktiv för uppföljning/rapportering av kollektivtrafiken inarbetas i trafikförsörjningsprogram respektive förbundsordning.
- Att direktionen prövar åtgärder för att förbättra kollektivtrafikens måluppfyllelse.

Luleå den 24 april 2023

Bjarne Hald

Anna Hövenmark

Robert Edin

Bilaga: Revisionsrapport: Granskning av kollektivtrafiken, PwC, mars 2023.

Deltagare

BJARNE HALD Sverige

Signerat med Svenskt BankID

Namn returnerat från Svenskt BankID: BJARNE HALD

Bjarne Hald

2023-04-24 17:02:56 UTC

Datum

Leveranskanal: E-post

ANNA HÖVENMARK Sverige

Signerat med Svenskt BankID

Namn returnerat från Svenskt BankID: ANNA HÖVENMARK

Anna Hövenmark

2023-04-24 15:03:00 UTC

Datum

Leveranskanal: E-post

ROBERT EDIN Sverige

Signerat med Svenskt BankID

Namn returnerat från Svenskt BankID: ROBERT EDIN

Robert Edin

2023-04-24 16:08:01 UTC

Datum

Leveranskanal: E-post

§211

**Kommunalt partistöd -
Socialdemokraterna Piteå
2024**

23KS83

Redovisning av erhållet kommunalt partistöd 2022 Socialdemokraterna i Piteå

Organisationsnummer 898800-2237.

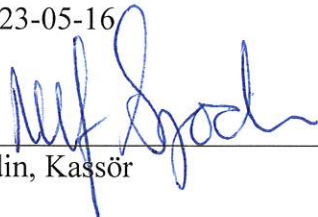
I kommunalt partistöd har vi under 2022 erhållit 1 351 400kr
Sparat partistöd från föregående år 0kr

Det lokala partistödet har använts för att stärka partiets ställning i den kommunala demokratin enligt följande

- Lokal och administrationskostnader, Lokalen på Västergatan är ett nav för vårt politiska arbete, den är öppen för våra lokala föreningar att hålla möten och utbildningar. Lokalen är utrustad med ändamålsenlig teknik för både fysiska och digitala möten. Vår ambition är att hålla lokalen bemannad och öppen för besök av våra medlemmar och andra intresserade.
- Underåret har vi arbetat med att planera och genomföra aktiviteter för valrörelsen 2022.
- Vi har ordnat utbildningar, träffar/möten, medverkat på marknader o mässor som kyrkmarknad, Nolia och valstuga/valmöten på byxtorget.
- Personalkostnader, Vi har en anställd Ombudsman på heltid, samt 2 projektanställda under valrörelsen för valarbete och medlemsutveckling.
- Regelbundna träffar med fullmäktigegruppen för att skapa en god grund för demokratisk förankring.

Kostnad för ovanstående verksamhet 2 548 375kr
Återstår av erhållna medel att föra över till nästa år 0kr

Piteå 2023-05-16

Ulf Sjödin, Kassör

Claes Danell, Ordförande

Granskning

Vi anser att partistödet använts i enlighet med det som Kommunallagen kräver. Det möjliggör att Partiet kan bedriva en god utåtriktad verksamhet för att möte medborgarna och utveckla demokratin.

Piteå 2023 _____

Peter Roslund, Revisor

Kristina Sandkvist, Revisor

§212

Kommunalt partistöd - Centerpartiet Piteå 2024

23KS78

Redovisning av mottaget partistöd 2022

Centerpartiet i Piteå har under 2022 mottagit 470 000 kr i partistöd från Piteå kommun.

Det kommunala partistödet syftar till att stärka den lokala demokratin enligt Kommunallagen kap. 4 §29. Bedömningen är att detta lagkrav har uppfyllts med Centerpartiet i Piteås verksamhet under år 2022.

För att kunna bedriva lokal politik förankrad bland medborgarna har en bedömning gjorts att en fysisk lokal är essentiell för att förstärka det demokratiska arbetet. Med anledning av detta har delar av det kommunala partistödet nyttjats för att finansiera lokalhyra för en kostnadseffektiv partilokal samt övriga kostnader relaterade till kretsexpeditionen.

För att stärka den lokala demokratin är vikten av samtal och dialog kritisk. Med anledning av detta har det lokala partistödet, till delar, finansierat olika aktiviteter vilka har möjliggjort och främjat detta. Till detta avses bland annat de av Centerpartiet i Piteå arrangerade forum och arenor relaterade till politiska och andra samhällsfrågor, samt möjliggörande av deltagande från kretsen vid regionala och nationella centerpartistiska organisationer. Det senare bedöms vara av stor vikt för den lokala demokratin att skapa förutsättningar för att placera den lokala demokratin i en nationell samt global kontext.

Utbildning är en viktig grund för lokal demokrati. Centerpartiet har valt att jobba med detta genom att arrangera utbildningar, kurser samt studiecirklar. Delar av det kommunala partistödet har med anledning av detta nyttjats till finansiering av detta.

En väsentlig del av partistödet har använts för att täcka kostnader i samband med valet 2022 samt anställa två personer på deltid som stöd till kretsen.

Inga medel har sänts till Riksorganisationen.

Underskrift

Ordförande:

Ort och datum

20230226 ÖJEBYN

Anton Li Nilsson

Granskningsintyg:

Enligt Föreskrift om kommunalt partistöd i Piteå kommun, ska mottagare av partistöd årligen lämna en skriftlig redovisning som visar att partistödet har använts för det ändamål som anges i 4 kap 29 § första stycket Kommunallagen, dvs för att stärka partiets ställning i den kommunala demokratin.

Granskarna är utsedda av Centerpartiet i Piteå och har tagit del av de underlag som behövts för att avlämna följande yttrande:

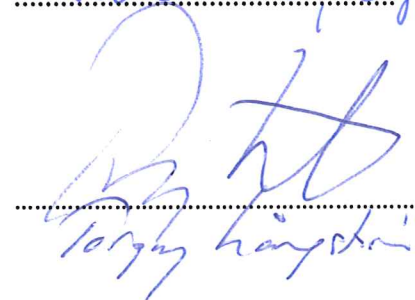
Partiet har använt partistödet för rätt ändamål.

Intygas av:

Ort och datum:

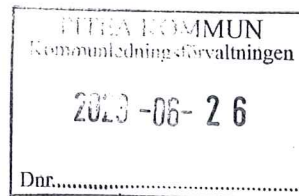
20230226 Öjebyn

§213

Kommunalt partistöd - Moderaterna Piteå 2024

23KS82

21 juni 2023

Redovisning av hur partistödet har använts 2022

I enlighet med 4 kap 29 § första stycket samt 4 kap 31 § Kommunallag (2017:725) och i enlighet med Föreskrift om kommunalt partistöd i Piteå Kommun 6 § (antagen av kommunfullmäktige 2014-11-17 § 177, senast reviderad av kommunfullmäktige 2018-03-26 § 55) avger Moderata samlingspartiet i Piteå härmed följande redogörelse för hur partistödet från Piteå Kommun har använts under perioden 2022-01-01 – 2022-12-31.

Partistödet som under 2022 betalats ut till Moderata samlingspartiet i Piteå har i huvudsak använts för att vinna människor för den samhällssyn som partiet företrädde. Då 2022 var ett valår har föreningen kraftsamlat för att vinna fler mandat till kommunfullmäktige och därmed öka inflytandet i nämnder och styrelser. Det har skett genom att målmedvetet bilda opinion för och utveckla moderata idéer, att vinna väljare till partiet och att i praktisk politik förverkliga idéer i enlighet med partiets samhällssyn.

För att göra detta har Moderaterna i Piteå använt partistödet till att:

- Genom lokala kampanjer i sociala medier och på gator och torg i Piteå möta väljare för att vinna väljarnas förtroende för våra idéer lokala, regionala som nationella.
- Genom att ständigt utveckla den lokala moderata politiken i en riktning som är aktuell och anknyter till moderata värderingar.
- Genom köp av centrala och regionala servicetjänster så som exempelvis medlemsutskick, medlemssystem, administrativ-och IT-support, kanslifunktioner som exempelvis kopiering, tryckning, medlemstidningar och del av kostnaden för partiombudsman.
- Genom hyra av partilokal för möten och andra aktiviteter hänförliga till den moderata verksamheten.
- Genom att genomföra tre fysiska medlemsmöte.

Det intensiva valarbetet under 2022 gav utdelning då Moderaterna gick från 6 till 8 mandat i Kommunfullmäktige.

Utbildningsstöd i enlighet med Föreskrift om kommunalt partistöd i Piteå Kommun har under 2022 ej sökts och ej erhållits.

Åsa Nordmark
Ordförande

Granskningsintyg av särskild utsedd granskare

Härmed intygas att denna redovisning ger en rättvisande bild av hur Moderata samlingspartiet i Piteå använt partistödet.

Piteå den 21 juni 2023

Henrik Wallsten

§214

**Kommunalt partistöd -
Kristdemokraterna Piteå
2024**

23KS79

Blankett för redovisning av erhållet kommunalt partistöd

Blanketten används frivilligt som stöd för redovisning.

Redovisningen ska avse perioden 1 januari – 31 december och lämnas in till kommunledningsförvaltningen, Piteå kommun, senast den 1 juli närmast följande år.

Parti <i>Kristdemokraterna</i>	Organisationsnummer <i>898800-5081</i>
Telefon <i>070-394 7713</i>	Adress <i>c/o Helena Burvall Bjurträsk 935 93 Norsjö</i>
Bankkonto eller bankgiro/postgiro	

Redovisningen avser år <i>2022</i>
Sparat partistöd från föregående år (Avser inte partistöd före 2015-01-01) <i>82.320</i>

Redovisa hur det lokala partistödet använts för att stärka partiets ställning i den kommunala demokratin

	År	Belopp
Erhållet partistöd	<i>2022</i>	<i>198.810</i>
Sparat partistöd från föregående år		<i>82.320</i>

Åtgärd/förbrukning	Belopp
<i>Serviceavg. till distriktet (se nästa sida)</i>	<i>45.800</i>
<i>Medlemsvård, reseersättningar, möteskostnader porto, lokalhyra, vitsippspris, medlemsvärning bankkostnad, kontorsmateriel</i>	<i>27.248</i>
<i>Valkostnader annonser, politikerutbildning reseersättningar i samband med valet</i>	<i>99.326</i>
Återstår av erhållna medel att föra över till nästa år	<i>82.320</i>

Beskriv hur det lokala partistödet använts för att stärka partiets ställning i den kommunala demokratin

Möten och träffar anordnas för inspiration och utbildning. Flygbladsutdelning i postlådor samt kampanjer och annonser. Medlemsvärvar-kampanjer samt försök att starta KDU. Val-broschyrer har utarbetats och distribuerats runt omkring i kommunen. Valinformation på Byxtorget och medverkan på Rosviksdagen och Framnäs. Utfrågning på Strömbackaskolan och PRO Norrfjärden. Målsättningen har varit att förnygra och att få fler engagerade i den kommunala demokratin. Sju helt nya personer har fått förtroendeuppdrag i kommunen.

Om överföringar har gjorts till delar av partiorganisationen utanför kommunen – beskriv vilka motprestationer som har erhållits för att stärka partiets ställning i den kommunala demokratin

För den serviceavgift som betalats till partidistriktet i Norrbotten har erhållits tillgång till ombudsman. Denne har hållit kurser och utbildningar som anordnats av distriktet samt besök av riksdagsledamöter. Lokala vdelningen fick delta i distriktets monter på Nolia med kommuninformation. Resor till Riksdag samt kommun- och regionpolitiska dagar. Avsättning till valfond som gjorde att distriktet kunde bedriva Regionval vilket resulterade i att vi kom in i regionfullmäktige igen med 4 mandat.

Bilagor

Ange eventuella bilagor som bifogas blanketten (Verksamhetsberättelse, redovisning, protokoll från styrelsemöte etc.)

Verksamhetsberättelse
Revisionsberättelse
Granskningsrapport

Underskrift

Härmed intygas att ovanstående redovisning är korrekt

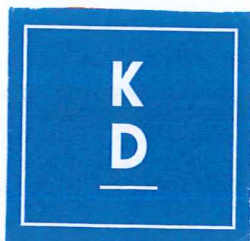
Datum 2023-05-24	Datum 23-05-24
Ordförande Helen Lindbäck	Kassör Helen Burvall
Namnförtydligande Helen Lindbäck	Namnförtydligande HELENA BURVALL

Granskningsintyg

Härmed intygas att partiet har följt ändamålet för "Regler för kommunalt partistöd i Piteå kommun".

Intygas av Olof Hammarbäck	Namnförtydligande OLOF HAMMARBÄCK
Datum 230524	Ort PITEÅ

Skickas till kommunstyrelsen@pitea.se eller lämnas till kommunledningsförvaltningen, Svartuddsvägen 1, 94185 Piteå

Verksamhetsberättelse Kristdemokraterna 2022

Styrelsens sammansättning

Malin Viklund ordförande

Helén Lindbäck vice ordförande

Helena Burvall sekreterare och kassör

Daniel Bylund, Erika Johansson, Lucas Eriksson och Eila Stenvall

Ersättare: Ingrid Nilsson och Nils-Olof Nilsson

Styrelsen har haft sju protokollförda sammanträden under det gångna året.

Styrelsens arbete samt medlemsaktiviteter under året:

Verksamhetsåret startade med digital inspirationsdag lördagen den 29 januari.

Vid styrelsesammanträdet 16 februari förbereddes årsmötet.

Årsmöte på EFS, Piteå 27/2 med fastställande av KF-listorna inför höstens val till kommunfullmäktige i Piteå och Arvidsjaur.

I mars var alla medlemmar inbjudna till Piteå Science Park, Acusticum där information gavs om vad som händer på Campus Piteå.

Vid KD Norrbottens årsmöte i Luleå 26/3 där Regiongruppen presenterade sitt valmanifest deltog två medlemmar fysiskt i stadshuset och tre över länk.

1-2 april var det Kommun och Regiondagar i Karlstad där Malin deltog.

På Nolia i Piteå 6-10/8 deltog KD Piteå i KD Norrbottens tält samt i Riks tält.

Sommarutfärden gick till Leif Lidmans samlingar av gamla föremål med Piteåanknytning. Därefter intogs middag tillsammans med riksdagsledamot Andreas Carlsson som inspirerade medlemmarna inför det kommande valet.

Vitsippspriset gick till Harriet Gardebjörk för hennes arbete med att förmedla hjälp till barnhemsbarn, skolbarn och familjer till egen försörjning i Rumänien.

Valinformation på Byxtorget tre sista veckorna före valet 11/9 med utdelande av sammanlagt 760 Goody-påsar med godis och valinformation.

Dessutom medverkan på Rosviksdagen, PRO Norrfjärden, Framnäs folkhögskola, P4 Norrbotten och Strömbackaskolan.

Valvaka på Piteå stadshotell tillsammans med M och L. Partiet gick fram något och behöll sina två mandat i KF. Valsamverkan med M, SJVP, SLP och MP gjorde att vi fick många platser i styrelser och nämnder. Sju nya personer har fått uppdrag. Målsättningen i årets val har varit att förnya och förnygra.

Under slutet av året lämnade ordföranden på eget initiativ alla sina politiska uppdrag och lämnade även sitt medlemskap i partiet.

Vid sista KF-sammanträdet för året beslöts trots avslagsförslag från gruppledaren att Närradiosändningarna som skötts av KD under drygt 20-talet år fortsättningsvis ska sändas av kommunens egna personal.

Traditionsenligt avslutades verksamhetsåret med att äta en god jultallrik tillsammans på Röda Lyktan i Gallerian.

Lokalavdelningen hade vid årets slut 66 medlemmar.

Piteå, den 26 februari 2023

Helén Lindbäck

Helena Burvall Daniel Bylund Eila Stenvall

Lucas Eriksson

Erika Johansson

REVISIONSBERÄTTELSE.

Undertecknade revisorer har granskat räkenskaperna för Kd-avdelningen i Piteå Kommun för år 2022

Granskningen har omfattat verifikationer och pg/bankgiro samt styrelsens protokoll.

Räkenskaperna är ordentligt förda och ingen anledning till anmärkning föreligger.

Vi föreslår därför att styrelsen och kassaförvaltaren beviljas ansvarsfrihet för 2022 års förvaltning.

Piteå den februari 2023

Richard Brännström

Olof Hammarbäck

Granskningsrapport kommunalt partistöd för Kristdemokraterna i Piteå

För perioden 2022-01-01 till 2022-12-31

Undertecknad har av kristdemokraterna i Piteå org nummer 898800-5081 blivit utsedd till särskild granskare av det partistöd som betalats ut för 2022.

Detta i enlighet med 4 kap 29§ första stycket i kommunallagen och Piteå kommuns föreskrift om kommunalt partistöd.

Undertecknad har tagit del av styrelseprotokoll, resultat och balansräkning revisions och verksamhetsberättelse och intygar att dessa redögörelser ger en rättvisande bild av hur partistödet används

Utifrån dessa dokument så gör undertecknad bedömmningen att kristdemokraterna i Piteå använt partistödet på ett effektivt och ändamålsenligt sätt för att stärka partiets ställning i den kommunala demokratin i Piteå

INTYGAG av

Lena Brännström

ORT och DATUM

2023-03-03

§215

**Kommunalt partistöd -
Sjukvårdspartiet Piteå
2024**

23KS84

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2022

PITEÅ LOKALAVDELNING

STYRELSENS VERKSAMHETSBERÄTTELSE AVSEENDE ÅR 2022

Styrelsen för Piteå lokalavdelning 2022

Ledamöter

Ann-Christin Åström	Ordförande
Martin Åström	Kassör
Johnny Åström	Sekreterare
Karin Andersson	Ledamot
Hans Taivalsaari	Ledamot
Malin Markström	Ledamot
Eva Åström	Ledamot

Suppleanter

Amanda Sundström	Suppleant
Jeanette Åström	Suppleant
Kristina Wiklund	Suppleant
Anton Markström	Suppleant

Revisorer

Anna Skott
Erika Sjöo

Valberedning

Hans Taivalsaari
Jeanette Åström
Olivia Markström

Styrelsen har under verksamhetsåret avhållit tre protokollförda styrelsesammanträden. Utöver dessa sammanträden, har gruppmöten med kommungruppen hållits inför varje kommunfullmäktige under året.

Ungdomssektionen

Sjukvårdspartiet har en länsövergripande ungdomssektion. Från Piteå lokalavdelning är Anton Markström representerad i ungdomsstyrelsen.

Sjukvårdspartiet på internet

Partiet har en egen hemsida på internet med adress: www.sjukvardspartiet.nu. På hemsidan finns information som rör partiet samt länkar till de olika lokalavdelningarna. Partiet regionalt har även en Facebooksida: www.facebook.com/sjukvardspartiet.

Möten och konferenser

Partistämman

Partiets länsövergripande partistämman avhölls den 14 maj i Boden. Från Piteå lokalavdelning deltog flera medlemmar. Johnny Åström och Martin Åström är invalda som ordinarie ledamöter i partistyrelsen för länet.

Årsmöte Piteå lokalavdelning

Årsmötet för Piteå lokalavdelning avhölls den 22 maj på Ebbenjarka där flertalet medlemmar deltog..

Verksamhetsåret 2022

Verksamhetsåret 2022 tillika valår innebar stora utmaningar. Lokalavdelningen var väl förberedd inför valet där förberedelserna påbörjades redan under 2021. Styrelsen utsåg i ett tidigt skede Johnny Åström som valansvarig med en särskild delegation från styrelsen. Vidare fick kassören Martin Åström i uppdrag att tillsammans med Johnny upprätta en valbudget. Valrörelsen var mycket intensiv där mycket av valarbetet bedrevs i valstugan. Vidare deltog partiet i olika mässor, marknader och evenemang bland annat på NOLIA och Öjeby kyrkmarknad. Utöver detta deltog Johnny i olika debatter bland annat i P4 Norrbottens valspecial. Partiet hade även en stor marknadsföringskampanj i den lokala tidningen samt digitalt på Internet.

Valresultat

Partiet backade stort i kommunvalet från tidigare fem mandat till ett mandat vilket givetvis var en stor besvikelse. Johnny Åström valdes in som ordinarie ledamot med Martin Åström och Malin Markström som ersättare. Styrelsen kan konstatera att partiets mjuka frågor rörande bland annat äldreomsorgen, skolan, hemsjukvården samt airdomen hamnade helt i skuggan av riksfrågor som exempelvis de höga elpriserna, höga bränslepriser, invandring samt kärnkraft. Trots massiv marknadsföring lyckades inte partiet komma igenom mediebruset som enligt vår uppfattning till stor del fokuserade mer på riksfrågor än på lokala frågor.

Vidare utsattes partiet för ett omfattande sabotage vad gäller skadegörelse på valaffischer. Vi kan konstatera att i princip samtliga valaffischer som var uppsatta revs ner och förstördes runt om i kommunen. Även en av de stora järnskyltarna uppsatt efter E4 hade någon med stor möda och kraft lyckats dra ner och släpa ett tjugotal meter ner i diket. Händelserna är givetvis polisanmälda.

Valteknisk samverkan

Partiet ingick en valteknisk samverkan med (M), (KD), (SLP) samt (MP) för att optimera platser till styrelser och nämnder. Detta resulterade i fler platser än vi annars skulle ha fått baserat på valresultatet. Resultatet blev som följer:

Socialnämnden ordinarie ledamot: Malin Markström

PIREVA ordinarie ledamot: Martin Åström

PNF ordinarie ledamot: Martin Åström

Norrbottens kommuner Förbundsfullmäktige: ordinarie Johnny Åström, ers: Martin Åström

Kommunfullmäktiges valberedning: Johnny Åström

Huvudman Sparbanken Nord: Ann-Christin Åström

Gode man fastighetsbildning: Ann-Christin Åström

Ekonomi

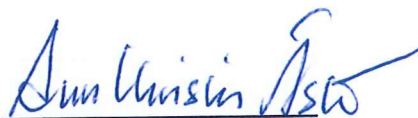
Lokalavdelningens ekonomi är fortsatt god. Resultatrapport och balansrapport följer i särskild bilaga.

Avslutning

Avslutningsvis vill styrelsen tacka för förtroendet att ha fått leda lokalavdelningen under verksamhetsåret/valåret 2022. Vi vill också tacka alla medlemmar som med frivilliga insatser deltog under valrörelsen.

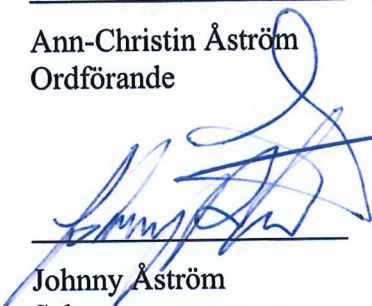
Styrelsen Piteå lokalavdelning 2022

Ann-Christin Åström
Ordförande

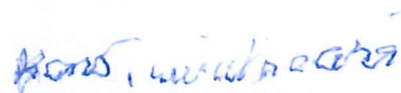
Martin Åström
Kassör

Johnny Åström
Sekreterare

Eva Åström
Ledamot

Hans Taivalsaari
Ledamot

Karin Andersson
Ledamot

Malin Markström
Ledamot

Jeanette Åström
Suppleant

Kristina Wiklund
Suppleant

Anton Markström
Suppleant

Amanda Sundström
Suppleant

REVISIONSBERÄTTELSE

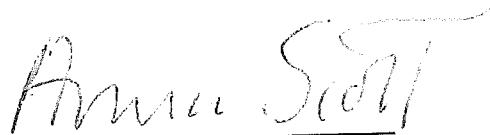
Avseende Norrbottens Sjukvårdsparti Piteå lokalavdelning verksamhetsåret 2022.

Undertecknade revisorer har efter granskning av kassabokföring och bilagda certifikat funnit att omsorgsfull notering förevarit samt att inga anmärkningar mot enskilda poster finns att erinra.

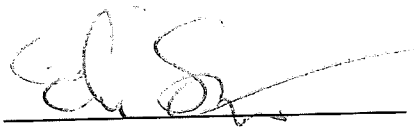
Vidare har avdelningens aktivitet granskats i vad gäller styrelsens arbete och inte heller där har vi funnit något att erinra mot.

Vi föreslår därför årsmötet godkänna ansvarsfrihet för styrelsen.

Piteå 230417

Anna Scott
Revisor

Erika Sjö
Revisor

Granskningsrapport Sjukvårdspartiet Piteå lokalavdelning för verksamhetsåret 2022

Denna granskningsrapport avser Sjukvårdspartiet Piteå lokalavdelning med organisationsnummer: 898801-2426.

Undertecknad är utsedd att granska om redovisningen från Sjukvårdspartiet Piteå lokalavdelning ger en rättvisande bild av hur de använt partistödet för verksamhetsåret 2022.

Undertecknad har tagit del av verksamhetsberättelsen, revisionsberättelsen samt resultat- och balansräkning för 2022 och intygar att dessa redogörelser ger en rättvisande bild av hur partistödet använts. Utifrån dessa redogörelser kan konstateras att partistödet har använts på ett effektivt och ändamålsenligt sätt för att stärka partiets ställning i den kommunala demokratin i Piteå.

Piteå 2023-04-23

Peter Sundström

§216

**Kommunalt partistöd -
Skol- och
landsbygdspartiet Piteå
2024**

23KS85

REDOVISNING AV ANVÄNT KOMMUNALT PARTISTÖD FÖR SKOL OCH LANDSBYGDSPARTIET PITEÅ

Sparat från föregående år ingående saldo 2022-01-01		362 353,41 kronor
Kommunalt partistöd		198 800,00
Utgifter		
Valannonsering Facebook	197 176,78	
Valannonsering PiteåTidningen	133 228,00	
Valannonsering Piteå gratistidning	45 981,00	
Civilkuragepris	45 000,00	
Hemsida, webbhotell, program, GDPR, hårdvara	27 141,38	
Valstuga, valstugeplats, valmaterial	26 211,00	
Prenumerationer	13 985,41	
Lokalhyra, Lomtjärnsinformation	7 350,00	
Ukraina, stöd, Unicef	5 000,00	
Resersättning och parkeringsavgifter efter 29/8	3 955,83	
Banktjänster	937,50	
Medlemskap Föreningservice	300,00	
Kvar vid årets slut 2023-01-01 utgående saldo		54 886,51

Utgifter och inkomster har redovisats för partiets medlemmar och sympatisörer månadsvis

Granskningsrapport utförd av Skol och Landsbygdspartiet utsedde särskilde granskare Joel Viklund

Redovisning av använt partistöd för år 2022-01-01 till 2022-12-31 överensstämmer med fakturorna. Skol och Landsbygdspartiet fick ett ökat antal röster jämfört med föregående val och är nu det fjärde största oppositionspartiet i Piteå Kommun. Härmed görs bedömningen att partiet har stärkt sin ställning i den kommunala demokratin.

Altersbruk 2023-01-07

revisor Joel Viklund

§217

Kommunalt partistöd - Miljöpartiet Piteå 2024

23KS81

Verksamhetsberättelse för Miljöpartiet de gröna i Piteå 2022

Lokalavdelningens uppgift är att:

- bedriva valrörelser och annat utåtriktat arbete till stöd för partiets idéer och politik inom verksamhetsområdet
- utveckla politiken inom kommunen
- nominera företrädare i allmänna val och till politiska organ inom verksamhetsområdet
- erbjuda arenor för politiskt engagemang
- uppbära och disponera det partistöd som partiet erhåller från kommunen

På det ordinarie årsmötet 2022 valdes en styrelse och som under hela verksamhetsåret har bestått av:

Lia Utterheim	ordförande
Mats Dahlberg	kassör
Maria Hannu	sekreterare
Anna Åström	ledamot
Lars-Erik Willberg	ledamot

Medlemsvård

Under året har vi haft fyra medlemsträffar där vi diskuterat ideologi och lärt känna de många nya medlemmar vi fått under året. Vi har haft middagsträff på Kajman, fika i Badhusparken, och en medlemsträff där vi bjöd på middag på lokalen Vardagsrummet. Vi har även haft en medlemsträff med glöggmingel närmare jul.

Antalet har ökat med 87% och den största tillströmningen har skett under och efter valrörelsen. Miljöpartiet i Piteå har, åtminstone sedan millennieskiftet, aldrig haft så många medlemmar som nu.

Möten

Vi har haft 8 formella styrelsemöten under året och har då varit i partilokalen på Olof Palmes gata eller träffats digitalt. Miljöpartiets i Piteå har även representation i distriktet MP Norrbotten, där vi regelbundet deltagit i styrelsemöten och digitala medlemsträffar. Under juni, juli och augusti har även representation från Piteås styrelse funnits med i distriktets valarbete och täta styrelsemöten, då vi jobbat tätt ihop med övriga avdelningar.

Styrelsen i Piteå har fungerat som valgrupp och har haft regelbunden kontakt via Facebook-chatt under hela året, extra tät kontakt under från maj till och med september.

Via messenger har även grupper för medlemmar aktiva i valrörelsen skapats och där vi haft mer eller mindre daglig kontakt under den mest intensiva perioden.

Valet 2022

2022 var ett valår. Under valarbetet hade vi en anställd valsamordnare på 25% mellan maj-september som hanterade kommunikation och marknadsföring, administration och praktiskt

arbete vid möten och arrangemang. Hen designade också affischer, valmaterial och administrerade arbetet med valsedlar.

Under våren påbörjades valarbetet med gemensamma möten med distriktet, MP Norrbotten. Även möten lokalt i Piteå genomfördes för att lägga grunden för vårt valmanifest.

I juli medverkade vi på Pridefestivalen i Piteå och i augusti deltog vi på Pride i Luleå ihop med EU-parlamentarikern Alice Bah Kuhnke.

Flera av våra representanter medverkade i debatter och samtal på bland annat Strömbackaskolan, PRO, och Framnäs folkhögskola. Vi hade en valstuga på Byxtorget och en monter på den årliga mässan Stora Nolia där vi även samarbetade med Västerbottens Distriktsavdelning samt Miljöpartiet i Skellefteå. I vår monter bjöd vi in till barnaktiviteter och var mycket välbesökt! På valdagen/kvällen hade vi en gemensam valvaka ihop med MP Norrbotten i Luleå.

I augusti anordnade vi en öppen träff/föreläsning med Alice Bah Kuhnke i lokalen Vardagsrummet i Piteå. Under samma månad bjöd vi in till studiebesök med tema Grön Omställning med vår Europaparlamentariker Jakob Dalunde samt hade Homeparty med Amanda Lind, där vi också hade ett event på Heta Hyttan i Piteå. Under augusti ordnade vi även besök för riksdagskandidaten Elin Söderberg som besökte och talade på både Nolia och Öjeby lantbruksmessa.

Övriga aktiviteter

Utifrån att vi är en liten lokalförening har arbetet under detta valår till stor del präglats av samarbete med närliggande kommuner och distrikt. Vi har även lagt en stor del av vår budget på att anlita en samordnare på 25% under våren och sommaren, samt annonserat i tryckt media och i sociala medier. Vi kom exempelvis ut med en Valbilaga under sommaren, där MP Piteå till stor del producerade innehållet i samarbete med Norr Media.

Vad hände efter valet?

Trots hårt arbete så blev valresultatet inte vad vi hoppats på. Däremot har medlemsantalet i Miljöpartiet i Piteå ökat rejält. Efter valet hade vi därför några medlemsträffar för att lära känna nya medlemmar och samtala kring valresultatet. Arbetet med att ta hand om de nya medlemmarna och bygga verksamheten utifrån det nya politiska landskapet lokalt, och nationellt, är något som behöver fortsätta med ny kraft inför verksamhetsåret 2023.

Mats Dahlberg gruppleddare och kassör för Miljöpartiet Piteå 2022

Granskningsrapport för år 2022

Gällande:

Miljöpartiet de gröna i Piteå

Org. nummer: 898800-7798

Olof Palmesgata 6 A

941 33 PITEÅ

Undertecknad är utsedd att granska om Miljöpartiet de gröna i Piteås redovisning av verksamheten och ge en rättvisande bild av hur de använt partistödet för verksamhetsåret 2022.

“ Mottagaren av partistöd ska årligen lämna en skriftlig redovisning som visar att partistödet har använts för de ändamål som anges i 4 kap 29 § första stycket Kommunallagen, d.v.s. för att stärka partiets ställning i den kommunala demokratin.”

Jag har tagit del av föreningens verksamhets- och ekonomiska berättelse för verksamhetsåret 2022 och intygar att de redovisade dokumenten ger en rättvisande bild av hur partistödet har använts.

Jag anser vidare att partiföreningen använt partistödet på ett effektivt och ändamålsenligt sätt för att stärka partiets ställning i den kommunala demokratin i Piteå.

Piteå den 2023-06-02

Ann-Louise Hagström

Revisor för Miljöpartiet de gröna i Piteå

§218

**Kommunalt partistöd -
Sverigedemokraterna
Piteå 2024**

23KS86

Blankett för redovisning av erhållet kommunalt partistöd

Blanketten används frivilligt som stöd för redovisning.

Redovisningen ska avse perioden 1 januari – 31 december och lämnas in till kommunledningsförvaltningen, Piteå kommun, senast den 1 juli närmast följande år.

Parti SVERIGEDEMOKRATERNA	Organisationsnummer 802496 - 0323
Telefon 070 - 666 0379	Adress OLOF PALMES GATA 6A 941 33 PITEÅ
Bankkonto eller bankgiro/postgiro 63 118 582-4 (8264-4)	

Redovisningen avser år 2022
Sparat partistöd från föregående år (Avser inte partistöd före 2015-01-01) 166079

Redovisa hur det lokala partistödet använts för att stärka partiets ställning i den kommunala demokratin

	År	Belopp
Erhållet partistöd	2022	266600
Sparat partistöd från föregående år		166079

Åtgärd/förbrukning	Belopp
SE BIFOGAD BALANSRAPPORT O RESULTATRAPPORT SAMT EKONOMISK BERÄTTELSE	
Återstår av erhållna medel att föra över till nästa år	

Beskriv hur det lokala partistödet använts för att stärka partiets ställning i den kommunala demokratin

SE BIFOGAD VERKSAMHETSBERÄTTELSE SAMT
EKONOMISK BERÄTTELSE.

Om överföringar har gjorts till delar av partiorganisationen utanför kommunen – beskriv vilka motprestationer som har erhållits för att stärka partiets ställning i den kommunala demokratin

TJÄNSTEMANNANORGANISATION, EPOST SAMT
ANDRA DATA OCH UTBILDNINGSSYSTEM.

Bilagor

Ange eventuella bilagor som bifogas blanketten (Verksamhetsberättelse, redovisning, protokoll från styrelsemöte etc.)

BALANSRAPPORT
RESULTATRAPPORT
VERKSAMHETSBERÄTTELSE
EKONOMISK BERÄTTELSE

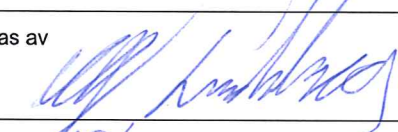
Underskrift

Härmed intygas att ovanstående redovisning är korrekt

Datum 2023-06-14	Datum 2023-06-15
Ordförande MAGNUS HÄGGBLAD	Kassör Jörgen Nilsson
Namnförtydligande Magnus Häggblad	Namnförtydligande Jörgen Nilsson

Granskningsintyg

Härmed intygas att partiet har följt ändamålet för "Regler för kommunalt partistöd i Piteå kommun".

Intygas av 	Namnförtydligande Ulf Lindeberg
Datum 15/6-23	Ort Piteå

Skickas till kommunstyrelsen@pitea.se eller lämnas till kommunledningsförvaltningen, Svartuddsvägen 1, 94185 Piteå

Balansrapport ÅRL

	Ing balans	Ing saldo	Period	Utg balans
TILLGÅNGAR				
Anläggningstillgångar				
Materiella anläggningstillgångar				
1220 Inventarier och verktyg	65 435,50	65 435,50	43 566,50	109 002,00
1250 Datorer	3 205,00	3 205,00	0,00	3 205,00
Summa materiella anläggningstillgångar	68 640,50	68 640,50	43 566,50	112 207,00
Summa anläggningstillgångar	68 640,50	68 640,50	43 566,50	112 207,00
Omsättningstillgångar				
Kassa och bank				
1910 Kassa	230,00	230,00	0,00	230,00
1930 Företagskonto/checkkonto/affärskonto	483 050,81	483 050,81	-316 971,21	166 079,60
1940 Placeringskonto	9 600,70	9 600,70	4 026,18	13 626,88
Summa kassa och bank	492 881,51	492 881,51	-312 945,03	179 936,48
Summa omsättningstillgångar	492 881,51	492 881,51	-312 945,03	179 936,48
SUMMA TILLGÅNGAR	561 522,01	561 522,01	-269 378,53	292 143,48
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER				
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	0,00	0,00	0,00	0,00
BERÄKNAT RESULTAT	561 522,01	561 522,01	-269 378,53	292 143,48

Verksamhetsberättelse Sverigedemokraterna Piteå 2022

Sverigedemokraterna Piteå gick från tre till fem mandat i kommunfullmäktige och tog sig in i följande nämnder: Kommunstyrelsen, Samhällsbyggnadsnämnden, Socialnämnden, Barn och utbildningsnämnden, Fastighets och Servicenämnden, Kultur och fritidsnämnden samt Miljö och tillsynsnämnden. Sverigedemokraterna Piteå har tidigare saknat representation i dessa forum. Detta är ett resultat av de 9,58% av rösterna vi fick i kommunvalet! (Fotnot: Vi hade 6,46% av rösterna 2018).

Årets verksamhet var varit omfattande, förutom det vanliga fullmäktigearbetet så har vi genomfört följande verksamheter: Öjeby Kyrkmarknad – Mycket positiva reaktioner från marknadsbesökarna. Ett firande av nationaldagen hanns också med. Efter ett sommaruppehåll så fortsatte valrörelsen med annonskampanjer i digitala och tryckta media. En 8-sidig SD-bilaga till Piteå-Tidningen producerades och skickades ut tillsammans med tidningen till alla prenumeranter. Det lokala temat var järnvägsdragningen genom centrala Piteå. Partiet finner det mycket bättre att följa E4 än att tränga in mer infrastruktur i centrum. Paneldebatt på Framnäs folkhögskola. Bokbord på Strömbackaskolan. Ungsvenskarnas representant deltog i debatt på Strömbackaskolan. Deltagande på Noliämssan med besök av Jimmie Åkesson. Lokalföreningen hade äran att hälsa Jimmie och hans följe välkommen och visa honom runt på mässan. Partiet köpte in en valbod. Den välbyggda blåa boden med gula knutar representerade partiet på Byxtorget i valrörelsens slutskede. Många positiva upplevelser och omdömen, men är det någon grupp som är värd att nämnas så är det ungdomarna i skolåldern. De unga är mycket positiva och det känns att en klar majoritet av dem har förstått landets situation. Ungdomarna följer nyhetsflödet i andra kanaler än TV och Radio och tidningen. Jag är mycket positivt inställd till nästa val med tanke på detta! Partiets investering i ett armbrytningsbord i färgerna gult och blått (tillverkat i Ukraina) slog väl ut. Bordet nyttjades flitigt på Byxtorget av sagda ungdomar och vi fick bra uppmärksamhet! Efter ett lyckat val så avrundades verksamhetsåret med ett Julbord på Storstrand i Öjebyn.

Arbetet i både föreningen och den parlamentariska gruppen har fortskridit på ett gott sätt och präglas av god sammanhållning och kamratskap.

PS: Valåret var intensivt på många sätt och de flesta var ganska slutkörda när valet var över. Jag skulle vilja dela ut en mängd bragdmedaljer till de aktiva som hjälpte till att ideellt dra runt och bemanna alla evenemang. -Utan alla er skulle vi aldrig ha nått de framgångar vi gjorde!

Sammanställt av ordförande Magnus Häggblad (60831)
Norrjärden 2023-02-11

Ekonomisk berättelse Sverigedemokraterna Piteå 2022

Organisationsnummer: 802496-0323

I den till årsmöteshandlingarna bifogade resultatrapporten kan man se vilka intäkter vi haft under 2022 samt hur stora utgifterna har varit och varifrån dessa intäkter och utgifter har kommit. I balansräkningen som även den är bilagd visas en ögonblicksbild över våra tillgångar, skulder och det egna kapitalet på bokslutsdagen den 31/12-2022.

Sammanställning av föreningens intäkter under perioden 2022-01-01 - 2022-12-31:

271 395,18 kr

Den huvudsakliga inkomsten under perioden var partistödet från Piteå Kommun på 266600kr. Under perioden har vi även erhållit 4000kr i återbetalningar från riksorganisationen baserat på medlemsantal.

Sammanställning föreningens utgifter under perioden 2022-01-01 - 2022-12-31:

540 773,71 kr

De största utgiftsposterna i vår förening under 2022 var reklam och media samt förbrukningsartiklar inför valet samt inte minst en valbod. Vilket totalt uppgick till 364 000kr. Som nummer två kommer lokalhyran Nolia om 66352 kr. 54150 kr gick till SD Riks och dess centrala valfond. I resultatrapporten finns övriga mindre utgifter listade.

Resultat:

Årets resultat:	-269 378,53
------------------------	--------------------

Omsättningstillgångar:

Saldo på föreningens konton 2022-12-31	179 936,48
---	-------------------

Sammanställt av kassör Jörgen Nilsson (83354)

Rosvik 2023-01-27

§219

Avsägelse (M) ersättare - Tillgänglighetsråd

22KS764

§220

Information från kommunchefen 2023

23KS8